

Vissers aan de eerste "Bassing" te Oostende.

DE PLATE

Maandblad

1 - JAN. 1997

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER	SECRETARIS
A. VAN ISEGHEM	J.B. DREESEN
IJzerstraat 1	Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE	8400 OOSTENDE
PENNINGMEESTER	REKENING
J.P. FALISE	750-9109554-54
H. Serruyslaan 78/19	000-0788241-19
8400 OOSTENDE	

IN DIT NUMMER

- blz. 2 : De Redactie : Inhoud van heemkundige tijdschriften.
- blz. 3 : J.B. DREESEN : Jaarprogramma "De Plate" 1997.
- blz. 5 : J.B. DREESEN : Voor U gelezen : Joël Vandemaele "In de spiegel van de geschiedenis".
- blz. 6 : J.B. DREESEN : De boot van het Westerkwartier.
- blz. 7 : G. BILLIET : Cor Westerduin in Raversijde.
- blz. 16 : J.B. DREESEN : Jaarverslag 1996.
- blz. 29 : J.P. FALISE : Ledenlijst 1996.

DE BEHEERRAAD VAN
"DE PLATE"
WENST U EEN GELUKKIG EN
VOORSPOEDIG 1997

JANUARI - ACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot volgende activiteit in de loop van de maand januari.

op donderdag 28 januari 1997 om 19u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

19u30 **VIDIOVOORDRACHT** met 4 kortfilms "tussen twee kapen", "Prins Filip", "Kites", "Door de ogen van een aangespoelden" van de heren Romain GYSENS en DEVOLDER. Organisatie dhr. Wilfried CALLENS.

20u30 **JAARLIJKSE LEDENVERGADERING**

- Welkomswoord door dhr. A. VAN ISEGHEM, voorzitter en hulde aan de overleden leden.
- VEILING VAN DE PLATE onder leiding van dhr. VILAIN, ondervoorzitter.

De aanwezige leden kunnen zich de lijst van de te veilen stukken aanschaffen tegen kostprijs.

Het eerste deel van de avond is voor iedereen toegankelijk. Het tweede deel, vanaf 20u30, is voorbehouden voor de leden. Het nodige zal gedaan worden opdat leden en niet-leden die zich in regel willen stellen met de lidmaatschapsbijdrage 1997 dit kunnen doen.

J.B. DREESEN

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

10. ZILLEGHEM. 17de jg. nr. 3/96

Gemeenteraadsverkiezingen in Aartrijke, Loppem en Zedelgem in het midden van de 19de eeuw - Status Animarum van Zedelgem anno 1755.

11. VRIENDEN VAN HET NOORDZEE-AQUARIUM. nr. 4/96, nr. 26

Kwallen - Hyperbenthos - De Schelp van Margate - Heek of mooie meid - KB. van 22 mei 96 (verkoopnamen van vissen) - Het aquarium van Monaco - Ons gazetje.

12. EISDEN. 13de jg. nr. 3/96

Kroniek van een oorlog - Eisden in de krant. Het jaar 1931 en 1896 - fotodocument. Een grote familie - Eisden in 14-18. Vlucht naar Holland - Kleine geschiedenis. Militielijsten - Mijnwerkersverhalen. Marcinelle - Eisden in de Franse tijd. Het gemeentezegel. Varia en mededelingen.

De Redactie

JAARPROGRAMMA "DE PLATE" 1997

1. Donderdag 30 januari 1997 om 19u30.

OOSTENDE IN BEELD. Videovoordracht met 4 kortfilms van dhrs. Romain GYSENS en DEVOLDER. Organisatie dhr. Wilfried CALLENS. De vertoonde films : "Tussen twee kapen", "Prins Filip", "Kites", "Door de ogen van een aangespoelden".

Jaarlijkse VEILING VAN DE PLATE, voorbehouden aan de leden, onder leiding van de heer Omer VILAIN.

2. Donderdag 27 februari 1997 om 20u30

UIT DE SCHEMERZONE VAN DE ZEEMACHT TE OOSTENDE (1944-1949) Avondvoordracht door de heer Jan B. DREESEN.

3. Woensdag 12 maart 1997 om 14u30

KEN UW STAD. Bezoek aan de beschermde werkplaats "DE OESTERBANK". Wandelvoordracht onder leiding van de heer Emiel SMISSAERT.

4. Donderdag 27 maart 1997 om 20u30

HITLER IN VLAANDEREN. Avondvoordracht door de heer Lucien VANACKER.

5. Donderdag 24 april 1997 om 20u30

OOSTENDE IN DE FRANSE TIJD EN TIJDENS DE PERIODE VAN HET VERENIGD KONINKRIJK. Avondvoordracht door Prof. Dr. Luc FRANÇOIS.

6. Zaterdag 10 mei 1997 om 14u30

KEN UW STAD. Bezoek aan de SINT GODELIEVEKERK. Wandelvoordracht onder leiding van de heer Jean Pierre FALISE.

7. Donderdag 29 mei 1997 om 20u30

DE OOSTENDSE JOOD. Avondvoordracht door Prof. Dr. Luc DEQUEKER.

8. Zaterdag 7 juni 1997 om 08u30

STUDIEREIS. Bezoek aan het VISSERIJMUSEUM te Oostduinkerke, het MUSEUM te Cassel en het MUSEE PORTUAIRE te Duinkerke onder leiding van de heer Jan B. DREESEN.

9. Zaterdag 20 september 1997 om 21 uur

WANDELVOORDRACHT. Einde september, DE OOSTENDSE STERRENHEMEL door Jan B. DREESEN.

10. Donderdag 25 september 1997 om 20u30

JAZZ TE OOSTENDE IN HET INTERBELLUM. Avondvoordracht door de heer Georges VAN DUYPENBODEN.

11. Woensdag 8 oktober 1997 om 14u30

HENRI STORCK. Namiddagvoordracht met videofilm. Film van Robbe De Hert. Organisatie de heer Jan B. DREESEN.

12. Donderdag 30 oktober 1997 om 20u30

DE MOERZEEEN IN DE NOORDZEE. Avondvoordracht door Ir. VAN CAUWENBERG.

13. Donderdag 27 november 1997 om 20u30

PORTUGESE AANWEZIGHEID TE OOSTENDE (1832-1834). Avondvoordracht door licenciat Dirck OOSTERLINCK.

14. Zaterdag 6 december 1997 om 12u30

Jaarlijks BANKET gevolgd door een KLEINKUNSTOPTREDEN. Organisatie de heer Jan B. DREESEN.

15. Donderdag 18 december 1997 om 20u30

DE BOUW VAN DE PRINS FILIP. Avondvoordracht met videofilm van de heer August GOETHAELS. Met inleidende commentaar van de heer Ferdinand GEVAERT.

In het Heemmuseum DE PLATE worden in de loop van het jaar de volgende thematentoonstellingen georganiseerd.

Van 18 januari tot 23 maart 1997

LEOPOLD II EN OOSTENDE. Realisatie en organisatie door de heer Emiel SMISSAERT.

Van 29 maart tot 8 juni 1997

SCHEEPJES ONDER GLAS. Realisatie en organisatie door de modelbouwclub "Het Disseltje" onder leiding van de heren Georges VERLEENE en Gaby CASIERS.

Van 14 juni tot 15 september 1997

JAZZ TE OOSTENDE. Realisatie en organisatie door de heer Georges VAN DUYPENBODEN.

Van 20 september tot 17 januari 1997

HOMMAGE AAN WALTER DEBROCK. Realisatie en organisatie door de heer Jan B. DREESEN.

J.B. DREESEN

Voor U gelezen : Joël VANDEMAELE "IN DE SPIEGEL VAN DE GESCHIEDENIS"

Bij uitgeverij "De Katteman" Stoppelweg 13, 8978 Abele-Watou verscheen een opmerkelijke historische studie.

De titel geeft reeds een idee van de inhoud. Vandemaele vindt namelijk Oud-Friesland en Oud-Saksenland in Frans-Vlaanderen terug met een Keltenspoor naar Atlantis. Bij het zoeken naar de herkomst van de naam van zijn woning, een oude hoeve "De Katteman" of Ferme Kattemien" kwam de auteur tot het besluit dat de "katten"-benamingen in de streek; Katsberg, Kattebeek, Kattestraat, Kattenfeest, Kattenstoet en zo meer niets te maken hebben met het huisdier maar met de "Chatti" (Katten) een bevolkingsgroep in Noord Frankrijk in de voor-romeinse tijd.

Op basis van geschriften van de Nederlandse archivaris Albert DELAHAYE en het "Oud-Friese Oera Linda Boek", beiden door vak-historici betwist, en een reeks gegevens uit de toponymie en etymologie wil hij een heel stuk geschiedenis vanuit een "ander historisch perspectief" herdenken en opnieuw schrijven.

Om oude teksten juist te situeren en te verklaren en om plaatsen en rivieren aan te wijzen hanteert hij de "West-orientatie", een begrip waarbij oude kaarten worden bekeken met een kwartslag naar links. Hierbij komt hij tot het hierboven aangehaalde besluit dat tussen 1.000 en 2.000 jaar voor onze tijdrekening Friezen en Saksen in Noord-Frankrijk woonden. Het moeten toen geduchte zeevaarders zijn geweest want hij laat ze op hun reizen Athene stichten en een deel van de Indus koloniseren. Louter fantasie ? Wij laten het aan de vakhistorici over om dit uit te maken.

Joël Vanmaele was een tijdlang in Oostende geaffecteerd in het O.L.Vrouwecollege waar hij tenandere een even "opmerkelijke" lapnaam had.

J.B. DREESEN

VEILING 1997

Op donderdag 30 januari 1997 gaat voor de 25ste maal de jaarlijkse Veiling van de Plate door onder leiding van de heer O. VILAIN.

Zoals steeds komt er een % ten goede van "De Plate". Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom.

Personen die wensen stukken te laten veilen mogen de lijst van de te veilen stukken (zo gedetailleerd mogelijk) binnenbrengen bij de heer O. VILAIN, Rogierlaan, 38 bus 11, Oostende.

De stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten wel betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.

DE BOOT VAN HET WESTERKWARTIER

door J.B. DREESEN

Zoals U waarschijnlijk nog weet stootte men in juli 1952, bij bouwwerken op de Torhoutsesteenweg nr. 133 op 8 meter diepte op de resten van een boot. Die boot ging, in navolging van "De boot van Brugge" onmiddellijk de wereld in als "De boot van Oostende". De stedelijke autoriteiten werden verwittigd van de vondst maar doordat het in volle vacantieperiode was werd er generlei actie getroffen.

Zes weken later (18 augustus) kwam dit feit, door een persartikel, ter ore van dhr. DE VOS, directeur-generaal van het Zeewezen. Hij verwittigde de Marine-Academie die dhr. VAN BEYLEN naar Oostende zond. Intussen was de aannemer, het wachten moe, verder gegaan met zijn bouw. De resten liggen dan ook onder een laag beton.

Dhr. VAN BEYLEN baseerde zijn bevindingen op de verklaringen van de aannemer en werklieden en op enkele bovengehaalde stukken. Op basis van die bevindingen maakte dhr. NAGELMACKERS een bijdrage die in de "Mededelingen van de Marine-Academie" deel VII 1953 verschenen zijn. Zijn besluit was dat het om een boot ging met een lengte van 15 meter en een breedte van 8 meter. De eikenhouten dekbalken van 20 x 20 cm waren aan elkaar verbonden met houten tappen. Geen enkel spoor van nagels werd gevonden. De boot lag in een breder stuk van de Sinte Catharinakreek.

Op basis van de bevindingen dateerden dhers. VAN BEYLEN en NAGELMACKERS de resten uit een periode tussen de 4de en de 8ste eeuw. Laat ons dit feit niet vergeten dan kan de volgende generatie, bij de bouw van een nieuw appartementsgebouw met een ondergrondse garage op diezelfde plaats, misschien de boot in zijn geheel blootleggen.

In diezelfde bedding van de Sinte Catharinakreek, maar dan in de Honoré Borgerstraat ter hoogte van de huizen nr 49-55 stootte de aannemer, ca. 1952, bij het graven van de kelderingen van een in aanbouw zijnde huis, op enkele stukken hout. Na een groot supplement graafwerken haalde hij er een kiel van een boot uit die 11 à 12 meter lang was. Rond de kiel lagen her en der verspreid delen van spanten, sommigen tot 1, meter lang.

De stukken hout werden aan de kant gelegd. Over het voorval werd niet meer gesproken en na verloop van enkele dagen waren de stukken totaal vermolmd. Over meer gegevens konden we voorlopig niet beschikken. De boot lag op een goede honderd meter van de in 1584 verlaten kerk van Sinte Catharine-West.

Misschien zijn er nog inwoners van de wijk die zich iets van deze "BOOT VAN HET WESTERKWARTIER" herinneren. Laat het ons weten.

COR WESTERDUIN IN RAVERSIJDE

door Germain BILLIET

1. Cor Westerduin

Die beminnelijke glazenier uit Scheveningen heb ik pas jaren na zijn dood leren kennen in de O.L.V.-kapel van Raversijde. De acht glasramen die dat bedehuisje versieren getuigen onbetwistbaar van zijn oorspronkelijk kunstenaarschap. Ik was onmiddellijk getroffen door Westerduins koloriet, zijn goede smaak en het gedegen niveau van zijn werk.

Voor zover ik weet is de literatuur over Cor Westerduin beperkt tot het volgende :

- O. Vilain : Glazenier Westerduin, Ostend Flash, maart 1961.
- Fr. Aerts : In Memoriam Cor Westerduin, De Zeewacht, 13 juni 1980.
- J. Dreesen : Een Oostends Glazenier, De Plate, december 1981 (veruit de uitvoerigste bijdrage).
- N. Hostyn : Cor Westerduin, Lexicon van Westvlaamse beeldende Kunstenaars, Brugge 1992, deel 1, p. 140.

De biografische inlichtingen over onze kunstenaar, uit het opstel van J.B. Dreesen, vul ik aan met gegevens uit gesprekken met Mevr. C. Westerduin en met haar zoon Eddy Westerduin.

Geboren in Scheveningen op 26 december 1901 toonde Cornelis Westerduin (niet Westerduyn, zoals Dreesen schrijft) van jongsaf zijn voorliefde voor grafische kunst. Als knaap zocht hij regelmatig het gezelschap op van een glasschilder uit zijn buurt. In 1915 ging hij in de leer bij glazenier LIEFKENS in Den Haag en volgde er ook lessen aan de academie.

Tien jaar later trok Cor Westerduin naar Brussel waar hij in dienst trad bij twee succesvolle glazeniers. Eerst, van 1925 tot 1929, bij Edward STEYAERT (in Schaarbeek) en daarna, tot 1932 bij SPRETERS (in Laken). In 1929 huwde hij Angèle VAN RYCKEGHEM (° Westende 05.11.1909) en begon voor eigen rekening te werken.

In 1936 verhuisde Cor Westerduin naar Oostende waar hij een atelier opende, eerst in de Plantenstraat 54 en sinds 1947 in de Zwaluwenstraat 124. Hier beschikte hij over meer ruimte en werkte een tijdje met twee knechten.

Vier jaar vóór de oorlog dus - geen voorspoedige tijd - begon Cor Westerduin zijn lange Oostendse carrière. In die benarde eerste jaren genoot hij steun en vriendschap van E.H. Albert LOWIE (1887-1946), sinds 1935 pastoor van Mariakerke en bouwer van de St. Godelievekerk (opengesteld in oktober 1940). Bovendien kon hij (ook in latere jaren) rekenen op de waardering en de aanbeveling van Sylvain SMIS, architect van de Godelievekerk en van het Oostends gerechtshof (1938). Daardoor mocht C. Westerduin de glasramen leveren voor die twee openbare gebouwen, zijn eerste belangrijke werken.

Na de oorlog kreeg C. Westerduin stilaan de wind in de zeilen. Officiële opdrachten maar ook talrijke particuliere bestellingen vielen hem te beurt.

Hieronder volgt een (onvolledige) lijst van zijn werken

In Oostende :

- * Gerechtshof - 1938 - symbolisch drieluik - 28 panelen (90 x 65 cm) - evocatie van de rechtspraak en van de Oostendse nijverheid en scheepvaart. Sinds 1940 ligt het werk (beschadigd) gestapeld in de kelders van het gerechtshof. Of er plannen bestaan voor de restauratie van het drieluik kon ik niet te weet komen.
- * St. Godelievekerk - 1940-1955 - acht scènes geïnspireerd door het leven van St. Godelieve - rechter beuk : haar liefdadigheid - haar huwelijk met Bertolf van Gistel - het kraaienwonder - haar mildheid in de kerker - linker beuk : Godelieve beschermheilige van Vlaanderen - het wondere naaisel - genezing van Edith - haar marteldood - in het koor rechts : de H. Cathelijne - onderaan : de kerk van de verdwenen Catharinaparochie - in het koor links : O.L.V. ter Duinen - onderaan : het Duinenkerkje.
- * O.L.V. Koningin (Mariakerke) - 1959 - koor : 9 grote ramen, vooral madonna's, in feestelijk koloriet - dwarsbeuk : de 4 evangelisten, kloeke gestalten - doopkapel : 7 kleine ramen (ca. 65 x 35 cm), frisse jeugdige figuren.
- * O.L.V. kapel Raversijde - 1961 - 8 glasramen, waaronder 6 madonna's van een rijpe creatieve Westerduin.
- * Anglicaanse kerk (Langestraat) - 1962 - herdenkingsraam geschonken door het British Legion - een stralend glasraam (ca. 4 x 1 m), lineaire compositie met witte kruisen, rode papavers, in opwaarts strevende dynamiek
- * St. Jozefsschool (A. Pieterslaan) - 1948 - (deur L. Spilliaertstraat) nogal zoete en bezorgde H. Jozef met Jezuskind (ca. 2 x 1,5 m) in mooi koloriet - verlevendigd (onderaan) door miniatuurscènes in grisaille - een tweede glasraam met de voorstelling van de H. Familie is minder expressief.
- * Rusthuis Monica. De vroegere kraamkliniek is vervangen door een rustoord en de residentie Stijn. Boven de ingang van het eerste hangt nog een moederschap (Mater Amabilis). In de kapel van de residentie zijn een St. Augustinus en een Petrus en Paulus bewaard, forse hiëratische figuren.
- * Hippodroom. Van een glasraam hier is geen spoor meer te bekennen.

Buiten Oostende :

- * Blankenberge - Stadhuis : historisch glasraam : keizerin Maria Theresia schenkt een keure aan de vissers - (reproductie daarvan in Ostend Flash, maart 1961, p. 11). Dat glasraam lijkt spoorloos verdwenen. Bij mijn bezoek aan het stadhuis van

Blankenberge (10 juli 1995) wist men er niets van. Noch de burgemeester, noch bevoegde heemkundigen konden mij informatie bezorgen.

- * De Haan - Sparrenduin : driedelig glasraam - 1955 - St. Elooï geflankeerd door twee metaalbewerkers - zeer slanke figuren.
- * Westende-Bad - Theresiakapel - herdenkingsraam - 1948 - In de voorgevel in rozetvorm, ter herinnering aan Maurice HAUTERAT uit Cointe Sclessin (Luik) - jonge verzetsstrijder en oorlogsslachtoffer (+ 29-09-1944) - met afbeelding van een martiale H. Mauritius.
- * Lombardsijde - dorpskerk - laatste groot werk - 1967 - 13 miraculeuze genezingen door O.L.V. van Lombardsijde (tussen 1635 en 1669) - kleine compacte scènes met kloeke figuren, in helder koloriet.
- * Adinkerke - dorpskerk - 10 grote ramen - 1953 - rechter beuk : 5 streekheiligen : Willibrordus, Eligius, Idesbaldus, Amandus en Arnoldus - linker beuk : Marialogie : 5 pregoratieven van O.L.V.
- * Veurne - rustoord Ter Linden - 1954 - kapel : 8 grote gepaarde figuren : Maria en St. Jozef - de Goede Herder en Johannes de Doper - St. Maarten en St. Niklaas - St. Idesbaldus en St. Walburga. In miniatuur : symbolen der evangelisten, kleurrijk. Sacristie : de 7 gaven van de H. Geest, pittige levendige voorstellingen.

Cor Westerduin werd dus een bekende Oostendse figuur. Maar de Scheveningse glasschilder was en bleef een bescheiden man die zich nooit en nergens opdrong. Aanstellerij en groot vertoon waren hem volkomen vreemd. Om zijn talent bekend te maken deed hij geen moeite. De enige keer dat hij naar buiten trad gebeurde n.a.v. de tentoonstelling "Maritieme Schilderkunst" gehouden in het feestpaleis alhier van 1 tot 15 april 1961. Er waren 12 exposanten waaronder W. BOSSCHEM, J. DE CLERCK, J. DE LEE, J. HOUWEN, A. MICHIELS, H. MINNEBO, R. PISON, Fr. REGOUDT, R. VANHESTE, P. VERMEIRE, Cor WESTERDUIN en zijn zoon Eddy (toen 23 jaar).

Cor Westerduin prijkte er met drie kunstglasramen, nl. Ster van de Zee, Zeilen en De Vangst. De maand daarop trok de expositie naar Boulogne-sur-Mer onder de titel "Peintres ostendais de la mer". Daar bleef ze open in het Musée municipal van 21 mei tot 4 juni 1961. De dag van de vernissage verscheen in Le journal du Pas de Calais een bericht daarover met een foto van Westerduins glasraam : Pêche. "De Vangst" is een kaaiscène waarop een visser in gebogen houding een benne vis op de straatstenen uitgiet. De voorstelling viel op door krachtig realisme.

Tien jaar later, toen Cor Westerduin al lang zijn artistieke creativiteit ten overvloede bewezen had, werd hij toch nog voorbijgegaan. Hij komt nl. niet voor op de lijst van "Hedendaagse Vlaamse glazeniers" opgemaakt door J. VAN REMOORTERE en gepubliceerd in het tijdschrift Vlaanderen, jg. 20, jan-feb 1971, p. 18-48. VAN REMOORTERE had aan 160 beoefenaars van de glazenierskunst een brief gezonden en "het aan de artiesten zelf overgelaten te bepalen of ze voldeden aan de door ons gestelde norm" (. 18). Wat die norm is wordt in dat nummer niet gezegd. Van

de 160 antwoordden er 38. Cor Westerduin reageerde niet en werd dus met de 122 anderen doodgezwegen. Dat staaltje van publiciteit leert ons hoe willekeurig soms de grens tussen bekendheid en onbekendheid bepaald wordt.

Dat C. Westerduin zich teruggetrokken hield, mag pleiten voor de eerlijkheid van zijn kunstenaarschap. Hij leefde uitsluitend voor zijn gezin en zijn delicate levenstaak.

Rustig bewoog hij zich in zijn afgeschermd en boeiende wereld van plastische expressievormen. Van 's morgens tot 's avonds was hij bezig in zijn geliefd atelier. Nauwgezet, met grote zorg voor details, zich ijverig documenterend. Zijn aantekeningen noterend in zijn klein en duidelijk schrift.

Zo schiep hij zijn eigen idealistisch domein waarin geen plaats was voor excentrieke probeersels, experimenten of avontuur. Hij voelde zich gelukkig en zelfverzekerd op begane paden. In essentie is zijn kunst traditioneel. Een doorvoeld realisme waarin maat en beheersing domineren, wars van melodrama of wispelturigheid of het woelige visionaire. Daarbij zorgt hij altijd voor een persoonlijke toets.

Al zijn glasramen zijn gekenmerkt door duidelijke compositie, soberheid en waarachtigheid. Die orde en die klaarheid maken zijn werk bijzonder toegankelijk en vertrouwd.

Met zijn soepele en wijze tekentechniek weet hij een waaier van gevoelens tot expressie te brengen. Levensdynamisme en dramatische spanning kan hij uitdrukken (zijn "graflegging" in de doopkapel van O.L.V. Koningin, Mariakerke, bv. is een gaaf meesterstukje).

Uit Westerduins oeuvre spreekt vooral ernst en waardigheid, een bekoorlijke zachtheid en tederheid, zonder dat hij vervalt in gekunsteldheid. Die hoedanigheden vinden we terug in zijn grotere en kleinere figuren. In die laatste is hij misschien op zijn best. Want de kleine glasramen zijn niet zijn minste. Afdoende bewijzen daarvan vinden wij in de kapel van Raversijde en in de sacristie bij de kapel van het Rustoord ter Linde in Veurne.

Schattig zijn vele kinderkopjes (cf. het eerste raam vooraan in de linkerbeuk van St. Godelieve). Overall treffen ons de slanke lichaamsbouw van zijn figuren en hun verzorgde handen (bv. St. Eloi en de twee metaalbewerks in Sparrenduin, De Haan).

Zijn onderwerpen zijn uiterst gevarieerd, gaande van zwierige zeilschepen (een geliefkoosd motief) tot indrukwekkende hiëratische gestalten (cf. de vier evangelisten in de dwarsbeuk O.L.V. Koningin, Mariakerke).

Na de voltooiing van St. Godelieve is Westerduins techniek duidelijk gerijpt, zijn psychologische expressie trefzekerder geworden. Soms verrast Westerduin met een originele visie of met een frisse vondst (cf. de jeugdige Mozes in de doopkapel van O.L.V. Koningin, Mariakerke en de H. Ivo in de kapel van Raversijde). Hoe synthetisch suggereert hij de 13 miraculeuze genezingen in de kerk van Lombardsijde !

Cor Westerduin is een authentiek bezield kunstenaar. Een zachte lieve poëet. Een Bertus Aafjes onder de glazeniers. Wie de kapel in Raversijde voor het eerst betreedt wordt verrast door de charme en het gehalte van zijn kunst.

Onze glazenier had de grootste bewondering voor Vincent VAN GOGH en voor Jan TOOROP (1858-1928). Een tekening van Westerduin afgedrukt op zijn eigen doodsprentje is helemaal in Toorops trant.

Buiten regelmatig bezoek aan zijn verwanten in Nederland (Den Haag, Amsterdam, Groningen) maakte Cor Westerduin in latere jaren enkele reizen o.a. naar Frankrijk (Parijs, Chartres, Amiens), Duitsland (Keulen), Wenen en ook Italië, waar kerken en musea hem opslochten.

In 1966 ging C. Westerduin met pensioen maar hij bleef nog vele jaren actief. Hij stierf in Oostende op 6 juni 1980.

De artistieke begaafdheid van Westerduin leeft voort in zijn twee kinderen en in zijn kleinkinderen.

Eddy, zijn zoon, werd in Oostende geboren op 25.07.1938. Sportieve bijzonderheid : zijn peter was de stoere ronderenner Engelbertus (in de wendel : Berten) DEJONGHE uit Middelkerke (1894-1981) die in de jaren twintig aan de Ronde van Frankrijk deelnam en in 1922 Paris-Roubaix won. Die peter was nl. getrouwd met Maria VAN RYCKEGHEM (1901-1955), zuster van Eddy's moeder. Berten DEJONGHE, van opleiding timmerman, heeft nog werktafels en rekken gemaakt voor het atelier van Westerduin.

Eddy Westerduin studeerde aan het St. Lucasinstituut in Gent. Aanvankelijk had hij schildersambities maar tenslotte heeft hij zich als binnenhuisarchitect gevestigd in Wulpen. Zijn vrouw is een talentvolle schilderes.

Zijn kinderen, een dochter en twee zoons, hebben allen een esthetische opleiding genoten aan de Academie voor Schone Kunsten in Gent. Saskia (° 1962) is grafisch ontwerpster en geeft les aan bovenvermelde Academie. Bart (° 1964) is industrieel ontwerper en Koen (° 1965) is beeldhouwer en lesgever aan de Westhoek-Academie in Koksijde.

Anne Westerduin (° Oostende 18-09-1945) dochter van Cor Westerduin studeerde eveneens plastische kunsten en woont in Elsene. Zij maakt collages en illustreert nu vooral kinderboeken. Werk van haar is uitgegeven door Averbode, door Komkom Pellenberg, door Bakermat in Amsterdam en Mechelen maar vooral door Clavis in Hasselt. Het zijn frisse pittige humoristische illustraties. Zij won in februari 1996 de Boekenpauw voor haar prentenboek "Een Koekje voor Blekkie" door Agnes VERBOVEN (uitg. Clovis). Ze heeft drie zoons. De oudste heeft een opleiding tot filmregisseur genoten.

2. De Kapel in Raversijde

De bevolkingsexplosie, ook in Raversijde ontstaan na 1950, bracht geestelijke behoeften mee. Daaraan werd voldaan door de oprichting van een kapel, daarna van een nieuwe parochie en ten slotte van een kerk (St. Rafaël).

Door bemiddeling van het echtpaar Henri BAERVOETS (1901-1992) - Clara BILLIOUW (1900-1991), exploitanten van het Midland-hotel op de zeedijk (sinds 1985 ingericht als bejaardentehuis) werd de grond voor een O.L.V.-kapel ter beschikking gesteld. Een groep weldoeners bekostigde de bouw en in 1961 metselde Camiel PYLYSER, bekend aannemer in Raversijde, het eenvoudig gebouwtje dat door deken BUTAYE ingewijd werd. Juffrouw Yvonne DE CROES, bevriend met het echtpaar BAERVOETS-BILLIOUW, schonk de 8 glasramen ontworpen en uitgevoerd door Cor Westerduin. Een royaal artistiek geschenk.

De kapel ligt aan de noordkant van de Duinenstraat in Raversijde, even voorbij de Westlaan, naast Camping Petit Bruxelles, op een twintigtal meters van de St. Rafaëlkerk.

Het is een bakstenen gebouwtje, haaks op de straat, klein maar kloek gebouwd, met een zadeldak, witgekalkt en afgedekt met rode tegels. Aan de west- en oostkant zijn er drie, aan de noordkant twee boogvenstertjes (ca. 90 x 50 cm.) waarin de glasramen zijn aangebracht. Rondom loopt, onderaan, een rode band 0,5 m. breed (bij een opknopbeurt deze zomer in het blauw geschilderd). Boven de boogvormige toegangsdeur hangt een simpel rood kruisje. Buiten, aan weerszijden van de deur : plompe betonnen bakken voor bloemen, naar gelang van het seizoen, verzorgd door de stad Oostende.

De binnenruimte, 4,6 x 4,2 m. (met tongewelf) is, zoals de meeste kapelletjes, nogal slordig uitgerust. Tegenover de ingangdeur rijst een armzalig altaar waar, op een verhoog, tussen twee glasramen, een sjagrijnig beel van O.L.V. Ster der Zee grijnst. Op haar rechterarm houdt ze het Jezuskind (met een vroegwijs en ingedrukt gezicht), in de linkerhand een staf met een ster. Aan haar voeten een minuscuul scheepje met een kruis in het enige zeil.

Verder affreuze artificiële bloemen die het interieur bestendig beledigen. Op het altaarblad een foto van Broeder Isidoor (nl. Isidoor DE LOOR uit Vrasene (1881-Kortrijk 1916), de zachtmoedige boerenzoon die in 1984 door Joannes Paulus II zalig werd verklaard. Verder een foto van Eefje en An, twee slachtoffertjes van de bende Dutroux. Onderaan, vóór het altaar, een dozijn ex-voto-tegels.

Op een meter van het altaar sluit een hekken de ruimte af. Achter dat hekken een zwarte ijzeren tafel met dubbel blad. Op het bovenste, bestrooid met zand en gebruikte lucifers, staan trapsgewijs vijf rijen, elk van elf kaarsepannetjes. Op het onderste blad een steeds vernieuwde voorraad kaarsen, dat eeuwig devotie gerief; kleine (witte) 20 fr, grote (rode) 50 fr. Vóór het hekken, links en rechts, een zwarte metalen standaard ieder met 25 kaarsepannetjes. Er kunnen dus meer dan 100 kaarsen tegelijk branden. Een hoogst gewaardeerde bron van inkomsten. Want de gewijde plaats wordt veelvuldig bezocht, ook door knielende en zich kruisende wandelaars. Achteraan in de kapel tenslotte : vier robuste stoelen.

Het moest ervan komen. De schamele bus wekte de begeerlijkheid van dieven. Op een nacht in april 1996 werd, via het noordelijke venster aan de westkant ingebroken. Het glasraam werd genadeloos vernield en de bus geplunderd. Aan de hand van een

Christus-Koning

De O.L. Vrouwkapel in Raversijde
(in de achtergrond rechts, de parochiekerk in Raversijde: St. Rafaël)

De Moeder-Maagd

St.-Yvo

foto werd de restauratie met zorg uitgevoerd door de firma Co Vitro (A. Pieterslaan, 86, Oostende). Die van de inbraak niets afweet, vermoedt niets.

3. De glasramen

In scherp contrast met het banale interieur staan de glasramen van Cor Westerduin. Ze stralen een transcendente sfeer uit; Het was geen gemakkelijke opdracht het duizend keer behandelde madonnathema impressief uit te beelden. Toch heeft onze glazenier hier met fijne zin voor variatie gezorgd.

Ik beschrijf de ramen bondig van links naar rechts, beginnende bij het altaar (nrs. 1 en 2), voortgaande langs de ooster- (nrs. 3, 4 en 5) en daarna langs de westermuur, vanaf de deur (nrs. 6, 7 en 8). De twee glasramen boven het altaar behoren tot de mooiste. Een gelukkige schikking waardoor de bezoeker onmiddellijk gesticht wordt. Dadelijk vallen de zachte kleuren op, waarin rood en blauw domineren, en de sacrale gelaatsuitdrukking.

1. Links, een jeugdig gekroonde Christus, gezeten op een gouden zetel. De gele nimbus met een rood kruis en de roodbruine mantel, waaronder zijn wit kleed opvlamt, verlevendigen de voorstelling.

De rechterhand houdt hij lerend opgeheven, de linker rust op de aardbol. Goedgunstig ziet hij je aan. Als een welwillende Pantocrator, zonder de sombere ontzagwekkendheid van sommige Byzantijnse tegenhangers. Het "Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat" klinkt hier gedempt. In de Westerduinsde wereld heerst eenvoud, natuurlijkheid en vertrouwelijkheid. Het goddelijke gaat er gemoedelijk om met de mensen.

2. Rechts, de Moeder Gods met het Jezuskind. In mijn ogen het fraaiste van de acht glasramen om zijn sobere expressiviteit en zijn harmonische kleuren.

Ook de madonna zit in een gouden zetel. Ze is geel omaureoold, met een blauwe mantel sierlijk gedrapeerd over een wit kleed. Ze kijkt alsof ze iets droevigs verwacht. Haar geëmotioneerd gezicht, met de bezorgde blik, drukt serene adel uit. Een figuur van klassieke schoonheid die, door ondoorgrondelijkheid blijft boeien.

Op haar schoot zit haar kind, gehuld in rood kleed. In een gele nimbus het teder-fris pagekopje met open onschuldige ogen. Het steekt als vermanend de linkerhand op en legt de ander vol vertrouwen op de rechterarm van zijn moeder. Een roerend gebaar waaruit innige verbondenheid spreekt.

Het traditionele beeld van het moederschap heeft Westerduin door zijn poëtische scheppingskracht gesublimeerd. Door eenvoud en waarachtigheid is dat glasraam een religieus kleinood.

3. Vol symboliek steekt het eerste glasraam in de oostermuur. Een slanke madonna, in een wit kleed onderaan een blauwe mantel, rijst er rechtop tussen witte lelies. In haar zilveren aureool schitteren zeven sterren. Suggesteren die de zeven weën? Ze houdt biddend de handen gevouwen tegen haar borst, kijkt lichtjes neerwaarts, ingetogen, deemoedig. Het is niet

duidelijk of zij een slang (satan) vertrapt en of zij de vrouw is uit Apocalyps 12, 1.

4. Het volgende glasraam, weer een madonna met kind, is een charmante scène. Maria zit op een bruine zetel, in een geel kleed waarover een blauwe mantel hangt. Haar hoofd, met gele nimbus, neigt naar links. Met ogen vol weemoed en gelatenheid, gewekt wellicht door de lectuur van het boek dat ze in haar linkerhand houdt.

Op haar schoot rust haar kind in een wit kleed. Zijn lief kopje met golvend haar kijkt argeloos de wereld in. Het kind heft de linkerhand op en legt de rechterhand op de arm van zijn moeder. Een beeld van ontwapende onschuld.

5. Het laatste raam in de oostermuur verbreekt de rij van de madonna's en is een echter verrassing. Het is gewijd aan St. Yves, de patroonheilige van de schenkster Yvonne DE CROES.

Die H. Ivo, alias de landedelman Yves HÉLORI, werd in 1253 geboren in het kasteel van Kermartin (Minihy) vlakbij Tréguier (de geboorteplaats van Ernest RENAN) waar hij ook stierf in 1303.

Vooraf de hagiografische verzameling van Alban BUTLER, vertaald door l'abbé GODESCARD (Vie des Pères, Martyrs et autres principaux Saints, Lyon, Guyot, 1845) bevat veel stichtende bijzonderheden over zijn leven.

Yves HÉLORI ging vroeg theologie en rechten studeren in Parijs en Orléans. Hij leefde er sober en vroom. Gedurende dertien jaar leerde hij alle knepen van het juridisch vak. Terug in Tréguier werd hij priester en trad tenslotte op als officiaal of kerkelijk rechter. Daar hij met gevatte rechtspraak bij voorkeur weduwen, wezen en arme drommels bijstond, werd hij razend populair en kreeg hij de eretitel van advocaat der armen. In 1347 werd hij heilig verklaard. Sint Yves is de patroon van de juristen en van Bretagne. Te zijner eer wordt op zijn feestdag (18 mei) in Minihy-Tréguier "le pardon des pauvres" gehouden.

Westerduin heeft hem afgebeeld met een rood aureool (waarin de naam St. Yves), in een lang groen kleed met witte bef. Een frisse moderne figuur met iets sportiefs in zijn snedig gezicht. Levendig pleitend, met de handen welsprekend zijn pleidooi onderstrepand.

Op het raam, beneden links, een balans en een zwaard, symbolen van de gerechtigheid. Beneden rechts : Vitraux - Gift van - Don de : Mlle Yvonne De Croës. Een glasraam dat overtuigend de scheppingskracht van Cor Westerduin illustreert.

6. Het eerste glasraam in de westermuur (links bij de deur) is een derde moederschap. De madonna staat er, groen omaureoold, met een blauwe mantel aan boven een lichtgeel kleed. Haar sierlijke rechterhand houdt ze opgeheven. Met de linkerarm omvat ze haar kind. Liefdevol kijkt ze naar haar zoontje, met blond golvend haar, dat zijn linkerhandje vol vertrouwen tegen zijn moeder aandrukt. Als een kwetsbaar hulpbehoevend wezentje. Dit glasraam is een hymne aan de innige eenheid tussen moeder en kind.

Beneden rechts : twee witte lelies in een blauwe vaas. Helemaal onderaan, links, de naam van onze glazenier : Cor Westerduin Oostende.

7. Het volgende raam bevat weer een bijzonder sympathieke scène. De madonna, boven wie een witte duif zweeft, openbaart zich hier als een barmhartige moeder.

Ze kijkt vol mededogen en houdt de armen diagonaal gestrekt. De linkerhand is smekend opgeheven, de rechter wijst goedertieren naar beneden, naar twee kleine figuren, symbolen van de geringen in de maatschappij. Links een volkswrouw die geknield een paternoster bidt. Rechts een man (visser of boer) op klompen. Hier komt niet alleen de liefdevolle bescherming van de Moeder Gods tot uiting maar tegelijk de solidariteit van de kunstenaar met het arbeidende volk.

8. De zesde madonna (dat is het gerestaureerd glasraam, gemonteerd op 09-10-1996) met rode nimbus in een blauwe mantel over een rood kleed, staat in een gele mandorla waaruit stralen schieten. Ze kijkt hemelwaarts en strekt beide handen neerwaarts naar twee gevleugelde engeltjes. Een nogal raadselachtige voorstelling.

Bedrevenen in de Mariale godsvrucht herkennen hier de O.L.V. van de Engelen zoals Catharina LABOURÉ die zou ervaren hebben in haar verschijningen in het klooster van de Zusters van de H. Vincentius o Paulo in Parijs (rue du Bac). Die C. LABOURÉ (1806-1876) belichaamde in Parijs (van 1831 tot haar dood) vol zelfopoffering het ideaal van een waarachtige Fille de Charité. Ze werd in 1933 zalig en in 1947 heilig verklaard.

Hiermee eindigt onze rondgang door die kleine pinacothek; Het vroeger onogelijke Raversijde bezit in die O.L.V. kapel een artistieke bezienswaardigheid. Het is een schrijn dat een kostbaar deel van Westerduins nalatenschap bewaart. De acht glasramen verrassen ieder gevoelig oog door hun esthetisch gehalte. In het verbijsterend labyrint van talloze modernismen zijn ze een verademing. Eerlijke kunst zonder gemaaktheid of femelarij.

Voor de eerste maal sedert het verschijnen van ons tijdschrift publiceren wij een kleuren-fotobladzijde.

Dit werd mogelijk dank zij de kosteloze medewerking van "Begravenissen en Crematies NUYTTEN"

Waarvoor onze welgemeende dank.

JAARVERSLAG 1996

1. BESTUUR

Maakten deel uit van het bestuur op 31 december 1996

de heer A. VAN ISEGHEM	voorzitter
de heer O. VILAIN	ondervoorzitter
de heer J.B. DREESEN	secretaris-archivaris
de heer J.P. FALISE	penningmeester-hoofdredacteur
mevrouw S. MAES	dokumentaliste
de heer E. SMISSAERT	bibliothecaris
de heer G. VERMEERSCH	materiaal-meester

en de heren F. GEVAERT, W. MAJOR als leden.

a. *deelname aan vergaderingen, werkgroepen en commissies*

- In de loop van het jaar werden 6 gewone bestuursvergaderingen gehouden.
- de heer J.P. FALISE vertegenwoordigde de Kring op een vergadering van de COMMISSIE GRAFMONUMENTEN.
- de Kring was vertegenwoordigd in de Kulturele Raad Oostende door de heer E. SMISSAERT. De heer W. MAJOR was hierbij plaatsvervangend lid. De heer SMISSAERT woonde 9 algemene vergaderingen bij en 6 vergaderingen van de werkgroepen "nazicht rekeningen" (1x), "straatnaamgeving" (2x) en "open monumentendag" (3x).
- de heer J.B DREESEN vertegenwoordigde de Kring op :
 - een vergadering van de Boerenkrijgcomité te Berlare op 17 februari 1996 in het vooruitzicht van een Boerenkrijgherdenking in 1998.
 - op 4 vergaderingen van het Westvlaams Verbond voor Kringen van Heemkunde, op 1 vergadering van de Werkgroep Infrastructuur Feest- en Cultuurpaleis.

b. *Algemene Statutaire Vergadering*

- De Algemene Statutaire Vergadering ging door op 8 juni 1996. Alle effectieve leden waren aanwezig of vertegenwoordigd bij volmacht.
- Er werd een statuutwijziging aangenomen waarbij de naam van de vereniging veranderd werd tot "OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKKUNDIGE KRING DE PLATE".

Het artikel betreffende de doelstellingen werd aangevuld voor tussenkomsten bij Heemschut en Monumentenzorg.

- Walter DEBROCK, effectief lid, overleed.
- De heren Lionel DEWULF, Luc FRANÇOIS, Robert OUVRY, Hubert RUBBENS, Paul van TIEGHEM, Ivan VAN HYFTE en Koen VERWAERDE werden aanvaard als effectief lid.

- De lidmaatschapsbijdragen bleven behouden op het niveau van het jaar voordien.
- Op de vergadering van de raad van beheer van 17 september 1996 werd de Jan NUYTEN aanvaard als effectief lid.
- Op de vergadering van de raad van beheer van 26 november 1996 werd Mevr. M.J. DEBROCK aanvaard als effectief lid.

2. SECRETARIAAT

a. Het secretariaat verwerkte tijdens het jaar 635 stukken in de briefwisseling en registreerde 350 nummers van tijdschriften en brochures.

b. Leden

De Kring telde op het einde van het jaar 517 leden. Dat is een vermeerdering van 29 leden ten overstaan van 1995.

c. Necrologie

In de loop van het jaar ontvielen ons de volgende leden : dhr. VERMEERSCH, vader van ons effectief lid dhr. G. Vermeersch; dhr. R. VERHEYE; dhr. E. MASSCHALCK; dhr. C. LAMBERT; dhr. L. VANDEN BERGHE; dhr. W. SEYS; dhr. W. DEBROCK; mevr. DEFOOR, zuster van ons steunend lid dhr. O. Defoor; dhr. VERSTRAETE; dhr. R. VAN NIEUWENHUYSE; dhr. Jan MAERTENS.

3. ACTIVITEITEN

a. Voordrachten

Er werden 10 lezingen gehouden te weten :

1. Donderdag 25 januari 1996 om 20 uur

- VISSERIJWACHT. Filmvoordracht door de heer Louis MEULDERS van de Oostendse Cinéclub.

2. Donderdag 29 februari 1996 om 20u30

- DE BEVRIJDING VAN DE KUST EN DE BELGISCHE HAVENS. Avondvoordracht door de heer Jan B. DREESEN. 92 aanwezigen.

3. Donderdag 28 maart 1996 om 20u30

- 150 JAAR OOSTENDE-DOVER. Avondvoordracht met dokumentatiemateriaal door de heer Ferdinand GEVAERT. 75 aanwezigen.

4. Donderdag 25 april 1996 om 20u30

- OOSTENDE IN DE BUITENLANDSE LITERATUUR. Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer John GHEERAERT. 36 aanwezigen.

5. Donderdag 23 mei 1996 om 20u30

- ARCHIEF EN SCHADUWARCHIEF VAN EN OVER OOSTENDE.
Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer
Jacques MERTENS.
72 aanwezigen.

6. Donderdag 26 september 1996 om 20u30

- MET MAN EN MUIS VERGAAN. DE SCHEEPSRAMP VAN HET SCHIP
"ANNA CAHTARINA" VOOR ONZE KUST IN 1735. Avondvoordracht
met vondst materiaal door de heer Jan PARMENTIER.
70 aanwezigen.

7. Woensdag 9 oktober 1996 om 14u30

- BEELDEN UIT HET OEUVRE VAN HENRI STORCK. Filmvoordracht
met werk van de Oostendse cineast en ingeleid door de heer
Patrick VANSLAMBROUCK.
68 aanwezigen.

8. Donderdag 31 oktober 1996 om 20u30

- HEEMKUNDIGE ASPECTEN UIT OOSTENDSE CORRESPONDENTIE.
Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer
Walter MAJOR.
45 aanwezigen.

9. Donderdag 28 november 1996 om 20u30

- 30 JAAR INZET VAN DE HANDELSKAMER VOOR DE OOSTENDSE HAVEN
(1945-1975). Avondvoordracht met documentatiemateriaal door
de heer Raymond VAN CRAEYNEST.
75 aanwezigen.

10. Donderdag 19 december 1996 om 20u30

- LEOPOLD II EN OOSTENDE. Avondvoordracht met dia's door de
heer Emile SMISSAERT.
65 aanwezigen.

Dit geeft een totaal van 683 aanwezigen voor 10 lezingen
wat een gemiddelde maakt van circa 68 personen per lezing.

b. Studiebezoeken

1. Woensdag 13 maart 1996 om 14u30.

- KEN UW STAD. Bezoek aan de MIJNENBESTRIJDINGSSCHOOL te
Oostende. Wandelvoordracht georganiseerd door de heer Jan
B. DREESSEN.
66 aanwezigen.

2. Zaterdag 13 april 1996 om 14u30.

- KEN UW STAD. Bezoek aan de SINT ANTONIUSKERK te Oostende.
Wandelvoordracht onder leiding van de heer Jean Pierre
FALISE.
32 aanwezigen.

3. Vrijdag 10 mei 1996 om 19 uur.

- KEN UW STAD. Bezoek aan de RETROSPECTIEVE E. SPILLIAERT. Wandelvoordracht onder leiding van de heer Norbert HOSTYN. 75 aanwezigen.

Voor de studiebezoeken waren er in totaal 173 deelnemers wat een gemiddelde geeft van circa 58 personen.

c. Podiumoptreden

Een OOSTENDS KLEINKUNSTGEBEUREN, voorafgegaan door een banket, ging door op 7 december 1996 in de namiddag in de zaal van Restaurant BENNY. Er waren 44 aanwezigen. Dhr. HOTTE verzorgde het kleinkunstgebeuren met een uitgebreide waaier van Oostendse volksliedjes en "old-timers".

d. Studiereis

De studiereis, onder leiding van de heer DREESEN, ging door op 9 juni 1996 met een bezoek aan de SINT LEONARDUSKERK te Zoutleeuw en aan de BASILIEK en het GALLO-ROMEINS MUSEUM te Tongeren. Er waren 75 deelnemers aan deze uitstekend geslaagde reis.

e. Andere activiteiten

1. Jaarlijkse veiling op 25 januari 1996

De jaarlijkse VEILING VAN DE PLATE, voorbehouden aan de leden, ging door onder leiding van de heer Omer VILAIN. Er waren 75 aanwezigen. Er werden 265 stukken op de veiling aangeboden waarvan een derde niet verkocht werd. De opbrengst bedroeg 33.450 fr. De Kring haalde uit deze operatie 7.898 fr. waarvan 1.510 fr. als gift van dhr. SMISSAERT. De verkoop van eigen dubbelstukken bracht 3.190 fr. op.

2. Heemdag van het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde

De Heemdag ging door op zaterdag 20 april te Gullegem. De Kring was vertegenwoordigd door dhr. en mevr. DREESEN en door dhr. en mevr. FALISE.

Er was een statutaire vergadering en een sociaal programma onder de titel "Humor in de politiek en het dagelijks leven". Hierop volgde een voordracht door Prof. Chris VANDENBROUCKE "Vrijen en trouwen in Vlaanderen van de middeleeuwen tot heden". Daarna volgde een bezoek aan de gerestaureerde beschermde schuur "'t Goet te Wynckele" en een diamontage over de invloed van de lokale Heemkringen op het gemeentebeleid i.v.m. de bescherming en restauratie van gebouwen.

Het eerste gedeelte werd afgesloten met een "Wagenspel" door de Koninklijke Rederijderskamer van Gullegem.

Tijdens de ontvangst door het Gemeentebestuur van Wevelgem sprak de burgemeester een fel opgemerkte rede uit over het belang van de Heemkunde. Het geheel werd afgesloten met een bezoek aan de schietstand van de "Koninklijke Schuttersgilde Sinte Barbara" in de "Gouden bank".

Er waren 120 deelnemers aan deze Heemdag die uitstekend geslaagd was.

3. Spilliaerttentoonstelling 1996

Dhr. en Mevr. SMISSAERT vertegenwoordigden de Kring op 02 maart 1996 op de opening van de prestigieuze Spilliaerttentoonstelling.

4. James Ensorherdenking op 06 april 1996

De heer VAN ISEGHEM vertegenwoordigde de Kring op deze herdenking. In naam van de Kring legde hij een tuil bloemen op het graf van de meester.

5. Paster Pype herdenking op 10 juni 1996

De heren DREESEN, FALISE, VAN ISEGHEM en VILAIN vertegenwoordigden de Kring op deze herdenking. De voorzitter legde in naam van de Kring een ruiker bloemen neer.

6. Raadsvergadering van het Gouwverbond

De raadsvergadering ging door op zaterdag 19 oktober. Dhr. en mevr. DREESEN en dhr. en mevr. FALISE vertegenwoordigden de Kring op de 2de Raadsvergadering van het "Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde" in het kasteel van Loppem.

De heer DREESEN verzorgde, als ondervoorzitter van het Gouwverbond, het gedeelte "Geslaagde restauraties 1996" voor de provincie. Voor Oostende had hij, in naam van de Kring, de gevelrestauratie van de huizen Van Iseghemlaan 87 en 89 voorgesteld die samen met 5 andere geslaagde restauraties in de provincie bekroond werden. De heer WILLE-JOOSTEN, uitbater en opdrachtgever van de geslaagde restauratie te Oostende had er aan gehouden zelf zijn oorkonde te komen afhalen. De heer J.P. FALISE nam de oorkonde voor de Kring in ontvangst.

7. Werkgroep "Fusie Mariakerke"

Dhr. SMISSAERT vertegenwoordigde op 23 oktober 1996 de Kring op de vergadering van de werkgroep "Fusie Mariakerke". De bedoeling is de 100 jaar van de fusie met Oostende te herdenken door een reeks feestelijkheden en gebeurtenissen.

8. Thematische tentoonstellingen

In het Heemmuseum DE PLATE werden in de loop van het jaar de volgende thematische tentoonstellingen georganiseerd.

- van 19 januari tot 22 maart

MARITIEME PENTEKENINGEN door de heer Roger DECLEER.
Organisatie dhr. DREESEN en VERMEERSCH.
1.399 bezoekers.

- van 29 maart tot 15 september

150 JAAR OOSTENDE-DOVER. Organisatie en realisatie door dhr. Ferdinand GEVAERT.
2.098 bezoekers.

- van 15 september tot 20 oktober

DE OOSTENDSE CINEAST HENRI STORCK. Organisatie en realisatie de heren DREESEN en SMISSAERT. Met medewerking van de heer Patrick VANSLAMBROUCK.
829 bezoekers.

- van 26 oktober tot 30 november

VOERTUIGEN IN MODELBOUW. Organisatie en realisatie de heer Alfons KOTEN.
369 bezoekers.

- van 7 december tot 14 januari 1997

OOSTENDE SCHILDERSGEWIJS. Met de werken van de heer Guy DEMARETS.
281 bezoekers.

9. Nederlandstalige naamborden in Frans-Vlaanderen

Het Gouwverbond huldigde op 29 september 1996 te Pitgam (Frans-Vlaanderen) een viertal Nederlandstalige naamborden op boerderijen in. Hiervoor hadden zij een aanwezigheid van de Kring gevraagd. Dhr. en mevr. DREESEN en dhr. en mevr. FALISE vertegenwoordigden de Kring op dit merkwaardig gebeuren. In totaal werden in Frans-Vlaanderen reeds 340 Nederlandstalige naamborden aangebracht. Zij worden bekostigd door verenigingen en privé personen.

10. Driekoningenviering 1996

De Driekoningenviering werd op 6 januari georganiseerd door de Heemkring Ter Cuere van Bredene. Er waren een 40-tal aanwezigen waaronder de vertegenwoordigers van de 4 deelnemende Kringen. Onze Kring was vertegenwoordigd door dhr. en mevr. DREESEN, dhr. en mevr. FALISE en dhr. en mevr. MAJOR.

Er was een optreden van een groep van 3 muzikanten die een samenzang van stichtende Driekoningenliederen bracht. Dhr. Willy VERSLUYS trok zich tot koning, waarna hij door Willy CATRYSSSE, ondervoorzitter Ter Cuere, gekroond werd.

11. Open Hoteldag

De 2de Open Hoteldag ging niet door in 1996.

12. Prijsuitreiking van de "Monumentenzoektocht" van het Willemsfonds

Het Willemsfonds Oostende organiseerde in de zomer een "Monumentenzoektocht" Tijdens de prijsuitreiking op 22 oktober 1996 in het Heemmuseum werden 14 laureaten bekroond.

13. Jeugdkaart en Oostends Kultureel Paspoort 1996

De Kring werkte mee aan dit initiatief van de Kulturele Raad door een vermindering van 50 % te geven op de toegang tot het museum. De toegang tot de voordrachtencyclus is gratis.

14. Open Monumentendag 96

De Monumentendag 96 ging door op 8 september. Het onderwerp was "Zorg en Zin voor kleur". Ons bestuurslid dhr. E. SMISSAERT woonde de voorbereidende vergadering bij. Hij alsook dhrs. FARASYN, LIETARD en van VAN CRAEYNEST, leden van onze Kring, werkten mee aan deze dag.

15. Open Museumdagen 96

De Open Museumdagen 96 gingen gepaard met de Open Museumdag. Zij brachten op twee dagen (7 en 8 september) 310 (gratis) bezoekers in het museum.

16. 8ste Boekenbeurs voor Vlaanderen

Deze boekenbeurs ging door op 17 en 18 februari 1996 te Gent. Dhr. en mevr. FALISE vertegenwoordigden de Kring met een boekenstand op deze beurs en brachten er een reeks publicaties van de Kring aan de man.

17. Werkgroep Bibliografie van Oostende

Deze Werkgroep, bestaande uit dhrs. DREESEN, FARASYN, FRANÇOIS, HUBRECHTSEN, SMISSAERT en VAN HYFTE, kwam een eerste maal bijeen op 5 november 1996. De leden van de vergadering gingen over tot een taakverdeling waarbij elk lid een bepaald deel van het onderzoek op zich nam. Prof. Dr. Luc FRANÇOIS centraliseert de binnenkomende gegevens en verwerkt ze.

18. "Prijs Kulturele Raad Oostende" 1996

In laatste instantie bereikte ons het heuglijke nieuws dat onze vereniging bekroond werd met de "Prijs Kulturele Raad Oostende" 1996. Dit nieuws werd ons toegezonden samen met de felicitaties van de Raad en de gelukwensen van de gehele Algemene Vergadering van de Kulturele Raad Oostende. Een mooie onderscheiding die we met het grootste genoegen op 17 januari 1997 zullen afhalen en een ereplaats geven in ons museum.

4. MUSEUM

a. *Geplande verhuis van het Heemmuseum*

Door de voorziene infrastructuurwerken aan het Feest- en Cultuurpaleis dient het Heemmuseum te verhuizen. Een eerste scenario van het stadsbestuur bestaat in een verplaatsing naar de ruimten van de huidige bibliotheek. Een tweede scenario voorziet een verhuis naar "Huize Louise-Marie" in de Langestraat 69. In de loop van het jaar werden de besprekingen dienaangaande ingezet.

b. Bezoekers

4.505 bezoekers bezochten in de loop van het jaar het museum. Dit is ten opzichte van 1995 een vermeerdering van 751 personen.

In de loop van het jaar werden, buiten de openingsuren, 41 groepen en klassen leerlingen rondgeleid.

Op vraag van de Schepen van Cultuur werd gratis toegang tot het museum verleend op 28 mei (Wereldmuseumdag); 1 juli; 11 juli; 21 juli alsook gans de maand oktober (uitsluitend voor de inwoners van Oostende).

Er wordt aan herinnerd dat de Oostendse scholen gratis toegang hebben, het ganse jaar door, op eenvoudige aanvraag.

c. Werkgroep Museum

De Werkgroep Museum, waarvan deel uitmaken mevr. S. MAES, de heren J.B. DREESEN en VERMEERSCH kwamen met een of meerdere leden 161 maal bijeen. De heer OUVRY voegde zich vanaf juni bij de werkgroep.

Hierbij werden, buiten de inventarisatie, klassering en de routine werkzaamheden de volgende werken gerealiseerd.

- opbouw van een drietal rekken waardoor de verzameling ingebonden tijdschriften ter inzage aan het publiek konden gesteld worden.

- afhalen en opbergen van schenkingen.

- controle van het in bruikleen zijnde materiaal.

- herstellen van aardewerk en inlijsten van enkele stukken.

- aanmaak en plaatsen van viertalige teksten.

- opstellen van 2 zenders-ontvangers zoals gebruikt in de visserij.

- vernieuwen van plexiglas van 4 zijwanden van tentoonstellingskasten.

5. ARCHIEF

Het archief wordt beheerd door de heer J.B. DREESEN. Hij werkt nog steeds aan de inventarisatie ervan. Zolang de inventarisatiewerken niet beëindigd zijn blijft het archief gesloten. Individuele vragen kunnen gericht worden aan de heer DREESEN. Zij zullen behandeld worden rekening houdende met het werkschema voor de inventarisatie.

6. DOCUMENTATIECENTRUM

Het documentatiecentrum wordt aangevuld en beheerd door mevrouw Simone MAES. Het kan door de bezoekers vrij geconsulteerd worden op de openingsuren van het Heemmuseum. Een steekkaartenbak vergemakkelijkt de opzoekingen. De Kring beschikt over een fotocopiëtoestel. Fotocopies dienen aangevraagd te worden aan de balie. Prijs per fotocopie : 7,5 fr.

7. MEDIATHEEK

De mediatheek wordt beheerd door de heer Emile SMISSAERT. Er bestaat een steekkaartenbak van de boeken en een overzichtslijst van de ingebonden tijdschriften. De werken dienen aangevraagd aan de balie en mogen ter plaatse ingezien worden. Er is geen uitlening. De werken in de kast "naslagwerken" kunnen door de bezoekers vrij geconsulteerd worden tijdens de openingsuren van het Heemmuseum.

8. TIJDSCHRIFTENKAST

Een tijdschriftenkast met een 40-tal ruilabonnementen van diverse Heemkringen in het Vlaamse land staat ter beschikking van het publiek op de openingsuren van het Heemmuseum. De tijdschriften kunnen ter plaatse geconsulteerd worden. Het beheer wordt verzekerd door de heer SMISSAERT.

In het begin van het jaar werden ook de ingebonden jaargangen van de tijdschriften ter beschikking gesteld van het publiek. De jaargangen kunnen ter plaatse vrij geconsulteerd worden.

9. VERZAMELING VAN DE KRING

a. *Bruikleen*

- Een reeks schilderijen van Emile BULCKE die permanent tentoon worden gesteld in het Museum voor Schone Kunsten en waarvan de inventaris in de Kring berust.

- Enkele stukken die permanent tentoon worden gesteld in het toonvenster van het Heemmuseum op de hoek van Feest- en Cultuurpaleis en waarvan de inventaris in de Kring berust.

- Enkele stukken die permanent tentoon worden gesteld in Huize Louise-Marie, Langestraat 69, en waarvan de inventaris in de Kring berust.

- De "Paster Pype" tentoonstelling, in 1995 georganiseerd door de heer DREESEN en 3 maanden geëxposeerd in het Heemmuseum, werd uitgeleend aan het Nationaal Visserijmuseum te Oostduinkerke voor een tentoonstelling die liep van 1 april tot 15 juli 1996.

- 8 stukken voor de tentoonstelling "100 jaar Zeewacht" die liep van 7 tot 19 december 1996.

- 41 stukken voor de zomertentoonstelling "Baden van Oostende - James Ensor satiricus" die doorging in de Koninklijke Gaanderijen op de Zeedijk.

- Een vijftal panelen m.b.t. de Oostende-Dover schepen tijdens WO II (uit de tentoonstelling van de heer GEVAERT) voor een tentoonstelling door de Marine in het Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis te Brussel.

- Ter beschikking stellen van 4 medailles voor de tentoonstelling "150 jaar Ryco".

- De zes stukken die in permanente bruikleen werden gegeven aan de "Peperbusse-societeit" waren de volgende : een gerestaureerde reliekhouder en putty in hout, een wijwatervat in graniet, een St. Jacobsbeeld in plaatser en twee gedenkstenen in een kistje.

- De in 1995 in bruikleen gekregen bokkentreiler BR 57 werd terug overgemaakt aan dhr. VAN OVERSCHELDE.

b. Controle en aanvulling van de inventaris

In het kader van de activiteiten van de "Werkgroep Museum" werden de volgende stukken gelocaliseerd, geïnventariseerd en gemerkt :

- 602 stukken uit de inventarissen 1978 tot 1988 gelocaliseerd, gemerkt, geïnventariseerd en geborgen.
- een lot speelgoed, uit het legaat Bulcke (1964), dat nooit geïnventariseerd werd. Doos E42/1.
- en lot speelgoed, in 1986 geschonken door dhr. VERMEERSCH, maar nooit geïnventariseerd. Doos E42/1.
- inventariseren, merken en bergen van 3 dozen aardewerk (doos E44/09 - 18 items, doos E44/10 - 45 items, doos E44/11 - 49 items).
- inventariseren, merken en bergen van 4 kisten klein materiaal (kist E41A - 35 items, kist E41B - 36 items, kist E41H - 16 items, kist E41I - 17 items).

c. Aanwinsten : schenkingen, aankopen en opnamen in inventaris

In het totaal werden in 1996 500 nummers, zijnde 3.120 stukken aan de inventaris van de Kring toegevoegd. Voor het grote deel waren het schenkingen van leden en belangstellenden. De Kring kocht enkele stukken aan en voorts waren er een reeks opnamen in inventaris van stukken die vroeger niet waren opgenomen. De heer DREESSEN merkte de stukken, inventariseerde ze en klasseerde ze in een genummerde bergplaats. Hij verwerkte de lijst op de computer naar inventarisnummer, code, belang en oorsprong. Vanwege de omvang van de lijst wordt deze niet opgenomen in het verslag maar wordt in 1997, in delen, gepubliceerd in het tijdschrift.

d. Collectiestukken

- Een bruidskist uit 1771 werd gerestaureerd door het 7de jaar restauratie meubelen van het VTI Stuiverstraat onder leiding van dhr. Noël MAES.

- Voor de TRINITY HOUSE 1944-klok werd een metalen draagsteun op rollend platvorm gemaakt.

- Een gesculpteerde reliekhouder en een gesculpteerde putty in hout werden gerestaureerd door het 7de jaar restauratie meubelen van het VTI Stuiverstraat.

e. Archief

Dhr. DREESEN vulde en herschikte in het jaar 65 farden en/of archiefdozen met gemerkte stukken zodat het totaal van het aantal farden en archiefdozen op 190 werd gebracht.

Hij inventariseerde de volgende farden uit het archief :

- * 72A. PORSELEINKAARTEN. 71 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 54A. STRANDZICHTEN. 87 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 77A. GRAFICA. 54 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 41A. ICONOGRAFIE OOSTENDE. 56 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 41B. ICONOGRAFIE OOSTENDE. 97 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 42A. MONUMENTEN EN GEBOUWEN. 79 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 42B. MONUMENTEN EN GEBOUWEN. 84 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 42C. MONUMENTEN EN GEBOUWEN. 65 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 33A. MUZIEKUITVOERINGEN. 77 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 33B. MUZIEKUITVOERINGEN. 30 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 33C. MUZIEKUITVOERINGEN. 101 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 88A. KUSTSTREEK. 51 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 12A. IDENTITEITSSTUKKEN. 45 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 40A. OOSTENDS DRUKWERK. 41 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 40B. OOSTENDS DRUKWERK. 51 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 40C. OOSTENDS DRUKWERK. 24 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 40D. OOSTENDS DRUKWERK. 40 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 40E. OOSTENDS DRUKWERK. 35 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 97A. CHROMOS. 55 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 98A. STICKERS. 48 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 58A. TENTOONSTELLINGEN. 75 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 75A. DEVOTICA. 46 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 75B. DEVOTICA. 55 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 36A. MENU'S. 59 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 97B. CHROMOS. 83 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 51B. RMT DRUKWERK. 60 genummerde bladen. Items gemerkt.
- * 84A. HENRI STORCK. 67 genummerde bladen. Items gemerkt.

In de loop van het jaar werden 102 vragen naar info uit het archief genoteerd. Hiervan werden er 54 schriftelijk beantwoord en 48 mondelings.

f. Documentatiecentrum

Mevrouw Simone MAES verzamelde en vulde, in de loop van het jaar, 4 farden met krantenknipsels over gebeurtenissen met

betrekking tot Oostende en de kuststreek. Ze noteerde de inhoud op steekkaarten die ter beschikking staan van de bezoekers. De volledige verzameling bestaat nu uit 41 geïnventariseerde farden.

42 belangstellenden maakten in de loop van het jaar gebruik van de gevens van het documentatiecentrum.

g. Mediatheek

De heer Emile SMISSAERT zette in de loop van het jaar 68 boeken op steekkaart (154 steekkaarten). De bibliotheek van de Kring bevat momenteel 688 boeken die verwerkt werden op steekkaarten.

Door de zorgen van de Kring werden, in de loop van het jaar, 27 jaargangen van tijdschriften ingebonden. Het totaal aantal ingebonden tijdschriften, samen met de aanwinsten van ingebonden tijdschriften, bedraagt nu 303 banden.

31 belangstellenden maakten in de loop van het jaar gebruik van de mediatheek.

9. PUBLICATIES

a. Tijdschrift

Van het tijdschrift verschenen 9 nummers op de vooropgestelde data : jan, feb, maart, april, mei, sep, okt, nov en dec. In totaal werden 300 bladzijden gepubliceerd waaronder 7 fotobladzijden en 24 bladzijden met kaarten, foto's en tekeningen.

De inhoudstafel van de jaargang 1995 (32 bladzijden) werd opgemaakt door de heer Emile SMISSAERT en is beschikbaar aan de balie tegen de prijs van 150 francs.

De heer Jean Pierre FALISE zorgde voor de samenstelling en de opmaak van het tijdschrift. De heer VAN ISEGHEM belastte zich met de verzending.

b. Kalender

Dank zij de inzet van het GRAFISCH BEDRIJF LAMMAING werd aan elke lid een kalender 1996 aangeboden waarvoor de heer VILAIN de zichtkaarten en de teksten leverde. Als thema werd "150 jaar pakketboten" in 13 gekleurde zichtkaarten behandeld. De raad van beheer feliciteerde de heer Guido LAMMAING voor de kunstvolle "lay-out".

c. Ruilabonnements

Werden uitgewisseld met de volgende Heemkringen of Verenigingen.

Bachten De Kupe, Veurne. De Zonnebeekse Heemvrienden, Zonnebeke. Geschiedk. Kring Ernigaghem, Eernegem. Gidsenkring Lange Nelle, Oostende. Heemkring 't Schorre, Oostende. Heemkring Coclariensia, Koekelare. Heemkring David Jonckheere, Aatrijke. Heemkring Den Hert, Ingelmunster. Heemkring Dorp en Toren, Deerlijk. Heemkring Dr. Van Damme, Blankenberge. Heemkring Graafschap Jette,

Brussel. Heemkring Graningate, Middelkerke. Heemkring Karel Van de Poele, Lichtervelde. Heemkring M. Van Coppenolle, Brugge. Heemkring Oud Ruiselede, Ruiselede. Heemkring Pastoor Ronse, Zedelgem. Heemkring Sint Guthago, Oostkerke. Heemkring Wibilinga, Wevelgem. Heemkundige Kring Eisden, Eisden. Heemkundige Kring Erpe-Mere, Mere. Heemkundige Kring Houtland, Torhout. Iepers Kwartier, Ieper. Kon. Commissie voor Volkskunde, Antwerpen. Kulturele Raad, Oostende. Vrienden van het Noordzee Aquarium, Oostende. Oudheidkundige Kring Land van Waas, Sint Niklaas. Rollarius, Roeselare. Ter Cuere, Bredene. Tijdingen, Oostende. Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Antwerpen. Westvlaams Verbond voor Heemkunde, Aartrijke. Familiekundige, Heemkundige en Geschiedkundige Kring Ghestela, Gistel. Westvlaamse Gidsenkring, Brugge. Tijdschrift van het Gemeentekrediet, Brussel.

d. Abonnementen

- De Kring is geabonneerd op "Marswin" tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Vereniging voor de bestudering van Zeezoogdieren. Alsook op het tijdschrift "Tradities" uit Nederland.
- De heer A. VAN ISEGHEM stelde zijn abonnement op "Ons Heem" en "Het Visserijblad" ter beschikking van de Kring.
- De heer J.B. DREESEN stelde zijn abonnement op "Neptunus", "De Zeewacht", "Embryo" en "Goe Vollek" ter beschikking van de Kring.
- Mevrouw R. HERRLING stelde haar abonnement op "Branding" ter beschikking van de Kring.

Al de hierboven vermelde tijdschriften liggen, tijdens de openingsuren van het Heemmuseum ter inzage van de bezoekers.

e. Andere publicaties

Er werden in 1996 geen andere publicaties uitgegeven.

10. GIFTEN

De Kring mocht een geldelijke gift in ontvangst nemen van : de heer CLAEYS, Oostende; mevrouw Marie-Jose DEBROCK, Brussel; mevrouw Gilberte DEVRIENDT, Oostende; de heer Willy KOOY, Oostende; de heer Jacques LALEMAN, Oostende, de heer Jan NUYTEN, Oostende, de heer PANESI, Oostende, mevrouw VAN GLABBEKE, Brussel, Mevr. Armanda VAN PUT, Oostende; Mevr. BERDEN, Oostende. de heer GHAYE, Oostende.

Gedaan te Oostende op de 1ste dag van de Louw-, Ijs- of Wolfsmaand 1997.

J.B. DREESEN
Secretaris-archivaris

A. VAN ISEGHEM
Voorzitter

EFFECTIEVE LEDEN 1996

Dhr.	Julien	Berard	Kerkstraat 32/5	8400	Oostende
Dhr.	Germain	Billiet	Duinenstraat 86	8400	Oostende
Mevr.		Debrock	Toxandriestraat 8	1040	Brussel
Dhr.	Lionel	Dewulf	Rivierstraat 30	8400	Oostende
Dhr.	Jean Pierre	Falise	Hendrik Serruyslaan 78/19	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Farasyn	Ernest Feysplein 15/10B	8400	Oostende
Dhr.	Luc	François	Chrystantenstraat 19	8400	Oostende
Dhr.	Ferdinand	Gevaert	Duinenstraat 40	8450	Bredene
Dhr.	Norbert	Hostyn	Brusselstraat 18	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Hubrechtsen	Gerststraat 35A	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Laga	Brabantstraat 2/24	8400	Oostende
Mevr.	Simone	Maes	Hendrik Serruyslaan 78/19	8400	Oostende
Dhr.	Walter	Major	Kastanjelaan 52	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Nuytten	Torhoutsesteenweg 88 I	8400	Oostende
Dhr.	Robert	Ouvry	Vlaanderenstraat 45/3	8400	Oostende
Dhr.	Emiel	Smisjaert	Hendrik Serruyslaan 4/9	8400	Oostende
Dhr.	Edgard	Van Haverbeke	Christinastraat 2/5	8400	Oostende
Dhr.	August	Van Iseghem	Ijzerstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Paul	van Tieghem	Léon Spilliaertstraat 18	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Versluys	Brugsesteenweg 53 A	8450	Bredene
Dhr.	Koenraad	Verwaerde	A. Choqueelstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Omer	Vilain	Rogierlaan 38/11	8400	Oostende

BESCHERMENDE LEDEN 1996

Mevr.	Mary	Ackein	Spoorwegstraat 35	8400	Oostende
Mevr.	G.	Berden-Boydens	Velodroomstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Ceux	Epsomlaan 59	8400	Oostende
Dhr.		Claeys-Bens	Prinses Stefanieplein 37/4	8400	Oostende
Dhr.	Jan	De Bruycker	Nieuwpoortsesteenweg 156	8400	Oostende
Mevr.	Yolande	Degraeve	Rogierlaan 39/1	8400	Oostende
Mevr.	Jozef	Denorme	Lommergang 1/28	8301	Heist-aan-Zee
Dhr.	Luc	Devisch	Heilig Hartlaan 15	8400	Oostende
Mevr.	Gilberte	Devriendt	Hertstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Driessen	Wezellaan 9	8400	Oostende
Dhr.	Pierre	Ente	Leopold I plein 5/7	8400	Oostende
Dhr. en Mevr.		Ghaye	Prinses Stefanieplein 1/8	8400	Oostende
Dhr.	Paul	Hostyn	Bruggelaan 12	8450	Bredene
Dhr.	August	Hulpiau	Langestraat 41 B	8400	Oostende
Dhr.	Willy	Kooy	Euphr Beernaertstraat 82/5	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Laleman	Kapucijnenstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Edwin	Liétard	Wapenplein 14/3	8400	Oostende
Dhr.	Wilfried	Merlevede	Termeredellelaan 5	3020	Winksele
Mevr.	Ghislaine	Noterman	Rogierlaan 19/7	8400	Oostende
Dhr.	D.	Panesi	Kappellestraat 105	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Petit	Plantenstraat 13	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Piers	Hendrik Serruyslaan 42	8400	Oostende
Mevr.		Van Glabbeke	E. Van Becelaerelaan 24/20	1170	Brussel
Mevr.	Angela	Van Lancker	Albert I Promenade 38/4	8400	Oostende
Dhr.	Alain	Vanhooren	Tentoonstellingsln. 460/F1	1090	Jette
Dhr.	Henri	Vantomme	Marcel Aubertinlaan 65	2600	Antwerpen
Dhr.	Jean	Vyvey	Alfons Pieterslaan 68	8400	Oostende
Mevr.	Carine	Wybouw	Leffingestraat 293	8400	Oostende

STEUNENDE LEDEN 1996

Dhr.	André	Allein	Prins Rozelaan 115	8400	Oostende
Dhr.	Rafaël	Ampe	Vogelzangdreef 2	8400	Oostende
Dhr.	Louis	Aspesslagh	Jozef II straat 25	8400	Oostende
Mevr.	Marina	Bailliere	Molenaarsstraat 43	8400	Oostende
Dhr.	Maurits	Bauwens	Prins Albertlaan 43	8400	Oostende
Dhr.	Eddy	Beauprez	Werkzaamheidstraat 1/4	8400	Oostende
Dhr.	André	Beirens	Nijverheidstraat 42	8400	Oostende
Dhr.	Dirk	Beirens	Floralaan 7	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Marie	Bekaert	Brusselstraat 8/6	8400	Oostende
Mevr.	Julien	Berard	Kerkstraat 32	8400	Oostende
Mevr.	Lucienne	Berteloot	Albert I Promenade 35/23	8400	Oostende
Dhr.	Etienne	Blommaert	Torhoutsesteenweg 38	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	Blomme	Irisstraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Edward	Boogaerts	Zeelaan 77	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Borrey	Stuiverstraat 379	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Bouckenooghe	Albert I Promenade 44/14	8400	Oostende
Dhr.	André	Bousse	Alfons Pieterslaan 97/6	8400	Oostende
Dhr.	Renaud	Boussy	Kapucijnenstraat 23/1	8400	Oostende
Dhr.	André	Brissinck	Stuiverstraat 284	8400	Oostende
Dhr.	R.	Buysse	Postbus 85	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Caenen	Elsensesteenweg 277/1	1050	Brussel
Dhr.	August	Calcoen	Rogierlaan 38/9	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Calcoen	Verenigingstraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Wilfried	Callens	Karel Janssenslaan 8	8400	Oostende
Dhr.	Eduard	Callier	Prinses Stefanieplein 63/5	8400	Oostende
Dhr.	Ignatius	Camerlinck	Kaaistraat 3/3	8400	Oostende
Dhr.	Pieter	Carbon	Kerkstraat 27	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Clibouw	Ettlingenstraat 95	8430	Middelkerke
Dhr.	Joseph	Coenye	Nieuwpoortsesteenweg 10/1	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Coopman	J. de ter Beerstlaan 15	8450	Bredene
E.H.	Jan	Corneillie	de Smet de Naeyerlaan 26	8400	Oostende
Dhr.	Guillaume	Cornillie	Blauw Kasteelstraat 56	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Corveleyn	Buitenpad 2	8400	Oostende
Dhr.	Francis	Cresis	Aug. Beernaertstraat 21	8400	Oostende
Mevr.	Anne-Marie	D'Hiedt	Leopold II laan 17/6	8400	Oostende
Mevr.	Paula	D'Hulster	Nieuwpoortsesteenweg 399	8400	Oostende
Mevr.		Daele	Verenigingstraat 133	8400	Oostende
Mevr.	Mariette	Dasseville	Witte Nonnenstraat 34	8400	Oostende
Dhr.	Jan	De Brouwere	Troonstraat 49/2	8400	Oostende
Mevr.	L.	De Roose	Albert I Promenade 37/4	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	De Vliegheer	Steenweg op Bergen 506	1070	Brussel
Dhr.	Willy	Deckmijn	Heilig Hartlaan 7	8400	Oostende
Mevr.		Decock	Jozef II straat 44	8400	Oostende
Dhr.	Hubert	Decombel	L. Van Tyghemlaan 24	8400	Oostende
Dhr.	A.	Dedeckere	Rogierlaan 19/11	8400	Oostende
Dhr.	Octaaf	Defoor	De Rudderstraat 2/23	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Pierre	Degroote	Walakker 10/6	8200	Sint-Michiels
Dhr.	Marcel	Defondt	Timmermanstraat 17	8400	Oostende
Mevr.	Simonne	Dekeyser	Sint Sebastiaanstraat 6	8400	Oostende
Mevr.	Nora	De langhe	Sint Franciscusstraat 16	8400	Oostende
Dhr.	August	Deleger	Aartshertoginnesstraat 39	8400	Oostende
Mll.	Jeanne	Demulder	Vindictive laan 14/25	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Denduyver	Aartshertoginnesstraat 38	8400	Oostende
Dhr.	Etienne	Derycke	Duivenstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Deschacht	Lotuslaan 19	8400	Oostende
Dhr.	Arie	Desnerck	Esdoornlaan 15	8400	Oostende
Dhr.	Raoul	Develder	Rietstraat 37	8400	Oostende
Mevr.	Isabelle	Devisch	Epsomlaan 70	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Devisch	Driftweg 65	8450	Bredene
Mevr.	Godelieve	Devisscher	Torhoutsesteenweg 38	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Devos	Verenigingstraat 114	8400	Oostende
Dhr.	Joseph	Dewolf	Broederlijkheidstraat 6	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Dhondt	Elisabethlaan 336/16	8400	Oostende
Dhr.	François	Duchateau	Leffingestraat 56/3	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Dufait	Maurits Sabbestraat 23	8400	Oostende
Dhr.	Claude	Everaert	Ieperstraat 14/21	8400	Oostende
Dhr.	Patrick	Florizoone	Albert I laan 103 A	8620	Nieuwpoort
Dhr.	J.	Francier	Torhoutsesteenweg 509	8400	Oostende
Mej.	Anne-Marie	Frédéric	Gerststraat 6	8400	Oostende
Mevr.	Suzanne	Geeraerd	Albert I Promenade 86/3	8400	Oostende
Dhr.	Thierry	Gérard	Torhoutsesteenweg 162/14	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Gilles	Christinastraat 117	8400	Oostende

STEUNENDE LEDEN 1996

Dhr. Hugo	Goberecht	Paul Michielslaan 45	8400	Oostende
Dhr. Julien	Goekint	Zandvoordeschorredijkst 65	8400	Oostende
Dhr. & Mevr. Juffr. Rika	Goes-Bousmans	Westbilklaan 12	8470	Gistel
Dhr. Felix	Goethaels	Lobelialaan 5	8400	Oostende
Mevr. Jenny	Govaert	Madridstraat 4	8400	Oostende
Dhr. Willy	Groenvynck	Albert I Promenade 87/2	8400	Oostende
Dhr. Camille	Groenvynck	Schermpflanzenstraat 77/9	8400	Oostende
Dhr. Wilfried	Halsberghe	Madelifjeslaan 66	8400	Oostende
Dhr. Carlo	Hoorelbeke	Klaprozenlaan 7	8400	Oostende
Dhr. Jan	Hostyn	Werkzaamheidstraat 76	8400	Oostende
Dhr. Jean	Hostyn	Zwaluwenstraat 118	8400	Oostende
Dhr. Luc	Hostyn	Taboralaan 6	8400	Oostende
Dhr. Simon	Ippel	Waregemlaan 3	8400	Oostende
Dhr. André	Jonckheere	Verenigingstraat 161	8400	Oostende
Dhr. Johan	Joye	Dorpstraat 1	8400	Oostende
Dhr. François	Krijger	Violierenlaan 124	8400	Oostende
Mevr. Suzanne	Laloux	Steense Dijk 615	8400	Oostende
Dhr. Kris	Lambert	Prinses Stefanieplein 31/7	8400	Oostende
Dhr. R.	Lamoot	Batterijstraat 16	8400	Oostende
Dhr. Hubert	Lateste	Albert I Promenade 38/8	8400	Oostende
Dhr. Alfons	Laureys	8 Zalighedenstraat 2	8470	Gistel
Dhr. Jacques	Lauwereins	Olmenlaan 2	8460	Oudenburg
Dhr. en Mevr. Vic	Lauwereins	Ieperstraat 14/14	8400	Oostende
Mevr. Edith	Leerman	Oude Burggrave 29	9940	Evergem
Dhr. Joseph	Lescauwaet	De Rudderstraat 75	8400	Oostende
Dhr. Jan	Liebrechts	Torhoutsesteenweg 28/10	8400	Oostende
Dhr. Bernard	Lowyck	Steensedijk 360	8400	Oostende
Mevr. Jozef	Maertens	Zwaluwenstraat 77	8400	Oostende
Dhr. Paul	Maes	Sint Paulusstraat 40	8400	Oostende
Dhr. Bernard	Marin	Nieuwpoortsesteenweg 457	8400	Oostende
Dhr. François	Maseman	Warschoustraat 29 A	8400	Oostende
Mevr. E.H. Aymar	Masschaele	Diksmuidestraat 6/17	8400	Oostende
Dhr. André	Masschalck	Prins Roselaan 93	8400	Oostende
E.H. André	Michiels	Vindictivelaan 2/6	8400	Oostende
Dhr. Johnny	Missiaen	Gentstraat 3	8400	Oostende
Dhr. Wilfried	Missiaen	Steense Dijk 364	8400	Oostende
Dhr. J.	Monteyne	Kapucijnenstraat 5	8400	Oostende
Dhr. Jozef	Montmorency	Luchthavenstraat 47	8400	Oostende
Dhr. Herman	Mortier	Sint Paulusstraat 10-12	8400	Oostende
Mevr. Vic	Mortier	St Paulusstraat 14/1	8400	Oostende
Dhr. Rigobert	Musin	Karel Janssenslaan 29/7	8400	Oostende
Mevr. Jan	Mycke-Van Paemel	Twee Stationstraat 45	1070	Brussel
Dhr. Raymond	Neiryneck	Stenenstraat 15	8400	Oostende
Dhr. Louis	Neyman	Romestraat 36	8400	Oostende
Mevr. S.	Nieuwenhuysse	Jules Peurquaetstraat 53	8400	Oostende
Dhr. Marcel	Olsen	Koninginnelaan 50/3	8400	Oostende
Dhr. John	Panckoucke	Prinses Stefanieplein 39	8400	Oostende
Dhr. Jean	Parmentier	Bloemenstraat 11	8400	Oostende
Dhr. Valère	Pincket	Wilgenlaan 40	8400	Oostende
Dhr. Emiel	Ponjaert	Kerkstraat 21/1	8400	Oostende
Dhr. Oscar	Poppe	Christinastraat 144/3	8400	Oostende
Dhr. Frans	Potter	Jozef II straat 29/8	8400	Oostende
Dhr. Jean-Marie	Pottier	Adolf Buylstraat 47/2	8400	Oostende
Mevr. Martine	Pottiez	Rietstraat 51	8400	Oostende
Dhr. Willy	Prinzie	Euphr Bernaertstraat 48	8400	Oostende
Dhr. Frank	Provoost	Paul Michielslaan 33	8400	Oostende
Mevr. Marcelle	Provoost	P. Raedemaekersstraat 33	1830	Machelen
Dhr. Omer	Puystiens	Derbylaan 1	8450	Bredene
Dhr. Norbert	Pyliser	Vaartdijk Zuid 5	8432	Middelkerke
Dhr. S.	Quaegebeur	Feeënpad 4	8400	Oostende
Dhr. Ronny	Rappelet	Oud Stationstraat 4	8400	Oostende
Mevr. Irène	Ryon	Eksterstraat 27	8400	Oostende
Mevr. Annie	Schoeters	Koningstraat 56/5	8400	Oostende
Dhr. Guido	Simoens	Albatrosstraat 14	8400	Oostende
Dhr. Roland	Slambrouck	Sterrebeeklaan 4	8400	Oostende
Mevr. Dionise	Smis	Vindictivelaan 14/9	8400	Oostende
	Standaert	Dahlialaan 54	8400	Oostende
	Steelandt	Vindictivelaan 11/1	8400	Oostende
	Storme	Orchideelaan 5	8400	Oostende
	Stubbe	Elisabethlaan 407	8400	Oostende
	Stubbe	Nieuwpoortsesteenweg 711	8400	Oostende
	Szylhabel	Maria Theresiastraat 21	8400	Oostende

STEUNENDE LEDEN 1996

Dhr.	Walter	Taeckens	Klaprozenlaan 40	8400	Oostende
Dhr.	Jack	Taeymans	Milisstraat 67	2140	Borgerhout
Dhr.	Roger	Timmermans	Sint Sebastiaanstraat 24	8400	Oostende
Dhr.	Omer	Titeca	Mosselstraat 29	8470	Gistel
Dhr.	Lucien	Valcke	Spalaan 66	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Pierre	Van Acker	K. Van De Woestijnestr. 12	8400	Oostende
Dhr.	François	Van Canneyt	Prins Boudewijnstraat 14	8400	Oostende
Dhr.	Georges	Van Duyvenboden	Blauwvoetstraat 7	8400	Oostende
Dhr.	Jocelyn	Van Eycken	Sint Sebastiaanstraat 20	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Van Huele	Euprh Beernaerstraat 42	8400	Oostende
Mevr.	Armanda	Van Put	Leopold II laan 34/9	8400	Oostende
Dhr.	Andreas	Van Steen	Rosenlaan 5	8400	Oostende
Dhr.	André	Vancoillie	Zilverlaan 127	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Vancraeynest	Blauw Kasteelstraat 103	8400	Oostende
Dhr.	Gerard	Vandamme	Voorzienigheidstraat 14	8400	Oostende
Dhr.		Vandecasteele	Euprh Beernaertstraat 68/1	8400	Oostende
Mevr.		Vanden Berghe	Torhoutsesteenweg 179/3	8400	Oostende
Dhr.		Vandermeulen	Mercatorlaan 19/34	8400	Oostende
Dhr.	Martin	Vanderstraeten	Taboralaan 49	8400	Oostende
Dhr.	François	Vandevelde	Christinastraat 83	8400	Oostende
Dhr.		Vandewalle	Edith Cavellstraat 82	8400	Oostende
Dhr.	Philip	Vanthuyne	Christinastraat 112/2	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Vens	Schipperstraat 45/7	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Verburgh	Golvenstraat 4/4	8400	Oostende
Dhr.	en Mevr.	Verburgh-Serrano	Zwanenlaan 75	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Verhaeghe	Dr. Verhaeghestraat 20	8400	Oostende
Dhr.	Francis	Verkempinck	Koebrugstraat 29	8400	Oostende
Dhr.	Charles	Vermeesch	Dilbeeklaan 34	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Vermeire	Elisabethlaan 208/2	8400	Oostende
Dhr.	Guy	Verschorre	Gerststraat 102	8400	Oostende
Dhr.	Willy	Versluys	Kappellestraat 167	8450	Bredene
Mevr.	D.	Verstappen	Amsterdamstraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Verstraete	Bronstraat 18	8400	Oostende
Dhr.	Ronny	Vilain	Joseph Petrestraat 8/11	1500	Halle
Dhr.	Erik	Vlaminck	Spaarzaamheidstraat 11	8400	Oostende
Dhr.	Guy	Vreven	Ichtegemstraat 68	8610	Kortemark
Dhr.	Roger	Vrienden Sted. Mus	Maurits Sabbestraat 23	8400	Oostende
Dhr.	Wilfried	Vynck	Kemmelbergstraat 61	8370	Blankenberge
Dhr.	Albert	Vyncke	Nijverheidstraat 26/1	8400	Oostende
Dhr.	Emile	Vyvey	Leopold I plein 2/1	8400	Oostende
Dhr.	Guido	Wallyn	Stockholmstraat 39/2	8400	Oostende
Dhr.	Claude	Walters	Honoré Borgersstraat 107	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Waterlot	Zeedijk 134/4	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Wellecomme	Postbus 91	8400	Oostende
Mevr.	Ingrid	Wendelen	Oosthelling 11/26	8400	Oostende
Dhr.	A.	Wolf	Steense Dijk 619	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Zeebroek	Gerststraat 19	8400	Oostende
		Zoete	Spaarzaamheidstraat 24	8400	Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 1996

Dhr.	Andy	Allemeersch	Cirkestraat 16 A	8400	Oostende
Dhr.	Gilbert	Ameloot	Lindenlaan 8	8400	Oostende
Mej.		Antony	Stockholmstraat 21/5	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Arnoys	Steenbakkersstraat 50	8400	Oostende
Dhr.	John	Aspesslagh	Hermitagestraat 22	8610	Kortemark
Dhr.	Chris	Asseloos	Ettelgemstraat 1 A/3	8460	Oudenburg
Dhr.	Eddy	Bacquaert	Sprookjespad 11	8400	Oostende
Dhr.	Eduard	Baels	Warschaustraat 12/8	8400	Oostende
Dhr.	Erwin	Baert	Nieuwe Langestraat 87	8400	Oostende
Dhr.	Hubert	Baete	Hendrik Serruyslaan 50/11	8400	Oostende
Mevr.	Nicole	Bakker	Van Havrelei 35/5	2100	Deurne
Dhr.	Simon	Ballière	Kastanjelaan 37	8400	Oostende
Mevr.	J.	Beauprez	Koninginnelaan 31/5	8400	Oostende
E.H.	Jozef	Bekaert	H. Hartplein 4	8400	Oostende
Dhr.	August	Beyen	Sint Rigquierstraat 12	8450	Bredene
Dhr.	Julien	Beyen	L. Van Tyghemlaan 47	8400	Oostende
Dhr.	M.	Blomme	Esdoornlaan 45	8400	Oostende
Dhr.	Marc	Blontrock	Strobloemlaan 6	8400	Oostende
Dhr.	Laurent	Boehringer	Rietstraat 45	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Bollaert	Postbus 124	8400	Oostende
Mevr.	Simonne	Borgoo	Van Hembdenstraat 51	8400	Oostende
Dhr.	Robert	Boterberghe	Eric Jameslaan 11	8370	Blankenberge
Dhr.	D.L.	Bouquillon	Hendrik Serruyslaan 58/2	8400	Oostende
Dhr.	Marc	Boussy	Prinses Stefanieplein 23/6	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Braet	Eekhoornstraat 20	8400	Oostende
Mevr.	Mimi	Broucke	Koninginnelaan 79/9	8400	Oostende
		Brugse Boekhandel	Dijver 2	8000	Brugge
Dhr.	Rudy	Buldeel	Oud Vliegveld 61	8400	Oostende
Dhr.	Georges	Bulthé	Cervantesstraat 6/25	1190	Brussel
Dhr.	Marcel	Byn	Steense Dijk 287	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Capon	Westlaan 19	8400	Oostende
Dhr.		Capon	Spalaan 31	8400	Oostende
Dhr.	L.	Carrein	Resedalaan 13	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Casier	Sint Hubertuslaan 84	8200	Brugge
Dhr.	Gabriël	Casier	Stokkellaan 192	8400	Oostende
Dhr.	Jaak	Casselmann	Boogschuttersstraat 4	8400	Oostende
Mevr.	Roos	Casteleyn	Gr. de Smet de Naeyerl. 3/7	8400	Oostende
	Vlaams	Centrum Genealogie	Kronevoordestraat 2 A	8610	Handzame
Dhr.	Herman	Chaffart	Gasthuisstraat 13	8600	Diksmuide
Dhr.	Frédéric	Cheeseman	Pantheonlaan 55	1081	Brussel
Dhr.	Jan	Christiaens	Christinastraat 2/6	8400	Oostende
Dhr.	Pierre	Claes	Kerkstraat 44	8400	Oostende
Dhr.	Gerard	Claeys	Stationstraat 25	8420	De Haan
Dhr.	Jan	Claeys	Tweebruggenstraat 2	8400	Oostende
Dhr.	Leo-Jozef	Claeys	Ruddervoordestraat 40	8210	Zedelgem
Dhr.	André	Coolsaet	Langestraat 119	8400	Oostende
Dhr.	François	Coopman	Wilgenlaan 38	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Coppin	Leopold II laan 22	8400	Oostende
Dhr.	Henri	Corbisier	Mariakerkelaan 131	8400	Oostende
Dhr.	Julius	Cornette	Vindictivelaan 20/15	8400	Oostende
Dhr.	Karel	Coulier	Middenlaan 1	8400	Oostende
B.V.B.A.		Cuvelier	Velodroomstraat 10	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Marie	Cuypers	Ooststraat 67/1	8400	Oostende
Dhr.	Piet	Daman	Zegelaan 16	8450	Bredene
Dhr.	R.	Danis	Prins Albertlaan 68	8400	Oostende
Mevr.	Elisabeth	Dasseville	Veilinglaan 93	1861	Meise
Dhr.	Albrecht	Dawyndt	Vanbuggenhoutlaan 20	8670	Koksijde
Dhr.	Emmanuel	de Bethune	Kasteeldreef 10	8510	Kortrijk
Dhr.	Henk	de Bruin	Söderblomplaats 310	3069	sk Rotterdam (NL)
Dhr.	Jeroom	De Coster	Steense Dijk 345	8400	Oostende
Dhr.	R.	De Fraeye	Steense Dijk 248/4	8400	Oostende
Dhr.	Andries	De Gryse	Perzikenlaan 28	8400	Oostende
Dhr.	Eric	De Kievith	Romestraat 47	8400	Oostende
		De Kinkhoren	Zeedijk 330	8400	Oostende
Mevr.	Margueritte	De Lange	Nieuwpoortsesteenweg 186/4	8400	Oostende
Dhr.	Jean	De Langhe	Vindictivelaan 6/2	8400	Oostende
		De Peperbusse	Prins Boudewijnstraat 7	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	De Vriese	Oude Molenstraat 19	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Debrauwer	Nijverheidstraat 38	8400	Oostende
Mevr.	Jeannine	Dechaene	Koningstraat 33	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Declercq	Violierenlaan 49	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	Decorte	L. Van Tyghemlaan 32	8400	Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 1996

Dhr. W.	Decreton	Koebrugstraat 11	8400	Oostende
Mevr. Raymonda	Dedrie	Plakkersstraat 17	8400	Oostende
Mr. G.	Defauw	Schelpenlaan 1	8434	Westende
Dhr. A.	Degraeve	Koningstraat 55/3	8400	Oostende
Dhr. Eric	Degraeve	Verenigingstraat 6	8400	Oostende
Dhr. Franz	Dehondt	Sint Franciscusstraat 59	8400	Oostende
Mevr. Gerarda	Dekievith	Albatrosstraat 17	8400	Oostende
Dhr. Louis	Deknock	Sinte Clarastraat 6	8400	Oostende
Dhr. Gilbert	Delanghe	Dilbeeklaan 26	8400	Oostende
Dhr. Ronny	Delanoye	Vrijheidstraat 80	8400	Oostende
Dhr. Robert	Demaegdt	Kievitstraat 17	8400	Oostende
Dhr. Freddy	Denecker	Sacramentenstraat 7	8430	Middelkerke
Dhr. Daniël	Depovere	Zilverlaan 135	8400	Oostende
Dhr. Pol	Dermul	Oosthelling 11/13	8400	Oostende
Dhr. Maurits	Desaever	Hendrik Serruyslaan 74/8	8400	Oostende
Mevr. Simonne	Desaever	Torhoutsesteenweg 63/8	8400	Oostende
Dhr. D.	Descamps	Stockholmstraat 47	8400	Oostende
Dhr. Frederik	Deschacht	Beukenlaan 58	8400	Oostende
Dhr. Gustaaf	Deschacht	Larixenlaan 14	8400	Oostende
Dhr. Eugene	Deschepper	Mariakerkelaan 8	8400	Oostende
Dhr. J.	Deschepper	Ieperleedstraat 53	8430	Middelkerke
Dhr. Aleks	Deseyne	Lisdoddestraat 5	9032	Wondelgem
Dhr. Antoine	Desmyter	Brusselstraat 8/9	8400	Oostende
Dhr. Georges	Devent	Graaf d'Ursellaan 12-13	8301	Knokke-Heist
Dhr. André	Devisscher	Rue du Linchet 10	1435	Mont-St-Guibert
Dhr. Jean-Pierre	Devolder	Amsterdamstraat 49	8400	Oostende
Dhr. Hugo	Devos	Stenedorpstraat 29-31	8400	Oostende
Dhr. Marcel	Devos	Mimosalaan 51	8400	Oostende
Dhr. Norbert	Devos	Klaprozenlaan 22/4	8400	Oostende
Dhr. Armand	Devreese	Elisabethlaan 365	8400	Oostende
Dhr. Bartholomeus	Devriese	Van Iseghemlaan 126/4	8400	Oostende
Dhr. Johan	Dhondt	Sint Bertinuslaan 29	8480	Ichtegem
Dhr. Raymond	Dillen	Pontonstraat 14	8400	Oostende
Dhr. Kamiel	Dirickx	Taboralaan 182	8400	Oostende
Mevr. M.-A.	Dreesen	Werkzaamheidstraat 72	8400	Oostende
Dhr. Bernard	Duflo	Oud Vliegveld 63	8400	Oostende
Mevr. Roos	Dumolin	Jozef II straat 29/11	8400	Oostende
Dhr. Luc	Dupon	Fleriskotstraat 71	8432	Middelkerke
Mevr. Simonne	Dupres	Zandheuvel 1/44	8450	Bredene
Dhr. Francois	Falin	Stormmeeuwstraat 5	8400	Oostende
Dhr. Freddy	Fiers	Dennenlaan 14	8400	Oostende
Dhr. André	Fischer	Halfweghuisstraat 36	8490	Jabbeke
Dhr. Daniël	Floré	Torhoutsesteenweg 19	8210	Loppem
Dhr. Jaak	Fonteyne	Orchideelaan 10	8400	Oostende
Dhr. Charles	Geldhof	Hof ter Mere 4	9000	Gent
Dhr. Hans	Geldhof	Alb. Rodenbachstraat 9	8400	Oostende
	Gemeentekrediet	Pachecolaan 44	1000	Brussel
Dhr. Adhemar	Gerard	Rogierlaan 9/6	8400	Oostende
Dhr. Philippe	Gerard	Kemmelbergstraat 8	8400	Oostende
Dhr. R.	Geril	Plantenstraat 22	8400	Oostende
Mevr. Gerardine	Geryl	Vlindersstraat 3	8400	Oostende
Dhr. Guido	Geselle	Strobloemlaan 33	8400	Oostende
Dhr. Xavier	Geuskens	Netherstraat 17	3941	Hechtel-Ekxel
Dhr. Piet	Gevaert	Eksterstraat 5	8450	Bredene
Mevr. Germaine	Gilles	Koninginnelaan 64	8400	Oostende
Mevr. Maria	Godderis	Koningstraat 104	8400	Oostende
Dhr. Albert	Goes	Oudenburgsesteenweg 12	8400	Oostende
Mevr. Erna	Goes	Golvenstraat 9	8400	Oostende
Dhr. Jan	Guillemin	Koninginnelaan 50/4	8400	Oostende
Dhr. René	Helsmoortel	Sint Lodewijkstraat 11	8400	Oostende
Mevr. Berthe	Hendrickx	Frans Musinstraat 45/3	8400	Oostende
Mevr. Nadia	Herrling	Meeuwenlaan 7/9	8450	Bredene
Dhr. Herman	Holemans	Pater Verbiststraat 12	2610	Wilrijk
Dhr. Gilbert	Hollevoet	Torhoutsesteenweg 319	8400	Oostende
Mevr. Léo	Hollevoet	Wilgenlaan 32	8400	Oostende
Dhr. Jef	Hostyn	Frère Orbanstraat 89	8400	Oostende
Dhr. Eric	Ingelbrecht	Meeuwenlaan 28	8400	Oostende
Dhr. Jean	Jacobsen	Stockholmstraat 39/4	8400	Oostende
Dhr. Roger	Jonckheere	Eigen Haardstraat 19	8400	Oostende
	K.U. Leuven	Oude Markt 13	3000	Leuven
Dhr. Robert	Kint	Europagalerij 13/338	8400	Oostende
Dhr. Alphons	Koten	Fazantstraat 7	8400	Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 1996

Dhr.	Roger	Labyt	Sartlaan 57	8400	Oostende
Dhr.	Adrien	Lafere	Mercatorlaan 17/12	8400	Oostende
Dhr.	Alfred	Lammaing	Torhoutsesteenweg 354	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Lamoot	Hoogwegel 20	8460	Oudenburg
Mevr.	Monique	Lannoye	Brusselstraat 2/15	8400	Oostende
Dhr.	Eric	Laroye	Koningstraat 37/1	8400	Oostende
Mevr.	Nicole	Lauwers	Jozef II straat 7 A	8400	Oostende
Dhr.	Willy	Lecluyse	Vlinderstraat 14	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Legier	Leopold II laan 2	8400	Oostende
Dhr.	Frederic	Leirman	Torhoutsesteenweg 18	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Lermyte	Mariakerkelaan 18	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Lievens	Dr. Edward Moreaulaan 233	8400	Oostende
Dhr.	Frederic	Logghe	Onafhankelijkheidsstraat 52	8400	Oostende
Dhr.	Gregoire	Lombrez	Duinenweg 347	8430	Middelkerke
Dhr.	W.	Loontiens	Groenendaallaan 8	8400	Oostende
Mevr.		Louagie	Carnegielaan 39	3500	Hasselt
Dhr.	Marc	Loy	Batterijstraat 70	8450	Bredene
Dhr.	Jan	Maertens	Gistelsteenweg 525	8490	Jabbeke
Dhr.	André	Maes	Gerststraat 103	8400	Oostende
Dhr.	Jacky	Maes	Christinastraat 117	8400	Oostende
Dhr.	Rene	Maes	Petunialaan 11	8400	Oostende
Dhr.	Erwin	Mahieu	Duinenstraat 186	8450	Bredene
Mevr.	Godelieve	Malfrout	Edith Cavellstraat 58	8400	Oostende
Dhr.	Peter	Marin	Salviaalaaan 48	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Marlein	Jozef II straat 35	8400	Oostende
Mevr.	Claire	Mechiels	Groentenmarkt 5/2	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Mertens	Léon Spilliaertstraat 35	8400	Oostende
Dhr.		Messens	Esdoornlaan 20	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Messiaen	Henri Jasparlaan 37	8434	Westende
Dhr.	August	Michiels	Nieuwpoortsesteenweg 487	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Milh	Serafien De Rijckelaan 21	9840	De Pinte
Dhr.	Herman	Moerman	Parijsstraat 11/6	8400	Oostende
Mej.	M.	Mornauw	Vindictivelaan 14/2	8400	Oostende
Dhr.		Morsa	Frans Musinstraat 58	8400	Oostende
Dhr.	Edmond	Mylle	Generaal Jungbluthlaan 9	8400	Oostende
Mevr.		Nefors-Schuyesmans	Rogierlaan 41/4	8400	Oostende
Mevr.	Mireille	Neyman	Vredestraat 32	8400	Oostende
Dhr.	Gerard	Neiryneck	Mijnplein 9	8400	Oostende
Dhr.	André	Perdaens	Acacialaan 10	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Pierloot	Elisabethlaan 21	8400	Oostende
Dhr.	Willy	Pieters	Troonstraat 256/3.01	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Plovie	Eigen Haardstraat 9	8400	Oostende
Mr & Mrs		Pollaud Duliand	236 Rue Maurice Chevalier	F - 40280	St Pierre du
Mevr.	Annemarie	Pollet	Honoré Bergersstraat 3	8400	Oostende
Dhr.	André	Porta	Euphr Beernaertstraat 116	8400	Oostende
Dhr.	Ferdinand	Porta	Van Iseghemlaan 145	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Priem	Frans Musinstraat 19	8400	Oostende
Dhr.	Rene	Reunbrouck	Voorhavenlaan 171	8400	Oostende
Dhr.	Rogier	Reunbrouck	Spaarzaamheidstraat 88	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Rigaux	Ter Heydelaan 336/4	2100	Deurne
Dhr.	Johny	Rivers	Sint Franciscusstraat 6	8400	Oostende
Dhr.	Gaspard	Roels	Waregemlaan 9	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Roels	Cyclamenlaan 13	8400	Oostende
Dhr.	Dirk	Rotsaert	J. de ter Beerstlaan 16	8450	Bredene
Dhr.	F.	Rotsaert	Frankrijklaan 6	8450	Bredene
Mevr.	J.	Ryckbost	Flaminckapark 1	8490	Jabbeke
Dhr.	Geert	Sabbe	Stokkellaan 183	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Sanders	Vrijheidstraat 83	8400	Oostende
Dhr. en Mevr.		Sanders	Platformstraat 3	8400	Oostende
Dhr.	Rene	Saudemont	Borsig-Allee 15	D - 53125	Bonn
Dhr.	Hugo	Schramme	Petunialaan 41	8400	Oostende
Dhr.	Edmond	Serie	Taboralaan 50	8400	Oostende
Dhr.	Ghislain	Servaes	Torhoutsesteenweg 328	8400	Oostende
Dhr.	Hilaire	Servaes	Tarwestraat 50/7	8400	Oostende
Dhr.	Pascal	Servaes	Oude Molenstraat 20	8400	Oostende
Dhr.	Raf	Seys	Ringlaan 1	8680	Koekelare
Mevr.		Seys	Ooststraat 36/8	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Simoens	Groentemarkt 11/11	8400	Oostende
Mevr.	Yvonne	Simon	Van Iseghemlaan 98/9	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Simons	Clementinaplein 10-12/1	8400	Oostende
Dhr.	Eric	Six	Van Iseghemlaan 106	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Snykers	Koninginnelaan 46/16	8400	Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 1996

Mej.	Suzanne	Soete	Hendrik Serruyslaan 18	8400	Oostende
E.H.	Frans	Sonneville	Vindictivelaan 9	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Stemgee	Van Tyghemlaan 39	8400	Oostende
Dhr.	Henri	Storck	Groeselenberg 93 B	1180	Brussel
Dhr.	Danny	Strubbe	Anjelierenlaan 1	8400	Oostende
Mevr.	Adolphine	Sweetlove	Koningstraat 31/2C	8400	Oostende
Dhr.	Gustaaf	Sys	Roeselarestraat 68 B	8600	Esen
Dhr.	Ronald	Tulpin	Emiel Moysonplein 1/25	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Tuytens	Alfons Pieterslaan 102-104	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Pierre	Tytgat	Kapucijnenstraat 5	7850	Edingen
Dhr.	Jos	Valcke	Duivenstraat 4	8400	Oostende
Mevr.	Mona	Van Besien	Léon Spilliaertstraat 51/2	8400	Oostende
Mevr.		Van Damme	Stockholmstraat 35/2	8400	Oostende
Mevr.	Beatrice	Van De Steene	Warschaustraat 3/24	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Van Den Kieboom	Cyclamenlaan 1 A	8400	Oostende
Dhr.	Paul	Van Der Heyde	Dorpstraat 60	8432	Leffinge
Dhr.	Roger	Van Der Heyde	Oude Molenstraat 24	8400	Oostende
Mevr.	D.	Van Langenhove	Troonstraat 252/4	8400	Oostende
Dhr.	Lucien	Van Outryve	Brabantstraat 2/20	8400	Oostende
Dhr.	Carlo	Van Troostenberghe	Oostendebaan 27	8430	Middelkerke
Dhr.	Patrick	Vandamme	Sluizenstraat 83	8450	Bredene
Dhr.	Louis	Vande Castele	Sint Riquierstraat 17	8450	Bredene
Dhr.	E.	Vande Pitte	Nieuwpoortsesteenweg 883	8400	Oostende
Dhr.	Robert	Vandenberghe	Lonchamplaan 84	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Vandenbussche	Rode Kruisstraat 1	8400	Oostende
Mevr.	Georgette	Vandendriessche	Leopold I plein 5A/12	8400	Oostende
Dhr.	Rene	Vandercruyssen	Mariakerkelaan 330	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Vandewinkel	Van Iseghemlaan 36/13	8400	Oostende
Dhr.		Vandooren	Zwaluwenstraat 145/4	8400	Oostende
Dhr.	Pierre	Vanhecke	Henri Lalouxlaan 45	8670	Koksijde
Mevr.	Maria	Vanhoeck	Groentenmarkt 3/8	8400	Oostende
Mevr.	Katrien	Vanhooren	Elisabethlaan 234/9	8400	Oostende
Dhr.	André	Vansieleghem	Havenstraat 22	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Vantournhout	Metselaarsstraat 42	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Vanwalleghem	Torhoutsesteenweg 63/4	8400	Oostende
Dhr.	René	Vanwalleghem	Aartshertoginnesstraat 54/9	8400	Oostende
Mevr.	Jeannine	Vanwelsenaers	Limbalaan 29	8400	Oostende
Mevr.	Odile	Verbiest	Stockholmstraat 39/7	8400	Oostende
Mevr.		Vercruysse	Kraanvogelstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	Verhaeghe	Violierenlaan 53	8400	Oostende
Dhr.	Julien	Verhaeghe	Meeuwenlaan 18/6	8400	Oostende
Mevr.		Verheyde	Stuiverstraat 288	8400	Oostende
Dhr.	Henri	Verkouille	Zwanenlaan 44	8400	Oostende
Mevr.	Claudia	Vermaut	Platanenlaan-West 17	8420	De Haan
Dhr.	Dries	Vermeesch	Kievitstraat 3	8400	Oostende
Dhr.	D.	Verstraete	Honoré Borgersstraat 88	8400	Oostende
Mevr.	Anne-Marie	Viaene	p/a Prof. Mac Leodstr 13/1	8400	Oostende
Dhr.	Herman	Viaene	Mac Leodstraat 4	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Vieren	Gerststraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Guido	Volcke	Vanderstichelenstraat 135	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Wandels	Nieuwstraat 9	8400	Oostende
Dhr.	E.A.	Weynen	Brugse Steenweg 49	8450	Bredene
Mevr.	Denise	Willlaert	Kapucijnenstraat 23/3	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Wittezaele	Kerkstraat 11	8400	Oostende
Mevr.	Catharine	Wybo-Dreesen	Guldensporenlaan 2/1	8400	Oostende
Dhr.	René	Wybouw	Kanaalstraat 7	8470	Gistel
Dhr.	Roland	Wybouw	Ieperleedstraat 13	8432	Middelkerke
Dhr.	Leonard	Zonnekeyn	Ooststraat 6/4	8400	Oostende

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag
- van 8 februari t/m 16 februari (gesloten 11 februari)
- van 29 maart t/m 13 april (gesloten 01 april en 08 april)
- van 08 mei t/m 11 mei
- van 14 juni t/m 14 september (gesloten elke dinsdag)
- van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)
- van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

3^e FILM GRATIS

BOZ COCK CAMERA SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

BEZOEK ONZE THEMATENTOONSTELLING

tot 30 januari 1997 - OOSTENDE SCHILDERSGEWIJS
met de werken van de heer Guy DEMARETS

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

JAARGANG 26
NUMMER 2
MAAND februari 1997

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 40 : De Redactie : Inhoud van heemkundige tijdschriften.
- blz. 42 : I. VAN HYFTE : Ex libris : thee van overzee.
- blz. 43 : J.B. DREESEN : De oudste fortificaties van Oostende.
- blz. 45 : N. HOSTYN : De vrije kunstacademie 1934-1940.
- blz. 46 : J.B. DREESEN : Oostende elders in de wereld ...in Zeeuws Vlaanderen.
- blz. 48 : A. SMISSAERT (+) : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (43).
- blz. 54 : E. LIETARD : Oostendse numismatiek.
- blz. 58 : 1ste lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1996.

BEZOEK ONZE THEMATENTOONSTELLING

Van 18 januari tot 23 maart

LEOPOLD II EN OOSTENDE

Realisatie en organisatie door de heer Emiel SMISSAERT

FEBRUARI-ACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot een avondvoordracht met dia's die door gaat op

donderdag 27 februari 1997 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : UIT DE SCHEMERZONE VAN DE ZEEMACHT TE OOSTENDE (1944-1949)

De spreker : de heer Jan B. DREESEN, secretaris-archivaris van de Kring.

Verleden jaar vierde de ZEEMACHT, die voor de gelegenheid herdoopt werd tot MARINE, haar 50ste verjaardag. Sedert onze onafhankelijkheid heeft het nog geen enkele van onze marines het zolang volgehouden. Onze Marine Royale duurde van 1831 tot 1862. De embryon van een marine die tijdens W.O.I ontstond duurde de oorlog. Een poging om het verder te doen met een Corps des Torpilleurs ging mee van 1922 tot 1927. Het Marinekorps duurde iets langer dan de 18-daagse veldtocht.

Dank zij één man, Lt ter Zee BILLIET werd vanaf oktober 1940 de basis gelegd van onze huidige marine door de oprichting van een Belgische Sectie van de Royal Navy. Begin 1945 bedankte de Royal Navy de Belgische Sectie voor de verleende diensten tijdens de 4 lange jaren en werd een poging gedaan om over te gaan tot de oprichting van een eigen Zeemacht. Dit bleek echter niet zo evident in ons landeken. Het werd een lange lijdensweg van meer dan drie jaar alvorens het allemaal op zijn "poten" stond.

Onze secretaris die het allemaal meemaakte schetst ons vanavond een beeld van hoe het allemaal in zijn werk ging. Het waren harde tijden met weinig van alles maar ontzaglijk veel opdrachten die uitgevoerd moesten worden met geïmproviseerde middelen.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos, ook voor niet-leden, en wij verwachten U zeker. Elk zegge het voort.

J.P. FALISE

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

13. HET TIJDSCHRIFT VAN HET GEMEENTEKREDIET. 50ste jg. nr. 3/96

Historische stedenatlas : de Belgische bijdrage tot een Europees project - Historische stedenatlas van België. Maaseik - De Belgische binnenscheepvaart 1830-1913 : een verkeerstechnische analyse - De financiën van de lokale overheden in 1995 - De activiteiten van het Cultureel Departement.

14. ROEPSTEEN. Heemkring Ter Cuere Bredene. nr. 161 oktober 1996
 Historiek van de vorige gemeentehuizen van Bredene - De gemeentelijke bouwwerf - Onder de toren - Gelezen in...
15. BRUGS OMMELAND. 35ste jg. nr. 1/95
 Brugse suiker in de 18de eeuw, de Goddyns - Het patentrecht van brouwer Vandewiele te Varsenare - Enkele grafplaatfragmenten uit de O.L.Vrouwekerk te Brugge en hun inspiratiebron - Aanvullende gegevens betreffende de Brugse kunstenaarsfamilie Ryckx.
16. MEDEDELINGEN HEEMKRING ERPE-MERE. 36ste jg. nr. 4/96
 Dialectonderzoek in Erpe-Mere - Uit de geschiedenis en de voorgeschiedenis van mijn geboortehuis - Historiek van de muziekcultuur in Erpe - De kerkzangertjes van Mere - De vlaggewijding te Vlekken 1910 - Heemschut - Kringleven en Dorpskroniek.
17. OUD RUYSSSELEDE. 13de jg. nr. 4/96
 Het Klein goed ter Vaagt - Mijmeringen bij documenten en foto's 120 jaar Doomkerke - Register Oud Ruysselede 1996.
18. ANNALEN VAN DE KONINKLIJKE OUDHEIDKUNDIGE KRING VAN HET LAND VAN WAAS. Deel 99.1996 (jaarboek)
 Het effect van de Gentse opstand (1379-1385) op de rekeningen van de baljuws van het Land van Waas - Functionarissen in het hoofdcollege van het Land van Waas (1241-1793/94) - Danneel Braem, een 18de-eeuws Waas kroniekschrijver - Een bladzijde uit de geschiedenis van "Arm Vlaanderen : de dievenbende uit de Veldstraat van Sint Niklaas - De cholera-epidemie van 1866 te Sint Niklaas - Toneelleven te Sint Niklaas tijdens het Interbellum (1918-1940) : een terugblik - Oude geslachten in het land van Waas : (De)Caluwé, (L)Eeckelaert - Wasenaars in het Nationaal Biografisch Woordenboek - Wase Bibliografie 1991-1993 - Het merovingisch grafveld van Waasmunster - Kloosterbos. Bronnenkritiek en nieuwe lokalisatie - De O.L. Vrouwekerk te Melsele (Beveren, O.-Vl) : van Romaanse tot laatgotische kerk. Archeologische en natuurhistorische vaststellingen.
19. BACHTEN DE KUPE. 38ste jg. nr. 6/96
 Vierhonderd jaar "O.L.Vrouwe van Lombardsijde (1596-1996) - Een onbekend etsen te Veurne - Frans-Vlaanderen. Het kan verkeren - Louis Reijphins : Roesbruggenaer, advocaat, politicus, Orangist en nog zo veel meer - Wijding van het kerkhof te De Panne - Reus Omer Snoek - Inhoudiging van burgemeester Charles Maes te Oostduinkerke op 6 april 1885 - Vervallen gedenktekens - Waar lag de kapel waar de bedevaart van Beveren-Ijzer begonnen is ?

Albrecht Rodenbach plastisch kunstenaar -
Seksualiteitsbeleving bij ons in vroegere tijden 2 -
Middeleeuwse profane draagtekens in West-Vlaanderen 2 - Een
kroegentocht langs Oekense wegen.

EX LIBRIS : THEE VAN OVERZEE

door Ivan VANHYFTE

Een boek als geschenk onder de kerstboom... en nieuwjaar kon voor mij al niet meer stuk. (Geluk)zalig zij die hun Ostendiana-bibliotheek verrijken ! De aanwinst kwam er uit een totaal onverwachte hoek. Het Flagstaff House Museum of Tea Ware in Hong Kong !

Wat heeft dit nu met Oostende te maken, denk je ? Van 10 april tot 15 juli 1996 liep er de tentoonstelling Tea Time in Flanders. Op initiatief van het Havenbestuur Brugge-Zeebrugge (hier als culturele ambassadeur van Vlaanderen) werd naar aanleiding van deze manifestatie het prachtige werk : "Thee van overzee. Maritieme en handelsrealisaties tussen Vlaanderen en China tijdens de 18de eeuw" gepubliceerd. De auteur en gastcommissaris van de tentoonstelling is ons heel goed bekend : Jan PARMENTIER, assistent Vakgroep Nieuwe Geschiedenis, Universiteit Gent en bij ons een vertrouwde spreker op de Platevoordrachten.

Voor Bruggeling TRAEN, voorzitter van MBZ, een gelegenheid in zijn Woord Vooraf om ook even Oostende een bloempje te sturen. Want dankzij het kanaal Oostende - beweert hij zelf - bereikten de zeeschepen, met wisselend succes de Brugse handelskom. Zijn ambitie lijkt groots : Zeebrugge moet een vooraanstaande rol kunnen spelen in het verkeer tussen China en Europa ! Onvermijdelijk moest ik even denken aan de rol van ons Havenbestuur...!

Terug naar het boek. In 6 hoofdstukken wordt het Chinees avontuur rijkelijk van bijzonder illustratief materiaal voorzien. Zowel de zeeroute, de bemanning, de commerciële relaties met Canton, als de Chinese culturele belangstelling in onze Zuidelijke Nederlanden worden met veel fotomateriaal belicht. Een waardig kijkboek met stuk voor stuk reproducties die tot het beste op dit gebied behoren (vb. het plan van Oostende door Matthäus SEUTTER p. 44-45).

Wist u dat er een Blanc de Chine porseleinen beeldje in 1792 werd gevonden in een kreek te Zandvoorde ? Dat de Oostendse brouwer Frans Judocus KEMPE bier leverde voor de China-schepen ? Dat het verre Braziliaanse Bahia één van de geliefkoosde ankerplaatsen was van de Oostendse China-vaarders op hun thuisreis ? Dat de "Hertog van Lorreyen" het enige schip was dat in Oostende van stapel liep ? Dat een "Oostendse" voet 27,6 cm was ? Dat in de Oostendse pakhuizen stromannen de prijzen de

hoogte injoegen ? Dat meer dan 5 miljoen stukken Yung-Cheng-ceramik (in de eerste plaats als ballast !) hun weg vonden naar de Oostendse veilingen ?

Een "Oostends" boek is het geworden. Maar lees het allemaal liever zelf want de woelige zeereis vanaf de Oostendse rede tot in Canton kan ik niet onder woorden brengen. In een luie stoel met een kop thee-citroen bij je, kun je tijdens de lectuur de expedities voor de geest halen. De Abrolhos riffen die een scheepskerkhof zijn, het steeds vijandig gedrag van Hollanders en Engelsen, de helft van de bemanning die aan scheurbuik leed, de jonken die verbrand werden in een poging om de Chinezen tot toegevingen te dwingen...

Veel leesgenot bij tea-time !

DE OUDSTE FORTIFICATIES VAN OOSTENDE

door J.B. DREESEN

Over de eerste fortificaties van de stad Oostende blijft men in het ongewisse tasten.

Er is een bron die 1572 als oudste datum vermeldt voor de bouw van de eerste fortificaties (1). Deze datum wordt door andere weer tegengesproken.

Een archiefspoor, naar ons bekend het tot nog toe oudst gekende over het onderwerp, komt voor in de OOSTENDSE KERKREKENINGEN 1564-1655 en handelt over de ontvangst van grondrenten.

Wij publiceren de tekst in zijn oorspronkelijke vorm alsook een transcriptie in hedendaags schrift.

Volgens deze tekst werd ter plaatse genaamd "Blutzyde" (2) voor een huis aldaar een grondrente bepaald voor 9 roeden (3) land aan 6 penningen de roede. Doordat het huis in het jaar negenenzeventig (1579) afgebroken werd "OMME DE FORIFICATIE VAN DE STEDE" ging deze rente teniet. Waaruit eens te meer blijkt dat ook banale teksten uit het archief hoogst interessante gegevens kunnen bevatten.

De tekst : "Vanden ontvanck van grondrente en penning up diversche huizen ende landt staende en liggende buten de Stede van Oostende up hier volcht

Erst een plaatse ghenaeemt Blutzyde, dhoirs vande weduwe van Anhuenus.....alias...up rycqaert mus over de grondrente van eine IX roeden landt in cheinse ghenomen ten advenante van zes penningen de roede. Also dit selve huusint jaer negen en zeventig afgebroken es, OMME DE FORTIFICATIE VANDER STEDE, so es de rente teniete en den vholgenden zal tlandt daer over de rente ghinck de....volghende ende werden.....dus hier niet".

D'oudste ontfaet van grondrenten ⁱⁿ p'empmenten
 der dierichste ginsen (an landt staende ⁱⁿ Oostende)
 onder der stede van vesten en over noot
 Ooud vande vandenke van antien fessone
 alias vandenke no vandenke mit vander
 grondrenten van ilme iove vander landt h'vandenke
 vandenke van adionante van ges vander vander
 Desse dit vander vander h'vandenke vander
 vander de satisfactie vander stede van vander
 vander de vander vander vander vander
 vander vander vander vander vander vander
 vander vander vander vander vander vander

(1) P. LOMBAERDE. De vestingbouwkundige werken van Oostende (1572-1865) in De Plate 87/236 e.v.

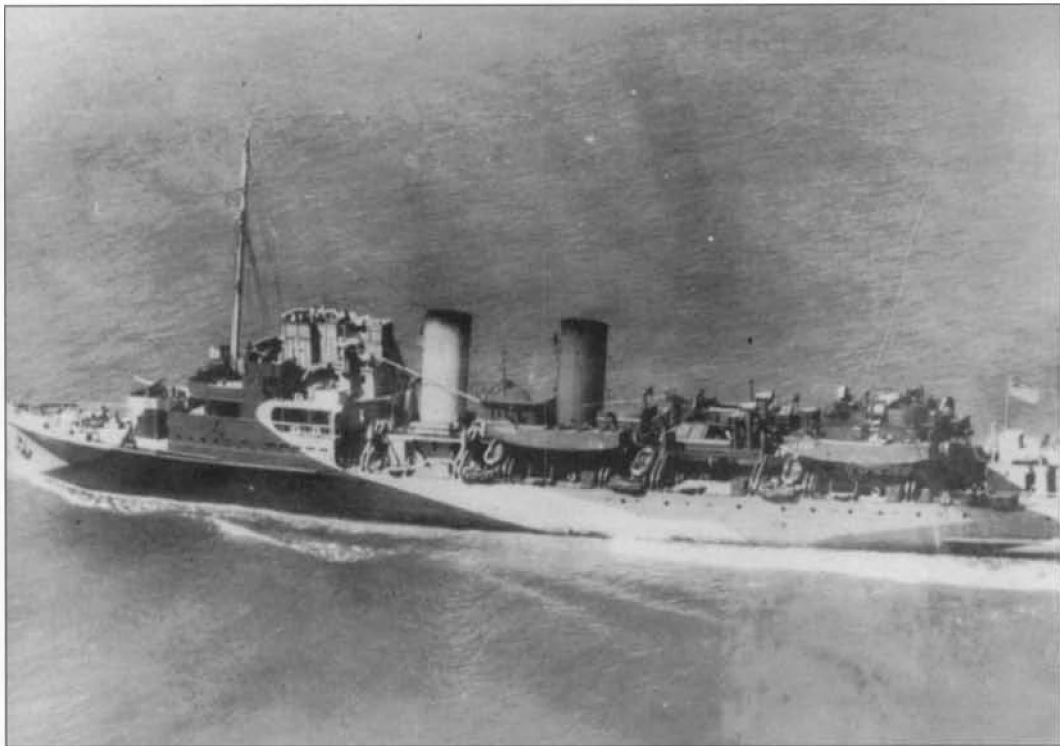
(2) Blutzyde was een "buiten Ceure" gehucht van Oostende gelegen even buiten de Oostpoort. Door de afslechting van de duinen in 1584 en de daarop volgende "GROTE VLOEIING" verdween Blutzyde in de monding van de toen gevormde GEULE, onze huidige haveningang.

(3) Oude landmaat gelijk aan 14 m²

Een copy van deze Oostendse KERKREKENINGEN (1564-1655) is beschikbaar voor lektuur in de leeszaal van de V.V.F. Oostende.

Met dank aan de heer Jan COOPMAN die onze aandacht op het stuk vestigde.

BELGISCHE SCHEPEN IN DIENST VAN DE ROYAL NAVY 1940-1944.

*De mailboot "Princesse Joséphine-charlotte" (1930) verliet op 16 mei 1940 Oostende.
Werd begin 1941 omgebouwd tot LSI (Landing Schip Infantry). Neemt deel
aan alle landingsoperaties met een engelse bemanning.*

Loodsboot 16 werd vanaf 12/12/1940 omgebouwd tot patroeljevuartuig "Kernot".

DE VRIJE KUNSTACADEMIE 1934-1940

door Norbert HOSTYN

In oudere jaargangen van DE PLATE publiceerde ik over de Tekenschool en de Ecole Industriële. Thans komt de Vrije Academie aan bod die functioneerde in de laatste vijf jaar van het interbellum.

Na Wereldoorlog I werd niet onmiddellijk een initiatief genomen van stadswege voor de oprichting van een nieuwe Kunstacademie.

Het duurde tot in 1933 eer het zover kwam. Een comité werd opgericht ter voorbereiding van de nieuwe start. Daarin zetelden :

Henri BAELS, Gouverneur van West-Vlaanderen (Oostendenaar van geboorte en kunstminnend)
Eduard MOREAU, burgemeester van Oostende
Georges VERHAEGHE, schepen van Cultuur
Eerw. Pater RUTTEN, senator
James ENSOR, kunstschilder
Jules TOUSSAINT de SUTTER, componist
Henri SERRUYS, gemeenteraadslid
VAN VLAENDEREN, schepen en senator
Jules PEURQUAET, schepen en volksvertegenwoordiger
Leo PORTA, gemeenteraadslid
Carlos LOONTIENS, conservator en stadsarchivaris
PAUWELS, burgemeester van Blankenberge
AELTER, burgemeester van Wenduine

Uit heel wat voorafgaande vergaderingen kwam de figuur van de Roeselaarse kunstschilder Alfons BLOMME (1889-1979) naar voor. Deze Romeprijswinnaar genoot toen grote populariteit en verbleef vaak aan de kust : hij had een villa in De Haan, waar niemand minder dan Albert EINSTEIN in de vroege jaren '30 een frequente gast was. BLOMME heeft EINSTEIN er trouwens geportretteerd - en van dat portret meerdere versies geschilderd.

Ten voordele van de nieuwe Academie werden enkele benefietmanifestaties op touw gezet. De school ging op 1 oktober 1934 van start met meer dan 80 leerlingen.

Als locatie kreeg de Academie aanvankelijk enkele zolderruimten in de oude Kon. Stallingen in de Konginnelaan toegewezen. Daar was ook de Technische School gehuisvest. Later werd er uitgeweken naar lokalen van de Maria-Hendrikaschool, Sint-Petersburgstraat 30 (nu Léon Spilliaertstraat).

Het lerarenkorps bestond uit :

Alfons BLOMME, directeur en leraar hogere jaren
Antoine SCHYRGENS, leraar aquarel
Daan THULLIEZ, leraar schilderen
Dora ROMMELAERE, lerares schilderen
Gustaaf SOREL, leraar tekenen en grafiek en secretaris
Jef VERBRUGGEN, leraar beeldhouwen
Michel POPPE, leraar beeldhouwen
Jef DE BROCK
Daniël DEVRIENDT
F. OLLIVIER

Van de leerlingen onthouden wij vooral de namen van beeldhouwers Daniël DEVRIENDT en Jan MAES, de kunstschilders Albert HAGERS, Albert NYSSSEN, Jan MAES (broer van Jo MAES), Johan BAKS, de twee aquarellisten Claire DORCHAIN en Margot KNOCKAERT.

Andere leerlingen waren o.a. Henriëtte VERCNOCKE, Raymond BECLARD, Robert DE HOLLANDER, Guillaume HODEIGE, NN...VERTRIEST, Gustaaf BROUX, Sibylle FERABOLIE, Raymond ART, Mimi SEYS, Jan BECU, Mevr. REYNAERT, Louise STEEN, Simonne VANDEWEGHE, NN...VAN MALDEREN, Albert BOLLENBERGHE, Frieda VERHEYDEN, Omer VANRAEPENBUSCH, NN...TABARY, Marcel MESSIAEN, Victor BAROEN, NN...ABICHT, Gust PLOVIE (de latere burgemeester van Bredene), de beeldhouwster Jenny DUFAIT.....

De jaarlijkse tentoonstellingen met werken van leerlingen gingen door in het foyer van de schouwburg in de Van Iseghemlaan. Ook in de Galerij Studio in de Adolf Buylstraat waren ze een paar keer te gast.

Wereldoorlog II stelde een abrupt einde aan de activiteiten van deze onderwijsinstelling : reeds op 26 januari 1940 sloot de Academie.

Nota

Nr. 61 in "Kent U ze nog.... de Oostendenaars" van Y. VYNCKE is een groepsfoto van leerlingen en leraars anno 1935. Het decor zijn de Koninklijke Stallingen.

OOSTENDE ELDERS IN DE WERELD ... IN ZEEUWS VLAANDEREN

door J.B. DREESEN

OOSTENDE. (Oestende, Oistende, Ostende). Verdrongen dorp en parochie ten noordoosten van Hoedekenskerke, op het voormalige eiland Baarland, Zuid-Beveland. De parochie wordt genoemd in de tiendlijst van 1275-1280; de kerk was een dochter van die van Vinninge en gewijd aan St.-Geertruid; eigendom van het kapittel van St.-Pieter te Utrecht. In de nieuwe Pulgenpolder die tot het gebied van Oostende behoorde, stond een kapel die in 1405 wordt vermeld. Ze is in 1486 in de Schelde verdwenen. In de 15e eeuw moest Oostende een voortdurende strijd tegen het opdringende water van de Honte voeren. In de winter van 1520-'21 werd het dorp buitengedijkt en ging kort daarop verloren. Het resterende deel van de parochie is gevoegd bij Hoedekenskerke.

Wapen : dit komt voor op de wapenkaart van Smallegange (1696). Evenals het wapen van het naburige Hoedekenskerke, is het afgeleid van het geslachtswapen Van Duvanee, in dit geval met een barensteel als onderscheidingsteken.

Literatuur

C. DEKKER; Zuid-Beveland, 216. Register op de parochiën. KOK, Zeeuwse patrocinia. S. MULLER Hz., De indeeling van het bisdom.

* * *

OOSTENDE, POLDER VAN. Boonepolder

* * *

BOONEPOLDER. Polder in de gemeente Borsele, aan de Westerschelde (Biezelingsche Ham); aangesloten bij het Waterschap de Brede Watering van Zuid-Beveland (opgericht 1959), thans Waterschap Noord- en Zuid-Beveland; oppervlakte ca. 15 ha; hoogteligging ca. 0,8 m + N.A.P. De afwatering geschiedt via het gemaal Maelstede in de Heer Janszolder.

De polder kwam in 1679 tot stand aan de oostelijke monding van de Zwake, op een schor in de Vinningsche Ham (Biezelingsche Ham). Hij werd ook naar zijn eigenaar, Corn. Jansz. Boone's polder genoemd. Tevens sprak men van de polder van Oostende.

Het poldertje overstroomde vele malen wegens zijn slechte ondergrond (verzande Zwakemonding), o.a. in 1628, 1682, 1705 en 1808. Van de oorspronkelijke oppervlakte (ca. 42 ha) bleef na dijkvallen in 1716 en 1718 het huidige poldergebied over.

De Boonepolder heeft behoord tot de heerlijkheid Eversdijk en de voormalige gemeente Hoedekenskerke.

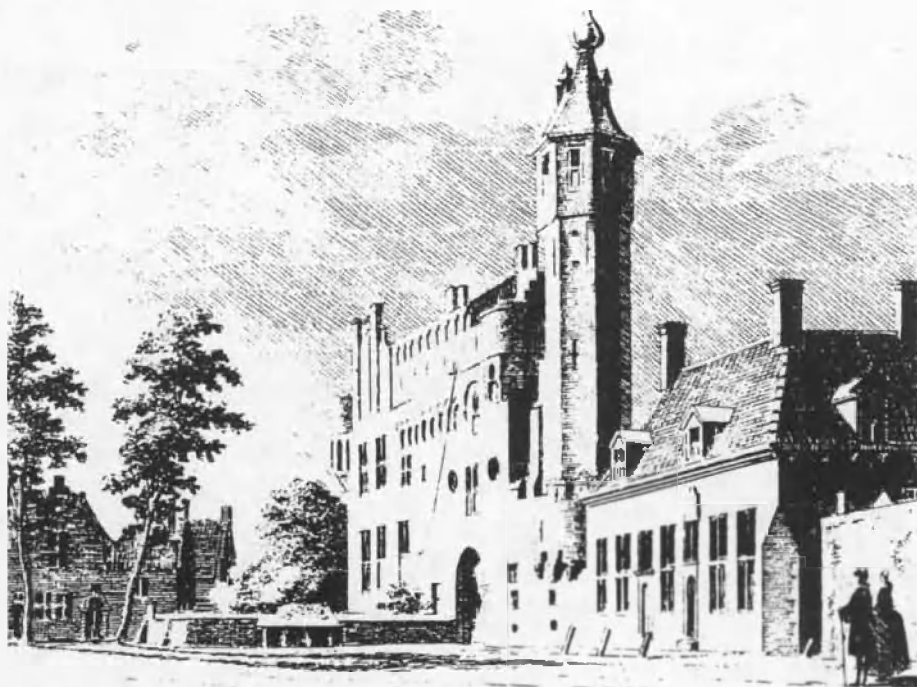
Literatuur

WILDEROM, Tussen afsluitdammen III. ROESSING, Archief Boonepolder.

* * *

OSTENDE, slot. (Oostende). Voormalig kasteel te Goes. Uit een oorkonde blijkt, dat graaf Floris IV reeds in 1224 aanwezig is geweest. Tussen 1263 en 1278 wordt Pieter van Borssele als ambachtsheer van Goes vermeld en is deze de bezitter van het kasteel.

De laatste ambachtsheer uit het geslacht Van Borssele was Floris. Nadat diens goederen verbeurd waren verklaard, werd in 1315 Jan van Beaumont de nieuwe ambachtsheer. Hij werd als zodanig opgevolgd door Jan en Guy van Blois. Tijdens hun bewind moet de grote uitbouw van het slot Ostende hebben plaats gevonden. Het gehele gebouwencomplex bestond tenslotte uit een hoofdgebouw dat grensde aan een kasteelplein en een aantal andere gebouwen, bestaande

Het slot Ostende te Goes, zoals het er in 1743 nog bij stond. Nu rest alleen een deel van de kelders.

uit stalruimten, koetshuis, bergruimten en personeelsverblijven. Na haar afstand in 1433 als gravin van Holland en Zeeland, kreeg Jacoba van Beieren Zuid-Beveland met de hoofdstad Goes toegewezen.

Ook het slot Ostende hoorde daarbij, waarin ze enige tijd gewoond heeft. In de loop der jaren heeft het slot nog een groot aantal eigenaren gekend. In 1750 verkocht de gemeente Goes het totaal vervallen gebouw aan Cornelis Steenaert. Deze maakte er een herberg van. Door afbraak en verbouwing onderging het slot een algehele gedaanteverwisseling en bleef van het oorspronkelijke kasteel vrijwel niets over.

Naar : Encyclopedie van Zeeland-Middelburg. Koninklijk Genootschap der Wetenschappen 1982-1984. 3 dl.; ill. Met litteratuuropgave. ISBN 90-70534-01-0
Beschikbaar in de Stadsbibliotheek van Oostende.

Met dank aan de heer Emiel SMISSAERT, die onze aandacht op deze bijdragen vestigde.

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (43)

door Aimé SMISSAERT (+)

Zondag 30e Januari. -

HONDERD EN ACHTSTE DAG DER BEZETTING

Van in de vroege zijn hulptroepen, meestendeels toebehoorende aan het derde Marineinfanterieregiment, met den trein uit Brugge aangekomen. Zij werden naar Middelkerke gestuurd doch vonden daar geen plaats en keerden naar Oostende terug. In den loop van den namiddag werden zij, met nog andere hulptroepen, samen rond de 4.000 man makend, in stad ingekwartierd. Ditmaal kreeg het midden der stad, en nl. de Kaai-, Kerk, Kapelle-, Wittenonnen-, West- en St Sebastiaanstraat, zijn deel der inkwartiering.

Deze namiddag werd M. THONÉ, gemeentesekretaris, losgelaten.

Zondag 31e Januari. -

HONDERD EN NEGENDE DAG DER BEZETTING

Gansch den afgeloopen nacht werd uit de richting van Middelkerke hevig kanongebulder gehoord. Het geschut bleef een gedeelte van den morgen aanhouden.

Om 8 ure had in de HH. Petrus en Pauluskerk de gewone militaire mis plaats, ditmaal, eventwel, zonder muziek.

Te rekenen van Zondag a.s. zal de duitsche militaire mis om 9 ure plaats hebben, de duitschers vinden het te vroeg 's morgens om 8 ure (9 ure duitsche tijd) in de kerk te moeten zijn !

Tengevolge dezer eisch zullen de missen en de loven van den Zondag in de HH. Petrus en Pauluskerk en in de Capucienekerk voortaan plaats hebben de vroeger vastgestelde uren.

In de kerken werd heden een bevel afgelezen van Z.H. den Paus op Zondag 7 Februari, in al de kerken van Europa, een biddag instellend, ten einde van den Almogende den vrede te bekomen.

Gedurende drie uren onderzochten duitsche officieren, heden het huis van Mr Julien STAESSENS, bankier en consul van Rusland, Kaaistraat. Zij wilden kost wat kost de stukken van het Consulaat vinden en leggen enkel de hand op het uniform van Consul van Mr STAESSENS.

Het peerd en het rijtuig van Fl. GHEERAERT (Vuurtoren), over eenige dagen gestolen, worden hem heden teruggegeven.

De duitschers hadden in de koffijhuizen *Excelsia* en *Falstaff* (Grote Markt) sterke dranken gevonden. De baas van den *Excelsia* kreeg vandaag eene boet van 100 mark; de gevonden sterke dranken werden aangeslegen. *The Falstaff* kreeg 300 mark boet; enkel eene mand champagne "*Veuve Cliquot*" werd aangeslegen.

Maandag 1e Februari. -

HONDERD EN TIENDE DAG DER BEZETTING

Rond 12 ure 40 van den nacht ontplofte, op het strand, voor de Koninklijke Gaanderijen, eene zeemijn, daar tijdens den laatsten storm aangespoeld. Tal van ruiten werden verbrijzeld in de Koninklijke Gaanderijen, alsmede eenige ruiten in de Sport-, Wellington- en Maria-Theresiastraat en den Nieupoortschensteenweg.

Heden kwamen nog eens een 2.000 man hulptroepen aan, die ingewartierd worden in het midden der stad. Een gedeelte der Euphr. Beernaertstraat, datgene gelegen over den uitgang van het Bisschoppelijk College, bleef vrij van de inkwartiering, het Bisschoppelijk College, op bevel der duitschers moettende dienen tot hulphospitaal voor de besmettelijke ziekten. Dit hulphospitaal zal slechts toegankelijk zijn voor de burgers.

De heden afgekomen troepen hooren toe aan het eigentlijke leger, en niet aan het marinevoetvolk, zooals deze hier Zaterdag aangekomen.

De welgekende meubelmaker Felix DE GHESELLE kreeg deze morgen, van wege de duitschers, bevel in 24 uren tijds 20 doodskisten gereed te maken.

Sedert het ontstaan van den Volkskeuken in den Katholieken Volksbond werden 7.276 eetmalen gegeven - 't zij 1.100 vanaf den 22 tot den 31 December en 6.176 gedurende de maand Januari.

Een der eerste dagen van den oorlog kondigde het Oostendsch katholiek nieuwsblad "*Le Littoral*" aan dat de duitsche konsul te Oostende, M. VON WEHNEL, aan onzen burgemeester was komen vragen wat er hem te doen stond. M. LIEBAERT antwoordde dat hij hem geen raad kon geven. Daarop vertrok de konsul in auto naar Sluis. Hij weende van woede en zei : "Onze Keizer wordt zot ! Hij zal van ons de verstootelingen der wereld maken".

Deze morgen, nu, kwam ten stadhuize een brief van de duitsche Kommandantur toe, den heer burgemeester bevelend tegen de noen de echtheid of de valscheheid van die tijding te bevestigen. Hij moest

zich bovendien verbinden later onder eed zijne verklaringen staan te houden. De heer LIEBAERT gehoorzaamde onmiddellijk aan dit bevel en hield, in zijn antwoord, de waarheid van het verhaal van den "Littoral" staande.

's Namiddags ging een duitsche officier M. A. ELLEBOUDT, uitgever van gezegd blad, ondervragen over de herkomst van bedoelde tijding. Mr ELLEBOUDT antwoordde hem dat hij onmogelijk eenieder die hem nieuws toebracht volledigen uitleg over de herkomst ervan kon vragen. De officier drong niet aan en vertrok.

Sedert Zaterdag weten wij, uit persoonlijke ondervinding, wat het is duitsche soldaten in hebben. En nog mogen wij van geluk spreken, van de twee die wij kregen zijn goede jongens, die nog al geerne een praatje houden.

Deze avond bracht een der 2 de vertelling op de Elzassers, door de duitschers spottenderwijze *Wackes* genoemd. *Wackes* is de ergste belediging die men iemand in 't gezicht kan slingeren - het woord beteekent zooveel als dief, roover, moordenaar, echtbreker, enz. te samen. Wij hadden groote lust onze duitscher te doen opmerken dat het woord *Wackes* best op de duitschers, en bijzonderlijk op hunne oversten, is toe te passen - doch wij deden, wat de gazetschrijvers evenals de vrouwen zoo moeilijk kunnen, wij zwegen.

Onze duitscher vertelde immer voort. De *Wurtembergers*, zoo zei hij, werden *Schwaben* genoemd, naar het *Schwabenland* (Zwaben), dat deel uitmaakt van het koninkdom *Wurtemberg*; de *Pruisen* krijgen als bijnaam die *Schnapspreuzen* (de cognac of geneverpruisen), omdat ze zoo geerne...schnaps drinken; de *Saksers* heet men die *Kaffeessachsen*, omdat zij verlekkerd zijn op koffij, die dan nog goed moet gesuikerd zijn; *Beieren* betitelt men met den spotnaam die *Knödelbayern* (*Knödel* = vleeschbolletje), omdat ze toch zoo geerne gekapt vlees, in ballekens verwerkt met eieren en wit broot, eten - *Knödel* en *Pilzesuppe* (kampernoeliesoep), de lievelingskost van ons geliefd Koninginneken; wat de *Badenser* (inwoners van het groot hertogdom *Baden*) betreft, men heet ze spottenderwijze die *Gelbfüssler* (de geele voeten). Onze duitscher zei ons het waarom deze benaming : over vele jaren wilde men in een dorp van *Baden* de geboortedag van den toen regeerenden Groot-Hertog vieren. Besloten werd dat de inwoners al de eieren hunner hennen zouden samen brengen om in een groot vat te doen, dat den Groot-Hertog ten geschenke zou aangeboden worden. Zoo gezegd, zoo gedaan : de eieren werden gebracht, doch toen het vat reeds boordevol was, bemerkte men dat een groot getal eieren over bleven. Men sloeg raad, en men nam het zeer wijs besluit eenige boeren hunne leerzen en hunne kousen te doen uittrekken en met de bloote voeten op de in het vat opgestapelde eieren te stampen, ten einde ze in te duwen en aldus voor de overblijvende plaats te ruimen. Men kan denken welke kolossale omelette het uitvoeren van dit wijs besluit voor gevolg had ! Sindsdien worden de *Badenser Gelbfüssler* genoemd !

EENE BOM IN DE KRISTINASTRAAT

Onze duitscher zou ons voorzeker nog andere vertellingen opgedischt hebben, toen opeens - het was toen 6 minuten voor 10 ure - "boem"! Een schrikkelijke slag, heel dicht bij, misschien

wel in den huize zelve, gevolgd door het rinkelen van glas op de straatsteenen en het ronken van een motor.

Wij ijlen buiten en vernemen dat eene bom, uit een vliegtuig geworpen, achter den hoek onze straat, in het gedeelte der Christinestraat, tusschen de St Sebastiaan- en de Weststraat is gevallen. Wij gaan zien : de bom viel rakelings langs den voorgevel van het koffijhuis "Au Cornet de Poste", toebehoorend aan den heer Edouard JEAN en opengehouden door Mevr. Virginie WEYTS. De bom moet afgeschampt zijn op de ijzere voettegrede der herbergdeur, en dan uiteengeborsten zijn : een deel vloog in den kelder des huizes, de keldermond vaneen rukkend, een ander deel vloog in de vitrien en den muur van het huis bewoond door M. MOUQUÉ, handelaar in rookersgerief, recht over den "Cornet de Poste"; stukken vlogen in de vitrienen van Mej. BEENCKENS, handelaarster in pianos, muziekinstrumenten en muziekpartitiën, op den hoek der Weststraat, waar duitschers juist bezig waren met piano te spelen; andere stukken vlogen rechts en links, overal vernieling zaaïend. Door den slag braken langs alle kanten groote spiegelruit en andere. Weldra is het in de Christine- en de St Sebastiaanstraat als een waar tapijt van glas.

De schade moet zeer groot zijn, doch thans onmogelijk te schatten : het is immers donkere nacht, enkel de lantaarn aan het huis van M. Arthur VANHOOREN-GERMONPRÉ, op den hoek van beide straten, en de in allerhaast ontstoken gasbekken, in den winkel van DESNEUX, op den andere hoek dezer straten, werpen een weinig licht...

Inmiddels komen van langs alle kanten soldaten toegelopen. Een artillerie-officier, een matroos en onze duitscher stampen de deur van den "Cornet de Poste" in en dringen in de herberg, gansch met een dikken poeierdamp vervuld; de artillerie-officier zoekt zorgvuldig alles af, ten einde de stukken der bom te vinden, iets waarin hij gelukt; intusschen stormen de 2 andere duitschers de trappen op om de vrouw des huizes, eene oude vrouw, ter hulp te snellen - doch deze is reeds opgestaan, en, alhoewel hevig door den doorstanen schrik aangedaan, wil zij het huis niet verlaten.

Terwijl het rond de plaats waar de bom viel krioelt van duitschers, waaronder zich enkele burgers hebben gemengd, komen uit de Kapellestraat met muziek, trommel(s) en fluit(jes), een 300tal pinnehelmen afgezakt. 't Zijn, volgens wij vernemen, nog eens hulptroepen die aankomen. Zij gaan uiteen op de Groote Markt en gaan de huizen opzoeken waar ze moeten vernachten.

De stilte valt terug in, stilte enkel gestoord door het kloppen en hameren bij enkele geburen, waar de stukgebrokene kassijen met planken worden toegemaakt, en het gezang en het getier (dat tot 'nachts 3 ure duurt) der duitsche en Oostenrijksche officieren, die in hun nieuw lokaal der Sociéte Littéraire den eenen of den anderen geboortedag... vieren !

Een 3tal minuten voor 11 ure komt andermaal een vliegtuig over het midden der stad gevlogen; juist zooals voor het eerste, dit welke de bom wierp, wordt er enkel met mitraljeuzen - en dan nog enkele malen - op geschoten. Een half uur nadien, komt het vliegmacchien nogmaals terug, zweeft een drietal minuten over de Groote Markt - zonder dat er op geschoten wordt - en verdwijnt.

Kwart voor 1 ure (wij zijn reeds

Donderdag 2e Februari. -

HONDERD EN ELFDE DAG DER BEZETTING

worden, opeens van den kant van den Vuurtorenwijk twee hevige slagen gehoord. (Zouden daar wel ook bommen gevallen zijn?). En, aardige zaak, nu wordt er op eens van alle kanten verwoed geschoten, met kanonnen en met mitraljeuzen. Na een 10tal minuten van dit spel, andermaal stilte tot rond 2 ure, en van toen af tot den vroegen morgen, hevig kanongebulder uit de richting van Nieupoort. Welke nacht!

Dit maal toch is er slechts stoffelijke schade te betreuren - en deze is tamelijk groot: van in de vroegte zijn wij op straat om alles op te teekenen, voor later.

In den "Cornet de Poste" zijn al de ruiten in, een der keldermonden is verbrijzeld en stukken zijn uit den muur gerukt. In de herberg zelf, weinig of geen schade; de glazen die op den toog stonden bleven o.m. ongeschonden. Daarentegen zijn al de ruiten des huizes in. In het nr. 43 der Christinestraat, bewoond door MM. Eduard PIERRE en Henri-François, eveneens al de ruiten in, evenals in de welgekende herberg "'t Kuipertje", al den kant der Christinestraat. Verder: bij M. Jaak MOUQUÉ, over den "Cornet de Poste", stukken bom dweers door den mekanieken stoor gevlogen, de groote spiegelruit gebroken, een stuk van het plafond van den winkel ingestuikt. Al de ruiten zijn gebroken en stukken steen zijn uit den voorgevel gerukt. Bij Mej. BEENCKENS, 3 groote spiegelruiten gebroken en al de ruiten (kant der Christinestraat), eenige ruiten al den kant der Weststraat. In het huis DESNEUX, de confectiewinkel op den hoek der St Sebastiaan- en Christinestraat, eene groote spiegelruit, de spiegelruit der deur en een groot getal ruiten stuk. Bij M. Emiel GERMONPRÉ-CLAEYS, tabakhandelaar, ook op den hoek van voornoemde beide straten, 2 groote spiegelruiten, eene bebloemde deurruit en al de ruiten in stukken. In de "Café Vlissingen" gehouden door M. Arth. VANHOOREN-GERMONPRÉ, over het huis van M. DEPROST, 2 spiegelruiten en schier al de ruiten in, voren en achter.

In de Christinestraat leden nog schade: de huizen van Mevr. wed. CLAEYS, MM. Hipp. LAGA, Cam. WOUTERS, Arth. TEYGEMAN, VERHEYDE, Mevr. wed. SERVAES, M. Am. DE BRUYNE, ruiten in, bij den eenen min, bij den anderen meer. Bij M. Med. MERMEYS, kruidenier, nevens M. Em. GERMONPRÉ, drong een stukje der bom in den mekanieken stoor en verbrijzelde de spiegelruit van den winkel; ook 2 ruiten gebroken. In de Weststraat, ruiten gebroken bij M. G. PIETERS, hoek der Christinestraat (26 ruiten en eene groote spiegelruit) bij den welgekenden lekkernijverkooper Theophile, in de Ververij MADSEN en bij M. Jules VAN WOUWE. In de St Sebastiaanstraat, bij Mevrouw S. PROVOST-CHAULIAGNET, een 10tal ruiten, bij Emiel MASSENHOVE, 52, bij M. Edmond SINNAEVE, 2 en in de burelen van den "Duinengalm" 7.

Onnoodig te zeggen dat het gansch den morgen eenen ongemeenen toeloop van volk was, om de schade te komen bezichtigen. Rond 9 ure werd, door de zorgen van de Gemeenteoverheid, de Christinestraat afgespannen tusschen de West- en St Sebastiaanstraat. Eenieder die de schade kwam zien, was het eens

om de daad - het werpen eener bom midden eene groep door zooveel burgers bewoonde huizen te schandvlekken, wie ook de bom geworpen heeft; eene onzer Bondgenoten ofwel de duitscher. Bij velen is het gedacht vastgeankernd dat men hier te doen heeft met eenen truk van den duitscher, die kost wat kost schrik wil verspreiden onder de bevolking, ten einde dezer er toe te brengen de stad te verlaten opdat hij duitscher, ongestoord kunnen rooven, plunderen, eten, drinken en duiveljagen ! Degene die dit gedacht deelen, doen opmerken, dat het vliegmachien, zonder beschoten te worden, ongestoord uit het Zuiden over de stad kwam, langzaam tusschen de Kapelle- en Christinestaat zweefde, en er slechts met mitraljeuzen opgeschoten werd, nadat de bom geworpen was geworden. De wachten, uitgezet op de Groot Markt en in onze straat, moeten het vliegtuig zonder den minsten twijfel gezien hebben, het was helder klaar weder, en boven onze bureelen was het vliegtuig, volgens de eensluidende verklaring van 2 onder bureen, op geene 50 meters hoogte, te oordeelen naar het gerucht van den motor. Zekere personen gaan zoo ver te beweren dat het een duitsche tweedekker was. Er wordt ook hierop gewezen dat geen een der officieren, in de Société Littéraire vergaderd om te... drinken, het noodig oordeelde uit te komen. Wat meer is, al de duitschers die men deze morgen ontmoette hadden geene andere woorden in den mond dan : "Ziet ge wel wat ge nu hebt van uwe vrienden de Engelschen ?".

Anderen denken dat hier wel een vliegmachien der Bondgenoten in het spel was, die het gemunt had op de "Société Littéraire", de huidige vergaderplaats der duitsche hooge officieren. Het is waarschijnlijk dat het vliegtuig westwestie een duitsch vliegtuig was, door de Bondgenoten buitgenomen en door een hunner vliegers bemand. Loopt hier immers sedert 3 weken het gerucht niet rond dat een duitsche tweedekker, te Bixschote door de Franschen buitgemaakt, over 't vliegplein van Ghistel kwam gevlogen tot heel dicht bij de poorten der hangaars en dat hij daar eene bom uitwierp, die 5 burgers en verscheidene soldaten doodde ?

Zou het de eerste maal zijn dat onze bevriende vliegers trachten den vijand te verschalken ? Na, de tijd zal uitwijzen wat de waarheid er van is !

BITTINGER vraagt aan de stad de lijst der huizen waar duiven worden opgehouden, het getal der reisduiven per kot, de beschrijving van iedere duif en de naam van den eigenaar. De bezitter van niet aangegeven duiven zal streng gestraft worden, evenals de stad en het gemeentebestuur.

A propos van bommen, de duitschers namen in de laatste tijden groote voorzorgen om, in geval van werpen van bommen, niet te worden getroffen : zie mieken nl. schuilplaatsen, "understand" noemen ze dit, gegraven in den grond of in het zand, gedekt met hout en overdekt met eene dikke laag zand, waarboven graszoden. Van die "understand" zijn er te zien op den Zeedijk, tusschen de Limburg- en de Luxemburgstraat, tusschen deze laatste straat en de Northlaan en aan het rondpunt van Albertus. Ook aan de Leeuwenbrug (de tweede brug der De Meysluis, rechts van deze brug, in de richting der voorhaven) is zulken "understand" gemaakt, doch deze is niet met graszoden overdekt. Volgens een duitscher ons vertelde is hun bevolen, wanneer gevaar van bommenwerpers dreigt, zich in die "understand" te verschuilen; het schijnt dat zij daar volkomen veilig in zijn !

door Edwin LIETARD

DE KARPERVISSERS 1935

De vereniging "De Karpervissers" was één van de vele lijnvissersmaatschappijen die onze stad rijk was.

Deze maatschappij organiseerde gedurende 5 opeenvolgende jaren de Koningstitelwedstrijden te Oostende, namelijk van 1935 tot en met 1939. Eén van haar leden won deze titel in 1935, 1936 en 1937.

Er werden tevens verschillende regionale ontmoetingen georganiseerd door de karpervissers en dit in diverse plaatsen in de provincie West-Vlaanderen. Deze wedstrijden werden dan met de lokale lijnvissersmaatschappijen gespeeld.

In 1935 ging de uitstap naar Oostkamp waar ze de eerste prijs behaalden. In 1936 waren ze te gast in Ieper en gingen ook met de 1ste prijs lopen.

In 1937 ontvingen ze enkele regionale clubs te Oostende en wonnen nogmaals de 1ste prijs. In 1938 gingen ze naar Snaaskerke en hier behaalden ze de 3de prijs. In 1939 was Izegem aan de beurt en voor de 4de maal wonnen ze de 1ste prijs.

Bij het behalen van de koningstitel werd een medaille geschonken aan de nieuwe Sire.

MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS AFM 29/40 mm MET RING

- R. Versieringen in Jugendstil en lauwertakken; in het midden een zicht onder het water met 3 vissen in het riet.
- V. Versieringen in Jugendstil en lauwertakken; in het midden een tekst verdeeld over 4 lijnen :
DE KARPERVISSCHERS/ OOSTENDE/ 1935/ KONING

DE SNOEK 1935

Deze lijnvissersmaatschappij werd tot leven geroepen te Oostende in 1932 en was een van de vele vissersmaatschappijen die onze stad rijk was.

Bij haar stichting kreeg ze de benaming "De Snoek".

Op 24 november 1935 werd de inhuldiging van haar vaandel gevierd en dit met een grote wedstrijd in een van de vijvers van het Maria Hendrikapark.

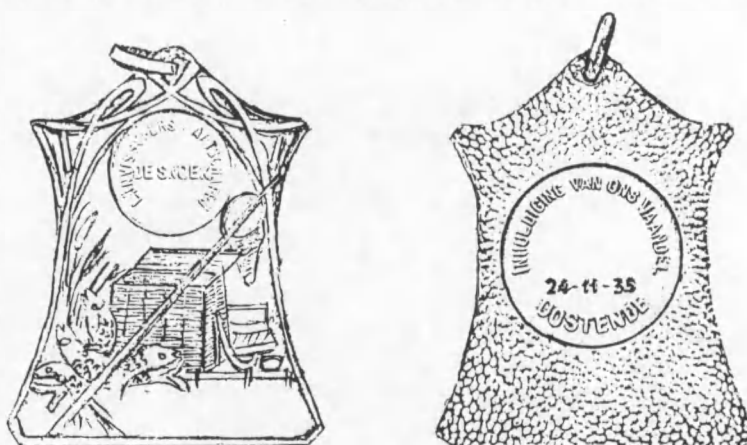
Ter gelegenheid van deze inhuldiging werd er een officiële ontvangst op het Stadhuis georganiseerd in tegenwoordigheid van burgemeester Ed. MOREAUX en het voltallig schepencollege. Er werd ook een optocht gehouden door de stad met de leden van de vereniging.

De maatschappij besloot een medaille te slaan en deze te schenken aan alle leden van de maatschappij.

1935 MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS AFM. 43/53 mm MET RING

R. Versieringen met 4 vissen, vislijn en net, viskorf en bak en links rietstengels. Bovenaan in een medaillon een rondschrift en een tekst in twee lijnen :
LIJNVISSCHERSMAATSCHAPPIJ/ DE SNOEK

V. In het midden een medaillon met een rondschrift en een tekst verdeeld over 3 lijnen :
INHULDIGING VAN ONS VAANDEL/ 24-11-35/ OOSTENDE

O.P.S.K. 1936

Deze sportvereniging werd tot leven geroepen te Oostende in het jaar 1933 en kreeg bij haar stichting de benaming "Oostendse Politie Sport Kring".

Deze kring groepeerde tegenwoordig nog altijd een ganse waaier van diverse sporttakken, zoals atletiek, basket- en volleybal, judo, karabijn- en pistoolschieten, tennis, voetbal en zwemmen.

In 1936 werd met een grote feestviering het vaandel van deze sportkring ingehuldigd. Ter gelegenheid van deze viering werd de kring officieel ontvangen op het stadhuis in aanwezigheid van burgemeester Ed. MOREAUX en het voltallig schepencollege.

Om deze feestelijkheid nog meer luister bij te zetten werd een medaille geslagen. Ze werd geschonken aan alle aangesloten leden van de kring.

MEDAILLE IN ZILVER ϕ 29 mm MET RING

- R. Man links gericht met een tak in de hand.
V. 2 lauwertakken in een kransvorm met in het midden een tekst verdeeld over 5 lijnen :
AANDENKEN/ AAN DE/ VLAGINHULDIGING/ 1936/ O.P.S.K.

DE LUSTIGE ZIGOMARS 1937

Deze liefdadigheidsmaatschappij werd tot leven geroepen te Oostende in 1912.

Haar doel was door deelname aan allerhande feestelijkheden, karnavalstoeten en optochten, de nodige financiële middelen in te zamelen voor steunverlening aan behoeftigen en armen der stad.

In 1937 werd er met grote luister en een optocht het 25-jarig bestaan van deze filantropische vereniging gevierd.

Uit handen van burgemeester Ed. MOREAUX ontvingen ze de oorkonde met de toelating de titel "Koninklijk" te dragen.

Er werd ook een medaille geslagen die aan alle leden van de maatschappij werd overhandigd.

MEDAILLE IN BRONS ϕ 37 mm MET VASTE RING

- R. Hoofd van koningin Astrid met diadeem naar rechts gericht.
V. Een tekst verdeeld over 5 lijnen :
KONINKLIJKE/ LIEFDADIGHEIDSKRING/ DE LUSTIGE ZIGOMARS/
OOSTENDE/ 1912-1937

WILLEM TELL 1937

In 1907 werd er te Oostende een handboogschuttersgilde gesticht met de benaming "Willem Tell".

Ieder jaar organiseerde het bestuur van deze gilde wedstrijden onder haar aangesloten leden en dit op hun stand aan de Hoge Barriere.

Er werden ook competitiewedstrijden gehouden met andere gilden van Oostende en omstreken.

In 1937 bestond de gilde 30 jaar en werden er speciale wedstrijden gehouden te Oostende.

Bij deze gelegenheid kreeg de maatschappij de benaming "Koninklijke" en bij een officiële ontvangst op het stadhuis werd door burgemeester Ed. MOREAUX de oorkonde overhandigd.

Het lokaal van de vereniging is nog steeds gelegen in café "Westroosebeke" op de Torhoutsesteenweg 380 te Oostende.

De hieronder afgebeelde medaille werd geslagen ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan.

MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS ϕ 70 mm

- R. LEOPOLDVS III REX BELGARVM
Hoofd Leopold III links gericht.

- V. Krans gevormd door 2 eikentakken met in het midden een tekst verdeeld over 4 lijnen :
KONINKLIJKE HANDBOOGGILDE / WILLEM TELL / OOSTENDE / 1907-1937

** BAES.L.

0073/96 PROGRAMMA.Internationale Regatta.Kanaal Oostende.25/5/1980.

** BAILLIERE.S.

0125/96 PLAN.a.Plan concessie grond Oostende aan dhr Musin jr.13/5/1852.
b.Concessie grond Oostende aan staat.25/3/1905.

** BEIRENS.D.

0064/96 TEKST+FOTO.Fotocopies v/2 blz ivm"De patakon".ABCweekblad 27/5/34

** BEKAERT.J.B.

0341/96 BOEK.Huizen en mensen in de A.Buytstraat.1604-1990.Deel 3.1996.

** BERARD.J.

0310/96 SPAARPOT in hout.12,5x5,5x6,5.

0311/96 STOLP.a.Kleine ronde glazen stolp.0 10.H.2,5.
b.grote ovalen glazen stolp met sokkel 22x13,5.H 31.
c.twee glazen voor olielamp cl.H 15,5.c2.H 17.
d.Kleine ovalen stolp.9x5,5.H 19,5.
e.glazen,lamp onder wit, bovenstel in opaline .H 29 cm.

0312/96 LAMPETKAN met bruine bloemversiering.H 30 .

0356/96 TIJDSCHRIFTEN.Een lot tijdschriften ivm WO2 en de nasleep.
a.De Vlag jan 1942.b.De Vlag aug 1942.c.Kerstmis 1943.Winterhulp.
d.Paris Match 7/8/65.Pearl harbour.e.Paris Match 14/8/65.Les
Marines.f.Paris Match 21/8/65.Les Kamikaze.g.Paris Match 4/9/65.
L'Assaut final.h.Paris Match 25/8/65.Revolte de los Angeles.
i.Paris Match 24/10/64.Revolution du Kremlin.j.Paris Match
31/10/64.Moscou les nouveaux maitres.
ALBUM.k.Nat.Instituut sociaal dienstbetoon gewezen militairen 1944

** BLOMMAERT.E.

0118/96 ORDERS EN RESOLUTIES.Fotocopies van a.Orders voor de markten te
Oostende.10 Fructidor 2de jaar Republiek.N+F.2 ex.
b.Orders voor de markten Oostende.14/5/1828.Getekend JBB Serruys.
2 ex.

0164/96 BROCHURE.a.Loodsensportvereniging 9 juni 1979.b.Idem 7 juni 1980.

0255/96 FOTO.a.Foto zw.Klein meisje.Fotograaf Jules Ketels.
b.Foto zw.Jongen.Fotograaf J.Duhameau.
c.Foto zw.Jonge vrouw.Fotograaf J.Duhameau.
d.Foto zw.Jonge vrouw.Fotograaf J.Ketels.
e.Foto zw.Kind.Fotograaf J.Ketels.2 ex.
f1+2+3+4.4 omslagen fotograaven Asaert-Pierloot(2)Duhameau(1)
Lagast-Huys(1)

- 0257/96 VOORWERP.a.Aansteker oud model.b.Hoedenspeld m/parelmoerenknop.
 0430/96 TREINGIDS.Chemin de Fer Belges.Horaire des Trains.22/5-1/10/1932.
 0431/96 RING.a.Ring 0 2cm met rood steentje.b.Ring 0 1,7 met 3 steentjes.
 0423/96 METALEN VOORWERPEN.a.Doos Senior Sevice sigaretten.b.Doos Players Navy Cut sigaretten.c.Etui met vergulde sigaretten-en stekjesdoos d.Hoedenspeld 7 cm.e.Naaldbusje (een helft ontbreekt.

** BLOWME.F.

- 0294/96 FOTO.Een lot foto's allerhande
 a.omslag met fotos wielrenners met en zonder indicatie.
 b.omslag met allerlei foto's m/e/z indicatie,meest sporten.
 c.omslag met allerlei foto's carnaval,reuzen,stoeten enz.
 d.omslag met allerlei foto's gemerkt nr34.20/8/76.
 e.idem nr 33.13/8/76.f.idem nr 32.6/8/76.g.idem nr30/31.30/7/76.
 f.idem.nr29.16/7/76.g.idem nr28.9/7/76.h.idem nr27.2/7.76.
 i.omslag met allerlei foto's gebouwen,optredens,ongeval,sport enz.
 j.omslag met foto's van 62 voetbalploegen.

** BORREY.R.

- 0375/96 FOTO in kleur.Monument Belgische Zeelieden WO2.Liverpool.

** BOSSU M.

- 0387/96 AFFICHES.a.AFl.Retrospectieve Pol Bury.PMK.7+8/96.70x46 cm.
 b.AFl.Concertkalenden Den Artiest.Nazomer 96.57,5x41,5 cm.
 c.AFl.Catacombines.CKO.5-9/9/1996.61x40 cm.d.AFl.Bedendaagse Kunst.St Hubert.14-22/9/96.42,5x31.e.AFl.Kalender KRO.7-8/96.A3.
 f.AFl.Prijs KRO 1996.45x25.g.POSTER.Prijs Gemeentekrediet 96.A3.
 h.AFl.Rommelmarkt Zonnestraat 8/9/96.A3.i.AFl.Voordracht Obekin 23/9/96.A3.k.AFl.Openmonumentendag Oostende.8/9/96.60x40.

** BOSTEELS.W.

- 0425/96 BOEK.Nories Nautical Tables 1926.

** BOTTU.M.

- 0021/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Bal Rat Mort.CKO.2/3/96.Carnaval in Rio.64x40.
 b.MUZIEKUITVOERING.Carmina Buranda.CKO.12/1/96.56,5x80.

- 0288/96 AFFICHE OOSTENDE.a.SHOW.Dany Boa.28/7/96.93x42,5.
 b.TONEEL.Bachanten mei96.29,5x41,5.
 c.TONEEL.Theater Studio J.Ensor.mei-juni96.50x35.
 d.CONCERT.50 jaar Thonnonkoren.22/5/96.60x40.
 e.MAATJESHAPPENING.31/5/96.60x42.2ex.
 f.CONCERT.Orc.Philh.de Liege.31/5/96.CKO.60x42.
 g.WEEKEND v/d ZEE.24-26/5/96.60x40.
 h.SNELHEIDSPRIJS v/d NOORDZEE.2/6/96.62x35.
 i.RADIO 1 FEEST.1/6/96.67x45.

- 0327/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Eur.Straattheaterfestival.22-26/7/96.60x40.
 b.Golden Gospel Singers.CKO.26/7/96.43x63.c.Braderie A.Buylstr 26-28/7/96.35x40.d.Wienerballet Gala.CKO.4/8/96.59x82,5.

e. Der Vogelhandler. CKO. 11/8/96. 42x71. f. Park Heater OST. 2-4/8/96.
40x60. g. Poster. Provinciaal Maritiem Instituut.

0347/96 AFFICHE OOSTENDE. a. Kites Belgium International. 24-25/8/96. 60x40.
b. La Traviata. CKO. 8/96. 70x50. b. Concert R. De Mijs. CKO. 8/96. 67,5x42.
d. Concert A. Rieu. CKO. 8/96. 83x58,5. e. Flamenco. CKO. 8/96. 61x84,5.
f. Paulusfeesten. 8/96. 64x44. g. Flanders Coast Race. 7/96. 55x38.
h. Eindejaarstentoonst. SKA. 96. 60x40. i. Europaprijs 96. MSKO. 68x48,5.
j. Spilliaert-Permeke etc. PMMK 8/96. 68x49. k. Pol Bury. PMMK. 9/96.
69x44. l. Liefelingszoon Bergl. TPH. 8/96. 80x61. m. Concert Koning
Boudewijn 7/96. 80,5x60. n. Concert Fala Musica 14/8/96.
o. 75 Anniverseryday. 17/8/96. 42x29,5.

0440/96 AFFICHE. AF1. a. Geert Hoste CKO. 21/12/96. 50x85. b. KONCERTKALENDER
Herst 96. Den Artiëst. 67,5x42. c. TENTOON. Mod. Rel. Kunst. Oudenburg.
3/7-29/9/96. 30x60. d. STUDIEDAG. Archieven in Europa. RAB 22/10/96.
42x29,5. e+f. VOORDRACHT Obekin. 23/9+14/10/96. A3. g. TENTOONSTELLING
Nadine Zeebroek. Art Galery. nov96. 44x22. h. CONCERT. Modern Brass
Quintet. 4/11/96. 43x23. i. AF2. 24ste 4-daagse van den IJzer aug96.

0394/96 AFFICHES. a. AF1. Concert Artesia. CKO. 10/96. 69x49. b. AF1. Tentoonstel-
ling Nicolas. 10/96. TPH. 71,5x49. c. AF1. 15de treinweekeind Oostende.
10/96. 59,5x34. d. AF1. Concert. US Army Rifle Band. CKO. 9/96. 50x34,5.
e. AF1. Wijkfeest Westerkwartier. 9/96. 60x42(9 ex). f. AF2. Open
Ateliers. Antwerpen. 9/96. 60x42. g. AF2. 23ste Galafeest Brugge. 10/96.
63x29. h. AF1. Open deur Consciënceschool. 3/96. 42x30. i. AF2. Tentoon-
stelling Zeemacht Antwerpen. 6-10/96. 42x59,5. j. AF1. Open deur Sint
Lutgardusinstituut. 5/96. A4. k. AF1. Expo. 45 jaar later. CKO. 7-9/96.

** BOUDEWIJNSTICHTING.

0494/96 BROCHURE. Campagne Open monumenten oproep 1997. 20 blz.

** BRISSINCK. A.

0386/96 FOTO. zw. Noodkerk Sint Pieter omstreeks 1900.

** CAENEN L.

0359/96 DRUKWERK. a. Brochure Volkshogeschool nr2+nr 3/1989. b. West Belgian
Coach Cie. Handleiding. c. Bundel Mercatorpand 6 blz. d. PMMK weg-
wijzer in het museum. e. 1983. Gouden medailles v/d Belgische kaas.
f. Uitreiking diplomas Conservatorium 1977-1978. g. Lot toeristische
en andere brochures Oostende, Westvlaanderen en de Kust. h. Veilig
sturen en zelf depanneren.

** CAENEN. L.

0007/96 KLEURENLITHO van tekening BAL DU RAT MORT. Get. o.r. Bonneval. 50x70.

0008/96 KAART van het IJzergebied 1914. Schaal 1/40000. MGI 9996 IGM.

0009/96 BOEK. a1+2. BROCHURE. Kon. Atheneum Oostende 75 jaar. 2 ex.
b1+2. PROGRAMMABROCHURE. Westvlaamse Willemsfondskunstenaars. CKO.
10/8/83. 2 ex.
c. PROGRAMMABROCHURE. Concours nationale de musique pour la
jeunesse. 1978. Credit Communal de Belgique.
d. BROCHURE. Rijksbasisschool Centrum Oostende.
e. BROCHURE. Willemsfonds afdeling Oostende. 1880-1980. 3 ex.

- 0010/96 SCRAATSEN.Een paar schaatsen.Gemerkt a+b.
- 0011/96 CONVERTER voor TV met handleiding.
- 0012/96 DRUKWERK allerhande van diverse activiteiten in en rond Oostende.
 a.KONCERT van Concertos.CKO.20/6/1978.
 b.MUZIEKWEDSTRIJD Koningin Elisabeth.Viool.Internat.22/6/1985.
 cl tem 5.PROGRAMMAS concerten Fonds G.Maes.5/11/1989.24/3/1990.
 9/12/1989.Seizoen 1981-82.Mozart 14/12/1991.
 d.KOORCONCERT.Willemsfonds Oostende.16/4/1980.
 e.CONCERT.Vivaldi.CKO.22/11/1973.
 f.KERSTCONCERT.Mariakerke.28/12/1988.(Affichette).
 g.FEEST.2(ste feest Vrijzinnige jeugd.CKO.6/5/1984.
 h.INFOBROCHURE.Koninklijk Atheneum 1.1985.
 i.INFOBROCHURE.Koninklijk Atheneum 1.1989.
 j.INFOBROCHURE.Koninklijk Atheneum 1.1988-1989.
 k.INFOBROCHURE.Koninklijk Atheneum 1.1990.
 l.GALACONCERT.Unicef.17/12/1988.
 m.CATALOGUS.Tentoonstelling Oostende Vrijhaven.28/10-1/1/1990.
 n.OVERDRUK(Heptunus).W.Debroek.Toen Duinkerke nog vlaams was.
 o.VIERINGSBROCHURE.Karel Jonckheere.PMMK.3/5/1991.
 p.BROCHURE.Galavoorstelling film Permeke.7/3/1985.
 q.TENTOONSTELLINGSKATALOGUS.Marinekorps Flandern.FCPO.20-30/7.zj.
 r.BROCHURE.Glorieux.Herstellingswerken aan de Hoofdkerk.13 blz.
 s.BROCHURE.E.Patyris.Salon d'Ostende.Sculpteur-peintre.
 t.TEKST uit "Westhinder"1ste jg nr 5+6/1948.Fernand Debroek.
 u.TENTOONSTELLINGSCATALOGUS.150 jaar evolutie NMBS.1835-1985.
 v.DOSSIER haven Oostende.Knipsels en correspondentie.1988.
 vl+2.BREVET.Deelname aan 1ste en 2de Gym en wandeltocht.26/6/83
 en 24/6/84.
 w.HELDENHULDE.Kon.Atheneum Oostende 5/6/1948 + onthul.gedenkplaat
 x.LIDKAART.99 lidkaarten op naam Caenen H.Diverse verenigingen.
 y.BUNDEL.Krantenknipsels diverse onderwerpen.
 zl+2.BROCHURE.2ex.Openingsplechtigheid 10 jaar KRO.16/10/1977.
 aa.TEKST.Beknopte geschiedenis lichamelijke opvoeding in België.
 bb.VOORSCHRIFTBRIEFJE.Apotheek Caenen.1947-49.
- 0013/96 FOTO.3 zw foto's mbt Premiere film Permeke.Cin(Capitol 7/3/1986.
- 0014/96 PRENTKAART.Boekje met 10 zichtkaarten Kon.Atheneum OST.1882-1982.
- 0015/96 BRIEF ivm verlenging grafconcessie nr7/8/33 op naam van Celine VANDEVELDE.
- 0353/96 DRUKWERK.a.Ledenlijsten Willemsfonds Oostende 1984,85 en 87.
 b.Galerij De Peperbusse;Distave 1989,Anthony 1983,Van Heste 1987,
 Casteels 1983.c.MSKO.Aanwinsten 1985.d.Jeugdkreet+Krantenartikel.
 e.Soorten bier 3 blz.f.Lijst burgemeesters Oostende,schilderijen.
 g.Mozartconcert 1988 Nieuwmunster.h.Gids Nederlandstalig onder-
 wijs 85/86.i.Concert Beaus Arts Trio.CKO.1989.j.Krantenartikel
 prijzenvergelijking met 1969.k.Retro tentoonstel.Kon Ath.Ost88.
 l.Imago 90.Schilderswedstrijd.m.Toneel Boeing-Boeing.Kon.Ath.Ost.
 n.Muziekconser.wedstrijden 78-79.o.Tekst Vernieuwd Secondair
 onderwijs in de praktijk.p.Apero-concert G.Maes.1986.
 q.Toneel.KVGO.De wonderdoenster 1991.r.Europalia cantat 1991.
 s.Jacky De Mayer.t.ConcertKonserv.Kamerkoor Ost.De Haan 1985.
 u.kunstcontact G.De Smet.5 knipsels+tekst.v.M.Boei 4 knipsels.
 w.Rops+Spilliaert 2 knipsels.x.Oostends Kunstpatrimonium

7 knipsels.y.Delvaux 3 knipsels.z.Holmens+museum Oostende 2 knipsels.aa.Tekst Kunstforum.bb.Tijdschrift Willemfonds Kaderblad.23ste tem 26ste jaargang onvolledig.
cc.Willemfonds telex Oostende 21 stks.
dd.KVGO clubblad 9 stks 1989 tem 1991 onvolledig.

0006/96 TIJDSCHRIFT.a." De Galn" Willemfonds Westvlaanderen.nr2+3/89.
nr2+3+4/90.nr1+2+3/91.nr1+2+3/92.
b."Den Athenee".nr1+2+3+4/1stejg.nr1+2+3+4/2de jg.1+2+3+4/3de jg.
nr1+2+3+4/4de jg.nr1+2+3+4/5de jg.nr1+2+3+4/6de jg.nr1+2+3+4/7de jg
nr1+2+3+4/8stejg.nr1+3+4/9de jg.nr1/10de jg.
c."De Vlaamse Gids".nr 1+2+3+4+5+6/90.nr1+2+3+4+6/91.nr2+3+4+5/92
nr2/93.
d.KRANT."De Kustbode".44ste jg.nr 39+48+49+50.45ste jg nr1 tem 49
e.BULLETIN CKO.
f.TIJDSCHRIFT."Touring Wegenhulp.46 nrs van 1989 tot 1991.
Pro memorie.Na te zien voor evtuele bijdragen over Oostende.

** CALLENS.W.

0352/96 BROCHURE.Open monumentendag 8/9/96.

** CAMERLINCK.I.

0456/96 DOKUMENT (in fotocoy).6 afschriften van militaire en oorlogsdiensten van Walter Debrock+knipsel overlijdensbericht.

0491/96 DIVERSEN.a.DRUKWERK.Fotocopie 2 documenten ivm W.Debroek.WO2.
b.6 oude pistoolkogels;bl tem 3.3 7mm met uitstekende slagpin.
b4+5.2 gewone 9mm.b5.1 12mm met uitstekende slagpin.

** CLAEYS.D.

0380/96 CURRICUM VITAE van dhr Dries Claeys.3 blz.3ex.
b.AFFICHETTE.Dienstbetoon va, Drie Claeys.

** CLAEYS.J.

0429/96 AFFICHE.a.AF2.Galaconcert Koningsdag.Brugge.19/11/96(2ex).60x42.
b.AF2.23ste Galafeest 29/10/96 Brugge.

** COOPMAN.F.

0408/96 FOTO-AFDRIJF.Corps des torpilleurs 1923-24.met groep stokers waaronder Gerard Coopman.

** CRESIS.

0316/96 BOEK.Indicateur officiel des Chemins de Fer Belge.1/7-30/9/1914.
1ste en tweede deel.

** DAVIDSFONDS.

0378/96 BROCHURE.Najaar 1996.Cursusgids Vrije Universiteit Davidsfonds.

** DE BUSSCHER.

0005/96 STRAATNAAMBORD Oostende.Tweetalig "Eaverstraat-Rue de l'avoine"
50x30 cm.Gemerkt a.Bergplaats zaal A.

b.PRIJSPLAAT.Societ(Royal-Le cheval de trait belge-.Race Belge de trait.Poulains entiers de deux ans.10e categorie.Troisieme prix.Bruxelles 1951.27,5x 21,5 cm.Bergplaats E41.

** DE FAYS.

0357/96 TIJDSCHRIFT.Swiss News juli-aug 1991 met een bijdrage over de RMT
3 ex waarvan 2 Pro Memorie.

** DE LEE.Y.mvr.

0424/96 BEEN.Resten van beenderen (waarschijnlijk menselijk).

** DE PLATE.

0019/96 BOEK.Ingebonden jaargangen 1989-1990.Oud Ruysselede.

0028/96 FOTO.19 print to print foto's mbt de Vrije Visserijschool Paster
Pype en het museum.Gemerkt a tem s.

0035/96 FOTO.20 print to print afdrukken van foto's mbt Paster Pype.
Gemerkt a tem s.

0048/96 AFDruk.a.FOTOCOPY krantenartikel Paster Pype.Zondagsblad 1949-54.

b1.FOTOCOPY 4 foto's horende bij a.b2.FOTOCOPY 3 foto's bij a.

b3.FOTOCOPY 2 foto's bij a.

c.FOTOCOPY.3 foto's Aquarium-Museum Paster Pype.

d.FOTOCOPY van foto visserijwachtschip "Ville d'Anvers".

e.FOTOCOPY van tijdschriftfoto " Paster Pype II" als peilboot.

f.FOTOCOPY van tijdschriftfoto hofstede Terhand.Geboorteplaats PP.

g.FOTOCOPY krantenfoto " Terstreep" vervangschip van"Paster Pype".

h.FOTOCOPY titelbladzijde boek "Over motoren".Gent 1912.

i.FOTOCOPY titelbladzijde"Een boekske v/d visschers...Oostende z.j

j.FOTOCOPY foto uit boek.Schelpenverzameling Museum Paster Pype.

k.FOTOCOPY 4 blz tekst.Beginjaren als aalmoezenier v/Paster Pype.

l.BRIEF van Peperbussesocieteit ivm muurbeeld P.P.10/12/88.

m.TEKST.Bespreking schilderij P.P. d/D.Demaegdt.30/9/95.

n.AFFICHE.Expo Visserijschool Paster Pype 4/5/88.A3.

o.FOTOCOPY plan van Oostende mei 1876.

p.FOTOCOPY van foto.Vrije Visserijschool Sint Andreas.

q.FOTOCOPY krantenartikel.Paster Pype werd visser.

r.TEKST.Lijst boeken mbt Paster Pype in Stadsbibliotheek.

s.TEKST uit krant.De nieuwe visserijschool.

t.TEKST uit krant.Vrije visserijscholen aan de kust.

u.TEKST uit krant.Onze visserijscholen 7/10/1933.

v.FOTOCOPY uit krant.Geschiedenis v/h visserijonderwijs.19/10/35.

w.TEKST uit "Biekorf".Zeewetten berijmd door Paster Pype.

x.FOTOCOPY uit tijdschrift.Mijn schooltijd bij Paster Pype.

y.FOTOCOPY van 4 foto's .Omgeving Sint Pieterskerk.

z.TEKST.Korte historiek van Paster Pype.

aa.FOTOCOPY.3 teksten uit " M'here Herry".blz 9-10-11.

bb.FOTOCOPY.1 blz"t Zal wel gaan ".14/1/1895.

cc.TEKST uit krant over visserijscholen.

dd.TEKST uit Ostendiana Kwartierstaat Paster Pype.

ee.TEKSTEN en TEKENINGEN uit "Plaques Belges " van Auguin.28 blz.

ff.TEKST handgeschreven van Paster Pype tenstoonstelling 1984.

gg.TIJDSCRIFT.Laatste nummer Contactblad V.Visserijschool juli95

hh.FOTOCOPY.3 krantenfoto's Paster Pype.

- 0049/96 PENTEKENING van Paster Pype.
- 0050/96 FOTO.zw.Paster Pype staande aan scheepsroer.
- 0051/96 FOTOAFDRUK.Paster Pype.Betoging ter ere.Oostende 1926.
- 0054/96 DOKUMENTATIE ivm de GILLES van de Zee.
 a.AKKOORD ivm de hoofdeksels van de Gilles van de Zee.5/4/1947.
 b.VERKLARING ivm afstand hoofdeksels v/dGillis van de Zee.1/5/59.
 c.KRANTENARTIKEL Zeewacht 3/6/88.50 jaar Gilles v/d zee.3ex.
- 0143/96 PRENTKAART+negatief.Wapenschild Oostende.Gemerkt a+b.
- 0151/96 FOTOCOPIE v/133 pentekeningen "Vissersschepen o/d Kust.1850-1955.
- 0184/96 BOEK.24 ingebonden jaargangen tijdschriften en andere.
 a.Biekorf.1.jg 1957.2.jg 1958-59.3.jg 1960.4.jg 1961.5.jg 1962-63
 6.jg 1964-65.
 b.Inventaris De Plate 95.3 ex bl+2+3.
 c.De Plate jg1995.d.Het Visserijblad jg 1995.e.Verslagen en mede-
 delingen SOC Wervik jg 1975-1981-1982.f.Tijdingen 1995.3 delen.
 g.Theosofia jg 1967.h.Genootschap Geschiedenis.2 delen 1981+1984.
 i.Volkskunde jg 1994-95 ldeel.j.Vlaamse Stam 1995.
 k.Bachten de Kupe.1994-95 ldeel.l.Goe Vollek 1990tem94.1 deel.
 m.Table analytique de l'Intermediaire 1946 tem 1960.n.KW 1995.
- 0186/96 FOTO van prentkaart.Construction+Chantiers Navals.Cosmos.Ostende.
 Afbeelding v/motorboot op tentoonstelling.Afstampeling Oostende-
 Station.1 fev.19-20.06.
- 0250/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Kustsouvenirs uit de oude doos.31x46.1995.3ex.
 b.POSTER.Je bent jong en je vist wat.58x38.z.j.
 c.Maritieme pentekeningen.20/1-22/3/96.A3.
 d.150 jaar veerdienst Oostende-Engeland.30/3-15/9/96.A3.
- 0251/96 FOTO.7 foto's zw.18x30.verband houdende m/d rijkswacht Oostende.
 1951 feest Rijkswacht;1954 feest Rijkswacht;1954 feest Rijkswacht
 met vlaggegroet;1955 feest Rijkswacht;1956 feest Rijkswacht groep
 1957 feest Rijkswacht;1957 staking croupiers Kursaal.
- 0296/96 BOEK.100 jaar Volksbond Oostende.1986-1996.104 blz.
- 0332/96 BOEK.a.Ingeb.Jaargang Neptunus 20ste.1972.b.Ing.Jg Neptunus.1973.
 c.Ing.Jaargang Neptunus 36ste+37ste.1993-94.
- 0396/96 FOTO.Afdruk uit Le National illustr{ 23/8/1896.'l Incendie de
 'l Eglise Saint Pierre @ Ostende+Kenteken Peperbusse-societeit+
 lidkaart.
- 0451/96 DRUKWERK in fotocopy.a.PUBLICITEITSFOLDER.Prinses Josephine
 Charlotte.Franse tekst.Groot formaat.
 b.PUBLICITEITSFOLDER.Prins Pilip.Groot formaat.
 c.PUBLICITEITDFOLDER.Prinses Josephine Charlotte.Groot formaat.
 d.PUBLICITEITSFOLDER.Oostende-Dover.Groot formaat.
 e.TEKENING (opengewerkt)Roi Leopold III.Groot formaat.
 f.PRENTKAART.Albert 85.Oostende Vismijn.A3formaat.
 g.PRENTKAART.Nels.Oostende,haven,Zeestation en hoofdkerk.A3.
 h.FOTO.Carferry London-Istanbul.A3.

i. PRENTKAART. Albert 80. Ostende. Algemeen zicht van de haven. A3.
j. FOTO. Paketboot Prinses Paola. A3. k. FOTO. Zicht voorhaven 1935. A3.
l. PRENTKAART. W. Hoffmann 3106. Ostende. Le Port. A3.
m. PRENTKAART. ABEP 3400. Ostende. Installations maritimes. A3.
n. FOTO. De ganse RMTvloot 1983. A23. o. TEKENING. Royon 1930. A3.
p. TEKENING. Visserskaai 1846-47. A3. q. TEKENING. 1934. Pr. MarieJos(. A3
r. FOTO. Vestingen Oostende 19de. A3. s. FOTO. Paketbotenkaai 1890. A3.
t. PUBLICITEITSFOLDER Prins Filip. A3. u. PUBLICITEITSFOLDER. MS Roi
leopold III. A3. v. FOTO. Paketbotenkaai met 4 RMT schepen. A3.
w. FOTO. Paketbotenkaai met 3 RMT schepen. A3. x. FOTO. Paketbotenkaai
met 2 schepen. A3. y. FOTO. Zicht Demeysluis. A3. z. FOTO. Zicht op haven
ca 1921. A3. aa. FOTO. Carferry London-Istanbul. A3. bb. FOTO. Maalboot
aan Oosteroever. A3. cc. FOTO. Haven met 0.180 op voorgrond.

** DE WOONSTEDE.

0071/96 TIJDSCHRIFT. De Woonstede. nr 95, 96 en 97. Gemerkt a, b, c.

** DECKMYN. W.

0293/96 PET van officier machinist van de RMT. maat 57.

** DECLER-BOYDENS. mvr.

0105/96 FOTO. zw. De Lustige Zigomars. Vader Jan Boydens en twee zonen,
Denis en Victor, in uniform.

** DECLERCQ. M.

0488/96 FOTO. zw. Klasfoto Consciencesschool met schenker+Beauprez+Deboodt.

** DECORTE. F.

0389/96 TOESTEL om gesteven cols te ronden.

** DECOSTER. L.

0283/96 FOTO. a. 8 luchtfoto's van de haven van Oostende en omgeving.
b. 2 foto's havenzichten Oostende. c. Foto schip op slipway.

0284/96 BROCHURE. Ostende La reine des plages. 1929. 24 blz.

0286/96 DOKUMENT. Verweerschrift van H.C. Callenberg uit 1725 ivm met aan-
tijingentegen de Oostendse Compagnie. Copie uit Manuscript Divers
826 van het Rijksarchief van België.

0287/96 FOTO. Luchtfoto van Oostende met tekst " Hitting back at the Hun"
The naval bombardment of Ostend submarine base.

** DECRETON. W.

0017/96 TIJDSCHRIFTEN. a. WESTHOEK-INFO. 9de jg nr3/93. 10de jg. nr1+2+3+5/94-95
b. MENGELWAREN. jg1 nr1+2/93. jg2 nr1+2+3+4/94. jg3 nr1+2/95.
c. VOLKSKUNDIGE KRONIEK. 2de jg nr2+3+4/94. 3de jg nr1+4/95.
d. ARCHEOLOGIE. nr1/1974.
e. ARCHEOLOGICA BELGICA. nr232+nr254.
f. DE GIDSENKRING. 31ste jg nr5/93. 33ste jg nr3/95.

0018/96 BOEK. a. Dr Van Loocke. 4000 jaar sluittechniek.

b.H.De Schrijver.Oude landmaten i/Vlaanderen.32 blz.D/1993/657/1.
c.J.Verbesselt.Oude cijnsen,munten en maten.24nlz.D/1993/675/2.
d.W.Van Hille.Poorterij en Nationaliteit.28blz.D/1984/675/1.

0449/96 DRUKWERK.a.PROGRAMMA Jeugd en Muziek.16/1/1996.
b.FOLDER.Der Mannerchor der Chorkunst Academy von Moskau.
c.AFFICHETTE cvoordracht Obekin 14/10/96.

** DEFOOR.O.

0266/96 DRUKWERK.6 drukwerken allerhande gemerkta+2;b;c1+2;d.

** DEGRAEVE-BEULENS.mvr

0410/96 DOKUMENTEN.a.Diploma patisserie R.Poupaert.16/6/1939.
b.Diploma Boulangerie R.Poupaert.16/6/1939.c.Diploma Chocolaterie
R.Poupaert.16/6/1939.d.Diploma Confiserie.R.Poupaert 16/6/1939.
e.Spaarboekje ASLK.R Poupaert 1980-82.f.Bescheinigung o/n
R.Poupaert 1/8/44.g.Bescheinigung o/n R Poupaert 1/9/44.

0411/96 FOTO.zw.6 foto's van P Poupaert 1/7/1920

** DEGRAEVE-BEULENS.mvr

0412/96 DRUKWERK.a.Brevet 1914-18 o/n J.Zaalen.b.Brevet Ridder Leopolds-
orde o/n J.Zaalen 8/4/30.c.Brevet Ridder Kroonorde J.Zaalen.
8/4/23.d.Brevet Oorlogskruis m/palm.J.Zaalen.21/12/18.
e.Brevet Medaille v/d IJzer.J.Zaalen.15/10/21.f.Brevet officier
Kroonorde.J.Zaalen.8/4/35.g.Brevet herinnering onafhankelijkheid
J.Zaalen.17/2/31.h.Diploma snijkundeleeer.E Caluwaert.8/10/1905.
i.Diploma Snit.E.Caluwaert.8/3/1909.j.AF3.Poster Vuurkruisen.
65x42.k.AF3.Poster.Tricolor Belgie met gebouw en kroon.72x52,5.

** DEGRAEVE.Y.

0187/96 AFFICHE OOSTENDE.a1+2+3.Activiteiten Obekin.19/2/96;25/3/96;
22/4/96.

** DEGRAEVE.Y.mvr.

0058/96 POPPENTHEATER.Cultuurkring Obekin.Pierewiet.12/6/96.2ex.A3.

0068/96 KOMMUNIEPRENTJE.2 fotocopies in kleur van kommunieprentjes.
a.Op naam van Fran\ois Serping te Oostende 12 maart 1826.
b.Op naam van Bruneau Serping te Oostende op 20 maart 1831.

0100/96 DIPLOMA.Vijftig jarig jubileum der Congregatie van OLV voor
Jongeren.11/12/1892.

0259/96 AFFICHE OOSTENDE.Voordracht Obekin 22/4+14/5/96.

0445/96 AFFICHE OOSTENDE.Voordracht Obekin 14/11/96.A3.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag
- van 8 februari t/m 16 februari (gesloten 11 februari)
- van 29 maart t/m 13 april (gesloten 01 april en 08 april)
- van 08 mei t/m 11 mei
- van 14 juni t/m 14 september (gesloten elke dinsdag)
- van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)
- van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

JAARGANG 26
NUMMER 3
MAAND maart 1997

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0780241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 71 : De Redactie : Inhoud van heemkundige tijdschriften.
blz. 72 : Historie in titels.
blz. 73 : I. VAN HYFTE : Uitgaven voor een begrafenis in 1885.
blz. 75 : S. IPPEL : De Zee
blz. 75 : Werkgroep "Bibliografie van de geschiedenis van Oostende.
blz. 76 : W. MAJOR : Heemkundige aspecten uit Oostendse correspondentie.
blz. 81 : J.B. DREESEN : Mei 1940. De Oostendenaars op de vlucht naar Engeland. De familie Geuskens uit Oostende.
blz. 84 : R. VAN CRAEYNST : Nijverheidsinstellingen in de stad Oostende in de tijd van Willem I.
blz. 86 : N. HOSTYN : Lucien Guinotte.
blz. 88 : R. VERBANCK : Een architecturale wandeling doorheen Oostende.
blz. 91 : A. SMISSAERT (+) : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (43).

PRIJS
CULTURELE RAAD
OOSTENDE
1996
OOSTENDSE HEEM-
EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

MAART - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de activiteiten die zullen plaatsvinden in de loop van de maand.

MAART I - ACTIVITEIT. Wandelvoordracht.

Bezoek aan de OESTERHOEVE van de gebroeders PUYSTJENS onder leiding van dhr. SMISSAERT.

Door omstandigheden is ons bezoek aan de Beschermd Werkplaats Oesterbank vervangen door een bezoek aan een oesterkwekerij.

Wanneer : Woensdag 12 maart 1997 om 14u30

Waar : Bijeenkomst om 14u15 aan de Oesterhoeve, Schietbaanstraat 86 Oostende (nog steeds Oostende, op de plaats van de vroegere "Huitrieres Halewyck".

Tot de jaren zestig waren de OSTENDAISES klassiekers op spijskaarten van de Europese hoven en van vele luxe-restaurants in Europa. Daarna zakte de Oostendse oesterkweek in elkaar en tien jaar geleden kwam er een definitief einde aan.

Waar er van in de 18de eeuw, op diverse plaatsen in de stad, oesterkwekerijen bestonden ging de kweek in de Oostendse Spuikom eerst in 1934 van start. Voor enkele jaren ging die echter totaal verloren door de falng van de "Huitrieres Halewyck". De voornaamste oorzaak was de vervuiling van het water. Na de bouw van een waterzuiveringsinstallatie, kalkstorting en baggering van slibsleuven is de kwaliteit van het water zo verbeterd dat oesterkweek weer mogelijk is.

In mei 1996 werd deze kweek weer herstart in de Spuikom en tegen het einde van het jaar verschenen de eerste oesters op tafel. Als U wilt weten hoe het nu juist met die oesterteelt gesteld is en hoe de teelt verloopt moogt U deze namiddag niet missen.

Wij verwachten U dan ook ten stelligste op de hierboven aangegeven plaats. Ter plaatse is er mogelijkheid tot kopen, niet om te degusteren. Zoals steeds is de deelname vrij en kosteloos ook voor niet-leden. Men zegge het voort.

MAART II - ACTIVITEIT. Avondvoordracht met documentatiemateriaal.

Op donderdag 27 maart 1997 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : HITLER IN VLAANDEREN

De spreker : de heer Lucien VAN ACKER, ere-gemeentesecretaris van Ardooie, redactiesecretaris van "Biekorf".

Adolf Hitler was in de eerste wereldoorlog gewoon frontsoldaat aan het Westelijk front. Een tijdlang was hij gelegerd in Ardooie. Hij maakte er onder andere een tekening van de kerk.

In 1940, onmiddellijk na de capitulatie van het Belgisch leger, is hij op bezoek geweest te Ardoois bij mensen bij wie hij in 1917 ingekwartierd was.

Toen men in 1976 te weten kwam dat Hitler ooit een zoon had gehad bij een meisje in de eerste wereldoorlog, is Ardoois plots in de belangstelling van de Duitse sensatiepers gekomen.

De waarheid is nochtans enigszins anders. De oplossing en de wetenswaardigheden van deze zaak worden U uiteengezet in de spreekbeurt van de heer Lucien VAN ACKER. Een reden om zeker aangewezen te zijn op deze "pikante" story uit onze eigen West-Vlaamse streek. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet-leden. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

21. DERLIKE. 19de jg. nr. 3/1996-97

De Christene Volkspartij (Daensisten) in 1914-18 - Meer dan René De Clercq alleen - Foto's uit de oude doos - Hier klappt men Deerlijks - Postgeschiedenis en stempelstudie van Deerlijk van 1621 tot 1994 (deel II) - Drie dagen die Deerlijk deden daveren - Dorpskroniek.

22. ROND DE POLDERTORENS. 38ste jg. nr. 4/96

Altaarschilderijen in de Sint-Niklaaskerk van Westkapelle - Miltend Spaans garnizoen te Sluis 1595-1596 - Wat betekent de plaatsnaam Mikhem of Mikkem.

23. ZILLEGHEM. 17de jg. nr. 4/96

Postmiddeleeuwse archeologische vondsten in Zedelgem - We trekken naar Amerika.

24. IEPERS KWARTIER. 34ste jg. nr. 4/96

De standbeelden van Alphonse Vandenpeereboom - Gezelle, haartressen, Moscou en een hennetaster.

25. DE GIDSENKRING. 34ste jg. nr. 3/96

Waregemnummer. 1847-1997 150 jaar Waregem Koerse.

26. LANGE NELLE. 8ste jg. nr. 4/96

Kongoboot in het Leopoldpark (5) - Lijst monumenten, landschappen, dorpsgezichten - Onthulling borstbeeld K. Jonckheere.

27. GOE VOLLEK. nr. 1/97

De accordeon van de werkman - Bibliografie en discografie van de Volksmuziekgilde - De Janneman - 5 jaar 't Eynde, 5 dagen feest - Een oor op de wereld - Kalender.

28. TRADITIE. 2de jg. nr. 4/96

De pottenkijker - Theater met schaduwen - Een lange traditie in Binche en Malmedy - Jaarwisseling zonder oliebollen - Driekoningen uit Kempenland - Driekoningen zingen met eigen lied en smartlap - Zaanstreek : Nederland oudste industriegebied.

29. 12de JAARBOEK KAREL VANDEPOELE 1996. Lichtervelde

Met 22 verschillende bijdragen.

30. EISDEN. 13de jg. nr. 4/96

Oude klasfoto's - Eisden in de krant 1896 - Parochiale geschiedenis - Kleine geschiedenis, militielijsten, de markt te Eisden - In en rond het museum.

31. ROEPSTEEN. nr. 162. januari 1997

Mededelingen - In memoriam Etienne Gerard - Vogel voor de kat (gedicht) - Zeger Janszone - Een vergeten Westkapellenaar.

Deze tijdschriften zijn ter inzage in ons museum.

De redactie

HISTORIE IN TITELS

Vanaf februari 1996 is het HinT-bestand via het PICA-netwerk voor het publiek toegankelijk.

HinT, Historie in Titels, is een bibliografisch computerbestand voor geschiedenis. In dit geautomatiseerde bestand zijn publicaties opgenomen, die vanaf 1984 zijn verschenen op het gebied van moderne, West-Europese geschiedenis (vanaf ca. 1500).

HinT helpt de historicus of historisch geïnteresseerde zijn weg te vinden in de enorme hoeveelheid titels, die jaarlijks op het gebied van geschiedenis verschijnen. In HinT kan geheel menugestuurd worden gezocht op alle denkbare, Nederlandse trefwoorden, auteursnamen, persoonsnamen als onderwerp, geografische benamingen en via een zeer uitgebreide en geheel op geschiedenis toegespitste reeks systematische rubrieken. HinT kent zeven hoofdrubrieken en maar liefst 87 subrubrieken. Hoofdrubrieken zijn bv. "sociaal-economische geschiedenis" en "theorie, methode en technieken van de geschiedeniswetenschap". Daarbij vindt U subrubrieken als "dagelijks leven en mentaliteitsgeschiedenis" of "taak en maatschappelijke functie van de geschiedwetenschap".

Het HinT-bestand bevat thans ruim 30.000 titels van wetenschappelijke boeken en artikels uit tijdschriften en bundels. Van de HinT opgenomen titels zijn 20 % in het Nederlands, de rest is in het Engels (50 %), Duits (20 %), Frans (15 %), Italiaans of Spaans.

HinT Bibliotheek Faculteit der Letteren, Universiteit van Amsterdam. E-mail : hint@let.uva.nl

Wie geduldig en op den duur met wat kleine oogjes de notariële akten napluist, moet het (gelukkig) niet enkel stellen met "achttiende deelen", "lijdende massa", saai "verdeelingen en vereffeningen der nalatenschappen" of "werkende boedels"...

Hij vindt er een schat aan informatie over huurprijzen, kinderrijke gezinnen bij naam, beroepen, familieraden en verwantschappen, voogden, straatnamen, eigenaars van huizen en hun koopwaarde, ja zelfs gedetailleerde begrafenkosten.

Precies dit laatste wil ik belichten met een akte, verleden op 1 oktober 1885 bij de Oostendse notaris Henricus BERGHMAN.

* * *

Toen op 17 maart 1885 Sophie, Catherina SCHIPMAN kwam te overlijden, had ze 7 kinderen ter wereld gebracht. Twee ervan hadden haar niet overleefd. Haar echtgenoot Gaspar, Melchior, Balthazar GENACHTE (wat voor konink-lijke voornamen !) was vóór hun huwelijk (06-02-1827) getrouwd geweest met Maria FOCKENIER. Hij had er één kind van, Adelaïda, Silvina GENACHTE die later huwde met Joannes HELSMOORTEL. Die laatsten kregen maar liefst 9 kinderen.

U begrijpt meteen de complexiteit in de vereffening van de nalatenschap. Daarenboven moesten er onder de "komparanten" maar liefst 5 huizen verdeeld worden.

- nr. 3 op de "Vischmijnplaats", gehuurd door "sieur BLOMME" voor 62,50 Fr per maand; de 112 m² werden verkocht voor 10.100 Fr.
- nr. 10 Sint Jozefsstraat waar Amand MASURE "129 Fr per trimester" huurt; deze "verificateur der Douanen" zal het zelf inkopen voor 9.000 Fr.
- nr. 8 Dwarsstraat was verpacht aan Desiderius ASAERT voor 68 Fr/maand en verkocht voor 14.250 Fr.
- nr. 6 Boonestraat : wed. FRAEYMAN moet 30 Fr/maand betalen; de 56 m² veranderen van eigenaar voor 5.600 Fr.
- nr. 22 Franciscusstraat : daar moet stuurman BASTIAAN 57 Fr/maand betalen tot het pand verkocht wordt voor 11.900 Fr.

Bij de schulden "ten laste van weduwe GENACHTE" hoorden ook de begrafenkosten. Zij zijn zó nauwkeurig vermeld dat ik er een bijdrage aan wijd omdat ze ons een reële kijk geven op gewoontes in een kleine, burgerlijke Oostendse familie van toen.

- De "lijkdienst en begrafinge met stoelzetting" in de Sint Petrus en Pauluskerk 353,50 Fr
- De dienst zelf werd gedaan door de Predikheren 40,00 Fr
- Missen gelezen in de O.L.Vrouwkerk op het Hazegras 25,00 Fr
- Gelezen missen in het klooster van de Zwartzusters 25,00 Fr

- "Deze gedaan door de onderpastoor HANNARTE"	25,00 Fr
- Drukkerij ELLEBOUDT-DESMET zorgt voor de rouwbrieven	126,00 Fr
- Marie ASSELOOS vraagt voor de "doodkaarten"	39,60 Fr
- August DUMON timmert een eiken doodskist	105,00 Fr
- SPILLIAERT maakt de zinken lijkst	60,00 Fr
- HESSENS de "tapitsier" versiert de kist	40,00 Fr
- "De kosten der rijtuigen voor huurhouders" : Edouard ALLAERT, François LANOYE, Louis VERBARE, Henri TJONCK Edouard MOLLEMANS, DEGRYSE en EYLAND	128,00 Fr
- Jules DAVELUY bezorgt de "bedankingskaartjes"	7,60 Fr
- Onkosten van de rouwmaaltijd:	
- "Bougies en het dessert"	27,25 Fr
- "deze van Charles PAVOT voor levering van visch"	82,00 Fr
- "deze van VERSCHELDE-DAEMS voor kaas"	6,00 Fr
- er is een kokkin gevraagd	12,52 Fr
- Pasteibakker KOENTZ voor levering van taarten	12,70 Fr
- Cognac	4,00 Fr
- VALCKE-DUBOIS levert "fransch brood"	2,00 Fr
- "deze van WOYSEN, koopman in tabak"	18,65 Fr

De rouwmaaltijd kostte dus 165 frank en 12 centiemes.

Bij al dit boekhoudkundig geschrijf kan het niet anders of dat het Latijnse woord "notarius" schrijver betekent....

* * *

Een toemaatje voor stamboom-onderzoek : de rechthebbenden

1e HUWELIJK

G.M.B. GENACHTE X M. FOCKENIER

Adelaïda Silvina GENACHTE X Joannes HELSMOORTEL

- 1) Arthur H. X Nathalie LOONTIENS (1)
- 2) Emma Adelaïda H.
- 3) Eugenius Edouardus H. (+ Oostende 10-09-1876)
- 4) Oscar H. ("koophandelaar")
- 5) Marina Louisa H X Gustaaf KAISERGRUBER (hij is
"bataillonsheermeester" bij het 1e linie-regiment
- 6) Adelaïda Judica H.
- 7) Gustavus H.
- 8) Joannes Ludovicus H ("student in de medecijnen ter
hoogeschool van Leuven"
- 9) Julius Victor H. (inwoonend leerling in 't college
van Sint Barbara te Gent"

2e HUWELIJK

G.M.B. GENACHTE X Sophia Catherina SCHIPMAN

- 1) Rosalia G. X Franciscus DUMON
- 2) Joannes G. ("koopman")
- 3) Louisa G ("koopvrouw")
- 4) Sophia G. X Joannes Amatus HALEWYCK (+ 02-05-1880) (2)
- 5) Gaspar G. ("hoofdbediende bij het postbureau")
- 6) Auguste G. (+ 11-10-1884)
- 7) Maria Clemencia (+ 04-02-1870) X Guilielmus FREMAUT (ge-
pensioneerd boekhouder bij de douane)

- 1) Guillielmus F. ("leersnijder")
 - 2) Edmundus F. ("kandidaat-notaris")
 - 3) Neotère F. ("bediende der Belg. posterijen")
 - 4) Jozef F. ("onderstatie-overste van ijzeren wegen")
 - 5) Maria F.
 - 6) René F. (+ 11-02-1870)
-

- (1) Arthur HELSMOORTEL sterft op 27-01-1885; zijn minderjarige dochter Adrienne (° 18-06-1876) waarvan de peter voogd is, wordt de jongste erfgename.
 - (2) Daar hij reeds overleden was, zullen zijn 2 minderjarige kinderen, Emilius (° 29-07-1867) en Adolphus (° 11-07-1871) ook voor erfgenaam in aanmerking komen.
-

DE ZEE

Is een boek geschreven in 1988 door Erik DE KUYPER met als ondertitel "Taferelen uit de kinderjaren". Het boek is een mooie weergave van kinderbelevissen en indrukken opgedaan te Oostende in de na-oorlogse jaren.

Voor hen die Oostende al dan niet gekend hebben in deze periode roept het goede herinneringen en beelden op. Het zijn verhaaltjes van een kind (in de hij-vorm geschreven) over alledaagse voorvalletjes, hoe Oostende er toen uit zag, wat er te beleven viel in de stad en hoe een "vreemde" familie er de zomer doorbracht in de "cabine" en op "chambre garnie".

Kortom het zijn treffende beelden van hoe Oostende leefde in die tijd die amper 50 jaar voorbij is, en historisch een aanwinst.

Te lezen !

Simon IPPEL

WERKGROEP "BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN OOSTENDE"

Zoals U in het jaarverslag heeft kunnen lezen startte deze Werkgroep zijn activiteiten tot het samenstellen van een "Bibliografie van Oostende".

De doelstelling is tegen 1999 klaar te zijn met dit, voor Oostende belangrijk, werk. De groep doet dan ook een oproep tot al de leden van DE PLATE om een steentje aan te brengen voor dit omvangrijk werk. Indien U een boek kent dat over Oostende handelt of waarin een stuk Oostende behandeld wordt, en het behoort niet tot de algemeen gekende werken, sein het ons dan even door. Geef ons de naam van de auteur, de titel van het boek, de plaats en het jaar van uitgave en het aantal bladzijden. Hetzelfde geldt voor de tijdschriften waarbij U echter ook de bladzijden aangeeft die over Oostende handelen.

Geef die inlichtingen door aan het secretariaat van de Kring, Rode Kruisstraat 4, Oostende en de Werkgroep zal U zeer dankbaar zijn.

Namens de Werkgroep "Bibliografie Oostende"

1. Welke soorten correspondentie verzamelen ?

- Handtekeningen van beroemde personen
- Filatelistische brieven
- Mooie brieven
- Brieven met historische waarde

2. Van uithangbord tot factuur

- Uithangbord : tot midden 17e eeuw
- Handelskaart : begin 17e eeuw, maar pas in 18e en 19e eeuw in karton
- met embleem van beroep, afbeelding koopwaar of zaak. Mooiste vorm : de porseleinkaart.
- in kleur : halfweg 19e eeuw : na uitvinding chromolithografie in Duitsland. Mooiste vorm : Liebig kaarten - 1ste reeks in 1872 - laatste in 1974.
- gebruik :
 - als geheugensteuntje voor klant
 - als factuur
 - als ontvangstbewijs
 - als notitiebriefje
- laatste vorm : naamkaartje

AU MOULIN
Merceries, Bonnetteries, Laines.

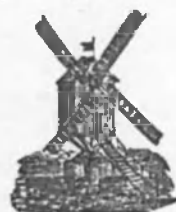
ARTICLES DE BAINS

et Normales

CORSETS, RUBANS,

Cols, Chemises,

CRAVATES,

OUVRAGES DE DAMES

SAVOINNERIES

BAS, CHAUSSETTES,

Gants, Châles,

DOUBLURES,

Fournitures pour Tailleurs et Tailleuses

OSCAR CORNU-DEBEDTS

62, Rue de la Chapelle, 62

— O S T E N D E —

3. Handelsbrieven

- aanvankelijk geschreven op handgeschept papier, later met watermerk, dichtgeplooid en verzegeld met lak.
- eind 18e eeuw begint men drukwerk te gebruiken wanneer meerdere exemplaren moeten verstuurd worden.
- briefhoofd in reliëfdruk : naam, beroep en locatie.
- eind 19e eeuw komen de eerste brieven met briefhoofd, zij vormen een verdere evolutie van de rekeningbriefjes (de rekenkolommen

verdwijnen alsook de vermelding "Doit...à" en de aldus verkregen blanco ruimte maakte de vloedgolf aan correspondentie mogelijk die de nieuwe eeuw en...de schrijfmachine zouden veroorzaken).

- kleurendruk liet lang op zich wachten : aanvankelijk op gekleurd papier (meestal blauw) of enkele woorden in kleur
- begin 20e eeuw komen steeds meer inlichtingen op het briefpapier, steeds meer versieringen, volwaardige pentekeningen of drukwerk in lithografie en vermelding van behaalde medailles.
- in de jaren 20 worden brieven door de komst van de algemeen grafische tekenaar producten van de publicitaire tekenbureaus.
- in de jaren 30 vervangt men de tekening door foto's, geleidelijk komen minder gegevens en vergroot aldus de ruimte voor de eigenlijke brief.
- in de jaren 40 begint men brieven te gebruiken met gekleurde streep omrand of op papier in schreeuwerige kleuren : geel, oranje.
- in de jaren 50 en erna tekent weer de grafische tekenaar de briefhoofden esthetischer en soberder, soms weer op gekleurd papier, maar meestal op helder, stevig wit papier.

4. Brieven met historische waarde

- brieven over internationale overeenkomsten.
- brieven van plaatselijk, heemkundig, sociaal belang.
- handelsbrieven :
 - commerciële gegevens : prijzen, koopwaar, lonen, etc.
 - afbeelding vervoermiddelen en producten.
 - plaatselijke iconografie : pentekeningen of foto's van fabriek, winkel of straat. De tekeningen of versieringen werden steeds omvangrijker en hoe langer hoe meer allerlei commerciële inlichtingen werden bijgedrukt zodat de ruimte voor de eigenlijke brief steeds kleiner werd. In de jaren 20 kwam hier snel een eind aan wegens de te hoge drukkosten en de steeds omvangrijker brieven.
- Trend : commerciële graveerders probeerden de zaak groter, in perspectief overtrokken, belangrijker of mooier voor te stellen dan ze eigenlijk was.

Hij tekent de gebouwen groter en verhoogt het effect door er lilliputterige personen, dieren en vervoermiddelen bij te tekenen, fabrieken meer schoorstenen te geven en allerlei verzonnen transportmogelijkheden in de onmiddellijke omgeving bij te tekenen (winkeltjes werden aldus warenhuizen en fabriekjes grote internationale ondernemingen)

Deze misleidende voorstellingen werden een universeel aanvaarde techniek, een soort stilzwijgend aanvaard principe, vergoelijkt met de term artistieke vrijheden, zowel door de fiere eigenaars, de klanten als de graveerder die zich ten volle kon uitleven.

5. Archieven

Bevatten geschreven bronnen met waardevolle gegevens voor hen die de geschiedenis bestuderen.

We onderscheiden :

- archieven van staatsdiensten en publieke instellingen : zij bevatten vooral officiële bescheiden, documenten, verslagen opgesteld door ambtenaren, rapporten van commissies en

organisaties. Maar gevoelsuitingen of persoonlijke opinies ontbreken.

- persoonlijke of bedrijfsarchieven : zij kunnen de rol verduidelijken van de personen of de ondernemingen die in de economische en sociale ontwikkeling een belangrijke plaats innemen.

6. Het belang van bedrijfsarchieven

Zij vormen een onderdeel van de industriële archeologie.

Naast hun economische en sociale rol hebben bedrijfsarchieven ook een documentaire en zelfs een artistieke waarde. Fijne pentekeningen, en gravures in steendruk, die nauwkeurig en vaak op een kunstzinnige wijze de vroegere toestand van de fabriek en haar omgeving weergeven, vormen een aanvullende bron voor de iconografie van de stad of een regio.

De geschiedkundigen zijn bij hun historisch onderzoek nog maar nauwelijks begonnen met de verwerking van de enorme rijkdom aan gegevens, opgeslagen in bedrijfsarchieven. Het spreekt vanzelf dat niet alle bedrijfsarchieven dienen geborgen en ook niet alles eruit moet worden bewaard. Bij sommige archieven zal dat wegens de schaarste aan bronnenmateriaal evenwel gewenst zijn, maar bij jongere moet men selecteren en de minder belangrijke stukken vernietigen, gewoon omdat er onvoldoende bergruimte is, maar vooral omdat door de massa de toegankelijkheid en het overzicht ervan bij het voeren van een historisch onderzoek, dat het onderzoek eerder zou hinderen dan bevorderen.

Beleidsstukken moet men bijhouden, maar routinestukken zijn voor het historisch onderzoek meestal waardeloos. Beleidsstukken zijn oprichtingsakten, notulen, jaarverslagen, balansen en boekhoudkundige boeken zoals dagboeken, journalen en grootboeken. Vooral het centrale directie-archief is hiervoor belangrijk. Routinestukken, en die vormen zowat 70 à 80 % van het archief, zijn o.a. orderbevestigingen, bestellingen, facturen, kwitanties, bank en girostukken. Het volstaat hiervan enkele voorbeelden te bewaren om aan de onderzoeker toe te laten de routine in een bedrijf te leren kennen.

Om zoveel mogelijk te kunnen bijhouden moet het archiefbestand worden gedecentraliseerd. De archieven van firma's van nationaal belang moeten een plaatsje vinden in het Algemeen Rijksarchief te Brussel; die van regionaal belang bij streekarchieven of provinciale rijksarchieven zoals dat te Brugge : maar stukken van ondernemingen van plaatselijk belang verdienen in het gemeentelijk archief te worden opgenomen. De stadsarchieven van Antwerpen, Gent en Luik bezitten reeds een aantal merkwaardige bedrijfsarchieven.

Voor Oostende zijn we reeds hopeloos achterop geraakt. Zoveel ging reeds verloren. Denken we maar aan de bedrijfsarchieven van onze plaatselijke rederijen, vishandelaars, hoteliers en handelszaken zoals het Huis VALCKE, gesticht in 1793, of het Huis DEBROE, zoals van het Palace Hotel, de Continental of de Osborn, of van het S.E.O, de vismijn, de Oostendse thermen en het Kursaal. Straks volgt het archief van de R.M.T. waarschijnlijk dezelfde weg. Eindelijk is er nu een specifieke stadsarchievaris aangesteld, iemand die zich uitsluitend voor de

opbouw van een degelijk stedelijk archief zal kunnen inzetten. We kunnen hier slechts de hoop uitdrukken dat deze persoon beter werk zal kunnen leveren op het vlak van deze bij ons zo lang verwaarloosde bedrijfsarchieven.

Soieries, Rubans, Velours, Dentelles, Crêpes.

MODES
CHAPEAUX, PLUMES, FLEURS
RAYONS DE FOURRURES
RAYON SPECIAL DE LAINAGES

VOILES et VOILETTES
RAYON DE FOURRURES et BOAS

LA VILLE DE LONDRES
R. NATAN
Rue de la Chapelle (coin rue d'Est)
Succursales: ANVERS - MONS.

ATELIER SPECIAL
DE CONFECTION POUR DAMES.
OUVRAGES de DAMES.
ROBES et MANTEAUX

M. *Ostende* *19* *Doit*

2 fils *1 95* *3 90*
2 g bouton *05* *10*
4.00

Pour vente et livraison des marchandises suivantes.

BRASSERIE MALTERIE

FEYS FRÈRES

Rue du Vélodrome. 18
OSTENDE

Téléphone 115.

BRASSERIE FEYS FRÈRES
BIÈRES EN BOUTEILLES
BIÈRES de HAUTE et BASSE FERMENTATION
LEVURE MÈRE

GESTICHT in 1899

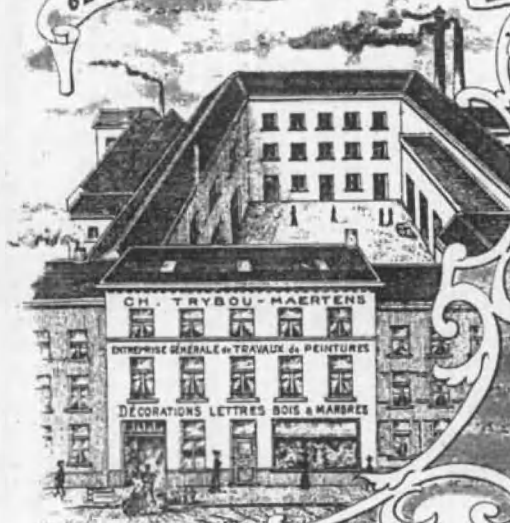
DEPOT van VERFWAREN KLEUREN en VERNISSEN

ALGEMEENE ONDERNEMING VAN
 GEWONE PRACHT en VERSIERINGSCHILDERWERKEN
 LETTERS - NABOOTING van HOUT en MARMER
 SPIEGEL en GLASWERKEN

H. FRYBOU-MAERTENS

BRABANTSTRAAT, 5

OOSTENDE

Schilderwerk eene
 zalig ~~...~~

Mynheer Maerxaert aanmeent. Debet

MAGAZIJN VAN
 alle Hollandsche en Vlaamsche loodwit
 Zinkwit (Vieille Montagne)
 Engelsche en Inlandsche Vernissen
 ALLERLEI SPONSEN EN ZEEMVELLEN
 Groege en verrijdemaakte kleuren
 Olieën-Terpentijn en Siccatif
 Emaills van verzcheidene merken
 en in alle kleuren.
 Bronzen in alle tinten.
 Fijn goud in boekjes.
 Kleurverwarkers en andere lijmen
 Vanamahoek alle slaak leey.
 Blauwwater en sueder.
 — OLËINE —
 Ammoniak, pollood en poetspoumade.
 Brillantine
 Yzer en Landpapier
 SPIRITUS VOOR LAMPEN
 Lakmoes en uitvermerblauw
 roer witters.
 Vaag en schuurborstels
 kovens, opneemvodden
 Tijne en gewone borstels.
 Penseelen
 Verf voor stoffen.
 Vlagen en paardenvet
 — OKERS —
 SILICAT-BLANC FIXE van
 verscheidene merken enz.
 en alles wat de schilderszakiel betrefst.
 — GLAS —
 Sffen en mel teekeningen (Mousseline)
 in pladen of geplaast op maat.
 Gekleurd glas
 Mustick van 1ste kwaliteit.
 enz. enz.
 Patrol in t klein.

1409 Oostende, den 26sten gber 1909

1409		Oostende, den 26 ^{sten} gber 1909		Stenoek: J. Burghgraev.
Juni	28	Schilderen der vers terramen 4 couchen verf (3 zalen)		
		binnen en buiten	179.94 m ²	
		Kelderramen	19.80 m ²	
		portalen kelders	27.55 m ²	
		3 deuren 1 kant	7.41 m ²	
		leuningen van 3 ingangen	3.45 m ²	
		Corniches der 3 zalen	92.43 m ²	
		Aflaatbuizen	36.29 m ²	
		Kassypen eindgevels	4.20 m ²	
		kieswovis in W.C	0.93 m ²	
		Gasbuizen	2.84 m ²	
			374.84 m ² a 0.75	281.13
		Opullage deuchen	15.03 m ² a 1.50 f	22.54
		" 2 couchen	163.40 m ² a 1.00 f	163.00
		" Consolen	5.16 m ² a 0.40 f	2.06
		Manches 1 couche olie en 2 couchen vernis der 3 zalen	141.98 m ² a 0.65	124.79
		Schilderen der deuren 2 couchen	240.74 m ² a 0.40 f	96.30
				689.82

frs 689.82

door J.B. DREESEN

De recente "Document" uitzending over de in 1940 naar Engeland gevluchte Oostendenaars was een schot in de roos. Het gebeurt niet zo vaak dat een brok geschiedenis van de "kleine man" voor het voetlicht wordt gebracht. Ons tijdschrift bracht diverse bijdragen over de tweede wereldoorlog maar dan gebaseerd op nota's uit een dag aan dag behouden dagboek van iemand die ten lande bleef. Als we meer en gevarieerder over het onderwerp willen publiceren moeten we het nu doen want zij die het meemaakten zijn nu rond de zeventig. Veel tijd om te vertellen hebben ze niet meer. En het is niet met de ouderdom dat het geheugen verbetert. Daarom dit brokje familiegeschiedenis.

De aanleiding is een passage uit een Engelse krant van 13 september 1944. De titel van de bijdrage luidt : "Queen Mary thanked pilot for display and watched G.A.C. workers build planes". De bijdrage wordt hierbij afgedrukt.

Een korte vertaling van de passage :

"De koningin sprak met verschillende fabrieksarbeiders waaronder mevrouw GEUSKENS (in de bijdrage staat GENSKINS waarschijnlijk was de EU een moeilijke dubbelklinker voor de engelse journalist). Mevrouw Geuskens, die op Highstreet 81 in Gloucester woont, is een Belgische vrouw van Oostende. Koningin Mary wilde weten of ze terug ging naar België en of ze in de laatste tijd nog nieuws van haar familie had ontvangen. Mevrouw Geuskens vertelde de koningin dat ze een brief van België had gekregen en hoopte te kunnen terugkeren zohaast het land bevrijd was".

Mevrouw GEUSKENS was Helena, Augusta BAUWEN, dochter van Jan BAUWEN geboren te Oostende in 1876 en Augusta SOENEN eveneens van 1876. Zij werd geboren in de Kadzandstraat op 07 april 1897.

Haar ouders woonden achtereenvolgens boven het Estaminet "Bij roste Nette" op de Visserskaai. Daarna verhuisden ze naar de Langestraat tegen de dijk, om daarna een woonst te gaan betrekken boven de "Duitse Bakker" op de hoek van de Kaai en het Vissersplein. De familie BAUWEN, met twee jongens en twee meisjes, was reeds bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog in 1914, naar Engeland gevlucht.

Tussen de twee oorlogen huwde Helena met Emiel GEUSKENS. Uit dit huwelijk sproten 2 kinderen Xavier en Erica. Toen in mei 1940 de Duitsers ons land binnenvielen nam Helena met haar dochttertje van één jaar, samen met haar zuster en haar gezin, de weg naar Engeland. Haar man Emiel kon niet meer want hij was gemobiliseerd. Zoon Xavier was van de klas 1941 en moest zich ter beschikking houden van het leger. In augustus 1940 kreeg vader GEUSKENS een prentkaart van zijn vrouw vanuit Boulogne, gedateerd mei 1940, waarin ze schrijft dat ze goed waren aangekomen in Boulogne en verder Frankrijk introkken. Enkele dagen later zijn ze dan overgestoken naar Engeland.

Zoals zovelen werd ook hier de familie gedurende bijna 5 jaar gescheiden. De enige verbinding die ze met haar man en zoon had waren de gekende Rode Kruis messages, van hoogstens 25 woorden voor streng persoonlijke en familie-aangelegenheden, die soms zeer lang onderweg waren.

In 1943 poogde zoon Xavier nog om via Spanje Engeland te bereiken maar hij geraakte niet verder dan Bagnères de Bigorre. Door zijn gebrekkige aardrijkskundige kennis wist hij niet dat er in de winter sneeuw lag in de Pyreneeën !

Moeder Helena met haar kind en haar zuster en haar gezin verbleven eerst in Londen om daarna een woonst te krijgen in Gloucester, Highstreet 10. Later verhuisde Helena naar Highstreet 81 en kreeg een job bij de Gloster Aircraft Co, Hucclecote, Glos, in de "sheet metal" departement als "pipe-cleaner". Ze blijft daar werken tot juli 1945 waarna ze met haar kind op 24 juli 1945 terugkeert naar Oostende. Op 17 augustus 1945 krijgt ze nog een belastingsbriefje van uit Engeland waaruit blijkt dat ze nog 8 shillings 8 pence aan belastingen moet betalen.

Zoon Xavier hield, ondanks de moeilijkheden van het briefverkeer, gans de oorlog ook nog contact met een schoolkameraad Hendrik DEVOS.

Deze laatste woonde met zijn broer Karel en zijn zus Elvire in de Christinastraat tegenover de Paterskerk waar zijn ouders een tabakswinkel uitbaatten. Toen hij van school ging is Hendrik gaan werken bij de horlogemaker LONGUEVILLE naast zijn woonst.

Vader Oswald DEVOS was vroeger zeeman geweest en tijdens deze periode had hij de Amerikaanse nationaliteit aangenomen. Vlak voor de oorlog werden alle Amerikaanse staatsburgers aangemaand terug naar de States te komen. De familie DEVOS gaf daar gehoor aan en vertrok. Gedurende de oorlog hebben vader DEVOS en twee zonen in konvoien gevaren op Engeland. Toen Hendrik (het was toen al Henry) vernam dat Xavier's moeder in Engeland zat heeft hij contact met haar opgenomen. Hendrik bleef in de States werken als horlogemaker en heeft een eigen zaak gevestigd te Cambridge in Maryland waar Xavier hem in 1983 ging opzoeken. Hij woont daar nog steeds, zijn broer en zuster, Karel en Elvire, zijn echter terug naar Oostende gekomen waar ze elk een appartement hebben in de Melinda.

Xavier GEUSKENS is gehuwd met een Overpeltse. Doordat zij in de streek werk had is hij er, als Oostendenaar, gaan wonen. Hiermee werd een familiekring afgesloten want zijn overgrootvader was van Maaseik. Hij is naar Antwerpen getrokken vanwaar zijn afstammelingen zich later te Oostende gevestigd hebben. Waaruit eens te meer blijkt dat Oostende een stad van aangespoelden is.

Met dank voor de verkregen info van de heer Xavier GEUSKENS, Netestraat 17, 3941 Hechtel-Eksel.

QUEEN MARY THANKED PILOT FOR DISPLAY AND WATCHED G.A.C. WORKERS BUILD PLANES

THE CAPABILITIES OF ONE OF BRITAIN'S BEST-KNOWN FIGHTER PLANES WERE DEMONSTRATED TO QUEEN MARY WHEN SHE VISITED THE MAIN FACTORY OF GLOSTER AIRCRAFT CO. LTD., ON TUESDAY AFTERNOON. MR. L. O. MOSS, ONE OF THE TEST PILOTS, PUT THE PLANE THROUGH VARYING EVOLUTIONS. THE QUEEN WAS DEEPLY INTERESTED AND IMPRESSED.

When the exhibition was over she asked to speak to the pilot, and she thanked him for a thrilling display.

On arrival at the factory the Queen, who was accompanied by the Hon. Margaret Wyndham and Lord Claude Hamilton, was received by Mr. F. McKenna (director and general manager of the company), and Mr. George Spence (Regional Controller, M.A.P.).

Among those presented to the Queen were Capt. L. Crocker (overseer), Mr. George Carter (chief designer), Mr. Eric Greenwood (chief test pilot), Mr. John Grierson (test pilot), Mr. S. Warwick (personal assistant to Mr. McKenna), Mr. R. A. Withers (secretary to the company), Mr. A. Smart (production officer, M.A.P.), Mr. G. Wright (A.I.D.), and Miss Tombs (private secretary to Mr. McKenna).

In the course of the Queen's tour of parts of the factory, Mr. F. Ockenden (assistant works manager), who has been with the company for many years; Mr. J. Bays (machine shop manager), and Mr. R. Nash (fitting shop superintendent), were also presented.

The Queen spoke to several of the factory workers, including Mr. F. A. Artus and Mrs. Genskins in the sheet metal department; Mr. C. W. Collier and Mrs. Mary Merritt in the cover and dope department; and Mr. Green, one of the shop stewards in the fitting section, to whom she talked about the Joint Production Board and how they got round the table to think out their problems.

Mrs. Genskins, whose present address is 81, High Street, Gloucester, is a Belgian woman from Ostend. Queen Mary wanted to know if she was going back to Belgium, and whether she had heard any news recently from her home country.

Wished Her Luck

Mrs. Genskins told her Majesty that she had had a letter from Belgium, and that she hoped to return to her home as soon as possible after her country had been fully liberated. The Queen wished her luck.

Outside the flight shed, before the exhibition of flying, Miss Irene Birt, of Cheltenham, presented the Queen with a bouquet of carnations. Miss Birt has been at the factory since New Year's Day, 1917, and has always been employed in the covering and dope department.

Great Welcome For Queen Mary At Brockworth

CHEERING crowds of aircraft workers welcomed Queen Mary when on Tuesday afternoon she paid a visit to the Brockworth works of the Gloster Aircraft Co., inspected certain workshops, and saw a Typhoon "put through its paces."

DURING her visit Her Majesty was presented with a bouquet by Miss Irene Birt, of 72 Alstone-lane, Cheltenham, who has worked for the company since 1917.

Later she posed with a group of about 30 girl workers in front of a Typhoon fighter in the flying field.

On arrival at the works Queen Mary was welcomed at the main office by Mr. F. McKenna, Director and General Manager and Mr. George Spence, Regional Controller, Ministry of Aircraft Production.

Queen Mary, who was dressed all in white and carried a turquoise blue parasol, was accompanied by the Hon. Margaret Wyndham as Lady in Waiting and by Lord Claud Hamilton, as Equerry.

TOUR OF WORKS

Formal presentations were made to Her Majesty who then, accompanied by Mr. McKenna and Mr. Spence, set out to tour the sheet metal department, the erecting hall, the fitting shops, the wing shop, the machine tool department, the covering and dope departments and the flight shed.

Those presented to Queen Mary were Group Captain L. Crocker, overseer; Mr. George Carter, chief designer; Mr. Eric Greenwood, chief test pilot; Mr. John Grierson, test pilot; Mr. S. Warwick, personal assistant to Mr. McKenna; Mr. R. A. Withers, secretary to the company; Mr. A. Smart, production officer, M.A.P.; Mr. G. Wright, A.I.D., and Miss Tombs, secretary to Mr. McKenna.

TALKS WITH WORKERS

As she was conducted through the various workshops where work went on as usual, Her Majesty often paused to watch a worker, man or woman, and with several she had short talks, asking them to explain the operations on which they were engaged.

The first worker to whom she spoke was a Belgian refugee, Mrs. Genskins, of High-street, Gloucester, whose home is in Ostend.

Queen Mary was most interested to hear that Mrs. Genskins had received news of her family in Belgium, and that she intended returning to her own country, wishing her "Good Luck," when she did.

Queen Mary had a short chat with Mr. C. W. Collier, (Continued in Back Page)

**NIJVERHEIDSINSTELLINGEN IN DE STAD OOSTENDE
IN DE TIJD VAN WILLEM I**

door Raymond VANCRAEYNEST

In "De Plate" van april 1995 heb ik gehandeld over de nijverheidsinstellingen in de randgemeenten van Oostende, namelijk Mariakerke, Stene en Bredene. Deze gegevens werden bekend als antwoord op vragen gesteld door de Gedeputeerd Staten van de provincie West-Vlaanderen (1)

Die vragen werden gesteld op 16 oktober 1818. Ook de stad Oostende kreeg die vragen toegestuurd. Waarover men zich nu kan verwonderen is dat de stad toen al na 6 dagen, op 22 oktober 1818, daarop een antwoord gaf. Dat antwoord werd ondertekend door schepenen T. HAMMAN en stadssecretaris DURDU. De gestelde vragen aan de stad waren dezelfde als aan alle andere gemeenten. Volledigheidshalve herhaal ik ze hier nog even. De stad moest een overzichtelijke staat opmaken van al de fabrieken, manufacturen en andere nijverheidsinstellingen. Daarbij moest opgegeven worden : de aard van de instellingen en hun aantal, het aantal tewerk gestelde werklieden, het gemiddeld dagloon dat hun werd uitbetaald, de vroegere en huidige toestand van het bedrijf, de bestemming van de afgewerkte producten, de factoren die schadelijk waren voor de voorspoed van het bedrijf, de maatregelen die moesten getroffen worden om die nadelen weg te werken.

Eerst moeten we een antwoord geven op de vraag : hoe groot was de stad Oostende toen ? Zonder in detail hierop in te gaan, kan grofweg beweerd worden dat de westelijke grens met Mariakerke van de huidige Parijsstraat naar het huidige Leopold I plein liep. Verder vormden de uiterste westelijke en zuidelijke grenzen van de vestinggrachten de grens met Stene. De grens met Bredene liep dwars door het toenmalig havengebied - zo ongeveer ter hoogte van de huidige leegstaande Zeevaartschool - en omvatte op de oosteroever het kroonwerk (later werkhuisen van het Zeewezen), om vandaar opnieuw de zee te bereiken langs een rechte lijn, parallel met de havengeul, op een tweehonderd meter van het oosterstaketsel.

Welke nijverheidsinstellingen troffen we nu aan binnen dat hierboven omliggend gebied ?

Vooreerst telden we 9 brouwerijen die werk verschaften aan 19 personen, die per dag gemiddeld 1 gulden en 5 cent verdienden. Hun toestand was in de laatste tijd weinig veranderd. Ze werkten voor het plaatselijk verbruik en voor de bevoorrading van vissersboten en handelsvaartuigen. De min of meer grote activiteit van de zeehandel en van de grote visserij had noodzakelijk haar invloed op de werking van de brouwerijen.

Vervolgens telden we 3 kaarsenfabrieken; ze stelden samen 3 personen tewerk, die gemiddeld 1 gulden 2 cent per dag verdienden. De toestand was hier weinig veranderd en ze werkten alleen voor lokaal verbruik.

Verder waren er te Oostende 8 scheepswerven die 80 mensen tewerk stelden, die per dag gemiddeld 1 gulden 12 cent verdienden. Hun

activiteit ging sterk af van de activiteiten van de zeehandel. Ze werkten voor de lokale behoeften. Nochtans bleken er misbruiken te bestaan. Schepen gebouwd in den vreemde werden ofwel werkelijk ofwel geveinsd verkocht aan onderdanen van het koninkrijk en kregen gemammelijk toelating om onder Belgische (sic) vlag te varen, zodat de eigen scheepswerven minder werk hadden.

Hetzelfde kon gezegd worden over de touwslagerijen. Er waren er 4 die 16 personen werk verschafte, die gemiddeld per dag 1 gulden 4 cent verdienden.

De touwslagerijen in Oostende waren voldoende in aantal en waren uitgerust naar wens; er waren er zelfs die over heel de lengte overdekt waren zoals deze in de koninklijke haven. Als die mooie instellingen nu wat kwijnden was dat te wijten, niet alleen aan een verminderde handel, maar hoofdzakelijk omdat de touwen die in het binnenland werden vervaardigd, te Oostende toegelaten werden zonder heffingen; deze touwen werden vervaardigd daar waar de hennep gekweekt werd en waar de lonen van de werklieden merkkelijk lager waren dan te Oostende. Concurreren met die van het binnenland was dus niet mogelijk. Onze touwslagerijen lagen derhalve meestal stil zodat 150 lieden, die er zouden kunnen tewerk gesteld worden, nu samen met hun families in de grootste ellende leefden. Het enig middel om het werk in de touwslagerijen te bevorderen zou erin bestaan, als men de invoer niet kon beletten, tenminste toch tolrechten erop in te voeren zodat het prijsverschil niet meer zo groot zou zijn.

Te Oostende waren er ook nog 6 windmolens om graan te malen die 6 personen in dienst hadden tegen 96 gulden per jaar en de kost. Ze werkten alleen voor de lokale behoeften.

Vijf zouttraffinaderijen stelden 15 man te werk tegen 1 gulden gemiddeld per dag. Sinds vele jaren was er daarin geen verandering te bespeuren. Het verbruik was lokaal maar ook bestemd voor de omliggende gemeenten en provincies en voor de bevoorrading van de schepen. Nu echter werd de zouthandel bedreigd door het onlangs ingestelde verbod in de aangrenzende Pruisische provincies geraffineerd zout te gebruiken, dat eertijds door onze zoutziederijen werd geleverd. Alleen de opheffing van die maatregel zou daarin verandering kunnen brengen.

Verder hadden we te Oostende nog één tabaksfabriek(je) die aan 3 personen werk gaf tegen 1 gulden per dag. Deze fabriek was nog maar onlangs tot stand gekomen. Tenslotte was er nog één leerlooierij en -touwerij die aan 3 personen werk gaf tegen 1 gulden per dag en maar van weinig belang was.

Het schepencollege merkte verder op dat er te Oostende geen fabrieken bestonden waar wol, vlas of katoen verwerkt werden, evenmin waren er goudsmidbedrijven en horlogemakers, geen chocoladefabrieken, noch hoedenmakerijen. Er waren ook geen weverijen noch blekerijen van stoffen of garens.

Wel waren er enkele kantwerksters die werkten voor eigen gebruik of om hun kantwerk in de kleinhandel aan de man te brengen.

(1) R.A Brugge. Provincie West-Vlaanderen. Modern archief, 2e reeks, nr. 715.

L U C I E N G U I N O T T E

door Norbert HOSTYN

Ongeveer 8 jaar geleden overleed de belangrijke Oostendse kunstenaar Lucien GUINOTTE. Het paste niet hem op te nemen in de lange galerij van "vergeten" Oostendse meesters die we in de loop der voorbije jaren in "De Plate" brachten. Ook hoort hij niet langer thuis in de soortgelijke reeks over de hedendaagse kunstenaars die wij in 1993 startten in ons tijdschrift. Een afzonderlijke bijdrage leek dus het beste middel om voor het eerst een afgesloten beknopte biografische nota te brengen.

GUINOTTE werd geboren te Morlanwelz in 1925.

Hij stamde uit een adellijk geslacht uit de streek van La Louvière; aanvankelijk stelde hij zich conformistisch op en beoefende het schilderen enkel in zijn vrije tijd.

Hij deed zijn studies aan de Brusselse Academie voor Schone Kunsten van 1944 af. Hij werd meer en meer progressief georiënteerd en koos voor de marginaliteit van een kunstenaarsbestaan.

In 1947 sloot hij aan bij de groep "Tendances contemporaines", met Paul BURY, Hélène JACQUET en Max MICHOTTE.

GUINOTTE vestigde zich metterwoon te Oostende. Zo woonde hij lange tijd in de Witte Nonnenstraat 27, in het appartementsgebouw dat de Lijnbaanstraat overbrugt.

Te Oostende was hij trouwens een graag gezien figuur in artistieke kringen. Andere belangrijke personaliteiten in de wereld der progressieve Oostendse kunstschilders van zijn tijd waren/zijn Maurice BOEL, Charles DRYBERGH, Etienne ELIAS.

Tijdens zijn laatste levensjaren verhuisde hij naar een kleiner woonst in de Aarthertoginnestraat (tegenover het Postgebouw) en kreeg hij door bemiddeling van vrienden een atelier in het gebouw "Antiques Market", een vervallen monumentaal burgershuis vlak naast het voormalig Koninklijk Paleis in de Langestraat dat naast enkele antiekwaken ook kunstenaarsateliers en een café omvat.

Maar de spirit en de creativiteit waren niet meer dat : de kunstenaar was - mede door zijn uitputtende levenswijze - zowel op lichamelijk als op psychisch vlak fel achteruit gegaan.

Een groots opgezette retrospectieve in het Paramedisch Instituut aan de Leffingestraat te Oostende, op touw gezet door de directie en Léo MADELEIN, gekend en dynamisch Oostends kunstkenner en vriend van de kunstenaar, was meteen de laatste grote manifestatie rond GUINOTTE.

Hij overleed te Oostende in 1989.

In zijn werk was GUINOTTE vooral begaan met de mens : de mens die hij uitbeeldt in diverse, soms minder aangename omstandigheden van het leven. Daarin kon hij vlijmscherp zijn -

zoals bv. in "De Antichambrist" (Oostende, Museum voor Schone Kunsten).

Maar het meest karakteristieke in zijn werk zijn ongetwijfeld zijn abstraherende naakten, met figuren die hij ontleedt, herschikt, omvormt tot quasi lyrisch-abstracte werken waarin de vrouwenfiguur érgens nog herkenbaar aanwezig blijft. Als typisch voorbeeld kan opnieuw een naakt gelden uit het Museum voor Schone Kunsten te Oostende.

Dat hij ook de figuratie vlot beheerste bewijst een werk als "Naakt", een pastel eveneens uit hetzelfde Museum.

GUINOTTE was geen overdreven veelvuldig exposant. Het ritme van zijn solotentoonstellingen haalt geen overdreven frequentie :

- 1943 : "Les Amis de l'Art" - La Louvière
- 1943 : Galerij Bruyninckx - Brussel
- 1949 : Galerij Roger - Lyon
- 1961 : Galerij L'Octroi - Brussel
- 1964 : Galerij Vendôme - Brussel
- 1965 : Galerij Reding - Brussel
- 1966 : Galerij Contour - Brussel
- 1968 : idem
- 1970 : Galerij De Sfinx - Amsterdam
- 1972 : Galerij Jacques Carton - Brussel
- 1974 : Galerij Hautman - Oostende
- 1974 : "The Clipper" - Oostende
- 1975 : Galerij Ter Streep - Oostende
- 1982 : Palais des Beaux-Arts - Charleroi
- 1988 : Hoger Rijksinstituut voor Paramedische Beroepen - Oostende

Posthume tentoonstelling

- 1990 : Galerij Dialoog 92 - Oostende

Groepstentoonstellingen :

- 1947 : Hedendaagse Strekking
- 1947 : Triënnales van Gent en La Louvière
- 1947 : A.P.I.A.W. - Liège

INDEX 1996

Traditiegetrouw publiceert "De Plate" voor de geïnteresseerde lezers een inhoudstafel & indices op de voorbije jaren.

U kunt ze bestellen door 150 fr te storten op rekening 750-9109554-54 van De Plate - H. Serruyslaan 78/19 - Oostende met vermelding "Index 1996".

Ze zal ook te verkrijgen zijn aan de balie van het museum.

Index 1996 verschijnt in de loop van de maand maart.

EEN ARCHITECTURALE WANDELING DOORHEEN OOSTENDE

door Karel VERBANCK
Architect - Urbanist

Sedert meer dan 35 jaar rijst alom nieuwbouw in Oostende. Hieraan gaat uiteraard de afbraak van bestaande gebouwen vooraf. Stilaan is men meer gaan beseffen dat ook zeer waardevolle architectuur onder de slopershamer gevallen is. Vooraleer het te laat wordt, is het nodig eens te bekijken wat er nog rest van de "Belle Epoque".

Wat ging vooraf aan deze bloeitijd ?

Bij het verkrijgen van de status van "Vrijhaven", in 1781, telde Oostende zowat 6.000 inwoners, waaronder een 2.000-tal vreemdelingen (één derde van de bevolking !). We troffen er Engelsen, Fransen, Hollanders en Israëlieten aan, die de stad een zeer cosmopolitisch aanzicht verleenden. Aangezien het meestal rijkelui waren, groeide het mondaine en culturele leven.

Net voor 1790 rees het eerste theater uit de grond en ontstond de eerste "cercle littéraire". Het hotelwezen zorgde voor een degelijk onderkomen.

Waar de scheepvaart en de visvangst reeds bloeiden ontdekte men nu ook de heilzame werking van de zee. Reeds in 1780 verschenen de eerste badkarren op het Klein Strand en vier jaar later de eerste consumptietent. De pakketbotendienst zorgde voor de nodige aan- en afvoer van handelaars en toeristen. Later, vanaf 1837, zorgde de trein voor de opening naar het Oosten en het Zuidoosten van Europa.

Na de Belgische onafhankelijkheid ontdeed Oostende zich door het ontmantelingsdecreet van maart 1865 van haar vesting. Deze slopingswerken hebben meer dan tien jaar geduurd. De drang naar bouwruimte was zo groot dat reeds voordien in de strook tussen de Van Iseghemlaan en de zeedijk houten paviljoenen opgetrokken werden, waaronder het eerste "Pavillon Royal" en het eerste Casino. Diezelfde strook werd door de staat in 1874 in exclusieve concessie gegeven aan een maatschappij die overging tot de verkaveling van alle gronden van de uitgestrekte vesting rond de stad. Dit opende de weg naar een niet in te tomen stadsontwikkeling.

Leopold II, jong dynamisch vorst van 30 jaar en pas op de troon sinds 1865, mobiliseerde de financiële wereld van Brussel en Luik. Hij stuurde een aantal architecten over de plas naar Brighton, Hasting en Eastbourne en nam een urbanist onder de arm. Zo werd Oostende herschapen tot één grote bouwwerf, zowel in de binnenstad als in het randgebied en drukte Leopold II gedurende zowat 40 jaar zijn stempel op een nieuw en vernieuwd Oostende.

De invloed van rijke burgers en hun architecten bracht allerlei bouwstijlen mee, gaande van neo-classicistische stijl tot de specifieke nieuwe strekking, de "Art Nouveau".

De Eerste Wereldoorlog onderbrak de bouwdruk, maar na 1918 werd de trend verder gezet en werd aangesloten met de "Art déco" van de jaren '20-'25.

Toch beroepen velen zich nog op de klassieke bouwstijl en schrikken ze er dus niet voor terug om de verschillende bouwstijlen te vermengen, waaruit het bekende eclectisme voortspuit (bvb. de Villa Maritza op de zeedijk). Ook gekke dingen kenden succes, zoals een soort romantisme van bijvoorbeeld cafés in een frivole mantel gehuld (de Châtelet, aan "Petit Paris").

Met De Golden Sixties kwam Oostende voor de tweede maal in de belangstelling van de financiële wereld en zijn aanhang van bouwpromotoren. Het democratiseringsproces, de sociale ontwikkeling ten voordele van steeds meer mensen, de verhoogde mobiliteit door de modernisering van de verkeersmiddelen, kortom de algemene welvaart, verhogen de explosie van het toerisme. Vraag en aanbod wisselen elkaar af in de immobiliën sector. Van een stad met strategisch militair belang was Oostende uitgegroeid tot een stad in bestendig beleg en....beleggingen vanuit de zakenwereld !

Wat oorlogen niet vermochten, hebben die machten wel veroorzaakt : namelijk de kaalslag en de teloorgang van belangrijk bouwkundig erfgoed, met in de plaats daarvan banale, opdringerige business-architectuur, waarachter veel konijnenhokken schuilen en waar het financieel rendement voorrang heeft op de woonkwaliteit.

Opeenvolgende stadsbestuurders van alle geuren en kleuren hebben op deze desastreuze gang van zaken geen vat gekregen. Integendeel. Zo werd o.a het Bijzonder Plan van Aanleg steevast aangepast aan de eisen van de speculanten, door gebrek aan een gedegen, overzichtelijke ruimtelijke ordening. Erger nog. Men nam zelfs het initiatief tot het opstarten van megalomane projecten op de plaats van waardevolle culturele infrastructuur, zoals geschied is met de stadsschouwburg.

Gelukkigerwijze kregen een aantal van deze monsterprojecten geen voet aan de grond dankzij de acties van wakkere burgers en hun culturele verenigingen.

Prof. Jan TANGHE zei in 1988 o.a. : "...het grote probleem waarmee Oostende vandaag geconfronteerd wordt, ligt in de verdwijning van het speelse, aantrekkelijke voorkomen van destijds. Ze heeft haar frivool kleed uitgetrokken, maar jammerlijk vervangen door de banale rok van de naamloze business-architectuur". Hij concludeerde : "Oostende moet zich terug op alle vlakken, zoals in de negentiende eeuw, aantrekkelijk maken. zij moet haar overblijvend patrimonium, haar frivole leefsfeer in eer herstellen en eigentijds maken. Zij moet terug uniek worden en haar banaliteit afleggen. Zij moet kiezen tussen kwantiteit en kwaliteit. Zij moet, zoals destijds met Leopold II, royale eisen stellen en alleen maar opteren voor het allerbeste. Zij moet zich een uniek imago opbouwen. Het is effectief mogelijk dit imago op te vijzelen vanuit het stedelijk beleid, een halt toe te roepen aan al die banaliteiten die de stad verstikken en het woonkader van ons dagelijks bestaan vrijwaren, nl. door de aandacht toe te spitsen op die gebouwen die vanaf het einde van de vorige eeuw van Oostende een koningin hebben gemaakt" (einde citaat).

Wat zijn nu die ART NOUVEAU en de ART DÉCO ?

In Engeland heeft in de 19de eeuw koningin Victoria haar naam gegeven aan het tijdperk van haar bewind. Door imperialisme en kolonialisme was Engeland een industriële welvaartstaat. Klassieke architectuur, geïnspireerd door de Griekse en Romeinse tempelbouw, was een symbool van voornaamheid en prestige. Het is een universeel verschijnsel geweest, waarmee zich ook moderne dictaturen hebben getooid. In de tweede helft van de 19de eeuw ontstond een dubbele reactie. Enerzijds tegen het weelderig tierend classicisme, anderzijds tegen de banale industriële gebruiksproducten, die dreigden de kunstambachten te verdrukken. Zo ontstond de beweging "Arts en Crafts" (kunst en kunstambachten) die ervoor zorgde dat de strenge rechtlijnigheid plaats maakte voor meer dynamische, lenige en luchtige architectuurvormen. Deze nieuwe vormentaal werd "Modern Style" genoemd. De natuur zorgde voor nieuwe inspiratie.

Harde bouwmaterialen, zoals steen en ijzer, werden kneedbare vegetarische bouwonderdelen, die samen in een geordend geheel een speels uitzicht vertoonden. Ook het interieur en de meubilering kregen nieuwe, soepele vormen, want ook de kunstambachten werden in het vernieuwingsproces betrokken. Cfr het werk van architect Victor HORTA te Brussel. Het luchtige en het frivole werden verkregen door het veelvuldig gebruik van ivorkleurige, rode, groene en blauwe glazuurplaketten en decoratieve majolicategels, zowel buiten als binnen.

HORTA had vele volgelingen. Zo vinden we in Oostende o.a. Charles PIL, die meer dan 50 woningen zal nalaten. Een aantal daarvan zijn eclectisch van opvatting.

Maar uiteindelijk blijkt dat de Art Nouveau, zoals de Modern Style in België en Frankrijk wordt genoemd, meer een mode is dan een specifieke bouwstijl, alhoewel door de sterke ontwikkeling van de drukpers, de fotografie en de tijdschriften deze stijl in Europa en Amerika grote bekendheid verwierf.

De Wereldtentoonstelling van 1913 te Gent rekende af met dat slingerend vegetarisme dat uiteindelijk een dure zaak werd voor de opdrachtgevers en introduceerde decoratieve vormen die sterk stilistisch zijn en gaan aanleunen bij geometrische vormen. Duitsland en Oostenrijk lieten hun invloed gelden met de Secessiebeweging die een strengere vormentaal hanteert.

Met de "Exposition Internationale des Arts Décoratif et Industriels Modernes" van 1925 in Parijs werd definitief de Art Déco met zijn meetkundige figuren ingeluid. Ook deze figuren worden uitgetekend op basis van bloemen en planten. Bovendien drukte ook deze stijl zich door in het interieur en de meubilering, tot zelfs in de haute couture (Coco Chanel). De siermotieven werden steeds in reliëf aangebracht, waardoor de speling van licht en schaduw die vormentaal sterk gaat accentueren.

Vanuit Nederland dook vanaf 1925 de meest moderne architectuur op, namelijk de "nieuwe zakelijkheid". Koel, strak van lijnen, rationeel, kreeg de baksteen een voorname rol te vervullen, zowel door kleur en vorm als door baksteenverband. De gekende blok- of kozijnramen blijven in de Nederlandse traditie.

Ontdaan van overtollige, decoratieve protserigheden, maar dikwijls opgesmukt door waardevol beeldhouwwerk, vertonen de gevels koele voornaamheid. In Oostende bestaan er een aantal merkwaardige gebouwen in die stroming opgevat.

Zo stoppen we op de drempel van het jaar 1940, toen Oostende koningin het stilaan liet afweten en de oorlog haar alle glans ontnam.

En vandaag ?

Met het structuurplan hoopt het stadsbestuur een beleid te kunnen uitstippelen om verdere verloedering op te vangen en de ontwikkeling van de stad, met zijn 70.000 inwoners en zijn duizenden toeristen, in goede banen te leiden.

Het is in 1988, en zelfs een stukje vroeger, van start gegaan. Daarin zegt de burgemeester ter inleiding : "Het moet een richtplan zijn dat ons helpt het waardevolle in ons patrimonium zoveel mogelijk te behouden en de hiaten op te vullen met nieuwe, eigentijdse, milieu- en cultuurvriendelijke elementen. Daaraan te mogen meewerken is een uitdaging".

Is Oostende op weg een nieuwe koningin te worden ?

Dat is de vraag.

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (44)

door Aimé SMISSAERT (+)

Woensdag 3e Februari. -

HONDERD EN TWAALFDE DAG DER BEZETTING

Bij verscheidene bakkers is er wit brood te bekomen, wit brood na zooveel weken zonder geweest te zijn ! Morgen zal er wit brood zijn bij al de bakkers, voor verscheidene dagen, tot de 500 zakken bloem van 90 kilos alhier verleden Dinsdag, door een Hollandsch scheepken binnengebracht, zullen op zijn. Die bloem komt van Amerika; de zakken dragen het opschrift : *War Relief Donation. Flour donated by Belgian Relief Fund of New-York* (Oorlogsonderstandsgift. Bloem gegeven door het Belgisch Onderstandsfonds van New-York).

Heden namiddag kwamen 4 oorlogschepen voorbij onze stad gevaren in de richting van Zeebrugge van waar zij later terugkeerden. De inwoners van de visscherskaai kregen bevel van duitsche officieren niet uit hunne huizen te komen.

* * *

Enkele personen onzer stad krijgen paspoorten om naar Brugge te reizen met den trein, heen en terug kost 4.60 fr. (10 c. per kilometer).

Vooraleer het brood gerationeerd werd deelde men in den Volksbond ieder week ruim 11.000 broodkaarten uit aan 1.080 huisgezinnen. Einde januari beliep het getal personen, die in den Volksbond broodkaarten bekomen, het cijfer 5.434.

Deze noen kreeg de E.H. Joseph DESMET, principaal van 't O.L.V. College, bericht dat zijn oude moeder te Oost-Roosebeke was overleden. Gister was hij verwittigd geworden dat haar toestand wanhopig was. Hij vroeg om haar een bezoek te mogen brengen : zulks werd hem geweigerd, de Oostendenaars niet vredelievend genoeg zijnde !

Men nam hem ook het paspoort af, hem over eenige dagen afgegeven, en hem toelatend, als priester van het hulphospitaal ingericht in 't O.L.V. College, na het policieeur op straat te zijn.

E.H. DESMET kreeg ook geene toelating de begrafenis zijner moeder bij te wonen.

* * *

De Duitschers gingen heden rond bij de duivenmelkers, om de kleur en het getal der duiven op te nemen.

Sedert een 6tal dagen liggen, tegen aan de brug die van het Sas naar den Vuurtoren leidt, twee groote kanonnen van 30,5, het eene dat reeds geruimen tijd in 't slijk had gezeten, de wagen waarop het stond doorgebroken zijnde, het ander dat met wagen en al 50.650 kilos weegt ! Die kanons moeten naar den Vuurtorenwijk overgebracht worden. Daartoe zijn de Duitschers thans bezig met den ijzerweg die nevens den oostelijken kant der voorhaven loopt, te verleggen en te verlengen tot in het vliegplein van den Vuurtorenwijk.

* * *

Niet tevreden wijn, matrassen, kostbare meubelen enz. te rooven uit de onbewoonde en ook uit veel bewoonde huizen, hebben de Duitschers het sedert eenige dagen gemunt op de koperen casseroles, potten, pannen en ander koper keukengerief der hotels. Gister hebben zij ook al het koper meegenomen, dat te vinden was in het magazijn van den heer Jaak VANDEWALLE, Zuidstraat.

Donderdag 5e Februari. -

HONDERD EN DERTIENDE DAG DER BEZETTING

Deze morgen, op de markt, weinig boterboerinnen, enkele groenselboerinnen en vleeschkramen gelijk verleden week. De boter ging in het begin der markt 3,75 fr. doordat zekere huisvrouwen zelve den prijs hadden gemaakt, doch een Duitsche soldaat bracht daar alras orde in. Aan eene boerin, die 3 mark (3,75 fr.) vroeg voor hare boter, zei hij dat zij de voorschriften der Duitsche overheid te volgen had en de boter te verkoopen aan 3,25 fr. anders mocht ze mede naar de "Kommandantur".

De eieren gingen 0,16 tot 0,18 c. stuk. Er was eigenlijk slechts eene boerin die 0,18 c. vroeg, en ze werd dan nog leelijk bedrogen : eenige huisvrouwen waren aan 't kniezen en aan 't zagen rond haar om de eiers een weinig goedkooper te krijgen, hetgene de boerin halsstarrig weigerde, toen een Duitscher bijkwam en haar overschot, een 10tal, kocht aan 0,18 c. stuk. Haar gezicht glansde van blijdschap, doch toen de Duitscher met eenen bon betaalde,...was 't zoneklips !

Deze namiddag kwam alhier, uit Brugge toe, het 205e regiment pinhelmen, dat zijnen intrek nam in de stadsschool der Stuiversstraat.

Met de regimenten 203, 204, 206, 207 en 208 vormt dit regiment de 44e reservedivisie, waarvan de staf in de Nationale Bank gevestigd is.

Op de markt rondslenterend waren wij oor- en ooggetuige van een kluchtig voorval. Aan het stadhuis stonden een werkman, een Belg, en een duitsche officier den plakbrief te lezen, door denwelken o.m. het verboden wordt over de verliezen van het duitsche leger te spreken. Opeens, de werkman : "Mijnheer, zei hij tot de officier, het is dus verboden over den oorlog te spreken ?

- Ja, luidde het antwoord.
- En mogen de soldaten onder malkaar daarvan spreken ?
- Ja zeker.
- En de duitschers ook ?
- Waarom niet ?
- En is 't hier nu al duitsch ? Wij zijn allen duitsch !
- Ja, ja.
- Ehwel, Mijnheer, zei de werkman al monkelen, wij krijgen wel tegens ons botten, eh ?"

De officier keek beteuterd op, zijn oogen bliksemde eventjes, en allen die rond het koppel stonden waren overtuigd dat den werkman eene goede straf te wachten viel; doch neen, de officier bekeek nog eens de werkman, mat hem van het hoofd tot de voeten, schoot in eenen homerischen lach en vervoorderde zijnen weg !

* * *

Deze namiddag zweefde vanaf eenige minuten voor 3 ure tot rond 4 1/2 ure een vliegtuig der Bondgenoten over de stad. 245 schoten (officieel getal) werden op hem afgevuurd : koelbloedig zette onze vliegenier zijnen herkenningstocht voort. Een paar "taube" vlogen ook, doch wachtten zich wel den vijandelijken vliegenier te dicht te komen.

Deze avond rond 8 ure (Oostensch uur) gerochten twee duitsche matrozen aan 't gevecht in de Lijnbaanstraat, rechtover het huis van den loodgieter Leopold DESORGER. Een der twee trok zijn revolver en lostte drie schoten op zijn tegenstrever, die niet gekwetst werd. De wacht hield den dader aan.

Vrijdag 5e Februari. -

HONDERD EN VEERTIENDE DAG DER BEZETTING

Deze nacht rond 11 ure werd geweldig geschoten van op den Vuurtorenwijk op een vliegtuig dat, naar verzekerd wordt, bommen zou geworpen hebben op een onderzeeër, in de voorhaven liggend. Het schip zou tamelijk erg beschadigd zijn geworden. Wat er van de waarheid is, valt moeilijk om zeggen, want niemand mag de voorhaven naderen.

Deze morgen, eenige minuten na 5 ure, wierp een vliegtuig eene bom in eene kleine weide op den hoek van den Nieupoortschensteenweg en de Vereenigingstraat. Een paar telegraafdraden en een 20tal ruiten, in huizen aan de overzijde

der Vereenigingstraat, werden gebroken. Men denkt dat het vliegtuig het gemunt had op de Duivenschieting, waar de Duitsers veel krijgsvoorraad ophoopen.

De Duitsers zijn het moede geworden dat de Oostendenaars, of liever zekere Oostendenaars weten hoeveel voorraad er naar het front gestuurd wordt, enz. Ten einde daarin te verhelpen, zijn zij van zijn toekomende week de hand te leggen aan de werken voor het leggen eener treinlijn, die den Nieupoortschensteenweg, langs de North- en Elisabethlanen, aan de ijzerweglijnen Oostende-Thourout en Oostende-Brugge zou verbinden. Op die wijze zouden troepen, voorraad, kanons, enz. van den ijzerenweg rechtstreeks naar het front kunnen gevoerd worden, zonder door de stad te moeten trekken.

* * *

Volgende plakbrief, in het Vlaamsch en Duitsch opgesteld, werd heden uitgeveerdigd.

VERMANING

Het is verboden steenen weg te nemen van de glooingen (talus der kanalen. Overtreders zullen wegens diefstal gestraft worden.

Oostende, den 5n Februari 1915
De Stadkommandant
BITTINGER
Kapitainleutnant

Het stadsbestuur zond vandaag aan BITTINGER de gevraagde inlichtingen over de duiven.

Zaterdag 6e Februari. -

HONDERD EN VIJFTIENDE DAG DER BEZETTING

Heden, niets bijzonders aan te stippen.

Zondag 7e Februari. -

HONDERD EN ZESTIENDE DAG DER BEZETTING

In den verlopen nacht, kanon...concert, dat gedurende den ganschen dag, tot rond den avond, voortduurde.

Deze laatste dagen kwamen veel gekwetsten binnen, o.a. Vrijdag morgen een tram van 6 wagons vol en een 30tal autos - doch deze morgen is het uitnemend : in min dan een half uur (van 7 1/2 tot 8 ure) tellen wij op den Nieupoortschensteenweg 9 tramwagons en een 40tal autos met gekwetsten. In den loop van den morgen een 50tal zware gekwetsten afgelost aan het "Hôtel Fontaine", waar sedert enkele dagen de gevaarlijkste gewonden verzorgd en geopereerd worden en ook ieder dag het doodkarreken voor de deur blijft staan.

Ook in de andere ambulancias worden veel gekwetsten binneng gebracht. Voorzeker moet er deze nacht eenen bloedigen slag geleverd zijn.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag
- van 29 maart t/m 13 april (gesloten 01 april en 08 april)
- van 08 mei t/m 11 mei
- van 14 juni t/m 14 september (gesloten elke dinsdag)
- van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)
- van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

BEZOEK ONZE THEMATENTOONSTELLING VAN 18 JANUARI TOT 23 MAART

LEOPOLD II EN OOSTENDE

Realisatie en organisatie door de heer Emile SMISSAERT

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN [SEGHEM
Ijzerstraat]
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

JAARGANG

26

NUMMER

4

MAAND

april 1997

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 99 : De Redactie : Inhoud van heemkundige tijdschriften.
- blz. 100 : R. VANCRAEYNEST : Dertig jaar inzet van de handelskamer voor de Oostendse haven 1955-1985 (eerste deel).
- blz. 108 : I. VAN HYFPE : De Brugse humanist Lernutius raakt in Oostende betrokken bij de godsdienstige beroerten (1587).
- blz. 110 : J.B. DREESEN : Toponymie van 's Heerwoutermansambacht (XIII) - 29ste Begin. Sinte Cathelijne Zuudtwest. De Wulvehouc.
- blz. 113 : J.B. DREESEN : De Oostendse ondergrond. Het Vlaams Plein.
- blz. 113 : S. SMIS : Enkele herinneringen.
- blz. 116 : J. COOPMAN : Overleden in den vreemde.
- blz. 117 : P. VANSLAMBROUCK : Sto(r)ck-shots in Oostende. Biografische gegevens van Henri Storck (1907-1931) (1).
- blz. 121 : Oostendse munten en bankbiljetten.
- blz. 122 : 2e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1996.

APRIL-ACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de avondvoordracht die door gaat op

donderdag 24 april 1997 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : OOSTENDE IN DE FRANSE TIJD EN TIJDENS DE PERIODE VAN HET VERENIGD KONINKRIJK

De spreker : Professor Dr. Luc FRANCOIS, Dr. Letteren en Wijsbegeerte groep geschiedenis (RUG 1987)
Docent aan de Rijksuniversiteit Gent (vakgroep Nieuwste geschiedenis)
Effectief lid van onze Kring

Over de Franse en Nederlandse tijd in onze stad is relatief weinig geweten. We moeten het stellen met enkele bijdragen in tijdschriften en een paar boeken die meer op compilatie berusten dan op wetenschappelijk onderzoek.

Toch nemen de Franse en Nederlandse tijd in de historiografie een heel aparte plaats in : doordat ze vlak voor de Belgische onafhankelijkheid vallen, gaan historici er nogal eens op zoek naar de "oorsprong" van de Belgische staat en natie.

Onderzoek op lokaal vlak kan ons in de gelegenheid stellen om na te gaan of dit al dan niet terecht is.

In de uiteenzetting van deze avond zal de klemtoon worden gelegd op enkele "scharniermomenten" uit de Oostendse geschiedenis van deze periode; allereerste verkiezingen, de havenproblematiek, het Directoire en de Boerenkrijg, de publieke opinie bij de overgang van Franse naar Nederlandse tijd, de petitiebeweging en de onafhankelijkheid van 1830.

Deze zeer belangrijke lezing wordt U gebracht door Professor Dr. FRANCOIS die over deze periode een zevental boeken publiceerde, een zestigtal recensies schreef en een honderdtal artikelen.

Als lid van diverse, grens overschrijdende genootschappen, de vele lezingen die hij in Nederland en België over dit onderwerp gaf en de verschillende wetenschappelijke onderscheidingen die hem werden toegekend is hij de autoriteit geworden van de geschiedenis uit deze periode. Hij is een vlot en aangenaam spreker.

Alles op een rijtje gezet eens te meer een avond die U niet moogt missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor allen die belangstelling hebben voor de geschiedenis van onze stad. Wij rekenen op Uw aanwezigheid.

J.B. DREESEN

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

32. GRANINGATE. 1ste jg. nr. 64 december 96

100 jaar CM. "Vooruitzicht" Middelkerke - Westende 1895-1995 - Baakschip voor Middelkerke in 1855 - Groot Tempelhof te Slype-Middelkerke - Het beroep van Potje Dek - Westende in de laat-Hollandse periode - Een leidend Leffinge in de 17de eeuw - Een gazette over Middelkerke - 400 jaar O.L.Vrouw te Lombardsijde 1596-1996.

33. BRUGS OMMELAND. 35ste jg. nr. 3-4 december 95

Van "Oud-Zothuis" tot Sint-Dominicusgesticht te Brugge - Twee zerkfragmenten in het voormalig predikherenklooster te Brugge. De symboliek van de hond als voetsteun.

34. VLAAMSE STAM. 33ste jg. nr. 1/1997

De molenaars Baten en de molen van Releghem (Zemst) - Het Roeselaarse verhaal Verpeene in de 16de eeuw - Genealogie Schuermans uit Perk - Familiewapens geregistreerd door het Heraldisch Comité; Dreesen, Malbrain - Drie eeuwen Waas geslacht Sanders.

35. ROLLARIUS. 26ste jg. nr. 1/97

Een natje en een droogje op een Roeselaars Kerstfeest 1913 - Lepra te Roeselare in de XVIde eeuw - Cafeetjes en tearooms te Roeselare anno 1997 - De Grote Markt - De waterhuishouding in het XVIde eeuwse Roeselare - Schependom - Jaarverslag archeologie Roeselare 1995-1996.

36. LANGE NELLE. 8ste jg. nr. 4/96

Mededelingen - Kongoboot in het Leopoldpark (5) - Lijst Monumenten, Landschappen en Dorpszichten.

37. De GIDSENKRING. 34ste jg. nr. 3/96

Waregem-nummer, Waregem koerse.

38. OUD RUYSSSELEDE. 14d jg. nr. 1/97

Opgravingen Ruisselede Poelvoorde 1996 - Strodak te Axpoele - Rijksopvoedingsgesticht. Personeel 1942 - Ruisseleedse foto's, dialect, kroniek (uit 1813) en familienamen.

39. RYCO-NEWS. januari 1997

Clubnieuws - 125-jarig bestaan van de Sport Nautique.

40. NEPTUNUS. 39ste jg. nr. 245. nr. 3/96

Diverse bijdragen in verband met het 50-jarig bestaan van de Belgische Marine.

Deze tijdschriften zijn ter inzage in ons museum

De redactie

DERTIG JAAR INZET VAN DE HANDELSKAMER VOOR DE OOSTENDSE HAVEN
1955-1985

(EERSTE DEEL)

door Raymond VANCRAEYNEST

INLEIDING

Dat ik mijn verhaal ga beginnen in 1951, wil in geen geval zeggen dat de Handelskamer vóór 1951 niets zou gedaan hebben voor de haven. Vóór de oorlog en onmiddellijk er na hebben veel havengebruikers zich inzet om de haven beter uit te rusten en de trafiek te bevorderen. Ik noem o.m. André DESWAEF en de heer DEMEERE van de firma DEWEERT, Joseph LEGAEY, de bekende goederenbehandelaar in kolen en andere diverse goederen, Maurice DE RIDDER, douaneagent en expediteur. Maar wat zij ook deden of vroegen, zij vonden geen gehoor bij de hogere instanties, op de duur geraakten zij ontgoocheld en legden het bijltje erbij neer. Als ik later met die mensen ging spreken was hun eerste reactie er een van scepticisme, zoals : wat je nu gaat ondernemen, hebben wij al allemaal gedaan !

Als ik op het einde van de jaren veertig en in het begin van de jaren vijftig dagelijks de haven van Antwerpen doorkruiste van noord naar zuid, dan zag ik hoe daar gewerkt werd, welke schepen daar aanlegden, hoe ze gelost werden, enz. Ik zag hoe de geloste planken soms op meer van 200 m vervoerd werden op karren getrokken door paarden, hoe nog vele kranen oude waterperskranen waren. Te Oostende gebeurde dat vervoer met tractoren over kleine afstanden; de kranen te Oostende waren weliswaar verouderd, maar werkten toch elektrisch. Praktisch alle schepen van de lijndiensten op Noord, West en Zuid Europa konden ook met gemak in Oostende binnen varen. Ik begon mij vragen te stellen : waarom hier wel en in Oostende niet ? Ik besloot dat daaraan iets moest gedaan worden.

1. Eerste contacten met de Handelskamer en met de West-Vlaamse Economische Raad (W.E.R.)

Ik was professor in de Hogere Zeevaartschool en dagelijks vertrouwd met de activiteiten van de Antwerpse haven, toen ik in 1951 vernam dat Fernand LEGAEY als algemeen-secretaris van de Handelskamer werd aangesteld, in opvolging van André DESWAEF van de firma DEWEERT. Hij was licentiaat in Economische Wetenschappen en licentiaat in Politieke en Diplomatieke Wetenschappen van de Universiteit van Leuven. Ik had sinds enkele jaren in de statistieken de lamentebele toestand van de scheepvaartbeweging in de haven van Oostende gezien en ik vond dat daaraan iets moest gedaan worden. Ik nam contact op met Fernand LEGAEY die ik mij nog herinnerde uit zijn colleegetijd, alhoewel hij enkele jaren jonger was dan ik. Sindsdien hielden wij regelmatig contact met elkaar, vooral als ik na enige tijd weer naar Oostende was komen wonen.

Zijn eerste opdracht was van de oude bestuursleden van de Handelskamer het vertrouwen te krijgen en hun belangstelling op te wekken voor de problemen van de handelshaven. Alle aandacht in de Handelskamer was toen gericht op de wederopbouw van de Kursaal, van het stadhuis, van de zeedijk, van het verwoeste stadscentrum

en op de verlenging van de autosnelweg van Jabbeke naar het centrum van Oostende. Voor de handelshavenproblemen werd Fernand LEGAEY toch wel goed gesteund door de toenmalige nieuwe voorzitter Jean DEHONDT.

Fernand LEGAEY kwam in zijn jaarverslagen op de Algemene Vergadering regelmatig terug op de problemen van de handelshaven. Dat hoofdstuk stelden we trouwens samen op. Het officieel tijdschrift van de Handelskamer was eerder mager van inhoud. Het kostte ons dan ook geen moeite om vanaf 1952 mijn artikels gepubliceerd te krijgen over de verscheidene problemen in verband met de handelshaven. In het speciaal nummer, uitgegeven in 1953, ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de Handelskamer, heb ik alle grote problemen op een rij gezet : 1) de diepwaterkaai is nog niet uit te baten, 2) de sluis De Mey is te klein, 3) gebrek aan droogdokken te Oostende, 4) de uitrusting van de stadsdokken is verouderd en volkomen ontoereikend, 5) er is te weinig aandacht voor nieuwe trafieken, 6) het kanaal Slijkens-Plassendale is nog steeds geen industriedok.

Vanaf de oprichting van de W.E.R. onderhielden we regelmatig contacten met Guido DECLERCQ en Olivier VANNESTE om de industrievestigingen te bevorderen en zo de havenactiviteit te stimuleren. Regelmatig woonde ik de jaarlijkse algemene vergadering bij van de W.E.R. in het Provinciaal Gouvernement te Brugge. Die heren ondervonden weldra dat er vanwege het stadsbestuur van Oostende geen echte medewerking te verwachten was. Nooit heb ik het stadsbestuur op de algemene vergadering vertegenwoordigd gezien. Pas in de laatste jaren is daar verandering in gekomen.

In juni 1957 hebben we met O. VANNESTE de haveninstellingen bezocht. Op zijn verzoek heb ik in het boek "West-Vlaanderen" het hoofdstuk geschreven over "de zeehavens" van West-Vlaanderen. Het boek verscheen in 1958 met als eindredacteur Antoon VIAENE.

2. Het comité van de Handelshaven en het plan Bonnet

Ondertussen was in april 1957 in de schoot van de Handelskamer een comité opgericht met André DESWAEF als voorzitter. In drie bijeenkomsten somden we de grote knelpunten op en, met de zegen van de Raad van Beheer, konden we op 25 juni 1957 vergaderen met de Havencommissie van de stad, die voor de eerste maal sinds vele jaren bijeengeroepen werd, onder voorzitterschap van Jan PIERS, toen schepen van de haven. Vanwege de Handelskamer waren aanwezig : André DESWAEF, Fernand LEGAEY, L. VERSCHUEREN en ikzelf. Het comité van de Handelskamer was al, na rijp beraad en overleg met havenkapitein BECU, tot de conclusie gekomen dat de stad Oostende geen echte havenpolitiek kon voeren zolang het Zeewezen de plak zwaaide over de toegang tot de haven en in de voorhaven. Er werd daarom overwogen een nieuwe havengeul te maken naast de bestaande, met een rechtstreekse toegang naar nieuwe dokken op de spuikom. Tegelijk zouden ook de verbeteringen aan de bestaande haven bestudeerd worden.

De Havencommissie van de stad besliste daarover het advies in te winnen van ingenieur-hydrograaf L. BONNET. Als ere-inspecteur-generaal van Bruggen en Wegen had hij zopas een studie gepubliceerd over "De bevaarbaarheid van de Schelde voor

zeeschepen met grote diepgang". Hij was ook bekend om zijn studie, die hij had uitgevoerd in het Waterbouwkundig Laboratorium te Borgerhout, op modellen van de havens van Zeebrugge en Oostende, in samenwerking met ingenieur LAMOEN.

Kort daarop, in juli 1957, vergaderenden R. BECU, L. VERSCHUEREN en ikzelf bij hoofdingenieur J. VERSCHAVE om de verbetering te bespreken aan de haventoeegang, aan de diepwaterkaai en aan de voorhaven.

Vervolgens was er nog in dezelfde maand een bijeenkomst met de beperkte havencommissie onder voorzitterschap van J. PIERS, in aanwezigheid van de heer VELTHOF, directeur van de vissershaven, en van de heer VAN CAUWENBERGH van de N.M.B.S. over de spoorwegtarieven. Kort daarop had op het kabinet van schepen PIERS een eerste contactvergadering plaats met L. BONNET, in aanwezigheid van R. BECU en ikzelf. Op dinsdag 8 augustus kwamen we opnieuw samen op het kabinet van schepen PIERS waar L. BONNET zijn zienswijze uiteenzette. Hij opteerde voor een nieuwe haventoeegang tussen het Militair Hospitaal en Bredene Duinen met een rechte doorsteek naar de spuikom en de vaart naar Plassendale.

Dat ontwerp vertoonde trouwens enige gelijkenis met het plan dat kapitein Emile VERSTRAETE in 1875 had ontworpen voor een nieuwe haven die hij "De Grondwet" had genoemd.

3. Verplaatsing oosterstaketsel en herbouwen diepwaterkaai

De Handelskamer besliste vanzelfsprekend eerst alle aandacht te besteden aan de verbetering van de bestaande haveninstellingen. In de voorhaven zorgde het Zeewezen zelf voor zijn eigen installaties maar zonder de minste visie op de toekomst. De enige verschepingsbrug die toen bestond had maar een laadvermogen van 12 ton. Het nieuw drijvend droogdok werd in 1958 in het Zeewezendok gesleept achter de sluis.

De verplaatsing van het oosterstaketsel, nuttig voor de toegang van alle schepen, werd al sinds 1912 voorgesteld en ernstig overwogen sinds 1935. De resultaten van de studie van BONNET en LAMOEN waren voor de verplaatsing positief.

De Zeemacht had zich na de oorlog in Oostende gevestigd, maar eigenlijk was er voor haar in de haven geen plaats. Ofwel moest ze uitwijken naar Zeebrugge, waar toen een paar tientallen afgedankte Libertyschepen gemeerd lagen, ofwel moesten er nieuwe dokken gebouwd worden te Oostende, in de omgeving van de spuikom bijvoorbeeld. De diepwaterkaai in de voorhaven was de enige kaai die niet was hersteld van de oorlogsschade en eigenlijk nog nooit had beantwoord aan het doel waarvoor zij werd gebouwd. Daartoe moest die kaai volledig herbouwd worden om schepen te laten aanleggen die niet door de verouderde sluis De Mey konden passeren.

In de stadshandelsdokken werd gelukkig de meeste oorlogsschade aan de kaaien van het houtdok hersteld, dank zij de Oostendse minister van Openbare Werken Adolf VAN GLABBEKE. Doch veel moderniseringswerken moesten nog uitgevoerd worden : de toegangspoorten tot de hangaars waren te smal en te laag, de

meeste kranen dateerden van vóór W.O. I en waren hopeloos verouderd.

In januari 1959 stuurde de Handelskamer een uitgebreid verslag op aan de minister van Openbare Werken Omer VAN AUDENHOVE, die op 23 juni 1959 te Oostende op bezoek kwam, op verzoek van het Vlaams Economisch Verbond (V.E.V.) en van de Handelskamer. In een vergadering op het stadhuis werd opnieuw de klemtoon gelegd op de verbreding van de havengeul en op het herbouwen van de diepwaterkaai. Met de minister werd een wandeling gemaakt, eerst in de buurt van het Kaaistation, waar nog steeds een stuk kaaimuur moest gebouwd worden. Het schepencollege scheen daar veel belang aan te hechten. Hoofdingenieur-directeur VERSCHAVE gaf uitleg en de minister vroeg hem hoeveel dat zou kosten. Toen werd er naar de vissershaven gereden, maar ik kon het gezelschap doen stoppen aan de Voorhavenbrug, waar ik de minister kon wijzen op het herbouwen van de diepwaterkaai. De minister betoonde uitermate veel belangstelling voor die kaai en stelde heel wat vragen die door ingenieur VERSCHAVE en door mijzelf werden beantwoord, tot zichtbaar ongenoegen van de schepenen.

Kort nadien verklaarde de secretaris-generaal van Openbare Werken te Roeselare, op een vergadering ook belegd door het V.E.V. en de Handelskamer van Roeselare, dat de verplaatsing van het oosterstaketsel en het herbouwen van de diepwaterkaai zullen uitgevoerd worden en opgenomen in het ontwerp van Investeringswet neergelegd in de Senaat. Beloften zoals wij er nog vaak zullen horen !

4. Oprichting van de Commissie Haven en Industrie

De Handelskamer hield de zaken in 't oog en op de Algemene Statutaire vergadering van 22 april 1961 werd de "Commissie Haven en Industrie" opgericht, met als voorzitter L. VERSCHUEREN, directeur van de U.C.B. Ikzelf was de secretaris.

Een memorandum werd opgesteld aan het adres van de minister van Openbare Werken MERLOT over de meest dringende werken die aan de haven van Oostende moesten uitgevoerd worden ter gelegenheid van zijn bezoek op 22 augustus 1961. De minister deed weer veel beloften.

Op 24 augustus 1961 hield de Commissie Haven en Industrie haar eerste bijeenkomst en werd samengesteld met Julien BÉRARD, André DESWAEF, Fernand LEGAËY en Jan OLSEN als eerste leden. Er werden nog vier vergaderingen gehouden in datzelfde jaar 1961. Allerlei problemen werden besproken in verband met de kranen, de hangaars, de open terreinen, de spoorwegen, de industrieterreinen langs de vaart.

Voor het plaatsen van verkeersborden naar de haven ben ik op 29 augustus 1962, na een jaar onderhandelen, een ganse dag op stap geweest met de heer VANDENBOSSCHE, conducteur van Bruggen en Wegen. Die vriendelijke man begreep onze problemen en we bekwamen wat we gevraagd hadden. Het renovatieplan voor de haven ben ik gaan bespreken met havenkapitein BECU alvorens het aan het schepencollege over te maken. Een studie van de kostprijzen voor de invoer per spoor en overzee van Spaanse sinaasappelen werd

gemaakt en invoerders werden bezocht. Het bleek dat de mensen van Oostende niet geïnteresseerd waren.

Op het einde van 1961 werd door het schepencollege bekend gemaakt dat in 1962 het stuk kaaimuur aan het Zeestation ging herbouwd worden, dat er 100 miljoen voorzien werd in 1962 voor de verplaatsing van het oosterstaketsel (uitgevoerd in 1969-1972 gedeeltelijk) en 200 miljoen in 1964-1965 voor het herbouwen van de diepwaterkaai (gedeeltelijk uitgevoerd in 1970-1972) en voor het beginnen aan het nieuw visserijdok.

In de loop van 1962 hield de Commissie Haven en Industrie 9 vergaderingen. Mij werd gevraagd een artikel te schrijven over de haven van Oostende in een speciaal nummer van "De Nieuwe Gids". Ook de ontwerp-tekst van het boek uitgegeven door de W.E.R. over het arrondissement Oostende werd mij opgestuurd voor nazicht en, eventueel, aanvullingen en verbeteringen. Olivier VANNESTE werd uitgenodigd om op de Algemene Statutaire Vergadering op 6 mei 1962 het woord te voeren over "Industrialisering en Arbeidsmarkt in het arrondissement Oostende".

5. Havenproblemen worden één voor één aangepakt

In de loop van het jaar 1962 deden we navraag over oppervlakte en uitrusting van de industriegronden in de verschillende gemeenten van ons arrondissement. Oostende richtte, samen met de omliggende gemeenten Bredene, Zandvoorde, Oudenburg, Stene, Snaaskerke, Leffinge en Middelkerke, een intercommunale op.

Tot onze grote spijt moest de commissie in oktober 1962 vaststellen dat de Oostendse firma Snauwaert oregonhout uit Canada invoerde langs de haven van Brugge omdat de schepen te breed waren voor de sluis te Oostende. Ook de firma Deweert werd nadien met hetzelfde probleem geconfronteerd, maar verkoos Antwerpen boven Brugge. Naar aanleiding van de uitvoer van aardappelen deden we een onderzoek naar de loonkosten van de dokwerkers te Zeebrugge-Brugge en te Oostende. Te Oostende bestond er een Paritair Comité dat de betrekkingen regelde tussen patroons en dokwerkers. Bij navraag bij de Arbeidsinspectie te Brugge bleek er daar geen Paritair Comité te bestaan. Het loon te Brugge-Zeebrugge bedroeg toen 200 à 250 fr per dag, tegen 330 fr per dag te Oostende. Als er staking was te Antwerpen werden de schepen te Oostende geweigerd, maar Brugge-Zeebrugge ontving ze met open armen.

Op onze talrijke brieven aan het schepencollege over de modernisering van de stadshandelshaven kregen we eigenlijk niets anders dan teleurstellende antwoorden., als we al een antwoord kregen. We vroegen daarom een onderhoud aan met de schepen van de haven EDEBAU dat op 13 december 1962 doorging. Vanwege de Handelskamer waren aanwezig : de algemene voorzitter Jean DEHONDT, de algemene secretaris Fernand LEGAEY, de voorzitter van de Commissie Haven en Industrie L. VERSCHUEREN en ikzelf als secretaris.

In 1963 hield de Commissie in totaal twaalf vergaderingen. De heer L. VERSCHUEREN gaf zijn ontslag wegens beroepsbezigheden in januari en werd opgevolgd door André DESWAEF als voorlopig voorzitter. In mei werd hij opgevolgd door Alfred HAMERS, directeur van Freyman en Van Loo te Oostende, met wie ik bijzonder

graag heb samengewerkt. A. HAMERS was in december 1962 toegetreden als lid van de Commissie. In juni 1963 kwam ook Edwin BOVIT van de firma Dens-Ocean in de Commissie.

Van ingenieur VERSCHAVE werd vernomen dat de verbreding van de havengeul zou uitgevoerd worden. De eerste fase betrof de verplaatsing van het oosterstaketsel, reeds beslist in 1935, nu geraamd op 78 miljoen frank. De tweede fase behelsde het deel vanaf de Leopoldsluis tot aan de toegang tot de sluis van de vissershaven (de tweede fase werd ongeveer 20 jaar na de eerste uitgevoerd !). Een studie werd ondernomen van de trafiek met binnenschepen op de vaart Roeselare-Leie, te Ieper en te Diksmuide. Van Roeselare kregen we gedetailleerde cijfers van de aard van de goederen, maar de herkomst en de bestemming van de ladingen waren ze pas beginnen noteren op aanvraag van Antwerpen !

6. Townsend wil aanleggen te Oostende

Op 18 april 1963 kreeg de Handelskamer een aanvraag van Townsend om aan te leggen in de haven van Oostende. De stadshaven kon de schepen niet ontvangen omdat ze te breed waren en de directeur-generaal van het Zeewezen G. BERTRAND verklaarde mij langs de telefoon dat er nooit of nimmer een schip van Townsend in Oostende zal toegelaten worden. Het gevolg was dat de M.B.Z. door Townsend benaderd werd, hetgeen door Pierre VANDAMME in een vertrouwelijke mededeling werd bevestigd op 16 juli 1964. Er kwam verzet van het Ministerie van Verkeerswezen en van dat van Openbare Werken. Doch, het stadsbestuur van Brugge, de M.B.Z., de W.E.R., het W.E.S., de gouverneur, allen samen gingen daartegen in verzet. Kamervoorzitter en Bruggeling Achiël VAN ACKER nam de leiding van een werkgroep. Uiteindelijk werd beroep gedaan op het internationaal zeerecht en op 15 maart 1966 legde de "Free Enterprise II" in de sluis van Zeebrugge aan. Het was het begin van het einde van de Oostende-Dover lijn.

Aanvankelijk was het passagiersverkeer niet zeer druk, maar er werden van langsom meer vrachtwagens vervoerd. Onze laadbrug en onze schepen waren daarvoor niet gebouwd.

Op 19 juni 1963 kwam Professor R. JACOBS voor de Handelskamer spreken in de conferentiezaal van het stadhuis met als onderwerp : "Actuele Havenproblematiek en de positie van de haven van Oostende". Opnieuw werd een onderhoud gevraagd met het schepencollege dat eerst in juli zou doorgaan, maar uitgesteld werd door ziekte van de schepen van de haven EDEBAU. Uiteindelijk had het onderhoud plaats op 11 oktober en het was alleen schepen van de haven EDEBAU die laattijdig kwam opdagen. We zetten alle problemen op een rij. Zichtbaar luisterde hij maar met een half oor en tekende ondertussen allerlei brieven. Als de bespreking eigenlijk moest beginnen liet hij de zaak over aan kapitein BECU en vertrok.

7. De Nationale Havencommissie zonder de haven van Oostende

Het was ook in hetzelfde jaar 1963 dat de Commissie Haven en Industrie door de Antwerpse Scheepvaartvereniging op de hoogte werd gebracht van twee Koninklijke Besluiten die eerlang gingen verschijnen en inderdaad ook verschenen zijn.

Bij K.B. van 2 april 1963 werd de "Nationale Commissie ter Bevordering van de Havenbelangen" opgericht en bij K.B. van 24 april de "Directie van de Havenbelangen".

Die "Nationale Commissie" bestond uit 12 leden :

- 3 ambtenaren benoemd door de minister van Verkeerswezen uit de diensten Zeewezen - Vervoer - Algemene Diensten
- 2 ambtenaren benoemd door de minister van Openbare Werken
- 1 ambtenaar benoemd door de minister van Economische Zaken
- 1 " " " " " " Financiën
- 1 " " " " stad Antwerpen
- 1 " " " " " " Gent
- 1 afgevaardigde benoemd door de M.B.Z.
- 1 afgevaardigde benoemd door de N.V. Zeekanaal en haven van Brussel
- 1 afgevaardigde benoemd door de Autonome haven van Luik

12 in totaal.

De Antwerpse Scheepvaartvereniging vond het onbegrijpelijk dat de privé-sector in de Nationale Commissie niet vertegenwoordigd was en nodigde ons uit bij minister A. BERTRAND te protesteren. Wij begrepen de Antwerpse Scheepvaartvereniging, maar lieten haar weten dat wij nog meer ontgoocheld waren omdat de haven van Oostende er helemaal niet bij te pas kwam. De Handelskamer protesteerde bij minister A. BERTRAND over het negeren van Oostende en de Antwerpse Scheepvaartvereniging protesteerde eveneens en vroeg aan de minister dat onrecht te herstellen. Minister BERTRAND liet weten dat er in de voorafgaande besprekingen nooit over personenvervoer werd gehandeld en de haven van Oostende er dus niet bij te pas kwam. De minister wist blijkbaar niet dat er ook goederen in de haven van Oostende verhandeld werden.

We lieten het daarbij niet en bleven die onrechtvaardige behandeling aanklagen. Uiteindelijk gaf de minister toe dat havenkapitein BECU, voorlopig als toeschouwer, Oostende mocht vertegenwoordigen in de Nationale Commissie in afwachting van de publicatie van een nieuw Koninklijk Besluit. De minister wilde echter geen afgevaardigden van de privé-sector in de Nationale Commissie opnemen.

De Antwerpse Scheepvaartvereniging stuurde daarop aan op de stichting van een vereniging die de belangen van de privé-sector in de verschillende Belgische havens zou vertegenwoordigen en een gesprekspartner zou vormen voor de Nationale Commissie.

8. Oprichting van de Scheepvaartvereniging voor de Havens van Oostende en Nieuwpoort (SONI)

In Antwerpen bestonden naast de Antwerpse Scheepvaartvereniging nog andere beroepsverenigingen van stouwers, scheepsmakelaars, douaneagenten, expediteurs, enz. Ook in Gent en Brussel bestonden er beroepsverenigingen. Te Oostende moesten we dus een V.Z.W. stichten om te kunnen aansluiten bij de nieuw op te richten vereniging die voorlopig "Unie van de Belgische Zeehavens" (U.B.Z.) werd genoemd. Zo kwam te Oostende de V.Z.W. "Scheepvaartvereniging voor de havens van Oostende en Nieuwpoort"

(kortweg SONI) tot stand op vrijdag 20 november 1964. De statuten werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 december 1964. Als zodanig konden we lid worden van de V.Z.W. die te Antwerpen werd gesticht op 18 januari 1965 onder de definitieve benaming "Unie der maritieme belangen van de Belgische Zeehavens" (kort UNIMAR). Onze afgevaardigde was onze voorzitter A. HAMERS. Ongeacht het aantal aangesloten verenigingen per haven had elke haven 12 stemmen. In het begin van 1964 slaagde de Commissie Haven en Industrie erin een tweetalige folder in meerkleurendruk te ontwerpen en op ruime schaal te verspreiden om de haven van Oostende te promoten. In 1968 werd de folder geactualiseerd en er kwam een Franstalige uitgave bedoeld voor het Noorden van Frankrijk.

Op de Algemene Vergadering van de W.E.R. in het Provinciaal Hof te Brugge, op 7 maart 1964, stelde de voorzitter, gouverneur P. VAN OUTRYVE D'YDEWALLE, voor bij de aanvang eerst twee moties goed te keuren : een motie voor de uitrusting van de Westhoek, bestemd voor minister van Economische Zaken SPINOY, die algemeen aanvaard werd. De tweede motie had betrekking op de aanleg van de autosnelweg Jabbeke-Calais. Hier vroeg ik het woord en betoogde dat de aanleg van de snelweg niet zo dringend was, omdat het toerisme aan de Belgische kust daardoor niet zou bevoordeeld worden, en vroeg dat de algemene vergadering eerst een motie zou goedkeuren in verband met dringende werken uit te voeren aan de haven van Oostende. Ik gaf lezing van die motie en overhandigde de tekst aan de gouverneur-voorzitter. Er ontstond wat verwarring en volksvertegenwoordiger Dries CLAEYS nam mijn verdediging op.

Er werd beslist dat de Raad van Beheer in haar eerstvolgende vergadering de motie over de haven van Oostende zal preciseren en aan de minister van Openbare Werken zal overmaken, samen met de motie over Jabbeke-Calais.

Samen met een vriend, licentiaat in Economische Wetenschappen, ondernam ik in het voorjaar 1964 een driedaagse prospectietocht in het Zuiden van West-Vlaanderen. We bezochten in totaal 24 fabrieken en kwamen tot de vaststelling dat er zo ongetwijfeld iets te bereiken was voor de haven van Oostende. Met Edwin BOVIT van Dens-Ocean heb ik nadien nog enkele fabrieken bezocht. Tientallen Russische schepen met vlaslemen zijn in de jaren nadien te Oostende binnengelopen en vele ladingen vlasvezelplaten zijn vertrokken naar Engeland en Scandinavië.

Het was ook de tijd van de massale invoer van vee. Tienduizenden runderen en schapen werden ingevoerd uit Ierland en Engeland; Het ms. "David" liep in juli 1964 voor de honderdste maal onze haven binnen.

In de loop van 1964 hield de Commissie Haven en Industrie 10 vergaderingen en, door de stichting van SONI in november, werd beslist dat de vergaderingen van de commissie en van de Scheepvaartvereniging zouden samenvallen omdat het toch over dezelfde personen ging. In april 1964 volgde schepen VAN DEN KIEBOOM schepen EDEBAU op die overleden was. Stilaan toonde hij wat meer belangstelling voor de haven en onder zijn beleid werden belangrijke moderniseringswerken inzake kranen, hangaars en wegenis uitgevoerd.

(wordt vervolgd)

DE BRUGSE HUMANIST LERNUTIUS RAAKT IN OOSTENDE BETROKKEN BIJ DE
GODSDIENSTIGE BEROERTEN (1587)

door Ivan VAN HYFTE

Het humanisme was tussen de 14de en 16de eeuw een geestelijke stroming die zich vooral kenmerkte door een vernieuwde studie van de oude wijsbegeerte en de Griekse en Latijnse literatuur.

Humanisten plaatsten de taal centraal en als filoloog bestudeerden ze antieke teksten waarin ze zochten naar de ideale vorm van het mens-zijn (humanitas). Als Vlaming of Zuidnederlander verlatijnsten velen hun naam. Lernaut werd LERNUTIUS, Lips werd LIPSIUS, Max. de Vriendt VRIENDIUS, de Wree VREDIUS, de Putte PUTEANUS, François de Thoor THORIUS, Jan van Gorp GORPIUS, Pieter de Backere Petrus BACCHERIUS, Frans Sweerts SWEERTIUS en ga zo maar door.

De Brugse dichter Jan LERNOUT (1545-1619), vriend van onze Zandvoordenaar en geneesheer GISELINUS (1543-1591) (Ghyselincx) en van Justus LIPSIUS (1547-1606) vertrok in 1587 voor een zakenreis naar Artesië. Op de terugweg werd hij, op 3 mijl afstand van zijn vaderstad, door Engelse soldaten van het Oostends garnizoen aangehouden en gevangelijk meegevoerd. Die waren uit op losgeld. Hun landgenoot John CONWAY was ondertussen op 29 december 1586 (1) door de generaal der Engelse hulptroepen in de Nederlanden tot gouverneur van Oostende aangesteld. Na admiraal TRESLONG en gouverneur MARQUETTE was hij al de derde die orde en tucht onder de ongedisciplineerde soldaten moest brengen (2).

De nieuwe gouverneur begreep heel snel welk belangrijk personage in zijn macht gevallen was. Die heel rijke burger uit Brugge kocht hij dadelijk van de soldaten af om zelf het losgeld te kunnen opstrijken. LERNOUT was te zeer verarmd door de oorlogsomstandigheden (3) om de hoge eisen in te willigen. Hoe meer geld hij CONWAY aanbood, hoe meer die verlangde. LERNUTIUS was zijn eigendom geworden en dit gaf hij zomaar niet uit handen. Een hoogst ongewone houding van iemand die de tuchteloosheid van zijn soldaten aan banden kwam leggen.... Hij intimideerde zijn gevangene dat hij hem zou laten ombrengen. Jans Brugse vriend, staatsman en humanist Adolf VAN MEETKERCKE (1528-1591) kreeg een Latijns (!) gedicht toegestuurd om aan koningin Elisabeth te overhandigen. Waar bleef de voorspraak uit Engeland dat altijd het strategisch belang van Oostende onderlijnde ? Of de Verenigde Provinciën waar hij veel invloedrijke Leidense vrienden-humanisten had ?

September 1588. Wegens onregelmatige betalingen kwam het Engels garnizoen tegen CONWAY en de andere officieren in opstand. Op zeker ogenblik zat CONWAY zelf in de gevangenis maar de opstand was van korte duur. Dit stemde hem tot nadenken over de zo begeerde losprijs. Zou het niet veiliger zijn de buit naar Engeland over te brengen ? Hij aarzelde niet. LERNUTIUS en 3 lotgenoten werden naar Vlissingen gebracht en vandaar naar Dover; Méér dan 3 jaar bleef de Bruggeling in het eenzame Arrow (Warwickshire) onder bewaking van één van CONWAY's zonen. Alleen een tussenkomst van hogerhand kon hem nog redden.

In september 1591 gaat het Provinciaal Hof van Holland zich met de zaak bemoeien. Een zaakgelastigde van de Verenigde Provinciën aan het hof van Elisabeth tekende officieel protest aan bij de Privy Council en drong erop aan dat LERNUTIUS dadelijk naar één van de Engelse garnizoensteden in de Nederlanden zou worden overgebracht. CONWAY's zoon, Edward verzocht de Privy Council zich niet in deze zaak uit te spreken en vond dat de gevangene van rechtswege zijn vader toebehoorde. De Staten-Generaal bleven aandringen bij de Council die Edward een brief stuurde om zonder verwijl LERNUTIUS vrij te laten.

De CONWAYS namen van dit besluit niet eens nota. Een tweede brief van de Hoge Raad waarin hen werd opgedragen onmiddellijk het bevel na te leven ofwel persoonlijk voor de raad te verschijnen haalde evenmin iets uit. Edward zond zelfs een dienaar om te melden dat hij niet aan gehoorzamen dacht.... Hoe de onderhandelingen verder verliepen, is onbekend. De eerste helft van juli 1592 vinden we LERNUTIUS terug in Londen...als een vrij man. Over het betaalde losgeld is evenmin iets geweten maar na 5 jaar gevangenschap is hij terug in Brugge bij zijn echtgenote Maria TORTELBOOM die met hem 12 kinderen heeft gehad.

* * *

Op 20 september 1604 wordt luitenant-kolonel VAN GELDER en kapitein VAN ACHTHOVEN naar SPINOLA gestuurd om de overgave van Oostende te regelen. LERNUTIUS verheerlijkt deze gebeurtenis in drie Latijnse zegezangen : "Epicinia honori et virtuti ducis Ambr. Spinulae dicata" (Antwerpen 1607).

De humanist overleed te Brugge op 26 september 1619 en werd in de Sint Salvatorskerk begraven. Nog steeds kun je zijn grafschrift lezen. Bij de ingang van de Sakramentskapel, links achter het hoofdaltaar.

- (1) E. VLIETINCK in zijn "Oude Oostende en zijn driejarige belegering 1601-1604" geeft op p. 237 als datum 12 januari 1587.
- (2) Ook hij houdt het niet lang vol. Reeds op 11 augustus 1590 wordt hij door koningin Elisabeth afgezet en vervangen door sir Edward NORRITS (E. VLIETINCK op. cit. p. 237)
- (3) Het slopen van de duinen zette het omliggende land onder water. Voor Brugge waren deze overstromingen, samen met de strooptochten van het garnizoen een ramp. Ook LERNUTIUS was zwaar getroffen; zijn gronden ten noorden van Brugge lagen "overvloet ende onvruchtbaer duer de invasie vander zee..."

BRONVERMELDING

De meeste biografische gegevens komen uit "JANUS LERNUTIUS (1545-1619), een biografische studie". Het is de doctoraatsverhandeling van prof. H. VAN CROMBRUGGEN en werd in 1955 uitgegeven door de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België (verhandeling nr. 23).

TOPONYMIE VAN 'S HEERWOUTERMANSAMBACHT (XIII) - 29ste BEGIN
Sinte Cathelyne-Zuudtwest. De Wulvehouc

door J.B. DREESEN

We gaan even terug over de Steense dijk om er een bijna vergeten begin van Sinte Catharine-West te bekijken. Na het beleg van 1601-1604 werd dit begin geïntegreerd in het Camerlinck-Ambacht. Het 29ste Begin lag zuidwest van de kerk van Sinte Catharine-West en werd de WULVEHOUC genoemd. Het is met dit eerste toponiem dat we starten.

Op het eerste zicht zou men denken dat er hier spraak is van WULVEN = WOLVEN. Of die roofdieren hier in ons kaal polderlandschap veel gefloreerd hebben is sterk te betwijfelen. We gaan het vermoedelijk moeten zoeken bij een oud Westvlaams woord voor KANKERBLOEM (Papaper Rhoëas L.), of zoals ze destijds genoemd werd de WULVEBLOMME. De kankerbloem heeft de eigenschap zich zelf uit te zaaien en kan in een mum van tijd een gans gebied begroeien. Een van de toponiemen in de tekst van de Ommeloper is ten andere WULVEWEGEL. Een wegel waarlangs er veel WULVEBLOMMEN groeiden.

De omschrijving van het 29ste Begin luidt als volgt :

"Bghinnende westwaert over vanden vorseiden percheelen westwaert over de GROOTEN SLUUSVLIET, tusschen den DYCKWECH ande noordtzyde, de CLEENE ZYDELINGHE ande zuudtzyde ende andt westhende, metten oosthende ande ZYDELYNGHE jehghens de SLUUSVLIET, metten noordtoosthender ande SNOUXHUELBRUGGHE ende es tbeloop daer...".

We hebben hier meteen een paar oudgekenden die we in vorige bijdragen ontmoet hebben. Even een heropfrissing.

De GROOTEN SLUUSVLIET was het afwateringsvaartje van 's Heerwoutermansambacht die over zijn ganse lengte langs de STEENSE DIJK liep om in Mariakerke in zee af te wateren. Dit gebeurde op de plaats waar in 1601 fort Albertus gebouwd werd. Dit is ongeveer de plaats waar nu twee schuine hellingen naar de Zeedijk oplopen.

Den DYCKWEGH noemden we vroeger reeds als den HOOGHEN DYCKWEGH die komende van Nieuwpoort langs Wilskerke en over Sint Catharina-West ten zuiden van de stad Oostende passeerde en daarna tot Bredene liep. Het gedeelte waarvan in deze deze tekst sprake is stemt overeen met het tracé van de Prins Roselaan op Mariakerke en de daaropvolgende Lege Weg tot aan het vliegveld.

De CLEENE ZYDELINGHE die in dit gedeelte de scheiding vormde tussen 's Heerwoutermansambacht en het Camerlinckx Ambacht (TGHESCHEET VANDEN AMBOCHT) liep vanaf PANNEVOXHOUCK (tegenwoordig de hoek van de Steense Dijk tussen de Dennenlaan en de Limbalaan) in westelijke richting om over de huidige Duinkerke Weg, op de scheiding van Stene en Leffinge, noord te draaien om ter hoogte van de huidige ingang van het vliegveld, de Nieuwpoorsesteenweg te dwarsen om westelijk van de kerk van Mariakerke haaks op de huidige Zeedijk uit te komen. tot voor enkele jaren kon men in het landschap de tracé van de Cleene Zydelynghe nog localiseren door

de loop te volgen van het Zydelingegeleed die er juist naast had gelegen.

Even een verklaring. Een ZYDELINGHE was een zomerdijk die nog niet tot een volslagen zeedijk (winterdijk) was opgewerkt.

De "ZYDELINGHE jegens de SLUUSVLIET" was de zomerdijk die langs de GROOT SLUUSVLIET liep en als zodanig de voorloper van de huidige Steense Dijk vormde. De naam STEENSE DIJK is eerst in gebruik genomen toen in 1608 de Zydelynghe verhoogd werd om de wateroverlast van 's Heerwoutermansambacht naar Camerlinckx Ambacht te verminderen.

SNOUCKXHEULBRUGGHE was een heulbrug (een verwulfd (holle of bolle) meestal stenen brug) op de Hoge Dijkweg over de Grote Sluisvliet. Te situeren op de Steense Dijk ter hoogte van het begin van de Prins Roselaan. Waarschijnlijk was het enen SNOUCKX die de brug had aangelegd of laten bouwen.

Buiten de bovenstaande toponiemen noteerden we in het 29ste Begin nog enkele andere.

We starten in de zuidoosthoek aan de PANNEVOCXHOUCK en gaan west uit langs de CLEENE ZYDELINGHE. Achtereenvolgens krijgen we :

... op beeden zijden nedere (laag) dictum TSTIJL STICKXKIN...Waarschijnlijk ging het hier om een stuk dat afgepaald was. Stijl = paal.

... wijlent een HOFSTEDE daer ADRIAEN VAN JABBEKE wijlent weunde...Wijlent is hier in de betekenis van verlaten of weg.

Vervolgens liggen er verschillende percelen die met hun zuideinde aan de Cleen Zydelinghe grenzen en met hun noordeinde aan een VLIETKEN of LEEDEKIN. In de verdere beschrijving is dit een gracht midden door het begin in een bijna oost-westrichting.

... ende de haeck is nu OFGEOLFFVEN...Afgedolven.

een perceel dat... heet de GHOUDWASE...Wase is slijk of modder, ook begroeide aardkorst. bij "ghoud" moeten we voorlopig een vraagteken plaatsen.

... Libri SIMOEN BUSSCHOP land, dictum de PAPEGAEI...De naam van een vogel maar ook van de nagemaakte vogel. Dit laatste werd misschien door de eigenaar gebruikt als huisteken.

... CORNELIS MARRANES cum suis ghemene landt dat men heet de HEYLAERT...Misschien genoemd naar een vroegere eigenaar.

... vier stryngghen gheheeten den EEMET...Nog een voorlopig vraagteken.

... jegens de COEBRUGGHE...Er bestaat nog steeds een koebrugstraat op de Conterdam.

... ende es de HOFSTEDE daer JACOB DE DOECS in weunt...

... UUTGEDARYNCKT...(uitgeturfd).

... TDRYNCKPITSTICK...

... van een VULWEGHELKEN datter van noorden komt...Waarschijnlijk een verschrijving van Wulvewegel.

Een perceel dat heet...DE STREPE...smalle reep grond.

Een perceel dat op de noordwesthoek...UUTGEDARYNCKT...is

... metter oosthende ande WULVEWEGHELJKIN...Waarschijnlijk een wegel met traditioneel veel wulvebloemen langs zij.

... ende es in het midden enen grooten SCHEETGRACHT...Scheidingsgracht.

... libri (kinderen) CORNELIS VANDE COUTERE land ende heet TLEEPSTICK...Leep in de betekenis van slecht van gehalte, een minder goed stuk.

... de HOFSTEDE daer libre CORNELIS VANDE COUTERE weundt...

... ende JACOB VAN MARIVORDE naervolghende HOFSTEDE...

... ende heet DRYNCKPITSTIK...Waarschijnlijk weiland met een drinkput voor het vee.

... ende es de HOFSTEDE daer...?...weundt. De landmeter vergat waarschijnlijk de naam van de bewoner te noteren of kende hem niet.

... ende ADRIAEN MAERS cum suis WALSTICK....Met een wal of hoogte.

Een perceel met...enen DRYNCKPIT opt zuudthende verin staende...

... op den noordoosthender UUTGEDARINCKT landt.

We volgen de landmeter en herbeginnen op de hoek van de Dijkweg en de Zydelinge ter hoogte van de SNOUCKXHEULBRUGGHE en gaan west uit.

... gheheten van ouden tyden THEULEN STICK...Hier stond waarschijnlijk ooit een molen.

Een perceel met een hofstede...heet van ouden tyden JAN HELLENS HOFSTEE...

... de voorseide HOFWECH met een CLEEN PITKIN....

... metten noordthende an MEESTER JAN VALCKE leen...

... wijlent in de THEGELRIE...Vroeger een steenbakkerij

Waarmee me dan weer terug in de hoek van de DIJKWEG en de CLEENE ZYDELYNGHE staan.

Het 29ste Begin telde niet minder dan 149 percelen. In totaal was dat 249 gemeten 1 lijn en 11 roeden. Hoeveel dit in de huidige landmaten is werd in vorige bijdragen reeds uitgerekend.

BRONNEN

1. R.A. Brugge. Fonds JONCKHEERE nr. 1290.
 2. R.A. Brugge. Watering Blankenberge nr. 517. Ommeloper van 's Heerwoutermansambacht. 29ste Begin 1559.
 3. Stedelijk archief Brugge. Kaart van het Brugse Vrije door Pieter POURBUS.
 4. J. VERDAM. Middelnederlands handwoordenboek.
 5. DE BO. Westvlaams idioticum.
-

DE OOSTENDSE ONDERGROND. Het Vlaams Plein

In de vijftiger jaren heeft Prof. AMERYCKX in de ganse kuststreek een reeks boringen gedaan die een beter inzicht over de ondergrond moesten geven. Spijtig genoeg beperkte deze operatie zich tot de onbebouwde delen van het landschap. In de bebouwde kommen werd niet geboord om uiteraard praktische redenen. We hebben dan ook alle baat bij het onderzoeken van de bouwputten die in onze stad op regelmatige tijden gedolven worden. Een onderzoek van al deze bouwputten en de publicatie van de resultaten in ons tijdschrift zou ons na verloop van tijd een beter inzicht kunnen geven in de Oostendse ondergrond.

Bij de heraanbestedingswerken van de Leffingestraat werd in de loop van de maand februari de riolering herlegd op en in de omgeving van het Vlaams Plein. Hiervoor werd een sleuf gegraven van ongeveer 4,20 meter diepte.

Daarvan was de bovenste laag van ongeveer 60 cm verstoorde en aangevoerde grond. Daaronder kwam een laag van ongeveer 3,60 meter gelijke blauwgrijze klei waarna de bruine veenlaag zichtbaar werd. Dieper werd niet gegraven waardoor de dikte van de veenlaag niet bepaald kon worden. De veenlaag werd afgedekt met een specie waarop de nieuwe riolering werd gelegd.

Hebt U een bouwput in de buurt. Inspecteer hem, meet en beschrijf de lagen die U ziet en geef ze ons door samen met datum en plaats. Wij noteren ze op een kaart die we speciaal voor dit doeleinde in ons museum bijhouden.

J.B. DREESEN

ENKELE HERINNERINGEN.....

De Ijsput bevond zich op de hoek van de H. Hartlaan en de Nieuwpoortsesteenweg. Gedurende de eerste oorlog speelden wij jongens van 8 tot 12 jaar in de drogere dagen in die put \pm 2,50 meter onder de straat. De afsluiting was alles behalve. In de ijsput was niets overgebleven van een mogelijk gebouw.

Vanaf de Nieuwpoortsesteenweg tot ter hoogte van de H. Hartkerk stond nog geen enkel gebouw. Oostelijk zag men de hoge kapel van het klooster van de dominikanessen. Westelijk de achterkant van de lage, vooral werkmanshuisjes van de Steenbakkersstraat. Die straatbenaming is veelzeggend genoeg want al deze gronden in de omgeving werden afgevoerd naar de daarbij gelegen steenbakkerij.

Ik kan de juiste plaats ervan niet bepalen maar meen mij tot nog te herinneren dat het de steenbakkerij MONTAGIE was. De H. Hartkerk stond in stelling maar was niet afgewerkt, en als de politie voorbij kwam, hij kwam daar maar 1 x per dag, kropen wij in deze torenstelling. Die politieman was een bejaarde oud gediende die zo van ver af zijn vuist opstak, soms tot jolijt van onze groep.

Een 2de ijsput, ijskelder, was gelegen in de Alfons Pieterslaan en was eigendom van Henri DEWEERT de grote houtimporteur (kan dit vroeger een ijsput van HAMMAN geweest zijn?). De gevel, een 8-tal meter hoog, was opgetrokken in baksteen en geel gekalkt. Er waren een of twee dubbele poorten die met een helling toegang gaven tot de vloer ongeveer 2 à 2,5 m onder het straatpeil.

Naar ik toen vernam kwamen de schepen met het ijs tot diep in het handelsdok en zouden de blokken, op de schouders van de dragers naar de ijsput gedragen zijn. Ze zouden tussen schouder en ijs een dikke lap leder gelegd hebben, die ietwat de koude neutraliseerde.

Na de 1ste oorlog stond dit gebouw er nog, en in de dertiger jaren werd ik als jonge architect door de zonen van Henri DEWEERT belast met het ontwerp van een appartementsgebouw met 2 winkels. De firma J. RAYEE werd als aannemer het werk toegewezen. Bij de aanvang van de afbraakwerken van het dak, dat steunde - benevens op de voor en achtergevel - op 3 zware houten balken die de hele overspanning van de breedte besloegen, donderden die overrotte balken naar beneden. Per mirakel werd niemand gekwetst. De klachten kwamen van de geburen waarvan de huizen, met openstaande ramen, behoorlijk bestoft werden, en in de A. Pieterslaan ging gedurende wel een kwartier een stofmist die zich verspreide. Hoe dat dak met die opgerotte balken daar zolang is blijven bestaan is mij nog een vraagteken.

De visput (Prinsenlaan) was de put waarop het langst "geschaverdint" werd. In de zware winter van 1917 hield het ijs tot einde maart (als het niet april was) en de laatste dag van die maand viel er een schaatser door het ijs en werd gered met een ladder. Het "Keuneplein" (bosje), niettegenstaande dat het laag gelegen was maar beschermd door de bomen, was eerder ontdooid.

Het clubhuis van de tenniscourt is een ontwerp van de Oostendse architect André DANIELS, die o.m. ook als Oostendenaar toegevoegd werd als medearchitect voor de uitvoering van het badenpaleis (1927 meen ik). Het clubhuis werd uitgevoerd door de Oostendse aannemer VAN ROLLEGHEM-INGELBRECHT. Het werd gebouwd in en op de rand van de visput.

Het Thermengebouw was de eerste grote verwezenlijking van aannemer Jerome VAN COILLIE, later de IPAN-firma.

Na de 1e oorlog waren wij jongens echte "sloebbers". Wij speelden in een paar wrakken die langs het toen nog bestaande Brandarisdok lagen. Wij zochten koperen potten die een beetje overal verstopt waren wegens de opeisingen van koper door de Duitsers. We haalden uit de batterij Hamilton, gelegen ten westen van de Elisabethlaan en geleeddiijk (Batterijstraat) kruid en fuzeën. Ook uit de batterij "Duitsland" te Bredene (Hippodroom). Hier was de bevoorrader een bakkerszoon die daar dicht bij woonde. Wij vulden die ketels met die stoffen, bonden uitwendig op die potten een 5-

tal meter ontstekingsdraden en brachten die potten naar de 3de "bassing" waar nu het stadhuis is. Met stenen dreven wij de pot tot het midden van het water, doch niet te dicht bij de scheepswerfjes aan de overzijde en dan het vuurwerk....en lopen maar overal de straten in.

Onmiddellijk na de oorlog zat ik in het Klein College, in het gebouw in de Jozef II straat waar nu de heer Aspeslach-Timmermans woont. Wij zaten daar allemaal in een klas met jongens die uit Frankrijk terug gekomen waren en slechts Frans spraken en verstonden. Anderen kwamen uit Engeland en spraken ook weinig Nederlands. Bovendien waren de ramen, waarvan het glas stuk was, beslagen met hout. Wij zagen maar half en de onderwijzer had de meeste moeite om de klas een beetje onder de hand te houden en mogelijks al die verschillende jongens iets wijs te maken. Na korte tijd verstonden wij weer elkaar en kwam er terug discipline maar wel met veel straf zodat de onderwijzer weer kon behoorlijk les geven.

Ik denk dat deze enkele inlichtingen van een 88-jarige een kleine verduidelijking kunnen betekenen en ik stop nu maar....een ander zingt een liedje van Boerkenaas.

S. SMIS

ENSORHERDENKING

zaterdag 12 april 1997

Programma :

- 15.00 uur : Concert in de kerk O.L.V.-Ter-Duinen, Dorpsstraat
gebracht door de heer Joris Verdin
- 16.00 uur : Bloemenhulde aan het graf van Baron James Ensor
- 16.45 uur : Receptie " Ter Ide " Duinenstraat

OVERLEDEN IN DEN VREEMDE

door Jan COOPMAN

Op 6 januari 1779 vertrekt de driemastgaljoot "Dora Maria" van Oostende, voor een reis met bestemming Livorno, Cadiz en Sevilla. In de Guadalquivir gekomen beslist de kapitein het schip te Poble te kalfaten. Een stelling wordt buitenboord opgetuigd zodat de scheepstimmerman Jan Baptist VAN WICHELEN aan de slag kan.

Plotseling glijdt de stelling langs de romp weg, waardoor de timmerman met een plons in het water verdwijnt om niet meer boven te komen. Alleen zijn hoed drijft boven.

De kapitein looft een premie uit aan degene die hem nieuws kan brengen over zijn bemanningslid. Acht dagen later komt de portier van Coria zijn premie opeisen : hij viste het lijk op van VAN WICHELEN, dat door de sterke stroming tot daar meegevoerd was. De kapitein beveelt de onmiddellijke begraafing en betaalt de portier 15 gulden. De overledene wordt eind juli bijgezet in de kerk van Coria.

Dit relaas werd op 24 augustus 1781 opgetekend door notaris Joseph DE CALLAIS (RAB Not. VAN CAILLIE 1941-61/47) aan de hand van de verklaringen van twee gewezen matrozen van de bemanning, met name Jan NIEUWSTE en Jan ROELOFFS. Zij hadden het lichaam in het water horen plonzen. Het schip stond nog steeds onder het bevel van kapitein Tygebés SWART en lag nu te Genua.

De overledene was geboren te Mechelen ± 1752 en was in 1776 gehuwd met Joanna Judoca CARTON (geboren 4 juni 1753). Zij was het die de matrozen om hun verklaring verzocht had, want zij was zinnens te hertrouwen en wilde haar weduwschap officieel bevestigd zien.

Op 3 november 1781 huwt zij dan Pierre Joseph POSSENIER, geboortig van Ieper (Sint Pieter 4 februari 1756), die wagens verhuurde. De volkstelling van 1798 vermeldt het gezin in de Kapellestraat met haar 21-jarige dochter Marie. Joanna kreeg nog vier kinderen en in de telling van 1814 woonden zij nog steeds allen samen in de Kapellestraat, met dochter Marie, die intussen gehuwd was, weduwe werd en een 15-jarige dochter, eveneens Marie genaamd, aan haar huwelijk overhield.

POSSENIER was op dat ogenblik wagenverhuurder en herbergier.

UIT DE BEGINJAREN VAN DE MARINE TE OOSTENDE

Deelbemanningen van de MMS (Motor Mine Sweepers)

1947

MMS.266

MMS.191

MMS.193

STO(R)CK-SHOTS (*) IN OOSTENDE

Biografische gegevens van Henri Storck (1907-1931)

door Pat VANSLAMBROUCK

STORCK EN DE DOCUMENTAIRE

In 1932 kwam de Duitse regisseur Frits LANG tijdens een persgala in cinema Marivaux te Brussel zelf zijn *M. Een stad zoekt zijn moordenaar* voorstellen. Met "En nu zal U M. Kunnen zien" besloot hij zijn inleiding, terwijl op het scherm de eerste beelden van *Strandidylle* afrolde. Verwarring en tumult in de zaal, omdat het publiek de aangekondigde film niet te zien kreeg. STORCK, die vergezeld van zijn moeder en zusters op het balkon had plaatsgenomen, verliet ontmoedigd de zaal, in de vaste overtuiging nooit geen fictiefilms meer te maken... LANG, op doorreis naar Hollywood, wilde graag kennismaken met deze jonge regisseur, auteur van de korte fictiefilm. Daarom vroeg hij een persman Henri STORCK twee zaken te melden : "dat hij de volgende morgen naar Hollywood teruggat en dat hij Henri Storck graaf wil meenemen als assistent". De journalist verzuimde echter de boodschap over te maken. Frits LANG zat tevergeefs te wachten in Hotel Métropole. Zo bleek, toen STORCK LANG in de jaren '60 ontmoette te Mannheim.

STORCK zal in het geheugen blijven als "documentarist"; In zijn hele carrière van 70 films, gemaakt in 60 jaar heeft hij amper 2 fictiefilms gemaakt. Hij had er veel meer kunnen maken (hij had genoeg scenario's klaarliggen : 93 niet afgewerkte scenario's, 300 projecten voor documentaires) maar het ontbreken van een echt filmbeleid op dat moment in België besliste daar anders over.

Oostende en de Noordzee hebben daarbij heel wat betekend : Jacqueline AUBENAS - de auteur van de Franstalige oeuvrecatalogoog - stelt dat Oostende als leefomgeving hem alle elementen heeft aangereikt om in filmtaal te leren schrijven. Zij gaat zelfs een stapje verder en vernoemt de Noordzee als een amniotische vloeistof (vruchtwater). Oostende heeft hij in gedachten eigenlijk nooit verlaten, zelfs niet toen hij in het begin van de jaren '30 koos voor het meer zakelijk Brussel. Ten bewijze daarvan de 20 films (op een totaal van 70) die te Oostende (volledig of gedeeltelijk) werden gedraaid. Oostende heeft er dus - waarschijnlijk onbewust - een ambassadeur bij, als de films over Oostende op festivals in het buitenland worden vertoond. De andere ambassadeur is Arno HINTJENS die met *Comme à Ostende* (FERRÉ-CAUSSIMON) de podia in het buitenland bestijgt.

Mijn ervaring in het buitenland, zegt STORCK, hebben me geleerd dat ik nergens elders dan in mijn land inspiratie zou kunnen vinden, dat ik op geen andere plaats zou kunnen creëren. Op filmisch vlak is België een zeer dankbaar onderwerp. Denken we maar aan de rijkdom van zijn landschappen, van zijn steden, van zijn natuurlijke productie, denken we ook aan zijn kunst- en cultuurpatrimonium, aan zijn klimaatwisselingen.

(*) Stock-shots : term uit het filmvocabulary; lett. opnamen uit voorraad beschikbaar

Eerst en vooral kunnen we misschien kort de term *documentaire* definiëren. Jan Pieter EVERAERTS, gekend mediaspecialist, stelt dat het bij reportage gaat om verslagen ("a report") die snel gemaakt worden en meestal momentopnamen betreffen. Daardoor blijven ze noodzakelijk aan de oppervlakte, zowel qua vorm als qua inhoud. Aan documentaires daarentegen wordt lang gewerkt (vaak maanden) en dit resulteert in een grondige inhoudelijke uitwerking en een creatieve filmische vormgeving.

Het is in februari '26 dat John GRIERSON voor het eerst de term *documentaire* gebruikt in een artikel in de Engelse "Sun", daarmee verwijzend naar de film *Moana* (Robert FLAHERTY). Hij noemt *documentary* elke film op basis van documenten uit de realiteit. Mooi toeval : *Moana* is de film die STORCK heeft doen kiezen voor dit vak ! Jean VIGO, cultfiguur uit de Franse cinema en spitsbroeder van STORCK, had het over *le point de vue documenté* : het gedocumenteerde standpunt, dat door de maker in de film wordt verdedigd.

STORCK wou door zijn documentaires een "actieve getuige van zijn tijd" zijn : *de camera zou mijn nieuwsgierigheid stillen, cinema was mijn universiteit, met cinema zou ik de wereld ontdekken. Eerst heb ik met films willen doen wat schilders doen : portretten, landschappen, stillevenen... Doch het voordeel t.o.v. de kunstenaars was de beweging. Men kon met tijd spelen, de zaken omdraaien, vertragen, versnellen. Wat de fictie betreft, voor mij is er geen verschil : veel scènes in mijn documentaires zijn gespeeld met acteurs (documentaire fictie).*

DEKEUKELEIRE, STORCK en CAUVIN zullen bewerkstelligen dat in de jaren '30 de Belgische documentaire zijn eerste bloeiperiode kent. Deze Belgische documentaire school noemde Robert FLAHERTY in 1938 *de interessantste van de wereld*. Woorden die door de pers uit die tijd nooit werden weerhouden, hoe vreemd dat ook mag klinken.

Paul DAVAY, eminent filmhistoricus, typeerde ze als volgt :

STORCK - zinnelijk, meer echt Vlaming, op zoek naar de mens
DEKEUKELEIRE - meer mathematisch, cerebraal
CAUVIN - de perfecte reporter voor cinema

Elk van hen moest het hebben van opdrachten (overheid, privé) om te kunnen overleven en had daarbij zijn eigen "specialiteit" : STORCK (toerisme), DEKEUKELEIRE (industrie), CAUVIN (kunst). Persoonlijke initiatieven van STORCK werden soms minder positief onthaald, doch hij was van oordeel dat die films moesten gemaakt worden en maar goed ook dat die er nu zijn !

BIO

We schrijven de zomer van 1906. De families STORCK en HERTOGE (hoofdzakelijk ambachtslui en zeelui) wonen te Blankenberge het huwelijk bij van Armand Joseph STORCK (uit St. Jos ten Node) en Marie Joanna HERTOGE (uit Brugge). De vader van de bruidegom is leerbewerker, die van de bruid meester-schoenmaker. Armand STORCK behaalt de "Médaille d'Or" van de Parijs Ecole de Cordonnerie. In Brussel sticht hij een zelfde school waarvan hij een tijdlang directeur is.

Geboren op 05 september 1907 te Oostende brengt de jonge Henricus, Josephus, Desiderius STORCK zijn jeugd door in de bijzondere geur van leer, zowel bij zijn ouders, grootouders, tantes en ooms. Getuigen bij de aangifte van geboorte zijn Fernand GENIN, apotheker en Joannes KERKVOORDE, bediende, twee vrienden van de schoenenzaak Storck-Hertoge. Die wordt in 1906 gestart in de "Weststraat 32" (nu Adolf Buylstraat) in Oostende, op dat ogenblik een mondaine en kosmopolitische badstad.

Zijn moeder is afkomstig uit de Franstalige bourgeoisie van Brugge en is een belezen vrouw. Ze kan ook vlot piano spelen. Eerst loopt hij school in de zusterschool van de Kaaistraat. Doch bij het uitbreken van de oorlog worden de scholen gesloten. Zijn vader richt zelf een geïmproviseerd schooltje op in een mooi patriciërshuis naast Cinema Palace. Zijn opvoeding is rooms-katholiek en in het Frans (toen nog niet in vraag gesteld). En wanneer hij de Peperbussekerk langsloopt, aanziet hij het vagevuur als de onvermijdelijke poort tot de hel.

Het is rond die tijd dat hij zijn eerste ervaring met de film meemaakt. Zijn ouders nemen hem mee naar brasserie "Le Vieil Ostende", met bijhorend projectiezaaltje. De spektakelprent *Quo Vadis* van GUAZZONI wordt er vertoond. Doch de wagenrennen in de arena maken zo'n indruk op de kleine STORCK, dat hij het besterft als hij 4 witte paarden op hem ziet afkomen. Hij schreeuwt het uit van angst, zijn ouders moeten de zaal verlaten, en hijzelf brengt de nacht koortsig door.

Wanneer de scholen heropenen, gaat het dan richting le petit Athenée - de Albertschool - betalende jongensschool met aan het hoofd dir. VERCRUYSSSE. De lessen zijn er in het Nederlands. Op verzoek van zijn moeder geeft een eerder stugge juffrouw hem pianoles. Wanneer de Albertschool wordt gebombardeerd worden resterende meubels en onbeschadigd gerief ondergebracht in de Cercle Coecilia op het Wapenplein. Tot zijn ouders oordelen dat het te Oostende te gevaarlijk wordt. Het gezin verhuist tijdelijk naar Brussel. Henri wordt ingeschreven in het Atheneum van St. Gillis. Daar loopt hij Piet VERMEYLEN, Paul-Henri SPAAK en Charles SPAAK tegen het lijf. Het is Piet VERMEYLEN (zoon van August) die STORCK in 1933 zal aanzetten tot het filmen van *Borinage*. Charles SPAAK wordt later een gevierd scenarioschrijver in Frankrijk en levert in 1951 scenario en dialogen voor *Het banket van de Smokkelaars*.

De tijd is al rijp om de verbeelding de vrije loop te laten gaan tijdens ineengeknutselde toneelstukjes op zolder, met zijn 3 zusters en de vriendjes. Op z'n 11 jaar bouwt hij met zijn vader zijn eigen marionettentheater. Het water dat erbij te pas komt is écht water, evenzo met het vuur ! Geïmproviseerde vertoningen voor de familie zijn legio. Groot is de frustratie echter wanneer op een dag de spektakelmaker, zich van niets bewust, alleen achter zijn toneel wordt achtergelaten.

Tegenover de riante schoenenzaak is er op dat ogenblik een soort warenhuis van M. KERKVOORDE dat niet zo'n goeie zaken doet. Vader STORCK raad M. KERKVOORDE aan de zaak te transformeren in een cinema (de bioscoop die tot in de jaren '60 de naam "Palace" draagt). De decoraties zijn volledig in Egyptische stijl (met piramides, farao's..). 1918. 's Avonds hoort de jonge knaap vanuit het open raam, de pianist de film begeleiden. En de pianodeuntjes

zijn zo expressief dat hij vanop afstand de verhaallijn van de hele film kan volgen. Af en toe vervoegt hij ook de rosse reus van een machinist Pierre WELLECOMME na een klauterpartij langs het dak. De snikhete projectiekabine is immers opgehangen aan de zoldering van de zaal...Zelf gaat hij natuurlijk ook af en toe naar de film. Puike prestaties op school zijn goed voor 1 ticket. Documentaires, Tarzan (in episodes over 10 weken), Buster KEATON, Harold LLOYD en vooral CHAPLIN dragen zijn voorkeur weg. En ook de Amerikaanse burleske films die de sociale kritiek niet uit de weg gaan. Het is de tijd waarin de uitbaters de klanten aan de ingang met commentaar staan op te wachten. Na de film blijven ze ook ter beschikking voor eventuele kritieken, om zo aan de weet te komen welke filmen in de smaak vallen van het publiek.

Tijdens de oorlog 14-18 brengt Sinterklaas hem een kleine projector voor 35 mm. films. Wat later vertoont hij dan met een Pathé Baby projector Chaplin-filmpjes voor zijn klasgenoten. In 1919 krijgt hij zijn eerste camera : een Pathé Baby 9,5 mm. en filmt hij mensen, de landschappen... De pellicule ontwikkelt hij zelf !

Terug in Oostende in 1920, volgt hij de lessen aan het Koninklijk Atheneum (nu K A 1) in de Spilliaertstraat - Franse sectie. Daar leert hij Karel JONCKHEERE kennen (die is hem 1 jaar voor), Walter DEBROCK, Adolf VAN GLABBEKE, Paul VAN DE WOESTIJNE (zoon van Karel), René BECU (de latere kapitein van de Mercator en havenkapitein van Oostende), François TULPIN (die politiecommissaris zou worden maar dat niet zou blijven). De studieprefect is STAPPERS. Hij valt op door zijn puike resultaten Grieks en Latijn (hij zit namelijk in de Latijn-Griekse afdeling) en door zijn sportprestaties : kampioen floret der beide Vlaanderen in zijn categorie. Er wordt zelfs een schoolblaadje in het Grieks uitgegeven "De kinderen oordelen). De achterdocht is niet uit de lucht, want niet alle leraars lezen vlot Grieks. Eén leraar zal hem begeistere : Désiré STEYNS, dr. klassieke filologie, een humanist in hart en nieren, waarvan de naam iets later nog eens zal opduiken i.v.m. de filmclub.

En dan een tragisch moment in zijn leven : de dood van zijn vader. In het laatste jaar atheneum haakt hij af. Een tijdlang betaalt zijn moeder hem privé-les filosofie; Tot verdere studies voelt hij zich niet geroepen, ondanks het aandringen van zijn naaste familieleden die hem graag een academische loopbaan zien kiezen. Van zichzelf zegt hij in die tijd : *ik heb geen talent om te schrijven, een beetje talent om te schilderen, ik heb wel veel interesse voor het beeldende in de kunst. Ik ben zeer visueel ingesteld, misschien word ik wel fotograaf !* De fotografie is dan ook zijn uitverkoren hobby. Alhoewel zijn jongere zusters goed hun man kunnen staan, is zijn hulp in de zaak niet te veronachtzamen. Hij zal er 7 jaren van zijn leven opofferen, maar zijn interesses liggen duidelijk elders. Ondertussen is hij voorzitter geworden van de schoenhandelaars van de kust. Op 19-jarige leeftijd treedt hij toe tot de Rotaryclub (de 1ste in België). Als adjunct-secretaris helpt hij in 1927 de Internationale Conventie mee organiseren. Diep teneergeslagen na de dood van zijn vader, zoekt hij op aanraden van vrienden verstrooiing in de Sport-Nautique. Hij wordt er actief als secretaris.

(wordt vervolgd)

OOSTENDSE MUNTEN EN BANKBILJETTEN

OOSTENDE. Vlaamse muntplaats, thans gelegen in de provincie West-Vlaanderen, waar in de 13e eeuw anonieme penningen zijn aangemunt met de plaatsaanduiding OSTD. Deze zijn, waarschijnlijk ten onrechte, ook aan Diksmuide toegeschreven.

In 1782 stichtte Sir Smitt HERRIES de Banque à Ostende, die daarna bijkantoren opende te Brussel, Gent en Brugge. Dit leidde tot naamsverandering in Banque d'Ostende et de Bruxelles. De eerste emissie biljetten van de Banque à Ostende werd door de regering nietig verklaard. Van deze biljetten is alleen een oningevuld exemplaar bewaard gebleven.

Oostende, Banque à Ostende, oningevuld biljet. (1782), 31,7 x 11,8 cm, gesteld in Livres de gros de change = in ponden van 240 groten (of zes gulden) wisselgeld. Collectie NEHA.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn er te Oostende zeven emissies noodgeldbiljetten uitgegeven onder de naam Ostende, gedateerd 25 oktober 1914, 22 februari 1915, 25 oktober 1915, twee 21 juni 1916 één 1916 en één 1918.

België, Ostende, gemeente, noodbiljet van 20 frank, 31 maart 1915, papier, 13,2 x 8,6 cm.

Uit : "Encyclopedie van Munten en Bankbiljetten" (Losbladige uitgave door de Nederlandse Uitgeverij "Bohn, Stafleu, Van Loghum"), letter O, p. 17 en 18

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1996

** DEGRYSE.A.

- 0224/96 DOKUMENT.a.HUWELIJKSBOEKJE op naam H.Sobry Oostende 1928.
 b.HUWELIJKSBOEKJE op naam R.Sobry Oostende 1896.
 c.HUWELIJKSBOEKJE op naam J.R.Coenye.Oostende 1897.
 d.PASPOORT op naam Margarete Coenye.1972.
 e.SEO LIDBOEKJE op naam Degryse A.1957.
- 0225/96 BREVETTEN.a.Moed en zelfopoffering 2de klas.R.Sobry.15/7/1901.
 b.Courage et devoument 3e classe.R.Sobry.18/7/1900.
 c.Courage et devoument 3e classe.R Sobry.18/7/1905.
 d.Ereteken arbeid 2de klas.25/4/1958.
 e.Ingekaderd.Diploma zwemmen o/n.H.Sobry.1917.G.B.
- 0226/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Guldensporenfeest 87.62x42.
 b.Voordracht Ost.Visserij 28/1/87.A3.2ex.c.Ijzerbedevaartavond
 17/6/1986.A3.d.Tentoonstelling A.Bonnevae.juli88.A3.
 e.Kalender KRO.sep-okt zj.A3.f.Concert.F.Glorieux.juli88.115x45.
 g.Guldensporenfeesten89.59x42.h.Guldensporenfeesten88.61x42.
 i.Tentoonstelling juli 88.60x39.j.Zeezangfeest11/7/75.40x30.
 k.Boekenweek.11/11/75.40x30.l.7de Zeezangfeest.9/7 zj.
- 0227/96 DRUKWERK.a1+2.BROCHURE.Turngala Noordzee95+Turnjaar 95-96.
 b1+2.KBTB.43e Intnat.Tornooi.95.2ex.c1+2.WIK.Turn+drumshow.z.j.+
 Turngala noordzee 95.d1+2.Guldensporenfeesten.programma 93+95.
 e1+2.Guldensporenfeest95+Miel Cools89.f.Guldensporenfeest+avond88
 g.1+2.Tentoonstelling +Concert.Juli86.h.Guldensporenfeest85.
 i1+2.Guldensporenfeest 80+82.j1+2.Guldensporenfeest 79+8ste Zee-
 zangfeest 77.k1+2.5de en 7de Zeezangfeest 74+77.
 l1+2.Feest Cultuur in Vlaanderen77+Kermis Stenedorp 95.
 m1+2.Info Mariakerke95+Mariakerke Info95.
 n1+2.Feestcomit(Conterdam92+Oostende evenementen95.
 o1+2.Concert Marnixring 88+De honden in het zegekoor.
 p1+2.Programma W-Vlaams orkest+Tentoonstelling Hamers.Stene91.
 q1+2.Kerstmark Stene 1991+Pentekeningen Devriendt 95.
 r1+2.Feest Vlaamse Gemeenschap95+11 juliviering 95.
 s1+2.Recetie Van de Meulebroucke zj.+Tentoonstelling juli 88.
 t1+2.Guldensporenfeesten 90+27ste AvondfeestCKO 11/3/95.
 u1+2.Stene dorp in Oostende95+Kunst en Postzegeltentoonstelling88
 v1+2.Leopoldpark Oostende95+50 jaar Dday tentoonstelling94.
 w1+2.Tentoonstelling M.Velle95+Folder Vrienden Sted.musea.zj.
 x1+2.8e Zeezangfeest77.2ex.+Guldensporenviering81.
 y.J.Ensorbiljet van 100fr.z1+2.Publiciteitskaartje+geboortekaartje
 aal+2.3de Zeezangfeest72+Film Frans-Vlaanderen86.
 bb.1+2.11julifeesten Oostende 84+85.cc.Verkiezingsafiche Desnerck
 dd.Rouwbrief fusie Stene.ee.Krantartikel.Urbanus,JM.Paff+Versluys
 +Orde Guldensporen voor Delmotte.ff.12 takszegels van o,30 fr.
 ggl+2.2 geboortekaartjes 86+96.hh.Krant.Noordzeerecital82.
- 0228/96 DOKUMENTEN.a.Verblijfstoelating H.Sobry 3/3/44.
 b.Verlenging grafconcessieR.Sobry 20/2/73.
 c.Plan verandering woonst Weeshuizenstraat 4 Oostende.3/5/1938.
 d.Inschrijving biljet Kasbons.H.sobry 1/3/77.
 e.Proces verbaal d'Accident R.Sobry.21/11/1908.

f1+2+3. Brevet overlevingspensioen Geldhof Eugenie. 1/1/36
 + kwijtschrift successierechten+ geboorteakte E. Geldhof.
 g1+2+3. correspondentie ivm erfenisrechten Sobry-Desodt. 3 stuks.
 h1+2+3. Contrat Rente Viagere. Sobry-Geldhof 24/10/12. 3 stuks.
 i1+2. Verkoopakte Weeshuistr4+aanslag onroerende voorheffing.
 j. 3 stukken ivm overlijden en nalatenschap H. Sobry 21/10/78.
 k. Reglement AMFB jan 46. Levensverzekering.
 l. 3 stukken ivm met R. Sobry.
 m. Brevet Herinneringsmedaille Albert I. H. Sobry 1964.
 n. 3 lidkaarten Nationale Strijdersbond op naam H. Sobry.
 o. 2 documenten huwelijk R. Sobry-E. Geldhof. 28/6/1906.
 p. 2 documenten ivm geboorte R. Sobry. 1871.
 q. 2 loonboekjes H. Sobry. 1941+42.
 r. 2 loonboekjes H. Soubry. 1943-44.
 s. 4 documenten Spaarkas De Tapperij. 1985.
 t. Foto+2 bidprentjes Remi Soubry °1925.
 u. 3 documenten ivm Margareta Coenye. °27/7/1888.
 v. 2 documenten ivm Hilaire Sobry.

0229/96 FOTO. 18 foto's leden Spaarmaatschappij De Bie, Wezenhuistr Ost.
 Caf Central alwaar Hilaire Sobry ooit voorzitter was.
 a. 6 fotos en b 12 foto's.

0230/96 SCHIJF in ijzer 0 9cm met aanduiding T.T. club. Maatschappij De Bie

0231/96 WIMPELTJE met wapen Oostende en kraaltjes. Maatschappij De Bie.

0232/96 FOTO. 2 foto's groot formaat, ovaal, niet gelijst, van R. Sobry en
 M. Geldhof.

** DEGRYSE. D.

0107/96 BIERGLAS. a. 11 Judasglazen. b. 5 bierglazen.

0108/96 BESTEK. a. 17 soeplepels diversen. b. 7 vorken diversen.
 c. 9 tafelmessen diversen. d. 24 koffielepels diversen.
 e. 3 taartvorkjes diversen.

** DEHONDT-DEWALSCH.

0065/96 KRANTENFOTO ivm 0.9, schipper E. Deckmyn. Uit franstalige krant 1935

** DELMOTTE. E.

0480/96 DRUKWERK. Brochure " Ephrem Delmotte wie bent U" Ronsse 1996. 16 blz

0481/96 FOTO. a. 6 foto's van Ephrem en Lisette met tekst op achterzijde.
 b. 2 prenten " De 4 reuzen van Ronse " met lied op achterzijde.

** DEMAEGDT. D.

0397/96 SCHOOLBOEKEN. a. 1. Zeevaartkundige Instrumenten. Getypte tekst.
 a2. Rekenkunde en Meetkunde. Getypte tekst. a3. Rekenvoorbeelden.
 getypte tekst. b1. Jaarboek van het Rijksinstituut op zee. 1903.
 b2. Idem 1904. c. Zeerecht. Handgeschreven tekst. d. Item 4. 4 aanwezig-
 heidsregisters 1950-51. e. Aanwezigheidsregister avoddschool
 1950-51. f. Afwezigheidsregister 1950-51. g. Magnetisme en compen-
 satie. i. Plaatsbepaling op zee nr2. j. Verzameling van zeevaart-
 tafels 2de uitgave. k. Over de Visserij door H. Pype. l. Het Vissers-

boekje.uitgave 1923.Pype -Gorman.

0398/96 FOTO.a.ivm Paster Pype.Foto Antony 80626.1.b.idem.Antony 80626.4.
c.idem.Antony 80626.5.d.PPschool.kaartpassen.e.idem.Gronden van
de Noordzee.f.Kleurfoto Standbeeld Paster Pype.g.Kleurfoto
herdenkingsplechtigheid Paster Pype.1980.h.Kleurfoto.PPschool.les
splitsen.1990.

0391/96 AFFICHERINGSBORD.Houtsnijwerk met maritieme inslag met tekst
" 't Zal wei gaan ".Ooit gebruikt door Paster Pype.70x79 cm.

0399/96 AFDRUK PENTEKENING schild Vrije Visserijschool Paster Pype.

** DEMARETS.G.

0492/96 DRUKWERK.Fotocopies van 3 krantenknipsels ivm schilder G.Demarets.

** DEMEESTER.mvr.

0109/96 BORDJE met Bloemenuurwerk Oostende.0 15 cm.

0110/96 RAT in pluche Bal du Rat Mort 1954.

0111/96 KERKBOEK.Stel kerkboeken.a.Handboek t/g/v Coogreganisten van
Maria 1847-1891.b.Journee du Chretien.1848.c.Mogengebed 1904.
d.Paroisie Penam 1917.e.Formuliere de priere.z.j.
f.Recueil de prieres.1891.g.Heil der zielen.z.j.

0112/96 OORKONDE.We will reme|ber.Belgiann Forces in U.K.1940-1945.

0116/96 KRANTENKNIPSEL over de Peperbusse.Uit Le Soir 6-7/1/1996.

** DENYS.I.mvr.

0291/96 PAARDENBELLETJE in koper 0 5 cm.

0290/96 HOED.zwarte buishoed.Zoals eertijds gebruikt door koetsiers.

0289/96 BEENSTUKKEN in leer,een paar.Zoals vroeger gebruikt d/d koetsiers

** DEQUICK.A.

0326/96 VROUWENKLEDIJ.a.3 19de eeuwse vrouwenhoeden.b.zwart winterkleed
voor vrouw.c.zwarte wintervrouwenjas.d.Hoedendoos.e.een paar
vrouwenschoenen.

0337/96 DOKUMENT.a.Mobilisatiezakboekje L.Dequick.1918.a1.Signallements-
kaart L.Dequick.1918.a3.Signalementskaart L.Dequick.1919.
a4.Bulletin d'allocation L.Dequick.a5.Titre de Cong{ L.Dequick.
1919.a6.Carnet de pecules.L.Dequick.1919.
b1.Mobilisatiezakboekje o/n G.Eyland.1908.b2.Carnet de pecule
G.Eyland 1919.b3.Titre de cong{ G.Eyland.1919.

** DERYCKE.F.

0248/96 DIPLOMA.Ingekaderd 58x72.Stad Oostende.Halfvastenstoet 1950.
Speciale toekenning "Ecurie Bonte Steene".

** DESCHACHT.G.

0322/96 KRANT.15 onvolledige jaargangen "De Stoeten Oostenenoare".
a.1ste -nr7.b.2de voll.c.3de -nr2.d.4de voll.e.5de -nr1.f.6de voll
g.7de -nr 4.h.8ste voll.i.9de -nr4.j.10de -nr7.k.11de -nr4+5+7+8+10
l.13de enkel nr 9.m.14de enkel nr 6.n.15de enkel nr4.

** DESEINE.A.

0243/96 BUREAUSTOLEN met rug, zitting en wieltes.2 stuks.

** DESMET.R.

0246/96 BOEK.a.A.Anrys.Les Belges d/l bataille d/l'Atlantique.E.Collet85.
b.B.Herzog.Ritter der Tiefe.Graue Wolfe.Munchen 1965.
c.G.Bass.Geschiedenis der scheepvaart.Bussum 1973.
d.J.van Beylen.Zeilvaart Lexicon.de Boer 1985.
e.Desnerck.De Vlaamse visserij.2delen.Dewilde 1974.

** DESNERCK.D.

0152/96 ZEEKAART v/d Vlaamse banken.maart 1976.

0157/96 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.M.Borsato.CKO.30/11/95.70x50.
b.TONEEL.Verscheurde liefde.FCPO.feb96.51x35.
c.DANS.Chinese dansers.CKO.22/12/95.70x49.
d.TENTOONSTELLING.O.Van Hoydonck.PMMK.dec95-feb96.77x65.
e.CONCERT.Carmina Burana.CKO.jan96.77x56.
f.TENTOONSTELLING.Astrid.PMMK.okt-dec95.67x36.
g.TENTOONSTELLING.K.Meersman.PMMK.okt-dec95.40x30.
h.HAPPENING.Dag van de vrijdenker.FCPO.16/12/95.A3.2ex.
i.VOLKSHOGESCHOOL.Voordrachten 27/11/95;11/12/95;22/1/96;15/1/96.
j.POSTER.Broederlijk delen 1996.A 3.

0158/96 AFFICHE N/OOSTENDE.a.VOORDRACHT.Paaliat.zorg.Leffinge.12/95.A3.
b.TENTOONSTELLING.Kunst en wijn.Brussel.dec95-apr96..60x40.
c.POSTER.Festival Brugge96.d.Tentoonst.Oosterse Geneeskunde.60x40
Antwerpen.okt-dec95.
e.TENTOONSTELLING.De taal van...Antwerpen.okt-dec95.60x40.2ex.
f.Tentoonst.E.Tydgat.Gent.oct95-jan96.55x42.
g.CONCERT.I Fiamminghi.Gent.11/1/96.70x50.
h.SPORT.J.M.Saive.Gent.17/12/95.60x40.
i.SHOW.G.O.Sullivan.Gent.8/2/96.63x45.
j.CONCERT.Budapest Symphon.Orch.Gent.1/2/96.65x42.

0422/96 AFFICHEN.a.POSTER.Zeezeilen ook voor U.CSN.60x42.
b.AF1.La Traviata.CKO.26/8/96.50x70.c.AF1.Fietseling 96.Oostende
22/9/96.60x42.d.AF2.Cats.Antwerpen.sept96.40x60.e.AF1.Pol Bury
PMMK.7-8/9/96.46x70.f.AF1.I Fiamminghi in Italie.8-9/96.46x70.
g.15de treinweekeinde van Oostende.okt96.34x59.h.AF1.Beaard-
concerten 7-8/96.42x30.i.AF1.Volkshogeschool.23/9/96.A3.

0393/96 AFFICHES.a.AF2.Willem Vermandere.De Haan.17/5/96.60x40.
b.AF1.Toneel.De heer van Porceaugnac.maart96.46x32.c.AF1.Show.
The illegal Romeo tour 96/97.CKO.8/96.59,5x42.d.AF1.Tentoonstell.
De lievelingszoon v/Herg(6-8/96.TPH.79x59.e.AF2.Expo.Jef Wauters
Knokke.8/96.55,5x35.f.AF1.Concert.Andr(Rieu.CKO.8/96.83x59.
g.AF1.Flamenco Festival.CKO.8/96.84x61.h.AF2.World press photo.
Brugge.7-8/96.84x61.i.AF1.Beach Party.8/96.58x42.j.AF1.Denis

Roussos.CKO.7/96.60x40.k.AF1.Viva Verdi.CKO.7/96.77,5x58,5.
l.AF2.Axion Beach Rock.Zeebrugge.7/96.m.AF1.Golden gospel singers
CKO.7/96.63,5x42,5.n.AF2.Horse show.Westende.7/96.60x43.
o.AF1.Feest Vlaamse Gemeenschap.7/96.59x36,5.p.AF2.Saltimbanco
cirque.Antwerpen.7/96.59x42.q.Zeilen Hobiecat 16.Duinbergen.
7/96.70x50.r.AF2.Cats.Antwerpen.5/96.60x40.s.AF1.Carmen.CRO.
7/96.84,5x59,5.u.AF2.Jackson Browne.Brussel.6/96.68x32.
v.AF1.General Collections.6/96.60x41.w.Toneel.Wat doen we na de
bruiloft.5/96.42x29,5.x.AF1.Zomerfeest Vogelzang.6/96.A3.
y.AF2.Dag van de aquariaan.De Haan.9/96.50x32,5.z.AF1.Volks-
hogeschool.4/96.+ 22/4/96(2 ex).A3.

**** DESNERCK.mvr.**

0153/96 FOTOCOPY van foto.Koninklijk bezoek aan de IBIS.Omstreeks 1908.

**** DEWAELE.J.**

0330/96 DIPLOMA.a.Nat.Toneelwedstrijd 1931.o/n.H.Declerck.Door strijd tot
zege.Oostende.b.Toneelwedstrijd 1930.o/n H.Declerck.Nut en
Vermaak.Oostende.

**** DIENST CULTUUR OST.**

0406/96 BOEK.a.James Ensor,de baden van Oostende.205 blz.b.James Ensor,
les bains d'Ostende.205 blz.D/1996/0348/114+D/1996/5890/6.

**** DIENST TOERISME.**

0070/96 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.Rob de Nijs.CKO.29/3/96.68x43 cm.
b.CONCERT.Orchestre National de Lille.CKO.5/4/96.60x41,5 cm.
c.HAPPENING.51 oneclub.30+31/3/96.FCPO.A3.

**** DREESEN.A-M.mvr.**

0453/96 KRANTENKNIPSEL uit TIME okt96 ivm tentoonstelling Ensor-Delvaux.

PRIJS
CULTURELE RAAD
OOSTENDE
1996
OOSTENDSE HEEM-
EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag
- van 29 maart t/m 13 april (gesloten 01 april en 08 april)
- van 08 mei t/m 11 mei
- van 14 juni t/m 14 september (gesloten elke dinsdag)
- van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)
- van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

BEZOEK ONZE THEMATENTOONSTELLING VAN 29 MAART TOT 08 JUNI

SCHEEPJES ONDER GLAS

Realisatie en organisatie door de modelbouwclub "Het Disseltje"

B.&C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET **UITVAARTKONTRAKT** IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLONNINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

		VERANTWOORDELIJKE UITGEVER A. VAN ISEGHEM IJzerstraat 1 8400 OOSTENDE	SECRETARIS J.B. DREESEN Rode Kruisstraat 4 8400 OOSTENDE
JAARGANG	26	PENNINGMEESTER	REKENING
NUMMER	5	J.P. FALISE	750-9109554-54
MAAND	Mei	H. Serruyslaan 78/19 8400 OOSTENDE	000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 133 : De Redactie : Inhoud van Heemkundige tijdschriften.
- blz. 134 : R. VAN CRAEYNEST : Dertig jaar inzet van de handelskamer voor Oostendse haven 1955-1985 (slot).
- blz. 139 : P. VAN SLAMBROUCK : Sto(r)ck-shots in Oostende. Biografische gegevens van Henri Storck (1907-1931) (slot).
- blz. 144 : R. SEYS : Het beleg van Oostende 1601-1604. Waarheid en verlichtsel.
- blz. 147 : J.B. DREESEN : Oostende en de boerenkrijg in 1798.
- blz. 151 : 3e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1996.

PRIJS
CULTURELE RAAD
OOSTENDE
1996
OOSTENDSE HEEM-
EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

MEI en JUNI - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring "De Plate" heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten.

MEL1 ACTIVITEIT. KEN UW STAD. BEZOEK AAN DE SINT GODELIEVEKERK

Wanneer : Zaterdag 17 mei 1997 om 14u30

Waar : Sint Godelievekerk, Nieuwpoortsesteenweg over het kerkhof

Door wie : de heer Jean Pierre FALISE

Bijeenkomst : 17 mei 1997 om 14u15 voor de kerk

De Sint Godelievekerk is één van de bescheiden kerken van Oostende. De afwezigheid van een toren geeft de kerk een nederig voorkomen.

De kerk werd gebouwd naar de plannen van ons geacht lid, architect SMIS in 1930-40. Ze werd op 30 oktober 1940 ingewijd door bisschop LAMIROY van Brugge. Ondanks het bescheiden aspect is de kerk rijkelijk gestoffeerd met glasramen van Cor WESTERDUIN, twee schilderijen op bakstenen aangebracht door Frits KIEKENS, beeldhouwwerk van Daniel DEVRIENDT, prachtige beelden van de Filipijnse beeldhouwer Ramon CAGUIN en nog meer zaken die men er niet zou verwachten.

Een bezoek overwaard en zeker onder leiding van onze kerkdeskundige de heer Jean Pierre FALISE.

MEL2 ACTIVITEIT. AVONDVOORDRACHT

Wanneer : Donderdag 29 mei 1997 om 20u30

Waar : In de Conferentiezaal van V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6

Onderwerp : **EEN OOSTENDSE JOOD. Het proces Ezechiël de JONGHE. 1784-1787**

Spreker : Prof Dr. Luc DEQUEKER, hoogleraar geschiedenis en litteratuur van het Jodendom aan de K.U Leven

De Joodse Gemeenschap van Oostende viert dit jaar feest. Als Heemkundig en Geschiedkundige Kring dachten wij het goed hierbij ook ons steentje bij te dragen. Wij doen dit met een voordracht.

De Amsterdamse Jood Ezechiël de JONGHE (geboren ca. 1745) vestigde zich in 1781 in Oostende, in het kader van de commerciële expansie van de haven. Reeds in november 1781 verkreeg hij op eigen verzoek burgerijrechten en was zo een van de eerste Joden in België die kon genieten van de zg. "Judenreformen" en het "Tolerzpatent" van Jozef II. Op 18 oktober 1782 werd hij, ondanks zijn Joodse geloof, aangesteld tot gezworen makelaar in koloniale waren en tabak.

Uit een vrijwel onbekend gebleven procesbundel in het Rijksarchief van Gent (Archief Raad van Vlaanderen nr. 23.615) blijkt dat Ezechiël de JONGHE (gehuwd met Anaatje PIECK, zes kinderen) betrokken werd in een rechtszaak over vervalste goudstaven. Hij werd in september 1786 gearresteerd. In januari 1787 kwam hij vrij bij gebrek aan bewijzen. Bij de processtukken (216 nrs.), waarin verslagen van de Geheime Raad, de fiscale Raad van Brabant en de Raad van Vlaanderen, zijn persoonlijke brieven van Ezechiël de JONGHE gevoegd en een deel van zijn handelscorrespondentie (met o.m. notities in het Jiddisch).

Het dossier werd in 1988 bestudeerd onder leiding van Prof. Luc DEQUEKER en Prof. J. ROEGIERS van de K.U. Leuven door Mevr. Tatiana SEEGERS (onuitgegeven licentiaatsverhandeling Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Departement Geschiedenis).

Prof. Luc DEQUEKER (°Roeselare 1931) is hoogleraar Geschiedenis en Litteratuur van het Jodendom aan de K.U. Leuven (Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, departement Theologie). Hij publiceert in wetenschappelijke tijdschriften over bijbelwetenschap en Joodse cultuurgeschiedenis.

Een onderwerp dat buiten de gewone lijn ligt, maar toch onze volle aandacht verdient vanwege de periode waarin de gebeurtenissen plaats vonden namelijk die van Oostende Vrijhaven.

Dit is onze laatste voorzomerse voordracht en wij hopen U talrijk te mogen begroeten. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor alle belangstellenden. Men zegge het voort.

JUNI - ACTIVITEIT. STUDIEREIS naar OOSTDUINKERKE, CASSEL EN DUINKERKE

Uitzonderlijk gaat onze studiereis dit jaar op een zaterdag door. De reden ligt bij het feit dat op zondag 8 juni overal in de Westhoek en Frans-Vlaanderen communiefeesten plaatsvinden. Hierdoor vonden we geen geschikte plaats voor het middagmaal daar de meeste restaurants bezet waren met feestvierenden.

We vertrekken op zaterdag 7 juni 1997 om 09u00 stipt vanop het Canadaplein, rechtover het Gerechtshof.

Ons eerste doel is Oostduinkerke waar we een kort bezoek brengen aan het Nationaal Visserijmuseum. Het is van de 70er jaren geleden dat we er nog kwamen. Ondertussen is er het een en het ander veranderd. Bij aankomst drinken we een kop koffie in "De Peerdevisser", het stemmig visserscafé dat bij het museum hoort.

Vandaar trekken we door naar Cassel, de stad op een heuvel die reeds langs voor de Christelijke tijdrekening door de Menapiërs versterkt werd. In 1071 verwierf Robrecht de Fries er de onafhankelijkheid van Vlaanderen.

We bezoeken er het openbaar park op de heuveltop met een prachtig uitzicht over de omgeving en o.m.

- het ruitersstandbeeld van Maarschalk Foch
- het monument der drie veldslagen 1071-1328-1677, opgericht op de vroegere standplaats van het versterkte kasteel en de Sint Pieterskerk (gesticht door Robrecht de Fries in 1071)

- de "Castelmeulen" gebouwd in 1562 - oriëntatietafels
- oude stadspoorten

Vanuit de bovenverdieping van het gebouw, dat er staat, zend Radio Uilenspiegel zijn vlaamse programma's over Frans-Vlaanderen uit.

We zakken terug af tot aan "La Taverne Flamande" op de Grand Place. Daar steken we de voeten onder de tafel voor de volgende menu :

Het aperitief U aangeboden door de Kring

Terrine de campagne "Maison"

Jambon fumé grillé avec épinards à la crème

Tarte Flamande aux pommes et à la cassonade

Vin rouge : Réserve da la maison

Omstreeks 14u30 trekken we de baan op naar Duinkerke waar we een bezoek brengen aan het nieuwe Musée Portuaire. Dit havenmuseum roept met een schitterende verzameling maquettes, gebruiksvoorwerpen en geschildere panorama's een beeld op van de activiteiten die zich rond de haven afspeelden. Na 10 jaar voorbereiding werden in 1992 drie verdiepingen van een opslagplaats van tabak uit 1868 vrijgemaakt voor het museum. Twee lichtschepen, de "Sandettie" en de "Dyck", het vroegere drie- mastenschoolschip "Duchesse Anne" en het binnenschip "Gilde" vervolledigen de verzameling in het dok vóór het museum.

Even de tijd voor een Frans natje en een korte rondrit door de stad zorgen ervoor dat we deze dag op een aangename wijze beëindigen.

Omstreeks 19u trekken we terug Oostendewaarts om tegen 20u30 in Oostende te zijn.

Inschrijven kan door storting van 1.150 fr. (elfhonderdvijftig) per persoon op postrekening 000-0507753-55

Jan Dreesen
Rode Kruisstraat 4
8400 Oostende

met de vermelding "Platereis 7 juni 1997 met x personen". In de prijs zijn begrepen; autocar, koffie in Oostduinkerke, het middagmaal wijn inclus, de toegangen tot de twee musea en het drinkgeld voor de chauffeur.

De inschrijvingen moeten binnen zijn vóór 30 mei 1997. Er zijn maximum 54 plaatsen. Wie eerst komt eerst maalt. Dus zorg dat je erbij bent. Meegaande verzorgen we een kleine reisbrochure die een aangename herinnering zal blijven aan deze uitstap.

J.B. DREESEN

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

41. VLAAMSE STAM. 33ste jg. nr. 2/1997

De klappers op de Parochieregisters van Leuven - Gegevens over een compagnie voetvolk in de Kasselrij Ieper (1605-1606) - In de "Kaark zei de dominee" - Staat van goed van R. Roij (Houten 1761) - Brugs raadsel van een centiem - Twee lijkschouwingen (1628-1632) - Gelegenheidsvondst : Wercken 1738 - Vermisten in de "Gazette van Gent" (1772-1776) - Borgbrieven ingekomen te Essen (1703-1762) - Genealogie Sterckx uit Schepdaal - Waar verbleven de Zandvlietenaren in Frankrijk - Van Lescrauwat over Ascrawat naar Cawat - In Amerika overleden.

42. MARSWIN. 17de jg. nr. 4/96

Het "Walvisgeraamte" van Assenede - Bezoek aan het Natuurhistorisch museum van Rijsel - Nieuwtjes.

43. VOLKSKUNDE. 98ste jg. nr. 1/97

Driekoningenavond : koningsbrieven, liederen en gedichten - Water voor "quade" vrouwen te Haaltert (1657) - Nog een trits veterinaire recepten uit Brabant - Boekbesprekingen - Tijdschriftenschouw.

44. ROND DE POLDERTORENS. 39ste jg. nr. 1/97

Edward Munch te Knokke - Verpachting van de tienden van Lissewege - E.H. J. Opeddrynck herdacht te Damme - Dieren op de hoeve - Jacob van Maerlant is groot.

45. ZILLEGEM. 18de jg. nr. 1/97

Het vroegste muziekleven te Zedelgem (1833-1854) - Zedelgem en Veldegem in 1845. Bodengebruik, bevolking en eigenaars - Zedelgem in feest.

46. TRADITIE. 3de jg. nr. 1/97

Stoomzuivelfabriek Freia - Een kunstig eitje. Paaseieren versieren - Tijd Uilenspiegel - Een carnavalesk joods feest en diverse kleinere bijdragen.

47. OUD RUYSELEDE. 14de jg. nr. 2/97

Ruyselede molenrepertorium - Foto's uit de oude doos - Het muziekkorps van de Sintepiers.

48. VRIENDENKRING NOORDZEE-AQUARIUM OOSTENDE. nr. 28. 2de Trim 97

Groepsreis naar Vlaams- en Waals Brabant - Statuten van de Vereniging - De scheepswerven Van Praet-Dansaert en het scheepvaartmuseum te Baasrode - Baardmannetjes - De tongschar - Visbenamingen - Zee en cultuur.

Deze tijdschriften, en nog veel meer anderen, liggen ter inzage in de inkomsthal van ons Heemmuseum.

**DEERTIG JAAR INZET VAN DE HANDELSKAMER VOOR DE OOSTENDSE
HAVEN
1955-1985**

(SLOT)

door Raymond VANCRAEYNEST

9. Waar begint en waar eindigt het havengebied van Oostende ?

Andere problemen die in 1964 en volgende jaren werden aangesneden hadden betrekking op de uitgestrektheid van het havengebied van Oostende. Sedert jaar en dag heerste hier de grootste chaos. De stad is bevoegd in het stukje stadshaven begrepen tussen het benedenhoofd van de sluis De Mey en de benedenstuwbrug van het sasdok. Als een schip moet laden of lossen bijvoorbeeld aan de stellingen van de scheikundige fabriek te Zandvoorde, dan moet het eerst met de zegen van het Zeewezen de haven mogen binnenvaren. Dan moet het schip gans de stadshaven doorvaren en komt voorbij de benedenstuwbrug in de Staatswateren onder de bevoegdheid van het ministerie van Openbare Werken. Vijf bruggen moeten gedraaid worden. De beide oevers van de vaart behoorden toen nog tot het grondgebied van 3 verschillende gemeenten : Oostende, Zandvoorde en Bredene.

De omschrijving van het havengebied door het Paritair Comité - d.w.z. het gebied binnen hetwelk men dokwerkers moet gebruiken - strekt zich uit vanaf de havenhoofden of aan de brug van Plassendale. De Douanezone van de haven gaat echter niet verder dan de benedenstuwbrug van het sasdok. Het schip aan de scheikundige fabriek moet dus dokwerkers gebruiken, maar bovendien moet er bijkomend betaald worden voor de douane omdat het buiten de zone is. We hebben hiertegen geprotesteerd bij de minister van Financiën, toen DEQUAE. Hij antwoordde dat er te Antwerpen ook moest betaald worden voor de schepen die laadden of losten te Hemiksem !! We hebben hem geantwoord dat die vergelijking niet opging ! Hemiksem ligt op de Schelde een 15 km stroomopwaarts van Antwerpen en de schepen die daar aanleggen hebben met de haven van Antwerpen niets te zien. Te Oostende daarentegen moeten de schepen door de stadshaven varen en leggen slechts 2 km verder aan.

Nog een anomalie in de havenstatistieken van de stad is dat de beweging van de zeeschepen en van de binnenvaartuigen niet op hetzelfde gebied betrekking hebben. Zeeschepen die lossen of laden op de vaart worden in de statistieken van de stad opgenomen omdat ze door de stadshaven zijn gevaren. Binnenvaartuigen echter die laden of lossen op de vaart zijn langs Plassendale gepasseerd en worden niet opgenomen in de statistieken van de stad. Om een vergelijkbaar beeld te krijgen met de andere havens heeft de Commissie Haven en Industrie bekomen van het Ministerie van Openbare Werken dat de maandelijkse statistieken van de beweging van de binnenvaartuigen aan de brug van Plassendale ons door de sluismeester werden overgemaakt. Zo was het mogelijk een volledige studie te maken van de binnenvaart over gans het jaar 1964 en de volgende jaren tot en met 1968. In november werd de toezending stop gezet maar we beschikten ondertussen over voldoende inlichtingen.

10. Tienjarenplan Haven Oostende gevraagd door de Nationale Havencommissie

In het jaar 1965 hield de SONI (Scheepvaartvereniging voor de Havens van Oostende en Nieuwpoort) 11 vergaderingen. We hadden twee bijeenkomsten met schepen VAN DEN KIEBOOM. Directeur-generaal van het Zeewezen G. BERTRAND, voorzitter van de

Nationale Havencommissie, vroeg aan de pas gestichte vereniging UNIMAR (Unie der maritieme belangen van de Belgische Zeehavens) in januari 1965, dat elke haven een tienjarenplan zou opstellen. UNIMAR nodigde de SONI uit dat te doen voor de haven van Oostende, liefst in gemeen overleg met de afgevaardigde van de stad in de Nationale Commissie, havenkapitein BECU.

Het bleek dat UNIMAR te Antwerpen volledig op de hoogte was gesteld van de werking van de Nationale Commissie door de Antwerpse afgevaardigden in die Commissie, maar wij waren volledig in de onwetendheid gelaten door de vertegenwoordiger van de stad in die Commissie.

De SONI belastte mij een Tienjarenplan voor de stadshaven op te maken. Op 28 september werd dat plan in de SONI besproken en werd beslist een onderhoud te vragen met schepen VAN DEN KIEBOOM om ons plan in overeenstemming te brengen met het plan van de stad. Dat onderhoud ging door op 29 oktober 1965. Kapitein BECU zette zijn plan uiteen en het bleek dat ons plan grotendeels met dat van de stad overeenstemde. Nopens de Staatshaven kon kapitein BECU niets naar voren brengen omdat hij onwetend was over de plannen van het Zeewezen.

De SONI besprak in oktober het Tienjarenplan dat ik opgemaakt had voor de Staatshaven en er werd beslist aan het Zeewezen te vragen naar zijn plannen in verband met de haven van Oostende.

11. Witboek over de haven van Oostende op het ministerie aangeboden

Ondertussen was er weer een nieuwe minister van Openbare Werken die de heer BOHY had opgevolgd, nl. de heer Jos DE SAEGER. Op 8 november 1965 kwam hij naar Oostende. Het resultaat was eerder pover : de aangevraagde havenwerken werden opgenomen in een programma van vijf jaar, waarvan de eerste schijf in 1967 zou uitgevoerd worden.

In de maand na het bezoek besliste de SONI een Witboek uit te geven over de haven van Oostende. De tekst werd door mij opgesteld en ter bespreking voorgelegd aan de SONI. De tekst werd in het frans vertaald en het gedrukte boek werd op 1 juni 1966 aan de leden voorgelegd. Op 24 juni 1966 om 10 uur werd het door de delegatie van de Handelskamer, bestaande uit de algemene voorzitter van de SONI, Alfred HAMERS en mijzelf, aan de heer ingenieur A. BOEREBOOM, kabinetchef van minister DE SAEGER, aangeboden.

12. Oprichting van de Studiecommissie Tienjarenplan Haven Oostende.

Tijdens het opstellen van het Witboek had de SONI zelf het initiatief genomen een uitgebreide studiecommissie op te richten met afgevaardigden van de stad, van het ministerie van Openbare Werken, zowel van de Dienst van de Kust als van de Dienst van de Wegen, van het ministerie van Landsverdediging, van het ministerie van Verkeerswezen, Bestuur van het Zeewezen. De respons op die oproep door de verschillende ministeries kwam opvallend vlug. De hoogste ambtenaren werden afgevaardigd : hoofdingenieur-directeur VERSCHAVE van de Dienst van de Kust, hoofdingenieur-directeur DE PAEPE van de Dienst van de Wegen, kapitein ter zee DE GREEF van de Generale Staf, kapitein ter zee VAN DYCK van de Operationele Groepering van de Zeemacht, ingenieur P. MUYLDERMANS, bestuursdirecteur van de Zeegroep van de Kust, A. BURAS, bestuursdirecteur bij het Hoofdbestuur van het Zeewezen. De stad duidde als vertegenwoordiger aan : Jan PIERS, John

LAUWEREINS, Raymond MIROIR, Joseph VAN DEN KIEBOOM, Dries CLAEYS en René BECU, havenkapitein.

De SONI duidde mij, in vergadering van 24 maart 1966 aan als voorzitter van die studiecmissie. Vertegenwoordigers van de SONI waren Alfred HAMERS, Julien BÉRARD en Fernand LEGAEY.

De eerste zitting van de Studiecmissie Tienjarenplan greep plaats op 14 april 1966. Het eerste probleem dat ik op de dagorde plaatste was de verbinding van de carferrykaai met de pakketbotenkaai, een dringende vraag van het Zeewezen, waardoor het bestaan van de oude handelsdokken in vraag werd gesteld. De stad was daarop vertegenwoordigd door J. LAUWEREINS, waarnemend burgemeester, en havenkapitein BECU. Wn. burgemeester LAUWEREINS verklaarde dat het probleem nog in het schepencollege en in de gemeenteraad moest besproken worden, maar verzette zich toch in niet mis te verstane woorden tegen die verbinding. Openbare Werken verzette zich tegen de bouw van een nieuwe sluis tussen de handelsdokken en het Montgomerydok omdat die investering te hoog werd geacht. Het stadsbestuur werd gevraagd de knoop door te hakken.

Onmiddellijk daarop lanceerde "De Zeewacht" een perscampagne tegen de studiecmissie omdat ze zozegd de oude handelsdokken wilde dempen. Dat was niet het geval. De studiecmissie had alleen de diverse mogelijkheden bekeken om aan de problemen een oplossing te geven. De stad moest alleen maar laten weten dat ze niet akkoord was en een andere oplossing voor de problemen aanbrengen. Blijkbaar was er een lek ontstaan en ik wees per brief alle leden op hun plicht tot de meest strikte geheimhouding. Ik kreeg hierop van verscheiden leden, zowel mondeling als schriftelijk, felicitaties voor de objectiviteit waarmee ik de problemen had benaderd. Het was onze opdracht niet een polemie met "De Zeewacht" te beginnen.

De tweede zitting van de studiecmissie greep plaats op 17 november 1966. De stad was vertegenwoordigd door schepen J. VAN DEN KIEBOOM en havenkapitein Raf. GHYS, die sinds 1 november de heer BECU had vervangen die met pensioen was gegaan.

Het probleem van de verbinding van de carferrykaai met de pakketbotenkaai werd weer aangesneden. Er moest absoluut een oplossing gevonden worden. De stad wilde de dokken als jachthaven behouden, Openbare Werken wilde geen nieuwe sluis bouwen. Besloten werd dat de heren MUYLDERMANS en GHYS zouden bestuderen hoe een beweegbare brug over de toegangseul tot de oude dokken kon gelegd worden. Het probleem waaraan de tweede zitting werd gewijd was het plaatsgebrek in de voorhaven van Oostende. Aan het Zeewezen en aan de Zeemacht werd gevraagd een prognose te maken van de nodige meters aanlegkaaien, rekening houdend met de evolutie van de vloot tot in 1975. Het Zeewezen verzette zich tegen het plan uit het Witboek het Zeewezendok als een tijdok in te richten voor de Zeemacht en de werkhuisen van het Zeewezen naar de spuikom te verplaatsen achter een nieuwe zeesluis, die voor alle nieuwe bredere carferries zou toegankelijk zijn.

In de derde zitting van de studiecmissie, gehouden op 15 december 1966, verklaarde het Zeewezen onmiddellijk over één en tegen 1975 zeker over nog twee bijkomende aanlegposten te moeten beschikken. De eerste werd gevonden aan de kop van de te herbouwen diepwaterkaai, achter de Zeevaartschool. Dat kon slechts een voorlopige oplossing zijn aangezien de diepwaterkaai moest herbouwd worden. Twee en zelfs meer andere konden gevonden worden door de kalfaterbank op te ruimen en daar twee of zelfs meer vingerpielen te bouwen. De Zeemacht had te Oostende veel gebrek aan plaats en had in de prognose voor

1975 reeds rekening gehouden met een gedeeltelijke verplaatsing naar Zeebrugge. De Zeemacht had liever te Oostende gebleven als het maar enigszins mogelijk was. De Zeemacht zou in Oostende tegen 1975 over 1.000 meter kaaimuur moeten kunnen beschikken, met daarbij 400 meter met een diepte van 7 meter, waarvoor echter al in Zeebrugge een uitbreiding was aangevraagd.

De stijgende trafiek in de handelshaven in deze jaren en de bijkomende stijging die verwacht werd door de toetreding van Engeland tot de Euromarkt, deed ons voor 1975 voorzien in een tekort van 3,5 km kaaimuur, 32 kranen en 40.000 m² loodsen. Dat was natuurlijk alleen te vinden in de spuikom waarvoor een nieuwe zeesluis nodig was.

Op 12 januari 1967 werd de vierde zitting van de studiecmissie Tienjarenplan gehouden. Vanwege de stad Oostende was alleen havenkapitein GHYS aanwezig. Op die bijeenkomst werd een plan voor een nieuw Zeemachtdok voorgelegd ontworpen door kapitein GHYS en mijzelf. Een tijdok zou gemaakt worden met toegang aan de oude Leopoldsluis, en dat de terreinen zou in beslag nemen van de Halve Maan tot tegen het Fort Napoleon, terreinen die al door de Zeemacht gebruikt werden. Dat dok zou 1.150 meter kaaimuren hebben met een inwendige nuttige zwaaiplaats van 120 meter diameter. Door de bouw van twee vingerpielen op het einde zou er nog 300 meter kaailengte bijkomen. Al de kaaien zouden gebouwd worden om een minimumdiepte van 7 meter bij laagtij te waarborgen.

Havenkapitein GHYS legde het plan voor van een nieuwe zeesluis voor de handelshaven in de spuikom waarin 2.800 meter kaailengte voorzien werd. Juist achter de nieuwe sluis werd een verbinding voorzien met de vaart.

R. GHYS en ikzelf hebben dan samen een tekst van 31 bladzijden bijgeschreven die een samenvatting was van het globaal plan voor de haven van Oostende en dat moest ingediend worden in de Nationale Commissie ter Bevordering van de Havenbelangen. R. GHYS zou daar voortaan de belangen van gans de haven van Oostende verdedigen, zich houdend aan de goedgekeurde teksten door de betrokken diensten. Bovenvermelde tekst werd beschouwd als een voorlopig en gedeeltelijk eindrapport van de studiecmissie.

Op 5 juni 1967 had de vijfde zitting plaats van de studiecmissie waarop het eindrapport over de Oostendse havenproblemen werd aangenomen. De heer GHYS pleitte voor de uitgave van een brochure waarin alle onderdelen van de haven zouden aan bod komen.

De zesde zitting van 12 juni 1967 werd hoofdzakelijk gewijd aan de voorstellen, suggesties, financiering, enz. van de brochure over de haven van Oostende. Het was de laatste zitting van de studiecmissie Tienjarenplan. Om diverse redenen was die uitgave een moeilijke bevalling waardoor ze slechts in 1970 het licht zag.

13. De modernisering van de haven schiet in gang

De afkeuring door de minister van Tewerkstelling en Arbeid van 7 oude havenkranen was de aanleiding dat de stad eindelijk op 10 juni 1967 een aanvraag tot principiële toekenning van 65 % staatstoelage indiende bij de minister van Openbare Werken om gans het kranenpark in de haven te vernieuwen.

Wat is er terechtgekomen van de voorstellen gedaan door de Commissie Haven en Industrie en door de Studiecmissie Tienjarenplan Haven Oostende ? In 1967-68 werd het dak van

hangaar 6 vernieuwd, werd hangaar 4 gebouwd, werd de piergeleider van de sluis De Mey herbouwd, werd de tweede De Meybrug geëlektrificeerd.

Het is spijtig dat mijn vriend Fernand LEGAEY de evolutie niet meer mocht beleven. Hij stierf te Oostende op 8 september 1968, slechts 43 jaar oud.

In 1968-69 werden nieuwe kraansporen aangelegd, nu ook op beide oevers van het houtdok. In de hoek van het houtdok werd een helling gebouwd voor roll-off roll-on. In de loop van 1967 werden 7 nieuwe kranen opgesteld. In februari 1969 werd begonnen met de verplaatsing van het oosterstaketsel. De voltooiing gebeurde in de loop van 1972. De tweede aanlegpost voor carferries werd in het voorjaar 1971 in gebruik genomen.

Het herbouwen van de diepwaterkaai werd aangevat op 1 maart 1970. Het werk werd voltooid in 1972.

Op 20 mei 1970 werden de terreinen langs de vaart erkend als van nationaal belang. Op 3 oktober 1970 werd door minister-staatssecretaris VLERICK de eerste steen gelegd van twee nieuwe fabrieken : een fabriek van staalzuur en stalen op de gronden van de U.C.B., en een fabriek van houtvezelplaten van de N.V. Ostende Board. Bij K.B. van 30 juni 1970 annexeerde Oostende de gemeenten Zandvoorde en Stene en delen van Bredene, Snaaskerke, Leffinge en Middelkerke. Twee minder verheugende gebeurtenissen waren de stillegging van de lijndienst Oostende-Tilbury door de firma Cockerill op 1 juli 1970 en de verkoop van de "Julien Deweert" in augustus, het enig koopvaardijship met Oostende als thuishaven.

In 1972 werden nog twee nieuwe kranen van 32 ton opgesteld langs het vlotdok en werden de terreinen geëffend tussen de hangaars en de spoorweg. De drie kranen van de oude diepwaterkaai werden naar de oostkaai van het houtdok verplaatst.

De stad had ondertussen de toezegging van de betrokken ministers bekomen dat er een nieuwe verbinding zou gebouwd worden tussen de Mercatordokken (oude handelsdokken) en het Montgomerydok. De werken begonnen na het seizoen 1971 om te eindigen in 1973. Eigenlijk was dat de gedeeltelijke uitvoering van de conventie van 1912 tussen de stad en de Staat.

Vanaf 1971 verminderde de activiteit van de Commissie Haven en Industrie omdat de meeste havenwerken een gunstige evolutie kenden. De toenmalige voorzitter van de Handelskamer DE LA KETHULE, directeur van de U.C.B. verlangde dat de Commissie ieder maand zou vergaderen. Vergaderen om te vergaderen was teveel gevraagd. Op 22 januari 1973 kwam hij in de commissie de verschillende fazen toelichten van de uitdieping en de verbreding van het kanaalpand Slijkens-Plassendale en van het uitgraven van een zwaaiikom. De eerste fase was op dat ogenblik in uitvoering. De fazen 2 tot 4, die voor de jaren 1972-1978 waren gepland, werden zelfs tot op heden niet uitgevoerd. Als voorzitter van de Commissie Zeehaven, Industrie en Visserij fungeerde nu de heer E. VAN SCHAFTINGHEN, toenmalige directeur van de EBES-centrale te Slijkens en als secretaris Jan LEGAEY, de broer van Fernand.

De stad Oostende, die in haar plan van 31 augustus 1971 een nieuw dokcomplex in de spuikom had voorzien, kwam nu op 28 augustus 1973 met een ander plan voor de dag, waarbij een dok werd voorzien op het kanaal, op het voormalig grondgebied van Bredene.

De vroegere voorzitter van de Handelskamer Jean DEHONDT overleed op 3 augustus 1974 waardoor we nog één van de grote promotoren van de handelshaven verloren.

Op 28 oktober 1974 werd Marc DUBOIS van de R.M.T. de nieuwe voorzitter van de Commissie Zeehaven, Industrie en Visserij. VAN SCHAFTINGHEN werd de nieuwe secretaris, maar de commissie bestond omzeggens alleen op papier.

Op 21 oktober 1976 werd ik aangesteld als voorzitter van de Commissie met eenparigheid van stemmen. VAN SCHAFTINGHEN werd mijn secretaris. Algemeen voorzitter DE LA KETHULLE had een bijzondere ongunstige inval een beslissing te nemen over havenkwesities zonder de Commissie te raadplegen. Hij richtte namelijk een avond in, in het Feestpaleis, op 10 februari 1977 met als spreker Fernand TRAEN, voorzitter van de M.B.Z., met een filmvoorstelling over Zeebrugge en een panelgesprek met moderator Norbert VANHOVE van de W.E.R.-W.E.S. Als voorzitter riep ik dadelijk de Commissie samen. Ook algemeen voorzitter DE LA KETHULLE was aanwezig op die bijeenkomst. De reactie van de Havencommissie tegen DE LA KETHULLE was buitengewoon scherp en afkeurend. Nodigt Antwerpen soms Rotterdam uit om in Antwerpen reclame te komen maken ? Heeft de commissie Toerisme al Knokke uitgenodigd om hier in Oostende reclame voor Knokke te komen maken ?

De geplande avond over Zeebrugge ging door. Zoals te verwachten was kwam schepen DUMAREY er uit als het klein broertje van TRAEN. De heer Ph. VAN DEN BORRE weidde ellenslang uit over het raamcontract voor de uitbouw van Zeebrugge waar niemand om had gevraagd. De nieuwe start van de commissie onder mijn voorzitterschap was door de gebeurtenissen zelf definitief geknakt.

Misschien begrijpt U nu beter hoe het Masterplan in 1988 is tot stand gekomen.

STO(R)CK-SHOTS IN OOSTENDE

Biografische gegevens van Henri Storck (1907-1931) (slot)

door Pat VANSLAMBROUCK

De toegewijde dr. DEKNOP - vriend van het huis, van zijn tante Blanche HERTOGE en intimus van de Oostendse schilders (ENSOR, SPILLIAERT, PERMEKE) en de Latemse schilders (Gust DE SMET, Frits VANDENBERGHE) - ontfermt zich als vaderlijke vriend over hem en wordt zijn raadgever. Aan STORCK geeft hij zijn liefde voor de mens en de natuur door. Diezelfde DEKNOP bezorgt hem zijn geestelijke, filosofische en literaire opvoeding. De liefde voor de letteren is STORCK niet vreemd : boven alle anderen verkiest hij Max JACOB (hij bezit al zijn boeken), maar hij houdt ook van Blaise CENDRARS, APOLINAIRE, Pierre MC ORLAN, Paul ELUARD, ARAGON, BRETON (van wie hij het manifest van het surrealisme uit 1924 leest). Tyl Uilenspiegel van Charles DECOSTER boeit hem uitermate, en het boek wordt zoveel als een naslagwerk voor hem. Dr. DEKNOP stelt hem ook voor aan 2 dichters : Henri VANDEPUTTE en Jean TEUGELS. De eerste is artistiek directeur van het Casino, dichter en uitgever van "Le Carillon" (12.1923-2.1925). Door bemiddeling van VANDEPUTTE, een antikomformist met een sterk onafhankelijke geest, pleegt Henri STORCK artikels over ENSOR en SPILLIAERT in Le Carillon. VANDEPUTTE is te Parijs bevriendt met CENDRARS en JACOT. De twee, Jean TEUGELS is vrederechter te Veurne en dichter in zijn vrije tijd. Alle 4 maken ze deel uit van de redactie van het tijdschrift *Tribord* dat een non-conformistische, eclectische, verdraagzaam en libertijns blad wil zijn. Er verschijnen 8 nrs. Vermits vele medewerkers naar de linkerzijde overhellen,

wordt oorspronkelijk gedacht aan de naam *Babord* (bakboord) maar omdat Tribord (stuurboord) veel beter klinkt, wordt voor die naam geopteerd. Tussen 6.1930 en 8.1931 verschijnen 8 nummers, elk met een eigen thema. De ploeg bestaat uit o.a. Félix LABISSE, hoofdredacteur, Henri VAN VYVE, een fijnzinnig chroniqueur van het Oostends gebeuren, Henri VANDEPUTTE, Michel DE GHELDERODE, Mathieu CORMAN, Jean TEUGELS, dr. DEKNOP en de illustratoren LABISSE, TYTGAT, VAN DEN BERGHE, PERMEKE, SPILLIAERT, Carol DEUTSCH e.a. Foto en film zijn natuurlijk het domein van Henri STORCK. Veel van de vrienden verwachten veel van de revolutie van de Bolcheviken, maar zijn begin '30 ontgoocheld in die poging tot een collectieve wereld.

Op een dag vergezeld hij dr. DEKNOP naar Brussel om er in de filmclub *Moana* (Flaherty) te gaan zien. Hij is ondersteboven van de manier waarop het decor van de Stille Zuidzee in beeld wordt gebracht en stelt formeel: we moeten ook dergelijke films brengen in Oostende. De bioscopen in Oostende programmeren op dat ogenblik enkel films uit het commerciële circuit. De *Club du Cinéma* wordt een feit op 15.2.1928. Meteen een van de eerste in België.

De 4 stichtende leden zijn (allen zijn beheerders, er zijn geen voorzitters !):

- Firmin CUYPERS : hoofdredacteur "La Flandre Littéraire" vanaf sept 1923, waarvan hij de leiding had samen met Michel DE GHELDERODE (vanaf 1925), eigenaar-directeur van "Le Carillon" (1927-1934), vriend van ENSOR (La Flandre Littéraire verschijnt van 7.1922-1927).
- dr. Victor DEKNOP.
- Désiré STEYNS : dr. klassieke filologie, Atheneumleraar Latijn en Grieks, medewerker van "Journal de la côte", schrijft de kanttelingen bij de geprogrammeerde films in het ledenblad onder de schuilnaam Canudesco (naar Canudo : de Italiaanse criticus die de term "7e kunst" uitvond).
- Henri STORCK : secretaris-schatbewaarder van de club.

De eerste leden :

- Claude BERNIERES : letterkundige (Verhaerenprijs 1923 Parijs), vrienden ENSOR.
- dr. LOUF, echtgenoot van Claude BERNIERES.
- Blancke BEENCKENS, uitbaatster muziekwinkel.
- Jean BLAVET, journalist "Le Carillon" van Bretoense afkomst.
- Daan BOENS, dichter, socialist.
- Robert BOUCHERY, baat een electriciteitswinkel uit in het Bouchery-gebouw (zoon van Robert BOUCHERY, drukker, stichter "Le Carillon").
- William COOLEN, redacteur "La Flandre littéraire", schoonzoon van de eigenaar cinema Forum.
- August DECLERCK, eigenaar van een aantal grote hotels te Oostende.
- TOUSSAINT DE SUTTER, directeur van het conservatorium, dirigent kursaalorkest.
- Carol DEUTSCH, joods schilder, ondergaat invloed van ENSOR.
- Maurice DE JONGHE, ex-klasgenoot van Henri STORCK.
- Armand DELWAIDE, kunstschilder, oom van Henri STORCK.
- Robert en Charles ELLEBOUDT, uitgevers "De Zeewacht".
- James ENSOR, Félix LABISSE, Léon SPILLIAERT, Constant Permeke.
- dr. GHYOOT, dr. LÉGIER.
- Pierre VANDERVOORT, architect, ontwerper van het clublogo, bekend voor zijn ontwerp "De 4 Winden" (huis van PERMEKE te Jabbeke).

ENSOR, PERMEKE en SPILLIAERT bij wie STORCK regelmatig op bezoek komt, zijn van meet af gefascineerd door film en stimuleren Henri STORCK om de filmpjes gedraaid op 9,5 Pathé Baby op 35 mm. te draaien. Dit wordt *Beelden van Oostende*. Henri STORCK filmt dezelfde onderwerpen als wat ze schilderen (de zee, het strand), maar Henri STORCK voegt er beweging aan toe. Voor hem is beweging chaos, een schilderij synthese, daar waar het geheim van de film in analyse besloten ligt.

De Club du cinéma was mijn filmschool. Er was geen ander ! stelt STORCK. De doelstellingen van de club, geformuleerd in het 1e programmaboekje, blijven nog steeds van kracht : *De filmindustrie, 2de afstompende macht van de wereld, Fors is de 1e en o ironie, zijn surrogaat, de filmkunst, het zwakke broertje van de 20e eeuw, die men nooit te zien krijgt, met zijn ongelukkige gezellen : de poëzie en het kunsttheater (...). De films die de club heeft weerhouden zijn enkel en alleen gemaakt door en voor het oog.*

De vertoningen grijpen plaats op woensdag na de gewone vertoning rond 11 uur in cinema Forum. Mits betaling van het lidgeld, 25 fr., is de vertoning gratis. Wel moet men eerste de gewone vertoning volgen. Algauw zijn er 1.000 aangesloten leden (ook soms uit snobisme) in een stad van 50.000 inwoners ! Er worden films vertoond van MURNAU, LHERBIER, DREYER, PABST, DELLUC, CLAIR, EISENSTEIN (*Panterkruiser Potemkin, De generale lijn*), Buñuel (*Un chien andalou*, wat een klein schandaal veroorzaakt), en van de Belgische avant-garde : *Impatience* van DEKEUKELEIRE. Vermits alle geprojecteerde films stom zijn, vallen sommige toeschouwers op dat late uur al eens in slaap en snurken ze ongegeneerd. Naar het voorbeeld van de Vieux-Colombier of de Studio des Ursulines in Parijs worden er ook cinematografische gala's ingericht waar regisseurs zelf hun film komen voorstellen : René CLAIR met *Les deux intimides* en ook EISENSTEIN zou Oostende tijdens zijn doorreis door België bezoeken, doch ziekte belet hem dat. Elk jaar is er een financiële put (5.000 fr/jaar). ENSOR, nochtans gekend om zijn gierigheid, schenkt steeds in een royaal gebaar een aantal tekeningen, die per Amerikaans opbod worden verkocht.

En na 2 jaar en ± 200 films is het besluit gevallen : nu gaan we proberen zelf films te maken. STORCK's moeder legt haar zoon geen strobreed in de weg. Integendeel, ze steunt hem in zijn betrachtingen. In het voorjaar van 1929 leest hij het monumentale werk "Naissance du Cinéma" van Léon MOUSSINAC. Met de vaste overtuiging in het achterhoofd om zelf films te maken, trekt hij ditzelfde jaar naar Parijs, om MOUSSINAC te gaan opzoeken. MOUSSINAC's woorden zijn weinig bemoedigend ! *Er zijn hier wel 10.000 jonge gasten zoals jij die werk zoeken. Blijf niet in Parijs : ik geef je het adres van een jonge vriend* (die Boris KAUFMAN blijkt te zijn, de broer van Dziga VERTOV en later cameraman van Jean VIGO) *die werkt met een kleine lichte camera de Kinamo 35 mm. van Zeiss Ikon, keer terug naar Oostende en kom me over een jaar je werk tonen.* Boris KAUFMAN demonstreert hem de handcamera. Fotograaf POTTIER uit Oostende (waar hij de beginselen van de fotografie heeft aangeleerd) koopt de camera voor hem en schiet het geld voor ! STORCK betaalt POTTIER, met diens akkoord, met de ontvangsten van de eerste film. Met dit technisch wonder, zeer beweeglijk en handelbaar en aangedreven door een veer, draait hij in de winter 29-30 zijn eerste "echte" film : *Beelden van Oostende*. Dan volgen *Ter Haringvisserij* (die hij kan maken dank zijn de firma VALCKE), een reportage in een verwerkingsbedrijf van sardines. En zijn 1e opdracht *Reddingsdiensten aan de Belgische kust* voor het ministerie van het Zeewezen. (De toenmalige voorzitter van de Sport Nautique is een topambtenaar bij dit Ministerie).

Nog meer opdrachten volgen : STORCK is immers een van de weinige camera-operatoren in het land, en schuwt de gevaarlijke situaties niet. Op een gammele ladder tegen een fabrieksschouw klimmen bij harde wind (een opdracht die een Gaumont cameraman

geweigerd heeft), of bij -26° en 3 atmosfeer *De tunnelwerken onder de Schelde* filmen. Een opdracht kan ook lonend zijn : een voorstelling van Fabrique Nationale-wagens in het Terkamerenbos levert hem 1 wagen op in ruil voor 1 dag werk. Meer en meer dringt de noodzaak zich op om snel ter plaatse te zijn voor de opnamen. Met een vriend wordt het besluit genomen een tweedekker te kopen voor 45.000 fr. Het vliegen wordt gestimuleerd om op jonge piloten beroep te kunnen doen in geval van oorlog. Het is een nieuwe sport, je hebt geen vergunning of radio nodig, het is de echte vrijheid. Zo wordt STORCK de eerste cineast van luchtopnamen in België. Samen filmen ze de haringbanken op 400 m. hoogte à 180 km./u en melden ze aan de vissers (wat hen 800 fr./vlieguur van de staat oplevert). En tussendoor worden Engelse toeristen die wat te lang in Oostende doorzakken en op maandag in the City moeten zijn, naar Croydon gevlogen.

Wat James ENSOR dan zo verwoordt : *Storck, luidspreker met de bril, wonderlijke weerhaan, gevluegeld in de vliegende lucht overvliegt hij de hoogste vluchten van de allermooiste vogels met de meeste gewaagde vleugelslag !*

Het vliegtuig wordt - zonder verlies - verkocht, wanneer de vereiste boordapparatuur en licentie langzaam worden ingevoerd.

In 1930 stelt STORCK aan het stadsbestuur voor om filmactualiteiten te filmen. Door zijn goeie contacten met Eclair (Brussel) en Paramount (Parijs), zijn deze bereid gratis de stroken over Oostende in hun journaals te monteren. Voor die gratis publiciteit betaalt schepen van toerisme VROOME hem 30 fr. per meter film die wordt vertoond. Wat hem in één jaar 12.000 fr. oplevert. Hij wordt weldra *officieel cinegrafist* van de stad Oostende benoemd en krijgt zodoende toegang tot alle officiële plechtigheden. Antony d'YPRES is de fotoreporter van dienst. STORCK zou echter STORCK niet zijn, wanneer hij na verloop van tijd genoeg krijgt van de ceremonies waar fotografen en filmoperatoren op hetzelfde moment op dezelfde plaats foto's maken. STORCK wil iets heel anders en krijgt daartoe de volledige vrijheid van de stad. Zo brengt hij de dagjesmensen in beeld, die ongedwongen van hun kort verblijf aan zee genieten. (*Pleziertreinen* - zo werden de treinen genoemd die volgestouwd uit het binnenland naar zee spoorden).

Met die 12.000 fr. kan hij zich een wagen en een eigen labo permitteren, om negatieffilms eindelijk in negatiefbaden te kunnen ontwikkelen (en niet in positiefbaden zoals dat doorgaans gebeurde). Een klein labo in Brussel voldoet niet meer aan de veiligheidsnormen. STORCK kan alles kopen voor 40.000 fr. en ook de operator brengt hij mee naar Oostende. De nodige ruimte vindt hij bij zijn vriend LABISSE die voor zijn zus Ninette een achterzaaltje heeft gehuurd van een café in de Langestraat hoek Christinastraat ("Pantoufel" later "Van's" nu "Wiener Caffee") om er een galerij voor moderne kunst in onder te brengen. Het mooie zaaltje met balcon en de kunst die er hangt kunnen weinig volk boeien. Henri STORCK huurt het en maakt er zijn studio van : *de Lumina Studio*. Hij ontwikkelt er zijn eigen films die nog dezelfde avond worden geprojecteerd met muziekbegeleiding in de Forum of in de St. Sebastiaanboogschieting.

Zomer 1931. De tijd is rijp om, nog steeds gesteund door de fervente cultuurvrienden van het eerste uur (Club du Cinéma, Tribord), het "grote" werk aan te pakken. Het barslechte weer kan de opperbste sfeer tijdens de opnamen van *Standidylle* niet drukken. Jean TEUGELS, Pierre VANDERVOORT en Léon LEVY werken het scenario uit : het verhaal van 2 jonge mensen die elkaar ontmoeten in het poëtische decor van de zee en het strand, een ode aan de liefde en de vrijheid. De Zwitser Gérard PERRIN, ooit nog camera-assistent van Carl DREYER, is cameraman. De mannelijke hoofdrol is voor de jonge Belgische acteur

Raymond ROULEAU (die carrière zou maken in Frankrijk), de vrouwelijke voor Baronin VON GAGERN ("Gwen Norman") van Oostenrijks-Hongaarse afkomst, met vakantie met haar moeder te Oostende. LABISSE, assistent van STORCK voor deze film, "ontdekt" ze op het strand, en alle jongemannen op de set worden zowaar verliefd op haar (Henri STORCK inclus). Onder de noemer *Ankerfilm* wordt een productiemaatschappij opgericht. Alle vrienden, doch in hoofdzaak de rotariërs Robert en Charles ELLEBOUDT, brengen het nodige geld bij elkaar. ENSOR, LABISSE, SPILLIAERT en de excentrieke Oostendse kapper "Col & Manchettes" figureren in de film.

In december 1930 grijpt te Brussel het *2e Internationaal Congres van de onafhankelijke film* plaats. Hij ziet er de filmestheet MOUSSINAC terug, die nu ook raadgever is van Germaine DULAC, dir. gen. van Gaumont-Franco-Film-Aubert. IVENS, PAINLEVÉ, LODS zijn er ook bij en Jean VIGO, die na het zien van *Images d'Ostende* wat oneerbiedig "Que d'eau, que d'eau !" uitroept. (Henri STORCK deelt zijn poëtisch essay immers op in 6 luiken : de haven, de ankers, de wind, het schuim, de duinen, de Noordzee). De ergernis van STORCK voor dit gemis aan takt slaat vlug om in een hechte vriendschap met VIGO, die zou voortduren tot aan zijn dood in 1934. Uit de groep jonge regisseurs kiezen DULAC en MOUSSINAC 2 assistenten : het zijn VIGO en STORCK, die richting Frankrijk in de Studio des Buttes - Chaumont (Paris) en de Studio de la Victorine (Nice) hun nieuwe weg moeten zoeken. Hij assisteert et Jean VIGO, Pierre BILLON, Jean GRÉMILLON en Pierre CHARBONNIER en krijgt in Nice de kans "Studiodirecteur" te worden. Doch de promiscue omgang in het filmmilieu aldaar zint hem niet. Films maken blijft zijn enig ideaal....

Na heel wat omzwervingen komt STORCK maar al te graag - en dit als zijn activiteitenschema hem dat toelaat - zijn Oostende opzoeken. En stevast kiest hij van voor een kamer met zicht op zee. De Nòördzee met dezelfde haven, dezelfde wind en hetzelfde schuim van weleer.

Films gedraaid te Oostende 1927-1931

(zie oevrecatalogoog voor details)

1. Amateurfilms over Oostende *
2. Voor je mooie ogen * *fictie*
3. Beelden van Oostende
4. Ter haringvisserij
5. De reddingsdiensten aan de Belgische kust
6. De Jubelfeesten **
7. Plezietreinen **
8. Abstracte films op pellicule getekend * *experimentele film*
9. De dood van Venus * *fictie*
10. Suzanna in het bad * *animatiefilm*
11. Oostende, koningin der badsteden **
12. Strandidylle *fictie*

* Verloren gegaan

** Reportage gedraaid in de hoedanigheid van officiële cinegrafist van de stad Oostende.

HET BELEG VAN OOSTENDE 1601-1604 WAARHEID EN VERDICHTSEL

gecompileerd door **Raf SEYS**

Op zoek naar de Vlaamse volkssagen die de Koekelaarse geschiedschrijver Pieter LANSENS (1801-1879) voor het "Gentse Kunst- en Letterblad" (1840-1845) optekende, stootten we op een sage in verband met het Beleg van Oostende. Sage doet denken aan het Duitse werkwoord sagen, d.i. zeggen, en valt te omschrijven als "oorspronkelijke mondeling overgeleverde vertelling met geschiedkundige kern, maar door de fantasie uitgebreid en versierd". In het "Kunst en Letterblad" werden deze sagen opgetekend door J.W. WOLF, volgeling van de gebroeders GRIMM, als basismateriaal voor sprookjes en andere verhalen. Het Beleg van Oostende verscheen in genoemd veertiendaags tijdschrift als het nummer XXXVIII van de sagenreeks. Het werd ondertekend Pr. V.D., zijnde de initialen van Prudens van Duyse (1804-1859), in 1838 stadsarchivaris te Gent, "een der vooraanstaande figuren uit de periode der ontwakende Vlaamse Beweging en de voornaamste onder de Vlaamse dichters der romantiek". Het Beleg van Oostende vond hij overigens in de Gentse archieven, in een handschrift van P. d'OBERCOURT, getiteld "Oorspronck van Nederlandt".

Om deze sage doorzichtiger te maken, is het verantwoord haar in historische context te stellen. In "Belgische geschiedenis" van R.J.E. HÉBETTE en M. VOET (3e uitg., 1942) leerden we in onze jeugdtijd, in hoofdstuk IX, met het Spaans tijdvak kennis maken. Eerst kregen we de opdracht LEES, vervolgens het formeel bevel LEER.

LEER

"De regering van Filips II werd door een grote opstand gekenmerkt. Onder het bestuur van Margaretha van Parma sloot de adel het "Eedverbond der Edelen" en eiste de afschaffing van de plakaten. Ondertussen vernielden de Beeldenstormers, benden dweepzieke protestanten, talrijke kerken. Filips II stuurde de hertog van Alva naar onze gewesten om de oproerlingen te straffen. Maar zijn bloeddorstige maatregelen verbitterden de bevolking. Hij werd naar Spanje teruggeroepen. Requesens volgde hem op en wilde door verzoeningsmaatregelen een einde maken aan de opstand, doch hij gelukt er niet in en stierf weinige tijd later. De Nederlanden bleven verscheidene maanden zonder landvoogd : de Staatsraad nam het bestuur van het land in handen. Overal heerste wanorde. De opvolger van Requesens, Don Juan van Oostenrijk, bekrachtigde door zijn "Eeuwig Edict" te Marche-en-Famenne de "Pacifictie van Gent". Alleen de godsdienstvrijheid wilde hij niet erkennen en de oorlog duurde voort. Don Juan nam Namen in en behaalde de overwinning te Gembloers. Onder zijn opvolger Farnèse had de scheiding tussen de zeven noordelijke provinciën en de tien zuidelijke provinciën plaats (1579). Farnèse herwon verscheidene steden in het Zuiden, die Willem van Oranje trouw gebleven waren. Filips II wendde een laatste poging aan om de Nederlanden terug onder zijn gezag te brengen : hij stond ze af aan zijn dochter Isabella, gehuwd met Aartshertog Albrecht van Oostenrijk. Deze poging mislukte en de aartshertogen waren verplicht de oorlog tegen de Verenigde Provinciën voort te zetten. De voornaamste feiten uit deze strijd zijn de slag bij Nieuwpoort (1600), het beleg van Oostende (1601-1604) en het Twaalfjarig bestand (1609-1621). Bij de dood van Albrecht keerden de Nederlanden tot Spanje terug. De oorlog tegen de Verenigde Provinciën eindigde in 1648 met het Verdrag van Munster. Van 1648 tot 1713 was ons land het toneel van de strijd tussen Spanje en

Frankrijk, dat de Nederlanden wilde overheersen. Ten slotte kwamen onze provinciën in 1713, door het Verdrag van Utrecht, onder Oostenrijks bewind".

Ary SLEEKES (1888-1966) noemde het Beleg van Oostende met de titel van het nummer 7 van zijn Oostendse heemkundige boeken, "een der Vijf glanspunten uit de geschiedenis van Oostende" (1962).

Over het Beleg van Oostende werd heel wat geschreven. In zijn voornoemd boek verwijst Ary SLEEKES naar de bijzonderste werken die aan dit onderwerp werden gewijd. Wijzen we hier in eerste instantie op het boek van de Oostendenaar Edward VLIETINCK (1864-1937) : "Het oude Oostende en zijne driejarige belegering 1601-1604. Bloei en ondergang met de beroerten der XVI eeuw" (1897). Hiervan verscheen in 1975 een anastatische herdruk, waar de "Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Oostende", voor instond.

Ary SLEEKES heeft zijn "Oude Oostendse straten en gebouwen" (1960) "Piëteitsvol aan wijlen Edward Vlietinck, de Oostendse geschiedschrijver, opgedragen". Voegen wij hieraan toe dat De Plate, in 1972, instond voor de publicatie van een brochure van Raf SEYS over "Edward Vlietinck, geschiedschrijver van het Oude Oostende", ook dat, in 1985, de stad Oostende de naam van Edward VLIETINCK aan de nieuwe zijstraat van de Zandvoordeschorredijkstraat, waarmee een destijds voorstel van Ary SLEEKES in vervulling ging.

In de meeste encyclopedische naslagwerken wordt over het beleg van Oostende aandacht gevestigd. We citeren eruit enkele wetenswaardigheden.

"De stad werd belegerd door aartshertog Albrecht op 4 juli 1601 en kapituleerde, dank zij de verdediging door Charles van der Noot en generaal Sir Francis Vere, slechts op 22 december 1604. Het Oostendse garnizoen werd gemachtigd naar Zeeland terug te keren". (M. SERVAIS, J. PASUINI. Zie "Dit is West-Vlaanderen", deel 2, 1960, blz. 1262).

"Gedenkwaardig is het beleg van 1601-1604 door aartshertog Albrecht en Spinola, waarbij de stad grondig vernield werd en de Staatsen 50.000, de Spaanse belegeraars 80.000 man verloren". (L. DEWACHTER. Zie "Winkler Prins Encyclopedie", deel 14, 1952, blz. 793).

Om met Ary SLEEKES te getuigen : "Dit beleg is een der beroemdste geweest in de geschiedenis en in ieder geval de merkwaardigste gebeurtenis uit de geschiedenis van Oostende. Talrijke boeken werden geschreven over dit langdurig en heldhaftig beleg, dat vergeleken werd met het beleg van Troje". "Ik weet niet of Troje een verduitsel is, maar ik weet dat Oostende een waarheid is. Aldus begint een schrijver van de XVIIe eeuw zijn verhaal van het beleg van Oostende". ("Vijf glanspunten uit de geschiedenis van Oostende", 1962, blz. 39-40). Hierbij kan de actuele tv-vraag gesteld worden : Waar of Niet waar ? In elk geval is er een sage aan verbonden : een illustratie van wat GOETHE, in 1811, met de titel van een autobiografisch werk, "Dichtung und Wahrheit" noemde, zegge verduitsel en waarheid, begrippen die in Oostende weliswaar niet vermengd werden en niet meer vermengd zullen geraken.

DE VOLKSAGE : PROLOOG VAN HET BELEG

"Een rijke pachter, wonende tussen Brugge en Middelburg, is in de zomer van den jare 1600 gekomen met een voer houts, naar Brugge. Onder wege ontmoette hij soldaten, die

hem dit hout wilden afkopen. Daar hij vreesde in plaats van geld, slagen tot betaling te krijgen, wendde hij voor, dat hetzelfde, als reeds verkocht voor Brugge bestemd was. "Vrees niet", zeiden de soldaten, "voer het slechts met ons tot in het fort, gij zult rijkelijk voor uwe moeite voldaan worden". De pachter, voor het verlies zijn paarden en verdere gevaren beducht, willigde hunne vraag in. En komende in het fort, omtrent Oudenburg, zo hem dacht, heeft hij het hout van de wagen geworpen, en uit hoofde der hitte, van hen drinken begeerd. "Ga in de kelder", spraken zij, hem op een vervallen huis wijzende. De boer vond er een menigte soldaten liggen slapen. Een hunner stond op, en de tap ener ton uittrekkende, liep er vocht uit, gelijk aan rode wijn of bloed, dat eindelijk tot de knoeselen toe opklom. De soldaten, die tot dusverre stil gelegen hadden, bewogen zich nu, en zeiden: "Pachter, bemerk wel wat gij hier ziet: het is een voorteken van wat zal gebeuren in de omliggende plaatsen, waar er zo veel volk zal verslagen worden als gij hier bij hopen ziet liggen, en waar het bloed, zo overvloedig als deze rode wijn, zal verstort worden; ja, waar 't dat de aarde door hare droogte het niet dronke, zoude men ook wel tot de knoeselen in 't bloed gaan". Hiermede zijn de soldaten verdwenen; de pachter zag niets meer en werd bevreesd. Uit de kelder geraakt zijnde, heeft hij God gedankt, zijn voer houts hervonden, en dit weer naar huis gebracht". (Uit een handschrift van P. d'OBERCOURT. Omwille van de leesbaarheid werd de spelling enigermate aangepast).

Dit verhaal doet denken aan een "Wonderbaer voorval van een boerken te Couckelaere, door de vrybuiters in den Geuzenbosch uitgestroopt, byna vermoord en verlost door zyn roozenhoedje", zich afspelend in 1601, kort voor het beleg van Oostende, een verhaal verschenen in de "Geschiedenis van Vlaenderen" door Jan Petrus VAN MALE (1681-1735). Dit historisch werk blijkt geschreven te zijn omstreeks 1730, doch werd pas in 1842 uitgegeven. Verwijzen we dienaangaande naar het "Jaarboek Coclariensia 1979" met een "proeve tot kritische interpretatie" door Jozef HEUS (blz. 32-40). Door de heemkring Coclariensia werd het "Wonderbaer voorval", in 1993, in Franse vertaling, in Ariën-aan-de-Leie/Aire-sur-la-Lys (Noord Frankrijk) verspreid (zie Raf SEYS, "Drie wandelingen in de Koekelaarse tuin der volkskunde", 1993, blz. 128 en 129-130).

COULEUR ISABELLE

Over aartshertog Albrecht van Oostenrijk, ° 1559, landsheer (of soeverein) van de Nederlanden, 1598-1621, lezen we in de "Verschuerens Modern Woordenboek" (editie van 1979)n dat hij de zoon was van keizer Maximiliaan II, dat hij in 1577 kardinaal en aartsbisschop van Toledo werd, dat hij in 1598 evenwel afstand deed van zijn kerkelijke waardigheid, dat hij in 1598 in het huwelijk trad met Filips' dochter Isabella, die als bruidschat de Nederlanden had gekregen. Ook lezen we daarin dat hij tevergeefs trachtte de Noordelijke Nederlanden te heroveren. "Werd in 1600 bij Nieuwpoort door prins Maurits van Oranje verslagen; veroverde in 1604, door Spinola, Oostende na een driejarig beleg, sloot in 1609 het Twaalfjarig Bestand en overleed in 1621 te Brussel.

Over Isabella, vorstin der Nederlanden, ° 1566, is geweten dat ze, na de dood van Albrecht, als landvoogdes regeerde. Zij overleed te Brussel in 1633. In Oostende herinnert aan haar de Aartshertoginnestraat, onmiddellijk na 1604 ontworpen. Ook met een anecdote blijft zij aan de stad verbonden.

"De aartshertogin Isabella had ter gelegenheid van het beleg van 1601 de gelofte gedaan niet meer van hemd te veranderen tot de dag dat de stad zou ingenomen worden". Daar het beleg drie jaar en drie maanden duurde, nam het prinselijk linnen een nogal bijzondere kleur aan waaraan men de naam "isabella" gaf. In zijn woordenboek der Franse

UIT DE BEGINJAREN VAN DE MARINE TE OOSTENDE

De muziekkapel van de Zeemacht ontstaat uit het muziek van de 2de Infanterie - Brigade

Het muziek van de 2de Infanterie Brigade werd ontbonden en het grootste gedeelte van de muzikanten. Gaat over naar de Marine om er de muziekkapel van de Zeemacht te vormen

*De eerste Tamboer - Majoor van de muziekkapel van de Zeemacht.
Het eerste openbaar optreden te Oostende.*

De eerste plechtigheid in blauw te Oostende

taal heeft LITTRÉ als volgt "isabella" bepaald : " Een kleur tussen wit en geel, waarin het geel de bovenhand heeft". (M. SERVAIS, in "Dit is Vlaanderen", deel 2, 1960, blz. 1263).

Ook in Larousse wordt de kleur "isabelle", even anecdotisch, beschreven. "Du nom de l'archiduchesse d'Autriche Isabelle, fille de Philippe II, dont le mari assiégeait Ostende et qui fit voeu, dit-on, de ne pas changer de chemise avant la prise de la ville. Celle-ci eut lieu après plus de trois ans, et le nom de la princesse serait resté à la couleur que sa chemise avait prise dans cet intervalle. (On a rapporté quelquefois, mais à tort, cette anecdote à Isabelle la Catholique). D'une couleur café au lait. Cheval isabelle, de couleur isabelle avec les crins et les extrémités noirs. Nom masculin. Couleur isabelle : drap d'un isabelle presque blanc. Cheval de couleur isabelle : monter un superbe isabelle".

OOSTENDE EN DE BOERENKRIJG IN 1798

door J.B. DREESEN

In 1998 wordt in Vlaanderen de Boerenkrijg van 1798 herdacht. Daarvoor vond in november 94 te Bornem de stichtingsvergadering plaats van een Nationaal Boerenkrijgcomité dat zich als doel stelt van 1998 het Boerenkrijgjaar te maken.

De oprichtingsvergadering ging door te Overmere op 08 april 1995. 83 gemeenten, steden, heemkringen en instellingen waren aanwezig of vertegenwoordigd. Op de daaropvolgende vergaderingen werd een programma opgesteld dat de volgende punten bevat :

- een wetenschappelijke studie over de tijdsgeest, de oorzaken en de gevolgen van de Boerenkrijg wordt aangevat onder leiding van Prof. Dr. Luc FRANÇOIS. 130 van zijn leerlingen zullen eraan medewerken, verder wordt een oproep gedaan voor alle mogelijke informatie over het onderwerp.
- de diverse vieringen in Vlaanderen worden gecoördineerd door het Comité.
- een groots opgezette tentoonstelling wordt voorzien.
- in Gent wordt een Internationaal Colloquium gehouden waarin de Boerenkrijg centraal staat.
- er wordt een beroep gedaan op de Heemkringen om overblijvende herinneringen op te sporen zoals monumenten, gebouwen, straatnamen, publicaties enz., enz.

Een eerste vraag die zich voor ons hierbij stelt is die van een eventuele rol van Oostende in dit gebeuren. In geen enkele publicaties over Oostende wordt melding gemaakt van enige gebeurtenissen in verband met de Boerenkrijg en Oostende.

Het enige dat een aanwijzing geeft is een merkwaardig handschrift dat de Oostendse Stadsbibliotheek in 1942 verwierf. De auteur ervan is onbekend en het stuk draagt als titel "Stad Oostende. Dag-journaal van 1793 tot 1802".

Wij lichten daaruit de enige tekst die betrekking heeft op het gebeuren in 1798.

Begin van de tekst.

"16 oktober 1798 - Heden ontving men berigt dat in veele streken eenen oproer bestond, dat de landlieden, deel makende van de nieuwe lichtingen, zich aan buitensporigheden overgaven, waaruit voortkwam dat men aan deze lichting voor eenen stond geen voortgang gaf (1)

De verwijzing (1) duidt op een aanvullende tekst op het einde van de bladzijde en die zegt :

(1) In de omstreken van Yper, Veurne, Rousselaere etc. etc., maar meestal in Brabant en Oostvlaanderen, klipte men den alarm op meest alle dorpen, veele verleide boerejonglingen kwamen onder de wapens, men deed zich alom de registers van de burgerstand afgeven, die verscheurd of verbrand werden : van alle streken trokken de troepen tegen op en daar de muitelingen zich in de bosschen ophiielden werden met honderden rustige burgers en landslieden er de slagtoffers van, dewijl alle personen die men op de baan of om wegen ontmoette, nedergesabeld of doodgeschoten werden want toen de troepen een dorp of gehuchte binnentraden en slechts drie of vier personen bijeenvonden werden zij als muitelingen aanzien en gedood, daar intusschen menig huis en pachthof in brand gestoken of uitgeplunderd werd.

Dit heeft omstreeks eene maand geduurd, tot als de Brabantse muitelingen, door het dragen van eene groene muts met een geel kruis voorop onderscheiden, aan het hoofd hebbende eenige voorname personen die eertijds in Oostenrijksche dienst waren geweest zich wel gewapend op den weg naar Antwerpen hadden vereend, zijn zij meest alle overrompeld, nedergesabeld, en hun opperhoofden te Brussel door enen Krijgsraad gevonnist en voor de Kop geschoten".

Einde van de tekst. De enige die in het handschrift voorkomt met betrekking tot de troebelen in 1798.

Welke zijn nu de conclusies die we mogen trekken op basis van deze tekst ?

- dat de "Boerenkrijg" Oostende en waarschijnlijk de rest van de Kuststreek niet beroerd heeft. Dit kan men afleiden uit de vermeldingen :
 - ...in vele streken van het land...
 - ...in de omstreken van Yper, Veurne, Rousselaere etc...
 - ...maar meestal in Brabant en Oostvlaanderen...
- dat aan de oorsprong van de oproer de franse "Conscriptie" wetten lagen :
 - ...de landlieden, deel uitmakende van de nieuwe lichtingen zich aan buitensporigheden overgaven...
 - ...waaruit voortkwam dat men deze lichting voor enen stond geen voortgang gaf...
 - ...vele verleide boerejongelingen kwamen onder de wapens...
 - ...registers van de burgerstand die verscheurd of verbrand werden...
- dat waarschijnlijk veel onschuldige burgers het slachtoffer werden van een oproer waar ze zelf niet aan meededen :
 - ...werden honderden rustige burgers en landslieden er het slagtoffer van...
 - ...dewijl alle personen die men op de baan ontmoette neergesabeld of doodgeschoten werden...

...en slechts drie of vier personen bijeen vonden werden zij als muitelingen aanzien en doodgeschoten...
...daar intusschen menig huis en pachthof in brand gestoken of geplunderd werd...

- dat de oproer niet lang geduurd heeft :
...dit heeft omstreeks een maand geduurd totdat...
- dat sommigen van de oproerlingen een onderscheidingsteken hadden :
...als de Brabantse muitelingen, door het dragen van een groene muts met een geel Kruis voor op...
- dat de oproerlingen een leiding hadden :
...aan het hoofd hebbende eenige voornamen personen die eertijds in Oostenrijksche dienst waren geweest...
- dat er waarschijnlijk een archief moet bestaan over het vonnissen van deze leiders :
...en hunne opperhoofden te Brussel door de Krijgsraad gevonnist en voor de Kop geschoten...

Tot daar onze conclusies van een weliswaar korte tekst die echter het voordeel heeft eigentijds te zijn.

Toch moet het zijn dat de schrijver van dit dagboek, waarschijnlijk bij een later overschrijven, er enkele toevoegingen aan deed. Zo spreekt hij in zijn verwijzing (1) van...Dit heeft omstreeks een maand geduurd... Dat kan hij uiteraard op 16 oktober 1798 niet weten.

Als bron voor deze tekst gebruikten we het Handschrift uit de Stadsbibliotheek Oostende onder nummer B 1111-90/1318 "Stad Oostende. Dag-journaal van 1793 tot 1802".

Bijkomende gegevens met betrekking tot het handschrift.

Op maandag 30 maart 1829 publiceerde de uitgever van het Advertentieblad "Feuilles d'Annonces Commerciales, Judiciaires - avis divers etc. de la Ville et du district d'Ostende" 11e année, nr. 1082, 4e page. Imprimerie de Thomas Vermeirsch, Editeur - het volgende bericht :

"De uitgever van dit Advertentieblad, eigenaar geworden zijnde van een handschrift of dagverhaal, in den zin zoals den Heer Jor.J. Bowens heeft geschreven, vervattende alles wat dag op dag voorgevallen is binnen Oostende, beginnende met den 25 maart 1793 tot en met den 28 september 1802 (een loop van bij de tien jaren) geloovende hiermede zijn medeburgers dienst te doen, is voornemens om voortaan een of twee columnen van dit blad hieraan te wijden, edoch wenschte hij, zo iemand in deze tienjarige loop eenige bijzondere aantekeningen mogt gemaakt hebben, dat hij zoude gelieven hem die te vertrouwen om er, waar het hoort, gebruik van te maken".

In "Het Strand" van 2 mei 1942 verscheen het volgende bericht : "Belangrijk handschrift overgemaakt door mvr. wde Emiel ASSAERT. Het geldt een dagboek over de feiten die zich voordeden tussen 1793 en 1802".

In "t Palmtakje" (contactblad voor West-Vlaanderen ter voorbereiding van de Boerenkrijgherdenking in 1998) van oktober 1996 verscheen de volgende mededeling van A. LOWYCK : "De Boerenkrijg in de Kustgemeenten - Waarom de kustgemeenten geen Boerenkrijg hebben gekend ? Tussen de Boerenkrijgers van de "Goudblomme" uit het Brugse en de Engelsen bestond een afspraak dat, bij de invasie van een engels detachement aan de kust, de opstand zou beginnen. De invasie, bij Sas-Slykens, mislukte echter en de "Goudblomme" werd hierover verwittigd. Gevolg : de Boerenkrijg in de kustgemeenten werd afgeblazen". Tot hier de mededeling van A. LOWYCK.

Er staat geen bronvermelding bij deze medeling zodat het gegeven niet kan gecontroleerd worden.

Er is echter een enorm tijdsverschil tussen de datum van de Engelse aanval op Sas-Slykens (14 mei 1798) en de melding van het Boerenkrijg gebeuren in het Dag-Journaal (16 oktober 1798) wat de aangehaalde mededeling zeer twijfelachtig maakt temeer dat de schrijver van het dagboek zegt dat de oproer na een maand beëindigd was.

Tot hier deze bijdrage, van Oostende, over de "Boerenkrijg" in 1798.

O P G E L E T

De wandelvoordracht naar de St Godelievekerk gaat door op

17 mei 1997

i.p.v. op 10 mei zoals aangekondigd in het jaarprogramma

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1996

**DREESEN, J. B. **

0002/96

PLAN van Oostende. Ostende, defence de la partie este du port.
Schaal 1/5000.

0025/96

DRUKWERK. a. BIDPRENTJE. E. H. H. Verdonck. Aalmoezenier ter zee.
b. PUBLICITEITSKAART. Epicerie De Jonghe. Ostende.
c. PUBLICITEITSKAART. Bonus eventus. Ostende.
d. UITNODIGING. Tentoonstelling. Sorel. Peperbusse. 16/1/81. 2 ex.
e. UITNODIGING. Tentoonstelling. FCPO. 17/1/81.
f. UITNODIGING. Tentoonstelling. R. Delrue. MSKO. 2/12/95.
g. UITNODIGING. Tentoonstelling. M. Cloet. MSKO. 2/12/95.
h. UITNODIGING. Concert Bach. Arme Klaren. 13/12/95.
i. STADSPLAN Oostende.
j. VLIEGEND BLAD met liederteksten Driekoningen.

0032/96

AFFICHE OOSTENDE. Galabal Marine Oostende. 26/1/96. 67x27,5 cm.

0033/96

BROCHURE. a. Bal van de Burgemeester 1996. CKO. 20/1/96. 2 ex.
b. BUNDEL. 19de Persbrief Gouden Mathille. Arno Hintjes. TPH. 10/1/96.
c. BROCHURE. Filatelie. Aspecten v/h postzegelverzamen. 37 blz. 1996
d. BROCHURE. Souviens-Toi. Ass. Bel. Jeunes. Souvenir deux Guerres. 1995

0038/96

AFFICHE OOSTENDE. a. VOORDRACHT. Davidsfonds VTW. 17/1/96. 42x30cm.
b. TENTOONSTELLING. Hamers Hugette. Stene 5/1-3/2/96. 42x30 cm.
c. TENTOONSTELLING. Bertwitte. DCPO. 23/12/95-7/1/96. 50,5x35 cm.
d. TENTOONSTELLING. Karl Meersma. PMMK. 14/10-3/12/95. 66x50 cm.

0040/96

SCHEERBORSTEL courant oud model.

0041/96

BUNDEL (ingebonden) Correspondentie De Plate 1994. 570 nrs.

0042/96

BUNDEL (ingebonden) Correspondentie De Plate 1995. 610 nrs.

0043/96

PROGRAMMA Brochure Galabal Marine 1996.

0044/96

OVERLIJDENSAKTE van Paster Pype. Oostende 4/6/1926. 5 ex.

0056/96

KLEIN DRUKWERK. a. TENTOONSTELLING amateurschilders. ICPO. 1981 6blz
b. BIENNALE 4de voor Amateur kunstschilders. z. j. 6 blz.
c. HOMMAGE Jan De Clerck. z. j. 1blz.
d. TEKST. Bespreking schilderij L. Kaisin 1937. De Garnaaltrap 3blz. 2x

0062/96

KLEIN DRUKWERK. a. FOLDER Thermaal Instituut.
b. KRANTENKNIPSEL. Raversyde een verdwenen vissersdorp. HLN. 22/8/95.
c. FOLDER. De beiaard van Oostende met zij 49 klokken.

0074/96

HANDLEIDING. Joris Olyslagers. Meiboomplanting. D/1984/4138/1.

0080/96

KRANT. Het Volk. Extra editie. De Belgische Kust. zonder datum.

0098/96

DOSSIER 9 blz "Paster Pype I " alias " Vorpostenboot V2001 ".

0099/96

KALENDER 1996 100 jaar ZEEWACHT.

0101/96

BROCHURES.a.FOLDER.Fonds G.Maes.Concerten 1989-90.2 ex.
b.Fifty One Club.Haydn Quartet.28/4/1990.
c.Muziekconceratorium.The Juilliard String Quartet.26/9/90.
d.Fonds G.Maes.Concerten 1990-91.+ 1991-92.
e.PROGRAMMA.Galaconcert Zeemacht 1992.
f.PROGRAMMA.Toneel.De Coburger.26/11/92.
g.CONCERT Zeemacht .CKO.9/7/93.
h.PROGRAMMA.Balletfestival.FCPO.28-30/6/1985.2ex.
i.PROGRAMMA Concert Oostende talent Rotary.30/4/1993.2 ex.
j.DISKOFORM.De Spaanse muziek.Cervantes.21/12/92.
k.CONCERT.Willem Vermandere te Mariakerke.25/11/91.
l.CONCERT.25jaar Culturele Raad.24/10/92.
m.KOORCONCERT.Eeuwfeest Willemsfonds.24/4/1980.
n.FESTIVAL van Vlaanderen 1990.
o.CONCERT.Medios.22/7/92.
p.CONCERT.Davidsfonds VTW.24/4/1980.
q.PROGRAMMA.Europalia Cantat 91.
r.GEZONGEN GEDICHTEN.La Passionata.3/5/1991.
s.KAMERMUZIEKAVOND.Muziekconceratorium.20/9/1986.
t.CONCERT.Francois Glorieux.CKO.30/3/z.j.2ex.
u.CONCERT.Nimura all girl harp orchestra.Tokyo.CKO.30/3/z.j.
v.FOLDER.The RHYTME KINGS Oostende.
w.KONCERT.Aisis uit Spanje.Mariakerke.2/8/1992.
xl+2+3.Muziekconceratorium.1.Mozart-Chopin 8/12/90.
2.Concert de Wieners 23/1/91 2ex.3.Mozart 23/2/1991.

0103/96

KLEIN DRUKWERK.a.Aangifte FORMULIER voor rijwiel.6 ex.
b.UITNODIGING.Schipper ik wil varen.'t Kliekske.4/3/1994.
c.CONCERT.Nieuw Vlaams Symphonie Orkest.26/8/95.Brugge.
d.TOEGANGSKAARTEN Galaconcert CKO.16/10/93.
e.UITNODIGING.Il Fondamento.26/1/96.Dominikanenkerk.
f.PROGRAMMA.Concert Gabriel Faur.Rotary.16/9/95.
g.UITNODIGING.Bierco.Hideaway.18/2/96.
h.UITNODIGING.Galaconcert Koningsdag Brugge.18/11/92.
i.PROGRAMMA.Music Hall.Schouwburg Krijgsmacht.z.j.
j.APERITIEFCONCERT.20/4/92.Muziekconceratorium.
k.MUZIKAAL OPTREDEN.Muziekconceratorium.9/5/z.j.
m.VREDESCONCERT.Muziekconceratorium.2/12/95.
n.Vier VOLKSLIEDJES van Aan de Schreve.a+b.
o.MUSEUMCONCERT.R.Smits gitaar.PMMK.28/11/93.
p.OPENBARE WEDSTRIJDEN.Conceratorium.1991-92.
q.MUSEUMCONCERT.Vier op een rij.F.G.Maes.28/11/92.
r.SLOTCONCERT.Fonds G.Maes.28/3/92.
s.LERAARCONCERT.De spraakverwarring.Fonds G.Maes.10/2/96.
t.CONCERT.Artemis kwartet.Muziekconceratorium.18/11/z.j.
u.SCHELDELOODSENKOOR.FCPO.19/2/95.

0115/96

AFFICHE N/OOSTENDE.TENTOONSTELLING.De muziek in het leven.4/9/85
13/10/85.Brussel.40x60 cm.

0117/96

BROCHURE.Deux siecles de musees en Franche-Comte.1792-1992.

0121/96

BROCHURE.Monumentenzorg en Archeologie in West-Vlaanderen jvm
Open Monumentendag.12/9/1993.

0124/96

- DRUKWERK.a.BROCHURE.Coast News Magazine.1jg.nr3/84.
- b.BROCHURE.Oostendse primeurs.1ste.jg.nrl dec84.2 ex.
- c.BROCHURE.Feestprogramma Oostende 1982.
- d.BROCHURE.Toeristisch Oostende.z.j.
- e.PROGRAMMA.Concert Zeemacht.CKO.1/7/88.
- f.UITNODIGING.Tentoonstelling Ensor.20/8-30/10/1983.2 folders.
- g.KRANT(gedeeltelijk).Dit is West-Vlaanderen 1973.
- h.KRANT.Trein en recreatiekrant.1ste jg.nr4.
- i.BROCHURE.Oostendse Service Gids.1987-88.
- j.BROCHURE.Veiligheid en Preventie.1990.
- k.PROGRAMMA.Bevelsoverdracht Cominav Zeemacht.27/6/94.
- l.FOLDER.Domein Raversyde.2 ex.
- m.BROCHURE.Toerisme in het Vlaamse Land.z.j.
- n.BROCHURE.Knokke-Heist.Bruisend leven.z.j.
- o.FOLDER.West-Vlaanderen.z.j.
- p.FOLDER.Atlanticwall+Memoriaal Prins Karel.2+4 ex in 4 talen.
- q.FOLDER.Stockmanshoeve Damme.z.j.
- r.FOLDER.Boudewijnsark Brugge.z.j.
- s.FOLDER.Streekmuseum Zonnebeke.z.j.
- t.FOLDER.Torhout.z.j.
- u.FOLDER.Raversyde.Verdwenen vissersdorp.z.j.
- v.FOLDER TENTOONSTELLING.Graten.NWP.1993.
- w.FOLDER.Zeebrugge.1895-1995.
- x.FOLDER.Rederij Seastar.
- y.TEKST.De Vlasvallei.
- z.TEKST en FOLDER.Scute.Blankenberge.1993-94.4 blz.
- aa.AFFICHE 2.Scutefeest.20/5/95.
- bb.PROGRAMMA.Dag van de Zeemacht 1946-86.
- cc.FOLDER.Celebrations Brugge.z.j.
- dd.UITNODIGING.Museumconcert.Muz.Con.Ost.9/6/96.
- ee.TENTOONSTELLING.Oostende Mijnplein.aug 95.

0129/96

- TEKST.a.Histoire du Zwin.4 blz.b.Vismijn en haven Zeebrugge.3 blz

0130/96

- DRUKWERK.a.BIDPRENTJE.Zij die stierven v/h land.Middelkerke.
- b.BIDPRENTJE.De gesneuvelde helden v/h land.Middelkerke.1914-18.

0141/96

- DRUKWERK.a.BROCHURE.Oostende aan zee 95.2 ex geel.b.Idem 2ex rood
- c.BROCHURE.Oostende 88.d.FOLDER.Oostende 365 dagen vacantie 87.
- e.FOLDER.Nieuw parkeerplan 1994.f.Oostende infogids 1988.
- g.FOLDER.Oostende arrangemeneten 80-81.h.BROCHURE.Oostende81.2ex.
- i.BROCHURE.Oostende feestprogramma 1983.2ex.
- j.BROCHURE.Oostende logies 1983.k.BROCHURE.Oostende hotels 1981.
- l.FOLDER.Oostende stda aan zee95.3ex.m.FOLDER.Oostende 1979.
- n.BROCHURE.Oostende Toeristische gids 1983.3 ex.
- o.BROCHURE.Oostende84.2 ex.p.FOLDER.Oostende z.j.2ex.
- q.FOLDER.Oostende toer.gids met plan.z.j.2ex.
- r.FOLDER.SNCFB.Nos loisirs.5 excursions.
- s.KAART.Oostende Hippodroom Wellington 1987.
- t.FOLDER.Pleiade Wapenplein Oostende 6/87.u.BROCHURE.Oostende1000
- v.FOLDER.De 49 klokken van de beiaard van Oostende.
- w.PROGRAMMA.Galaconcert Koningsdag 19/11/82.

0147/96

- DRUKWERK.a.PROGAMMA.Concert.Ensemble Warevliet.1995.2ex+toegang.
- b.Programma Koren Rode Leger.z.j.c.PRENTKAART.Concert.31/3/95.
- d.UITNODIGING.Concert Hever.CKO.31/3/95.e.CONCERTEN CKO 94-95.
- f.UITNODIGING.Herdenkingsconcert 7/5/95.g.9de v/Beethoven 3/11/90
- h.6 PUBLICITEITSKAARTEN Ost.i.2 UITNODIG.Concerten 5/93 en 10/89.
- j.2 UITNODIG.Plafesteest.84+89.k.TEKST.Annivers.Cercle Litt.1887.
- l.UITNODIG.Concert Coart 12/95.m.Wiet,wat,Oostends stadhuis.8blz.

0161/96

DRUKWERK.a.BROCHURE.Jan Piers.Uw burgemeester.b.KNACK.Zomer82.
c.CATALOGUS.Ostende d/l'art 1964.d.BROCHURE.Royal Astrid.Thermal.
d.INHULDIGING Vistrap 1982.2ex + VISITEKAARTJE F.Rigaux.2 ex.
f.BROCHURE.P+O.Ferries 88.g.BROCHURE.Orde Wullocks 1982.
h.JUMELAGE.Oostende-Monaco.25/6/1958.2ex.
il+2.FOLDER.13eBenelux filmfestival 1991+ PS.
jl+2.FOLDER.Oostende z.j.+ DUINFEEST 12/5/1990.
kl+2.BROCHURE.Noordzeevisfestijn.2 ex.+KAART Tribune 2 ex.
ll+2.BROCHURE.Oostende z.j.+17de Paulusfeesten z.j.
ml+2.FOLDER.Oostende Evenem.90+VISSERSSTOET 15/9/85.
nl+2.FOLDER.Oostende 82.prijzen+Oostende 83 prijzen.
ol+2+3.HOEVENROUTE 2ex.+OSTEND GUIDE.
pl+2+3.FOLDER.Oostende 2ex+ZEEWIJDING 30/6/91.
ql+2.FOLDER.Oostende beweegt 78.
rl+2.FOLDER.2 dagen Oostende 80+1ste MARITIEM SALON 1951.
sl+2+3.FOLDER.Sted.Musea 2ex+ Gids Oostende.
t.BUNDEL.Persberichten 1988.u.TEKST.Verslag opricht.stoet.1958.
v.FOTO.Stand Oostende Keulen?z.j.w.PROGR.Jumelage Ost-Monaco 1958.
x.Oostendse Courantvnr9/91.y.MODEL.Oostende plat du jour.
z.BROCHURE.Oostende.City Tune.89.aa.Oostende 8 vellen briefpapier
bb.TEKST.Verlichting Mercator 90.cc.KRANT The Herald.sept 87.
dd.TEKST(Frans)Hotel de ville Ostende.ee.Strandticketten 19 blz.
ffl+2.BROCHURE.Ostende airport.2ex.

0166/96

DRUKWERK.a.FARDE.Info Instit.Archeo.Patrimonium.3 delen 1+2+3.
b.PROGRAMMA.50ste prom.O/OFF Zeemacht.c.VVW SPUIKOM.Programma 96.
d.PROGR.Carmen Flamenco.CKO.17/3/96.e.AFICHETTE.Kunst u/vuur.1996
f.ENSOR HERDENKING96.2 ex.g.VISSERSHULDE96+ARCH.CAMPAG.RAV.YDE 95.
h.FOLDER.L.Spilliaert 96.2ex.+Baden van Oostende 96.2ex.
i.FOLDER.Vlaanderen en Castillie 95+Schatten uit Dinant 92.
j.PROV.PRIJS Volkskunde 1994+NAT.BORSTELMUSEUM.Izegem.
k.FOLDER.Domein Raversyde.3ex.+Ze waren erbij.Graningate.
l.STICHTING Vlaams erfgoed 96+600 jaar Jan van Eyck.Maaseik.
ml.BIDPRENTJE R.Verbanck+Overledenen H.Hart 42-43+OLVKerk 28-29.
n.PRENT 4 reuzen van Ronse+P902.Liberation.

0234/96

DRUKWERK.a.BROCHURE.MBZ95 en Jaarverslag 95.Haven Brugge.
b.In de steigers 2de jg nr2/95.Oostende Stad aan Zee.96.

0237/96

DRUKWERK.a.Uitnodiging Vissershulde-Dag der Zeelieden 1996.
b.Eucharistie Vissers en zeelieden 96.c.Vissershulde 96 en gebed.

0252/96

KLEIN DRUKWERK.Een lot van 224 stuks klein drukwerk allerhande.
uitnodigingen,programma's enz.gemerkt 252/96 1 tem 224.

0265/96

DRUKWERK.11 drukwerken allerhande gemerkt a1+2;b1+2;c1+2;d;e;f1+2

0267/96

DRUKWERK.9 drukwerken allerhande.Gemerkt z;b;c;d1+2;e;f;g.

0295/96

KLEIN DRUKWERK.118 items drukwerk van allerlei activiteiten
gemerkt van 1 tem 118.

0301/96

AFFICHE N/OOSTENDE.a.Dagen v/d Marine juli 1996.69x47.2 ex.

b.Tentoonst.Zeemachtsuniformen.OST.7/96.42,5x29,5.2 ex.
c.Tentoonst.Van Kon.Marine-Zeemacht.1831-1996.ANTW.6-10/96.42x29
2 ex.d.Geschiedenisprijs 1996 Gemeentekrediet.

0318/96

KLEIN DRUKWERK.a.Tentoonst.Window on Oman.OST.juni96.b.Magazine
Co-Kustvlaanderen.10/1/96.c.Veerdieneten naar Engeland 2de sem.96
d.jaarverslag Lange Nelle 1995.e.Kinderschilderwedstrijd 1996.
f.11 uitnodigingen,aankondigingen en ander.gemerkt 1 tem 14.

0324/96

DRUKWERK ALLERHANDE.a.Broch.In de steigers 2ex.b.H.Ford sticting.
c1+2.Goekint+Hotel Imperial.d1+2.Kleurenprent Van Gogh+prentkaart
Nigeria.e.38ste Landdag 1994.f1+2.Santriago de Compostella+
Zuiderzeemuseum.g.Uitnod.Tentoonstel.haven Brussel+Zeemacht.
h1+2.Prov.Mar.Instituut+Programma zomer96 Vandaag en Morgen.
i1+2.Hulde E.Delmotte 1996+Pperbusse societeit 1986-96.
j1+2.P en O Jet Ferries+Oostende Lines 1996.
k1+2.Le Ardennes Flamandes+Publicaties Gallo-Romeins mus.Tongeren
l1+2.Seafront Zeebrugge+6de Beauvoorde boekenmarkt.m.Tentoonstel-
lingen Oudenburg 96 +Thermae Palace Hotel96.n1+2.Obekin+Speelbaan
ol+2.Baden van Oostende+Oostende.p.Weekend van de zee 96+Oostende
ql+2.Europaprijs 1996+Tentoonstelling Decq.rl.Uitnod.a/b Loir.
s.Prentkaart foto E.Delmotte en Lisette.

0329/96

DRUKWERK ALLERHANDE.a.Krantart.100 jaar Pfaff.37 jaar Oostende.
1962.b.Uitnod.Receptie Montgomery 3/4/48.c.The Select Ostend.
Prijslijst.d.Uitnod.Lunch Montgomery 3/4/48.e.Krant.l'Echo de la
Cote d'Azur.23-29/11/1957.f.Krantartik.Verkoop Ensordoek.
g.Krantenbericht.Toeristisch aanbod 1989.

0339/96

AFFICHE.a.AF2.Airshow Koksyde 6-7/7/96.63x45.b.AF1.Tentoonstelling
ZM uniformen 7/96.42x30 2ex.c.AF2.23ste Galafeest.26/10/96.Brugge

0354/96

DRUKWERK.a.Programma.Dagen van de Marine 1996.b.Brochure.De Zee-
macht (2 ex)+ Dagen van de Marine (folder)c.Overlijden Admiraal
J.Dewilde (3 items).d.Trammelant De Haan 96+Tentoonstelling Oost-
Duinkerke.e.The Bulletin 8/8/96.(Over het Zwin).f.Krantenknipsel
Staf Vanslebrouck,Oostendenaar in de Ronde.

0361/96

DRUKWERK.a.Knipsel en overlijdensbericht Louis Major.b.Knipsel en
kwartierstaat Louis Major.22/2/1985.c.Menu Kerstmis 1980 in de
Diligence.d.Eindejaarsmenu 1994-95.Slagerij Wim.e.Menus Thermae
Palace Hotel 1987-1994.

0438/96

UITNODIGING+PROGRAMMA.Herdenkingszitting W.Debrock.20/10/96.a+b.
c.UITNODIGING.Muziekconservatorium.Uitvoering 9/11/96+Progr.96-97

0439/96

TOERISTISCHE BROCHURE a.Koksyde,Oostduinkerke,St Idisbald.

0465/96

DRUKWERK.60 drukwerken,teksten,copies van fotos e.a.mbt tot
Henri STORCK.Gemerkt van 1 tem 56 met 4 items in a+b.Farde 84A.

0479/96

DRUKWERK.200 stukken kleindrukwerk,brochures,menu's,uitnodigingen
kunstmanifestaties,religiosa en dergelijke.Gemerkt van 1 tem 200.

0495/96

DIVERSEN.a.DriekoningenKRANT.b.Copie van 3 DOCUMENTEN Loodswezen Oostende 10/1/1852.c.FOTO van Pete Monti.d.PRENTKAART.MS.Bloemfontein in haven Antwerepen.e.FOTOBLADZIJDEN.2 stuk ivm Van Iseghemlaan 87+89.f.FOTO.Prof Dr.Luc Franois.g.FOLDER.2stuks ivm Roesleare.

0374/96

DRUKWERK.a.NECRO.NVOK overledenen 1980-85 8stuks.b.4 publiciteits drukwerken.c.Aandenken overledenen Kat.Volksbond 1960-61. d.Huwelijksaankondiging Osty-Desmedt.e.Religieus aandenken 3stuks f1+2.Bidprentje Caenen H.+In memoriam Herman Bellaert. g1+2.Foto W01.Duitse versterking+ duitse veldkeuken. h.Foto.E Delmotte in Heemuseum.i.Foto Lustige Zigomars. j.1+2.Paukusfeesten 96+Van badkostuum tot badpak. k1 tem 8.8 gedenkenissen plechtige kommunie. l1+2.Folder Infoschip Isera+Zomerconcerten Koksyde 1996. m1+2.Foto kaart Vlaanderen+Negatieven Ommegang 1995. n.Foto Stormschade Heist-Knokke.Winter 1921-22. o1+2.Vaart en station Torhout.+ Tentoonstel.Raveel Brugge. p1+2.Opendeur Medios 1996+Folder.Opgepast gauwdieven. q.Excursies naar G.B.Zomer 96 Ostend Lines. r.Folder.Stichting Vlaams erfgoed. s1+2.Oude briefkaart + Briefomslag De Bolle. t.Krantenknipsel.Einde drukkerij Devriese. u1+2.Menu Panier d'Or Knokke.u3.Menu Restaurant Benny. u4.25 menu's Au Chicon Bredene.u5.13 menu's allerhande. u6.3 menu's allerhande+prijslijst.u7.21 menus restau.Driekoningen u8.2 menu's RNSB.1946-1996.u9.2 menu's VVF Oostende. u10.8 menu's Restaur.Terborgt.u11.2 menu's Gouden Pauw. u12.2 menu's Westhoek.v1+2.Publiciteit hotels Pacific+ Terstreep.

0388/96

KRANTENDEEL.a.Het Laatste Nieuws 2 blz.1968.Oostendse Coctail. b.Het Laatste Nieuws 5 blz 1968.50 jaar terug.

0395/96

BOEK.a.Nautical Almanac 1993.b.Admiralty Tidal tables.voll.1994.

0400/96

BOEK.a.Henri Storck ao la traverse du cinema.b.Hommage Henri Storck.Films 1928-1985.Catalpque analytique.

0402/96

FOTO.zw van College Menen waar Paster Pype zijn studies deed.

0403/96

DRUKWERK.a.18 fotocopies v/tekst Paster Pype en/z tijd.1854-1926. b.2 fotocopye.Lt Cuvelier,medewerken van Paster Pype.c.Fotocopy bidprentje Paster Pype.2 blz.d.Kwartierstaat Paster Pype.2 ex. e.College Menen.Prijsuireiking 1871.4 blz.f.Fotocopy.'1 Abb Pype et son oeuvre.4 blz.g.Tekst.Ons volk ontwaakt.1926.6 blz over P.P. h.2 copies van visserijwachtschip Ville d'Ostende.i.Copy van foto Zijn laatste reis.Lourdes.j.2 copies tekst.Paster pype leerde ons leven.k.Copy krantfoto Le monument Pastoor Pype.l.Copy tekst. Lijkrede voor P.P.door Minister Baels.2 blz.m.Copy foto Paster Pype.n.Copy foto.Bominslag voor visserijschool.o.4 copie van leerlingenlijsten Vrije visserijschool 1913.p.Copy krantenfoto Paster Pype.q.Affichette.(2ex)Expo Paster Pype.r.Kleurencopy schilderij.Paster Pype en zijn vissers.s.Afbeelding Klein seminarie Roeselare.t.Krantenartikel.Expo over leven van Paster Pype.u.Krantentekst Expo Paster Pype in visserijmuseum.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag
- van 08 mei t/m 11 mei
- van 14 juni t/m 14 september (gesloten elke dinsdag)
- van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)
- van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

BEZOEK ONZE THEMATENTOONSTELLING VAN 29 MAART TOT 08 JUNI

SCHEEPJES ONDER GLAS

Realisatie en organisatie door de modelbouwclub "Het Disseltje"

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

*Oostendse Heem- en
Geschiedkundige Kring
DE PLATE*

Zaterdag 7 juni 1997

*Met z'n allen naar de
Westhoek
en Frans-Vlaanderen.*

*Wij wensen jullie een
prettige en aangename
dag.*

A

MET Z'N ALLEN NAAR DE WESTHOEK EN FRANS-VLAANDEREN

We vertrekken stipt op tijd, zoals steeds, met als eerste bestemming het NATIONAAL VISSERIJMUSEUM te Oostduinkerke.

Ons laatste bezoek, als Heemkring, aan dit museum was in 1977, 20 jaar geleden. Wij krijgen meteen de gelegenheid ons te realiseren wat er hier in die twintig jaar veranderd is.

Het VISSERIJMUSEUM was een initiatief van dhr Gaston DESNERCK, vader van de ons welbekende Roland DESNERCK. Vader Desnerck ging met zijn plannen voor het Visserijmuseum eerst aankloppen bij de Stad Oostende. Daar had men echter geen enkele interesse voor het project. Dhr Desnerck ging daarna naar het gemeentebestuur van Koksyde waar men inging op zijn voorstellen, de nodige kredieten voorzag en het project uitbouwde in Oostduinkerke. Jaarlijks trekt dit museum gemiddeld 35.000 à 40.000 bezoekers.

Onze eerste trekpleister is de vissersherberg "In de Peerdevisser-Estaminet". Dit café, een zo getrouw mogelijke reconstructie van een dorpscafé uit de 20erjaren, staat op het Museumplein en maakt deel uit van het complex. We laten ons hier een kop koffie goed smaken.

Op het MUSEUMPLEIN zien we enkele vaartuigen liggen; een in Oostende gebouwd garnaalvissersvaartuig (werf Crabeels 1942); een Tholens Hoogaars, de BOE.3 (Boekhoute); de Oostendse reddingsboot "Watson III" en een walvissloop. Verder staat er ook een signaalmast om de hoog- en laagwaterstand aan te geven. Links zien we een reconstructie van een visserswoning van rond de eeuwwisseling met alles "erop en eraan".

B

We wandelen naar de ingang van het museum maar stoppen even aan het EREPARK dat aan de 350 (sedert 1932) op zee gebleven Vlaamse vissers een symbolische begraafplaats bezorgd. Een uit zee opgegraven scheepswrak staat als symbool van de ontelbare drama's die zich op zee hebben afgespeeld. Op een reeks gedenkstenen staan de namen van de vissers die hun leven lieten op zee aangevuld met enkele persoonlijke gegevens.

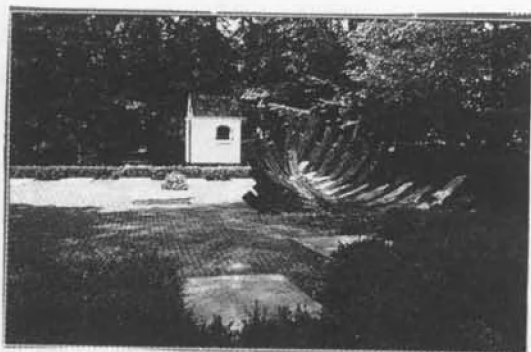
De VISSERSKAPEL draagt in hoge mate bij tot de sacrale verheffing van dit mooi erepark.

We stappen het MUSEUMGEBOUW binnen. Typisch in de inkomhal is het zicht, door een glazen wand, op de werkplaats van het museum waar aan herstellingen, restauratie en modelbouw wordt gedaan.

De eerste zaal is de SCHEEPSBOUWZAAL die zowat alles bevat wat met de bouw van vissersschepen te maken heeft. Men heeft er een gedetailleerd overzicht van de zeer volledige verzameling van materialen en werktuigen die hierbij gebruikt worden.

De GROTE GALERIJ bevat scheepsmodellen van alle mogelijke vaartuigen die op onze kust voor de visserij gebruikt werden.

Bovendien kan men hier genieten van een mooie collectie schilderijen en beeldhouwwerken met maritieme inslag. Het zijn werken van een aantal kunstenaars die Oostduinkerke als pleisterplaats hadden ontdekt en leren waarderen of die gewoon een of meerdere van hun werken aan het museum schonken. Namen als Louis ARTAN, Alois en Robert BOUDRY, Albert CRAHAY, Edgard FARASYN, Walter VAES, Piet VERHAERT, Josué DUPON, Augusta VERBIEST, Pieter FLORIZOONE en echtgenote Magrit VAN NUFFEL, Georges TEUGELS, Heinz DULLBERG, Raf SCHEERS en Charles TRENTÉSEAUX klinken ook ons bekend in de oren.

C

De NIEUWE VLEUGEL van het museum bevat op het gelijkvloers; een verzameling scheepslampen; een reeks geschiedkundige vondsten mbt de Nieuwe Yde; een model van vissershaven (die stelselmatig wordt uitgebouwd); gegevens mbt de activiteiten van onze vissers in het buitenland voornamelijk Argentinië en Zaire; archeologische vondsten; een schelpenverzameling; een verzameling zeefauna op sterk water; twee aquariums met een inhoud van 1500 liter en een verzameling ex-voto's.

Op de VERDIEPING heeft men een afdeling strandvisserij; de reconstructie van een stuurhuis; een zaal voor tijdelijke tentoonstellingen en een projectieruimte.

Het is misschien wat teveel van het goede voor de korte tijdspanne waarover we beschikken. Maar ook hier geldt de regel die voor alle musea van tel is, zo'n bezoek dient beschouwd te worden als kennismaking en voor detailkennis komt men terug.

We gaan dan weer de baan op richting autostrade. Bij het buitenrijden van Oostduinkerke bemerken we links van de baan een heus vissersschip. Het is een recente aanwinst, hier gebruikt als uithangbord van de gemeente. Onder ons gezegd, je moet er maar aan denken.

We rijden de E40 op richting Franse grens tot voorbij Veurne. Hier moeten we er vanaf (maar waarschijnlijk voor niet lang meer) om ter hoogte van GYVELDE het Franse deel van de autostrade over te steken richting Kassel.

Even buiten de dorpskom van Gyvelde rijden we de MOEREN binnen (les Moeres met twee puntjes op de eerste e voor de Fransen). Het is een vrijwel boomloze vlakte waar Fred Germonprez inspiratie vond voor zijn boek " De Moerduivels ". Dit oude moerasland is voor 2/3 Frans en 1/3 Belgisch grondgebied. De streek ligt 0,50 tot 2,50 m onder de zeespiegel.

In het begin van de 17 de eeuw strekten zich hier twee grote watervlakten uit, gelegen tussen de steden Veurne, Hondschote en Sint Winoksbergen en de dorpen Houtem, Bulskamp, Gyvelde, Uxem en Warhem. Het water was er vijf tot zes voet diep met hier en daar een eilandje, een paradijs voor waterwild.

De Duinkerkenaar Roland GERARD maakte een eerste plan op tot drooglegging van het gebied. Als beloning zou hij drie vijfde van het terrein en 50 gemet ontvangen, verder allerlei voorrechten, als de hoge, midden en lage jurisdictie, het recht van wind en water, de wekelijkse markt en twee jaarmarkten.

Het plan werd door de Antwerpenaar Wenceslas COBERGHER overgenomen (1557-1634). Hij was kunstschilder, bouwmeester en stichter van de Pandjeshuizen in de Nederlanden.

In 1616 bezocht hij de streek in gezelschap van ingenieur VAN KUYCK. Het droog te leggen gebied zou men in twee delen scheiden.

Het deel naar Sint Winoksbergen zou toebehoren aan de Antwerpenaar dit Veurnewaarts aan de Aartshertog. Men tekende de overeenkomst op 22 april 1619.

De Moeren werden door een dijk omringd en een gracht van 10 voet diep; een kanaal verbond deze laatste met de haven van Duinkerke.

Twintig molen in 1623 opgericht, brachten het water uit de Moeren naar de ringsloot. Rapen en koolzaad werden weldra gezaaid. De technische leider was de Duinkerkenaar Paul DE KUYPER.

In 1625 plantte men bomen en de rijke burgers van Veurne en Sint Winoksbergen bouwden er een lusthof voor de zomermaanden.

D

Op een gebied van 3255 ha verrezen weldra mooie hoeven. Baron de NOIXMOND bouwde de "Moerkercke"(1644). Het dorpje telde alras 40 huizen , winkels werden geopend en wekelijks hield men er een markt.

De prins van CONDE belegerde in 1646 Duinkerke, de Spaanse goeverneur, markies de LEDE, liet op 4 september de Cunettesluis openen, waarlangs het water van de Moeren werd afgeleid. In enkele uren was het werk van Cobergher vernield. Alleen de kerktoren bleef boven water uitsteken. In 1647 zochten drie rovers een onderkomen op de toren, 's nachts pleegden zij diefstallen. Het jaar daarop sloten zich nog vijf Spaanse deserteurs bij hen aan. De dieven vond men nooit. In 1651 werd hun bootje tegen de toren te pletter geslagen.

Later trof men hun lijken aan, zij waren de hongerdood gestorven.

In 1669 verdedigden de ministers COLBERT en LOUVOIS het nieuwe plan voor de drooglegging, doch vonden geen gehoor. In 1716 mislukte ook CARNILLAC.

In 1746 interesseerde zich Antoine de RICOUART, graaf van Hérou-ville, voor dit gebied. Hij was luitenant-generaal te Sint Winoks-bergen. De Moeren werden hem in eigendom afgestaan. In 1763 kwam de kleine Moere droog te liggen. De 14de juni 1766 was de bemaling voltooid. In 1770 begaven echter de dijken. De eigenaars konden de Hollandse schuldeisers niet voldoen. Deze bouwden dan een tiental molens rond het gebied en pompten het leeg.

In 1793 werden de sluizen opnieuw geopend door de Engelsen die Duinkerke belegerden. Tussen 1802 en 1811 legde DEBUYSER de streek definitief droog.

De tweede kerk bouwde men in 1826 .Na 1850 richtte het beheer der "Wateringues" verscheidene molens op voorzien van stoominstallaties.

In 1914 (23 september) zette men de Moeren opnieuw onder water, en zag echter nauw toe dat enkel zoet water de overstroming verwekte. Dit werd gedurende de tweede wereldoorlog niet in acht genomen...zo verdwenen alle bomen.

We passeren het COLMEVAARTJE dat Veurne met Sint Winoksbergen verbindt en de NOORDMOLEN die bekend staat als de oudste molen in Europa. De funderingen ervan dateren van 1127.

We laten het centrum van HONDSCHOTE links liggen. Dit stadje liet zich gedurende de 14de eeuw reeds opmerken. In de 16de eeuw bezat het meer dan 10.000 inwoners. De bloei was te danken aan de smaakverandering in het gebruik van de stoffen. De verbruikers verzaakten aan het kostbare fijne laken en de streek rond Hondschote legde zich toe op de voortbrengst van goedkope stoffen: de saaien van Hondschote. Saai was een zwaarder gekeperde stof.

De saaiweverij telde 3.000 fabrikanten, die 30.000 man werk verschafte. Het verval kwam bij de aanhechting van de stad bij Frankrijk in de 17de eeuw.

De saaien waren vooral bestemd voor het buitenland. Te Antwerpen vonden de Hondschotenaars kooplieden uit alle windstreken, zodat het stadje al spoedig een van de grootste industriecentra van de Nederlande werd.

In Luik noemde men de saaien "Hanscotte", in Duitsland "Hundskutt" in Frankrijk "escot" en in Italie "scotto".

In 1580 telde Hondschote 15.000 inwoners (Gent had er toen 40.000 en Ieper 9.000). De saaihalle dateerde uit 1562 en de lakenhalle uit 1570.

E

De Hondschotenaars verdreven door godsdiensttroebelen brachten hun werkwijze over naar Duitsland en Nederland. De Geuzen teisterden de stad in 1572-74, later waren het de Fransen, de Spanjaarden, de Calvinisten. In 1576 vernielde een brand 600 huizen. In 1582 verwoestten de soldaten van Anjou de stad, 200 van de 4.000 huizen bleven overeind. Langzaam kwamen de uitgewekenen terug, in 1630 waren er opnieuw 8.000 inwoners. Hondschote zonder wallen leed verder onder het heen en weer trekken van de legerbenden wat de handel onmogelijk maakte. In 1697 bleven nog 1800 inwoners over en in 1764 maakte men geen enkel "sayen-douck" meer in de stad.

Hondschote heeft een fraaie kerk met 7 altaren en een mooi stadhuis waarvan de gevel getooid is met een reeks wapenschilden.

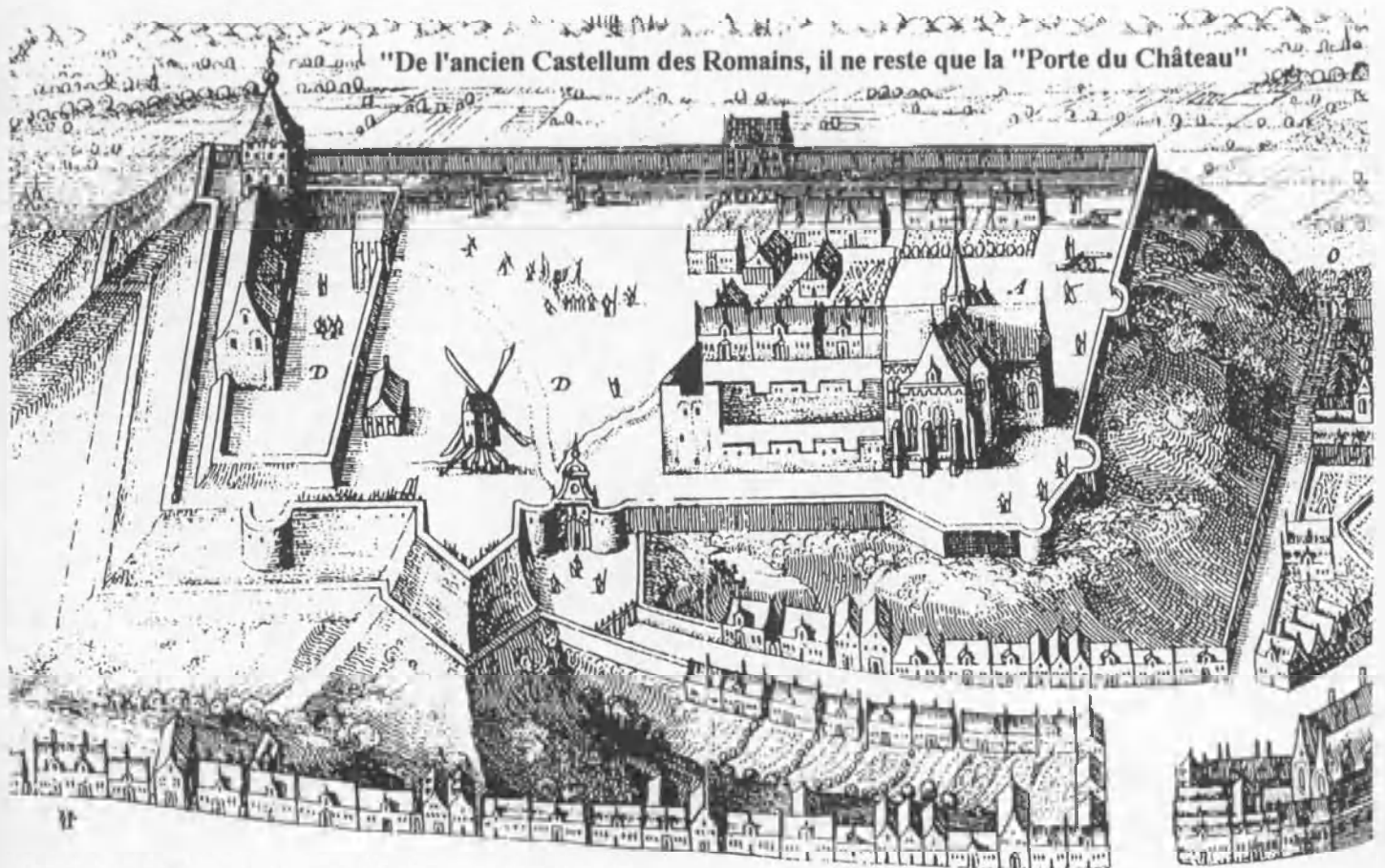
We vervolgen onze weg op de N347 over Killem-Linde en Oostcappel om even voor Droogland de autostrade Rijsel-Duinkerke te passeren.

Ver weg over STEENVOORDE zien we reeds de "Vlaamse bergen", de CATSberg, de ZWARTE en de RODE berg, de KEMMELberg. Voor velen onder ons herinneringen aan de schoolreizen.

De kerk van Steenvoorde ligt als verzonken in een dal. De toren is 92 meter hoog. Er zijn enkele herbergen met Vlaamse namen en een zeer verzorgde molen.

In Steenvoorde slaan we rechts af naar de N 348 richting Kassel.

Het gaat nu in stijgende lijn want KASSEL ligt lijk een arendsnest op de KASSELberg (176m). "CASTELLUM MORINORUM" achteraf "CASTELLUM MENAPIORUM" genoemd.

MUSÉE PORTUAIRE DUNKERQUE

Installé dans un ancien entrepôt de tabac datant de 1868, le Musée Portuaire présente l'histoire et les mutations du port de Dunkerque, grande porte maritime du Nord et troisième port de France.

Y sont évoqués la naissance de Dunkerque, petit hameau de pêcheurs, la guerre de course et les exploits de Jean Bart, célèbre corsaire dunkerquois, l'époque prospère de la pêche à Islande, ou encore les grandes étapes historiques du développement du port, de ses imposantes fortifications dessinées par Vauban jusqu'à sa reconstruction après la Seconde Guerre mondiale et son essor commercial et industriel.

On y découvre aussi la diversité des métiers et activités portuaires et sa constante évolution : construction et réparation navales, manutention des marchandises, pilotage, remorquage, lamanage, dragage, commerce maritime...

La découverte des deux bateaux-feux, le Sandettie (1949) et le Dycel (1912), classé monument historique, du trois-mâts navire-école Duchesse Anne (1901), également classé, et de la péniche Guilde (1929) complètent la visite du musée.

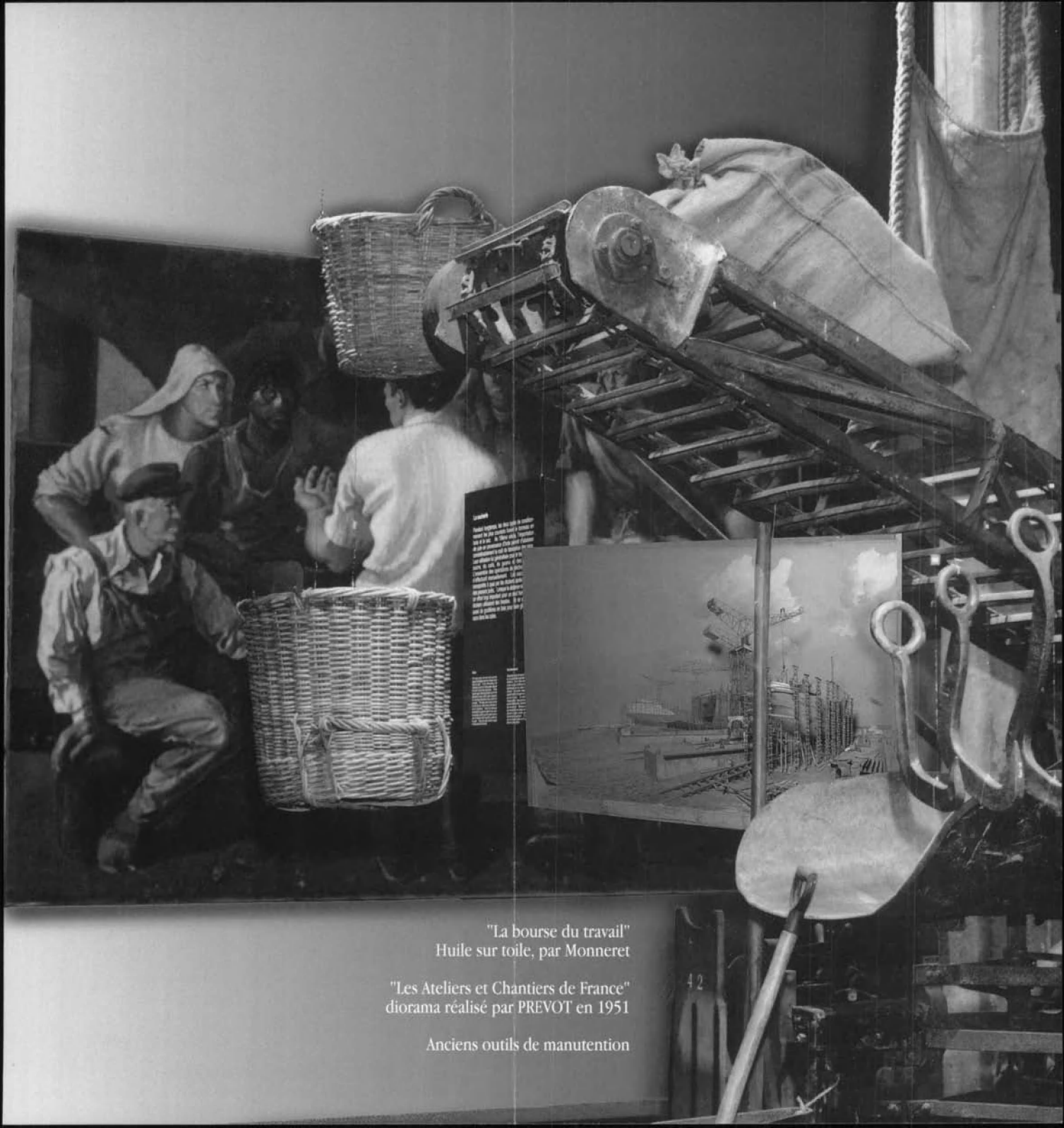

Projet d'aménagement du musée à flot.
Esquisse "Vu par"

Un parcours dans le port moderne, en autocar ou en bateau, et la visite du phare du Risban (63m de haut), permettront de comprendre la réalité du fonctionnement du port et d'appréhender l'échelle gigantesque des équipements portuaires.

Le Musée Portuaire met à votre disposition :

- son service de visites guidées
- son service d'animations pédagogiques
- son centre de documentation
- sa boutique d'objets de marine

Le diorama
Ce diorama illustre le rôle du travailleur dans le développement de la France industrielle et maritime au XIXe siècle. Il représente un atelier de construction navale où les ouvriers sont occupés à assembler les pièces d'un navire. Le travailleur est au centre de l'activité, et son rôle est essentiel pour la prospérité du pays. Le diorama est une œuvre d'art qui permet de visualiser le monde du travail de l'époque.

"La bourse du travail"
Huile sur toile, par Monneret

"Les Ateliers et Chantiers de France"
diorama réalisé par PREVOT en 1951

Anciens outils de manutention

Centre de Documentation

Service Animation Pédagogique
Atelier de matelotage

Galerie Navale

Le Musée Portuaire est ouvert tous les jours, sauf le mardi,
de 10h00 à 12h45 et de 13h30 à 18h00
(de 10h00 à 18h00 pendant les mois de juillet et août).
Jours de fermeture : 1er janvier, veille de mardi gras, 1er mai, 25 décembre.
Pour tout renseignement complémentaire et réservation,
veuillez contacter le musée.

9, Quai de la Citadelle - Dunkerque

Tél. : 03.28.63.33.39 - Fax. 03.28.65.06.

F

De Romeinen legerden er een garnizoen. Zeven heirwegen liepen over de berg :

Kassel-Terwaan, over Bavikhove en het Réhouetbos.

Kassel-Leie, over Tienen(Thiennes), Okselare, Stapel, Arien.

Kassel-Portus Itius, Ochtezele, Waten, Holke, Bonen.

Kassel-Mardijk, over Ekelsbeke, Krochte, Spijker.

Kassel-Stegers(Estaires), over Strazele.

Kassel-Vlaanderen, over Steenvoorde, Ieper, Brugge.

Kassel-Wervik-Doornik.

In dit "Castellum" werd generaal Caurarius geboren, die zich tot keizer liet kronen en de bouwer was van de eerste Britse vloot.

In 396 werd het stadje vernield door plunderaars en in 928 door de Noormannen. In 1071 was Kassel reeds met muren, torens en vijf poorten omringd.

Op het "terras", 1200 meter lang en 300 breed, bevond zich het "Castellum Morinorum" herbouwd door de Romeinen. Hier stond ook " 'S GRAVES TOREN " een vuurtoren door de Fransen vernield in 1672.

Op die plaats staat nu een monument waarop de drie bekende veldslagen om Frans-Vlaanderen voorkomen.

De eerste van de drie werd gewonnen door Robrecht de Fries. Hij overwon in 1071 , te Bavinhove, Phillippe I en werd graaf van Vlaanderen ten nadele van Arnould en Boudewijn, zonen van zijn broeder. Als dank liet hij op het terras de stiftkerk van Sint-Pieter bouwen (1075) en voegde er een kapittel van 20 kanunniken aan toe.

In 1223 werd in deze kerk het huwelijk gesloten tussen Margareta van Vlaanderen (jongste dochter van Boudewijn IX) en Willem van Dampierre. Deze kerk was in de 18de eeuw aan vernieuwing toe. In 1788 werd begonnen aan de aanleg van een nieuwe kerk, alleen de krypte was beëindigd toen de Franse revolutie uitbrak. Van de verdere bouw is er niets meer gekomen.

In de tweede veldslag (1328) versloeg Phillippe VI in de omgeving van Hardefoort de opstandelingen onder het bevel van Nikolaas ZANNEKIN.

In de derde veldslag op Palmzondag 1677 overwon Philippe, hertog van Orleans, in de Penevlakte de Nederlanders en de Spanjaarden aangevoerd door Willem III van Nassau, prins van Oranje met als resultaat dat de streek bij Frankrijk werd aangehecht. Hiermee eindigde de roemrijke geschiedenis van het "Castellum" van Kassel.

Centraal op het plateau staat het RUITERSTANDBEELD VAN GENERAAL FOCH, die, tijdens de eerste wereldoorlog, van hieruit met de verreijkker de posities van de legers aan het front in het oog hield. Hij had in Kassel zijn hoofdkwartier.

Iets hoger staat een molen uit de 18de eeuw die voordien in Arneke stond. Zij verving de vroegere "KASTEELMEULEN" die in 1911 door een brand vernield werd.

In de nabijheid staat het "GROOT HOTEL of CASINO". Hier was het hoofdkwartier van generaal Herbert Plumer gevestigd, de overwinnaar van Wijschate en Mesen. De naam van de instelling is nogal weids voor het café dat er momenteel wordt uitgebaat.

Vanuit de bovenste verdieping verzorgt "RADIO UYLENSPIEGEL" (sedert 1978) dagelijks een Vlaams-Frans programma. Zij willen hiermee een plaatselijke publieke opdracht vervullen: de promotie van de volkstaal van de Westhoek en van de Vlaamse cultuur in al zijn aspecten. Radio Uylenspiegel zendt iedere dag van 7 tot 23 uur, uit op frequentie :91,8 F.M. met een zendsterkte van 500 W. Bij normale weersomstandigheden zijn de uitzendingen te beluisteren tot in Brugge en Oostende.

G

Wandelt men rond de terras dan heeft men vanaf de panorama's (met orientatietafel) een zicht op de oude daken van Kassel, op de Vlaamse bergen, over de vlakte tot aan de Noordzee en het Belfort van Brugge.

Een oud Kassels gezegde luidde : "Van Kassel ziet men vijf koninkrijken, Frankrijk, België, Nederland, Engeland en boven de wolken het koninkrijk van God ".

Kassel was de zetel van een kasselrij die 4 steden omvatte: Hazebroek, Steenvoorde, Waten, Stegers en 54 dorpen.

De weg Duinkerke-Kassel-Rijsel werd aangelegd in 1753-1756 en Kassel-Sint Omaars in 1773.

We verlaten onze uitkijkpost en zakken terug af naar de Grote Markt.

Op onze weg naar " La Taverne Flamande " hebben we oog voor de gebouwen op de Grote Markt.

Er is het LANDHUIS aan de zuidzijde van de markt (16de eeuw, renaissancestijl, beschermd monument). Het was de administratieve zetel van de kasselrij. Gedurende de eerste wereldoorlog had maarschalk Foch er zijn werkkamer. Het gebouw bezat vroeger een torentje. De 17 blinde dakvenstertjes verzinnebeelden het aantal vierscharen die van het hof van Kassel afhankelijk waren. Dit hof werd gesticht door Johanna van Vlaanderen (13de eeuw). Hier werd rechtspraak gehouden in burgerlijke en criminele zaken. In 1789 werden de feodale rechten en de rechtspraak van de heren opgeheven.

In de grote zaal vindt men nog de 54 kasten met de naam van de dorpen, die onderworpen waren aan de jurisdictie van Kassel.

Het museum, gewijd aan kunst, geschiedenis, geologie en heemkunde is in dit gebouw ondergebracht. Waar we oorspronkelijk dachten het museum te bezoeken moesten we ervaren dat het omlangs gesloten werd voor vernieuwingswerken.

Verder hebben we aan de zuidkant van de markt :het oude HOTEL D'HALLUIN met een gevel in Louis XVI-stijl,het "HOTEL LENGLE de SCHOEBEKE (1643 met renaissancegevel), verblijfplaats van generaal Weygand (1915-1918), het HOTEL MAC MAHON gewezen woonst van A.Mac-Mahon, prelaat van de Sint Pieterskerk (1682-1700) met kunstig houtsnijwerk en schilderijen (18de eeuw).

Aan de noordzijde van de markt het nieuwe STADHUIS (1959). Het oude, uit 1634, werd in 1940 vernield.

Ook op de markt staat het MONUMENT VAN DE GESNEUVELDEN uit de eerste wereldoorlog, met een lang lijst Vlaamse namen.

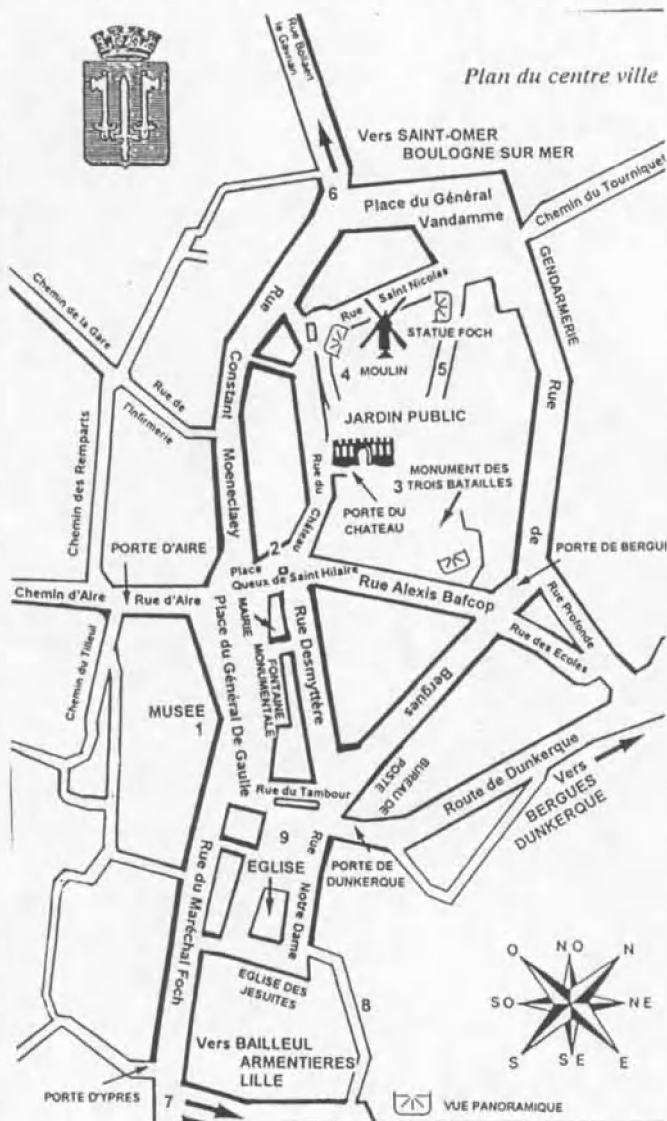
Buiten de gebouwen op de markt hebben we nog de gotische O.L. VROUWEKERK, herbouwd in 1290, hersteld tussen 1302 en 1655. De toren werd gerestaureerd in 1808, 1825 en in 1875, de torenspits vedween. Het uurwerk komt uit de abdij van Klommeres. De beiaard (buiten gebruik) bezit 8 klokken op drie rijen geplaatst.

Het interieur van de kerk is verwaarloosd. In deze kerk wordt "O.L. VROUW VAN DE CROCHT" vereerd (een eikenhouten beeldje uit de 16de eeuw).

Er is een "Kruisafneming toegeschreven aan de school van Van Dyck, en een "Sint Franciskus" toegeschreven aan Rubens. De kerkschat bestaat uit een kelk (1620) en een reliekschrijn met het Gulden Vlies.

Verder is er nog de voormalige JEZUIETENKERK (1634-1687). Eertijds werd O.L. Vrouw van Scherpenheuvel er vereerd. De jezuïeten verstrekten er onderwijs tot de opheffing van de orde in 1764.

Op het kerkhof ligt het graf van generaal Van Damme, geboren in Kassel anno 1770. Als graaf van Unseborg (Saksen) en generaal van Napoleon streed hij te Austerlitz, Ulm en Nieuwpoort. Zijn kasteel, gebouwd in de vorm van een fregat (Empirestijl) staat op het einde van de Yselstraat.

*Cassel : point culminant des Flandres
-175,90 m-*

In de tuintjes rondom de berg zijn er nog sporen van 12 hoektorens en van de omwalling. Op de zuidflank van de berg is een 6 ha groot ontspanningspark. Het TV relaisstation op de berg liet toe, dat de kroningsfeesten van koningin Elisabeth van Engeland door het Eurovisienet konden worden overgenomen.

Maar dit alles laten wij aan U over voor een volgend bezoek aan Kassel. Wij spoeden ons nu naar "La Taverne Flamande" waar we de voeten onder tafel steken en ons de aperitief laten serveren op rekening van DE PLATE. Het menu kent U reeds van de aankondiging in het tijdschrift. Tijdens de maaltijd genieten we van het uitzicht over de streek. Laat het U smaken.

Omstreeks 14u30 gaan we terug de baan op en verlaten we Kassel richting Duinkerke via de N 16.

Over Wormhout, Socx (waar we weer de autostrade kruisen) en Bergues rijden we aan Coudekerque Branche DUINKERKEN binnen.

Oorspronkelijk een klein vissersdorpje, beschermd door de duinen, later getekend door verschillende oorlogen, is Duinkerke nu de derde haven van Frankrijk geworden (na Marseille en le Havre) en tevens een moderne stad die sommige van haar historische monumenten heeft kunnen bewaren als getuigen van een roemrijk verleden.

Duinkerke staat voor de meesten van ons nog in het geheugen gegrift als de stad waar tussen 25 mei en 4 juni 1940 tijdens de bloedigste gevechten 350.000 soldaten (voor tweederde Engelsen) konden ingescheept worden en overgebracht naar Engeland. Niet minder dan 870 schepen, van alle slag, brachten deze evacuatie tot een goed einde. 250 onder hen werden tot zinken gebracht. 80 % van de stad werd verwoest. Vandaag heropgebouwd kent Duinkerke een vlugge commerciële en industriële expansie.

De naam Duinkerke daagt voor het eerst op in 1067. Het eerste stadszegel stelde een vis voor met als onderschrift " Sigillum Dunkerka". Van de Vlaamse Hanze maakte de stad nooit geen deel uit. In 1318 schonk ROBRECHT VAN BETHUNE aan zijn jongste zoon Robrecht van Kassel, samen met een paar andere steden, Duinkerke. In deze laatste stad bouwde hij een burcht.

Gedurende het bewind van de BOURGONDIERS werd de stad uitgebreid en versterkt. In de 16de eeuw bezat ze twee "vierboeten". Men verhoogde met twee verdiepingen een van de hoektorens van het kasteel van de omwalling en gebruikte het als vuurtoren. Dit is wellicht de oorsprong van de LEUGHENAER. Vanaf 1645 werden kaarsen ontstoken in plaats van rijshout.

Tijdens de regering van Jan zonder Vrees werd de stad verder versterkt. Ze bezat 28 torens, bijna allen verhuurd als opslagplaats.

In 1506 kende Duinkerke de eerste Spaanse bezetting. Geraard van Meckeren luidde de reeks in van de grote kapers, die driehonderd jaar onafgebroken zouden bedrijvig blijven.

In de stad telde men in de 16 de eeuw 5 rederijderskamers, waaronder de bekende "De Carssouwieren ". De prins der rederijders Michiel de SWAEN is hier in 1654 geboren.

Duinkerke is vooral bekend gebleven als kaperstad. Verscheidene inwoners brachten het zelfs tot admiraal. De hiernavolgenden waren gekende kapers:

1. Tijdens het Spaans bewind: Jaak Colaert, Antoon Colaert, Adriaen Dierycksen, Mathias Maes, Mathias Rombout, Michiel Jacobsen (eerste admiraal van de Spaanse vloot; de koning liet hem om zijn grote verdiensten bijzetten in de kathedraal van Sevilla tussen de beroemde ontdekkingsreiziger Christoffel Columbus en Cortes. Als aalmoezeniers aan boord van de kapersvaartuigen vonden 30 jezuïeten, de dood.
2. Onder Franse vlag: Jan Bart en Filip Bart, Pieter Salvert, Blanckeman en nog veel anderen. Toen Antwerpen van de zee afgesloten en Oostende ten gronde was gericht werd Duinkerke de belangrijkste haven in de Spaanse Nederlanden.

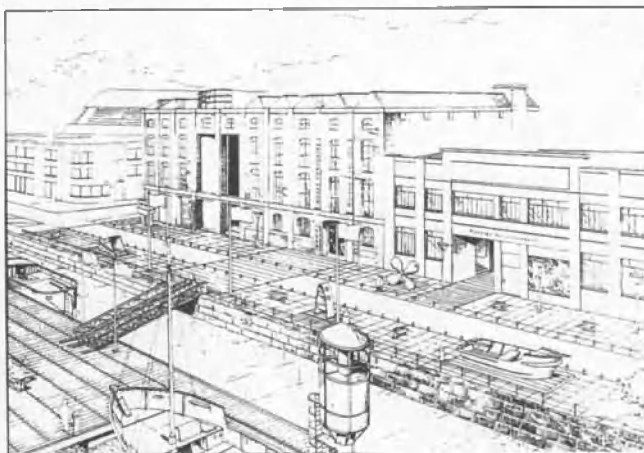
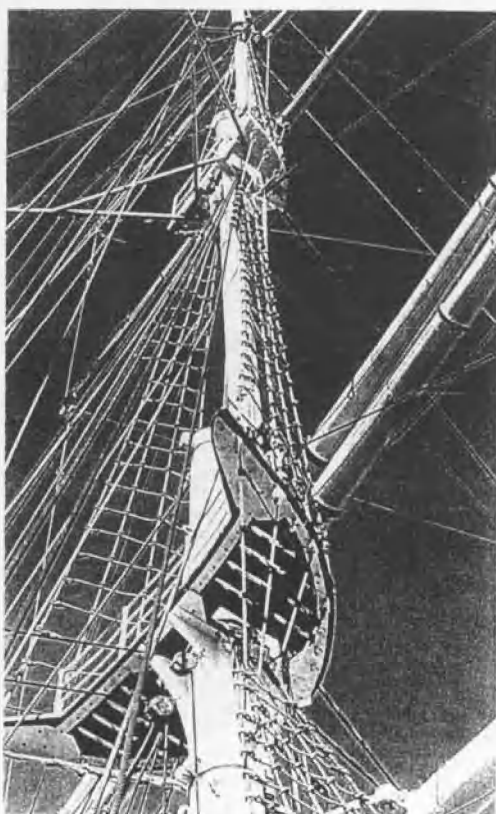
In 1638 begon het graven van het kanaal Duinkerke-Plassendale. Reeds in 1634 was de stad verbonden met een Sint-Winoksbergen door een waterweg.

In 1662 verkochten de Engelsen de stad aan de Fransen. De Franse ambtenaren werden gehaat door het volk. Vele bloedige gevechten vermeed men door het onmiddellijk uitvoeren van de doodstraf (1669-1689). De voertaal in de scholen bleef Nederlands.

Duinkerke lag tussen twee tolgebieden; de Nederlanden en Picardie; werd beschouwd als "pays d'étranger effectif" en kon daardoor vrije handel drijven met het buitenland. Het verdrag van Utrecht (1714) verplichtte de Fransen de stadsversterkingen tot de grond af te breken en de haven te sluiten.

Voor de Franse revolutie schreven de Duinkerkenaars nog in het Nederlands en kenden meestal gebrekkig Frans. In 1810 was het volksleven nog volledig eentalig. De strijd door de officiële instanties gevoerd, leidde er echter tot de volledige uitroeiing van

Bij het binnenrijden van de stad hebben we links van ons het spoorweg- en TGV station van Duinkerke liggen. Iets verder komen we aan de eerste (oostelijke) stadsdokken. De driemaster DUCHESSE ANNE (1901) die we daar zien liggen was een Duits opleidingsschip dat na de oorlog (1946) aan Frankrijk werd overgemaakt als oorlogsschade.

De oude haven ligt er tegenwoordig wat verlaten bij. Verschillende gebouwen werden afgebroken of kregen een nieuwe bestemming, zoals de de opslagplaats voor tabak uit de 19de eeuw (1851) waarin het MUSEE PORTUAIRE werd ondergebracht.

Vanaf 1970 werd in Duinkerke een nieuwe koers gestuurd en werden een nieuwe oostelijke en westelijke haven uitgebouwd. Die oostelijke haven is toegankelijk voor schepen van 110.000 ton. De industrie is er vertegenwoordigd door SOLLAC, de grootste staalfabriek van Duinkerke en de TOTAL-raffinaderij. Verder is er een scheepsreparatiecentrum en een gebied waar goederen worden overgeslagen. In de westelijke haven vinden we de FERRY-terminal en recentelijk gevestigde bedrijven als PECHINEY ALUMINIUM DUNKERQUE en DUPONT de NEMOURS. Het gebied met zijn 17 km kaaimuren en havenoevers vormt een indrukwekkend geheel.

Een bezoek aan het geheel is de moeite waard maar dan als een daguitstap naar Duinkerke. Misschien voor een volgende gelegenheid want ons doel is nu het MUSEE PORTUAIRE

In het dok voor de deur van het Museum liggen twee lichtscheepen, de DYCK en de SANDETTIE, alsook een binnenschip. Zij worden later, samen met de DUCHESSE ANNE, opgenomen in de collectie van het museum om als tentoonstellingsruimte te dienen.

De DYCK en de SANDETTIE zijn twee gekende lichtscheepen van op de Vlaamse Banken. Ze werden voor het eerst ingezet in 1863. Sedertdien voerden 15 verschillende schepen dezelfde naam en functie uit. Voor enkele jaren werden ze echter vervangen door lichtplatformen die dezelfde functie uitoefenen maar waaraan geen personeelskosten meer verbonden zijn.

We stappen het museum binnen en beginnen onze rondgang.

Op het gelijkvloers werd een zaal voorbehouden voor een thema-tentoonstelling over de Inuits, een eskimostam. Mooi meegenomen doiorlopen we die eerst.

Op het gelijkvloers en de eerste verdieping is de geschiedenis van de haven gereconstrueerd. Op de tweede verdieping staat een prachtige collectie scheepsmaquettes van oorlogs- en handelschepen uit de 18de en de 19de eeuw. Alle soorten zeilschepen, raderstoomschepen en hedendaagse schepen zoals het passagierschip de NORMANDIE.

Galerij scheepsmodellen

Documentatiecentrum

Dienst pedagogische programma's

L

De opstelling van de verzameling is een lust voor het oog. Hierbij werden de modernste technieken en materialen gebruikt.

Het is een mooi voorbeeld hoe een oud pakhuis, te vergelijken met onze hangars aan de dokken achter de Demeybrug, een brandnieuwe functie kan krijgen. Heel de installatie werd gefinancierd en uitgebouwd door een privé-instelling. Alhoewel men daarover zeer zwijgzaam was zit er waarschijnlijk een stuk Europese geld in.

In het documentatiecentrum wachten zo'n 3.000 boeken op consultatie. Daaronder verscheidene werken in het Nederlands en een fraaie collectie stripverhalen, met voorop de de avonturen van CORTO MALTESE.

In een van de oostelijke dokken hebben onze laatste drie RMT schepen een ligplaats gevonden nadat men in Zeebrugge, Gent en Antwerpen geen interesse had om die schepen een tijdlang te bergen. Dit laatste wekt toch enige verwondering want in de vijftigerjaren lag het kanaal van Zeebrugge naar Brugge vol met Griekse koopvaardij schepen. Zij werden maanden uit de vaart genomen bij gebrek aan vaart. Wat toen kon schijnt nu niet meer te kunnen. Het betekent echter een meerkost bij de vereffening van de RMT want het wachtvolk moet dagelijks aan en af gereden worden.

We stappen terug op de car en doen al rijdende een kleine rondrit doorheen het stadcentrum.

Bij het wegrijden van het museum ligt voor ons de VISSERSHAVEN met alles dat erbij hoort.

Recht voor ons, als we over de brug rijden, zien we de LEUGHENAER de oude vuurtoren bij de havengeul (14de eeuw). Het is de laatste van de 28 torens uit de verdwenen stadsomwalling (1406). Het oudste monument van Duinkerke.

We volgen de rue CLEMENCEAU waar we eerst op onze rechterzijde het STADHUIS zien. Gebouwd in 1901, in Vlaamse renaissance stijl, naar de plannen van Louis Cordonnier, hersteld in 1955. De toren is 75 m hoog.

Vervolgens hebben we, ook rechts, het BELFORT uit 1440 en 58 m hoog. Dit bouwwerk is de vroegere toren van de Sint Elooiskerk. De beiaard werd vernield in de tweede wereldoorlog en vernieuwd in 1962 (48 klokken). Normaal speelt hij elk uur de "Cantate van Jan Bart".

Links van ons staat de SINT ELOOIKERK. De oorspronkelijke ingang van deze kerk uit 1451 bevond zich onder de huidige belforttoren. De kerk werd gerestaureerd in 1667. In 1784 werd de toren van de kerk afgesneden door de aanleg van een nieuwe straat (de huidige rue Clemenceau). De kerk kreeg een nieuw portaal dat in 1884 vervangen werd. In 1928 vond men hier het graf terug van Jan Bart: de grafsteen werd tijdens de tweede wereldoorlog vernield.

Het STANDBEELD van JAN BART op de markt werd in 1848 vervaardigd door beeldhouwer David d'Angers.

Hier halten we voor een uur voor een kleine wandeling door het hart van Duinkerke, of voor diegenen die het wensen een Frans natje in een van de instellingen in de onmiddellijke omgeving

In de onmiddellijke omgeving kunnen we even een straat omlopen voor LA PORTE DE LA MARINE uit 1686 die er een beetje verweesd bijstaat. Oorspronkelijk was het de ingang tot het inmiddels verdwenen arsenaal van de Marine gebouwd naar de plannen van Vauban. Nu is de ingang van een park.

Om de hoek ligt de PLACE du GENERAL de GAULLE met het MUSEUM voor SCHONE KUNSTEN met schilderijen uit de Vlaamse, Italiaanse en Franse school van 17de eeuw tot nu. Er staat beeldhouwer van Artan, César en Appel. Er is een galerij gewijd aan de lokale geschiedenis.

Het huidige CASINO-KURSAAL bevindt zich aan de Zeedijk. Tot 1930 gebruikte men in Duinkerke de in 1875 aangekochte Kursaal van Oostende. Deze eerste Oostendse Kursaal, die bestond uit gietijzeren elementen en hout, werd in 1852 op de Oostendse vestingen gebouwd. Toen de vestingen in 1865 ontmanteld werden bouwde men 10 jaar later een nieuwe Kursaal in steen en demonteerde de oude die zijn weg vond naar Duinkerke. Na 1930 werden de resten van het gebouw omgebouwd tot een stedelijke garage die daarna werd overgenomen door een privé firma. Van het oorspronkelijke gebouw zijn nog enkel de in de muren verwerkte pilaren te zien.

Het uur is om, we schepen terug in en vervolgen onze korte rondrit doorheen de stad alvorens we Oostendewaarts trekken.

We werpen allereerst een blik op de resten van onze roemrijke eerste Kursaal.

Het ONZE LIEVE VROUWKAPELLETJE (herbouwtin 1815) is niet alleen het memoriaal van de Duinkerkeze zeelui maar is ook een pelgrimsoord gebleven van de Vlaamse vissers. Buiten de ex-voto's en de danktegels hangen er niet minder dan 14 scheepsmodellen. Ook de brandramen en enkele schilderijen zijn de moeite waard.

Op het kruispunt in de buurt van het kapelletje staat LA COLONNE DE LA VICTOIRE opgericht in 1893. Het kwam er om de 100ste verjaardag te herdenken dat, tijdens de slag van Hondschote in 1793, het beleg van Duinkerke werd opgeheven.

Op de avenue des Bains ligt het museum voor HEDENDAAGSE KUNST en LE JARDIN DES SCULPTURES.

Ondanks de aanwezigheid van NAUSICA in Boulogne heeft ook Duinkerke een AQUARIUM met 20 aquariums en 10.000 vissen van de meest diverse oorsprong; Zuid-Amerika, Afrika, Oceanië en de Noordzee.

Op het uiteinde van de Digue de Mer (onze zeedijk) die op dat uiteinde herdoopt werd tot Digue des Allies werd in 1962 LE MEMORIAL DES ALLIES opgericht dit in herinnering aan de vele leden van de strijdkrachten die in mei-juni 1940 hebben bijgedragen tot het wellukken van OPERATIE DYNAMO.

Ook Duinkerke heeft enkele villa's die als enkelingen in het stadsbeeld voorkomen en gekoesterd worden als juwelen. Dit is het geval met VILLA MYOSOTIS in de avenue de Rosendael. Gebouwd in 1894 en gerestaureerd in 1993. Typisch is dat deze villa volledig in hout gebouwd werd, dit vanwege de militaire beperking eigen aan een vestingstad.

Een andere monumentaal gebouw in hout is VILLA ZIEGLER aan de Boulevard P. Verley.

Als een ander onderdeel van de rijkdom van de Duinkerkeze architectuur zijn er echter nog de villa's van MALO-LES-BAINS.

Reder Gaspard MALO uit Duinkerke kocht in 1858,650 ha duinen om er luzerne te kweken. De teelt mislukte. Hij richtte er dan een badplaats op. In 1868 bouwde men er een groot casino. In 1891 werd de gemeente onafhankelijk van Rozendaal en kreeg de naam van de stichter. Het is de grootste badplaats uit het noorden.

Wij trachten van dit alles een glimp op te vangen binst onze rondrit. Wilt U het in detail bekijken dan moet U maar eens terugkomen. Onze dag was wel gevuld en traditiegetrouw zorgen we weer om tegen halfnegen in Oostende te zijn.

De terugweg gaat over het baantje langs LEFFRINCKHOUCKE, ZUYDCOOTE en in BRAY-DUNES draaien we voorzichtigheidshalve naar de N40 om zonder problemen de grens over te steken. We hebben op dat punt enige ervaring met de Franse douane.

Hier eindigt mijn 24 ste Plateris, ik blijf dit herhalen om de tel niet kwijt te geraken. Eens te meer zijn we koploper geweest. Wij waren van de eerste groepsreizen uit Oostende naar het toen nieuwe NAUSICA in Boulogne, dit was ook het geval met het toen juist geopend MUSEE

DE LA GRAND GUERRE in Perron en nu herhalen we het met het MUSEE PORTUAIRE.

Daarmee beëindigen we ons voorzomerprogramma. We geven elkaar rendez-vous op zaterdag 20 september 1997 waar Uw dienaar U zal wegwijis maken in de Oostendse sterrenhemel. Ik draag ten gepaste tijde eieren naar de Arme Klaren voor een klare lucht. Lukt het niet dan doen we het aan de hand van dia's en kaarten.

Onze hartelijke dank omdat U er eens te meer bij waart en dit met zeer veel belangstelling en DE PLATE wenst U allen een mooie zomer toe en heerlijke vacaties.

J.B.Dresen.

Geraadpleegde litteratuur.

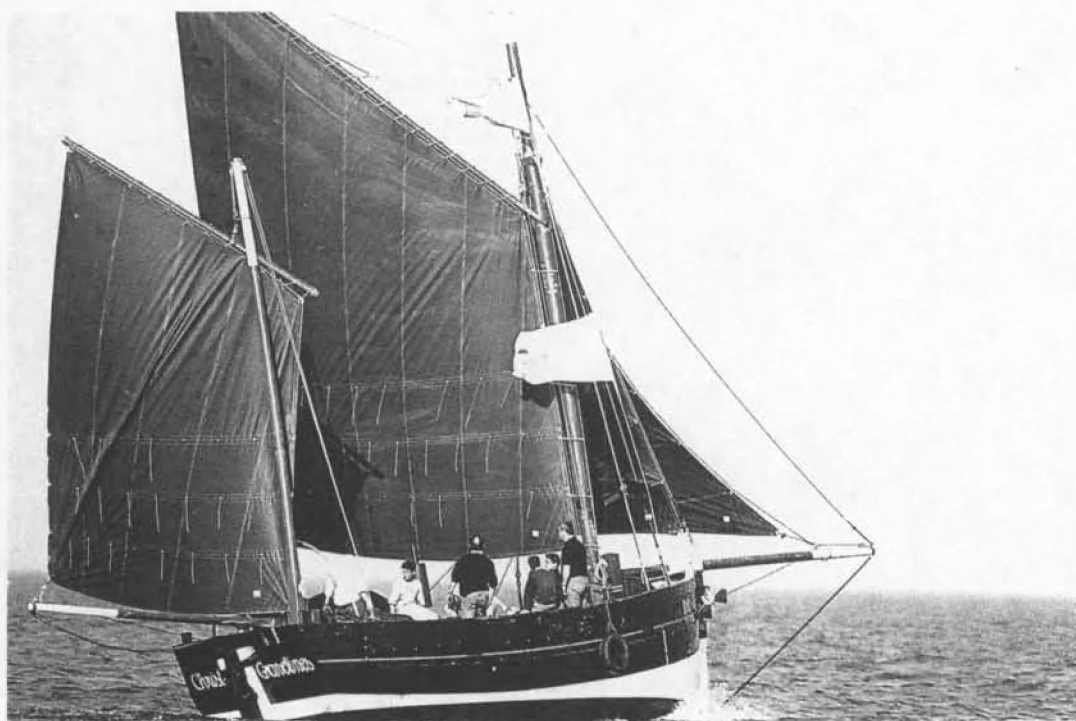
Bert BIJNENS. Zuid of Fransvlaanderen.

Bert BIJNENS. Frans Vlaanderen. Houtland I autoroute.

Diverse KVF Mededelingen (Orgaan Komitee voor Frans-Vlaanderen).

Leidraad doorheen het Nationaal Visserijmuseum.

Infolders en brochures van Cassel en Duinkerke.

FOTOCOPIEHUIS
DESNERCK D.

Torhoutsteenweg 196
8400 OOSTENDE
Tel. 059/50 31 46

**FOTOCOPIES
AAN DE
GOEDKOOPSTE PRIJZEN**

Wij fotocopieren voor u op :

- wit en gekleurd papier Din 80g.
- wit en gekleurd karton Din 170g.
- 1 of 2 zijden
- zelfklevende etiketten
- transparanten

V O O R :

- Studenten
- Onderrwijs
- Verenigingen
- Zelfstandigen
- Enz...., enz....

MEI 2 ACTIVITEIT. AVONDVOORDRACHT

Wanneer : Donderdag 29 mei 1997 om 20u30

Waar : In de Conferentiezaal van V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6

Onderwerp : **EEN OOSTENDSE JOOD. Het proces Ezechiël de JONGHE, 1784-1787**

Spreker : Prof Dr. Luc **DEQUEKER**, hoogleraar geschiedenis en literatuur van het Jodendom aan de K.U Leven

De Joodse Gemeenschap van Oostende viert dit jaar feest. Als Heemkundig en Geschiedkundige Kring dachten wij het goed hierbij ook ons steentje bij te dragen. Wij doen dit met een voordracht.

De Amsterdamse Jood Ezechiël de JONGHE (geboren ca. 1745) vestigde zich in 1781 in Oostende., in het kader van de commerciële expansie van de haven. Reeds in november 1781 verkreeg hij op eigen verzoek burgerrijrechten en was zo een van de eerste Joden in België die kon genieten van de zg. "Judenreformen" en het "Tolerzpatent" van Jozef II. Op 18 oktober 1782 werd hij, ondanks zijn Joodse geloof, aangesteld tot gezworen makelaar in koloniale waren en tabak.

Uit een vrijwel onbekend gebleven procesbundel in het Rijksarchief van Gent (Archief Raad van Vlaanderen nr. 23.615) blijkt dat Ezechiël de JONGHE (gehuwd met Anaatje PIECK, zes kinderen) betrokken werd in een rechtszaak over vervalste goudstaven. Hij werd in september 1786 gearresteerd. In januari 1787 kwam hij vrij bij gebrek aan bewijzen. Bij de processtukken (216 nrs.), waarin verslagen van de Geheime Raad, de fiscale Raad van Brabant en de Raad van Vlaanderen, zijn persoonlijke brieven van Ezechiël de JONGHE gevoegd en een deel van zijn handelscorrespondentie (met o.m. notities in het Jiddisch).

Het dossier werd in 1988 bestudeerd onder leiding van Prof. Luc DEQUEKER en Prof. J. ROEGIERS van de K.U. Leuven door Mevr. Tatiana SEEGERS (onuitgegeven licentiaatsverhandeling Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Departement Geschiedenis).

Prof. Luc **DEQUEKER** (°Roeselare 1931) is hoogleraar Geschiedenis en Litteratuur van het Jodendom aan de K.U. Leven (Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, departement Theologie). Hij publiceert in wetenschappelijke tijdschriften over bijbelwetenschap en Joodse cultuurgeschiedenis.

Een onderwerp dat buiten de gewone lijn ligt, maar toch onze volle aandacht verdient vanwege de periode waarin de gebeurtenissen plaats vonden namelijk die van Oostende Vrijhaven.

Dit is onze laatste voorzomerse voordracht en wij hopen U talrijk te mogen begroeten. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor alle belangstellenden. Men zegge het voort.

DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

Secretaris a.i
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 Oostende

Verantwoordelijke uitgever
A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 Oostende

JAARGANG 26
NUMMER 6-9
MAAND jun-sep 1997

PENNINGMEESTER
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 161 : **J. P. FALISE** : In memoriam Jan Baptist Dreesen.
- blz. 163 : **Y. VAN HYFTE** : Die van het Hazegras wenden zich tot de minister van Oorlog (1855).
- blz. 164 : **R. DECLEER** : De aalmoezeniers van den Arbeid in Oostende - 1926-1954.
- blz. 167 : **N. HOSTYN** : Monumenten, beelden en gedenkplaten te Oostende. LXXV.
F. COOPMAN : De vergeten zeevrijdigers 1914-1918 (6).
- blz. 170 : **G. BILLIET** : Raversijde even gefocust.
- blz. 176 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (45).
- blz. 180 : 4e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1996.

BEZOEKT ONZE THEMATENTOONSTELLINGEN

Tot en met 15 september : JAZZ TE OOSTENDE.

Vanaf 20 september : HOMMAGE AAN WALTER DEBROCK.

De wandelvoordracht, DE OOSTENDSE STERRENHEMEL, gepland voor zaterdag 20 september gaat om begrijpelijke redenen niet door.

SEPTEMBER - ACTIVITEIT. AVONDVOORDRACHT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de avondvoordracht die door gaat op

donderdag 25 september 1997 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : JAZZ TE OOSTENDE IN HET INTERBELLUM

De spreker : de heer Georges VAN DUYVENBODEN

Vijf jaar geleden, bijna dag op dag, bracht de heer VAN DUYVENBODEN voor onze kring de voordracht "Jazz te Oostende gedurende de periode 1945-1980". Toen reeds heeft hij bewezen dat hij de Oostendse jazzkenner is bij uitstek.

Vandaag gaat het dus over de periode tussen de twee wereldoorlogen. Die periode is één van de meest boeiende en bloeiende geweest in de jazzgeschiedenis met artiesten als Paul WHITEMAN, Sam WOODING, Willie LEWIS, Hal KEMP and his Carolinians, Coleman HAWKENS, enz.

Dhr. VAN DUYVENBODEN zal verklaren welke betekenis jazz toen had in onze mondaine badplaats. Aantonen welke gevoelens de nieuwe dansmuziek, met o.a. de shimmy en de charleston, bij onze bevolking teweeg bracht. De voor en tegenstanders het woord geven.

Dit alles zal geïllustreerd worden met een 36-tal dia's.

Warm aanbevolen, niet alleen aan de jazzliefhebbers maar aan alle Oostendse muzikliefhebbers. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos, ook voor niet leden. Wij rekenen op Uw aanwezigheid.

J.P. FALISE

Jan Dreesen
in het Heemmuseum
De Plate

IN MEMORIAM JAN BAPTIST DREESEN

Toen Jan B. Dreesen in de vroege morgen van 9 juli aan een hartstilstand overleed kwam er niet alleen een einde aan een goed gevuld leven maar werd er ook een hoofdstuk in de geschiedenis van de Heemkring De Plate definitief afgesloten. Jan was, sedert 1974, de secretaris van De Plate maar hij was vooral het boegbeeld van de Plate. Letterlijk en figuurlijk een groot man, een boom van een vent, gemaakt om honderd jaar te leven.

Toen het nieuws bekend raakte was de verslagenheid en vooral het ongeloof zeer groot. "Maar dat kan niet zijn, ik heb hem gisteren nog gezien op zijn fiets" - "Maar dat kan niet zijn, ik heb gisteravond nog met hem getelefoneerd" - "Maar dat kan niet zijn, ik heb gisteren nog een brief van hem ontvangen"; Helaas, het kon wel zijn !

Het werk dat Jan gepresteerd heeft als secretaris van De Plate is enorm. Zeer nauwgezet hield hij de briefwisseling bij, hij organiseerde met zeer groot succes tussen 1976 en 1997 de "Plate-reizen", hij contacteerde de sprekers en stelde het jaarprogramma samen, hij organiseerde de kleinkunstavonden.

Het aantal artikels dat hij sedert 1974 publiceerde in ons tijdschrift is niet te tellen. Intussen maakte hij ook deel uit van vele commissies en werkgroepen, gaf hij voordrachten en stadsrondleidingen. De laatste zes jaar hield hij zich ook nog bezig met het inventariseren van alle voorwerpen en documenten van de Plate-verzameling, het bijhouden van de lijst met giften, enz. Zijn energie kende geen grenzen.

Intussen vond hij ook nog tijd om bestuurslid en vanaf 1995 ondervoorzitter te zijn van het Westvlaams Verbond voor Kringen van Heemkunde, publiceerde hij honderden artikels in het marinetijdschrift "Neptunus", was hij voorzitter van de Vrienden van Jan De Clerck, penningmeester van de Spaanse Vriendenkring Cervantes en was hij actief in de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. Voor zijn kulturele inzet kreeg hij tenandere de Gouden Mathille.

Spijts deze vele bezigheden was Jan een liefdevolle en bezorgde echtgenoot. Zijn drie dochters konden altijd bij hem terecht voor goede raad of hulp en zijn zes kleinkinderen, zowel de oudere als de kleinsten waren zijn oogappel. In de familie Dreesen zal men hem erg , zeer erg missen.

Ik had, gedurende vele jaren, het voorrecht hem tot vriend te hebben. Zo heb ik hem leren kennen als een man met een zeer uitgebreide kennis, zeer leergierig, zonder valse schaamte en thuis in alle middens. Samen met Rosie en Simone hebben wij vele malen De Plate vertegenwoordigd op allerhande heemkundige en andere bijeenkomsten. Daar ging hij graag een discussie aan, gaf graag zijn mening te kennen, soms een tikkeltje eigenwijs, maar steeds tot luisteren bereid. Aan de feesttafel was hij een charmant causeur, goedlachs en steeds omringd door vele vrienden.

Voor zijn curriculum vitae doe ik beroep op de kennis van zijn vriend Eddy Van Haverbeke.

Jan Dreesen werd geboren te Eisden op 25 juli 1925, als oudste van een gezin van 7 kinderen. Voorbestemd tot een carrière in het mijnwezen volgde hij les aan de Limburgse mijnschool in Mechelen aan de Maas. De oorlog dwarsboomde evenwel zijn plannen. In 1941, op 16-jarige leeftijd, sloot hij zich aan bij de gewapende weerstand. Als lid van het geheim leger verspreidde hij de sluikpers, wierf leden aan, bracht wapens over en nam ijverig deel aan de bevrijdingsoperaties van het grondgebied. Gedurende de gevechten in het Nederlandse Peel aan de zijde van de geallieerde troepen wist hij zich te onderscheiden, waarvoor hij het Oorlogskruis met palm kreeg.

Na de ontbinding van de gewapende weerstand op het einde van 1944 nam hij dienst als oorlogsvrijwilliger bij de Belgische Sectie van de Royal Navy, het begin van een boeiende en verdienstelijke loopbaan bij de marine. Toen op 1 februari 1945 de Zeemacht werd ingericht, tekende hij een dienstverbintenis bij die macht. Na het slagen van een examen werd hij op 1 maart 1946 benoemd tot kwartiermeester. Hetzelfde jaar vinden we hem terug in de Oostendse Zeevaartschool, waar hij in 1947 met brio slaagt voor het examen van "leerling kustvaart", wat overeenstemt met de titel van "gebreveteerde in de Zeevaart derde klasse". Daarna werd hij benoemd tot meester. Hetzelfde jaar nog werd hij onderploegoverste van de Katie-mijnen vernielingsploeg. Gedurende drie jaar hielp hij de Belgische wateren zuiveren van anti-invasiemijnen. In 1948 slaagde hij in het examen van "stuurman ter kustvaart" aan de Zeevaartschool.

In 1949 huwde hij met Rosie Herrling. Uit dit huwelijk werden drie dochters geboren.

In 1952 bracht hij het tot "keuronderofficier dek", slaagde vervolgens in het bootsmansexamen en doorstond de "schippersproef". Op 19 december 1953 kreeg hij de graad van eerste meester en werd aangesteld als onderofficier hoofdonderrichter van de Nautische School te Brugge. Eind 1954 werd hij "wapenmeester" aan boord van de Kamina om twee jaar later terug te keren naar de Nautische School.

In 1957 werd Jan Dreesen benoemd tot eerste meester chef en op 1 augustus 1959 vertrok hij als navigatieofficier aan boord van de Rochefort voor een jaar naar Congo. Na zijn terugkeer in 1960 stapte hij over naar de Eureka om op het einde van het jaar te worden aangeduid voor de cursus "kandidaat reserveofficier dek en wachtofficier mijnenvegen". Na het slagen in deze examens werd hij tweede in bevel aan boord van de Tongeren.

In 1964 werd hij geselecteerd en aangeduid als schipper van de Avila, het jacht van Koning Boudewijn en Koningin Fabiola. Een functie die hij met veel liefde en inzet uitoefende.

Na een onderrichtersbeurt in de navigatiesectie van de Mijnenbestrijdingsschool volgde hij in 1965 de cursussen en slaagde in de proeven tot het bekomen van het M-brevet. Hij werd in 1966 benoemd tot oppermeester. In 1980 werd hij "hoofdwapenmeester" in het opleidingscentrum van de Zeemacht. Na 41 jaar marinedienst wachtte hem op 30 september 1985, met een tikkeltje spijt en weemoed, het rijke volle burgerleven.

En op 9 juli 1997 kwam er plots een einde aan dit leven.

Jan werd onder massale belangstelling begraven in zijn parochiekerk Sinte Godelieve op dinsdag 15 juli. Vele prominenten van de burgerlijke, militaire en gerechterlijke macht woonden de plechtigheid bij. Ook het Hof had zich laten vertegenwoordigen en er was een bloementuil van koningin Fabiola. Maar vooral waren er zijn vrienden, met honderden. Zij brachten een stille, laatste hulde aan een groot man. De ontroering was groot bij het spelen van het Belgisch Volkslied en, op verzoek van de familie, van het lied "Limburg mie Landj".

Op donderdag 31 juli werd zijn as in zee uitgestrooid door een schip van de Marine. Rosie, zijn kinderen en kleinkinderen waren aanwezig. Simone en ik waren er ook bij. Als laatste groet en hulde aan een zeer goeie vriend had ik mijn uniform van marineofficier aangetrokken.

Vaarwel Jan.

Jean Pierre Falise

DIE VAN HET HAZEGRAS WENDEN ZICH TOT DE MINISTER VAN OORLOG (1855)

door Yvan VAN HYFTE

A. Het zal je maar overkomen ! Je loopt het schuim en het zweet uit je lijf om je werk niet te verliezen en dat alles om een dubieuze plank over één van de stadsgrachten.

Het Hazegras, anno 1855 : één en al kommer en kwel. Dagloners, touwslagers en ander industrieel proletariaat trachten er dagelijks te overleven in miserabele omstandigheden die wij ons nu nauwelijks meer kunnen voorstellen. Minder evident is dat onder al die armoedzaaiers er ook zijn die dagelijks pendelen naar het nabijgelegen agrarische Stene.

Door de Keizerspoort, over het glacis en over een kreek waar boer KOSTER weiland heeft, bereiken ze tenslotte de landbouwersbedrijven. Maar boerentwisten om een brugje, een duikertje of een slagje zijn nooit uit de lucht geweest, ook toen niet ! KOSTER verbiedt hen het glooiende glacis nog over te steken wat hen "een uer meer te gaen" kost. Protest alom om de broodroof. Op 6 juli 1855 "nemen (enkele) zeer toegenegen onderhoorigen de vrijheid" een petitie te sturen naar het Oostends schepencollege. En rancuneus zijn ze helemaal niet. Ze stellen voor zelf een plank te leggen over de voorgracht om also de niet geplaveide Oude Leffinghestraat te bereiken die voor die gelegenheid misschien een nieuwe bestrating verdient...

B. Aan de heeren Burgemeester en Schepenen der stad Oostende.

Mijnheeren, De ondergeteekende werklieden, werkvrouwen en werkdochters, woonende te Oostende, in de Twaelf-Apostels (1) 30 woonsten, (2) langs de Lijnbaene (3), Goedewindstraat (4) enz. nemen de vrijheid Ued. de komen voorhouden dat zij hunnen kost zoeken, en den onderhoud van hun en van hunne familien trachten te vinden in het landwerk, en dat, sedert enigen tijd, zij daer in gelukken (...) op de commune van Stene; maar gelijkerwijs de helft van alle de landen omtrent de stad Oostende gelegen, met eene kreeke doorsneden zijn, hebben wij, tot over een veertien dagen, den weg naar ons werk vervoorderd, langs de Keizerspoort (5), over de Glacis (6) en over die Kreeke (7), met het bruggetje, liggende tegen het gras van zekeren Koster; maar dien boer voor zich zelve alleen de vrijheid nemende de Glacis te dwarschen en eene plank over de voorgracht (8) te leggen (...) heeft op eenen keer, dat bruggetje, in het midden, open gedaen en geligt; en had het bij den avond geweest, veelen van ons zouden er het leven verloren hebben (...)

En alzo zijn wij verplicht een uer meer te gaan als een ander (...) en alzo schier uitgesloten zijn om onze kost te winnen; vermits wij 's morgens en 's middags, zoo wel in het gaen, als in het terug komen 's avonds, iedermael ons in het schuim en zweet moeten loopen, om niet weggezonden te worden van het werk of afgetrokken van onzen loon. Om deze reden nemen wij onzen toevlugt tot Uedele Achtbare Heeren om aan de Heer Minister van Oorlog te willen verzoeken (...) om eene plank te mogen leggen over de voorgracht van het Glacis, om te komen op de Oude Leffinghestraat (9) welke eenen openbaren weg is (...). Terwijl daerbij den handel van stremming zoude bevrijd zijn indien dien weg bestraet ware voor de gevallen naar de sluiting der Westpoort noodzaekt aldaer met wagens en voituren uit en omterijden (...). In die afwachting noemen wij ons met allen eerbied U Edele zeer toegenegen onderhoorige.

(1) de Twaalf Apostelenstraat. Deze steeg, waarvan de huisje in 1856 werden afgebroken, werd verkocht 1862 aan de stad voor de bouw van de O.L. Vrouwekerk op het Hazegras.

- (2) Op de noord-oostelijke hoek van de Goede Windstraat en de Lijndraaiersstraat lag "Les 30 demeures". In en Relevé van 1850 krijgt deze huizenblok 3 nummers : 15, 16 en 17.
- (3) De Lijndraaiersstraat. Aan de noordelijke kant van de straat bevonden zich huisjes, aan de zuidelijke een aantal lijnbanen.
- (4) later de Graaf de Smet de Naeyerlaan.
- (5) De oorspronkelijke Keizerspoort of Port de l'Empereur lag, in de Oostenrijkse tijd op het eind van de Polderstraat; in de Nederlandse tijd en ook nadien lag een andere Keizerspoort (of Koningspoort - een weinig gebruikelijke naam) ongeveer ten westen van de huidige velodroom, in de courtine 10-11, een ruimte tussen 2 bastions.
- (6) Traag oplopend deel van de versterkingen, vooral opgebouwd uit zand en aarde.
- (7) Deze kreek was de Doode Kreek.
- (8) Een deel van de hoofdgracht die op zijn beurt deel uitmaakte van het gehele verdedigingssysteem.
- (9) De Oude Leffinghestraat volgde hetzelfde tracé als de huidige Leffingestraat; in de Oostenrijkse tijd heette zij "Langestraat".

Bron : La Feuille d'Ostende 1855, n° 3827.

DE AALMOEZENIERS VAN DEN ARBEID IN OOSTENDE - 1926-1954

door Roger DECLEER

Toen E.H. PYPE op 3 juni 1926 stierf, werd zijn school, waar de Broeders van Liefde van meetaf les gaven, overgenomen door de E.H. Aalmoezeners van den Arbeid onder de titel V.Z.W. DE ZEE.

De eerste aalmoezeners die de schoolbedrijvigheid bestuurde was E.H. JANSSENS (Antwerpen). De school bestond destijds uit twee afdelingen, de theorie in de Sint Franciscusstraat en de praktijk in ruimere lokalen in de Wellingtonstraat. Toen hij ziek werd, nam Vader Designatius van de Broeders van Liefde zijn taak over. Hij stierf in 1929 en werd vervangen door aalmoezener POODT van Schaarbeek.

E.H. aalmoezener KNAPEN van Sint Truiden gaf wekelijks een 1/2 uur godsdienstonderricht.

In 1930 wilde aalmoezener STRANGH (Antwerpen), de proost van de vissersgilde "t Zal Wel Gaan" (spreuk van E.H. Hendrik Pype) de school veranderen met een leergang voor scheepsmotoristen. De eerste leraar was Mr PROVOOST, een bevaren motorist, beschermeling van E.H. STRANGH. E.H. STRANGH stond bekend bij de vissers als een goed en verstandig man, en hij hielp via zijn relaties enkele reders aan een vaartuig.

Officieel bestonden er nu 2 scholen, een visserijschool en een scheepsmotoristenschool, de ene onder het bestuur van het Zeewezen, de andere onder Openbaar Onderwijs.

In 1933 werd E.H. POODT vervangen door E.H. MEYER die geregeld kwam les geven en zorgde voor het geestelijk welzijn van de leerlingen.

Aalmoezenier MICHIELS (Grimbergen) gaf 2 maal retraite in de praktijkafdeling van de school (Wellingtonstraat). Hij stierf in januari 1934. Directeur E.H. MEYER stierf in maart 1935 en werd vervangen door de ziekelijke aalmoezenier MONPAILLE. Na een maand werd hij vervangen door aalmoezenier, ingenieur Ans VAN LOOY, studiefprefect te Schaarbeek.

Op 20 oktober 1935 greep een voornaam evenement plaats voor de vissersschool. De leerlingen van de scheepsbouwafdeling van de aalmoezeniers in de Londenstraat te Antwerpen hadden een schoolschip gebouwd voor de school. Dit stalen vaartuig werd op hogervermelde datum plechtig ingehuldigd. Het voerde de naam "De Zee", was 16 m. lang en 3,60 m. breed en werd voortbewogen, aan een snelheid van 9 mijl, door een dieselmotor van 60 pk. Het vaartuig had evenwel het voorkomen van een jacht.

Dit gebeuren werd bijgewoond door de algemene overste van de Aalmoezeniers van den Arbeid Vader REYN en talrijke volgelingen, waaronder aspirant E.H. W. CHIELENS, geestelijke, maritieme en burgerlijke overheden.

Op 1 maart 1936 werd aalmoezenier VAN LOOY als bestuurder vervangen door aalmoezenier L'HOMME, een jonge priester. In de loop van het jaar 1936-1937 werd de jonge Walfried CHIELENS (Knokke) aangesteld als bestuurder in vervanging van E.H. L'HOMME.

Het opleidingsvaartuig "De Zee" werd degelijk omgewerkt, wat de veiligheid en het vissen betreft, met een plaatstalen reling, met galgen, windas, treilnet en borden.

Wat al enige tijd overwogen werd was de noodzakelijke nieuwbouw van een schoolcomplex waarin alle afdelingen van de school en de sociale ruimten voor de vissers waren ondergebracht.

Begonnen werd met het 22 m. lange voorgebouw op het Sint Petrus en Paulusplein 6. Op zaterdag 11 juni 1938 om 15 uur had de plechtige eerste steenlegging plaats door de E.H. deken DESMET, onder de aandacht van een talrijk officieel publiek. Naderhand werd de 55 m. lange zijgevel in de Paster Pyestraat met de klaslokalen gebouwd.

De rechterzijde omvatte een vissersbibliotheek waar vissers boeken konden lenen om op zee te lezen, het klooster van de aalmoezeniers en een kapel. Het middenstuk werd ingenomen door trapzalen tot de hoogste verdieping. Later kwam er een lift.

Het schoolgebouw omvatte : een werkplaats voor de leerlingen motoristen met smidsvuur, 4 klaslokalen voor de leergangen van de visserijschool, met daarboven een handwerklokaal voor alle touwwerk en netten. Tussen de beide gebouwen lag de speelplaats.

De visserijschool naam een bijzondere plaats in onder de 12 vakscholen geleid door de Aalmoezeniers van den Arbeid welke meer dan 6.000 leerlingen telden.

Al het materiaal uit de lokalen van de Wellingtonstraat werd uiteraard naar de nieuwe gebouwen gebracht en de vrijgekomen lokalen werden verkocht. Dit geld, met een belangrijke bijdrage van de Provincie, moest helpen om de bouwkost van 2.000.000 fr. te dragen. Op Pasen 1939 was het geheel klaar.

Jammer genoeg werd het hele gebouw na mei 1940 door de Duitsers bezet als kazerne, met bovenop het dak een luchtafweerkanon van 2 cm (flak) en werden de schoolklassen verspreid over de ganse stad : één klas + directie in de Sint Sebastiaanstraat, één in de Ooststraat, één op het Hazegras in de lokalen van het klooster van de Broeders van Liefde in de Fregatstraat, en één op de Vuurtorenwijk.

In 1941 werd in vervanging van de door bombardementen beschadigde "De Zee", een nieuwe houten motortreiler gebouwd door de scheepswerf A. LOY, aan het derde dok. In januari 1942 kon het in de vaart gebracht worden onder het nummer en de naam O.20 "Pater Reyn". Het vaartuig mat 5,76 ton netto en 18,16 ton bruto en werd aangedreven door de - uit het wrak van "De Zee" - geredde 60 pk Benz-dieselmotor, die het vaartuig een snelheid van 8 mijl gaf. Het vaartuig voer dagelijks, onder Duits toezicht, uit om de Belgische bevolking aan wat voedsel te helpen.

Na het aftrekken van de Duitsers in 8 september 1944 werden de lokalen door de Britten ingenomen, als doorgangsstation voor de militairen naar Engeland, onder de naam H.M.S. Royal Edmund II. De Britten hadden er niet beter op gevonden dan de muren van bepaalde klassen - waar de wachten sliepen - te beschilderen met gewaagde vrouwelijke figuren.

Uit militaire overwegingen hadden de Duitsers de vissersvaartuigen van de Belgische kust naar het binnenland afgevoerd en zelfs enkele naar Duitse havens. Zo ook de O.20 "Pater Reyn". In 1945 slaagde directeur CHIELENS met enkele vrienden er in om het vaartuig naar hier te brengen.

Op 12 januari 1947 ging een lang gekoesterde droom in vervulling, namelijk om over een groot vissersvaartuig te beschikken teneinde meerdere dagen op zee te kunnen vertoeven met een normale bemanning + leerlingen.

Gebouwd op de scheepswerven Beliard Crighton Oostende was de O.311 "Victor Billiet" klaar om zijn taak aan te vatten. De stalen motortreiler mat 30 m. lengte, 6,50 m. breedte, bruto tonnemaat 112 ton. Het was voorzien van een Union-dieselmotor van 250 pk bij 350 omw/min. Naast de gewone bemanning was een verblijf voor 6 leerlingen en 1 leraar voorzien.

Nu en dan kwam een aalmoezenier voor een tijdje naar het Oostendse klooster voor een gezondheidskuur. Een overste van de aalmoezeniers, E.H. JANSSENS kwam naar het klooster om van zijn op rust stelling te genieten en bleef daar meerdere jaren.

De 3 Broeders van Liefde verlieten op 20 augustus 1949 de school om andere taken te vervullen en ook het klooster op het Hazegras verdween.

Vooraan in de jaren 50 vierde E.H. overste JANSSENS zijn 50-jarig priesterschap en gaf een feestmaaltijd waarop ook de leraars waren uitgenodigd. Hoeft het gezegd dat de Broeders vervangen waren door lekenleraars ?

In 1954 moesten ook de Aalmoezeniers van den Arbeid de school opgeven bij gebrek aan personeel, om de andere scholen in het land gaande te houden.

Bisschop DESMEDT van Brugge nam de hele zaak over. Zo werd de school opnieuw, zoals het geweest was bij haar oprichting, eigendom van het Bisdom Brugge.

MONUMENTEN, BEELDEN & GEDENKPLATEN TE OOSTENDE

door Norbert HOSTYN

LXXV - "ZEILEN OP ZEE"

Na lange tijd is er weer nieuws van het Oostendse beelden- en monumentenfront.

Sedert november 1996 prijkt in de vijver van het plantsoen rondpunt Vuurkruisenplein een sculptuur met de naam "Zeilen op Zee". Ze vervangt "De Wind" van Emile BULCKE (zie "De Plate" 84/147) die een nieuwe - en wellicht meer gelukkige - standplaats krijgt in het Leopoldpark waar in de toekomst een beeldenroute wordt uitgewerkt tussen het PMMK en de musea op het Wapenplein.

"Zeilen op Zee" evoceert zeilers en surfers. Het is waarlijk een heel passende realisatie voor deze site, het binnenrijden van Oostende (daar waar "De Wind" inderdaad wat verloren ging in deze immense open ruimte).

De 5 stormbestendige "zeilen" zijn gemaakt uit inox, zijn elk meer dan 3 m. lang en wegen per stuk iets minder van 100 kg. Twee waterpompen zorgen voor de spuitende waterstralen. De verlichting gebeurt met glasvezeltechniek.

Deze sculptuur is een realisatie van Electrabel in samenwerking met het Stadsbestuur Oostende. Het ontwerp is van Luc DESCHEPPER uit Gent.

De officiële ingebruikname was 6 december 1996.

DE VERGETEN ZEESTRIJDERS 1914-1918 (6)

door François COOPMAN

Als gevolg van de Amerikaanse diplomatieke druk (1) had de Duitse onderzeebootvloot, in het najaar van 1915, haar optreden tegen de geallieerde koopvaardij schepen aanzienlijk gematigd. De "Cruising Rules", die alle maritieme mogendheden hadden ondertekend, lieten wel toe dat vijandelijke koopvaardij schepen tot zinken werden gebracht, doch eerst moest het koopvaardij schip met een boegschot tot stoppen worden gebracht en alle opvarenden de gelegenheid krijgen zich in veiligheid te stellen.

Het hierna volgend zeeverslag is echter het bewijs dat met deze voorschriften regelmatig een loop werd genomen.

RAPPORT

Heden den zeventwintigsten der maand december negentien honderd en vijftien.

Vóór ons, Adolf CLAESSENS, Belgische zecommissaris en kanselier van het Belgisch Konsulaat te Milford Haven is verschenen PONJAERT Louis, schipper der Belgische visschersstoomboot "Nadine 0.151 (2) die ons de volgende verklaring in 't vlaamsch doet :

"Den 25n deze maand, om 14 ure bevond ik mij met mijn schip op 20 mijlen N.W. t.W. van de Smalls (3) aan de korre. Er stond een schoone briesje van het Z.W. met hoogwagende zee. Toen de wachtsman, H. LANERES mij riep dat er een sous-marin in 't zicht was die een schip aan 't beschieten was op omtrent 4 mijlen N.W. van ons. Ik deed onmiddellijk de koore winden en stoomde er heen om hulp te bieden. Om 14 1/2 uren naderde ik de plaats, het getorpilleerd en beschoten schip was in zinkende staat en de bemanning er van kwam in drie boten naar mij gevaren. De sous-marin die een zeer groote was lag niet verre van daar, wij namen de schipbreukelingen met veel moeite aan boord door de hoge zee. Stelde vast dat ze met 42 waren en vernam dat het de bemanning was van het engelsch transportschip "Van Stirum" (4), niet geladen op weg van Rouen naar Liverpool. Toen dit gebeurde waren er geen andere schepen rond ons doch een stoomboot kwam uit het N.O. op omtrent 10 mijlen afstand in onze richting stoomen. Ik had mijne belgische vlag bijgezet. om 16 1/2 ure zag ik in de verte twee destroyers naar de plaats van den aanval loopen. Ik heb de schipbreukelingen den 25 dezer om 23 ure over gegeven in de baai van Milford aan boord van een schip van de Admiraliteit (5). Ik heb vernomen door de bemanning dat een matroos gedood geweest was door het vijandelijk geschot en dat de bootsman verdronken was bij het verlaten van het schip." PONJAERT volhardt na voorlezing en tekent met ons.

A. CLAESSENS
L. PONJAERT

Het was in die tijd een traditie dat de bemanning van een vissersvaartuig die drinkelingen had gered, beloond werd. De schipper kreeg gewoonlijk een waardevol geschenk terwijl de bemanning met een financiële beloning bedacht werd.

Op 22 maart 1916 nam schipper PONJAERT zijn pen ter hand en schreef volgende brief naar A. CLAESSENS.

Mijnheer de zeekommissaris,

De ondergetekende PONJAERT Louis, schipper aan boord van het Belgisch stoom visscherboot "Nadine" 0.151 neemt de eerbiedige vrijheid u enige redenen te laten worden aangaande de redding van de bemanning van de twee en veertig man van het Engelse stoomschip "Van Stirum" vaarende voor het Engelsche gouvernement.

Gelijk gij weet Mijnheer de zeekommissaris heb ik en het volk van mijn schip die 42 schipbreukelingen gered en aan boord van mijn schip kunnen brengen met de grootste moeite aangezien de groote zware zee die er stond de 25ste december 1915.

Alle dagen word ik lastig gevallen van mijn bemanning en vragen aangezien zij hun leven opgeofferd hebben voor de Engelsche crew van het voorgemelde schip te redden die door een Duitsche onder-zeeer getorpideerd werd. In deze omstandigheden vraag ik door uwe goeden tusschenkomst omdat er als het mogelijk zou wezen eene belooning te kunnen ontvangen gelijk het volk van de schepen "Raymond", "Gaby" en "President Stevens" (6). Intusschen bied ik u mijne beste groeten te willen aanvaarden.

L. PONJAERT

1. Als direct gevolg van het zinken van de S.S. "Lusitania" door de U-20 onder het bevel van Kapitaän-Leutnant SCHLIEGEN. 1201 mensen verloren hierbij het leven, waaronder 124 Amerikaanse burgers.
2. Eigendom van de rederij "L. Demunter & Londes"; Het vaartuig was niet gewapend.
3. De "Smalls", visgrond in het Bristol Kanaal, in de nabijheid van het "Smalls" vuurschip.
4. S.S. "Van Stirum" - H.M.T.E. 8601 - kapitein J. CLARKE.
5. Milford Haven was ondermeer de thuishaven van een flotielje destroyers.
6. De stoomtreilers "Raymond" 0.130, "Gaby" 0.82 en de "President Stevens" 0.85 van de rederij "Pêcheurs à Vapeur" (PV) hadden reeds in de loop van 1915 respectievelijk 26, 25 en 125 drenkelingen gerd.

Noot. Deze tekst uit het Rijksarchief Brussel, Archief van het Zeewezen werd in zijn oorspronkelijke versie en taal overgenomen.

MONSTERROL VAN DE 0.151 "NADINE"

NAAM	VADER	MOEDER	GEBOORTE OUDERDOM	FUNCTIE A/B ADRES MILFORD
PONJAERT Louis	Cornelle	REGOUDT Isabelle	Oostende 52 j.	schipper 68 Priory Road
ROUZEE Pierre	Pierre	SYTOR Elise	Oostende 50 j.	stuurman 81 Great North Rd.
PONJAERT Robert	Louis	V.D. DRIESCHE Euphrosie	Oostende 17 1/2 j.	visscher 68 Priory Road
HUBRECHTSEN Edouard	Laurent	CALLEBERT Lucie	Oostende 30 j.	visscher 8 Priory Road
PONJAERT Leopold	Clement	VERPOORTER Louise	Blankenberge 27 j.	visscher 48 Waterloo Road
FALIN Maximilien	Pierre	AZAERT Léonie	Blankenberge 17 1/2	visscher 48 Waterloo Road
LANERES Henri	Auguste	RYCKEMAN Louise	Oostende 37 j.	visscher 13 Point Street
ROUZEE Oscar	Victor	DEMAN Emma	Oostende 16 j.	stoker 48 Waterloo Road
DEVRIENDT François	Pierre	DEMAN Jeanette	Oostende 20 j.	stoker 5 Albion Street
WALLAEYS Isidore	Pierre	HENDERICKX Jeanne	Zandvoorde 39 j.	mecanicien 9 Warwick Road
MONTENY Joseph	Emile	LODRIGO Mathilde	Oostende 18 j.	trimmer 11 Starbuck Road
ALLAERT Pierre	Medard	HEYNTJES Louise	Bredene 16 j.	stoker 26 Warwick Road

RAVERSIIJDE EVEN GEFOUW

door Germain BILLIET

Het (vroeger) onooglijke Raversijde is nu springlevend en dringt zich op in de actualiteit. In onderhavige bijdrage probeer ik de voornaamste gebeurtenissen uit zijn bestaan samen te vatten.

De geschiedenis van Raversijde (en van Mariakerke, beide al eeuwen bewoond) begint met de archeologische ontdekkingen door een groot aantal liefhebbers waaronder K. LOPPENS maar vooral André CHOCQUEEL een vooraanstaande plaats innemen. De Winnokse archeoloog (Bergues 25-05-1880 - Oostende 31-03-1957) begon zijn opzoekingen in 1930 (tien jaar na LOPPENS die hem grote steun verleende). De activiteiten van CHOCQUEEL bestrijken een tijdspanne van 11.000 à 12.000 jaar regionale geschiedenis, gaande van de periode van de gepolijste steen tot het Beleg van Oostende. De archeoloog onderstreept ten overvloede het belang van zulke opzoekingen. "Les observations archéologiques sont les meilleures sources d'information". "C'est le sol qui renferme les véritables archives d'un région". (Cf. Les civilisations . préhistoriques. p. 11 en p. 68).

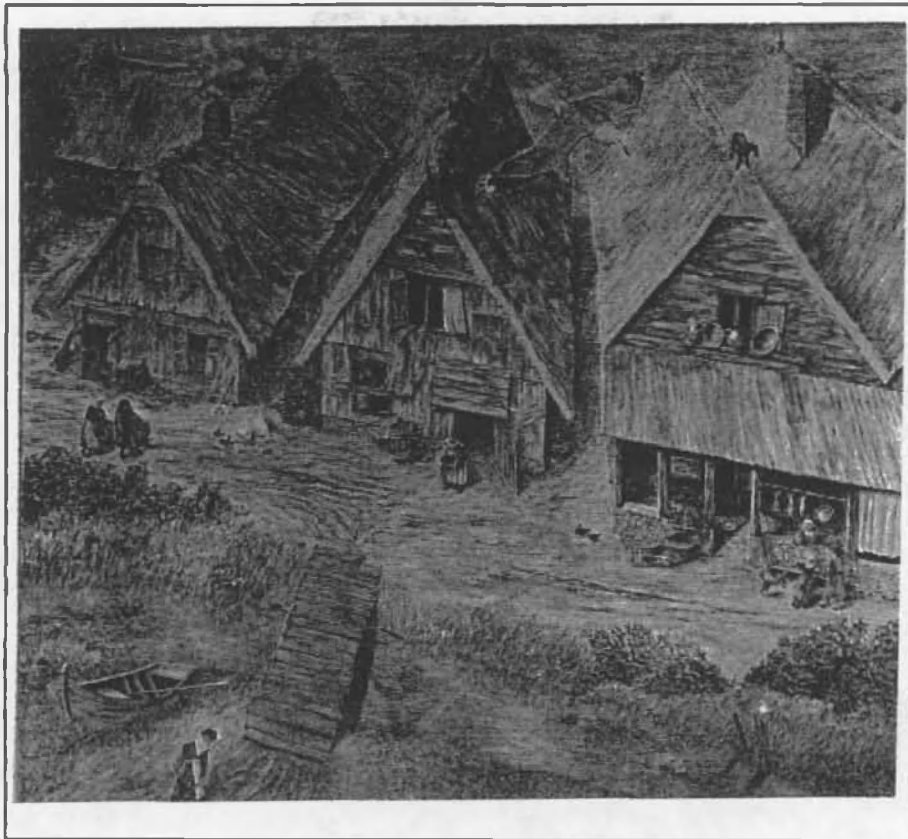
De collectie van A. CHOCQUEEL bekleedt een ereplaats in het museum van De Plate. Ik vat ze heel summier hier samen.

Uit de neolitische periode stammen o.a. de klassieke pijlen en lanspunten uit silex, enz. Uit de Belgo-Romeinse tijd : gewoon aardewerk, kook- en voorraadpotten, enz. Uit de middeleeuwen (13-14e eeuw) : kammen, ringen, messcheden, riemplaatjes in brons, lepels, gespen en sleutels in brons enz. Al die voorwerpen werden gevonden op het strand van Raversijde en Mariakerke, hier speciaal tegenover het gewezen Alfahotel op ca. 200m. van de dijk (Op. cit. p. 42, 59 en 73).

Terloops vertel ik hier dat de heemkundige Etienne COOLS uit Raversijde een interessante archeologische collectie gevonden heeft, op het strand aldaar.

Overbekend zijn de fundamenten van een hut opgedolven op het strand in Raversijde, uit de klei van Ter Streep, ter hoogte van het (vroegere) chalet in de duinen (in 1914 door de Duitsers in brand gestoken). De hut was oorspronkelijk opgetrokken uit hout, met wanden uit vlechtwerk, bestreken met leem, en met een dak uit riet. De afmetingen waren 2 m. x 7 m. In het midden was de haard (uit baksteen), rechts aan de zeekant : de ingang. De hut leverde een rijke oogst op : o.a. mortieren, knopen, mesheften, bronzen lepels, een kam, schaatsen. Met LOPPENS beweert CHOCQUEEL dat de bewoners verrast door een storm (mei 1334) overhaast op de vlucht sloegen (Loppens, p. 121-126 - Chocqueel p. 83). Dat (en andere beweringen) wordt door Beatrijs AUGUSTIJN, in haar lijvige imposante kritische studie : Zeespiegelrijzing...enz. 2 banden, 731 blz. : p. 348 e.v. resoluut afgewezen.

Met die hut zitten we in de late middeleeuwen. In de loop van de eeuwen waren aan onze kust krekken ontstaan die diep het land binnendrongen en een natuurlijke aanlegplaats vormden. Aan één daarvan is Walraverszijde ontstaan, met zijn schijnbaar doorzichte naam uitgaand op het bekende -ijde dat waterloop, water, schuilhaven, aanleg- of ankerplaats betekent. Hierbij oppert B. AUGUSTIJN de mening dat Walraverszijde "mogelijkerwijze een wold-toponiem is dat op veenbos wijst. Vergelijk met Woumen : Walmes in 1096, Woldman in 1127. Zie M. GYSSELING, Topon. Woordenboek, II, p. 1092 (Augustijn, Op. cit., I, p. 346).

Een reconstructie van de middeleeuwse hutjes

En nu het middeleeuwse Walraversijde. In de 14e en 15e eeuw komt Walraversijde met Grevelingen, Duinkerke, Nieuwpoort, Lombardsijde, Oostende, Heist, Sluis e.a. havens in het nieuws als vissersplaats van enige betekenis. Zijn kleine vloot vaart op Newcastle-upon-Tyne (600 km. van Nieuwpoort) om steenkool te halen nodig voor de kalkovens en voor de ijzerbewerking in de smidsen. Ze exporteerden daarbij kaakharing uit Schonen (tussen Malmö en Trelleborg in Zuid-Zweden dat toen tot het koninkrijk Denemarken behoorde). Maar ze voerden ook zout uit, teer, perk, kurk, azijn, linnen, tegels, bier, olie, fruit, metalen kruiken, enz. We kennen zelfs de sympathieke naam, herkenbaar in hun Engelse spelling, van sommige schepen zoals Blideleme (= Blijdleven) en Comweltohus (= Komwelthuis). (Cf. R. DEGRYSE, Vlaamse Kolenschepen, p. 166).

De zeelieden van Walraversijde worden echter ook betrokken bij de zeeroverrij die door de Engelse en Vlaamse vissers werd gepleegd. Zo werden er in juni 1411 (vanwege de vier leden van Vlaanderen) afgevaardigden gezonden naar de prins van Wales om de invrijheidstelling te bekomen van inwoners van Walraversijde door de Engelsen gevangen genomen en naar Hull, Grimsby en Scarborough gebracht.

En nu de andere kant van de medaille. In de loop van 1418 stuurden de Engelsen een lange reeks klachten naar Jan zonder Vrees, hertog van Bourgondië en Graaf van Vlaanderen om te protesteren tegen de verliezen en de schade veroorzaakt door Vlaamse vissers. De feiten waren 14 jaar oud. In de aanklacht kwam de naam voor van vissers uit Walraversijde nl. Hayn MORE, Clais DE MUNSTERE en Jan HEYNES. De beschuldigingen luiden : het kapen van een schip uit Watby geladen met ijzer en andere koopwaar, het kapen van een dogger uit Salchons (Norfolk) en diefstal van 11.000 gezouten vissen (400 pond waard) alsmede : ankers, touwen, en ander getuig, het stelen uit 2 doggerschepen van 19.000 gezouten vissen en andere zaken, diefstal uit een dogger van 12.000 gezouten vissen alsmede ankers, touwen en ander tuig, diefstal uit 2

doggers van 10.000 gezouten vissen, alsmede getuig en levensmiddelen en bovendien het mishandelen van de schippers en hun gezellen. Tenslotte het roven van een last laken door Jan MARE (MORE ?, MAAS ?) terwaarde van 66 pond. Voor die belangrijke zaak werden (na 14 jaar !) 12 getuigen opgeroepen waarvan niemand iets wist, uitgenomen één. Hoe dat proces eindigde weten we niet.

Raversijde was in de 15de eeuw een dorp genoemd maar bezat geen kerk. Die komt er in de loop van de eeuw want ze stond er al in 1438 en was toegewijd aan Sint Jan de Doper. De voornaamste stichters ervan waren Willen VAN HALEWIJN en andere devote personen. Een document uit 1471 leert ons hoe "de principale prochiekerke verweg gelegen was voor de lieden van Walraversijde en zeer ongerieflijk om er dagelijks mis te horen". In de nieuwe kapel zou dus dagelijks mis gedaan worden, "des sondachts ende messedachs" ging men ter prochiekerke. In de verzameling grafschriften van Raversijde, opgetekend vóór de geuzenberoerten, komt het graf voor van een zekere Jan VAN VASENARE, hier overleden in 1438 en begraven in de kerk van Raversijde. Die Jan was waarschijnlijk een familielid van Pieter VAN VASSENARE die ten voordele van de kapel een legaat had nagelaten waarmee eigendommen werden aangekocht.

Ik onderbreek hier de dramatische lotgevallen van de Raversijdse kerk om even de opschudding, die zich hier voordeed in de zomer van 1570, te vermelden. Een zekere Crispijn VAN DE PITTE, die verscheidene moorden gepleegd had, was de kapel binnen gevlucht. Maar de baljuw van het Brugse Vrije gunde hem geen asielrecht. Crispijn werd uit de kapel gehaald om naar Brugge gebracht te worden. De moordenaar weigerde te voet te gaan. Daarom huurde men een wagen waarop hij met geweld gedwongen werd. De vierschaar van het Brugse Vrije veroordeelde hem om onthoofd te worden. Zijn lichaam werd op een rad ten toon gesteld (Cf. E. VLIETINCK, Walraversijde, p. 28-29).

De nieuwe kapel van Raversijde was geen glorierijke toekomst beschoren. Plunderende geuzen en ongetwijfeld ook het criminele garnizoen van Oostende maakten er een ruïne van. De kerkmeester van Middelkerke restaureerde een beuk van de kerk. Er werd nog geen dienst gedaan en de onzekere toestand sleepte aan, met onverschilligheid bekeken door Middelkerke. Nog ongeveer 100 jaar duurde de doodstrijd. In 1735 werd de bouwval door een storm vernield. Alleen de toren bleef rechtstaan tot 1860. Hij was een zeebaak geworden overgroeid met klimop. De hele 19e eeuw bleef de stoere vierkante toren het symbool van Raversijde. De fundamenten ervan liggen in de schuur van de hoveniers Victorine en Michel BOYDENS (cf. M. ENGLISH, De kerk van Raversijde).

Raversijde kwam de catastrofe van het Beleg van Oostende niet te boven en verschompele verder in de 19e eeuw tot een ongelijk gehucht van Middelkerke dat burgerlijk tot Middelkerke en kerkelijk tot Mariakerke behoorde of zoals G. TANGHE het rijmend formuleert in zijn Beschrijving van Middelkerke, p. 6 "par stokke voor 't civiel...par klokke voor de kerk".

Met het ontstaan van het toeristisch badseizoen herleefde het wel in een subwijk op anderhalve km. oostelijk van de oude dorpskom waar recente opgravingen woningen uit de 15e eeuw hebben blootgelegd.

Dat nieuwe Raversijde, genesteld aan weerszijden van de Nieuwpoortsesteenweg, met als kern de School- en de Zakstraat, werd Transvaal genoemd naar een nu verdwenen herberg (later herdoopt "In de Ton") (cf. C. PYLYSER? Zij en ik, 1977, p. 97). Talrijke herbergen in het Vlaamse land kregen de naam "Transvaal" uit solidariteit met onze taalgenoten uit Zuid-Afrika tijdens de Boerenoorlog (1899-1902). Vooral na een rondreis in 1901 door het Vlaamse land en zelfs naar Frans-Vlaanderen. Zo kwamen op 16-12-1901 in Hazebroek de Afrikaners veldkornet LOUW en artillerieofficier MC.PLOKHOOY aan die hier steun zochten voor hun zaak. Ze werden

enthousiast ontvangen door priester Jules LEMIRE, volksvertegenwoordiger en burgemeester van Hazebroek. De burgemeester verwelkomde ze in het Vlaams, de gasten antwoordden in het Afrikaans (Cf. Priester Lemire en Zuid-Afrika in "Avond", contactblad van de Assoc. Sacerdot. Merit. 1994, nr. 3, p. 23-29).

Dat Transvaal kreeg toeristische groeikoortsen toen het door de elektrische tram verbonden werd met Oostende en Middelkerke (31 juli 1897). Zoals elders aan de kust werd er een exploitatiemaatschappij opgericht, gronden (de meeste eigendom van A. en L. VAN ISEGHEM) verkaveld, plannen getekend. Tegen het einde van 1902 waren de drie prestigieuze parallelle lanen aangelegd. Zij doorsneden de wijk vanaf de Nieuwpoorstesteenweg tot de zeedijk, nl. de Oostlaan (nu Zeelaan), de Middenlaan en de Westlaan. Ze zijn 450 m. lang, 15 m. breed, 75 m. van elkaar verwijderd en vormen een merkwaardige infrastructuur, enig aan onze kust.

In september 1908 rezen er al 19 vill's in die lanen. Enkele jaren later stonden er een vijftal op de dijk (die laatste gegevens werden mij bezorgd door de enthousiaste Johnny MONTEYNE, verliefd op Raversijde. Ik dank hem hier van harte).

Ondertussen was er in het opbloeiende Raversijde een lagere school gesticht (oktober 1905) door de Zusters van O.L.V. ten Bunderen uit Moorslede (die tien jaar voordien een school geopend hadden in Mariakerke).

En nu iets vreemds. In maart 1908 verschijnt in de Biekorf (19e jg. nr. 6) onder de pen van Jan HAGEL, het omstandig verslag van een liederavond door Theodore BOTREL en zijn vrouw in Raversijde ("dat klein vlek van niemendalle"). Die Bretoense bard (1868-1925) zou daar in 1907 geweest zijn. Maar in de lokale bladen van 1907 vind ik geen spoor van een BOTREL. Was dat een mystificatie van Jan HAGEL, pseudoniem van de olijke Lodewijk DEWULF (hoofdredacteur en eigenaar van Biekorf) die in staat geacht wordt zo'n canard de wereld in te sturen !

De oorlog 1914-1918 hield de verdere ontwikkeling van Raversijde tegen. Terloops vermeld ik hier dat de wijk dramatisch tot leven komt in "De grote Hemme" de roman van Gaston DURIBREUX over de eerste wereldoorlog. Het verhaal speelt zich hoofdzakelijk af in en rond de zgn. Kasseihoeve. Dat was eigenlijk de Schaaphofstede, de hele 19e eeuw gepacht door de familie BOERJAN en begin 20e eeuw door Edm. BILLIOUW. In een resterend deel van de oude hoeve aan de Nieuwpoorstesteenweg 947 a, tegenover het domein van Prins Karel, is nu de Noordzee-Vliegclub ondergebracht.

Na 1950 ontstond er ook in Raversijde een bevolkingsexplosie die ook geestelijke behoeften meebracht. Dat resulteerde eerst in de oprichting van een kapel, daarna van een nieuwe parochie en tenslotte van een kerk. Een vurig promotor van die initiatieven was de aannemer Camiel PYLYSER (1910-1978), rasecht Raversijdenaar, schepen van Middelkerke en een soort patriarch van Transvaal die met zijn onbeholpen autobiografie "Zij en Ik" (1977) een brok kleurrijke folklore bijeen schreef.

Door bemiddeling van het echtpaar Henri BAERVOETS (1901-1991) - Clara BILLIOUW (1900-1991) exploitanten van het Midlandhotel op de zeedijk (de laatste jaren opgericht als bejaardentehuis) werd de grond voor een O.L.V. kapel ter beschikking gesteld. Een groep weldoeners bekostigden de bouw en in 1961 metselde Cam. PYLYSER het nederig gebouwtje dat door deken R. BUTAYE ingewijd werd. Juffrouw Yvonne DE CROËS, bevriend met het echtpaar BAERVOETS-BILLIOUW, schonk de glasramen, ontworpen en uitgevoerd door Cor WESTERDUIN. Een royaal artistiek geschenk.

Eerst vier jaar later en wel op 27 juli 1965 werd de nieuwe parochie opgericht met als patroon de aartsengel Rafael en als eerste pastoor E.H. Denis VANGANSBEKE (1913-1990). Voorlopig zonder pastorie en zonder kerk. De zondagsmis werd opgedragen in de eetzaal van "home Morgenster" (Westlaan 40) Nog dezelfde zomer werd de knoop doorgehakt : er zou een noodkerk gebouwd worden op grond aangeboden door E. VANDERLINDEN, opvolger van het echtpaar BAERVOETS-BILLIOUW. Naar eigen zeggen trok Cam. PYLYSER en zijn ploeg, met geprefabriceerde bouwelementen van de firma COENE de noodkerk op in de recordtijd van 13 dagen (Cf. Zij en Ik, p. 246). Eerst op 29 mei 1966 werd er de eerste H. Mis opgedragen. Nu, meer dan dertig jaar later, staat die noodkerk er nog en is de parochiebevolking opgelopen tot iets meer dan 1.400.

Al op 12-12-1967 werd E. VANGANSBEKE opgevolgd door Joris VERBRUGGHE die in 1970-1971 voor de grote pastorie in de Transvaalstraat zorgde. In januari 1984 kwam Raf DELIE hem voor korte tijd vervangen. Sinds 07-06-1985 resideerde Chris VANDAELE er als vierde pastoor. Hij bleef er 10 jaar en stierf op 28-10-1995, slechts 66 jaar oud.

De vrees groeide dat Raversijde geen nieuwe pastoor meer zou krijgen. Maar op 31 maart 1996 werd Jozef DONNAY, kapelaan van de Duinenkerk in Mariakerke, onverwacht benoemd : hij cumuleert dus. Daar hij in Mariakerke bleef wonen kwam de pastorie leeg te staan. Ze werd heringericht als parochiehuis en als ontmoetingscentrum voor allerlei parochiale activiteiten.

En tenslotte kom ik tot de moderne troeven van Raversijde. Allereerst het Memoriaal Prins Karel, vol herinneringen aan de prins-regent (1903-1983) die vanaf 1950 hier verbleef. Daarna de archeologische site Walraversijde waar sinds 1992 de resten van het middeleeuws vissersdorp worden blootgelegd. Tenslotte een stuk Atlantikwall met 60 constructies uit de twee wereldoorlogen.

Naar Raversijde waaraan vroeger niemand aandacht schonk, wordt nu met grote ogen gekeken.

Bibliografie

1. G.F. TANGHE, Beschrijving van Middelkerke. D. VANHEE, Roeselare, 1857.
2. Edw. VLIETINCK, Walraversijde, een gewezen vissersdorp op de Vlaamse kust. F. DE HAENE-WANTE, Brugge, 1889, 69 blz.
3. Robert DE BEAUCOURT DE NOORTVELDE, Ravesy-sur-mer (via Ostende-Nieuport). Sa renaissance, son avenir, ses fondateurs. Alb. BOUCHERY, Ostende 1898, 70 blz.
4. K. LOPPENS, La Région des Dunes de Calais à Knocke. Coxyde, 1932.
5. A. CHOCQUEEL, Les Civilisations préhistoriques et anciennes de la Flandere occidentale, Editions du Temple, Bruxelles 1950.
6. A. VANNESTE, M. Inghelaere, Middelkerke. Monografie, 1959.
7. M. ENGLISH, De Kerk van Raversijde. Biekorf nr. 7, 1960, p. 229-234.
8. Cam. PYLYSER, Zij en Ik, 1977, 288 blz.
9. Roger DEGRYSE, Vlaamse kolenschepen en Schonense kaakharing t e Newcastle-upon-Tyne (1377-1391). Genootschap voor Geschiedenis, Handelingen CXX, 1983, 3-4.
10. B. AUGUSTIJN, Zeespiegelrijzing, transgressiefasen en stormvloed en in maritiem Vlaanderen tot het einde van de 16e eeuw. Algemeen Rijksarchief, Brussel, 1992, 2 banden, 731 blz.

PLATE-VEILING 1998

Er werd de laatste jaren vastgesteld dat het niveau van de aangeboden stukken bedroevend laag was. Verschillende Plate-leden hebben ons ook reeds deze bemerking gemaakt.

Om daar, hopelijk, iets aan te veranderen werden de volgende schikkingen genomen.

1. De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst met de te veilen stukken overmaken aan J.P. Falise, H. Serruyslaan 78/19, Oostende en dit ten laatste tegen 10 oktober. Ieder stuk MOET een minimum van beschrijving (maar hoogstens 2 lijnen) omvatten.
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens 250 Fr. bedragen.
3. De lijsten worden door het bestuur nagezien met mogelijkheid tot schrapping van bepaalde stukken.
4. De lijst met beschrijving zal vanaf eind december tegen kostprijs te koop zijn aan de balie van het museum. Op die wijze kunnen geïnteresseerden een inzage krijgen van wat er zal geveild worden.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing :
 - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom
 - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.
7. Indien nodig verschijnen verdere schikkingen in onze volgende tijdschriften.

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (45)

door Aimé SMISSAERT (+)

En werkelijk : rond 9 1/2 ure komen 22 pinhelmen van het 12e regiment post vatten, nevens onze bureelen, rechtover het nr 4 der Sint Sebastiaanstraat, waar op het tweede verdiep, een bureel van het 208e pinhelmenregiment is ingericht. Toen zij daar een 10tal minuten stonden kwam een officier bij die hen eene aanspraak toerichtte, waarin o.a. voorkwam dat 800 man van hun regiment in den verlopen nacht gedood of gekwetst waren geworden, dat 3.000 ander mannen vermist waren en zijn, (die 22) de eenige overblijvenden van hun regiment waren.

Hij zegde hun dat zij thans bij het 208e regiment voetvolk zouden ingelijfd worden en vroeg hen gehoorzaam te zijn aan hunne nieuwe oversten, gansch hunnen plicht te doen en naar den vijand niet over te lopen.

Het was oprecht koddig om zien hoe die mannen gedwee, en als uit één mond, met een luid klinkend "ja" de verschillende vragen beantwoordden !

Toen de "Vaderlijke" vermaning afgelopen was, werden de geweren in rotten gezet en mochten de overblijvenden van het 12e pinhelmenregiment naar boven, naar het bureel van het 208e. Wat daar voorviel zijn wij natuurlijk niet te weet gekomen.

* * *

In den loop van den nacht kwam, muziek aan 't hoofd, het 206e pinhelmenregiment aan. Het zal alhier een 3tal dagen verblijven. In den vooravond - 't kon alsdan zoowat 6 1/2 ure zijn - woonden wij een soort van oproer bij van een 100tal mannen van dit regiment, ingekwartierd in de kostelooze Zusterschool der St Sebastiaanstraat. Die mannen waren samengeschoold voor het huis nr 4 dezer straat, alwaar, zooals hooger gezegd, een bureel van dit regiment gevestigd is. Onze duitschers kloegen putten in d'aarde, omdat zij op stroo moesten slapen. Een 4tal hunnen klommen de trappen op en vonden in het bureel... twee onderofficieren, op hun gemak neergeveld op canapés, lekkere cigaren rookend en met twee flesschen wijn... op dek ! "Ah ! 't gaat zoo !, morden de opgewonden soldaten, gij zit hier te "sauften" (drinken) en wij moeten hier op stroo slapen. Wie weet moeten wij morgen niet naar den slag, en gij zit hier te luiertikken !". Met oneindig moeite gelukten de onderofficieren erin ze te stellen, doch vooraleer de kamer te verlaten, verklaarden alle 4 dat zoo zij en hunn makkers des anderendaags nog op stroo moesten slapen, er oproer zou ontstaan. Terug beneden gekomen verhaalden zij hun wedervaren aan hunne makkers en, al roepen en tieren, keerden zij ten slotte naar hun logiest terug.

* * *

Deze morgen had om 9 uren in de HH. Petrus en Pauluskerk de Zondagsche duitsche militaire mis plaats. Weinig soldaten waren aanwezig, evenals in den dienst die, een uur later plaats had in den Anglikaanschen tempel der Langestraat.

In onze kerken werd heden de "biddag" gehouden, voorgeschreven door Z.H. Benediktus XV. De goddelijke diensten werden door een overgroot getal geloovigen bijgewoond. Den geloovigen werd bericht dat van morgen af de goddelijke diensten op de oude uren zouden plaats grijpen.

* * *

Eindelijk, na weken werkens en het leggen eener spoorlijn die het vliegplein van den Vuurtorenwijk aan de spoorlijn Oostende-Brugge verbindt, zijn de Duitschers er in gelukt 4 zware kanonnen, 1 van 30,5 en 3 van 28, op te stellen in het plein gelegen nevens de pers der Gilde "Willem Tell". Zij staan op een 20 tal meters van elkaar met den mond naar Zeebrugge.⁽¹⁾

Het schijnt dat Dinsdag of Woensdag schietoefeningen met die kanonnen zullen plaats grijpen.

* * *

De stedelijke vuilnisdienst beschikt slechts meer over 4 paarden. De overige 12 paarden, die de Duitschers aan de stad gelaten hebben, worden iedere dag door hen opgeëischt voor het vervoeren van zand, hooi, voeder, enz. Men kan gemakkelijk begrijpen dat de vuilnisdienst, met 4 paarden, in de volstrekte onmogelijkheid is de vuilnissen regelmatig weg te nemen. Zoo komt het dat de vuilnisbakken soms in geen 3, 4 dagen geleegd geraken. De Duitschers, die in het *Hotel Fontaine* nestelen hebben een praktisch middel gevonden om zich van de vuilnissen te onzoen: zij werpen ze eenvoudig weg in 't midden der Louisastraat. Deze morgen was het daar juist eene mestzate!

Maandag 8e Februari. -

HONDER EN ZEVENTIENDE DAG DER BEZETTING

Op de markt deze morgen, groenselboerinnen als gewoonte. Brieven van personen van Middelkerke, in het binnenland verblijvende, werden door de zorgen onze politie aan de boerinnen uitgedeeld.

Een Oostenrijksch officier vertelde heden dat Maandag avond een vliegtuig der Bondgenooten bommen wierp op twee Duitse onderzeeërs in de haven van Zeebrugge liggend. Groote schade werd aangericht.

De bemanning van een der onderzeeërs, werd door den schok tegen de wanden van het logies, waarin zij sliepen, geslingerd doch kwam er met eenige builen van af.

Deze avond rond 7 ure kregen de manschappen van het 208e pinhelmenregiment, dat hier tot Donderdag moest blijven, (wij hadden er 3 bij ons ingekwartierd) plostelings bevel zonder dralen, naar het front te trekken. Met muziek aan 't hoofd trokken zij, een uur later, den Nieupoortschensteenweg op.

Deze avond, omstreeks kwart voor 10 ure, wierp een vliegtuig bommen tusschen het *Palace Hotel* en de Northlaan. Tal van ruiten in het *Palace Hotel* en in de huizen der Leopold II laan werden gebroken.

Dinsdag 9e Februari. -

HONDERD EN ACHTTTIENDE DAG DER BEZETTING

Deze nacht, tusschen 12 en 3 ure, kwamen ruim 10.000 man hulp troepen aan; zij stapten af aan de hangaar der koopwaren, vlak over de IJzerstraat, en werden onmiddellijk, muziek aan 't hoofd, de

(1) Die batterij werd batterij Hindenburg genoemd.

grootste helft, in de richting van Middelkerke, de overigen in de richting van Blankenberghe opgeleid.

Deze morgen vertrok naar Knoeke en de Hollandschen grens het grootste gedeelte der matrozen, alhier gelegerd. Ook de bureelen gevestigd in het Koffijhuis *Appel* in de Kerkstraat trokken af.

* * *

Schoone dingen duren niet lang, eilaas ! Behalve bij een paar bakkers, die nog een weinig bloem over hebben, is er heden geen wit brood meer te bekomen, en morgen is het heel en gansch opgeschept...

In de "Société Littéraire" (Grootte Markt) wordt thans restauratie gehouden door M. FRIEDRICH die vroeger het Hotel Impérial openhield. De restauratie is slechts voor de officieren toegankelijk, en gister werden boven de 100 "diners" opgediend.

Terwijl de officieren op hun gemak eten, drinken, wandelen en zich vermaken, staan de soldaten, ginds, tusschen Middelkerke en Nieupoort en tusschen Nieupoort en Dixmuide tegenover de zwarten, waarvan zij eenen heiligen schrik hebben. Het is oprecht geestig - voor ons Oostendenaars - onze "Sauerkrautfresser" te hooren uitvallen tegen Engeland, die om de Duitschers te overwinnen, zwarten en wilden naar Europa afzendt; men zou voorwaar beginnen denken dat de brandstichters en de moordenaars van Visé en Leuven, de verdelgers van Dendermonde, de plundersaars van onze buiten en de brandschatters van de Koningin der Badsteden "allerliefste kruidekens-roer-me niet zijn", die nog geene vlieg zouden kwaad doen !! Och arme !!

Een Duitscher vertelde ons dezen avond dat hij, over eenige nachten, op wacht zijnde in een loopgracht, een zwarte zag naderen : het zicht van dit grijzend wezen, met zijne fonkelende oogen, deed hem koud krijgen. Hij vermande zich nochtans en lei aan om te schieten : de zwarte was verdwenen, doch een ogenblik nadien zag hij langs alle kanten van die duivels al kruipende afkomen. Hij schruwde het uit, en ging op den loop....

Van waar die groote, die eeuwige vrees ? De zwarten, die gekleed zijn in Engelsche ⁽¹⁾ soldaten, vertoonen zich slechts 's nachts. Zij kruipen voort langs den grond, hun mes tusschen de tanden, en, zonder het minste gerucht te maken, sluipen zij tot bij de Duitsche loopgrachten. Wee de "Knödelbayeren", de "Kaffeesachsen" en andere "Schapspreussen", die hen niet zien afkomen : onder vervaarlijk geschreeuw richten de zwarte duivels zich op, springen in de loopgrachten en vermoorden allen die er zich in bevinden. Het woord "vermoorden" is niet realistisch genoeg, met hun mes vlekken zij de ongelukkigen open, net als onze huisvrouwen de lieve vischjes den buik openrijten. ! Komt het tusschen hen en de zwarten tot een treffen, een gevecht in 't open veld, dan moet alles zwichten voor hunne "furia". Jammer dat ze de gekwetsten niet sparen, ten minsten als wij de Duitschers moeten gelooven - van wie wij al deze inlichtingen houden. Valt hun den eenen of den anderen Duitsche gewonde in de handen, rap en gauw wordt het mes van tusschen of van tusschen de leers gehaald, en in 1, 2, 3 is hij opengevekt. Zoo werd er een 10tal dagen een Duitsch veldhospitaal, in eene villa te Westende, door de zwarten overrompeld. Een gedeelte van het personeel kon vluchten, het overige werd vermoord en al de gekwetsten werden vreeselijk verminkt.

(1) Zeker in "khaki" ?

Men kan wel denken dat dergelijke manier van handelen de Duitsers woedend maakt. Ook worden al de zwarten die in hun handen vallen ongenadig afgemaakt. De zwarten moeten zulks te weet gekomen zijn want over eenige dagen hadden 4 Duitsers, die in eene loopgracht zakten, een zwarte gevangen genomen en gekoord en gebonden nevens hen gelegd, zeker in de gedachte hem later aan hunne overheden over te leveren, ofwel zelve af te maken in 't bijwezen hunner kameraden. Jamaar, een andere zwarte had zijn makker zien gevangen nemen : als een wilde sprong hij gebruik makende van een oogenblik onoplettendheid van de Duitsers, in de loopgracht, sneed den gevangen zwarte de keel over en vermoordde de vier Duitsers, vooraleer zij ernstigen tegenweer konden doen... Hij werd ten slotte zelve doodgeschoten door ooggetuigen van het voorval.

De Duitse soldaten die ons dit verhaal deden, wisten ook te vertellen van bewonderenswaardige handigheid der zwarten, die hunne messen 20, 30 meters ver op den vijand uitwerpen, en zelden of nooit hun doel missen...

Woensdag 10e Februari. -

HONDERD EN NEGENTIENDE DAG DER BEZETTING.

Heden kwamen alhier per schip, uit Sluis, 270 zakken bloem, wegende daaromtrent 15.000 kilos toe. Die bloem werd uit Engeland door schepen DEVRIESE gestuurd.

Vandaag moesten de kanonnen, op den Vuurtorenwijk opgesteld, beproefd worden. De proeven konden echter geen plaats hebben, daar de pantsering der platformen slechts voor één kanon gereed is; depantsering van een der 3 andere is nog maar half voltooid.

De Duitsers moeten erg vreezen dat de spoorlijn, door hen tusschen het Sas en het vlieg- of Poloplein gelegd, inzakken onder het gewicht hunner groote kanonnen, want de dwarsriggels liggen nog geen 30 centimers van elkaar.

Op de duinen, nevens het militair hospitaal, is een kraan geplaatst.

Voor het oogenblik liggen er in de voorhaven 4 vreemde vischbakken, tevens 5 kleine stoombootjes; alle zijn in 't grijs geschilderd.

De Duitsers hebben de masten en het bovendek van den kustwachter "Ville d'Ostende" afgezaagd en zijn bezig er eene soort van houten logie op te timmeren.

Aan de groote kraan der voorhaven staan twee nieuwe platformen voor groote kanonnen en een derde staat op eenen opgeëschten wagen van M. Leon DELANNOY, in het midden van den weg, recht over de hangaars der Tilburybooten.

* * *

Deze morgen verlieten de Oostenrijksche soldaten, met pak en zak, de oude Muziekschool, in de St Franciscusstraat, waar zij sedert 2 maanden lagen. Volgens hunne verklaring trokken zij naar Oostenrijk terug.

Eene kompanie Oostenrijkers, op den Vuurtoren gelegd, vertrok ook.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1996

****DREESEN. J.B.****

0404/96 GROEPSFOTO. Vrije Visserijschool. De jonge visschers.

0414/96 DRUKWERK. a. Factuur Maenhout en zonen. 1/2/1932.
 b. Fotocopy van foto. H. Hartkerk. Achterkant. c. Fotocopy van foto.
 Interieur H. Hartkerk+NWPsteenweg. d. Fotocopy
 foto. Torhoutsesteen-
 weg + Stoomtram. e. Fotocopy foto+tekst. Nieuwpoortsesteenweg.
 f. Fotocopy foto+tekst. Torhoutsesteenweg. g. Krantenknipsel
 F. FEYS.
 hl+2. Tekst. Ali-baba e/d 40 rovers+Bertino+F. Feys.
 il+2. Tekst. Bombardement H. Consciencesschool+Wijkkermessen.

0419/96 KLEIN DRUKWERK. al+2. Dromen v/bouwwerken. Doornik 96+Grijp je
 kans.
 Bibliotheekweek 96. bl+2. Bloemen i/d schilderkunst. Brussel 96 +
 Damast. Kortrijk 96. cl+2. Zeemansuniformen Oostende 96+Opendeur
 Zeebrugge 96. d. Bonheure-Vandevoorde. Peperbus 96. el+2. Snouwaert-
 Collet. Oostende 96. fl+2. Brochure Oostende 96+boekje kortingen.
 gl+2. Muziekconservatorium 4/10/87+20/10/96. hl+2. Dacos en Belg-
 eonne. Oostende 96. i. Bezoekersgids Seafront Zeebrugge 96.
 j. Brochure. Mercatorpand Oostende 96. h. Tekst 5blz werking De
 Bolle
 k. Regels v/d kleine koster. l. Tekst Oostende-Nieuwpoort
 1663. 4blz
 m. Tekst 4 blz. Oprichting verzekeringsmaatschappij 1924.
 n. Programma Galaconcert. Singel 6/11/1990. o. Krantenartikel.
 Visserijmuseum Oostende. H. de Bruin. p. Fotocopy foto Kanonhotel.
 q. 3 tekeningen haven Oostende. F. Gevaert. r. Verkiezingspamflet.
 Waarom Oostendse belangen. s. Boek. Bepalingen ter voorkoming van
 aanvaringen op zee.

****DUFAYT. F.****

0436/96 DIPLOMA Leerling Schipper ter Visserij o/n Degraeuwe 30/7/1947.

****DUPONT. R.****

0460/96 UNIFORM van bediende Uitvaartdienst Oostende. Vest, broek en
 kepi.

0461/96 VLAG. Supportersclub Rood-Groen Konterdam. 145x145 cm. met
 topteken,
 draagriem en draagstok met etui. Gemerkt a, b, c, d en e.

****ELLEBOUDT. J.****

0350/96 GRAMMAFOONPLATEN. 29 Long playing grammofoonplaten 33 1/2 toeren
 met klassieke muziek.

****E. H. TAVERNIER.****

0320/96 BOEK. a. H. Pype. Een boekske voor de visschers en de
 visserscholen.
 Oostende 1894. 80 blz. b. Pieter van Cleven. Lena. Taferelen uit het
 vissersleven. Roeselare 1906. 126 blz.

****FALIN. F.****

0066/96 BROCHURE. Mutualiteit Landelijke bediendencentrale. Rechten en
 plichten. mei 1938.

0067/96 UITNODIGINGEN TOT VERKIEZINGEN. 30 stuks op naam van Falin
 Urbain
 en strekkende van 1932 tem 1979.

****FALISE-MAES.****

0297/95 BOEK.Sint Pieterstoren Oostende.

0321/96 FARDE met bouwgegevens over gebouw COLUMBUS,hoek Vindictive en Aartshertoginnestraat.

0029/96 WEEGSCHAAL voor brieven.Merk Hema.

0052/96 DRUKWERK.a.REKLAMEAFICHETTE v/tijdschrift PUNT.Oostende
i/bikini
A3.F44.b.Folder het biljet van 200 fr.Adolphe Sax.F12.

****FALISE.J.P.****

0069/96 BROCHURE.a.6de Geschiedkundige Boekenbeurs
v/Vlaanderen.29/2/92.
b.8ste Geschiedkundige Boekenbeurs v/Vlaanderen.Gent 17/2/1996.
c.AFFICHE N/OOSTENDE.8ste Geschiedk.Boekenbeurs.1996.
d.PROGRAMMA.8ste Geschiedk.Boekenbeurs 1966.2 ex.

****FAMILIE DEKEYSER.****

0193/96 FOTO.a.Ingekaderd 57x75,5.Gezusters Dekeyser ca 10 jaar oud.
b.Ingekaderd.80X72.Groep toneelmaatschappij " Door strijd tot zegen ".Foto Kramoyer Ostende.

0198/96 ALBUMS.Persoonlijke albums samengesteld door Valere Dekeyser.
a.Uit vroeger dagen I 1892-1931.b.Uit vroeger dagen II
1886-1919.
c.Uit vroeger dagen III 1892-1931.d.Uit vroeger dagen V .Spijs-
kaarten 1896 ev.

0199/96 BREVET.6 brevetten op naam Dekeyser..
a.Herinneringsfeesten H.Conscience Oostende 1912.b Idem 1927.
c.Diploma Ecole professionnelle Ostende 1927.
d.Bewijs van erkentelijkheid Onderwijzersbond 1947.
e.Erediploma Vlaamse Toneelbond 1947.

0200/96 NAAMLIJST.Congres Liberal de Belgique.14 juin 1846.Ingekaderd.
50x60.

0211/96 KINDERSCHOENTJES.2 paar,wit,gedragen door gezuster Dekeyser.

0213/96 FOTO.a.6 klasfotos met mevr Dekeyser lerares.Gemerkt al tem 6.
b.5 groepsfoto's met mvr Dekeyser.Gemerkt bl tem 5.
c.2 jeugdfoto's met mevr Dekeyser als schoolgaande.Gemerkt
cl+2.
d.4 foto's met Valentin Dekeyser als onderwijzer en directeur.
e.1 groepsfoto van gendarmen in opleiding voor WO1
m/V.Dekeyser?
f.1 foto met koppel Emma en François.
g.2 groepsfoto's lerarenkorps met Gilberte Dekeyser.g1+2.

0214/96 VIEWER.Een Pathé Consortium Cinema met 3 kortfims.

0215/96 WERKLAP van Delphine Gaerdekens.

0216/96 VROUWENHANSCHOEN in zwart leer,een paar.

0217/96 DOOPSUIKERDOOSJES.2 stuks.a+b.

0218/96 DRUKWERK.a.2 AUSREISE GENEHMIGUNG op naam
Dekeyser.31/1/1944.a1+2
b.FACTUUR opnaam mvr Dekeyser.1/4/onleesbaar.
c.BLADJES in kladschrift van teksten speeches.114 in totaal.

d. TELEGRAM 26/1/47 aan Valentyn Dekeyser.

****FEYS.F.****

0486/96 FOTO in kleur. Freddy Feys musicerende.

****FLORIZOONE.P.****

0418/96 NEGATIEVEN. 10 negatieven van foto's bruikleen+publicatie
tentoon-
stelling "Baden van Oostende".

****GEVAERT-HUBRECHTSEN.****

0030/96 BOEK. Gevaert-Hubrechtsen. Oostende 14-18.D/1995/652/8.191 blz.

0500/96 BOEK. Gevaert-Hubrechtsen. Oostende 14-18. deel 2. Koksyde
1996.184bl

****GEVAERT.F.****

0442/96 DRUKWERK. a. BROCHURE RMT-P+O zomer90. b. BROCHURE P+O.G.B+Eire
1991.
c. BROCHURE. O-D. P+O. winter91. d. BROCHURE O-D.G.B. winter92.
e. BROCHURE. BROCHURE. P+O. Eur. ferries. 1992. f. BROCHURE. O-D.G.B. 93.
g. FOLDER. P+O. Daytrips. 93. h. MAGAZINE. Compass. winter 1993-94.
i. BROCHURE. Oostende Lines. jan-mei94. j. BROCHURE. O.L. herfst 94.
k. BROCHURE. O.L. winter-lente96. l. BROCHURE. O-D. RMT. 1989-90.
m. PAMFLET. Red de maalboten RMT 1986. n. TICKE. P+O.D(E)-OST. 93.
o. TICKET. RMT. Dagreis 93(2ex). p. CONTROLEBILJET. O-D.
q. KNIPSEL. 3 stuks ivm Prins Filip. r. KNIPSEL. 4stuks ivm
RMT. 89-90

0469/96 DRUKWERK. a. 10 drukwerken ivm de RMT. Genummerd al tem 10.3
tickets
1 evacuatie FOLDER Jet foil, FOLDER O-D 1983, FOLDER O-D 1984.
BROCHURE O-D winter83-84(2ex), BROCHURE O-D 1984, TIJDSCHRIFT
Compass. Spring-Summer 93 .
b. PROGRAMMABROCHURE 11 juliviering 1996+ 3
uitnodigingen. bltem4.
c. PROGRAMMABROCHURE Beachvolly 27-28 juli 1996.
d. PUBLICITEITSFOLDER Hotel Ter Streep. e. FOLDER tegen
gawdieven.

0470/96 SIERTEGEL. Sportdag 26/3/1981. Eernegem-Bekegem.

0471/96 RIEMPJE in leer van een bretel.

0478/96 PRO MEMORIE. Een lot tijdschriften met geschiedkundige
onderwerpen
v/n de Tweede Wereldoorlog. HISTORAMA. 27 stuks. HISTORIA. 28
stuks.
SCIENCE ET VIE. 1ex.

****GODDERIS.M.mvr.****

0340/96 PLANGekleurd en ingekaderd plan van Oostende
"OSTENDA". 1601-1604
56x43,5.

****GOMBEER.F.****

0022/96 AFFICHE OOSTENDE. a. BAL Rat Mort. CKO. 2/3/96. Carnaval in
Rio. 60x40.
b. CONCERTKALENDER. Winter 96. Den Artiest. 69x43cm.

0302/96 AFFICHE OOSTENDE. a. Maatjeshappening. 31/5/96. OST. 60x42. 2ex.
b. Opendeur Prov. Mar. Instituut 25/6/96. 60x40. c. Reis Biljart

Palace
28/5/96.29,5x40,5.d.Axion beach
rock.ZBR.20/7/96.40x60.e.Vredes-
concert.CKO.1/12/95.CKO.35,5x82,5.f.Ruilbeurs Rozenhof
4-5/96.A4.
g.Voordracht Obekin.14/5/96.A3.h.Wereldoceaan dag.8/6/96.2 blz.
i.Kult.Kalender 1-18/6/96.j.Tentoonst.Lievelingszoon Hergé.TPH.
6-8/96.80x60.2ex.k.Mosseldagen Leffinge 25-28/7/96.47x61.2 ex.
l.Garnaal en mossel feesten Co-center 13-17/7/96.42x59,5.

0331/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Eur.Straattheater
Festival22-26/7/96.60x40.2ex
b.Parktheater Oostende 2-4/8/96.40x60.2ex.c.Wienerballet
Gala.CKO
4/8/96.2 ex.d.Dagen v/d Marine.20-22/7/96.ZBR.47,5x69.

****GOUWVERBOND WVKH.****

0443/96 OORKONDE WVKH aan De Plate voor restauratie Van Iseghemlaan
87-89
(ingekaderd op kosten van de Kring).

****HEEMKRING KOEKELARE.****

0299/96 JAARBOEK Coclariensia.1995.

****HENDRICKX.mvr.****

0114/96 PRO MEMORIE.2 jaargangen tijdschrift De Plate.Voor verkoop.

****HERRLING.R.mvr.****

0031/96 POSTER.a.Apollinares for water lovers.60x45 cm.
b.RSC.Anderlecht.Kampioen 94-95.Seizoen 1995-96.

0046/96 FOTO.Her Majesty Queen Mary.

0097/96 DOODSBRIEF van de zanger Ronny Davis(Ronny David)°1946-+1971.

0258/96 DRUKWERK.a.Gesigneerd menu.Thermae Palace.10/1/96.
b.Menu Cervantes 15/1/96.c.Brochure.Met trein naar G.B.Herfst
95.
d.Brochure Oostende Zeehaven.1969.3ex.

0268/96 TEXTIEL.a.Zwarte sjaal in fijne stof.b.Zwarte das voor mannen.
c. Leren broekriem.d.Zwart strikdasje.e.2 kaki-dassen.
f.2 schouderstukken voor hoger officier Zeemacht.g.1 nestel
voor
uniform Zeemacht.h.1 kenteken voor pet officier Zeemacht.
i.1 kenteken voor pet onderofficier RMT.j.90 cm tricolor lint.

0308/96 BIDPRENTJE.a.Luci Monti.b.Joris Sarrasyn(99 jaar).c.Paus
Johannes
Paulus I.d.Paus Paulus VI.e.Gedachtenisdienst Antoniuskerk
1919.
f.Brissinck en Verkempinck.

0437/96 CURRICULUM VITAE van mvr Liliane Vandenbroucke,schilderes.

0485/96 DRUKWERK.Een varia.a.Schrijfboek met liedjes 1922-23.
b.Schrijfboek met liedjes op naam Max Herrling.
c.Vliegend blad m/2 liedjes.d.Vliegend blad Successen Tino
Rossi.
e.Programma Huldebetoon J.Ensor 1949.f.6 lidkaart.TerCeure
78-83.
g.2 publiciteits drwk.Wervikse tabak+pillen Dr Mann.

h.Bijdragekaart Steunfonds Staf Versluys.i.Verkiezingsdrukwerk
Dr Miroir.j.Voorschriftbriefje DrBaes.k.necro.Van
Hille-Huisseune

****HOSTYN.J.****

- 0303/96 BOEK.a.Monthaye.Notre Dynastie.Brussel 1920.398 blz.
b.J.Gerard.Pourquoi pas toute l'histoire de Belgique.1980.311
blz
c.Een nieuwe start Vormingsinstituut Oostende.48 blz.
d.T.Aronson.De Coburgers van België.1972.327 blz.
- 0304/96 ALBUM.a.Tuinkunst 85.Huize Louise Marie.b.Huize Louise Marie.
- 0305/96 MEDAILLE brons 0 4 cm.vk.Borstbeeld Louise Marie met
tekst.Reine
des Belges.Palermo 182-Ostende 1850.AK.Praalgraf met urne.Tekst
Que Dieu lui donne la couronne celeste.
- 0306/96 BEURS.Een gebreide beurs genaamd "Miserspurse".

****HOSTYN.N.****

- 0307/96 BOEK.K.Bosteels.Merk-en stoplappen.48 blz.

****HUBRECHTSEN.F.****

- 0277/96 BORDEN.a.2 platte borden RMT.0 25 cm.b.2 platte borden RMT.0
23cm.
c.2 platte borden RMT 0 18 cm.d.2 diepe borden RMT 0 21 cm.
- 0280/96 SIERTEGELS.a.International Police association.Oostende.
b.Jeugdmaraton Stad Oostende.jk.Non Stop 1976.
- 0409/96 TAFELMESSEN 2stuks gemerkt SEO.
- 0390/96 BORD.Daily duty roster board.91x61 cm.

****HUYS.J.****

- 0244/96 BROCHURE.a.Jaarverslag Evolutie Vissersvloot 1952.MvV.Zeewezen.
b.Rapport.De visserij en haar belang.Handschrift R.Menu.

****H.K.HOUTLAND.****

- 0001/96 BOEK.Jaarboek 1995.Geschied-en Heemkundige Kring
HOUTLAND-Torhout
Eigen beheer.123 blz.

****H.K.LICHTERVELDE.****

- 0053/96 BOEK.a.11de Jaarboek 1995 v/d Heemkring K.Vande
Poele.Lichtervelde.
b.Index over de jaarboeken 1985-1994 van H.K.Vande Poele.

****H.K.TER CEURE.****

- 0319/96 JAARBOEK 1995 v/d Heemkring Ter Ceure van Bredene.146 blz.

****INFODIENST OOSTENDE.****

- 0435/96 PERSMAP " De baden van Oostende " 1996.

****JACOBS.J.mvr.****

- 0468/96 DRUKWERK.a.PROGRAMMA.Nut en Vermaak.opvoering nov95.2ex+1
AF1.A3.
b.PROGRAMMA.Nut en Vermaak.Opvoering feb96.2ex+ AF1 lex.A3.
c.PROGRAMMA.Nut en Vermaak.Opvoering mei96.lex+AF1 2ex.A3.
d.PROGRAMMA.Nut en Vermaak.Opvoering nov96.2ex+AF1 2ex.A3.
e.PROGRAMMA.Nut en Vermaak.Opvoering mei95.2ex+AF1 lex.A3.

f.PROGRAMMA.Nut en Vermaak.Opvoering feb95.2ex.
g.PROGRAMMA.Nut en Vermaak.Opvoering nov94.1ex.
h.PROGRAMMA.Toneel in Oostende voorjaar 1995.

****KOCH.F.****

0447/96 DRUKWERK.a1.DOORGANGSBEWIJS.Rood Kruis o/n Koch.4/4/1939.
a2.IDENTITEITSKAART Reddingsdienst o/n Koch.17/7/1940.
b2.INSCHRIJVING.Bond Luchtbescherming o/n Koch.31/12/1940.
b1.DOORGANGSBEWIJS.Rood Kruis o/n Koch okt 1939.
c1.VERKEERSMAGTIGING.F.Koch.25/7/1940.c2.BEWIJS voor
fiets.1940.
d.ERKENNING VAN VERDIENSTE o/n Koch.1920.e.VERKLARING van
vader-
landslievendheid o/n Y.Boehme.1946.f.ARGBAND Rood Kruis nr7135.
g.NIEUWJAARSBRIE Y.Boehme.1/1/1900.h.Z-Kaart NMVB
1577193.nation.
i.LIVRET Mob.Civile o/n Koch.j.LIDBOEKJE SEO o/n
Boehme.31/5/58.
k1+2.BIDPRENTJE mvr Bulcke+DANKBRIEF dhr Bulcke.

0448/96 NUMISMATIEK.a.PLAKKET brons Kampioen van Belgie 1946-47 3de
Afd.
OSTEND RHC(Hockey op rolschaatsen)6,6x6,6 cm.VKpeler.AK.tekst.
b.PLAKKET brons 7x6,4 cm.VK.Verplegende verpleegster+ tekst
" Au service de la souffrance.AK.Croix Rouge de Belgique en
souvenir des services rendus au cors de la guerre 1914-1918.
c.MEDAILLE verzilverd met ring.0 3 cm.VK.Geweerschietende man.
AK.Flobertclub 'l Union à F.Koch Sire 1926.
d.MEDAILLE verzilverd 3,5x3 cm.met koperen ketting.VK.2
gekruiste
geweren met kroon en leeuw.Federation Royal de Societes de Tir
de
Belgique.AK.Fixe Federale Tireur de 1e classe 1934.
e.MEDAILLE verzilverd met ring.3,8x2 cm.VK.2 gekruiste pistolen
AKVriendenwedstrijd OPSK.1937.
f.MEDAILLE brons met ring.3,6x3 cm.VK.Geweer met schietschijf
en
lauwertak.AK.effen.g.DRAAGTEKEN.2x2 cm.VK.RKO-CRO.
h.DRAAGTEKEN blauw en rood.2x2 cm.Rolschaatser en tekst.Ostend-
Chamonix Rollerskatingclub.

****KOHLBACHER.J.****

0091/96 FOLDER.Mijnwerkerswoning als Museum.Eisden.2 ex.

****KOOY.W.****

0342/96 DRUKWERK.Teksten+bijdragen geschreven v/d dhr Walter DEBROCK
a.JJP.Mac Lagan.b.Hulde aan W.Debrock.Vermeylenfonds.c.Pamflet
over een verborgen verleden.d.Vlaamse en socialistische
beweging.
e.Vermeylenfonds nr4/88.f.P.Vermeylenherdenking 1992.g.De
marine-
academie.h.Toen Duinkerke nog Vlaams was.i.Fenomenologie van
het
concentratiekamp.j.Zorgen om de democratie.k.Le navire corsaire
flamand du 18 ieme.l.Levende socialistische leer.m.Een adelaar
met een duivenhart.n.Visserij en koopvaardij van Vlaanderen.
o.2 krantenartikels en een tekening.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag
 - van 14 juni t/m 14 september (gesloten elke dinsdag)
 - van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)
 - van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)
- telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

**GRATIS
FOTOFILM***

**COCK
CAMERA
SERVICE**

Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

* Tot einde voorraad - bij
afwerking nieuwe film
min. 20 afgewerkte
foto's

fotocopiehuis DESNERCK D.

Torhoufsesteenweg 196, 8400 OOSTENDE
Tel. 059 / 50.31.46

*FOTOCOPIES AAN DE
GOEDKOOPSTE PRIJZEN*

Wij fotocopieren voor u op :

- wit en gekleurd papier Din 80g.
- wit en gekleurd karton Din 170g.
- 1 of 2 zijden
- zelfklevende etiketten
- transparanten

VOOR :

- Studenten
- Onderwijs
- Verenigingen
- Zelfstandigen
- Enz...., enz....

B.&C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLONNEMINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

Secretaris a.i
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 Oostende

Verantwoordelijke uitgever
A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 Oostende

JAARGANG 26
NUMMER 10
MAAND oktober 1997

PENNINGMEESTER
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 492 : **W. RABAU** : De Oostendse velodroom.
- blz. 195 : **I. VANHYFTE** : Oostende 1905 : Stad aan zee, ville sur mer, the city on the sea.
- blz. 197 : **R. VANCRAEYNEST** : Excursieschepen tussen Engeland en Oostende rond de eeuwwisseling.
- blz. 206 : **R. TIMMERMANS** : Oostendse straatnamen.
- blz. 208 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (46).
- blz. 212 : 5e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in de inventaris 1996.

OKTOBER - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten die doorgaan in de loop van de maand oktober.

OKTOBER I - ACTIVITEIT, NAMIDDAGVOORDRACHT

Een namiddagvoordracht met videofilm gaat door op

woensdag 8 oktober 1997 om 14u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : HENRI STORCK

Inleiding door dhr. Patrick VANSLAMBROUCK

Deze namiddag wordt een biografische film van \pm 100 minuten vertoond over het leven en werk van Henri STORCK

De videofilm, van de hand van Robbe DE HERT, is een documentaire samengesteld uit archiefmateriaal, gesprekken met Henri Storck zelf, uittreksels van zijn films, commentaren, enz. De film geeft een mooi beeld van de volledige persoonlijkheid van deze gekende Oostendse cineast.

Dhr. VANSLAMBROUCK; die de inleiding verzorgt, is de Oostendse Storck-kenner bij uitstek. Wij kennen hem reeds van de namiddagvoordracht in oktober 1996 en hij is ook de auteur van "De Sto(r)ck-shots in Oostende", onlangs verschenen in ons tijdschrift.

Voor diegenen die het werk van STORCK niet kennen is deze namiddag een enige gelegenheid tot kennismaking met deze boeiende persoonlijkheid. Voor de anderen is het een fijnstelling of een heropfrissing.

Iedereen is van harte welkom.

OKTOBER II - ACTIVITEIT, AVONDVOORDRACHT

Een avondvoordracht gaat door op

donderdag 30 oktober 1997 om 20u30

in de Conferentieaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : HISTORISCHE MOERZEEËN IN DE NOORDZEE

Spreker : Ing. Carlos VAN CAUWENBERGHE.

Onder de verschillende verticale bewegingen van de watermassa's van de zeeën en de oceanen zijn vooral de astronomische getijden, stormvloed en dergelijke onder te brengen.

Toch kan men hierbij ook de zogenoemde moerzeeën of "tsunamis" niet vergeten, die geregeld kunnen voorkomen aan de breuklijnen van de grote continentale platen. Zeer sporadisch zijn deze verschijnselen ook reeds in de Noordzee voorgekomen.

Een Nederlandse ingenieur deed dan ook, enkele jaren terug, een uitgebreid historisch onderzoek hierover. De bijzonderste resultaten van dit onderzoek zullen ter gelegenheid van deze voordracht worden aangestipt.

Onze spreker vanavond volgde na zijn Grieks-Latijnse humaniora de studies van Burgerlijk Conducteur aan de Universiteit van Gent, diploma dat hij behaalde in 1957. Bovendien is hij in het bezit van het gehomologeerd getuigschrift van Industrieel Ingenieur Bouwkunde.

Sinds januari 1959 werkt hij als industrieel ingenieur-hydrograaf bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Waterwegen-Kust. Voor het ogenblik is hij er hoofd van de dienst Hydrografie.

Hij is de persoon bij uitstek om ons, op een bevattelijke manier en in een begrijpelijke taal, een inzicht te geven in een materie die uitermate boeiend is maar voor velen onder ons onbekend.

Een avond dus waarbij wij onze kennis van de Noordzee kunnen aanscherpen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor alle belangstellenden.

J.P. FALISE

UIT DE ZEEWACHT VAN 1931 (1)

"Geschiedkundige ontdekking"

Voor het ogenblik worden werken uitgevoerd in het "Weldadigheidsbureel" (Bureau de Bienfaisance) in de Sint-Franciscusstraat. De uitdelvingen hebben een granieten steen blootgelegd waarop geschreven staat : "Aan Hendrik De Coninck 1831-1877".

Uit zekere opzoekingen vloeit dan ook voort, dat deze DE CONINCK geboren werd in 1797, jongezel bleef en eigenaar was van een enorm fortuin waarmede hij veel goeds verrichtte.

In 1831 stichtte hij het "Weldadigheidsbureel" en bij zijn overlijden in 1877 schonk hij al zijne goederen aan deze instelling (einde citaat van dit artikeltje).

(1) De Zeewacht, nr. 41, 10 oktober 1931, p. 3 (e).

Emiel SMISSAERT

DE OOSTENDSE VELODROOM

door Werner RAFAU

De publicatie van het artikel (vergezeld van quizvraag) "Oostendse Velodroom, sportieve archeologie" (in "Het Nieuwsblad" van donderdag 5 juni 1997, p. 22) heeft in de rand heel wat vragen opgeroepen en tegenstrijdige antwoorden uitgelokt betreffende de historiek van deze eens zo prestigieuze wielersbaan.

Daarmee wordt nog maar eens bewezen hoe vluchtig en onbetrouwbaar "herinneringen" bij de meesten van ons zijn. Niet bij Omer VILAIN; maar die worden dan ook door jarenlange napluizingen ondersteund. Hij had op twee punten gelijk : de huidige locatie van de velodroom dateert inderdaad van de twintiger jaren en was ook niet de eerste hier in Oostende. En wat 1946 betreft (i.p.v. '47) had ook "De Zeewacht" het bij het rechte eind. Zie hier enkele verhelderende details.

DE EERSTE OOSTENDSE OPENLUCHTVELODROOM

werd aangelegd op het einde van de vorige eeuw, op het ogenblik dat de "bicycle" een blitz-opgang maakte als geliefkoosd vrijetijdsattribuut van zowel mannen als vrouwen.

Het Oostendse stadsbestuur stelde in 1893 een nog onbebouwd terrein ter beschikking, gelegen tussen de in 1883 geopende hippodroom, het huidige tramdepot, de Nieuwpoortsesteenweg en de Sportstraat (de oppervlakte die nu dus ingenomen wordt door de Eduard De Cuypersstraat en de huizenblokken aan weerszijden ervan). De plannen voor de uitbouw van het complex werden toevertrouwd aan de befaamde Oostendse architect Antoine DUJARDIN, vennoot en rechterarm van stadsuitbreider (vanaf 1874) Louis DELBOUILLE, die tien jaar daarvoor ook al de Wellingtonbaan gerealiseerd had.

De bouw zelf werd geklaard in de ongelooflijk korte tijd van 42 dagen, waarbij de grond die eertijds afgegraven werd bij het nivelleren van de Wellingtonbaan gebruikt werd voor het aanleggen van de "piste-ring". Op 4 juli 1895 werd de "Société Anonyme du Vélodrome d'Ostende" opgericht en op zondag 14 juli 1895 reeds het openingsprogramma gehouden, met handicapwedstrijden, scratch (in tegenstelling met de handicapwedstrijden vertrokken alle renners bij scratch op éénzelfde lijn), tandem-rennen en zelfs een piste-recordpoging (1).

Naast de verzekerde aanwezigheid van Europees piste-kampioen PROTIN vermeldt de uitslag van deze eerste wedstrijden de namen van Franse, Engelse en zelfs een Oostenrijkse renner, naast die van heel wat Belgen, waaronder talrijke leden van de "Ostend Rapid Club".

Reeds eind december 1901 echter werd de uitbatende vereniging alweer ontbonden en de (houten) baan-infrastructuur (tribune, chalet, ...) openbaar verkocht. Alleen de huidige "Velodroomstraat" verwijst nog naar het kortstondig bestaan van deze eerste Oostendse wielersbaan.

DE TWEDE OOSTENDSE OPENLUCHTVELODROOM

werd plechtig ingehuldigd op donderdag 16 juni 1921, om 15 uur (2). Hij was gelegen op dezelfde locatie als de nog op vandaag gekende "ruïnes" aan de ingang van het Maria-Hendrikapark, maar wel in tegenovergestelde as-richting.

In feite was het een initiatief (met de instemming van het stadsbestuur) van enkele enthousiastelingen. Rond die kern zal zich het jaar daarop (1922) trouwens de nog steeds actieve (en ondertussen "Koninklijke) Veloclub "De Zeemeeuw" vormen, uit wiens midden de heer VAN BELLEGHEM, vanaf 1929 voorzitter van de club, als concessionaris van de velodroom zal optreden.

Op zondag 19 juni 1921 hadden er de eerste koersen voor beroepsrenners plaats (2). En tot aan W.O II werd het een eerste zomerse bloeiperiode, waarbij de jaarlijkse "topper" geleverd werd door de Belgische landenploeg uit de "Tour de France", die hier daags na de slotrit in Parijs een criterium (o.a. achter demy's) kwam rijden. Met Tourwinnaars uit eigen streek, zoals de Westkerkse Romain MAES (in 1935) en zijn Gistelse naamgenoot Sylveer MAES (in 1936 en 1939), beleefde deze tweede velodroom onvergetelijke hoogdagen.

De vier lange oorlogsjaren zouden echter de voorspoedige wielersbaan in een troosteloze puinhoop herscheppen.

DE DERDE EN HUIDIGE OOSTENDSE OPENLUCHTVELODROOM

In 1946 heropgebouwd op dezelfde plaats als de vorige, maar ditmaal om zijn lengte-as gewenteld, was opnieuw een privé-initiatief. Met heel wat opofferingen en risico's gefinancierd door reder Oscar EYLAND en broer, werd de uitvoering van de verbouwingswerken toevertrouwd aan de gekende Oostendse aannemer BOUDOLF. Het (ietwat te overmoedig ?) geconcipeerde sportcomplex werd echter nooit volledig afgewerkt; Oscar EYLAND ging er zelfs uiteindelijk door failliet.

Mede daardoor kreeg "Ostend Stadion V.C.", medeopgericht in 1946, de officiële baanrennen steeds moeilijker van de grond. Na de openstelling van de piste op Paasmaandag 22 april 1946 (3), met een internationaal keurprogramma rond supervedette Rik VAN STEENBERGEN in afwachting van de aankomst van maar liefst vier wegrennen (waaronder Brussel-Oostende voor beroepsrenners) moest men zich na enkele jaren hoofdzakelijk beperken tot het organiseren van wielersportactiviteiten die niet door de Koninklijke Belgische Wielersbond gepatroneerd werden. Zoals baanwedstrijden voor vrouwen, die er nog in 1956 en 1957 plaatsgrepen (4).

Daarnaast beschikte het stadsbestuur contractueel over deze imposante ruimte voor het inrichten van de jaarlijkse massale turndemonstraties van de officiële scholen en groots opgevatte openluchtspektakels (zoals de "Neptunusfeesten") en maakte daar vooral in de jaren '50-'60 duchtig gebruik van.

De hier in 1950 "aangespoelde" Meerbekenaar Richard HELLINCKX, lid geworden van "Ostend Stadion", kon het niet langer aanzien. Hij dokterde een reddingsplan uit, waarnaar de schepen van sport in 1962, in tegenstelling tot zijn voorganger in '55, wel oor had. Via inschrijvingen op aandelen werd de tijdelijke vereniging "Sportcomité Oostende" opgericht (waaraan later "Wielersbaan" werd toegevoegd). De in belabberde toestand verkerende piste en accommodaties werden, dankzij het samengebracht kapitaal, grondig aangepakt, en reeds op 3 mei 1963 kon men de eerste nieuwe officiële wedstrijden inrichten. Eén jaar later nam het bestuur van "Sportcomité Oostende" zelf de uitbating en de daaraan verbonden financiële verantwoordelijkheid over.

Het werd tot en met 1977 een (misschien nog succesrijkere) heruitgave van de vooroorlogse glansperiode. Alle toenmalige groten van de wielersport passeerden er : POST, VAN LOOY, VAN STEENBERGEN, Patrich SERCU, MERCKX, ANQUETIL..... Tot vijfmaal toe, in 1974, '75 en '76 zelfs driemaal na elkaar, hadden hier in Oostende de nationale pistekampioenschappen plaats. Voor

alle disciplines behalve de tandem-rennen, aangezien daarvoor de bochten te klein en dus te e gevaarlijk waren.

Toch kon men reeds in de laatste jaren niet voorbijgaan aan de constante daling van de publieke belangstelling en de langzame maar gestadige aanvreting van de piste door het vochtige en zoutrijke zeeklimaat. Ondertussen teruggekeerd onder de vleugels van S.C. Ostend Stadion, laat Richard HELLINCKX dan ook op 8 mei 1978 het stadsbestuur schriftelijk (4) weten dat de Koninklijke Wielerbond en het uitbatend comité de toestand van de velodroom-infrastructuur niet langer verantwoord vinden om er nog officiële wedstrijden in te richten, en dringt aan op restauratie.

De controverse binnen het schepencollege omtrent het al dan niet investeren in renovatiewerken sleept aan tot 1981. Het jaar daarop wordt het (onopgeloste) "probleemgeval" tegen de symbolische vergoeding van 1 Fr. doorgeschoven naar de belangstellenden van het allereerste uur, de Koninklijke Veloclub "De Zeemeeuw". Net op tijd voor de club om op 4 augustus 1982 de haastig heropgefleurde velodroom te heropenen voor de viering van haar 60-jarig bestaan, samenvallend met de eeuwfeestviering van de Koninklijke Belgische Wielerbond. Op het programma : de Belgische etappe van de laatste (internationale) "Sealink Race".

Ook in 1983 en '84 bleef "De Zeemeeuw" er nog actief, waarbij zelfs (eerder toevallig) een deel van de Belgische kampioenschappen hier in Oostende verreden werden. Maar dan moest ook zij het voor bekeken houden. Gebrek aan belangstelling, naast de huizenhoge onderhoudskosten, maakte elke verder uitbating onmogelijk.

De "Nieuwsblad"-journalist van dienst vergiste zich dus eveneens wanneer hij, op gezag van de heer HELLINCKX, schreef : "Al twintig volle jaren vinden geen internationale meetings meer plaats in het Maria-Hendrikapark". De tussentijdse periode van non-activiteit (1978-1981) niet meegerekend, zijn het er eigenlijk maar (!) dertien of veertien. Meer dan genoeg echter om iedere rechtgeaarde Oostendenaar te doen blozen van schaamte om het zoveelste stadsbestuurlijk cultuur-barbarisme.

-
- (1) "L'Echo d'Ostende", 14 juli 1895, 31e jg. nr. 56, p. 2 en 3. "La Saison d'Ostende", 14 juli 1895, 18e jg. nr. 11, p. 1.
 - (2) "De Zeewacht", 11 juni 1921, 27e jg. nr. 24, p. 2.
 - (3) "De Zeewacht", 19 en 26 april 1946, 52e jg. nrs. 16 en 17, p. 4.
 - (4) Documentatiemap "Sport - Wielrennen", Stadsbibliotheek, "Ostendiana" nr. 188.

Daarnaast : Omer Vilain in "...over de tijd van toen" ("De Zeewacht", 30 juni 1995 p. 7).

Met speciale dank aan de heren Amedee GEVAERT (voorzitter "De Zeemeeuw") en Richard HELLINCKX (bestuurslid "Ostend Stadion") voor de precieze verduidelijkingen bij de historiek van hun respectieve clubs.

OOSTENDE 1905 : STAD AAN ZEE, VILLE SUR MER, THE CITY ON THE SEA

door Ivan VANHYFTE

Oostende - zo wordt soms beweerd - is of was de meest Engelse stad van het continent. Boutade of niet, we kennen allen een flink mondje Engels. Neem nu de toeristische zomerprogrammatie van 1997 : Airshow, beachvolley, Belgium kites-festival, Longstreet Happening, Trendy-sporten, Flanders Coast Race en ga zo maar door, zonder offshore-races...

Over de kwaliteit en de toeristische impact van de meer dan 400 evenementen wil ik me niet uitspreken maar inhoudelijk is het - uiteraard - ooit anders geweest.

Toen August STRACKÉ op de gemeenteraad van 3 januari 1905 aan schepen VAN GLABBEKE meer uitleg vroeg over de aanwending van de kredieten die op de begroting 1904 ingeschreven stonden, kreeg hij een gefundeerd en gedetailleerd antwoord zowel voor de feestelijkheden zelf als de toeristische promotie voor 1905. Je vindt er vanzelfsprekend geen jazz-kroegentocht, geen prondelmarkten, dweilorkestjes of roefeldagen, geen (Lange)straatanimatie of popconcerten in. Maar toen de Belle Epoque met zijn rijk gestoffeerd concert- en toneelleven langzaam op zijn einde liep, bleef de stad haar uiterste best doen om zijn verblijfstoeristen te plezieren.

In het hieropvolgend overzicht van de schepen vinden we de krachtlijnen terug van zowel het cultureel aanbod als het sportief amusement.

A. Sportieve recreatiemogelijkheden

- Paardewedrennen door de "Société des Courses".
- Duivenschieting nabij de Wellingtonrenbaan.
- Automobiëlwedstrijden.
- Races met speedboten en Belgisch-Nederlandse roeiwedstrijden.
- Polo-tornooi.
- Internationale zeilregatta.
- Golf.
- Bloemencorso.
- Lawn-tennis.
- Wedstrijden met hazewinden.
- Een permanent festival (onduidelijk wat hiermee precies bedoeld wordt).

B. Allerlei festiviteiten

- Het toneelgezelschap "Onder ons" viert zijn 25e verjaardag.
- Congres van de "Vlaamsche Hoogeschool Uitbreiding".
- De schuttersgilde Sint Joris houdt een concours.
- "Exposition des Arts de la mode Féminine".
- Met Pinksteren treedt het koor "Vlaamsche Koorzangers" op.
- De schutters van Sint Sebastiaan nemen deel aan een "concours de tir à l'arc".
- Verschillende plaatselijke muziekverenigingen stappen regelmatig op.
- Ostende-en-Avant (Toerisme Oostende van toen) verzorgt de Karnaval- en Sinksenfeesten.

- Wijkfeesten op Asschendaele, de Visscherskaai, de Meiboom, het Hospitaalkwartier, het Hazegras, de wijken Blauw Kasteel, Vuurtoren en Mariakerke.
- De Cercle "Arts et Sport" organiseert schermtoernooien.
- De jaarlijkse kermis.
- Gymnastiekfeest door de turnkring van Sint-Niklaas.
- Voor liefhebbers van hengelen richt "Oplettenheid en Geduld" westrijden in.
- De harmonie van Mariakerke geeft zomerconcerten.
- Roeiconcours door de vereniging "Union Nautique".
- Verlichting van de kiosken.
- Optredens van de muziekmaatschappij Euterpe o.l.v. Ernest DE TAEYE.
- Zeewijding (met salvo's).

* * *

Al heel vroeg was het stadsbestuur (en ook de hoteliers) er zich van bewust dat een professionele aanpak nodig was om Oostende te promoten. VAN GLABBEKE wil dit ook even signaleren aan zijn interpellant. Die verneemt dat 10.279,08 frank gepompt wordt in de Franse toeristische markt. Zo wordt in Parijs in het gekende Théâtre de la Gaieté publiciteit voor de badstad gemaakt; op de Place Masséna van Nice vindt je op 3 reclamezuilen "Ostende" terug; op de tramrijtuigen van Aix-les-Bains hangen permanent affiches. In kranten als L'Evènement, le Monde Thermal, la Revue des Voyages et le Programme des Excursions et Voyages de l'Agence Cook en le Guide illustré des Chemins de fer du Nord staan aankondigingen en een grote promotiecampagne zal starten in de Midi, in Vichy en op de "Exposition d'hygiène de Paris"....

Naar de uitvinders van het toerisme, de Engelsen, werden ook grote inspanningen geleverd. In de Daily Telegraph, de Daily Express, de Dover Standard, de Travellor Gazette, de Holiday-Tours, de Gentlewoman, de Financial News en de World's Travellor Gazette stonden annonces over "Ostend and the Belgian Coast". Ook in de stations van de Midland-Railway hingen affiches om Britse hotelklanten te lokken. De stad zal ook financieel tussen komen om haar culturele ambassadeur, het Kursaalorkest, naar Londen te sturen.

Ostende-en Avant met aan de kop Auguste BORGERS had ook het toeristische oog laten vallen op Duits en Zwitsers marktcliënteel. Voor 2.364,75 frank verscheen reclame in Karlsbad, Wiesbaden, Berlijn, Luzern en Interlaken.

* * *

Er is met de moderne toeristische marketing ondertussen een lange weg afgelegd. Hoe het met Oostende op toeristisch gebied verder moet, is de grote uitdaging voor de beleidsverantwoordelijken die ecologie met economie moeten kunnen verzoenen. We zijn immers drie jaartjes verwijderd van de 21e eeuw; ook dan zullen mensen onze stad komen opzoeken voor zon, zee, strand of cultuur.

EXCURSIESCHEPEN TUSSEN ENGELAND EN OOSTENDE ROND DE EEUWWISSELING

door Raymond VANCRAEYNEST

De plannen voor de uitbreiding van de haven van Oostende werden vastgelegd door de conventie van 10 oktober 1894 tussen Staat en de stad. Na heel wat moeilijkheden met de aanbesteding konden de werken eindelijk een aanvang nemen in 1898. Die conventie van 1894 had een grondige wijziging teweeggebracht in de uitbating van de haven van Oostende. De stad had reeds havenrechten geïnd in gans de haven, ook in de voorhaven, zelfs nadat de eerste dokken waren gegraven onder Maria Theresia en Jozef II.

Het decreet van Maria Theresia, getekend te Brussel op 13 november 1776, vermeldt uitdrukkelijk : "Cette rétribution devra se payer par chacun des dits vaisseaux ou bateaux, soit qu'ils entrent ou n'entrent pas dans le nouveau bassin...". Ook bij gelegenheid van de uitbreiding van de handelsdokken onder Jozef II, werd op 15 november 1783 gelijkaardig besluit ondertekend te Brussel door aartshertogin Maria Christina, gemalin van Albert Casimir, hertog van Saxen-Tesschen, die toen gouverneurs-generaal waren van de Zuidelijke Nederlanden : "Tout vaisseau et bâtiment entrant par mer au port d'Ostende, payera chaque fois à titre de droit de bassin, deux sols par last de sa grandeur, soit qu'il entre ou n'entre pas dans le bassin". De havenkapitein was dan ook werkelijk meester over heel de haven van Oostende en was niet opgesloten achter de zeesluizen zoals nu. Onder de Franse bezetting werd aan Oostende het statuut van vrijhaven ontnomen bij besluit van 22 februari 1796 en het Frans bestuur eigende zich alle ontvangsten toe (1).

Koning Willem I legde bij Koninklijk Besluit van 6 juni 1821 het onderhoud van de haven ten laste van de Staat, maar verbood niet opnieuw havenrechten te innen in gans de haven. Toen in 1824 de schepen van de General Steam Navigation Company kwamen aanleggen in de voorhaven, inde de stad de havenrechten en bleef dat doen tot op de dag vastgesteld in de nieuwe conventie (2). Artikel 6 van die conventie luidt inderdaad als volgt (vertaling) : "Vanaf de 1e januari, volgend op de goedkeuring van de conventie door de wetgever, zullen alle rechten, die in de voorhaven en haar afhankelijkheden zullen geheven worden, uitsluitend ten gunste van de Staat komen" (3).

De minister van Financiën Auguste BEERNAERT, Oostendenaar van geboorte, had het stadsbestuur al op 10 januari 1894 laten weten dat de stad moest afzien van het innen van havenrechten in de voorhaven, zoals aan de oude kaai der stoomschepen (nu de Istamboelkaai), rechten die ze, volgens hem, in ontvangst nam zonder over enig recht daartoe te beschikken ! (4).

Tegen die uitspraak werd er met klem geprotesteerd, zowel door het stadsbestuur als door de Handelskamer. Het mocht niet baten. In oktober was de conventie te nemen of te laten.

Al rond 1890 was de toegang tot de haven van uit zee op een doortastende wijze verbeterd door het uitvoeren van baggerwerken volgens de plannen van ingenieur Pierre DEMEY. De aandacht van verscheidene rederijen ging daardoor naar de haven van Oostende, o.m. was dat het geval voor deze rederijen die zich in de zomer met de excursievaart bezig hielden tussen de havens van de Theemsmonding en het vasteland.

De nu ter ziele gegane pakketbotendienst Oostende-Dover vierde in 1896 zijn 50-jarig bestaan en precies in datzelfde jaar zou de "New Continental Express Company" een dagelijkse passagiersdienst inleggen tussen Tilbury en Oostende met tussenstop te Southend. De dienst werd

ingevaren op zaterdag 27 juni 1896 met het ss. "Prince of Wales". Het vaarschema voorzag de afreis te Tilbury om 9 uur met aankomst te Oostende om 15 uur. Om 16.30 uur zou het schip te Oostende opnieuw vertrekken om te Tilbury om 22.30 uur aan te leggen (5). De eerste dag echter kwam het schip met meer dan twee uur vertraging te Oostende toe en ontscheepte 200 passagiers. De voorzitter van de Handelskamer August VAN IMSCHOOT, die tevens schepen was van de stad, samen met de secretaris van de Handelskamer Albert BOUCHERY, brachten de kapitein voor een ontvangst naar het stadhuis (6).

Dezelfde Engelse maatschappij legde vanaf 2 juli 1896 een dagelijkse passagiersdienst in, behalve op dinsdag, tussen Margate, Ramsgate en Oostende met de ss. "Flamingo" (ex "Paris" van de lijn Dieppe-Newhaven). Afvaart te Margate om 9 uur, te Ramsgate om 9.30 uur met aankomst te Oostende om 12.30 uur. Het schip zou te Oostende weer vertrekken om 15.30 uur om te Margate aan te leggen om 19 uur (7).

Het Zeewezen bekeek deze nieuwe diensten met meer dan een scheef oog. Wat er precies gebeurd is weet ik niet, maar de waterschout VANDENPLAS liet de "Prince of Wales" op 7 juli aan de ketting leggen en verplichtte het schip in de achterhaven te gaan liggen. Hierbij valt wel te bedenken dat in 1896 de tijhaven van Oostende veel kleiner was dan nu. Zuidelijk was ze begrensd door de Franse sluis en de Militaire sluis, beide gelegen op een lijn die de Oesterbankstraat verbindt met de thans afgedankte werkhuizen van het Zeewezen. Toen de waterschout aan boord stapte was de kapitein afwezig en de 1e en 2e officier weigerden te gehoorzamen en bedreigden hem. De rijkswacht werd erbij geroepen en de twee officieren John SCHWARTS en Richard BOWEN werden aangehouden. De stoom van de ketels werd afgelaten en tegen donderdag 9 juli om 9.30 uur moest 5.000 fr rechten betaald worden (8).

Een onderzoek wees uit dat de waterschout correct had gehandeld (9) en de twee officieren werden in november door de rechtbank van Brugge veroordeeld (10). De ervaring met die maatschappij was dus allesbehalve gelukkig te noemen en van die rederij werd er verder niets meer vernomen.

Het jaar daarop, in 1897, kwam er een nieuwe en ernstiger maatschappij opdagen "The New Palace Steamers, Limited". Scheepsmakelaar te Oostende was E. MINNE & Cie, toen gevestigd op het Handelsplein 1 (bij het huidig café 't Waterhuis), het jaar daarop in de Kaaistraat 43, en nog drie jaar later in de Kaaistraat 60. Het was een filiaal van het hoofdhuis te Gent waarvan er nog een ander filiaal afhing te Brugge op de Potterierei 14. De nieuwe passagiersdienst tussen Londen en Oostende via Tilbury, Southend en Margate, werd al van in maart gepropageerd. Er zouden drie afvaarten per week in beide richtingen plaats hebben, tussen 5 juni en 14 september, met de raderpakketboten "La Belgique" en "La Marguerite" (11). De maatschappij beschikte nog over twee andere schepen: de "Royal Sovereign" en de "Koh-I-Noor". Beide laatste echter vaarden alleen tussen Margate en Tilbury en staken niet over naar het vasteland (12). Ze vroeg in Oostende haar passagiers te mogen ontschepen aan de kaai van het (oude) zeestation, maar dat werd door de minister, die het Zeewezen in zijn bevoegdheid had, vastberaden geweigerd. Het ging op een sissert uitlopen zoals we dertig jaar geleden hebben moeten ervaren met de aanvraag van "Townsend" om te Oostende aan te leggen. Toch werd er toen een oplossing gevonden: de schepen zouden aanleggen aan de oorsprong van het westerstaketsel, daar ongeveer waar heden het clubhuis staat van de "North Sea Yachtclub". Gewoonlijk lag daar een sleepboot onder stoom. Ingenieur DEMEY liet daar wat dieper baggeren en zo kon het ss. "La Belgique" daar op zaterdag 5 juni 1897 voor de eerste maal aanleggen. De passagiers werden wel verplicht onder de blote hemel in weer en wind te ontschepen en hun bagage aan de douanecontrole te onderwerpen. Om aan de trein te geraken moest er nog een heel eindweegs afgelegd worden. Men zou kunnen zeggen dat het Zeewezen alles

gedaan had om het de reizigers zo lastig mogelijk te maken teneinde ze zo vlug mogelijk te ontmoedigen.

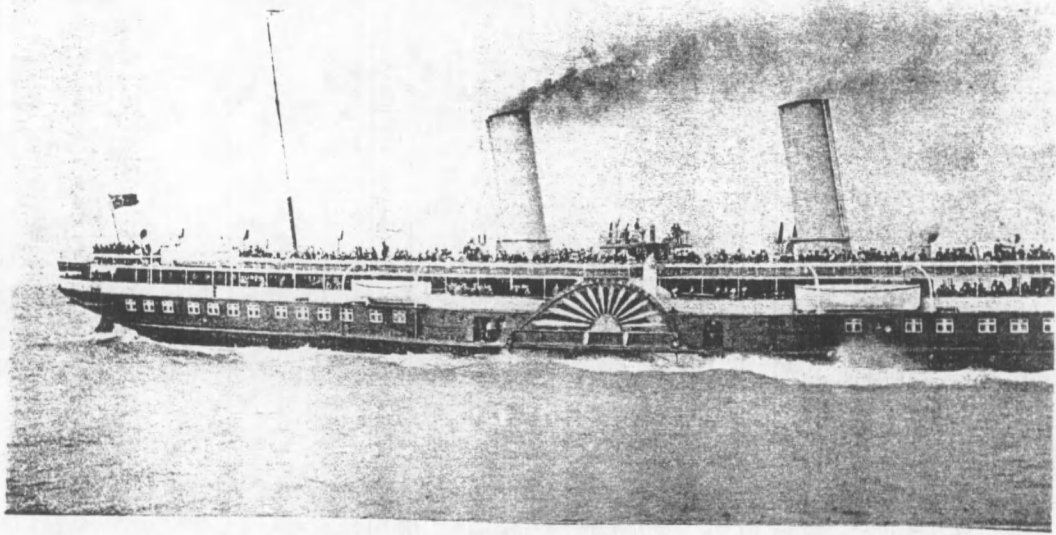
Op die eerste reis onder het gezag van kapitein RATTLE waren aanwezig : de directeur-manager te Londen T.E. BARLOW, de president-chairman RHODES en de manager te Oostende H. WEBB. Burgemeester PIETERS, schepen LIEBAERT en de raadsleden VAN GRAEFSCHPEPE en WILLEM vertegenwoordigden het stadsbestuur bij de aankomst. Andere voornamelijk personaliteiten waren : de ingenieur van Bruggen en Wegen, Dienst van de Kust VAN DER SCHUEREN, de waterschout VANDENPLAS en de havenkapitein DE SMET (13).

Voorlopig bleef het bij het kleinere ss. "La Belgique" dat 69,50 m lang was, 7,62 m breed, met een diepgang van slechts 2,15 m. Toch kon het maximum 500 passagiers vervoeren. Aanvankelijk was men van plan het groter schip "La Marguerite" één maal per week op Oostende in te zetten. Het Zeewezen weigerde echter een aangepaste aanlegplaats toe te staan en de diepgang van het schip was te groot om de aanlegplaats van "La Belgique" te gebruiken zonder bijkomende baggerwerken. "La Marguerite" vaarde ondertussen drie- tot viermaal per week tussen Tilbury en Boulogne. Dat schip had een capaciteit van meer dan 1.600 passagiers, was 104 m lang, 12,20 m breed en 22,25 m over de raderkasten gemeten. Het mat 2.204 ton en was verdeeld in 11 afdelingen door waterdichte schotten (14). Die afmetingen waren ongeveer dezelfde als van onze raderpakketboten "Leopold II" (107,75 x 21,75 m) en "Marie Henriette" (107,65 x 23,78 m) die in 1893 waren gebouwd (15). In 1897 vervoerde "la Marguerite" tussen Boulogne en Tilbury 51.458 passagiers (16). "La Belgique" vervoerde tussen Tilbury en Oostende in de maanden juni, juli en augustus 10.700 passagiers. De grote troef was de voordelige prijzen. Een kaartje Oostende-Tilbury-Londen heen-en-terug in 1e klasse op schip en trein kostte 20,35 fr. Daarin stak 17,80 fr. voor de boot en 2,55 fr. voor de trein Tilbury-Londen. Daarentegen kostte Oostende-Dover-Londen in 1e klasse boot en trein heen-en-terug 64,60 fr. waarin 17,40 fr. voor de boot en 47,20 fr. voor de trein Dover-Londen (17).

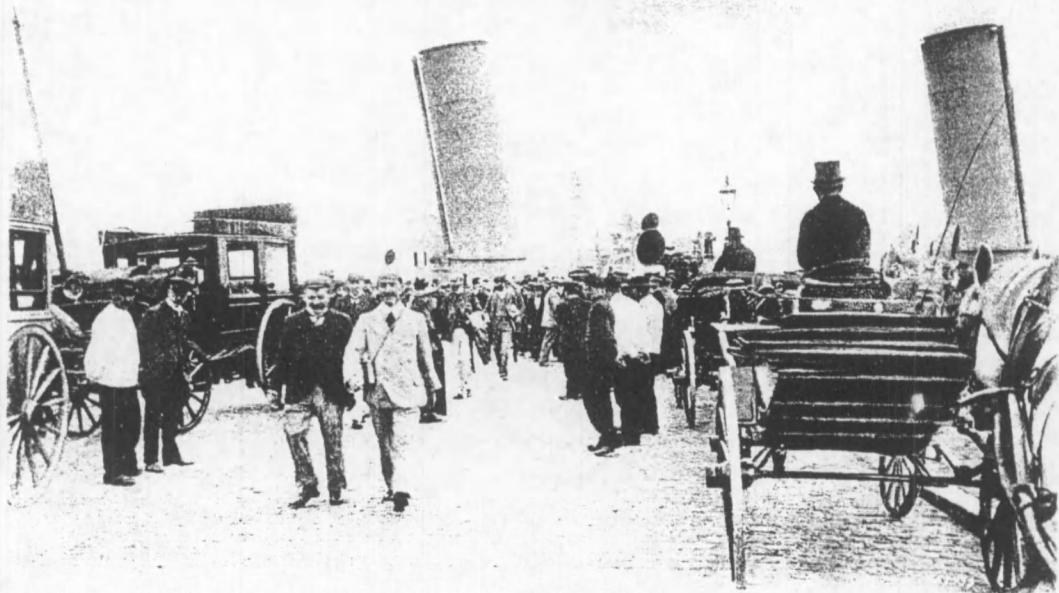
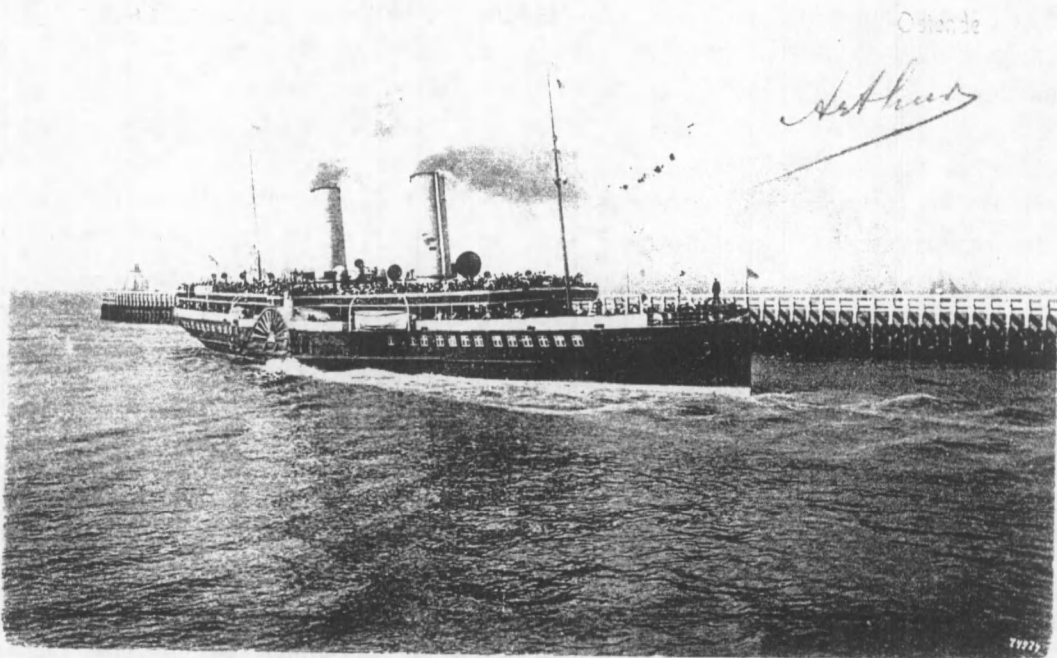
Door een toeval eigenlijk kwam "La Marguerite" in september 1897 toch eens naar Oostende om het seizoen af te sluiten. "La Belgique", komende van Oostende, was ter hoogte van Southend in aanvaring gekomen met het ss. "Tyne" en had schade opgelopen aan de achtersteven. De 200 passagiers werden met de "Koh-I-Noor" naar Tilbury gebracht en "La Belgique" werd naar Londen gesleept voor herstelling (18). Zo kwam het dat "La Marguerite" op dinsdag 14 september voor de eerste keer te Oostende aanlegde om 13.30 uur bij hoogwater aan het westerstaketsel met 1.184 passagiers. Om 15.50 uur is het schip weer vertrokken met 1.228 passagiers en daarmee was het eerste zomerseizoen van "The New Palace Steamers, Limited" afgesloten. "La Marguerite" had wel 600 fr. moeten betalen voor loods- en kaairechten (sic!) (19).

Volgens een krantenbericht zou er vanaf 1 juni 1897 nog een tweede dagelijkse lijndienst ingelegd geweest zijn tussen Southend en Oostende, ingericht door "The London & Continental Express Steamers", waarvan de agent te Oostende R. MENY & Co was (20). Het is twijfelachtig dat er daarvan iets is terechtgekomen, vermits er daarover verder niets meer werd vernomen, tenzij de eenmalige vermelding dat het Engels ss. "Ruby" half juli 1897 te Oostende toekwam van Southend met passagiers (21).

Officiële statistieken worden altijd laattijdig gepubliceerd zodat het blad L'Echo d'Ostende pas in mei 1897 uitpakte met de financiële resultaten van de Oostende-Doverlijn van de Belgische Staat, geboekt in 1895. Het bleek dat per overvaart de uitgaven 2.067,11 fr. bedroegen en de ontvangsten slechts 525,95 fr., wat een dekking van amper 25 % betekende. Op het vervoer van elke passagier werd door de Staat 28 fr. toegelegd ! (22). De preciese bron van die cijfers werd wel niet medegedeeld.

Engelse excursieboot "Marguerite"

Het jaar 1898 was het tweede jaar van de exploitatie van de passagiersdienst Londen-Tilbury-Oostende door "The New Palace Steamers, Limited" met de ss. "La Belgique" en "La Marguerite", dat laatste onder het bevel van kapitein G.F. FISHENDEN. Het luxueuse schip "La Marguerite" zou één maal per week te Oostende vertrekken op dinsdag om 15.15 uur en "La Belgique" driemaal per week op zondag, dinsdag en vrijdag om 10.30 uur. Met "La Marguerite" kostte Oostende-Tilbury heen-en-terug in 1e klasse 16,50 fr. en met "La Belgique" slechts 12,75 fr. De dienst werd verzekerd tussen 25 juni en 13 september, telkens met afvaart aan het westerstaketsel (23).

In het seizoen 1898 werden tussen Engeland en Oostende 22.500 passagiers verscheept op een totaal van 358.894 passagiers die door de vier schepen van de compagnie werden vervoerd (24).

Ook in 1898 was er spraak van een tweede lijndienst tussen Tilbury, Margate en Oostende, waarvan de agent te Oostende Auguste PEDE was. Het ss. "Donegal" legde aan op zondagmorgen 29 mei aan de kaai der sleepboten en vertrok dezelfde dag om 22.00 uur (25). Verder op het jaar werd er echter over deze dienst niets meer vernomen.

Het jaar 1899 kende hetzelfde verloop, met per week drie aanlegbeurten van "La Belgique" en één van "La Marguerite", nu tussen 1 juli en 12 september (26).

In het zomerseizoen 1900 werd de bedrijvigheid van "The New Palace Steamers, Limited" in Oostende sterk beperkt tot slechts één afvaart per week met "La Marguerite" (27). Algemene kostenbesparing was wellicht de reden. Het oudere en kleinere schip "La Belgique" werd uit de vaart genomen, de havenkosten te Oostende voor loods- en kaairechten waren niet gering (opgelegd door het Zeewezen) en het stadsbestuur had nooit geen toelagen willen geven. Toch was er in 1900 nog een ander lichtpunt. Een nieuwe passagierslijn Oostende-Brighton werd ingelegd door "The Brighton and South Coast Company, Limited" en ingewijd op 18 juli 1900 met het ss. "Brighton Queen", gebouwd in 1898, met een capaciteit van 900 passagiers. Het schip zou drie overvaarten per week verzekeren en een biljet heen-en-terug zou 6 s. 6 d. kosten (28). Of het een succes werd heb ik niet kunnen te weten komen.

In de zomer van 1901 kwam "La Marguerite" twee maal per week naar Oostende, op maandag, en woensdag, tussen 2 juli en 9 september. De aankomst aan het westerstaketsel was voorzien om 9.45 uur en de afvaart om 15.00 uur. De aandacht werd nu meer getrokken op Margate dan op Londen. De prijs heen-en-terug Oostende-Margate bedroeg 10,15 fr. in 1e en 8,90 fr. in 2e klasse (29).

In datzelfde jaar werd voor de Belgische pakketbotendienst ook ernstig gesproken over een andere aanleghaven in plaats van Dover. De toegang tot Dover was gevaarlijk en de havenautoriteiten overwogen een taks van 2 s. en 6 d. te heffen per ontscheepte of ingescheepte passagier. Men dacht aan Ramsgate of Port Victoria (30). De "poll-tax" te Dover van 1 s. per passagier, die ingevoerd werd op 1 augustus 1892, als tussenkomst in de kosten voor de grote havenwerken die daar waren uitgevoerd, werd op 1 juni 1903 op 1 s. 6 d. gebracht en in 1907 werd het 2 s. (31). In 1907 dacht men uit te wijken naar Carvey Island, maar de Belgische Staat deinsde terug voor de grote investeringen die daar zouden moeten gebeuren. Het inrichten van een ontschepingskaai werd op 5 miljoen fr. geschat (32).

In het jaar 1902 legde "La Marguerite" weer slechts één maal per week aan te Oostende, en wel telkens op dinsdag, tussen 1 juli en 9 september (33).

Tijdens het seizoen 1903 begon de dienst op 30 juni, toen het schip toekwam met 800 passagiers aan boord (34). Het schip legde tijdens dat seizoen opnieuw twee maal per week te Oostende aan, wat in totaal goed was voor 21 reizen en een aandeel van 29.589 netto Moorsonton in de havenbeweging (35). Het jaar 1903 was het laatste jaar dat "la Marguerite" naar Oostende kwam. Het schip werd verkocht aan "The Liverpool and North Wales Steamship Company"; Het vertrok van uit Londen naar de Mersey om tijdens het seizoen 1904 dienst te doen naar Llandudno en de straat van Menai, die het eiland Anglesey scheidt van Wales (36).

Hiermee was het doek gevallen over de zomerse excursies naar Margate en Londen.

-
- (1) Bulletin van de Handelskamer 1895, p. 121-123.
 - (2) id. 1894, p. 104-106.
 - (3) id. 1894, p. 268.
 - (4) id. 1894, p. 36-37.
 - (5) L'Echo d'Ostende, 25 juni 1896.
 - (6) id., 28 juni 1896.
 - (7) id., 2 juli 1896.
 - (8) id., 12 juli 1896.
 - (9) id., 8 oktober 1896.
 - (10) id., 17 november 1896.
 - (11) Bibl. Univ. Gent, Hs. 3385, D. Ost. 102¹.
 - (12) Le Carillon, 24 maart 1897.
 - (13) L'Echo d'Ostende, 6 juni en 10 juni 1897.
 - (14) Le Carillon, 16 september 1897.
 - (15) A.R.A. Brussel. Ministerie van Openbare Werken - Waterwegen, ,nr. 247. Haven van Oostende 1898-1906.
 - (16) L'Echo d'Ostende, 26 juni 1898.
 - (17) Le Carillon, 27 oktober 1897.
 - (18) L'Echo d'Ostende, 12 september 1897.
 - (19) Le Carillon, 27 oktober 1897.
 - (20) L'Echo d'Ostende, 18 mei 1897.
 - (21) id., 13 juli 1897.
 - (22) id., 25 mei 1897.
 - (23) Zie noot 11 en L'Echo d'Ostende, 30 juni 1898.
 - (24) L'Echo d'Ostende, 18 oktober 1898.
 - (25) id., 31 mei 1898.
 - (26) Zie noot 11 en Le Carillon, 01-02 juli 1899.
 - (27) L'Echo d'Ostende, 5 juli 1900.
 - (28) Le Carillon, 3 april en 10 juli 1900.
 - (29) id., 29-30 juni 1901. Zie ook noot 11.
 - (30) id., 25 april en 19 mei 1901.
 - (31) L'Echo d'Ostende, 28 augustus 1907.
 - (32) id., 15 mei en 5 juni 1907.
 - (33) Zie noot 11.
 - (34) L'Echo d'Ostende, 2 juli 1903.
 - (35) Le Carillon, 18 januari 1906.
 - (36) id., 11-12 juni 1904; L'Echo d'Ostende, 25 februari 1904.

1897

Bel. Ann. Jour 173 2535

D. 651. 102.

D. 651. 102!

« The New Palace Steamers, Limited »

NOUVEAU SERVICE RAPIDE

POUR VOYAGEURS ET EXCURSIONNISTES
A PRIX RÉDUITS ENTRE

OSTENDE et LONDRES

VIA

TILBURY, MARGATE et SOUTHEND

Par le Paquebot à aubes

“ LA BELGIQUE ”

ou autre paquebot de la Compagnie.

DU 5 JUIN A LA PREMIERE SEMAINE DE SEPTEMBRE

Trois départs par semaine dans les deux sens

D'OSTENDE : les Dimanches, Mardis et Vendredis.**DE LONDRES** : Les Lundis, Jeudis et Samedis.DÉPART D'OSTENDE (Estacade) à 10,30 heures du matin,
et de LONDRES (Fenchurch street Station) par train spécial à 8,20 m.

Départ de TILBURY à 9.30 h.

L'embarcadere à Ostende est situé à la naissance de l'Estacade à proximité du bassin de pêche.

PRIX DES BILLETS

TRAJET SUR BATEAU ET CHEMIN DE FER	SIMPLE			ALLER et RETOUR		
	1 ^{re} cl. bateau et chemin de fer	1 ^{re} cl. bateau et 3 ^e cl. ch. de fer	2 ^e cl. bateau et 3 ^e cl. ch. de fer	1 ^{re} cl. bateau et chemin de fer	1 ^{re} cl. bateau et 3 ^e cl. ch. de fer	2 ^e cl. bateau et 3 ^e cl. ch. de fer
OSTENDE à LONDRES) (Fenchurch street station) (valable 7 jours)	Fr. C° 15-25	Fr. C° 13-95	Fr. C° 11-45	Fr. C° 20-35	Fr. C° 18-45	Fr. C° 15-90
OSTENDE à LONDRES) (valable toute la saison)	— —	— —	— —	22-85	20-95	18-45
TRAJET SUR BATEAU SEUL	1 ^{re} Classe		2 ^{me} Classe.			
	Fr. C°		Fr. C°		Fr. C°	Fr. C.
OSTENDE A MARGATE) (valable 7 jours)	7-65		6-35		10-15	8-90
Id. Id.) (valable toute la saison)	— —		— —		12-70	11-46
OSTENDE à SOUTHEND) (valable 7 jours)	12-10		9-55		16-50	13-95
Id. Id.) (valable toute la saison)	— —		— —		19-05	16-50
OSTENDE à TILBURY) (valable 7 jours)	13-35		10-80		17-80	15-25
Id. Id.) (valable toute la saison)	— —		— —		20-35	17-80

ENFANTS EN DESSOUS DE 12 ANS DEMI-PRIX

Réduction pour Sociétés et groupes de 15 personnes et plus moyennant accord d'avance avec E. MINNE & Cie

Bagages jusqu'à concurrence de 50 kilos gratuit.

Restaurant de premier ordre à bord tenu par SPIERS et POND. Ltd, de Londres

Pour les Coupons et tous renseignements s'adresser aux Agents généraux pour le Continent

E. MINNE & Cie { 1, Place du Commerce, OSTENDE.
14, Quai de la Poterie, BRUGES.

F. MINNE

Deel. Gand 97-203

Excursions en groupes à Londres avec guide pour 5 jours. — Prix 125 francs séjour compris. — Demandez prospectus
« STEWARDESS » A BORD AU SERVICE DES DAMES.

CABINES SPECIALES POUR DAMES

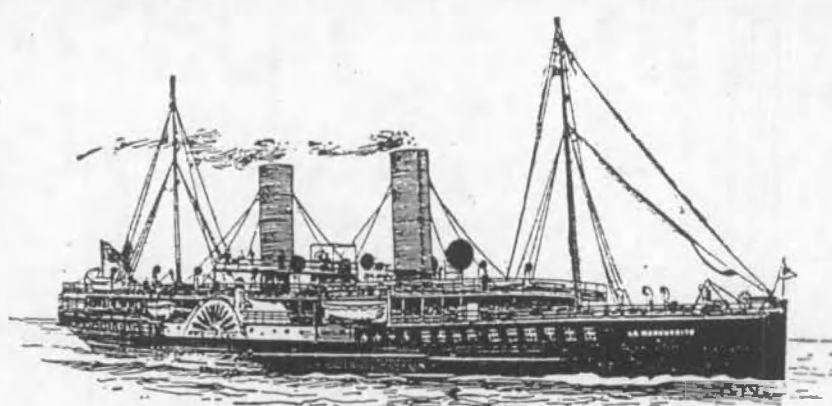
1901
Bibl. Univ. Gent 172 3385 D. G. 762

D. Oct. 1901

Dernier départ d'Ostende Mercredi 9 Septembre.

Départ d'Ostende (Estacade) à 3 h. soir. — Arrivée à Margate (Pier) à 6.15 h. soir.

EXCURSIONS

A LA PLAGE DE MARGATE

Séjour préféré des Londoniens
Par le magnifique bateau de plaisance

“ LA MARGUERITE ”

(2204 tonnes de jauge. — 7500 chevaux vapeur. — Vitesse 20 nœuds).

Traversée en 3 heures.

Les départs d'Ostende ont lieu chaque LUNDI et MERCREDI à 3 heures du soir, et le retour de Margate chaque LUNDI et MERCREDI à 9.45 heures matin, permettant de faire des excursions du lundi au mercredi, du mercredi au lundi suivant ou encore du mercredi au mercredi suivant.

Prix ALLER ET RETOUR valable toute la saison

1ère cl. Fr. 10.15, 2me cl. Fr. 8.90

« LA MARGUERITE » après avoir touché à Margate continue son voyage sur Londres où on arrive le même soir à 10.15 h.

Pour les billets et autres renseignements s'adresser chez les agents

E. Minne & Cie

60, Rue du Quai, 60, OSTENDE

Bureaux: de 8 h. à 12 h., et de 2 h. à 7 h.

Départ d'Ostende (Estacade) à 3 h. soir. — Arrivée à Margate (Pier) à 6.15 h. soir.

Dernier départ d'Ostende Mercredi 9 Septembre.

UIT DE BEGINJAREN VAN DE MARINE TE OOSTENDE

Ministerieel en Parlementair bezoek aan de Marine.

13 - 6 - 1947

De Parlementairen, met Achiel Van Acker, eerste minister, komen toe per trein ...

Zij inspecteerden de eerste groep duikers - ontmijners van de Marine.

Zij inspecteerden de 118de mijnenvegersflottilje (6 MMS-Motor Mine Sweepers) aan de kaai van het Montgomerydok

Zij brachten een bezoek aan de "LTZ. Victor Billet" in Marinemiddens beter gekens als "De Billet"

PLATE-VEILING 1998

Er werd de laatste jaren vastgesteld dat het niveau van de aangeboden stukken bedroevend laag was. Verschillende Plate-leden hebben ons ook reeds deze bemerking gemaakt.

Om daar, hopelijk, iets aan te veranderen werden de volgende schikkingen genomen.

1. De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst met de te veilen stukken overmaken aan J.P. Falise, H. Serruyslaan 78/19, Oostende en dit ten laatste tegen 10 oktober. Ieder stuk MOET een minimum van beschrijving (maar hoogstens 2 lijnen) omvatten.
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens 100 Fr. bedragen.
3. De lijsten worden door het bestuur nagezien met mogelijkheid tot schrapping van bepaalde stukken.
4. De lijst met beschrijving zal vanaf eind december tegen kostprijs te koop zijn aan de balie van het museum. Op die wijze kunnen geïnteresseerden een inzage krijgen van wat er zal geveild worden.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing :
 - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom
 - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.
7. Indien nodig verschijnen verdere schikkingen in onze volgende tijdschriften.

Er is een kleine wijziging bij vergelijking met de tekst verschenen in het vorige nummer; punt 2 luidt nu : de geschatte waarde moet minstens 100 Fr. bedragen i.p.v. 250 Fr.

LET OP DE DATUM WAAROP DE LIJSTEN MOETEN OVERGEMAAKT WORDEN !!

OOSTENDSE STRAATNAMEN

door Roger TIMMERMANS

In zijn onlangs verschenen boek "Met zicht op zee" ¹ vraagt auteur Eric DE KUYPER zich af hoe het kwam dat in zijn jeugdijaren, dit zijn de jaren na de tweede wereldoorlog, bepaalde straten in Oostende steeds in het Vlaams en andere alleen in het Frans werden benaamd. Een bepaald systeem of logica zag hij er echter niet in.

Een eigenaardigheid op het eerste gezicht weliswaar, maar verklaarbaar. Het is niet zo dat Vlaamstalige en Franstalige straatnamen willekeurig door mekaar gebruikt werden. Er zat een zekere lijn in.

Bij mijn weten hadden de straten, pleinen en gebouwen gelegen in het "Oude Oostende", dit is binnen de oude vestingsmuren, steeds een vlaamse benaming in de spreektaal van de Oostendenaren. Er was altijd sprake van Schippersstraat, Kaaistraat, Kerkstraat, Kapellestraat, Langestraat, Witte Nonnenstraat, Weststraat (na de naamwijziging in Adolf Buylstraat behield ze deze naam nog gedurende vele jaren), Ooststraat, enz.... Verder ook nog Grote Markt (Wapenplein), Groentenmarkt, Grote Kerk (St Petrus en Pauluskerk), Kapucijnenkerk, Stadhuis, Kapellebrug, enz..

Door het toenemende toerisme in de tweede helft van de 19de eeuw was de stad eigenlijk aan uitbreiding toe. De vestingen rond de stad hadden hun militaire waarde verloren en werden gesloopt tussen 1865 en 1875.

De franstalige straatbenamingen zijn dan ook hoofdzakelijk terug te vinden in het "Nieuwe Oostende" nl. in de uitbreiding van de stad naar het noorden en naar het westen.

1. In de uitbreiding naar het noorden waar de Zeedijk verbreed en de Boulevard du Nord, de latere Boulevard van Iseghem, werd aangelegd. Om de verbinding mogelijk te maken tussen de Zeedijk, die een heel stuk hoger lag dan de Boulevard du Nord, werden hellingen voorzien. Door de Oostendenaren kregen ze een tweetalige benaming : Herterrampe, Christinerampe, Kapucienerampe...enz.
Een uitzondering nochtans : Rampe de Flandre. Waarom ? Weet ik ook niet.
2. In de uitbreiding naar het westen toe, vindt men de franstalige straatbenamingen terug in de veelhoek gevormd door de Leopold II-laan, het Marie-Joséplein, de H. Serruyslaan, de Alfons Pieterslaan, de Konginnelaan en de Albert I Promenade tot aan het Kursaal.

De verkaveling en verkoop van deze gronden gebeurde grotendeels door de luikse notaris Louis DELBOUILLE, daarin bijgestaan door de eveneens luikse architect Antoine DUJARDIN, die talrijke villa's ontwierp. Het plan voorzag in de bouw van residentiële woonwijken en hotels. Hierdoor ontstond een tweede en nieuw toeristisch centrum naast het reeds bestaande in de oude stad.

Het regelmatig verblijf van koning Leopold II te Oostende trok adel, aristocratie en kapitaalcrachtige bourgeoisie aan uit binnen en buitenland. Deze waren grotendeels franstalig, dan toch franssprekend, kwamen zich hier vestigen of verbleven er tijdelijk

¹ Uitgeverij Sun/Kritak ISBN 90 6303 709 0

gedurende het zomerseizoen. Ook in het hotelbedrijf was Frans de voertaal. De nieuwe bewoners en de hotelgasten gebruikten uiteraard de franstalige straatbenamingen, die dan ook overgenomen werden door de Oostendenaren.

Zo werd het in de dagelijkse omgangstaal : Avenue Léopold, Place Marie-José, Avenue Serruyse, Rue Royale, Boulevard Roger, Avenue de la Reine, rue de Bruxelles, rue de Paris, Boulevard de Midi of kortweg de Boulevard (Alfons Pieterslaan), de Square = Prinses Stéphanie- en Prinses Clementinaplein, Avenue Charles Janssens, enz.....

Zo werd ook de Sint Jozefskerk de enige Oostendse kerk met een franstalige naam : Saint Joseph. Ze was de eigenlijke parochiekerk van de talrijke franssprekende gezinnen en ook de koninklijke kerk waar Leopold II de zondagsmis bijwoonde als hij in Oostende verbleef.

Een paar merkwaardigheden nog : het Leopold I plein had twee namen, de Place Léopold en 't Pêrd (Paard). Er was ook een tweetalige straat : de Varsoviestroate (Warschaustraat). De ietwat verderaf gelegen Kairostraat noemden de Oostendenaren de Kairostroate, waarbij de ai werd uitgesproken zoals in het Frans rue du Caire. Het Sint Petrus en Paulusplein, aangelegd bij de bouw van de hoofdkerk, was "de Parvis" (St Pierre et Paul). Het kruispunt Petit Paris kreeg zijn naam vanwege een daar gelegen herberg-afspanning met dezelfde naam.

Op te merken valt dat de verfransende invloed van rond de eeuwwisseling is blijven doorwerken tot jaren na de Tweede Wereldoorlog. Langzamerhand is daar dan verandering in gekomen. Ook werden de tweetalige straatnaamborden, met Frans bovenaan, vervangen door eentalige Nederlandse. Nu, bijna honderd jaar later, worden, om zo te zeggen door iedereen, alleen nog de Vlaamstalige straatnamen gebruikt in de dagelijkse omgangstaal.

Bibliografie

- Marc Constandt : Delbouille en Dujardin - twee pioniers van het Oostends toerisme.
- Piet Lombaerde : Leopold II Koning-Bouwheer.
- R. Houwen, Y. Van Hyfte, P. Dehem : God blijft glimlachen.

De kleurenfoto's verschenen in het juni-septembernummer werden ons aangeboden door
B & C Nuytten. Waarvoor onze hartelijkste dank.

LIDGELD 1998

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 1998 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "ROMANTISCH OOSTENDE" gekozen.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

De lidgelden die nu van toepassing zijn werden ingevoerd in 1989. Dit is nu het 10e jaar dat ze niet gewijzigd worden !!!

Dit is o.a. mogelijk doordat enkele leden hun bijdrage gevoelig verhoogden.

Volgt hun voorbeeld en geef ons een financieel steuntje

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (46)

door Aimé SMISSAERT (+)

Heden namiddag werden alhier aan gehouden binnengebracht en in de gevangenis Houley opgesloten : MM. Pieter VANDEWEGHE, handelaar in bouwstoffen en burgemeester te Steene, Pieter DEFEVER, melkboer en gemeenteraadsheer te Steene (Conterdam), en Florimond TANGHE, slachter, eveneens te Steene (Conterdam). De eerste (M. VANDEWEGHE) is aangehouden, naar beweerd wordt, onder betichting : 1° stukken van eenen Engelschen automobiel weggestoken te hebben; 2e samen met MM. DEFEVER en TANGHE, voornoemd, alsook met E.H. LAROEYE, pastor van Steene en M. Charles SANDERS, voerman, eveneens te Steene, een spionerdienst ingericht te hebben. Tot dit einde zouden op zekere dagen rond 5 ure vergaderingen plaats gegrepen hebben in de pastorij; MM. DEFEVER en TANGHE, die sedert de bezetting van de kust door de Duitschers eenigen tijd in Frankrijk hadden verbleven, zouden daar den rol van spioen aangeleerd hebben en M. SANDERS, die regelmatig naar Brugge reed, zou den dienst van overdrager doen. MM. DEFEVER en TANGHE werden aangehouden als medeplichtigen van M. VANDEWEGHE, in zake spioeneering. Ook de E.H. Pastor van Steene en M. Charles SANDERS voornoemd moesten aangehouden worden, doch de Duitsche soldaten vonden den eerste niet te huis. Zij ontmoetten hem kort nadien op den weg en vergezelden hem naar zijn huis alwaar E.H. LAROEYE hen bewees dat die beruchte vergaderingen tot spioeneeringen eenvoudig weg, vergaderingen van den dischraad waren. E.H. LAROEYE bleef dan vrij, en van de aanhouding van M. Charles SANDERS was geene spraak meer.

Blijft nu te zien welk lot wezen zal der 3 aangehouden personen.

Tot den 5n deze beliep de vergoeding, toegekend aan de inwoners voor de inkwartiering van duitsche soldaten, tot 21 centiemmen voor een simpele soldaat, tot 50 centiemmen voor een onder-officier en tot 1 frank voor een officier. Die cijfers zijn thans gewijzigd als volgt : voor een soldaat, 50 c.; voor een onder-officier, 1 frank; voor een officier, 2.50 fr. per dag.

MM Felix VANDECASTEELE en Georges LESCRAUWAET, die dezen namiddag op de Vuurtorenwijk, naar de goesting der duitschers te veel naar de haven keken, werden aangehouden, naar de Kommandantur geleid en elk tot 15 mark boete veroordeeld.

De duitschers namen heden bezit van het huis van schepen MOREAUX, op de Leopoldlaan.

Deze namiddag rond 3 ure vloog een "taube" gedurende ruim een kwartuurs, op eigenaardige wijze fluitend, over de stad. Zulks moest voorzeker een alarmsignaal zijn, want kortst nadien vertrokken ruim 500 soldaten ijlings in de richting van Middelkerke op.

Heden was er petrol te bekomen aan een frank de liter, bij M. Emiel REMAUT, Stockholmstraat. Niettegenstaande die hoge prijs stond er veel volk voor zijne deur. Doch de liefhebbers kregen enkel hetgene overbleef, want eerst moesten al de pullen en kruiken der kalanten, die in 't pakhuis en in den winkel stonden, gevuld worden.

Donderdag 11e Februari. -

HONDERD EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

De botermarkt bood dezen morgen een zonderling schouwspel aan van schreeuwende mannen en vrouwen. En de reden ? Slechts drie boterboerinnen waren met hunne waar afgekomen, de andere waren buiten de stad opgewacht geworden door eenige voortverkoopers, men kan wel raden waarom !

De menschen vochten om een stuksken boter, en, niettegenstaande de strenge duitsche bevelen, gold de boter 3.50 tot 4.00fr. Later kwamen eenige boerinnen af met eene zekere hoeveelheid eieren, die 16 tot 18 c. het stuk verkocht werden.

* * *

Men weet dat sedert verscheidene maanden de duitschers bezig zijn met het uitbaggeren der havengeul. Zij wierpen, van in den beginne, het slijk uit voor de de Meysluis, doch zoo kon het toch niet blijven duren, en daar de Belgische werklieden op het werk gebezigd volstrekt weigeren met de slijkkoggen in zee te steken en de duitschers ook aan dit werkje niet houden, uit vrees van de vijandelijke kogels, heeft men thans wat anders uitgedacht. Bij middel van afleidingsbuizen zullen zij het uitgebaggerde slijk laten loopen in den put gelegen nevens het nieuw springsas.

Heden werd in de Kapellestraat, in de oude kruidenierswinkel van den heer Constant VANDEMALE, op den hoek der Wittenonnenstraat, een *deutsche Zeitingscentrale* (Centraal magazijn van duitsche nieuwsbladen) geopend.

...En zoo, van dag tot dag, nemen de duitschers meer en meer bezit van onzer stad !

Gister avond kwamen alhier uit Snelleghem, 21 karren van het Rood Kruis toe, met een tamelijk groot personeel waarvan een groot deel ingekwartierd werd in de Sint Sebastiaanstraat. In het huis van M. VANHOUCHE-VAN OUTRYVE, handelaar in kiekens, in die straat, is eene soort van

infirmierie ingericht. Volgens wij van die Duitschers vernemen werden zij naar Oostende gestuurd, omdat er hier gebrek is aan personeel van het Rood Kruis (leest omdat er hier toch zooveel gekwetsten zijn!).

* * *

Deze morgen werd in de Sint Josephskerk eenen protestantschen dienst gedaan.

Heden werd de volgende plakbrief in 't Vl., en in 't Duitsch opgeseld, uitgeveerdigd :

VASTENAVOND

Gedurende de vastenavondsdagen van 1915 is het op straf verboden zich te maskeren, zich te verkleeden of feestelijkheden in te richten.

Dit verbod geldt voor de drie vastenavondsdagen, alsook voor de dagen van groot Carnaval en van Half-vasten.

Oostende, den 11 Februari 1915

De Duitsche Kommandantur
BITTINGER
Kapiteinluitenant en Stadkommandant

Vrijdag 12e Februari. -

HONDERD EEN EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze morgen, eenige minuten voor 7 ure, kwam een vliegtuig der Bondgenoten boven de stad zweven en wierp verscheidene bommen, o.a. eene op de Zeestatie, eene er nevens en eene op de overdekte vleeschmarkt Oude Mijnplaats.

De bom op de Zeestatie geworpen kwam terecht op de groote uitgangspoort van het prachtig gebouw, rukte eene stuk arduin van den gevel en viel in 't binnenste van de statie, in het gedeelte der overdekte uitgangshalle. Naar men van ver kon zien - want niemand mocht de Zeestatie naderen - werden schier al de ruiten van dit deel der statie gebroken, alsook vele ruiten van den voorgevel. 21 Duitsche soldaten werden gekwetst, men beweert zelfs dat er verscheidene dooden zijn. De slachtoffers werden per auto naar de ambulancie van het Hôtel Fontaine en van het Hôtel des Thermes overgebracht. Ruiten werden door de ontploffing gebroken in het "Waterhuis" in het "Atlantic Hotel", bij M. Charles KYNDT-BYT en in de bureelen der maatschappij "Handel en Scheepvaart", op de Keizerskaai; bij M. Oscar LUS en in de herberg "De Koophandel", beide op de voormalige Koophandelsplaats, nu HH. Petrus en Paulusvoorplein.

Eene tweede bom viel in 't water, nevens de Zeestatie, op kleinen afstand van een Duitsch stoombootje, dat dient om de Duitsche werklieden in de Werkhuizen van het Zeewezen gebezigd, over te zetten. Een 20tal mannen stonden vertrekkens gereed. Geen enkel werd gekwetst.

Eene derde bom viel op de overdekte vleeschmarkt, in de middenste reeks kramen, vlak op het glazen voordek van het kraam nr. 26. De bom viel door dit voordek en kwam terecht op het voorland, eenen groote put in den asphalten grond makend. De mekanieke stoor van het kraam n r. 26 werd verbrijzeld, alsmede den inhoud van dit kraam en de muur die het afscheidt van het kraam nr. 28. Tal van ruiten werden gebroken in de overdekte vleeschmarkt, alsook in het nr. 10 der Capuciene straat, in de bureelen van den heer notaris VAN CAILLIE, bij Dr MERCHIER, bij Mejjuffers VANDUYFHUYS, bij H. BEIRNAERT en in de herberg "In de Machinist", gehouden

door M. MESTDAGH-SEYNAEVE, in dezelfde straat; alsook bij M. Frans VAN MASSENHOVE, in de koekenwinkel TEYGEMAN, bij M.P. WILLEMS (in het Beenhouwershuis) en bij M. Aimé BORREY, in de Nieuwstraat; ook nog in de huizen nrs 11, 13, 15, 17 en 19 derzelfde straat. In het "Hôtel de Gand et d'Albion", waar sedert de eerste dagen der duitsche bezetting de staf eener Marine-divisie is gelegerd, bleef schier geene enkele ruit geheel, langs den kant der Capucienenstraat. Men is algemeen van gevoelens dat dit vliegtuig het op dit "Hotel" had gemunt : misschien wist de vliegenier dat daar eenen post van draadlooze telegrafie is ingericht. Op het oogenblik der ontploffing waren juist drie officieren bezig met telegrafeeren (verklaring van eenen duitschen soldaat die als radeloos uit het hotel kwam gestormd).

Het waren twee verschrikkelijke slagen, deze veroorzaakt door de bommen geworpen op het Zeestation en op de overdekte vleeschmarkt. Gansch de middenstad dreunde er van. In de Capucienekerk, waar de eerste mis gelezen werd, dacht eenieder dat de bom op dien alouden tempel was gevallen, en kermend en gillend van schrik liepen veel vrouwen uit de kerk. In min dan 10 minuten krioelde het reeds van nieuwsgierigen aan de vleeschmarkt en rechtover de Zeestatie, doch zoals wij hooger schreven, niemand mocht over de brug dezer statie, en wat de vleeschmarkt betreft, de ijzeren grillie die toegang verleent tot de middenste reeks kramen werd gesloten.

Rond 8 1/2 ure kwam de duitsche bevelhebber, BITTINGER, in auto ter plaats : Mijnheer keek eens rond en...weg was hij !

Twee bommen werden ook geworpen op de werkhuizen van het Zeewezen : 2 duitschers werden gedood en 11 gekwetst. Veel schade aan het alaam.

De twee slachtoffers werden begraven in 't land van Louis PIETERS, bij den ouden oesterput. De duitschers waren eerst van gedacht ze te begraven tusschen de "conciergerie" (bewakershuis) van het Zeewezen en het kolenperk, waar 3 kruiskens de laatste verblijfplaats aanwijzen van 3 duitschers (een gegradeerde duitscher die zelfmoord pleegde, een soldaat die door schildwachten neergeschoten werd terwijl hij met een zak briketten wegliep, en een derde duitscher verongelukt met zijn bootje).

Er viel ook eene bom op het wachthuizeken van den overzetboot.

Keeren wij thans tot het vliegtuig terug, dat de bommen wierp : het was een duitsche tweedekker, ongetwijfeld een dezer onlangs door de Bondgenoten gekaapt en die, door hunne vliegeniers bemand, reeds verscheidene malen uiterst roekelooze tochten over de duitsche stellingen en over onze stad deden. De lucht was buitengewoon helder en het vliegtuig was tamelijk laag - zeker geen 75 meters hoog - toen de bommen werden geworpen. De duitschers moeten het voor een hunner vliegtuigen aanschouwd hebben, want er verliep minstens eene halve minuut na de 2 slagen (die slechts enkele sekonden verscheiden waren) vooraleer, vruchteloos, werd geschoten.

Terwijl het vliegtuig dat bommen wierp, over de stad vloog, zweefde een ander vliegtuig der Bondgenoten over het Sas-Slijkens, zonder schade aan te richten; eene kwam terecht op de Prinses Elisabethlaan, rechtover het klooster : tal van ruiten werden gebroken in huizen der laan, , alsook in huizen der Albertlaan.

Een 2 1/2 jarig meisje, Marie GOETHALS kreeg een stuk van een "shrapnell" in den linker kant van het voorhoofd, dwars door de hersens : het was op den slag dood. Toen het ongeluk voorviel, zat het kind op den arm harer moeder, die aan 't klappen was op den dorpel harer woning, Prinses Elisabethlaan, met haren man, een gebuur en hare 2 andere kinders. De moeder en de gebuur - Jules CAFMEYER - bekwamen geheel lichte wonden.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN DE INVENTARIS 1996

K.O.K.LAND VAN WAAS.

0467/96 JAARBOEK.Annalen v/d Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas.Deel 99.Sint Niklaas.1996.400 blz.

0003/96 BOEK.Annalen v/d K.O.K van het Land van Waas.Deel 98. D/1995/0441/1.502 blz.

LAGA-VAN AUDENHOVE.R

0475/96 BOEK.a.KATALOOG.Provincie.2de Triennale Brugge.1971.287 blz.
 b.E.Kuipers.Brugge die schoone.Brugge.z.j.c.O.Vanneste.Le Littoral et son Hinterland.Brugge.1955.220 blz.d.G.Ducatez. Flandre,Artois et Picardie.Hachette.1959.126 blz.e.Dumon-Wilden. Bruges.Paris 1925.120blz.f.C.Verschaeve.Uit mijn werk.Brussel. 1926.128blz.g.L.Canis.Notre Passé.Monaco.1963.242blz.
 h.S.Hilaire.Raadselachtige Ardennen.Brussel.1976.167blz.
 i.Caltex.Toeristische Gids Belgie-Luxemburg.1964.392blz.
 j.A O'Flanders.Toen Vlaanderen groot was.Brugge.1930.276 blz.
 k.Carmelitana.Maria in de Nderlandsche poezie.Kortrijk 1942.255bl
 l.I.Van Steenkiste.Heule.Handzame.1981.m.L.Ranieri.Brussel, stille getuigen.Brussel.z.d.119 blz.n.H.Van Werveke.Gent.Schets van een sociale geschiedenis.Gent 1947.130 blz.o.Brugge 1971-76.Foto-brochure.103 blz.p.K.Loontiens.Gans Brugge.1978.96 blz.
 q.Catalogus.St Martens -Latem.CKO.1978.118 blz.r.T.Ramaker. Holland in kleur.Elsevier.z.j-z.p.s.J.C.Winterinck. Hoe onze boeken gemaakt worden.Amsterdam.z.j.62blz.t.B.Henry.Europa groeit Antwerpen 1963.80blz.u.Les demeures historiques de Belgique.67blz
 v.N.Tinbergen.Nachtvogels.Arnhem.1949.161blz.w.G.Renson.Het kasteel-museum van Gassbeek.Lennik.1979.219blz.x.W.Van Gelder. Toeristisch Wegwijs.Brugge.1981.280blz.y.F.Clymans.Antwerpen.z.j. 105blz+ill.z.BBL.600jaar Brugs Stadhuis.Brugge.1976.86blz.

0476/96 BOEK.a.BROCHURE.Europrijs voor schilderkunst,1964,1966,1969,1971, 1973,1976,1978,1980 en 1982.Gemerkt van al tem a9.
 b.Oostendse Culinaire.1984.72blz.c.Catalogus.Wallaert-Libbrecht. CKO.1990.d.R.Crevits.Getuigenissen seizoenarbeid in Frankrijk. Koekelare 1978.79blz.e.M.Goetinck.Eeuwfeest van de H.Coleta. Brugge 1981.80blz.f.Conseil d'Europe.defense et mise en valeur des sites et ensembles historiques et artistiques.1983.82 blz.
 g.Katalogus.Toen het leven...1979.62blz.h.Catalogus.Volkssporten in Vlaanderen.Turnhout 1981.72blz.i.Wetenschapsbeleid.1984.54blz.
 j.M.Debondt.700jaar Gasthuis Geel.1986.32 blz.k.L.Simons.Hendrik Conscience o/d Vlaamse wedergeboorte.Tielt 1983.z.p.l.B.Dewilde. Kortrijk.Tielt.z.d-z.p.m.J.De Vincennes.Sous le ciel de Furnes. Charleroi 1956.84blz.n.J.Walravens.Hier is Brussel.Utrecht.z.j. 190blz.o.Fr.Claes.De slag om Antwerpen.1945.66blz+ill.p.Stad Roeselare.Wegwijzer.1967.95blz.q.Wandelen op de Brugse vestingen Brugge.z.j.2Iblz.r.A.Dawyndt.Veurne rond de Belle Epoque.1978. 127 blz.s.De Bisthoven.Abdij v/d Duinen te

Brugge.1963.72blz+ili
t.E.vandeput.De St Leonarduskerk van Zoutleeuw.1978.109blz.
u.C.Catalina.Het
bed.Bussum.1968.88blz.v.KB.Zoutleeuw.1976.32blz.
w.Alles over Vilvoorde.z.j.107 blz.x.ACC.Wauters.The Belgian
Littoral.Antwerpen.z.j.85blz.y.ANWB.West-en Midden-Belgie.1976.
203 blz.z.Prisma
Toeristengids.Zeeland-Brabant-Limburg.1965.431bl

0477/96 BOEK.a.J.Delmelle.Kathedralen en kapittelkerken in
Belgie.Brussel
1975.120blz.b.Kanunnik René Butaye.1895-1877.c.R.Van Loo.Wegwijs
in Brugge.z.j.135 blz.d.G.Van Seceren.Flandre Orientale.Gand
1951
79blz.e.R.Vandewiele.St Baafskathedraal Gent.1973.52 blz.
f.Brugge Kunststad.z.j.110
blz.g.P.Dewalhens.Tirlemont.z.j.65blz.
h.S.Desplenter.OLVrouw van Dadizele.1976.78blz.i.Marabout.
Belgique Gothique.1975.191blz.j.Belgique.Brussel 1958.120blz.
k.Oostendse revue 1994+1995.k1+k2.l.R.Seghers.Hasselt.z.j.49blz
m.G.F.Tanghe.Beschrijving van Heule.Roeselare 1856.17blz.
n.E.Vromme.Vader en zoon.Toneelspel.1964

****LAGA-VANAUDENHOVE.R.****

0497/96 BOEK.Een lot 38 schoolboeken en andere.Gemerkt van 1 tem 38.
1.Uitdrukkingen en voorzetsels.1966.2.Beknopte grammatica
Neder-
lands 1949.3.Nederlandsche spraakkunst 1924.4.Taalschut 1924.
5.Nederlandsch Taaleigen 1925.6.Taalstudie 1932.7.Stijl,opstel
en
dichtkunst 1939.8.Goed Nederlandsch 1935.9.Taalstudie 1937.
10.Taalstudie 1940.11.Taalstudie 1937.12.Algemene stijl leer
z.j.
13.ABN tips 1966.14.Ik spreek beschaafd Nederlansch 1932.
15.Leidraad b/d zintekens 1944.16.Essentei v/h Nederlands
1966.
17.Inleiding Taalstudie 1943.18.Toelichting nieuwe Woordenlijst
1954.19.Is dat goed Nederlandsch z.j.20.Taalschat z.j.
21.Vondel.Lucifer.Treurspel 1930.22.Duitsche Index-spraakunst
1941.23.Fransche Index-spraakunst 1943.24.Nederlandsche Index-
spraakunst 1942.25.Engelse Index-spraakunst z.j.
26.Prisma.Speurtocht door 100000 jaar 1959.27.Prisma.Speurtocht
in de prehistorie 1962.28.Prisma.De opgang der mensheid 1959.
29.Le forgeron 1942.30.l'Architect 1942.31.Ecrivain Belges
d'expression française z.j.32.Contes de Sambre et Meuse 1904.
33.Le long des plages 1925.34.Maskers en dansers i/d Ivoorkust
1940.35.Hungarian peasant customs 1932.36.De volksdans herleeft
1933.37.Sanguis Christi 1938.38.Histoire sommaire d/1
litterature
Wallonne 1942.39.Zelfde als voorgaande 1942.40.Bruges la morte.
41.Sprookjes voor jong en oud 1926.

0458/96 BOEK.a.ALBUM.Belgische Folklore.Cote d'Or.Brussel 1950.128 blz.
b.Provincie West-Vlaanderen in beeld.Hasselt 1980.96 blz.
c.Het grote feestenboek.Folklore in Belgie.Elsevier 1981.168
blz.
d.Kent U dat dorp.Roeselare 1978.e.Monumentenzorg.KB.1975.35
blz.
e.Eernegem,merkwaardige gemeente.Eernegem 1976.81 blz.
f.Damme.Antwerpen 1956.195
blz.g.Vlaanderen.Kosmos.Antwerpen.z.j.

h.11de vierdaagse van sz IJzer.Lombarsyde 1983.
 i.Beknopte bijdrage t/d geschiedenis van
 Slype.Spermaliel1975.55bl
 j.Veurne Kroniek.Veurne
 1980.112blz.k.Westvlaanderen.Brussel1957.
 l.Numismatiek.KB.z.j.36 blz.m.St
 Antonius-abt.1875-1975.Heist.z.j.
 n.Huismerken.VVF.Brugge.1979.o.8 overdrukken Ons Heem ivm Kant.
 p.Overdruk Ons heem ivm Boerenkrijg.q.Overdruk Ons
 Heem.Wijwater-
 bakjes.r.Ambacht en bedrijf.Brugge.1972.80 blz.
 s.St Arnopldus e/d St Pietersabdij Oudenburg.1984.311 blz.
 t.Geschiedenis v/Knokke.Tielt 1968.u.De Westhoek.Tielt
 1979.181blz
 vl+2.St Janshospitaal.1188-1976.2 delen.Brugge 1976.724 blz.
 w.Leke en zijn verleden.Zingem 1978.265 blz.
 x.Anonieme vlaamse primitieven.Tielt 1969.327 blz.
 y.Gedenkboek nNikolaas Zannekin 1328-1978.Handzame 1978.212
 blz.
 z.Zuid-of Frans-Vlaanderen.Langemark 1964.214 blz.

0459/96 BOEK.a.Toeristische gids v/d Belgische kust.Kapellen
 1976.312blz.
 b.Snippers uit de Veurnse volksmond.Zingem 1982.97 blz.
 c.Frans-Vlaams Heem in woord en beeld.Tielt 1978.111 blz.
 d.De ommeegang van Lissewege.Lissewege 1958.32 blz.
 e.Gids voor de Westkust,Veurne en achterland.De Panne.z.j.80
 blz.
 f.Torhouts aardewerk (1885-1939).Brugge.1978.63 blz.
 g.Museum Plantin-Moretus.Antwerpen 1965.46 blz+illust.
 h.Kortrijk.Kortrijk.z.j.i.Guido Gezelle e/h Heilig
 lijden.W.O.1959
 j.Oedelem
 906-1976.1976.99blz.k.Eggewaartskapelle.Lava.1974.87blz.
 l.80 jaar muzikleven Jabbeke.1977.131blz.m.De St
 Salvatorskate-
 draal Brugge.Brugge 1977.83blz.n.Ontdek
 Damme.Brugge.1977.52blz.
 o.Idesbald.Brugge.1969.93 blz.p.Memling museum e/h St Janshos-
 pitaal Brugge.1973.q.Het H.Bloed te Voormezele.Ieper
 1977.38blz.
 r.Geschiedkundige schets Edewalle.1971.23 blz.
 s.Woordenboek der Noord-en zuidnederlandse
 plaatsnamen.Prismal962
 t.De Nederlanden in Frankrijk.Antwerpen.1969.605 blz.
 u.Bokrijk.Tuin van Vlaamse Volkscultuur.Hasselt 1961.176 blz.
 v.De abdij ter Doest.Brugge1966.32 blz.w.De Panne.Plantengids.
 z.j.x.Geillustreerde gids stad Lo.1969.36 blz.

****LALEMAN.J.****

0247/96 KRANT.27 jaargangen v/Le Courrier du Littoral 1965tem92 exept
 75.
 1965 -nr4;1966 -nr1+51;1967;1968;1969,1970 -nr36+50;1971
 -nr43+44;
 1972 -nr1,17,18+32;1973 -nr 47;1974;1976
 -nr12,16,32;48,49,50+51;
 1977 -nr1,4,32+49;1978 -nr4,5,6+24;1979 -nr44+49;1980 -nr34;
 1981 -lnummer;1982 -nr47;1983 -nr3,4+47;1984 -nr21+49;
 1985 -nr23,38+39;1986;1987 -lnummer;1988 -nr34;1989;1990
 -lnummer
 1991 -nr13;1992 -lnummer.

****LAMMAING.K.mvr.****

0126/96 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.The Messiah.Hoofdkerk.9/6/95.63x43.
b.CONCERT.After all.JB.Butler.Jeugdraad Oostende.17/2/96.46x65.
c.FUIF.Mont Blanc.Jeugdorp Oste.1/6/95.42,5x30.
d.TONEEL.De Bachanten.Ost.Cranky box.okt95.63,5x34,5.
e.KINDERROMMELMARKT.Ktoonlaan Oste.21/10/95.30x41,5.

0127/96 AFFICHE N/OOSTENDE.a.Vacantiebeurs96.NWP.12/2/96.60x42,5.
b.KINDERMODESHOW.Middelkerke./19/2/96.40x62,5.
c.CONCERT.Eric Watson Trio.Brugge.10/11/95.63,5x46.
d.CONCERT.Frank Boeyen.Gent.z.d.60x40.

****LANOYE.M.mvr.****

0196/96 DRUKWER.a.BROCHURE.Ontwerp Stadsbegroting 1952.Oostende.125
blz.
b.1+2.2 PROGRAMMAS Stadsschouwburg.4/12/53+12/4/54.
c.MENU.Feestmaal Pick Lucien.1895-1960.
d.1+2.2ex firmablads "De Schakel"De Van Coillie.1ste.nr3+5/62.
e.AFICHETTE.Voordracht Volkshogeschool 8/4/59.A3.
f.1 tem 13.13 brieven met hoofdingen van Oostendse firma's.
g1+2.Maning + dwangmaning gemeentebelasting 1948.
h.lot ticketten 27/8/88.150 jaar Spoorwegen,stoomtreinbiljet.
i.lot ticketten 10-11/8/79.Festival van de Magie.

0249/96 POSTZAK in jute.Gemerkt Post Belgie 1982.

0278/96 KRANT.3 jaargangen van Le Courrier du Littoral.a.1961.Compleet.
b.1962 - nr48+50.c.1964 - nr 1,2,3,6;13,15+39.

****LARSEN D.mvr.****

0335/96 DOKUMENT.a.Mobilisatiezakboekje I.Roels.Mil
1914.b.Strijderskaart
I.Roels 1914-18.c.Brvt Herinneringsmedaille AlbertI o/n
I.Roels.

****LAUWEREINS.C.mvr.****

0420/96 BIDPRENTJE.a.Charlotte van Batten + 2/6/1915.b.Ann Donavan
+ 17/7/1960.

****LEBLANC.J.****

0405/96 CATALOGUS.Tentoonstelling 1996.Brussel tussen zee en kanaal.

****LEERMAN.V.****

0183/96 ZAKLAMP.Zelf te genereren zaklamp Philips type 7424.Zoals
gebruikt in de tweede wereldoorlog.

****LEWYLLIE.J.****

0077/96 BROCHURE.Administratieve Gids Stad Oostende.april
1976.JEK.104blz

****LIETARD.E.****

0034/96 AFFICHE OOSTENDE.22 affichettes ivm ruilbeurzen te Oostende
94-95

0057/96 FOTO.Fotocopy van 2 foto's.Opgravingen Groentemarkt.Voorjaar
1990

0233/96 BROCHURE.Tentoonstelling Medailles.8ste Open Monumentendag
1996.
Thema Louise -Marie d'Orleans.

0379/96 BROCHURE.Tentoonstelling Medailles 8ste Open Monumentendag

1996.

****LOOFFEN.J.****

0016/96 KUNSTBOEK.La peinture en Belgique.Le Polyptyque de l'Agneau
Jean et Hubert Van Eyck.1921.

****MAENE.G.mvr.****

0269/96 BOEK.a.Les inventions illustrees.Jaar 1902.
b.Historische getuigen.1.Van mankracht tot kernenergie.
2.Woning.3.Verkeer en infomiddelen.4.Ontspanning.
5.Van gereedschap tot machine.6.School en opvoeding.
7.Economische structuur.8.Sociale structuren.9.Huiselijk
comfort.
c.Kinderen in de stad .Boudewijnstichting.

0270/96 DOKUMENTEN.a.Trouwboekje Maene-Capelle 1924.b.Trouwboekje
Masschalck-Zwaenepoel 1920.c.Trouwboekje
Verstraete-Capelle.1941.
d.Rekenboekje rijkswacht E.Masschalck.e.Huwcontract
Verstraete-
capelle 1941.f.Akte verwerving straatbedding Passchijnstraat.

0271/96 DIPLOMA+BREVET.16 brevetten en diploma o/nnam van E.Masschalck.
a.Med Vrijwilliger 1940-45.b.Herinneringsmedaille 1940-45.
c.Mil.Ereteken 2de klas 1957.d.Burg.Ereteken 1steklas 1981.
e.Ridder Leopoldsorde.1976.f.Burg.Medaille 1ste klas.1971.
g.Med.Verdienste.Bronz1981.h.Med.Verdienste.Zilver.1993.
i.Diploma Rood Kruis 1948.j.Brevet Helper Rood Kruis 1948.
k.Diploma 4de graad.L.O.1938.l.Getuigschrift Hog.Ped.Studie
1953
m.Diploma Hog.Ped.Studies 1954.n.Erkentelijkheidsmed.NSB.1989
o.Uitslag vergel.examen kolonie 1949.p.Akte Lager
onderwijzer1946

0272/96 DOKUMENT.a.Dienstverplichtingsbescheid 4/8/43 o/n Masschalck.
b.Freistelling Arbeitseinsatz Reich. 30/11/43.o/n Masschalck.

0273/96 DOKUMENTEN.Reeks documenten op naam E.Masschalck.
a.Soldiers Paybook.b.Infoboekje wederopgeroepen GTA.1954.
c.11 documenten ivm militaire dienst.

0274/96 CORRESPONDENTIE op naam van E.Masschalck.a.7 stukken ivm tijde-
lijke klerk 1943-44.b.9 stukken dienst rijkswacht 1944.
c.2 stukken Fonds meestbegaafden 1943-47.

0276/96 TROFEE.a.Handbalspeler rechtop.b.Handbalspeler gebogen.
c.Gedekenisurne.

****MAES-FALISE.****

0263/96 DRUK WERK.34 folder s en brochures mbt Oostende.Gemerkt van
Item34

****MAES.S.mvr.****

0060/96 PLAN.Stratenplan Oostende 1996.

0061/96 POSTER.ASLK presenteert Musichall.z.j.28x80 cm.

****MAJOR.W.****

0037/96 PROGRAMMA (getypt) Oostende Zomer 1947.

0148/96 BIDPRENTJE.Bemanning O.159.Transporter.+oktober 1945.

- 0472/96 SIERTEGEL.Alfons Laridon 1 mei 1982.
- 0473/96 AFFICHE OOSTENDE.15de Treinweekeinde van Oostende.okt
96.34x59cm.
- 0381/96 LIJST v/h archief OCMW Oostende dat bij VVF Oostende berust.5
blz
- **MARIN.P.****
0358/96 DOKUMENT.Fotocopy van een bundel documenten mbt tot de verkoop
van een huis Paulusstraat 63 Oostende tussen 1759 en 1898.49
blz
- **MASEMAN.B.****
0490/96 BROCHURE.Le port d'Ostende.1936.4 talig.
- **MONUMENTENZORG.****
0078/96 TIJDSCHRIFT.Monumenten en Landschappen.3de jg.nr2 april 1984.

0086/96 BROCHURE.Inventarisatieleiddraad Gemeentelijk
Patrimonium1994.2ex

0089/96 BROCHURE.Monumenten en Landschappengids van Vlaanderen 1992.

0092/96 FOLDER met PLAN.Monumententochten 1988.
- **MUSEUM GUISLAIN.****
0260/96 AFFICHE N/OOSTENDE.Tentoonstelling.Hoe anders is
anders.96.42x62.
- **NEPTUNUS.VZW.****
0482/96 AF2.Expo Marine.22/11-31/1/97.Brussel.4ex.70x50.a tem d.
- **NIEUWENHUIZE.mvr.****
0401/96 GEDRUKTE TEKSTEN.57 volledige teksten van La Feuille
Litteraire.
van klassiekers uitgegevn in 100000 ex(krantenformaat) voor
1914.
- **NIEUWENHUYSE.G.****
0285/96 BOEK.50 nummers van Eur.Ost.News tussen 1966 tem 1974.in te
binden in 2 delen.a.nr 3 tem 27.b.nr 28 tem 50.
- **NN.****
0027/96 TIJDSCHRIFT.a.Tijdschriften AURORA.1stejg.nr1+2+3+4/76.
2dejg.nr5+6+7+8/77.3dejg.nr9+10+11/78.
b.Tijdschrift STUIP.Stuip11/1967.Stuip 14/1971.

0087/96 BROCHURE.Fusil de chasse automatique.Systeme Browning.cal.12 à
5 coups.32 blz + tekening.

0325/96 FOTO.a.3 fotos met fronttaferelen+soldaten a/d IJzer 14-18.
b.foto's instellingen aan het front 1917.c.4 fotos achter de
frontlijn.d.4 fotos frontlijn en erachter.e.2 fotos bijeenkomst
na de oorlog Oostende?.f.8 fotos militairen.g.7 fotos
miltairen.

0336/96 KLEEFBRIEFJE.6 stuks .Expo L.Spilliaert.MSKO.1996.

0360/96 PLAN.a.POPPkaart van Mariakerke op zeildoek.b.Supplement van de
Courrier du Littoral 28/2/1904.Weg gevolgd door het leger van
Prins Maurits van de Schelde tot in Nieuwpoort+ gebouwde

NN.

0362/96 BEELDEN.11 religieuze beelden in plaaster gepolycromeerd.
a.H.Maagd in kapmantel met kind.H 48 cm.gemerkt AR Merlini V17.
b.H.Maagd met hoofddoek en kroon en kind.H 41 cm.Gemerkt
voorkant
Seves Sapientia.c.H.Maagd Hoofddoek en kind.H 39,5 cm.Voet op
slang.d.H.Theresia met kruis en rozen.H 30,5 cm.Gemerkt
Picrachini.Made in France.e.Maagd in blauwe mantel met kind.
H 24,5 cm. Gemerkt Déposé 50 P.V.f.Christus met twee handen op
hart.H 39,5 cm.g.Christus toont zijn hart.H 28,5 cm.Met rode
mantel op zwarte sokkel.h.Christus toont zijn hart.H 29 cm.
i.Christus in buste.H 19 cm.j.Plakket 15,5x19,5.Moeder der
smarten.Gemerkt H.V.k.Plakket 13,5x21.Vrouw met kind en mand.

0466/96 SLEUTELBORD in hout H.80 B.80 met 60 haken genummerd van 1 tem
60

NN.mvr.

0281/96 BOEK.La petite illustration.La defense passive.Paris 1939.

NOTERMAN.G.mvr.

0363/96 DRUKWERK.a.FOLDER Oostende ca 1955.b.BROCHURE Oostende 1947.
c.BROCHURE Oostende ca 1960.d.FOLDER Oostende Belgisch Kuurcen-
trum 1949.e.FOLDER Ostende Queen of seasideresorts 1948.
f.BROCHURE.Oostende 1960.g.BROCHURE Oostende 1955.h.BROCHURE
Oostende herbouwt 1952.i.BROCHURE Oslo-Oostende.Zeilwedstrijd
20-26/7/1960.j.BROCHURE Oostende ca 1970.k.VERKIEZINGSPAMFLET
Lijst nr 3 CVP 12/10/1952.l.FOLDER Oostende-Zomer 1955.
m.BROCHURE.Ostende Reine des Plages ca 1936.n.BROCHURE
Eeuwfeest
Nut en Vermaak 1880-1980.o.BROCHURE Verkiezing van burgemeester
Jan Piers 1970.p.BROCHURE Jan De Clerck 1986.q.PROGRAMMA Henri
Storck 70 jaar Rotary 1977.r.BROCHURE.Wereldtentoonstelling
1958
Brussel.s1.BROCHURE.Het bestek.Wereldtentoonstelling 1958.
s2.FOLDER.Brussel 1958.s3.PLAN Wereldtentoonstelling 1958.
t.FARDE Stad Oostende 1267-1967 met 8 teksten.u.Tijdschrift.
Le Patriot illustré 20/7/1969.Ostende face à l'avenir.
v.VERKIEZINGSPAMFLET+ kaart Oostende CVP nr 7 1994.
w.VERKIEZINGSPAMFLET.John Hermans Kandidaat nr 15 PVV.
x.TIJDSCRIFT.Paris Match 21/11/1970.L"Adieu à de Gaulle.2 ex.

0364/96 BOEK.a.Photo Kina 1958.Bilder und Texte.261 blz.b.In succes en
photo.64 blz.c.Succes avec vos photos en couleurs.32
blz.d.Faites
de la photo en couleur.32 blz.e.Comment on retouche un
agrandis-
sment.88 blz.f.La retouche des negatives.68 blz.g.Un bon
photo-
graphe c'est vous.71 blz.
h.TENTOONSTELLINGSKATALOGUS.Oostende 1000.

0365/96 ALBUM.Koningin Astrid.Uitgegeven door Cote d'Or.

0366/96 DRUKWERK.Een farde nota's bij gebeurtenissen tussen 14/3/1957
en
2/11/1987,genoteerd door Foto Luc (Luc CHATLEN).

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag

- van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)

- van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

**GRATIS
FOTOFILM***

**COCK
CAMERA
SERVICE**

Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

* Tot einde voorraad - bij
afwerking nieuwe film
min. 20 afgewerkte
foto's

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

Secretaris
F. HUBRECHTSSEN
Gerststraat 35 A
8400 Oostende

Verantwoordelijke uitgever
A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 Oostende

JAARGANG 26
NUMMER 11
MAAND november 1997

PENNINGMEESTER
J. P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 224 : **I. VANHYFTE** : Elf juli en andere perikelen rondom het Nederlands als voertaal.
- blz. 225 : **N. HOSTYN** : Boeken : Kinderen maken de kust.
- blz. 226 : **R. VANCRAEYNEST** : De voorlopers van de Congoboten legden aan te Oostende.
- blz. 232 : **R. OUVRY** : Jean Brasseur.
- blz. 235 : **E. LIETARD** : Oostendse numismatiek.
- blz. 238 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (47).
- blz. 242 : 6e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in de inventaris 1996.

PRIJS
CULTURELE RAAD
OOSTENDE
1996
OOSTENDSE HEEM-
EN GESCHIEDKUNDIGE
KRING "DE PLATE"

NOVEMBER EN DECEMBERACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten.

NOVEMBER - ACTIVITEIT. Avondvoordracht

Een avondvoordracht gaat door op

donderdag 27 november 1997 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : **PORTUGESE AANWEZIGHEID TE OOSTENDE (1832-1834)**

De spreker : de heer Dirk **OOSTERLINCK**, licentiaat geschiedenis.

In deze voordracht lijdt de spreker niet aan myopie. Het groter kader, het internationaal plan komt dus aan bod. Maar de rol van Oostende en zijn inwoners wordt uiteraard ook beklemtoond temeer er plaats gelaten wordt voor individuen die niet door economische, sociale, culturele of ideologische omstandigheden bevangen zijn.

Concreet zal de spreker het hebben over de Portugees -Belgische relaties tussen 1830 en 1839. Dit is een heel distincte periode in België, één waarin het zich moest vestigen, organiseren, consolideren. Maar ook voor Portugal, dankzij de permanente chaos te wijten aan tatrijke (pogingen tot) revoltes, revoluties, usurpaties en coups. En voor Europa tout court, dankzij het opkomend liberalisme, constitutionalisme en nationalisme, dankzij de interventies en het onderbouwen én ondergraven van het interventiebeginsel, dankzij het einde van het Europees directorium en de start van de eerste Entente Cordiale (1832-1840), dankzij de herboren whigs in Engeland, en dankzij Louis-Philippe in Frankrijk.

Die Portugees-Belgische contacten laten zich in vijf aparte hoofdstukken behandelen, waarvan zeker drie voor Oostende van groot belang zijn.

Zo zijn er de Portugese vluchtelingen - vrijwillige ballingen - die vanaf 1 mei 1829 regelmatig in Oostende aanspoelden. Vandaaruit begon dan een diaspora over Vlaanderen : slechts enkelen bleven in Oostende, maar onder hen was wel de vroegere Portugese ambassadeur in Den Haag ABREU e LIMA. De meesten vertrokken rond 1833. Daarnaast zijn er de Belgische militaire expedities van 1832 (tussen oktober 1832 en mei 1833) en 1833 (tussen oktober 1833 en januari 1834) telkenmale met Oostende als verzamelplaats en als vertrekpunt, vandaar de naam van één corps, het "Oostends Bataljon". Ten derde is er de Belgische vertegenwoordiging in Portugal, waar een grote rol werd weggelegd voor de Oostendenaar Charles SERRUYS, misschien wel in Leopolds koloniale ambities, incasus voor Oost-Afrika, en in Leopolds huwelijkspolitiek.

Dirk Oosterlinck is een geboren Gentenaar die in 1996 afstudeerde als licentiaat geschiedenis. Verder behaalde hij nog een aggregaat en kandidatuur in de politieke wetenschappen. Zijn vrijblijvende interessegebieden zijn, volgens zijn eigen woorden, wielrennen en wijn, Brazilië en Portugal. Vandaar zijn uitgebreide kennis over de Portugees-Belgische verhoudingen.

Zeker een avond om niet te missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor alle belangstellenden en rekenen wij op Uw tegenwoordigheid. Men zegge het voort .

DECEMBER I - ACTIVITEIT. Diner en kleinkunstavond.

Onze jaarlijkse kleinkunstavond voorafgegaan door het, even, jaarlijks souper van de Kring gaat door op

zaterdag 6 december 1997 om 19 uur

in de sfeervolle zaal van het restaurant BENNY, hoek Langestraat-Vlaanderenstraat.

Op het menu staan

Degustatie : Zoektocht naar de rijkdom van het woud
Aperitief

Lasagna van langoustinestaartjes.
Wilde groende asperges gebonden door hun knijpers.
Nantua saus

Haasje uit wild everzwijn, gepocheerde peer met veenbessen.
Halve walnootkamers in een Schotse whisky room

Krokant gebak met pruimen uit Agen
Vieille-Aube stroop

De gekende Oostendse accordeonist en orgelist Julien MESSENS zal ons gedurende een gedeelte van de maaltijd vergasten op een zachte digestieve muziek. Daarna genieten wij nog van een reeks "oldtimers". Dit houdt meteen een belofte in voor de avond.

De deelname in de kosten bedraagt 1.200 Fr. Hierin zijn begrepen : aperitief, maaltijd en optreden. De drank is uiteraard niet inbegrepen en dient men, elk voor zich aan tafel, onmiddellijk af te rekenen.

De deelname gebeurt door storting op rekening 380-0040384-06

Jean Pierre Falise
H. Serruyslaan 78/19
8400 Oostende

met vermelding "deelname aan de kleinkunstavond en diner op 6 december met X personen en dit vóór 1 december. Wij rekenen stellig op Uw aanwezigheid en elk zegge het voort.

J.P. FALISE

ELF JULI EN ANDERE PERIKELEN RONDOM HET NEDERLANDS ALS VOERTAAL

door Ivan VAN HYFTE

Vrijdag 11 juli 1997, zowat tien uur in de zonnige avond. Op de grote Vlaams-Europees bevlagde grote markt viert het 11-Julikomitee Oostende haar avondfeest van de Vlaamse Gemeenschap. Presentatrice Connie NEEFS vraagt sereen en viertalig de talrijk opgekomen toeschouwers te willen rechtstaan voor "De Vlaamse Leeuw"...

Het is ooit anders geweest ! De twee volgende (ingekorte) documenten tonen aan hoe er in 100 jaar aan de (Vlaamse) weg is getimmerd. Die tijd is ver weg en er is geen weg terug...

A. Op 7 juli 1896 leest burgemeester PIETERS een brief (1) voor van een zopas opgericht 11-Julikomitee. Erevoorzitter is F. VANDEWEGHE, voorzitter zijn A. DUPONT en J. FREDERIXCX, naast 2 "schrijvers" NEFORTS EN VERHULST. Zij willen "op elfden Juli den Guldensporenslag op luisterlijke wijze vieren" en vragen de Oostendse gemeenteraad hen hierbij ten volle te willen steunen in volgende suggesties :

- 1) dat de beiaard, die 's zaterdags altijd speelt, van 12 tot 1 uur, Vlaamsche liederen zou uitvoeren en insgelijks van 7 tot 8 uren 's avonds zijne jubeltonen zou laten horen.
- 2) dat de zegeklok zou luiden op den toren der hoofdkerk op hetzelfde uur.
- 3) dat het nationaal vaandel op het stadhuis en op den kerktoren zou wapperen.
- 4) dat dien dag verlof zou gegeven worden in al de scholen, of zoo niet dat de leeraar of onderwijzer eene kleine voordracht zou houden over dat roemrijk feit uit onze geschiedenis...

Discussiepunt was vooral de aangevraagde subsidie "...ten einde de kleine nering aan te moedigen en des noods een zestal eerebetalen te kunnen slaan voor de best versierde woningen".

De liberale burgemeester wil er niets van weten. Zijn partijgenoten LAROYE en E. JANSSENS verstoppen zich achter de laattijdigheid van aanvraag. P. PIL vergelijkt de situatie dan weer met Gent. Daar is de zaal ook teruggefloten; iets waarmee schepen VAN IMSCHOOT kan akkoord gaan. Gemeenteraadslid GERARD, een Naamse wijnhandelaar, vindt het gebeuren "une fête qui est de nature à froisser une nation amie". Hij gaat verder met Oostende een kosmopolitische stad te noemen "...qui reçoit bien tous les étrangers indistinctement; nous devons évidemment éviter de blesser les sentiments de nos hôtes...". Enkel P. DE BREYNE (voorzitter van het Oostendse Willemsfonds) stuurt aan op een rapport van de Feesten-commissie. Tevergeefs. De burgemeester heeft het laatste woord.

B. Een jaar later, op 12 oktober 1897, geeft PIETERS opnieuw lezing van een "Vlaamse" brief (2) van de Oostendse afdeling van het "Algemeen Nederlandsch Verbond". Voor jonge lezers moet het aangeklaagde onrecht vreemd en onbegrijpelijk klinken :

- 1) dat de officiële taal bij de besprekingen en het neerleggen der voorstellen in den gemeenteraad het Nederlandsch zou zijn.
- 2) dat de taal van het volk de eereplaats zou bekleeden op alle plakbrieven, aankondigingen en benamingen van straten, rechtstreeks of onrechtstreeks uitgaande van den gemeenteraad.
- 3) dat het gemeentebulletijn in het Vlaamsch zou worden opgesteld.
- 4) dat de briefwisselingen met andere gemeenten(...) in het Nederlandsch zouden worden gevoerd.

- 5) dat het Nederlandsch de voertaal zou zijn van het stedelijk onderwijs, zonder uitsluiting van Duitsch, Engelsch of Fransch.
- 6) dat de stadsbibliotheek zou verrijkt worden met Nederlandsche tijdschriften, wetenschappelijke en letterkundige werken.
- 7) dat in de verscheidene kwartieren der stad, volksbibliotheeken zouden worden geopend.

Voorzitter VERHULST vraagt tenslotte "...op een bevolking van 30 duizend zielen, nagenoeg 25 duizend te Oostende niets dan Vlaamsch spreken en de Vlaamsche taal in eere zou worden hersteld...".

1912. Wat te denken van volgende uitspraken van Oostendse politici in de gemeenteraad ?..

* H. BAELS (de latere gouverneur van West-Vlaanderen 1936-1940) - 1/1/1912

"Mijn vrienden willen niet dat bij hun binnentreden in den gemeenteraad niet één enkel Vlaamsch woord zou gesproken worden...".

* A. HAMMAN (reder) - 19/3/1912

"Je demande qu'a l'avenir nous ayons une traduction flamande de tous les réglemens (communaux)...".

* R. DEVRIERE (rentenier) tot H. BAELS - 16/4/1912

"Vous prenez toujours la parole en flamand, malgré qu'il y ait ici des membres qui ne le comprennent pas...".

(1) Bulletin Communal de la ville d'Ostende, 1896, p. 237 e.v.

(2) Bulletin Communal de la ville d'Ostende, 1897, p. 575 e.v.

BOEKEN

KINDEREN MAKEN DE KUST door Mark CONSTANDT

Bij de gelijknamige tentoonstelling in "Calidris" te Middelkerke (Westende-Bad) die in de zomer '97 doorging, verscheen een prettig leesbare studie van de hand van de Middelkerkse Gemeentearchivaris Mark CONSTANDT.

Deze historicus publiceerde in het verleden reeds talrijke uiterst interessante studies over de geschiedenis van onze badplaatsen, vooral vanuit het aspect toerisme, horeca, immobiliën en de daarmee onlosmakelijk verbonden verkavelingen.

"Kinderen maken de kust" kost 200 Fr. en is te verkrijgen in het Gemeentearchief Middelkerke
Kerkstraat 37
8430 Middelkerke

Norbert HOSTYN

DE VOORLOPERS VAN DE CONGOBOTEN LEGDEN AAN TE OOSTENDE

door Raymond VANCRAEYNEST

1. Doortastende verbeteringen aan de haven in de jaren 1880-1890

Met de technische middelen waarover men op heden beschikt kan men op elke plaats een haven bouwen die voor de grootste schepen toegankelijk is als men maar de nodige investeringen wil doen. In feite komt het hierop neer dat de realisaties niet afhangen van de technische onderlegdheid van de ingenieurs maar van de macht en de invloeden van de politici.

Eertijds lag de situatie anders. De technici stonden machteloos tegenover de natuurverschijnselen, welke beslissingen van hogerhand ook genomen werden. De havens van de Noordzee en het Kanaal : Oostende, Duinkerke, Kales, Dover,... hadden allemaal te kampen met het zelfde verschijnsel : de vorming van een drempel aan de haventoeegang. Men trachtte daaraan te verhelpen door het bouwen van spuikommen waarvan de sluizen van langsom dicht bij de havenmond werden geplaatst. De resultaten waren eerder gering. Het is pas als men baggerschepen kon inzetten dat de toestand in die zeehavens dadelijk begon te verbeteren.

Wat in het bijzonder de toestand te Oostende betreft, blijkt uit een peilingskaart van 24 oktober 1876, als er nog geen baggerwerken waren begonnen, dat de diepte tussen de havenhoofden bij laagwater springtij begrepen was tussen 2,00 m en 2,50 m. Om 3,00 m diepte te hebben moest men ofwel 100 m binnen de havengeul zijn, ofwel 225 m ver in zee (1). Die toestand te Oostende was weliswaar niet schitterend, vermits de pakketboten toen toch 2,10 m diepgang hadden, maar was toch beter dan te Duinkerke. Rond 1870 bestond daar een grote zandbank vóór de haveningang waarop de garnalvisserinnen bij laagwater springtij konden rondwandelen met het water tot aan de knieën (2).

Te Oostende werden de eerste proeven gedaan met een zandzuiger tussen 30 juni en 24 november 1880 door de Hollandse firma Volker en Bos. In 66 werkdagen werden 37.000 m³ verwijderd en de diepte was gemiddeld met 0,70 m toegenomen in de aslijn van de havengeul. In oktober 1881 werden de werkzaamheden hernomen met een hopperzuiger en tegen eind september 1882 waren 120.000 m³ verwijderd en de diepte was nu overal meer dan 3,00 m. Vanaf oktober 1882 ging een vijfjaarlijkse aanneming van start, uitgevoerd met het bovenvermeld schip en met de grotere en modernere hopperzuiger "Aurore II". Tot in juni 1884 werden zo nog 457.000 m³ zand opgezogen en de diepte, in de aslijn van de geul zeewaarts gemeten, volgens de peilingskaart van 27 juni 1884, bedroeg nu overal meer dan 6,00 m; tussen de havenhoofden was er zelfs een put van 7,40 m diepte. De werkzaamheden werden voortgezet tot in 1886, vooral om de gebaggerde geul te verbreden. De nieuw geschapen toestand bleef vrij stabiel zodat men zich verder kon beperken tot onderhoudsbaggerwerken (3).

Een volgende grote stap in de verbetering van de haventoeegang was het bouwen van een nieuw westerstaketsel in de jaen 1889-1890. De breedte van de havengeul werd van 70 m op 110-120 m gebracht en tussen de staketselhoofden van 100 op 150 m.

In 1888 werd in de haven zelf een nieuwe ontschepingskaai gebouwd van 360 m lengte voor de pakketboten bestaande uit drie aanlegposten. De eerste werd gebouwd vóór de oude aanlegkaai en de twee andere in het verlengde ervan. Echte kaaimuren waren het niet. Het waren schuine bermen in baksteenmetselwerk voorafgegaan door een houten paalwerk met ontschepingsvloer en andere

ontschepingsmogelijkheden op verschillende hoogten volgens de stand van het getij (4). Die werken werden uitsluitend uitgevoerd voor de pakketbotendienst Oostende-Dover.

Nog andere verbeteringen werden vooral voor de visserij verwezenlijkt. Het strandingsdok (nu Montgomerydok) werd in 1885 met 100 m noordwaarts verlengd naar het klein stand toe en voorzien van een nieuwe ingang (5). Tegenover die ingang, langs de oostkant van de havengeul, werd in 1889-1890 een kalfaterbank gebouwd door inname van een deel van de Leopoldspuikom, ook ten dienste van de vissersschepen.

De gunstige resultaten bekomen in en vóór de havenmondung brachten ingenieur Pierre DE MEY op de idee een pas te graven doorheen de Stroombank. De Stroombank is één van de Vlaamse Banken die in zee vóór de haven van Oostende ligt en ongeveer evenwijdig loopt met de kustlijn. Hij scheidt de Kleine Rede van de Grote Rede van Oostende. De diepten erop gepeild in 1879-1880 door luitenant-ter-zee PETIT bedroegen op sommige plaatsen nog geen 2 meter (6). Op voorstel van ingenieur DE MEY besloot het Bijzonder Comité van Bruggen en Wegen in 1889 een pas doorheen de Stroombank te baggeren ter hoogte van het gewezen domein van prins Karel te Raversijde, 1.800 m westwaarts van de kerktoren van Mariakerke dorp. De werken begonnen op 10 juni 1890 met twee hopperzuigers "Leopold II" en "Adam VI". Op 10 november 1890 was de diepte in de pas overal reeds minimum 4,20 m bij laagwater springtij. Het succes was verbluffend goed. In februari 1891 werd een nieuwe overeenkomst gesloten met de aannemers. Weldra bereikte de diepte overal minstens 5,00 m zodat in mei slechts de "Leopold II" nog aan 't werk moest blijven (7).

Na dat zeer bondig gehouden overzicht van de werken uitgevoerd in de toegangswegen tot de haven van Oostende in de jaren 1880-1891, mogen we toch besluiten dat daardoor de toekomst van de haven werd verzekerd.

2. De Woermann-Linie uit Hamburg kiest voor Oostende

De nieuw geschapen toestand inzake toegangswegen tot de haven was gunstig om nieuwe scheepvaartlijnen aan te trekken.

Op 2 juni 1891 schreef de Antwerpse firma Walford & Cie aan de Oostendse scheepsmakelaar A. Perier & Fils dat ze van plan was de Hamburgse stoomschepen, die de derde van elke maand uit Vlissingen naar Congo afvaardigen, alleen met passagiers, en die op hun terugreis naar Hamburg passagiers ontscheepten, voortaan in Oostende te laten aanleggen. Die schepen behoorden toe aan de "Afrikanische Dampschiffs-Actiengesellschaft Woermann-Linie". De firma Walford vroeg Perier haar dadelijk te laten weten of die stomers gemakkelijk te Oostende konden binnenvaren, hun passagiers inschepen of ontschepen, en terug met hetzelfde getij buitenvaren. Mochten er goederen geladen of gelost moeten worden, het zouden er nooit veel zijn, misschien 10 tot 15 ton. Ze meenden te weten dat het zeer aangenaam zou zijn voor de regering van Congo, en bijgevolg voor koning Leopold II, dat die schepen te Oostende zouden aanleggen in plaats van te Vlissingen. De firma verwachtte dat alle mogelijke faciliteiten door de overheden zouden toegekend worden om een aanlegplaats te krijgen en ze vroeg meteen haar bij benadering de kosten te laten kennen om Oostende aan te doen. Voor de schepen die uit Congo terugkeren zou het niet altijd de moeite zijn de haven binnen te lopen. In dat geval wilde ze weten hoeveel het zou kosten een goede sleepboot naar de rede te sturen om daar de passagiers op te halen. Indien er een overeenkomst kon bereikt worden zou het eerste schip te Oostende aanleggen op 3 juli e.k. en dan telkens op de derde van elke volgende maand.

Scheepsmakelaar Perier vroeg nog dezelfde dag waarop hij de brief had ontvangen aan de heer Mersch, onder-inspecteur van het Loodswezen te Oostende om hem de gevraagde inlichtingen te bezorgen en voegde er tevens de lijst aan toe met de afmetingen van de schepen van de Moermann-Linie volgens Lloyds Register. Mersch liet dadelijk aan de heer Roger, inspecteur van het Loodswezen te Antwerpen, zijn mening kennen over de gestelde vragen. De vermelde schepen kunnen in de haven van Oostende binnenlopen maar hij kon niet verzekeren dat ze met hetzelfde getij zouden kunnen buitenvaren. De enige plaats om aan te leggen zou de kaai der pakketboten zijn als het Bestuur van het Zeewezen de toelating zou geven voor één dag in de maand en voor één getij. De schepen moeten alle voorgeschreven havenrechten betalen. Wat de sleepboot betreft die zou moeten uitvaren om passagiers af te halen, dat zou 30 frank per uur kosten.

Hierop liet inspecteur Roger aan de directeur-generaal van het Zeewezen weten dat hij akkoord was met de heer Mersch, waarop de directeur-generaal zich wendde tot de inspecteur-diensthooft van de pakketboten te Oostende Ecrevisse met de vraag of de schepen van de Woermann-Linie één keer per maand voor één getij mochten aanleggen aan de pakketbotenkaai. Ecrevisse antwoordde dat hij daartegen geen bezwaar had als hij maar daags te voren werd verwittigd. Hij wilde er wel voor waarschuwen als de schepen niet zouden buitenvaren met hetzelfde hoogtij, ze vóór laag water aan de grond zouden komen.

Waarschijnlijk had inspecteur Roger ook nadere uitleg gevraagd over de kosten voor de bijstand van een sleepboot. Mersch liet hem in elk geval weten dat de kosten voor het eerste uur 0,20 frank per ton bedroegen, hetzij 400 frank voor een schip van 2.000 ton; om tijdens het volgende uur te zwaaien in de haven, na de onscheping van de passagiers, 0,05 frank per ton, hetzij 100 frank voor een schip van 2.000 ton. In totaal dus 500 frank. Mersch vond die kosten veel te hoog en stelde 0,05 frank voor per ton met een minimum van 30 frank.

Hoofdinspecteur Roger meldde daarop aan de directeur-generaal van het Zeewezen te Brussel dat hij instemde met het voorstel Mersch, doch alleen in het geval van stoomschepen die beschikten over hun eigen machines. Mochten die defect zijn om één of andere reden, dan moesten ze betalen zoals de zeilschepen.

3. De "Lulu Bohlen" vaart Oostende binnen op 3 augustus 1891

Het eerste schip kwam nog niet aanleggen op 3 juli. Eerst op 20 juli verscheen de aankondiging in "L'Etoile belge" van de eerste afvaart op 3 augustus met het ss. "Lulu Bohlen" : "Service régulier et extra rapide entre Ostende et le Congo". Het schip zou aanleggen te Tenerife, Monrovia, Accra, Banana, Boma, Sao Paulo de Loanda, Ambriz. Oostende-Boma zou 21 dagen duren.

Scheepsmakelaar Perier had al op 10 juli het hoofd van de pakketbotendienst Ecrevisse verwittigd van de komst van de "Lulu Bohlen" op maandag 3 augustus. Deze verwittigde op zijn beurt zijn directeur-generaal te Brussel hem meldend dat het op die dag hoogwater zou zijn om 11.30 uur en dat alle nodige maatregelen zouden genomen worden om alles met alle gemak en zo snel als mogelijk te doen verlopen. De directeur-generaal vroeg hem van het binnenlopen van het schip een nauwkeurig verslag op te maken. Dat gebeurde inderdaad op 10 augustus. Ecrevisse liet aan zijn directeur weten dat er over 3 augustus niets bijzonders te melden viel. De "Lulu Bohlen" was enige minuten voor 11 uur binnengelopen en werd afgemeerd aan de tweede aanlegpost van de pakketboten. Het schip is afgevaren om 12.55 uur. Alles gebeurde zonder moeilijkheden (8).

Scheepsmakelaar Perier was minder opgetogen en bekloeg zich bij de minister toen hij de rekening had gekregen van deze aanlegbeurt. Hij moest 460,23 frank betalen, waarvan 244,69 frank voor loodsrechten, 189,04 frank voor bakenrechten en 26,50 frank voor de zeevaartpolitie. Het

schip had immers maar passagiers en heel weinig goederen ingescheept en deze verhandelingen konden die hoge taksen niet dragen. Hij vroeg aan de minister de totale vrijstelling van taksen zoals toegekend werd aan schepen naar het eiland Walcheren of naar de Engelse kusthavens, zo beweerde hij.

Het historisch gebeuren van de eerste aanlegbeurt te Oostende van een schip van de lijn Hamburg-West-Afrika, vond ruime weerklank in de plaatselijke pers (9) en in het bulletin van de Handelskamer (10).

Een grote menige Oostendenaars had post gevat op het nieuw westerstaketsel en op de kaaien om de "Lulu Bohlen" te verwelkomen. Het bureau van de Handelskamer met August Van Imschoot als voorzitter, verheugde zich over de aanwezigheid van het stadsbestuur, vertegenwoordigd door burgemeester Jacques Montangie en de schepenen Alfons Pieters en August Liebaert, en samen gingen ze aan boord om George Walford, scheepsmakelaar te Antwerpen, en kapitein O. Busch, die de reder Woermann uit Hamburg vertegenwoordigde, welkom te heten.

Terwijl de 26 passagiers (18 voor de Compagnie du Chemin de Fer, gesticht in 1889, en 8 voor de Onafhankelijke Congostaat) en hun bagage werden ingescheept, greep in een van de zalen van het toen nog voorlopige zeestation een receptie plaats, aangeboden door de Handelskamer, waarop de voorzitter Van Imschoot het woord voerde. Vooreerst herinnerde hij aan de woorden die door de minister van Openbare Werken Leon De Bruyn op 8 mei 1890 in de Senaat werden uitgesproken. De minister had er toen op gewezen dat ons land over een snelhaven moest beschikken, dicht bij de zee, gemakkelijk en vlug aan te lopen en beschikkend over kaaien met diep water. De voorzitter wees erop dat Oostende al die kwaliteiten bezat sinds enkele maanden, behalve kaaien in diep water. Hij hoopte nochtans dat de geplande nieuwe havenwerken ook deze faciliteiten zouden bezorgen.

Bij het uitspreken van zijn rede in de Senaat dacht de minister echter niet aan de haven van Oostende, maar aan het avontuur dat de Belgische Staat ging aangaan met de bouw van een gans nieuwe haven in zee te Heist. De voorzitter hief tenslotte het glas op de gezondheid van koning Leopold II en het groots werk dat hij in Afrika was aangegaan, op het welzijn van de reder Woermann en van kapitein Busch en wenste hem een goede reis en een spoedig weerzien. Tenslotte overhandigde hij de kapitein een oorkonde met de tekst (vrije vertaling) : "Op 3 augustus 1891 is om 11.10 uur in de haven van Oostende het Duitse stoomschip "Lulu Bohlen", kapitein Busch, van de Afrikanische Dampfschiff A.G.-Woermann Linie binnengelopen, vertrokken uit de haven van Hamburg op 1 augustus met bestemming Congo. De Handelskamer die de eerste aankomst van het schip in regelmatige lijndienst tussen Europa en Afrika met tussenlanding te Oostende wil vieren, heet kapitein O. Busch welkom en hoopt dat de andere schepen van die rederij in de toekomst eveneens Oostende als aanleghaven zullen kiezen. Oostende, 3 augustus 1891".

Ondertekend : J. Montangie, burgemeester, Alph. Pieters, schepenen, Aug. Liebaert, schepenen.

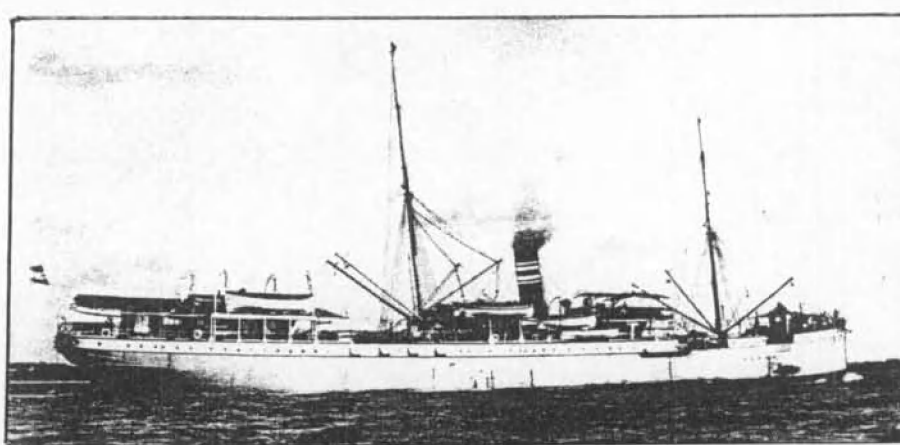
De voorzitter Aug. Van Imschoot, de onder-voorzitter Ch. Mertian, de secretaris A. Bouchery, de schatbewaarder Aug. Borgers.

De "Lulu Bohlen" was een schip van 1.682 bruto registerton, ongeveer 270 voet (82 m) lang, met 18 voet 4 duim diepgang, gebouwd in 1886. Het is in 1903 verloren gegaan door stranding op de Liberiaanse kust.

4. De "Eduard Bohlen" vaart binnen op 3 september 1891

Een maand later op 3 september 1891 was het de "Eduard Bohlen" die Oostende binnenliep op weg naar Congo. Het was op dat ogenblik het grootste schip van de Woermann-Linie, metend 2.202

bruto registerton, met een lengte van 310 voet (95 m) en 59 dm (19 voet 4 duim) diepgang, pas gebouwd in 1890-1891 op de scheepswerf Blohm und Voss te Hamburg. Ecrevisse liet zijn

De "Eduard Bohlen" - Bouwjaar 1889

directeur-generaal onmiddellijk per telegram weten dat het schip om 11.40 uur was binnengelopen en dat het werd afgemeerd aan de eerste aanlegpost. De inscheping gebeurde zonder hinder en om 13.35 uur vaarde het schip weer af. Dat er voor deze keer een telegram bij te pas kwam hield ongetwijfeld verband met de inscheping van springstoffen. In de loop van de maand augustus waren er al onderhandelingen geweest over de inscheping van 1.500 kg spingstof te Oostende. De minister van Openbare Werken had laten weten aan de minister van Verkeerswezen dat hij geen bezwaar daartegen had en daarop had het Zeewezen ook zijn toestemming gegeven mits het nemen van strenge veiligheidsmaatregelen. Het kruit werd aangevoerd met karren van de fabriek te Wetteren en was verpakt in 50 tonnetjes; bovendien werden nog 84 kisten geweren en enkele kisten revolvers ingescheept. Twintig passagiers gingen aan boord (11).

De "Eduard Bohlen" kwam evenals de "Lulu Bohlen" niet meer terug naar Oostende. Het schip ging in 1909 verloren door stranding aan de kusten van Duits-West-Afrika.

5. De Woermann-Linie stopt ermee te Oostende

De laatste vermelding in verband met de Woermann-Linie en Oostende had plaats naar aanleiding van het ss. "Aline Woermann", een splinternieuw schip van dezelfde afmetingen als de "Eduard Bohlen". Op 15 september 1891 kwam het terug van West-Afrika op de rede van Oostende om passagiers en hun bagage te ontschepen. Een discussie ontstond nadien tussen het Loodswezen en de directie van het Zeewezen te Brussel over de rechten die door het schip moesten betaald worden. De loodsdienst te Oostende wilde het opvatten als een schip dat binnengelopen was zonder handelsverrichtingen te doen. De chef van het Loodswezen te Antwerpen was het daarmee niet eens. Hij stelde dat er wel commerciële handelingen waren gesteld maar dat het schip niet in de haven was binnengelopen en dat er bijgevolg de helft van de loods- en bakenrechten moest betaald worden. Hij bezat geen gegevens over de diepgang en de tonnemaat van het schip. Volgens de gegevens van de kapitein op de loodsbrief was die diepgang 18 voet 3 duim (Engelse maat) en de inhoud 1.509 ton netto. De directeur-generaal van het Zeewezen te Brussel liet hem weten dat er geen reden was om slechts de helft van de loods- en bakenrechten aan te rekenen. Voor de diepgang moest hij zich houden aan de verklaring van de kapitein (12).

Dat was het einde van de Woermann-Linie in Oostende. Wel kan men uit de bestaande correspondentie en uit de eigentijdse commentaar afleiden dat het aanrekenen van te hoge havenrechten en het gebrek aan soepelheid van het hoofdbestuur van het Zeewezen wel de

hoofdoorzaak zou kunnen geweest zijn. In het verslag van de Handelskamer over de eerste aanlegbeurt staat een betekenisvol zinnetje dat een bijkomend licht werpt op de kwestie : "nous ne croyons pas qu'on puisse dire que la présence de ce navire ait, en quoique ce soit, dérangé le service des malles sur Douvres". Dat schijnt erop te wijzen, hoewel het nergens uitdrukkelijk werd neergeschreven, dat de pakketbotendienst het binnenlopen van die schepen te Oostende dulde, het niet durfde verbieden, maar ze het leven onmogelijk maakte. Een beproefde taktiek.

6. Wat is er dan verder gebeurd ?

De scheepsmakelaars van de Woermann-Linie en van de grote Engelse rederijen, die elkaar concurrentie aandeden op de West-Afrika-vaart, waren Engelsen die al geruime tijd te Antwerpen opereerden : John Picard Best uit Yorkshire en George Paget Walford uit Londen. Duitsland had in die tijd veel belangen in West-Afrika en België was door koning Leopold II geïnteresseerd in de Onafhankelijke Congostaat. Handelsbetrekkingen vereisten regelmatige postdiensten maar de economie van die Afrikaanse landen was toen nog niet in staat om voor een behoorlijke retourvracht te zorgen voor die schepen naar West-Europa. Na veel onderhandelingen werden er te Antwerpen voor notaris F.A. Gheysens in 1895 twee scheepvaartmaatschappijen gesticht naar Belgisch recht. De ene werd tot stand gebracht door de Engelse African Steamship Company uit Liverpool en heette "Compagnie Belge Maritime du Congo"; Daarin treffen we zowel J.P. Best als G.P. Walford als vennoten aan. De andere was de "Société Maritime du Congo", een Belgische dochter van de Woermann-Linie, bij de oprichting vertegenwoordigd door G. Walford. Maar ook John P. Best en George Walford zelf waren bij de oprichters.

De twee maatschappijen sloten samen met de regering van de Onafhankelijke Congostaat een overeenkomst en onderhielden, onder Belgische vlag, een regelmatige dienst tussen Antwerpen en Congo om de 14 dagen met 6 schepen (4 Engelse en 2 Duitse), die mocht rekenen op allerlei financiële en andere tegemoetkomingen. Beide maatschappijen hadden een commissaris, aangesteld door de Onafhankelijke Congostaat, in de persoon van Charles Liebrechts. In 1901 hield de "Société Maritime du Congo" virtueel op te bestaan en de "Compagnie Belge Maritime du Congo" evolueerde verder, doorheen de perikelen van de Eerste Wereldoorlog en zijn nasleep, in 1930 tot de bekende "Compagnie Maritime Belge (Lloyd Royal)", kortweg CMB (13).

7. De Woermann-Linie op het einde van de vorige eeuw

De Woermann-Linie was een Duitse rederij die in 1837 werd gesticht te Hamburg door Carl Woermann, geboren te Bielefeld in Westfalen in 1813. Oorspronkelijk bestond de vloot alleen uit zeilschepen, die na enige jaren hoofdzakelijk op West-Afrika vaarden. In 1878 kwam het eerste stoomschip in dienst. De stichter overleed in 1880 en werd opgevolgd door zijn zoon Adolph Woermann, die in 1847 was geboren. Zijn dochter Lulu Woermann was in 1877 gehuwd met Eduard Bohlen, geboren in 1846 uit een koopmansfamilie. Hij behartigde na de dood van zijn schoonvader de belangen van de scheepvaart naar Afrika.

In 1885 behoorden er 4 zeilschepen en 5 stoomschepen tot de firma die toen "C. Woermann's Deutsche Dampfschiffahrt" heette. In hetzelfde jaar werden de 5 stoomschepen opgenomen in een nieuwe vennootschap "Afrikanische Dampfschiffahrts-Actiengesellschaft, Woermann Linie", die in die vorm bleef bestaan tot in 1895 en toen over 15 stoomschepen beschikte.

De schepen die in 1891 in de haven van Oostende binnenliepen droegen dus de namen van de dochter en van de schoonzoon van de stichter Carl Woermann.

De schepen van de rederij hadden een zwarte schouw met wit, blauw en groen gekleurde banden als volgt geschikt : smal wit - smal lichtblauw - breed wit - breed grasgroen - breed wit - smal lichtblauw - smal wit (14).

-
- (1) Le Port d'Ostende à l'exposition universelle d'Anvers. Oostende, 15 mei 1885. Een uitgave van de Handelskamer van Oostende (Association commerciale, maritime, industrielle et agricole de l'arrondissement d'Ostende).
 - (2) DUMAS-VENCE. Notice sur les Ports de la Manche et de la Mer du Nord. Revue Maritime et Coloniale, 1869.
 - (3) P. DEMEY. Etude sur l'amélioration et l'entretien des Ports en Plage de sable et sur le Régime de la côte de Belgique (texte et atlas). 1894. p. 216, p. 300. Plaat XXII^b.
 - (4) P. DEMEY. Idem, p. 330.
 - (5) Bulletin Chambre de Commerce, 1883, p. 59. Commission instituée par arrêté du ministre de l'Intérieur en date du 15 septembre 1883 à l'effet d'examiner le projet de l'agrandissement du bassin d'échouage des bateaux pêcheurs.
 - (6) P. DEMEY. Idem, Plaat XXV.
 - (7) P. DEMEY. Idem, p. 317.
 - (8) A.R.A. Brussel. Bestuur van het Zeewezen, nr. 4183.
 - (9) L'Echo d'Ostende, donderdag 06.08.1891.
 - (10) Bulletin Chamre de Commerce 1891, p. 299.
 - (11) A.R.A. Brussel. Bestuur van het Zeewezen, nr. 4183.
 - (12) Idem.
 - (13) G. DEVOS en G. ELEWAUT. CMB 100, een eeuw maritiem ondernemersschap 1895-1995, p. 15-30, p. 55-69, p. 97-102. Tielt 1995.
 - (14) K. BRACKMAN. Fünfzig Jahre deutscher Afrikaschiffahrt. Die Geschichte der Woermann-Linie und der Deutschen Ost-Afrika-Linie. Berlin, 1935.

JEAN BRASSEUR

door Robert Ouvry

Toen ik nog voorzitter was van de Koninklijke Jacht Club Oostende, voelde ik mij verplicht om, voor ons blaadje RYCO NEWS een driemaandelijkse rubriek te schrijven over de stichters van de RYCO. In Januari 1995 was het de beurt aan Jean François BRASSEUR waarvan de levensschets hieronder volgt.

Nu dat ik effectief lid ben van de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate, zie ik Jean BRASSEUR in een ander daglicht.

Ik las "L'histoire d'Ostende" geschreven in 1922 door C. LOONTIENS, archivaris en bibliothecaris van onze stad, waarvan ik U een vertaling geef :

"Een verzameling van schilderijen en antiquiteiten werden bijeengebracht in de verschillende zalen van het stadhuis. De schilderijen bevonden zich op de eerste verdieping. Dit kunst- en geschiedkundig museum was toen open voor het publiek van 10 tot 13 uur.

Alvorens deze te bezoeken zullen wij vertellen hoe deze tot stand kwam. Het is aan de edelmoedigheid van Jean BRASSEUR te danken dat een afdeling van schone kunsten gesticht

werd. BRASSEUR bezat een belangrijke verzameling kunstwerken en wou deze niet uiteen zien vallen door een openbare verkoop en hij besloot een schenking te doen aan de stad. Het stadsbestuur was dus, in 1885, door de wens van BRASSEUR in het bezit van talrijke mooie schilderijen.

Op voorstel van Auguste LIEBAERT, schepen van onderwijs, en ook van Alphonse VAN ISEGHEM, gemeentesecretaris, en door de voortdurende inspanningen van de kunstschilder Henri PERMEKE, besloot de gemeenteraad, in oktober 1893, over te gaan tot de stichting van een schilderijmuseum.

Toen de weduwe van Isidore VAN ISEGHEM, in 1919, de prachtige verzameling van haar man aan de stad schonk werden twee grote zalen van de tweede verdieping van het stadhuis ingepalmd door het museum".

En nu de levensloop van Jean, François, Auguste BRASSEUR.

Jean François BRASSEUR werd geboren als "citoyen de la ville d'Ostende" op 11 oktober 1803.

In 1840 werd hij lid van de provinciale raad van de provincie West-Vlaanderen, functie die hij veertien jaar vervulde. Als bankier investeerde hij belangrijke sommen in de Belgische Koloniale Compagnie.

In de Oostendse vesting vormde de elite een kleine selectieve kring en zo huwde Jean BRASSEUR, Elisa VANDERPLANCKE, zuster van de plaatscommandant Edouard VANDERPLANCKE ¹

Onze genie commandant was een van de stichtende leden van onze "Cercle des Regates" op 16 april 1847. Jean BRASSEUR was aanwezig op de tweede algemene vergadering van 6 augustus 1847 en werd onze eerste vice-voorzitter. Zijn betrekkingen met de zee beperkten zich tot vertegenwoordiger van de Britse Lloyd in Oostende. In februari 1856 namen de reders A. en J. VAN ISEGHEM deze functie over.

Mijn geschiedenis zal kort zijn, daar Jean BRASSEUR geen zeerover was, noch marineofficier geweest is en omdat mijn documentatie betreffende het bankwezen heel erg beperkt is.

Bij koninklijk besluit van 30 december 1853 werd Jean BRASSEUR benoemd als lid van de Kamer van Koophandel, samen met Edouard BELLEROCHÉ. In 1858 werd hij consul van Rusland, Zweden en Noorwegen te Oostende. Hij werd eveneens verheven in de Orde van Leopold. Jean BRASSEUR werd voorzitter van de Kamer van Koophandel en voorzitter van de Handelsrechtbank. Op 30 juli 1874 werd hij ontvangen voor een etentje bij koning Leopold II. Het was een cruciale periode in de geschiedenis van Oostende, daar de vestingen afgebroken werden en nieuwe verkavelingen opgemaakt werden.

Van zeilwedstrijden op zee kwam niet veel meer in huis en de Cercle des Regates, die ondertussen van naam veranderd was in "Yacht Club d'Ostende", richtte zeil- en roeiwedstrijden in op de vaart van Brugge.

Jean BRASSEUR is in Oostende overleden op 25 maart 1885.

¹Edouard François Vanderplancke vocht voor de onafhankelijkheid van België in september 1830 en werd in Brussel benoemd tot luitenant der genie op 4 oktober 1831, kapitein op 21 juli 1842 en plaatscommandant van Oostende in 1843. Hij werd op rust gesteld in 1856.

PLATE-VEILING 1998

Er werd de laatste jaren vastgesteld dat het niveau van de aangeboden stukken bedroevend laag was. Verschillende Plate-leden hebben ons ook reeds deze bemerking gemaakt.

Om daar, hopelijk, iets aan te veranderen werden de volgende schikkingen genomen.

1. De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst met de te veilen stukken overmaken aan J.P. Falise, H. Serruyslaan 78/19, Oostende en dit ten laatste tegen 20 november. Ieder stuk MOET een minimum van beschrijving (maar hoogstens 2 lijnen) omvatten.
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens 100 Fr. bedragen.
3. De lijsten worden door het bestuur nagezien met mogelijkheid tot schrapping van bepaalde stukken.
4. De lijst met beschrijving zal vanaf eind december tegen kostprijs te koop zijn aan de balie van het museum. Op die wijze kunnen geïnteresseerden een inzage krijgen van wat er zal geveild worden.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing :
 - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom
 - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.
7. Indien nodig verschijnen verdere schikkingen in onze volgende tijdschriften.

OM AAN IEDER NOG DE MOGELIJKHEID TE GEVEN STUKKEN OP DE VEILING AAN TE
BIEDEN WERD DE DATUM VAN OVERMAKEN VAN DE LIJSTEN
VERLENGD TOT 20 NOVEMBER

UIT DE BEGINJAREN VAN DE MARINE TE OOSTENDE

De eedaflegging van Prins-Albert als Marine-officier april 1953

*Prins Albert stelt zich voor aan de
Kommandant van de Zeemacht
te Oostende*

*Prins Albert legt de eed af bij de Standaard
van de Zeemacht.*

*Prins Albert als peletons Kommandant met zijn
peleton tijdens de defilee na de eedaflegging.*

door Edwin LIETARD

VRIJWILLIGE REDDINGSDIENST 1945

In 1934 werd er bij Koninklijk Besluit een nationale bond ter bescherming van de bevolking in het leven geroepen; deze organisatie kreeg de benaming "BOND LUCHTBESCHERMING".

De organisatie van deze nationale bond hing onrechtstreeks af van het Ministerie van Landsverdediging. Dit Ministerie was de alleenleverancier van alle nodige materialen en in het bijzonder van de gasmaskers en de bijhorende luchtfilters.

Het stichtingsdoel van deze beschermingsbond was veelvuldig en werd over de diverse centra in het ganse land uitgevoerd.

- 1) De aanwerving van vrijwillige brandweerlieden en verplegend personeel.
- 2) Bestrijding met alle middelen tegen alle mogelijke brandprojectielen en de nodige instructies voor de verzorging van de gekwetsten.
- 3) Bescherming en beschutting tegen de giftgassen zoals Yperiet e.a.
- 4) Oprichten van gezinsschuilplaatsen.
- 5) Uitleiding van de in voorraad zijnde gasmaskers.
- 6) Oprichten van de zogenaamde gaskamers voor het stokeren en het onderhouden van het materiaal. Deze gaskamers werden ingericht in ieder bestaand legerkamp.
- 7) Organisatie van cursussen bij de bevolking met betrekking tot de uitvoering van de bovenvermelde punten.
- 8) Opstellen van een lijst met kwetsbare punten in iedere stad, zoals waterbevoorrading, electriciteit en gasvoorziening.

Deze organisatie heeft gedurende de lange oorlogsjaren van de 2de Wereldoorlog zeer nuttig en constructief werk geleverd en heeft er toe bijgedragen de redding van honderden mensenlevens mogelijk te maken.

In Oostende noemde deze organisatie zich "Vrijwillige Reddingsdienst Oostende" en was reeds in volle werking in 1939.

Na de oorlog werden de vrijwilligers van deze Bond Luchtbescherming geëerd voor de geleverde hulp en bijstand aan de bevolking.

De hieronder beschreven en afgebeelde medaille is deze die aan de medewerkers van de Vrijwillige Reddingsdienst Oostende werd geschonken. Deze medaille werd door ieder centra afzonderlijk uitgegeven.

MEDAILLE IN VERZILVERD BRONS Ø 26 mm MET KROON EN RING

- R. Het embleem van de Nationale Vereniging "Bond Luchtbescherming". Ze bestaat uit een man rechts geplaatst en kijkend naar links met een groot schild voor zich en een stad beschermend tegen 5 aanvallende vliegtuigen.

- V. Een tekst verdeeld over 4 lijnen :
VRIJWILLIGE/ REDDINGSDIENST/ OOSTENDE/ 1940-1945

PAPA DAUPHIN 1949

Deze vereniging werd gesticht te Oostende en had tot doel de uitbating van de zomerspelen op het strand voor de allerkleinsten. De speelruimte was gelegen op het strand tussen de Kimmelbergstraat en de Parijsstraat.

Kinderen konden lid worden van deze organisatie en zo werd er gedurende de drukste uren van de dag controle op hen uitgeoefend. Alle mogelijke strandspelen werden er georganiseerd maar er werden ook wedstrijden gehouden in een of andere discipline.

De hieronder afgebeelde en beschreven medaille werd geslagen en geschonken gedurende de wedstrijden in het zomerseizoen van 1949.

MEDAILLE IN KOPER Ø 30 mm MET RING

R. 3 lopers in actie rechts gericht.

- V. Versieringen rondom met in het midden een tekst verdeeld over 3 lijnen :
JEUX DAUPHINESQUES/ 1949/ OSTENDE

OSTEND MOTOR SPORT 1979

Deze vereniging werd gesticht te Oostende in 1929 en ze groepeerde vele motorfanaten van Oostende en omstreken.

Tegenwoordig zijn alle liefhebbers van deze gemotoriseerde sport welkom in de club, al dan niet in het bezit van een motor.

Er worden diverse clubuitstappen naar binnen- en buitenland georganiseerd.

Er worden ook kampioenschappen gehouden op nationaal vlak, individueel of in clubverband.

De O.M.S (Ostend Motor Sport) is één van de best geplaatste clubs in nationaal verband. Ze is aangesloten bij de Belgische Motorrijders Bond.

In 1979 werd er in de schoot van het O.M.S. feest gevierd ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan. Een jubileum treffen werd georganiseerd en alle deelnemers aan deze wedstrijd werden bedacht met de hieronder afgebeelde medaille.

MEDAILLE IN NIKKEL AFM. : 46/81 mm MET LINT

R. Bovenaan de medaille - JUBILEUMTREFFEN 50.

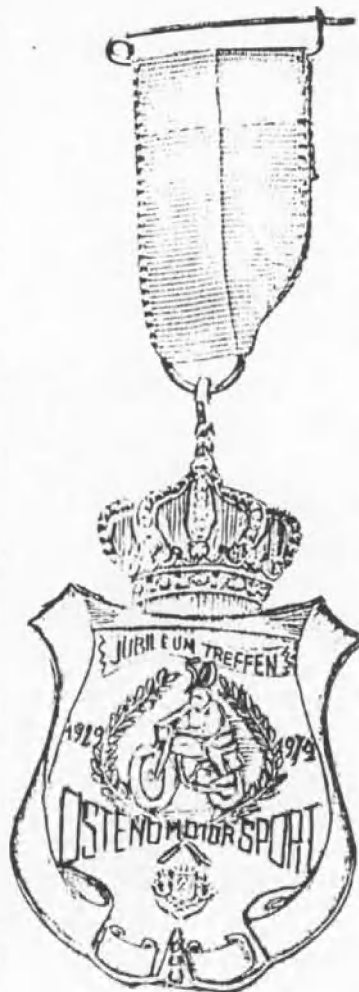
Midden op de medaille : motorrijder links gericht, omringd door 2 lauwertakken en links 1929 en rechts 1979.

Onderaan de medaille - OSTEND MOTOR SPORT - Gekroond wapenschild van Oostende.

V. Blank veld.

LINT : 2 kleurig (geel en rood), 24 mm breed met ophanging.

Deze medaille werd vervaardigd bij KRAFFT te Eupen.

LIDGELD 1998

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 1998 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 30 oktober) ontvangen hierbij een stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "ROMANTISCH OOSTENDE" gekozen.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

De lidgelden die nu van toepassing zijn werden ingevoerd in 1989. Dit is nu het 10e jaar dat ze niet gewijzigd worden !!!

Dit is o.a. mogelijk doordat enkele leden hun bijdrage gevoelig verhoogden.

Volgt hun voorbeeld en geef ons een financieel steuntje

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (47)

door Aimé SMISSAERT (+)

De voorraad levensmiddelen over een 14tal dagen door een Hollandsch scheepken binnengebracht en gelost in den hangaar III der nieuwe dokken, geraakt uitgeput. Men kan er nog alleen bekomen : kaas, aan 2.50 fr. de kilo; cacao aan 4.60 fr.; peper, aan 4fr. ; koffij, aan 2.60 fr. Alleen winkeliers kunnen die koopwaren bekomen en dan nog per 30 kilos minimum.

Heden nogmaals geene officieele duitsche mededeeling.

Deze morgen moest om 8 ure, in de HH. Petrus en Pauluskerk, eene geestelijke oefening voor de roomsch katholieke soldaten doorgaan. Het werpen der bommen was oorzaak dat de soldaten in tijds in de kerk niet aanwezig waren; de oefening werd uitgesteld tot na den ziele dienst voor de gesneuvelde Belgische soldaten, die, zoals iedere Vrijdag, om 9 ure wordt gezongen.

Al de nog in stad zijnde oostenrijkse kanonnen werden heden naar Mariakerke overgebracht.

MM. LIEBAERT, burgemeester, VERDEUEN; dd. schepen van geldwezen, en DANNEEL, hoofdpoliceikommissaris, werden heden door de duitschers veroordeeld tot het betalen, de twee eerste, eener boet van 500 mark, de laatste, eener boet van 1.000 mark, omdat op de Vuurtorenwijk

reisduiven vliegend werden bevonden en in het militair hospitaal verborgen wapens werden ontdekt.

Naar het schijnt zal de stad, indien er nog reisduiven worden gevonden, eene zware boet - men spreekt van 2 millioen mark - te betalen hebben.

Deze morgen werd, bij het binnenrijden van Blankenberghe, door een vliegtuig eene bom geworpen op een stoomtram uit de richting van Oostende aankomend. De bom viel op een open waggon, tot proppens toe met duitsche matrozen gevuld. 16 hunner werden gedood en 30 gekwetst. Onder hem zou de tamboermajoor van het mariniersmuziek zijn, dat sinds verscheidene weken hier ter stede de aflossing der wacht opluistert. De tamboers en fluitspelers van dit muziek hadden 's morgens onze stad verlaten in bestemming van Knocke en de hollandsche grens.

De duitschers namen vandaag al de door hen gelegde telefoonraden weg in de Kapellestraat.

Zaterdag 13e Februari. -

HONDERD TWEE EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Vandaag aflossing der troepen van 't front. Vroeger had zulks zonder pleegvormen plaats, thans worden de naar het front trekkende troepen een eind wegs door muziek begeleid, en komen de afgeloste troepen, met fluit en gezang, de stad binnen. Die aflossing heeft 's nachts plaats, zeker opdat de burgers de van het front terugkeerende soldaten niet zouden kunnen tellen.

Enkele staaltjes van...geldrofferij der duitschers.

Advokaat Arthur VANDE MALE, die zorgt voor het huis zijns broeders, in de Kapellestraat, ontving dezer dagen het bezoek van een duitscher die hem vroeg bedoeld huis te huren. Hij vroeg hem binnen een paar maanden te willen terug keeren, dan zou, volgens hem, den handel beter gaan, aangezien tegen dit tijdstip, Oostende zou verlost zijn. Daags na dit onderhoud werd M. VANDE MAELE naar de Kommandantur geroepen. Men vroeg hem wie hem inlichtingen had bezorgd over de aanstaande verlossing onzer stad - en men diende hem eene boet van 300 mark toe.

Mej. BARATTO, die, in afwezigheid harer ouders, de "kleine bazar" openhoudt in de Kapellestraat, nevens het huis van M. Karel VAN ISEGHEM, kreeg deze week het bezoek van duitsche officieren : zij vroegen haar uitleg over postkaarten den oudsten burger van Brussel verbeeldend... oefeningen doende in tegenwoordigheid van duitsche officieren. Mej. BARATTO had schoon te zeggen dat zij in haren winkel dergelijke kaarten had met Fransche, Belgische of Engelsche officieren, en dat al die kaarten van Zurich (Zwitserland) kwamen, zij mocht eene boet van 300 mark betalen, en bovendien, werden al de postkaarten in beslag genomen.

Op den lessenaar van M. Emiel DE WINTER, Hendrik Serruyslaan, werd een brief gevonden hem op 19 November ll. door zijn broeder gestuurd. In die brief was niets bijzonders op te merken; desniettegenstaande kreeg M. DEWINTER 300 mark !

Zondag 14e Februari -

HONDERD DRIE EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Onder de missen werd heden afgekondigd dat het toegelaten is op al de dagen van den a.s. vasten vleesch te eten, zelfs meermalen daags, behalve op Assche Woensdag en Goede Vrijdag. Op die

twee dagen mag men ook boter, melk en eieren gebruiken - dit alles ingezien de buitengewone tijdsomstandigheden.

Heden weinig kanongebulder.

Deze namiddag had op Sas-Slykens de begrafenis plaats van 't meisje, Marie GOETHALS, Vrijdag morgen door een stuk bom gedood. Tal van vrienden en kennissen hadden er aan gehouden deelneming te betuigen in den rouw van den ongelukkigigen vader, een van eenieder geachte smid.

Vanaf den tweeden Kerstdag, en tot hiertoe had schier ieder week, den Woensdag namiddag, eenen protestantschen dienst plaats in de Sint Jozephkerk. Vanaf heden af wordt deze dienst gedaan den Zondag om 10 en half ure, en derhalve wordt de elf ure mis een half uur verlaat.

Maandag 15e Februari. -

HONDERD VIER EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Licht kanongebulder.

Dinsdag 16e Februari. -

HONDERD VIJF EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Tusschen 3 en 4 ure, een zestal vliegtuigen over stad. Van alle kanten wordt er geweldig op geschoten.

't Moet zijn dat de Duitschers, wanneer zij op de vliegmachines schieten, slecht schiettuig gebruiken, want deze namiddag vielen wederom verscheidene niet-ontploffte shrapnell's op de Vuurtorenwijk : een in eene weide van de Victorialaan over de pastorij, een op de Congolaan, nevens den tramweg, een in eene weide tusschen de Stokers- en De Loodswezenstraten en een vierde aan de sassen bij het Marinedrok. Een stuk van dien laatsten shrapnell trof een 15 jarige knaap in den rug. De arme jongen, Désiré VANSTEENE, zoon van den sasknechts Petrus VANSTEENE, wonende 56 Stokersstraat, viel als een massa ten gronde : het stuk shrapnell had zijne longen doorboord. Hij overleed eenige oogenblikken nadien.

Deze laatste dagen hebben de Duitschers het arduinen kruis en een klein kruis van het militair hospitaal afgedaan. Daartoe moesten zij eene stelling gebruiken. Zij zijn bezig met den afsluitingsmuur van dit hospitaal, al den zeekant, af te breken. Van de stenen maken zij brikaljon.

Deze morgen vaarden drie grijze "vischbakken" der Duitschers onze haven uit.

't Gerucht loopt in stad dat de Vereenigde Staten van Amerika Deutschland verplichten de kanons van de Vuurtorenwijk weg te nemen. Daartoe zouden alhier 200 Amerikaanse gendarmen afgekomen zijn ! Waar halen de menschen het toch !!!

Deze namiddag deden een officier en 3 soldaten een onderzoek in de Zustersschool van de Vuurtorenwijk. Men had hun verzekerd dat de Zusters een Engelschman of een Franschman wegstaken ! Onnoodig te zeggen dat hun onderzoek geen uitslag opleverde !

In den afgelopen nacht, tengevolgde van den hevigen storm die op de kust woedde, ontploften drie mijnen op het strand. In het "Hotel de 'Estacade" en op den Zeedijk werden veel ruiten gebroken.

Op het strand van den Vuurtoren, liggen een 10 tal mijnen aangespoeld. Uit vrees van ongelukken mochten deze morgen de werklieden, gebezigd aan het herstellen van den Zeedijk, tusschen het Fort Napoleon en den Vuurtoren, hunnen arbeid staken. Bedoelde dijk werd onlangs door het ontploffen eener mijn op eene breedte van een 20 tal meters fel beschadigd. Ruim 170 Belgen werken daar, aan 5 frank daags. Ze werken 4 tot 5 ure.

Het zal eenigen tijd duren eer er met de kanonnen van de Vuurtorenwijk zal geschoten worden. De Duitschers zijn ieverig aan 't werk om rond die kanonnen een muur van gewapend beton te metsen.

Een paar uren voor dat Vrijdag een vliegtuig bommen wierp op de Zeestatie en de werkhuisen van het Zeewezen, verliet een onderzeeboot onze haven. Het vaartuig keerde Zondag terug en moet groote averij geleden hebben, want deze morgen werd er neerstig aan gewerkt en op zeker oogenblik werd het, tot onderzoek der schroeven en der kiel, door de groote kraan der voorhaven opgelicht.

Volgend bericht, in 't Vlaamsch en 't Duitsch opgeseld werd heden rondgestuurd :

BEVEL aangaande de hoogste prijzen der eetwaren.

Als verandering aan het bevel van 8 Januari, stel ik de hoogste prijs van het zout op 0.20 fr. de kilo, vast.
Brugge, den 8 Februari 1915

(get) von Schröder
Kommandandierender Admiral

Zitting van den Gemeenteraad

Deze namiddag, om 3 ure hield onze gemeenteraad eene geheime zitting.

Tegenwoordig : MM. LIEBAERT, burgemeester, VERHAEGHE, schepen, VERDEYEN, dd. schepen, CORNELIS, ELLEBOUDT, LESCRAUWAET, MONTANGIE, LAMS, DEWEERT, WILLEM, VANDYCKE, de VRIERE en DE COCK, raadsleden.

De raad is niet in getal om te zetelen, daar er, volgens de wet, minstens 14 raadsleden moeten tegenwoordig zijn. Om 3 u 25n werden steeboden gestuurd naar MM. HAMMAN en RAU, de twee nog te Oostende verblijvende en afwezige raadsleden. Een kwart uurs nadien komen zij terug met het nieuws dat M. HAMMAN ziek te bed ligt en M. RAU sedert Vrijdag naar Brugge is. In die voorwaarden kan de Raad geene geldige beslissingen nemen, des te meer daar op de dagorde de kwestie voorkomt der tuchtstraffen toe te passen aan de hunnen dienst verlaten hebbende stedelijke bedienden.

Beslissingen zullen dus genomen worden in de zitting Vrijdag t.k., op hetzelfde uur en met dezelfde dagorde te houden.

3 stadsbedienden, die door de Raad moesten gehoord worden en aan de deur der Raadzaal wachten mogen derhalve onverrichterzake vertrekken.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN DE INVENTARIS 1996

NOTERMAN.G.mvr.

- 0367/96 TEGEL.a1+2.Twee tegels met groene tekening 12,5x12,5.al.bootje midden in vaarwater.a2.Bootje langs de wal.b.SIERTEGEL 1961-1981.
Bejaardenclub H.Hart Oostende.
- 0368/96 ZEILMAKERSGERIEF.a.Zeilpalm in leer.b.Vethoorn met 12 zeilnaalden
- 0369/96 ZAKHORLOGE.2 oude zakhorloges met ketting.a.Met beschermkast b.zonder wijzers.
- 0370/96 HENGSEL.Pocket balance 10 cm.
- 0371/96 BRIL.Neusknijperbril in etui.
- 0372/96 POSTUURTJE in wit porselein.Elisabeth nr 2932.H 7,5 cm.
- 0373/96 KOEKJESDOOS met de afbeelding van de 3 prinsen Boudewijn, Josephine-Charlotte en Albert.

NUYTEN.J.

- 0426/96 DRUKWERK.a.STANDREGELEN Koninklijk Hoofdgild Sint Sebastaan 1941.
b.STATUTEN.Comité Feest Vrijzinnige jeugd.1965.
c.STICHTING.Bond verdediging officieel onderwijs.1949.
d.STAATSBLAD STATUTEN.Kon.Balboogmaatschappij St Joris 8/2/1930.
e1 tem 5.PROGRAMMA(5ex)Feest Vrijzinnige Jeugd.25,26,27,32+33ste.
fltem6.TIJDSCRIFT(6ex)Info Ver.voor Crematie.nr78,81,82,83,84+85
gltem3.VERKIEZINGSFOLDER.Vandemeulebrouck,Madelein en Masschalck.
h.BROCHURE.20ste dag Vrijdenker 1992.
i.BROCHURE.Sprook musical.STIO.1992.j.BROCHURE.Crematie 1984.
k.UITNODIGING(12 ex).Activiteiten van Crematie.1961 en later.
l.KRANTENKNIPSEL.3 knipsel ivm Crematie.
m.LIEDERBOEK.Geschreven schrijfboek met liedjes.
n.BROCHURE.La Cremation 1931.o.UITNODIGING(2ex).Blauwe Toren.
p.UITNODIGING(2ex).Film voor de Vrijzinnige jeugd.
q.PROGRAMMA.Bezinningsplechtigheid v/d Poltie.7/5/1984.
r.STICKER(2ex).Feest Vrijzinnige Jeugd.Denk aan uw hond bij ...
s.PARKINGKAART Feest Vrijzinnige Jeugd.
- 0427/96 FOTO Anthony 1925 ?Propagandaclub van de Soc.Partij+enkele namen.

OLSEN.J.

- 0039/96 SOUVENIR.(metaal en marmer) 22ste zijspantreffen 1996.MT Oostende.
h 14,5 b 8 x 8.

OUVRY.R.

- 0256/96 PENNINGEN.a.PLAKET.Brons 4,(x6.vk.RYCO 1847-1972 en RYCO-gebouw.
ak.Vrij.bl+2.PENNING.Brons 0 5cm.uitgegeven ter gelegenheid 150 jaar RYCO.vk.Koninklijke Jachtclub Oostende 1846 RYCO 1996.
aK.Lauwerkrans.Anker met kroon met cijfer 150.2 ex.

PARMENTIER.J.

- 0407/96 BOEK.J.Parmentier.Thee van overzee.D/1996/6328/09.

****PASTER PYPESCHOOL.****

- 0132/96 ZEEKAARTEN.38 oude zeekaarten en 4 getijde-stroom en visatlassen.
a.Faroer-eilanden.b.Cap Griz nez-Westkapelle.c.2289.Skagerak.
d.2167.Cromarty Firth.e.3547.Logic Head toTarbet Ness.
f.219.West.App.to Orkney+Shetland.g.596.Cape good Hope to Beira.
h.1408.Harwich-Terschelling.i.1185.River Thames.j.3261.Elbe river
k.565.Iceland.l.1942.Fair Isle to Wick.m.1607.North Foreland-Nore
n.2189.App.Macapo.o.528.Sao Luis-Recife.p.3262.Brunsbittelkoog to
Hamburg.q.Far-Oer.r.2611.Poole Harbor.s.1895.Dover strait.2 ex.
t.1543.Winterton- Orford Ness.u.2454.Prawle point-Hengisburyhaed.
v.3140.Peter Port.w.110.Hook
Schouwen-Westkapelle.x.517.Trinidad-
Cayenne.y.16.Plans in Naika.z.709.Kust Syrie.aa.536.Beachy head
Dungeness.bb.5532.App; to Shimono Seki.cc.278.North Sea.Sheet5
dd.442.Lizard head-Startpoint.ee.2874.Naiki.ff.2182.North Sea.
gg.Wind and sailing tracks.hh.323.Dovers strait.E part.ii.Dover strait.W.part(2ex).jj.2875.Naiki.E.sheet.kk.Vlaamse banken1976
ll.12 Dummy werelkaarten.mm.Atlas tides and streams GB waters1946
nn.Atlas tides and streams GB waters 1940.oo.Herring atlas.
- 0133/96 REDDINGSBOEI.2 ronde reddingsboeien,courant type,met hanghaken.
- 0134/96 FOTO.a.Z.97(of 27) in kleur.53x33,5.b.NS1FS in fjordlandschap kleur.Op vezelplaat.45x63.c.ZW.Estacade Oostend.Vezelplaat.21x54.
d.O.52 vaart haven binnen.Vezelplaat.49x58,5.e.Kader met 4 fotos
Vrije vissersberoepschool Oostende.41x91.f.O.35 in zee.Vezelplaat 150x20.g.M911 op slipway..Vezelplaat.60x100.h.Vissers sorteren vis
Kleur.vezelplaat.49x69.i.Zeilschip.Vezelplaat.zw.119x60.j.O.236.
in zee.ZW.Vezelplaat.119x60.k.O.312 in zee.Vezelplaat.zw.122,5x40
l.Kader met 4 Antonyfoto's,begravenis van Paster Pype.138,5x34.
m.O.29.Broodwinner in zee.Kleur.achter glas.30x40.n.Hazegraskerk.
zw.Vezelplaat.27,5x40.o.Detail onbekende kerk.zw.40x27.
p.Gevel Kapucienenkerk.zw.38x27,5.q.O.231 in zee.kleur.30x40.
r.O.110 in zee.kleur.30x40.s.Paster Pype laatste mis.zw.42x38.
t.Graf van Paster Pype.40x27,5.u.St Bernarduscollege.zw.37x27.
- 0135/96 TEKENING.a.Potloodtekening Molens langs vaart.Get.o.r.R.Lamon okt1981.b.Copie van tekening op vezelplaat.St Petrus+Pauluskerk.
41,5x28.c.Copie van tekening op vezelplaat.Vissersopstand.40x30.
d.6 tekeningen vbv navigatielichten op vaartuigen.Ingek.72x23,5.

c.8 tekeningen vbv navigatielichten op
vaartuigen.Ingek.118x23,5.

- 0136/96 BOEK.a.Belgisch Nederlandse Zeemansalmanak 1976.b.idem 1977.
c.idem 1979.d.idem 1981.e.idem 1982.f.idem 1983.g.idem 1984.
h.idem 1985.i.idem 1990.
j.Reglement Zeevaartinspectie.k1+2+3.Manuel of Seamanship vol
I+
II+III.l.West Coast of Scotland 1934.m.Channel Pilot II.1938.
n.Norway Pilot III 1939.o.Cours de navigation 1943.
p.Internationale seinen.q.De Noordzee 1947.r.Nories Nautical
Tables 1938.sl+2.Hulp bij ziekten en ongevallen.2 ex.
t.Zeevaartberekeningen.u.Zeker en vaardig.v.Rekenen en
stelkunde.
w.Compendium Meetkunde.x.Meetkunde in de ruimte.
- 0137/96 TEKENING.15 tekeningen van zeemansknopen,op karton
geplakt,38x28.
Gemerkt van a tem o.
- 0138/96 MARITIEME VOORWERPEN.a.Dummy kompasroos.0 44 cm.
b.Een logrol voor handlog.
- 0139/96 HANDPOMP in bakeliet voor gebruik aan rubbervlot.
- 0140/96 PRENT.a.36 prenten van vissen.Formaat 28x35,5.gemerkt al tem
36.
b.20 prenten van vissen.formaat 56x35.Gemerkt bl tem 20.
c.2 gekleurde prenten van vissen.formaat 18x26.
d.20 prenten van vissen.formaat 25,5x20.
e.21 prenten van vissen.formaat 15x22.
- 0150/96 DIAS.a.105 dia's van de bouw en tewaterlating O.124.
b.13 dia's van achtersstevan van vissersschepen.
c.11 dias van de doop v/h vissersschip "Fighter"
d.108 dia's " Inleiding tot de dierkunde.Vissen "
- 0154/96 GLOBE.a.Wereldbol op voet.Merk Ivac.b.Hemelsfeer op voet.Merk
Cinhelium +boekje gebruiksaanwijzing.
- 0155/96 KOMPAS.Vloeistofkompas in bakelieten nachthuis.0 14 cm.
- 0156/96 BOEK.S.Ishihara.Test for colour blindness 1954.
- 0159/96 SCHILDERIJ.Olie op unalit.Maria met kind en vissersschip.75x1,93
Getekend o.r.Roy.Pyson 59.
- 0160/96 SCHOOLKAARTEN.a.Unser wetter.175x210 cm.b.Kaart Europa.145x112.
c.De aarde.138x86.e.Westvlaandren.35,5x39.Wereldkaart.64x95.
- 0163/96 ROEIRIEMEN in hout.5 stuks.Gemerkt a tem e.b.BOOTSHAAK in hout.
- 0167/96 VLAG.a.33 metalen vlaggetjes 18x12,5
cm.Intern.Code.lesmateriaal.
b.40 metalen vlaggetjes zelfde formaat als a.lesmateriaal.2de
set
- 0168/96 DIDACTISCHE KAARTEN.2 stel didactische
spelkaarten.Zeeaanvarings
reglement.Gemerkt a+b.

- 0169/96 VERBANDKIST in metaal. Model gebruikt a/b vissersschepen.
- 0170/96 SMEEDIJZER. Anker met profiel van hoofd van Psater Pype in koper.
- 0171/96 MAATSTAF voor het meten van de mazen van een vissersnet.
- 0172/96 PLEINSCHAAL. 5 houten pleinschalen voor het weerk o/d zeekaart.
- 0173/96 PASSER. Een houten bordpasser voor krijt.
- 0174/96 SCHOOLMATERIAAL. a. Winkelhaak, open model. b. Winkelhaak geslot. model
c. Halve cirkelboog, open model. d. Houten bolvorm. e. 6-hoekige piramide in hout. 2 stuks. f. Halve bolvorm in hout. g. Alidade met uurcirkels.
- 0175/96 OVERLEVINGSMATERIAAL. Een tin met drinkwater.
- 0176/96 BOEK. Pro memorie. 10 ex "100 jaar Vrije Visserijschool Paster Pype"
Worden verkocht ten bate van de Kring.
- 0177/96 KOMPAS. Kompasketel in geel koper met droge kompasroos . Nachthuis
in hout met Flinderbaar en 2 weekijzeren bollen. Kap in geel koper
- 0178/96 WEERKUNDIG INSTRUMENT. Plank met barometer, thermometer (alleen schaal) en hygrometer. 28x12 cm.
- 0179/96 VOETBANKJE 2 treden. 50x36x37,5 cm.
- 0180/96 MODEL van kwikbarometer zonder kwik. 90x8,5 cm.
- 0181/96 PANEEL. 14 panelen met handgeschreven teksten van een Paster Pype
tentoonstelling in de Hoofdkerk. 42x28 cm.
- 0190/96 LOGBOEK. a. Logboek O. 129. Amandine 1982-83.
b. Logboek O. 260. Yvan-Rita. 1975-76. c. Logboek O. 76. Woorster. 1952-53
d. Logboek n/gebruikt mod 1953. e. Logboek n/gebruikt mod 1930.
- 0191/96 ZEEBRIEF. a. Zeebrief O. 18. Diane-Maureen. 1975.
b. Zeebrief O. 260. Atlantic. 1967. c1+2+3. Zeebrief specimen.
- 0192/96 KRANTENKNIPSEL. Bundel krantenknipsels ivm de visserij.
- 0201/96 SCHEEPSMATERIAAL. a. 3 angelige vishaak m/ewicht 30cm. gemerkt VOE.
b. Een in graden verdeeld wiel. 0 38 cm.
c. Rotator van een Walker Cherub log.
d. Een vierarmig dreggetje L 29 cm.
- 0202/96 MEDAILLONPORTRETTEN in gips van Paster Pype. 2 stuks. 0 40 cm. a+b.
- 0203/96 PRENT. a. Karton met tekeningen Platvissen. 115x81.

b.Karton met tekeningen Rondvissen.115/81.

0204/96 HANDLOOD in hout met lijn.Model als didactisch middel.

0205/96 OLIEZAK in zeildoek met stop.

0206/96 REDDINGSBOEI in miniatuur met lijn.Didactisch model.

0207/96 DRAAITAFEL met platvorm in scheepsvorm en vloeistofkompas.a+b.

0208/96 VISPLANKEN in miniatuur 2 stuks.Didactisch materiaal.a+b.

0209/96 SCHEEPSVERBANDKIST in hout.

0210/96 VISFUIK een stuk.

0212/96 PYROTECHNICS.a.8 Shermuly raket valschermsignalen.
b.11 pyrotechnics.c.8 handstakellichten.d.18
handvalschermlichten
e.5 signaalpatronen.f.1 lijnwerpraket.g.1 Rocket parachute
distress signal.h.3 Shermuly interactive nr2.
i.1 boyant smoke signal.j.1 electric lifebouy light.

0219/96 ZENDER-ONTVANGER.SKANDI TPE 4000.Voor maritiem gebruik.

0220/96 ECHOSOUNDER CVS 885 MK2.2 stuks.gemerkt a+b.

0221/96 ZENDER-ONTVANGER.VHF D60.

0222/96 ZENDER-ONTVANGER VHF.Type Sailor T 122.

0223/96 SHERMULY LINE TROWING uitrusting in kist.

0238/96 VERDEELKAST voor Decca Radar.

0239/96 SCHRIJFMACHINE merk Siemag,Azerty klavier.

0240/96 UITHANGKAST in hout.

0241/96 BUS in PVC voor berging radarreflector.

0245/96 DIVERSEN.a.Plan.Inbouw vangstverwerker a/b vissersvaartuig.
b.7 teksten bij Fobocolor filmstroken Belgie 1+2.De MensItem8.
c.Catalogus Shell Films.d.Handleiding Kodak Sound projector.
e.4 prospectus Visserijschool.f.Pamflet.Brekingindex oogvocht
als kwaliteitsmetode voor vis.

PEEREBOOM.Dr.

0145/96 AKTE.Fotocopie van akte nr239.Franse tijd.Verkoop van huis en
grond in Bredene.

PINTELOON.

0149/96 FOTO.Ingekaderd van een toneelgroep.Foto Asaert-Pierloot.44x48.

PRAET.

0004/96 DIPLOMA.Ingekaderd.41,5x50,5 cm.Wedstrijd 1888.Hogere afdeling
lagere studies Oostende.Op naam BAETEMAN Ferdinand,Joseph.

PRIEM.J.

0131/96 AMMELAKEN in Brugse kant een.

PRINZIE.V.

0450/96 FOTO in kleur.a.Loodsengebouw Oostende.b.De Biekorf Oostende.

****PRO.MAR.INSTITUUT.****

0300/96 BOEK.Jaarverslag 1995-96 van het Provonciaal Mariteim
Instituut.

****SCHEIR.I.****

0075/96 PROGRAMMA.14de Paulusfeesten.17/8/1986.

****SEC.LEEFMILIEU.****

0085/96 FOLDER.Bescherm onze Noordzee.7 juni 1987.6 blz.

****SERVAES.G.****

0432/96 SIERTEGEL.Zesdaagse Pauluspleintje.

0433/96 STICKER.(a).'t Kroegske Oostende Paulusstraat 80.
b.SULFERDOOS.'t Kroegske Oostende Paulusstraat 80.

0434/96 SINGLE.VK.Pauluspleinfeestlied.AK.Kannenfeest.

****SEYS-LAUWEREINS.mvr.****

0309/96 DOKUMENT.Een reeks 19de eeuwse documenten mbt Charles VAN
BATTEN
Oostendse Koerier.a.Passeport voor Berlijn.15.2.1845 op naam.
b.Passeport voor Odessa 1/11/1845.op naam.c.Laisser passer voor
Brussel 17/8/1848 op naam.d.Laisser passer(in het russisch)voor
Odessa.Einde 1845.e.Laisser passer in het russisch voor Odessa.

1845.f.Geschreven Laisser passer(russisch)1845.Odessa.op naam.
g.Geschreven Laisser passer voor Berlijn 18/3/1845.op naam.
h.Geschreven ontvangstbewijs op naam.7/3/1845.
i.Attest van kwaliteit.op naam.30/9/1846.j.Kostenberekening reis

Odessa.k.Krantenartikel over Constant Van Batten.l.Notaboekje
van
Charles Van Batten(met aantekeningen).m.Zeildoeks etui.

0351/96 TIJDSCHRIFTEN.Een lot Westvlaamse Heemkundige
Mededelingsbladen.

a.22 nrs Westvlaamse Archeologica.ontbreken 1ste jg nrs 2+3.
b.Brugse Gidsenkroniek 13de tot 26ste jaargang volledig.
c.Roed van Tielt.van 1978 tem 1985 onvolledig.
d.Het Leiegouwtje.van 1977 tem 1993 onvolledig.
e.Bos en Beverbos.van 1978 tem 1986 onvolledig.
f.Onze Westhoek van 1977 tem 1983.
g.Houtland Torhout van 1976 tem 1993.
h.Chronycke Bachten de Kupe van 1988 tem 1995+correspondentie.
i.Roepsteen 1994-1995+correspondentie.
j.Rollarius 1977-1986+correspondentie.
k.S.O.C Wervik.Medelingen.1980-1983.
l.Gidsenkring Brugge.1979-1987 onvolledig.
m.Numismatiek en Archeologie in Westvlaanderen.
n.12 brochuren over diverse onderwerpen mbt Westvlaanderen.
o.PM.Kalenders van De Plate 1981-1995.
p.Gidsenbond van Brugge.ltse tot 8ste jg.onvolledig.

****SLAGERIJ WIM.****

0493/96 MENU.Culinaire aanbieding Eindejaar 96 door slagerij Wim.

****SMISSAERT.E.****

0023/96 AFFICHE OOSTENDE.a.RUILBEURS Bizar-Bizar.COcenter.16/12/95.A3.
b.VOORDRACHT.Bombay.TWH.Oostende.13/12/95.A3.

c.VOORDRACHT.Volksweerkunde a/d kust.Davidsfonds.14/12/95.A3.
 d.VIERING.10de dag van de Vrijdenker.16/12/95/A3.
 e.VOORDRACHT.Kerstspreekjes.Drie sleutels OST.13/12/95.A3.
 f.ROMMELMARKT.nov-dec95.Huize Astrid.A3.
 g.CONCERT.Familie Bach.Oude Klaren OST.13/12/95.A3.
 h.KERSTMARKT.Zandvoorde.10/12/95.A3.
 i.VOORDRACHT.Volkshogeschool.11/12/95.A3.
 j.KERSTCONCERT.Kerk Stene.9/12/95.A3.
 k.KALENDER KRO.3-19/12/95.A3.
 l.CONCERT.Musica Flandrica.Hoofdkerk.OST.16/12/95.A3.
 m.TONEEL.Het bordeel.Malpertuis.OST.7-9/12/95.42,5x66cm.
 n.POSTER.Humo'sboeken.Top 10.1995.60x40 cm.
 o.TONEEL.Harry's Christmas.Arca OST.14-16/12/95.42x59.
 p.CONCERTKALENDER.Winter 96.Den Artiest.68x42 cm.
 q.CONCERT.Arno à la Française.CKO.9/3/96.65x36,5 cm.
 r.CONCERT.Nieuw Vlaams Symfonie-orkest.CKO.18/2/96.61x41 cm.
 s.JEUGDTHEATER.Olleke en Bolleke op
 schatteneiland.CKO.7/2/96.A3.

0024/96 AFFICHE

N/OOSTENDE.a.CONCERT+TONEEL.DeZwerver.Leffinge.9-16/12/95
 b.TENTOONSTELLING.So Michiels.Bredene;25/11-17/12/95.51x37,5
 cm.
 c.KERSTCONCERT.Kerk Bredene.9/12/95.A3.
 d.SALON.Zenith 95.Brussel.6-10/12/95.A3.

0055/96 AFFICHE OOSTENDE.a.TONEEL.Antigone.Een veelvoud van

stilte.16+17/
 2/1996.Malpertuis.Oostende.Oostende.73x41,5 cm.
 b.KALENDER CRO.3-19/2/96.A3.

0079/96 TIJDSCHRIFT.Open deur. 7de jg.8/75,9/75,10/75 en
 2+3/76.gem.a-d.

0090/96 AFFICHE OOSTENDE.a.BALLET.Theatro Espanol.CKO.17/3/96.80x59 cm.

b.CONCERT.Trio Grumiaux.CKO.10/3/1996.61x41 cm.
 c.TONEEL.ACAPULCO.FCPO.8-9-10/3/96.42x59 cm.
 d.CONCERT.Museumconcert.Muz.Cons.Ost.9/3/96.23x43 cm.

0120/96 BROCHURE.a.Open Monumentendag Oostende 15/9/1991.2 ex.

b.Open Monumentendag Vlaanderen 1991.
 c.Open Monumentendag Vlaanderen 1993.2 ex.
 d.Open Monumentendag 11/9/94.

0165/96 FOTO-ALBUM.Viering 75 jaar A.Van Iseghem.14/5/95.34 kleurfoto's
 +
 menu.

0189/96 KALENDER.1996.100 jaar Zeewacht.

0194/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Koncertkalender Lente 96.Den Artiest.69x43.

b.TENTOONSTELLING.Claes-Boschem.Ven.Galerijen.3+4/96.61x21.
 c.CONCERT 20/4/96.Fonds.G.Maes.43x23.d.RUILBEURS 3/3/96.A 3.

0197/96 NEGATIEVEN van 13 zw foto's waaronder beelden uit Heemmuseum.

0254/96 KRANTENARTIKEL.3 blz.l'Orient Express .Retour a Ostende.

0279/96 AFFICHE OOSTENDE.Hippodroom Wellington.Programma zomer
 96.40x60.

0298/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Bal Rat Mort.CKO.4/3/95.63x46.b.Radio

1-feest

OST.1/6/96.66x45.c.Tentoonst.Luikse
school.CKO.1-30/6/96.41,5x29.

- 0338/96 DRUKWERK.a.7 folders ivm de kusttram.b.2 folders Sally-Ostende-
Lines zomer 96.c.2 krantenknipsels R.Demey.d.Toeristische
gouden
gids 1996-97.e.3 kleine drukwerken.
AFFICHE.f1.Stripfestival Koksyde 1996.43,5x61.f2.Oostende
Licht-
show 1996.Monumentendag 1996.60x40.f3.Demis Roussos.Cas.Knokke.
26+27/7/96.60x40.f4.Airshow Oostende 27+28/7/96.60x42.
f5.Nacht en paard .Wellington 26/7/96.63x45.
- 0348/96 AFFICHE OST.a.Hippodroom Wellington 7-8/96.60x40.b.10 jaar
Vrije
Grafiek.SKAO.9/96.60x40.c.Children for
children.CKO.7/96.72x42,5.
d.Eur.Straattheaterfestival.7/96.60x40.e.Beachvolley
Championship
Belgium96.86,5x51,5.f.Dagen van de Marine96.69,5x48.
- 0355/96 DRUKWERK.a.2 franstalige knipsels ivm Oostende.b.12 knipsels +
tekst ivm W.Debrock.c.2 knipsels ivm Martin de Jonghe.
d.2 knipsels ivm Museumruimte VVF.Oostende.e.Knipstel.Place aux
phoques à Lombardsyde.
- 0413/96 AFFICHE OOSTENDE.a.Tentoonstelling
Catacombines.CKO.5/9/96.60x40
b.Oostende oktoberkermis 1996.62x34,5.
- 0416/96 DRUKWERK.a.4 bl krantenknipsels+doodsprentje ivm Kris Lambert.
b.2 bl krantenknipsels ivm W.Debrock.c.1 bl krantenknipsel
D.Vandevelde.d.1 bl krantenknipsel H.Storck.
- 0421/96 DRUKWERK.Tekst uit FEITEN sept96. ivm RMT.
- 0441/96 DRUKWERK.a+b.PROGRAMMA+TOESPRAAK Laridon.Herdenking W.Debrock
96.
c.NIEUWSBRIEF.In memoriam Kris Lambert.d.LEZERSBRIEF over Kris
Lambert.Tijdingen okt96.e.KRANTENKNIPSEL(5ex)ivm Kris Lambert.
f.KRANTENKNIPSEL.R De Mey.g.PERSKNIPSEL.Bronzen
Jonckheere.okt96
- 0474/96 AFFICHES.a.AF2.CONCERT.Mark Helias Quartet.Brugge.nov96.64x46
cm.
b.AF2.TONEEL.Ja,Ja,Ja.Brugge.nov96.61x42.c.AF1.ROMMELMARKT.nov96
.
- 0483/96 AFFICHES.a.AF1.Toneel.Hossanna.dec96.55x37.b.AF1.Schilder.Devold
er
dec96.41x64.c.AF1.Schilderk.J.Latinne.dec96.33,5x55,5.
d.AF2.Tentoonst.De Muze als
motor.s'Hertogenbos.sep-nov96.60x80.
e.AF1.Voordracht
Obekin.nov-dec96.A3.f.AF2.Studiedag.Archiefwezen
einde
18de.Brussel.A3.g.AF2.Tentoonst.Zeemacht.Antwerpen.jun-okt
96.A3.h.AF2.Expo Marine.nov-dec-jan97.70x50.i.AF2.41e Semana de
Ciné."Servais".Valladolid.1996.69x48,5.j.AF1.Kalender
KRO.nov96.
k.AF1.Ruilbeurs Rozenhof 1/12/96.A4.

****SOETAERT.E.****

0182/96 MORTIERBOM.2 scheepsmortierbommen 0 15 cm.

****STAD ANTWERPEN.****

0119/96 AFFICHE N/OOSTENDE.TENTOONSTELLING.Het kabinet van de Tsaar.
Hessenhuis.Antwerpen.2/3-26/5/96.60x40 cm.

0261/96 AFFICHE N/OOSTENDE.Hobbysalon 19-21/4/96.60x42.

0444/96 AFFICHE B/OOSTENDE.TENTOONSTELLING
F+O.Jespers.ANT.26/3-3/11/96.
60x40 cm.

****STAD MECHELEN.****

0489/96 AFFICHE.a.AF2.Tentoonstel.Landschappen o/perkament.7-22/12/96.
Mechelen.A3.b.AF2.5de Antiquarenbeurs.dec96.Mechelen.30x50.

****STADSBIBLIOTHEEK.OST****

0122/96 AFFICHE OOSTENDE.a.MUSICAL.Sound of music.CKO.19/11/95.60x42
cm.
b.KOMEDIE.Acapulco.FCPO.8-9-10/3/1996.59x42 cm.
c.BAL Rat Mort 96.2/3/96.KCO.64x40 cm.
d.TENTOONSTELLING.Marc Mendelson.PMMK.14/10-3/12/95.60x40 cm.
e.TONEEL.De Dame uit de provincie.FCPO.17-18-19/11/95.59x42 cm.
f.CONCERT.Nieuw Vlaams Symphonie Orkest.CKO.18/2/1996.
g.KOOR.The Messiah.St Petrus+Paulus Oostende.9/3/96.63x23 cm.
h.CARNAVALWEEKEINDE96.Oostende.1-2-3/3/96.65x38 cm.

****STANDAERT.R.****

0282/96 FOTO.4 zw foto's van treinen te Oostende.Oorspronkelijke
negatief
Dhr Hesselinck.Met verklarende tekst op achterzijde door dhr
R.Standaert.Gemerkt a,b,c+d.

****SZYLHABEL.mvr.****

0113/96 PRO MEMORIE.2 jaargangen Tijdschrift De Plate.Voor verkoop.

****TAVERNIER.****

0045/96 PRENTKAART.a.Begrafenis aan de Dominicanenkerk.WO1.
b.Uitstalraam Maison Lefevere.Schoenwinkel Kerkstraat.voor WO1.
c.Hoekhuis Kapellestraat-Witte Nonnenstraat.Au Louvre 1905.

****TIMMERMAN.J.****

0253/96 DRUKWERK.a.Farde 200 jaar Rijkswachtbrigades in België
1796-1996
a2.BROCHURE.Rijkswachtcomplex Oostende 4 mei 1995.
a3.BROCHURE.Dag van de Rijkswacht distrikt Oostende.5/5/96.
a4.FOTOCOPY.Oud rijkswachtcomplex Oostende.
b1.TEKST.6blz.Gendarmerie Westvlaanderen 1851.
b2.TEKST.3 blz.uit "De Belgische Rijkswacht"Louis Sourie.
c.TEKST.3 blz.Gesneuvelde gendarmes 1914.
d1+2.2 fotocopie van foto.Groepsfoto Rijkswacht Oostende.
e1+2+3.3 fotocopie van foto's.Plechtigeden rijkswacht
Oostende.
f1+2.2 fotocopie van foto's.Actie Rijkswacht Oostende.
g1+2.2 krantenartikels.Rijkswacht Oostende.
h.LIJST ivm brigadekommandanten Rijkswacht Oostende.2 blz.
i.TEKST.3 blz.Zonder vrees of blaam.
j.4 fotocopie van foto's.Rijkswachtersuniformen.
k.E fotocopie van foto's.Groep+plechtigeden.
l.7 kaarten distrikten Rijkswacht 1796-1977.
m.Fotocopie van foto.Rijkswachtersgroep Oostende 1938.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag
 - van 25 oktober t/m 31 oktober (gesloten 28 oktober en 01 november)
 - van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)
- telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON **COCK**
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE ZEKERHEID DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS UW WENSEN EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF GEEN FINANCIËLE
BESLONNEMINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

Secretaris
F. HUBRECHTS
Gerststraat 35 A
8400 Oostende

Verantwoordelijke uitgever
A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 Oostende

JAARGANG 26
NUMMER 12
MAAND december 1997

PENNINGMEESTER
J. F. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 255 : **I. VAN HYFTE** : Politieke moord in Oostende. De affaire Rau (1892).
- blz. 257 : **R. VANCRAEYNEST** : Oosten en omgeving op het einde van het Frans bewind.
- blz. 260 : **J.P. FALISE** : Huize Louise-Marie.
- blz. 265 : **E. SMISSAERT** : Wie was Judocus Ignatius Balbaert ?
- blz. 266 : **P. VANSLAMBROUCK** : Storck, wegbereider en voortrekker van de Belgische film.
- blz. 238 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (48).
- blz. 242 : 7e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in de inventaris 1996.

HULDECONCERT

Naar aanleiding van het 10-jarig overlijden van Joseph BERDEN wordt er op

zondag 7 december om 15 uur

op het orgel van de Dominicanenkerk, Oostende een huldeconcert gebracht aan
Leandre VILAIN en Joseph BERDEN.

DECEMBERACTIVITEITEN

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten.

DECEMBER I - ACTIVITEIT. Jaarlijks diner en kleinkunstgebeuren

Zoals in het tijdschrift van november uitvoerig werd aangekondigd gaat het jaarlijks diner en kleinkunstgebeuren door op

zaterdag 6 december 1997 om 19 uur

in het restaurant Benny, hoek Vlaanderenstraat-Langestraat.

DECEMBER II - ACTIVITEIT. Avondvoordracht met videofilm.

Een videovoordracht gaat door op

donderdag 18 december 1997 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : DE BOUW VAN DE PRINS FILIP.

De videofilm wordt voorgesteld door dhr. August GOETHAELS.

Ons geacht medelid, dhr. A. GOETHAELS werkte meer dan 38 jaar eerst bij het Zeewezen en later bij de R.M.T. Hij is begonnen als markeerder om te eindigen als purser. Hij was ingescheept aan boord van de "Prins Filip" nog tijdens de opbouw, maakte de maidentrip mee en ook, maar dan als passagier, de laatste reis van het schip op 28 februari 1997.

Met uitzondering voor ferryschepen, heeft ons land in de jaren negentig nog weinig aandeel in de passagiersscheepsbouw. De grote scheepswerven van Hoboken en Temse hadden daar in de eerste helft van deze eeuw meer activiteiten rond. Niettegenstaande de Boelwerf menig plan voor cruiseschepen voorstelde, bleef hun bouwwerk toegespitst op hoog technologisch werk- en vrachtschepen.

De recentere constructie van de jumboferry "Prins Filip", voor de Oostende-Dover lijn, bracht daar een zeldzame verandering in. Het schip zelf baarde aanzien. De bouw ervan verliep niet rimpelloos.

De videofilm belicht vooral het bouwproces en neemt ons mee voor een kanaalovertocht die met de regelmaat van een klok, dagelijks tweemaal heen en terug, verzorgd werd. De film werd gemaakt door amateur cineast Werner VERBRUGGE, een scheepsfanaat die kok is bij de Sabena.

Nu de R.M.T definitief opgedoekt is en er geen maalboten meer onze haven in en uitvaren kunnen wij alleen nog mijmeren over deze verdwenen mooie periode in de geschiedenis van Oostende. Elke rechtgeaarde Oostendenaar mag deze avond zeker niet missen. Zoals steeds is de ingang vrij en kosteloos ook voor niet leden.

Jean Pierre FALISE

POLITIEKE MOORD IN OOSTENDE. DE AFFAIRE RAU (1892)

door Ivan VAN HYFTE

De commissie "Grafmonumenten" die - naar ik vernomen heb - al prachtig werk heeft verricht moet, mijn inziens, in hun inventariseringswerk een onderscheid kunnen maken tussen de grafzerken met een kunsthistorische waarde en grafstenen die heemkundig zeker niet onbelangrijk zijn.

Aan dit en zoveel andere zaken denkt een mens als hij gemoedrustig, wat doelloos rondsloentert op het oude kerkhof aan de Nieuwpoorstesteeweg. Hier is "Requiescant in pace" tenvolle op zijn plaats.

Nooit kan ik voorbij captain BORTHWICK's graf zonder zijn 8-jarig dochttertje "darling little Maggie" even aan te staren (graf 05.10.01)

Ik sla het wegje 05.10 in en laats plots mijn oog vallen op een zerk "Aan hunnen vriend en medeburger. De Liberale Oostendenaars" lees ik met enige moeite. De zon valt slecht op de onduidelijke, verweerde steen. Ik kijk naderbij en verlies mijn evenwicht op de wankel vlakke deksteen. "Ter treuriger gedachtenis van Mijnheer Alfons Karel RAU Echtgenoot van Vrouw Clemencia VANTOURNOUT, geboren te Brugge den 26 juli 1850 overleden te Oostende den 21 juni 1892...". Drie lijntjes blijven voor mij totaal onleesbaar. Tastend met de vinger in de uitgekapte letters ontdek ik een onwaarschijnlijke mededeling "...ten gevolge eener dolksteek hem in den nacht der kiezing van 14 juni door clericale kiesdragers toegebracht"...

Die dolksteek laat me niet los ! Wie zijn dan wel die "kiesdragers" uit 1892 ? De stadsbibliotheek is (opnieuw) mijn redder in nood. Hun collectie negentiende eeuwse Oostendse kranten hebben het antwoord in petto. Ik snuister in de liberale Echo d'Ostende en de katholieke Feuille d'Ostende van 1892 en word er in geconfronteerd met een onwaardig beschamend scheldproza. Beide kranten wisselen voortdurend vinnige polemieken uit naar aanleiding van de wetgevende verkiezingen waarbij de liberalen met A. VERBEKE een senaatszetel zullen veroveren. Ook naar de kamer sturen ze twee van hun mandatarissen (F. DE STUERS en A. PIETERS).

Onverwachte klap op de vuurpijl was het incident RAU dat de nationale pers haalde. "Bagarres - Coups de couteau - Blessures" is zowat de (overdreven) teneur van de Feuille die de vooravond van de verkiezingen beschrijft. L'Echo heeft het over "les exploits d'une bande de cléricaux qui ont joué du couteau". Voor een objectieve waarnemer al meteen moeilijk, zoniet onmogelijk om tussen al dit hatelijke en vijandige gezwets de waarheid te achterhalen.

Toch wagen wij ons aan een reconstructie.

Op 13 juni 1892 drinkt Alfons Karel RAU (1) in het estaminet van VAN WETTEREN, in de Ooststraat, nog een laatste pint. Deze 42-jarige fruithandelaar, liberaal en lid van de "Cercle des capacitaires (voor mij onbekend) krijgt het aan de stok met een groepje dat uit is op herrie. Uitdagende woorden en provocaties tot plots Alfons boven de hartstreek geraakt wordt door een mes of een dolkstoot. Bij het zien van bloed gaan ze aan de haal. Vier worden gevat, overgebracht naar een politiebureau en later weer vrijgelaten. Na de eerste dokterszorgen mag RAU terug naar zijn huis, wat verder in de straat op nummer 57.

De dag daarop halen liberale vrienden hem op om zijn stem uit te brengen maar na de euforie van de verkiezingsoverwinning gaat het met hem alsmaar slechter. Een week later, op 21 juni sterft hij en laat een weduwe met 8 kinderen achter. De haatcampagne kan opnieuw beginnen. "Assassins", "Le cadavre crie vengeance" roept de Echo uit waarop de Feuille antwoordt met "Quand le malheureux Rau était malade, vous désiriez sa mort" (2). Jullie met je krokodilletranen en "des vrais cris des cannibales affamées" (3). Zelfs de vissersopstand van 1887 wordt ten onpas er bij gehaald. De Echo wordt woedend op "le saint organe" en zijn "fils de Loyola" als die het hebben over "...un coup accidentellement porté par un des libéraux mêlés à la bagarre...".

De uitvaart krijgt in Oostende en ver daarbuiten een enorme weerklank en wordt hét gespreksonderwerp van de dag. Een zelden geziene begrafenisstoet trekt naar de oude kerk. De kist ligt bedolven onder de kronen. Er is er één bij van de "Association des fruitiers de Bruxelles". De harmonie Euterpe opent de rouwstoet. Veel liberale politici en notabelen van de stad zijn nadrukkelijk aanwezig. Aan weerszijden van de straten staat een haag van mensen. Het anders zo rustige kerkhof wordt overrompeld van het volk. René VAN LOO houdt als secretaris van de "Association liberale" een afscheidsrede; Alfons' vriend Joseph PILAIES eveneens...

Op 29 juli 1892 begint voor de correctionele rechtbank van Brugge het proces (4) tegen de 21-jarige matroos Arthur GOMBERT (5). Hij wordt vervolgd voor "vrijwillige slagen met de dood als gevolg"; Ook de 27-jarige marmerbewerker Constant CALMEYN (6) zit, ten aanzien van pers en veel Oostendenaars, in de beklagdenbank. Hem wordt "slagen en verwondingen aan Joseph PILAIES" ten laste gelegd. Tijdens het proces stelt de verdediging de moord-thesis in vraag. Het verdict luidt tenslotte : GOMBERT wordt schuldig bevonden voor slagen en verwondingen met de dood tot gevolg, zonder dit te willen; hij krijgt vier jaar opsluiting, moet 19/20 van de proceskosten betalen en nog eens 10.000 F aan de burgerlijke partij. CALMEYN betaalt 30 F voor slagen aan PILAIES en 1/20 van de proceskosten.

-
- (1) De Bruggeling Alfons RAU (° 26-07-1850) was de vader van de latere liberale politicus Eugène RAU (° Oostende 18-12-1874). Die laatste was de stichter van de bekende gelijknamige rokerij die in de Franciscusstraat gevestigd was en die paalde aan vader Alfons' pand, Ooststraat 57.
 - (2) Feuille d'Ostende, 26-06-1892.
 - (3) Feuille d'Ostende, 17-07-1892.
 - (4) Een zeer uitvoerige procesbeschrijving is te vinden in La Feuille d'Ostende, 04-08-1892
L'Echo d'Ostende, 31-07-1892.
 - (5) Arthur GOMBERT was geboren te Oostende op 21-06-1871 als zoon van Louis en Thérèse BEAUCOURT.
 - (6) Constant CALMEYN, eveneens Oostendenaar (° 19-10-1865), zoon van Leopold en Rosalie PIERLOOT.

Met dank aan Dirk VERSTRAETE, Mevr. S. RAU-SEYNAEVE en L. PAREYN, archivaris van het Liberaal Archief, Gent.

OOSTENDE EN OMGEVING OP HET EINDE VAN HET FRANS BEWIND

door Raymond VANCRAEYNEST

1. Onze streken onder Frans bestuur

Soms kan het wel eens gebeuren dat men de hand kan leggen, hetzij in een bibliotheek, hetzij in een antiquariaat, op een boek waarin de schrijver zijn bevindingen heeft neergepend over Oostende en zijn omgeving. Dat is o.m. het geval geweest met de heer PAQUET-SYPHORIEN die, als echte Fransman, in 1811-1813 een reis gemaakt heeft in de noordelijke, door Frankrijk geannexeerde gebieden, die, zoals tot op de dag van vandaag in Frankrijk zelf, aangegeven werden als "Départements", meestal genoemd naar de namen van rivieren of van andere natuurlijke kenmerken.

Die departementen lagen aan de basis van onze huidige provincies hoewel ze er niet helemaal mee overeenstemden. Zo hadden we Département de la Lys (West-Vlaanderen), Département de l'Escaut (Oost-Vlaanderen), Département de Jemappes (Henegouwen), Département de Sambre et Meuse (provincies Namen en Luxemburg), Département des Forêts (Groot Hertogdom Luxemburg), Département de l'Ourthe (provincie Luik), Département de la Sarre (in Duitsland ten oosten van beide laatste), Département de la Dyle (onze vroegere provincie Brabant), Département des deux Nèthes (provincie Antwerpen), Département de la Meuse inférieure (Belgisch en Nederlands Limburg), Département de la Roer (in Duitsland ten oosten van laatst genoemde).

2. De gevolgde reisweg

Onze reiziger vertrok van uit St.-Quentin, aan de bron van de Schelde in het Département de l'Aisne, noordwaarts over Kamerijk en Valenciën en van daar oostwaarts over Bergen en Charleroi naar Namen. Van hier uit maakte hij een flinke uitstap naar Luxemburg om opnieuw van uit Namen over Luik, Aken en Jülich, de Rijn te bereiken in Bonn. Nu volgde hij de Rijn noordwaarts tot in Keulen om van daar uit westwaarts te trekken naar onze contreien. Over Maastricht, Leuven, Brussel, Mechelen, Antwerpen en Gent, kwam hij nu in Brugge en Oostende. Verder ging hij over Nieuwpoort, Veurne, Duinkerke en Kales naar Boulogne. Vandaar keerde hij terug over Sint-Omaars, Kassel, Ieper, Menen, Kortrijk, Doornik, Rijsel en Dowaaï naar St.-Quentin.

Dat relaas heeft PAQUET-SYPHORIEN neergeschreven in een boek bestaande uit twee delen van respectievelijk 170 en 174 bladzijden, uitgegeven te Parijs in 1813, met als titel : "Voyage historique et pittoresque fait par les ci-devant Pays-Bas, et dans quelques Départements voisins, pendant les années 1811, 1812 et 1813".

Verre van mij natuurlijk dat boek hier helemaal te doorlopen. Ik meen dat het de lezers vooral zal interesseren wat hij zegt van de stad Oostende en zijn omgeving. Ik zal hem hier dan ook meestal tekstueel volgen. Het valt op dat we hier met een scherpe waarnemer te doen hebben die bovendien zijn indrukken in een nauwkeurige taal weet aan de man te brengen.

3. Hoe kwam hij naar Oostende ?

"Tussen Brugge en Oostende treft men dezelfde drie soorten wegen aan als tussen Gent en Brugge "met dat verschil echter dat de vaart naar Oostende breder en dieper is; de barge is van binnen "eenvoudiger omdat ze niet uitgerust is om de reizigers te laten eten. Langs de grote steenweg is er "minder begroeiing en de bomen worden schaarser en kleiner naarmate men de zee nadert. Door de "zeewind gaan ze dood of worden minsten gebogen in de tegengestelde richting".

4. Zijn eerste indrukken.

"Oostende kwam mij weinig aantrekkelijk voor. De oorlog heeft hier de handel en de scheepvaart "stil gelegd en dan... al die huisjes, die laag werden gehouden omwille van de sterke zeewind. Het "stadhuis is nog het meest merkwaardige gebouw; om dezelfde reden werd het niet hoog "opgetrokken en dat valt des te meer op omdat het gebouw zo breed is".

Nu gaat het over de Hazegraswijk : "Het enige gedeelte van Oostende, dat op een moderne en "regelmatige wijze werd aangelegd heet 'de nieuwe stad', die zijn bestaan dankt aan de inzichten "van keizer Jozef II. Ook aan hem is deze zeestad de gevoelige verbetering van zijn haventoeegang "verschuldigd".

5. Lof voor de sluizen van Slijkens

"Hoewel de gebouwen van deze stad, zowel particuliere als openbare, niet veel zaaks te bieden "hebben aan de nieuwsgierige reiziger, toch zijn de havenwerken, de sluizen, vooral deze van "Slijkens in de buurt, over 't algemeen de aandacht meer dan waard. Deze laatste zijn waarlijk een "uniek voorbeeld van het menselijk vernuft. Ze dragen de bewondering weg van allen die ze gaan "bekijken". Hij voegt hier verder aan toe : "De bargie van Brugge passeert de sluizen niet; de "reizigers zijn verplicht daar over te stappen in een bootje om Oostende te bereiken, tenzij ze "verkiezen te voet te gaan langs de vaart".

6. Zijn eerste indruk van de zee

"Als ik mij, voor de eerste maal, naar de boord van de zee begaf, was het water aan het "terugtrekken. De indruk, die het zicht van dat immens natuurwonder op mij maakte, was, dat men "de zee niet kan bekijken zonder in bewondering te staan en dat de aanblik alles overtreft wat men "er zich van had voorgesteld. De golven rolden over zichzelf en stierven uit aan de voet van de dijk "waarop ik mij had neergezet. Op het strand, waarop ik nadien ging wandelen, werden door de zee "schelpen en andere zeedieren achtergelaten waarvan ik er enkele vergaarde zoals zeesterren, "krabben, mosselen, platschelpen, wulken, slakken en enkele schelpdieren".

7. Over de baders

"Het was niet zonder verrassing dat ik hier verscheidene dames en juffrouwen een bad zag nemen "tussen de mannen. Ik maakte van die gelegenheid gebruik om ook een bad te nemen. Van een "dezer "juffrouwen vernam ik dat de zeebaden te Oostende tijdens de zomer een grote toeloop "kennen".

8. Waar stond onze schrijver ?

Over de juiste plaats waar hij zich bevond worden we als volgt ingelicht : "Rechts van ons, op de "batterij die de ingang van de haven beschermt, staat de zuil die 's nachts bovenaan verlicht is om te "dienen als baken. Overdag vertoont men van daarop met een vlag aan de schepen wat de hoogte is "van het getij. De vlag bovenaan betekent hoogtij, de vlag halverwege halftij, geen vlag betekent "laagtij. De schepen moeten dan blijven liggen omdat ze geen water genoeg zouden hebben om de "haven binnen te varen, waar de schepen bij laagwater bijna droog liggen".

9. Korte geschiedkundige schets

Vervolgens geeft hij een kort en vrij juist overzicht van de geschiedenis van onze stad. Hij laat zich niet verleiden door beweringen die meer verzinzel zijn dan historische werkelijkheid. De oudste datum die hij vermeldt is 1445, toen graaf Filips de Goede het decreet over het uitdelven van een zeearm afkondigde. Verder handelt hij heel kort over het beleg van 1601-1604, over de Oostendse Compagnie waarbij hij, als Fransman, natuurlijk niet nalaat de nadruk te leggen op de Bretoense ridder LA MERVEILLE die hier voor het eerst met een rijke lading uit Indië aanmeerde.

10. Zijn persoonlijke ervaringen

"Ik was heel verbaasd dat ik voortdurend een onverzadigbare eetlust had tijdens mijn oponthoud in deze stad. Men gaf mij de verzekering dat het de zeelucht was die daarvan de oorzaak was bij al diegenen die er niet aan gewoon waren. Zo'n gevoel zou elk kort verblijf hier aangenaam maken, zonder te spreken van de aangename kanten die de zeehandel en de visserij in een zeehaven te bieden hebben".

"Maar die triestige duinen, dat opstuiwend zand, die gronden zonder bomen, en vooral die onstuimige wind met zijn desastreuze gevolgen, werpen een te groot tegengewicht in de schaal. Die stormwinden, hoe gevaarlijk ze ook zijn, bevrijden niet alleen de stad van de stinkende uitwasemingen veroorzaakt door stilstaand water in de moerassen, maar ze werpen soms ook bruikbare zaken op het strand. Zo strandden o.m., op 12 december 1403, acht levende walvissen van meer dan zeventig voet lengte".

11. Zijn tocht naar Nieuwpoort

"Omdat ik wilde gebruik maken van het laag water om naar Nieuwpoort te gaan, verliet ik Oostende om vijf uur 's avonds. Mijn voiture reed gemakkelijk en snel op het harde zand dat door de zee juist was verlaten. Iets meer naar rechts, of een weinig naar links, was voldoende om paard en rijtuig te laten vastlopen. Langs de ene kant was het zand te droog, langs de andere kant was het nog drijfzand. Hoe goed het ook ging, die weg was vervelend door eentonigheid en eenzaamheid. Links beletten de duinen elk uitzicht op het land, rechts zag ik alleen de onmetelijke zee met haar golven en haar meeuwen, waarvan het geluid alleen tot droefgeestigheid kan stemmen. Zo was ik niet weinig blij toen ik Nieuwpoort ontwaarde".

P.S. De zuil waarover onze reiziger het heeft was de vuurtoren van Maria Theresia, die oprees op de plaats waar nu het monument van de zeelieden staat. Ze werd door de Duitsers afgebroken tijdens de laatste wereldoorlog. Tot ca. 1910, vooraleer de seinpost overgebracht werd naar het oosterstaketsel, werden daar de seinen gegeven voor de toegang tot de haven bij middel van vlaggen gehesen aan een zware mast. De Oostendenaars noemden die plaats dan ook "de vlaggestok".

Voordracht over het Beleg van Oostende

Op donderdag 18 december om 20 uur geeft prof. Luc DE VOS een voordracht over het beleg van Oostende 1601-1604.

De voordracht gaat door in de zaal Vuurtoren, Thomas Vanloostraat 32 en is een organisatie van het Davidsfonds Vuurtorenwijk.

HUIZE LOUISE-MARIE

door Jean Pierre FALISE

Zoals iedereen nu stilaan wel weet zal het museum van onze Kring binnen afzienbare tijd verhuizen naar huize Louise-Marie in de Langestraat 69.

Voor het zover is moeten er nog heel wat opknapwerken uitgevoerd worden maar moet vooral het pand vrij zijn van andere bewoners. Zolang de vereniging "Ostenditur" daar huist kunnen wij niet verhuizen. Wij hopen dat er echter vlug een oplossing gegeven wordt aan dit probleem vooral omdat wij van het Stadsbestuur de stellige verzekering hebben gekregen dat "De Plate" de "alleenbewoner" van het pand zou worden.

In afwachting geven wij hieronder de geschiedenis van huize Louise-Marie.

* * *

Om de geschiedenis van het huis Langestraat 69, dat later het Koninklijk Paleis van Oostende werd, terug samen te stellen, moeten wij teruggrijpen naar het jaar 1789.

Op 23 januari 1789 verkoopt mevrouw Joseph OLLIVIERS, geboren Marie VAN DEN HEEDE, haar eigendom gelegen Langestraat 69 te Oostende aan Théodore VAN MOORSEL. Deze stamde uit een bekende groothandelaarsfamilie te Antwerpen. Hij werd op 8 juli 1782 aangesteld als één van de twee directeurs van de Compagnie d'Assurance de la Flandre Autrichienne, die door de schotse bankier Guilielmus HERRIES te Oostende werd opgericht op 2 april 1782.

Onder het napoleontisch bewind werd het huis het hoofdkwartier van Napoleon. Tijdens zijn verblijf van 13 februari 1798 bracht Napoleon er de nacht door.

In mei 1811 verhuurt Théodore VAN MOORSEL het huis als ambtswoning aan Baron J.F. FELLARD, de plaatscommandant van de stad. En in mei 1813 wordt het verhuurd aan Ant. SINAEVE, een begoede bruggeling. In mei 1814 wordt het bezet door de Engelse commissaris van oorlog.

Op 23 oktober 1815 koopt Edouard-Jean SERRUYS het eigendom. De aankoopakte werd verleden voor notaris RYCX Junior te Oostende. Edouard-Jean SERRUYS, die in de jaren 1830-31-32 voorzitter was van de lokale Kamer van Koophandel, betrok het huis persoonlijk.

In augustus 1834 verbleven Koning Leopold en Koningin Louise-Marie in de stad Oostende. De reis van Brussel naar Oostende gebeurde langs de weg met onderbrekingen in Gent en Brugge. Enkele dagen voordien waren talrijke wagens met bagage van de koninklijke familie in Oostende aangekomen evenals een half eskadron lanciers uit Gent om bij de koninklijke residentie de wacht op te trekken.

Uit het verslag van de Gemeenteraad van Oostende van 16 augustus 1834 blijkt dat de autoriteiten de wens uitgedrukt hebben dat Oostende een koninklijke residentie zou worden.

Tijdens hun verblijf in de stad in augustus 1834 wordt het huis in de Langestraat ter beschikking gesteld van de koning en de koningin.

In hetzelfde jaar 1834 sterft Edouard-Jean SERRUYS.

In 1942 kreeg de stadsbibliotheek te Oostende een handschrift in het bezit via Mevr. Wed. Emiel Asaert. Dit handschrift is een dagboek vanaf 25 maart 1793 tot en met 28 september 1802 en verhaalt de gebeurtenissen van Oostende en haar bevolking.

De Franse tijd was gekenmerkt door het verval van de haven en de onmenselijke rekvisieten die de Franse overheerser de stadsbevolking oplegde. Dit met de hand geschreven document is enig en enkel ter lezing in de stadsbibliotheek onder de rubriek "Ostendiana nr. D 12.1" en kan aanzien worden als het vervolg op het boek van John Bowens.

Ons medelid, Albert Driessen heeft dit document voor U in een hedendaags kleedje gestoken, zonder aan de inhoud afbreuk te doen.

Dit document is te verkrijgen bij :

Albert Driessen, Wezellaan 9 8400 Oostende, tel. 059/268893

aan de prijs van 800,- Fr (achthonderd) + eventueel portkosten ad 60,- Fr.

Dit bedrag kan gestort worden op rekening 473-6216005-12 met vermelding :
"dagboek Oostende + (eventueel) port".

Het boek is leverbaar tussen 15 en 20 december 1997.

Een prima kerst- of nieuwjaarsgeschenk !

Zijn echtgenote Emilie-Henriette VANDER HEYDE, met vijf minderjarige kinderen, tekent op 12 maart 1835 een huurcontract met Edouard CONWAY, secretaris van Koning Leopold, om hem het mooi en ruim huis gelegen in de Langestraat 69 te verhuren, voor een periode van twee jaar ingaand op 1 mei 1835, en dit voor de prijs van 3.000 Fr per jaar, te betalen in metalen munten. Het contract vermeldt ook het bestaan van een koetspoort die uitgaat op de Kapucijnenstraat. En de verhuurster stemt er mede in om een deur te laten plaatsen in de eetkamer, die verbinding zou geven op het ernaast gelegen eigendom van commissaris HUYGHE. Verder verleent zij ook toelating in hetzelfde contract om de stal te laten ombouwen in keuken met vensters, en een deur te plaatsen tussen die keuken en de eetkamer.

Op 14 juli 1835 werd een beschrijving opgemaakt van de staat der voorwerpen en der verschillende plaatsen in die woning.

Ruim acht maanden vooraleer dit huurcontract ten einde loopt wordt er reeds een nieuw gemaakt. Op 23 augustus 1836 wordt een 3-6-9 getekend tussen mevrouw Emilie VANDER HEYDE, weduwe van Edouard-Jean SERRUYS, en wettelijke voogdes van haar vijf minderjarige kinderen : Edouard, Helena, Jacques, Julien en Edmond. Dit huurcontract voor het mooi en ruim huis gaat in op 1 mei 1837. De huurder is Edouard CONWAY, secretaris van Z.M. de Koning en belast met het beheer van de Civiele Lijst. De huurprijs bedroeg 3.000 Fr per jaar, betaalbaar in goud- of zilvermunten, en vermeerderd met de grondlasten, de persoonlijke en roerende belastingen.

Het hoofdgebouw, de achtergebouwen en de tuin besloegen toen samen 748 m². Er was een ingangspoort in de Kapucijnenstraat, rechtover de ingang van de Kapucijnenkerk.

Het gehele erf paalde ten westen aan een even imposant gebouw, dat eigendom was van Karel BUSSE, postmeester van de stad.

Ten zuidwesten paalde het met achtergebouwen aan de bekende herberg in de Apestraat, later Brabantstraat, "Het Zeepaard". Ten zuidoosten paalde het aan een herberg uit de Kapucijnenstraat die vroeger "Vieille Montagne" genoemd werd, later rond 1845 "A la Truelle d'Or" en nog later in 1879 "Hotel de l'Europe".

Op de oostkant lagen kleiner erven. Het huis in de Langestraat aan de oostzijde van het Paleis was in 1814 een bloeiend bordeel geweest.

Vermits de Langestraat 69 het ganse koninklijke gevolg niet kon herbergen werden aanpalende panden bij het Koninklijk Paleis ingeschakeld, wellicht door inhuring, namelijk : het gebouw Langestraat 67 en het gebouw Louisastraat 9 (dit huisnummer bleef zo tot 1904).

Het Paleis in de Langestraat werd veelal als zomerresidentie door onze vorsten gebruikt. Zij ontvingen er zeer veel familieleden of andere gasten van koninklijke bloede.

Dit was het geval in september 1843 met koningin Victoria en prins Albert. Vanuit de Belvedere, die boven de zolder van de Langestraat 69 gebouwd was, bespiedde Koning Leopold de aankomst van het koninklijk yacht in de havengeul van Oostende. Nadien ging hij de Engelse koningin en haar gevolg in de haven zelf onthalen. Op het Paleis te Brussel wordt een schilderij bewaard van Louis VERBOECKHOVEN dat de aankomst van het koninklijk yacht afbeeldt. Op 18 september vertrokken de koninklijke gasten naar Brussel, via Brugge en Gent.

In diezelfde Belvedere vertoefde de koningin ettelijke uren. Van daaruit bewonderde zij de zee. Later toen ze ziek was, liet zij zich naar boven hijsen bij middel van een primitief apparaat met katrollen, de voorbode van de moderne liften.

Op 11 oktober 1850 overlijdt koningin Louise-Marie in het Paleis te Oostende.

Na haar dood maakte de koninklijke familie toch nog zeer regelmatig gebruik van het Paleis

Op 23 maart 1860 wordt een nieuw huurcontract afgesloten. In naam van zijn echtgenote Hélène SERRUYS er als mandataris van zijn vier schoonbroers Edouard, Jacques, Julien en Edmond SERRUYS, verhuurt Emilde DE BRAUWER aan burggraaf Edouard DE CONWAY, intendant van de Civiele Lijst, een mooi en ruim huis langs de zuidkant van de Langestraat gelegen en met een koetspoort in de Kapucijnenstraat.

Het gaat opnieuw om een 3-6-9, doch ingaand op 1 mei 1860, voor de prijs van 5.000 Fr per jaar, te betalen in goede en geldige speciën of in andere waarden die in België wettelijk gangbaar zijn, vermeerderd met de grondlasten.

Daarenboven wordt er toelating verleend aan de Civiele Lijst om 2 kleine gebouwtjes af te breken die zich links en rechts achteraan de binnenplaats bevinden, en om een eetplaats te bouwen achteraan op deze binnenplaats en gedeeltelijk achteraan de tuin.

In 1867 beslist Leopold II tot de aankoop over te gaan. Dit gebeurt anderhalf jaar na het overlijden van zijn vader Leopold I.

De aankoopakte van 11 april 1867, waarbij Leopold II, door bemiddeling van notaris Theodore, Frédéric HEYVAERT, het Hotel in de Langestraat 69 afkocht van de 5 kinderen van Edouard-Jean SERRUYS en Emilie-Henriette VANDER HEYDE, werd verleden voor notaris Felix VAN CAILLIE te Oostende. De oppervlakte beliep 8 are 70 ca. en de aankoopprijs bedroeg 50.200 Fr.

Deze beslissing dateert van 1867. Opvallend is dat in 1861 Leopold I een bestek liet maken voor de bouw van een koninklijk chalet op de zeedijk te Oostende, en dat enkele maanden voor zijn overlijden hij in maart 1865 zijn minister van Binnenlandse Zaken Charles ROGIER verzoekt om enkele dringende aanpassingswerken te laten uitvoeren aan het koninklijk paviljoen te Oostende omdat zijn kleinkinderen die dit verblijf nodig hebben voor hun gezondheid er op een schandelijke manier gelogeerd zijn.

Werd er dus een nieuwe koninklijke woonst te Oostende gebouwd en door de koninklijke familie gebruikt, dan bewijst de latere beslissing van Leopold II om het oud koninklijk paleis van de Langestraat aan te kopen dat de koning er volstrekt aan hield, dat hij het verder bewaard wilde zien als een aandenken en dat het nog altijd bruikbaar was voor andere doeleinden.

Bij de aankoop werd het goed als volgt beschreven :

- een gelijkvloers, gedeeltelijk onderkelderd met 3 opeenvolgende salons, met eetplaats en keuken.
- op de eerste verdieping : 2 salons gescheiden door een bureau, verder 2 slaapkamers, 2 toiletten en nog 2 kabinetten.
- op de tweede verdieping : 4 slaapkamers en 2 kabinetten.
- daarboven : een zolder en een belvedere.
- verder nog een tuin, en achteraan de tuin rechts (en achter de tuin van de weduwe Charles HUYGHE en dochters) waren er kleine stallingen, een remise met zolder en nog een stalling. Achteraan de tuin links een bureau met zolder en eronder een inrijpoort uitgevend Kapucijnenstraat.

Zes jaar later op 16 juni 1873 koopt Leopold II het gebouw Louisastraat (nr 9) van Hyp. HYE-HOYS.

Op 29 januari 1874 koopt Leopold II een deel van de achtertuin van de Langestraat 67, eigendom van de weduwe Charles HUYGHE. Hij slaagde er echter niet in om de rest van dit pand in handen te krijgen.

In 1876 laat de koning de grote eetkamer afbreken die na de dood van koningin Louise-Marie parallel met de Langestraat en achteraan de binnenkoer bijgebouwd werd.

In 1879 worden de beide zijvleugels naar het zuiden toe verlengd. Een aanpalend achtergebouw van het Hotel de l'Europe werd afgekocht en afgesloten om de tuin te vergroten. De inrijpoort in de Kapucijnenstraat werd omgebouwd tot woonhuis van de huisbewaarder en naar de straatkant toe uitgebreid.

Vanaf 1877 verbleef koning Leopold II tijdens de zomermaanden op het nieuw koninklijk chalet op de zeedijk. De gebouwen van het koninklijk paleis werden dan gebruikt als logies voor leden van het koninklijk hof en voor het dienstpersoneel. Bij korte bezoeken die Leopold II tijdens de winter aan Oostende bracht, nam hij wel zijn intrek in het oude vertrouwde kader van het vroegere paleis.

Op 8 november 1904 verkoopt Leopold II voor notaris DUBOST en MORREN te Brussel het Hotel van de Langestraat met al zijn bijgebouwen, samen 8 a. 85 ca., en twee huizen die er aan palen in de Louisastraat en in de Kapucijnenstraat. De koper is le Domaine de la Couronne de l'Etat Indépendant du Congo, want door de Conferentie van Berlijn in 1885 was Leopold II erin geslaagd om Congo als een onafhankelijke staat onder zijn persoonlijke leiding te doen erkennen.

Op 24 december 1906 wordt het eigendom doorverkocht aan de Onafhankelijke Staat van Congo met als voorwaarde dat het huis in de Langestraat en de bijgebouwen, destijds door Leopold I en koningin Louise-Marie bewoond, nauwgezet bewaard en ter beschikking van de vorst moeten blijven.

De Belgische Staat wordt er eigenaar van door het Verdrag omtrent de Terugnane van Congo in 1908.

Tijdens de eerste wereldoorlog hadden diverse hulpverlenende diensten van het Komiteit voor Hulp en Voeding hun burelen in de Langestraat 69. In maart 1918 werd het achtergebouw van dit huis en de woning van de huisbewaarder zwaar gehavend door een inslaande granaat.

In april 1922 deelde Koning Albert aan de regering mee dat hij wenste af te zien van het verder gebruik van het oud koninklijk paleis en dat hij het definitief ter beschikking stelde van de regering. Hij deed dit om te vermijden dat de staat te Oostende een gebouw zou moeten aankopen om er de Administratie van Bruggen en Wegen in te vestigen.

De Domeinen werden derhalve belast met de gedeeltelijke liquidatie van het complex.

Het gebouw Louisastraat 9, dat nog tot 1 april 1924 door gezinnen van vluchtelingen was bezet, werd op 19 juni 1924 voor afbraak verkocht aan aannemer Jan CHRISTIAENS, die er drie nieuwe gebouwen optrok.

Het conciërgehuis Kapucijnenstraat 14 waarop nog jarenlang het uithangbord "Werkbeurs" had geprikt, werd op 7 juli 1926 verkocht.

Alleen het huis Langestraat 69 bleef eigendom van de regering.

Op 1 februari 1922 werd het betrokken door de Directie van Bruggen en Wegen, Speciale Dienst der Kust. Na verbouwingwerken door aannemer BOUDOLF kon de ganse dienst in maart 1925 in het vroegere paleis ondergebracht worden.

Bij Koninklijk Besluit van 8 april 1930 werd het eigendom van de Koninklijke Schenking.

Bruggen en Wegen bleef er tot november 1954. Nadien bleef het gebouw gedurende een jaar onbewoond.

Van september 1955 tot 1959 vestigde de Stedelijke Beroepsschool zich in het gebouw en vanaf 1959 werd het huis betrokken door het Hoger Rijksinstituut voor Paramedische beroepen.

In 1959 dringt de heemkring De Plate bij het Stadsbestuur aan opdat niets onverlet zou gelaten worden teneinde aan de huidige toestand van het gebouw gelegen in de Langestraat, 69 niets te veranderen. Het Stadsbestuur heeft toen een verzoek aanhangig gemaakt bij het bevoegd ministerie om bedoeld paleis als geschiedkundig gebouw te klasseren.

Bij Koninklijk Besluit van 28 mei 1962 wordt het "Oud Koninklijk Paleis" gelegen Langestraat 69 te Oostende gerangschikt als monument.

Toen het Hoger Rijksinstituut voor Paramedische Beroepen (nu Hogeschool West-vlaanderen, Departement Vesalius) op 01 september 1979 haar nieuwe lokalen ging betrekken in de Leffingestraat, bleef het gebouw enige tijd onbewoond.

Vanaf 1 april 1982 werd het verhuurd aan de Kamer voor Handel en Nijverheid van het arrondissement Oostende. Onmiddellijk werden omvangrijke restauratiewerken aangevat. De voor- en achtegevel werden herschilderd, de Belvedere werd heropgefrist, de bunker door de Duitsers tijdens Wereldoorlog II op de achtergrond van de koer gebouwd werd afgebroken, de binnenkoer werd herbevoerd, en de binnendeur tussen de twee eerste salons op het gelijkvloers werd verwijderd om een grote zaal te bekomen. De plechtige inhuldiging greep plaats op vrijdag 14 januari 1983.

Een gedeelte van de kantoren werd bezet door de dienst "Promotie Toerisme Oostende" (PTO).

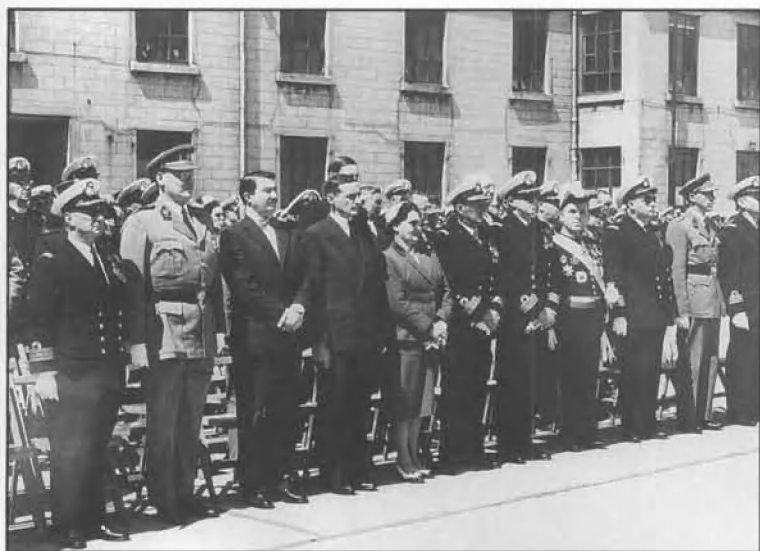
De Kamer voor Handel en Nijverheid verbleef in het gebouw tot 1990. In hetzelfde jaar neemt het Vormingsinstituut bezit van het huis, speciaal voor zijn organisaties van studiedagen en seminaries. Toen PTO eind juni 1992 verhuisde naar het Monacoplein nam het Vormingsinstituut ook deze lokalen in bezit.

In oktober 1994 neemt het Vormingsinstituut de nieuwe lokalen in gebruik in de Zandvoordeschorredijkstraat en een jaar nadien komt Huize Louise Marie komt opnieuw vrij.

Bronnen :

- Naamloze brochure uitgegeven door de Kamer voor Handel en Nijverheid Oostende.
- De Zeewacht van 19 november 1959.
- Le Soir van 16 november 1965.
- De Zeewacht van 21 januari 1983.
- De Zeewacht van 15 december 1989.
- Het Nieuwsblad van 05 juni 1992.
- Het Laatste Nieuws van 24 oktober 1994.

UIT DE BEGINJAREN VAN DE MARINE TE OOSTENDE PLECHTIGHEDEN

1995
*De eregasten op het afscheid van
Commodore Timmermans.*

1956
*Eerste steenlegging voor de bouw van de
mijnenbestrijdingsschool.*

1960
*Admiraal Power schouwt de troepen tijdens
zijn bezoek aan de Zeemacht te Oostende.*

WIE WAS JUDOCUS IGNATIUS BALBAERT ?

door Emile SMISSAERT

In april 1942 kwam de Stadsbibliotheek in het bezit van een belangrijk handschrift, eigenlijk een transcriptie, met als titel : "Stad Oostende. Dag-Journaal van 1793 tot 1802". Blijkens de toegevoegde "Lijktranen" is de auteur van dit werk een zekere Judocus Ignatius BALBAERT (+ Oostende, 31 januari 1830), en ik citeer : "hersteller en hoofdbestuurder van den Berg van Barmhartigheid (...) die een ruimen tijd tijd van twintig jaar geleden, vol ijver, zorg en vlijt zijn tijd kwam te besteden tot een barmhartig'hulp, en die d'hersteller was van Gods gewijde Berg (...)". Blijkbaar iemand van aanzien.

Dag op dag is opgetekend, tien jaar lang, van wat te Oostende voorviel, van 25 maart 1793 tot en met 28 september 1802. Qua inhoud (aangehaalde feiten en familienamen) een authentiek, enig document. Als het ware en in zekere zin een vervolg op J. BOWENS' jaarboeken die, wél gedrukt in boekvorm, in bredere kringen gekend en gewaardeerd wordt.

Ons medelid, de heer Albert DRIESSEN, bereidt een moderne uitgaven van Balbaerts "Dag-Journaal" voor maar wanneer precies het beschikbaar voor aankoop is, is nog niet bekend.

Maar is men nog iets méér te weten gekomen over J.S. BALBAERT ? Het woord is aan de heer Raymond VANCRAEYNEST :

"Judocus Ignatius BALBAERT, + Oostende 31 januari 1830, werd geboren te Oostende op 10 oktober 1769 en er daags nadien op 11 oktober gedoopt met als peter de heer Judocus Antonius VAN ISEGHEM en als meter Isabella Pulcherie DE BAENST.

Hij was het tweede kind, tevens de tweede zoon, van de 5 (in de registers gevonden) kinderen van Michael Joannes BALBAERT, te Oostende geboren ca. 1744, en van Anna Isabella DAGHELET, ook te Oostende geboren ca. 1738. Beiden waren te Oostende gehuwd op 16 mei 1767 met als getuigen Thilmanus SUYS en Petrus PEERE".

(Parochieregisters SS. Petrus en Pauluskerk)

P.S. Data vóór 1758 kunnen niet gepreciseerd worden omdat de parochieregisters in mei 1940 door brand werden vernietigd.

R. VAN CRAEYNEST

Wie van onze lezers kan bijdragen tot nog meer informatie over dit "Dag-Journaal" ?

STORCK, WEGBEREIDER EN VOORTREKKER VAN DE BELGISCHE FILM

door Patrick VANSLAMBROUCK

Henri STORCK was op jonge leeftijd zelf amateurschilder, hij werd later fotograaf en tenslotte cineast, misschien wel het bewijs dat de scheidingslijn tussen de verschillende kunstvormen flinterdun is. Niet verwonderlijk dan ook dat de filmkronieker van het weekblad dat verheldert voor een paar weken STORCK de club van Oostende met zijn meesters ENSOR, SPILLIAERT en PERMEKE laat vervoegen. Een felbegeerd lidmaatschap overigens. En misschien is het ook niet toevallig dat de kافت van de catalogus die een overzicht brengt van het imposant oeuvre van 70 films in 60 jaar door Henri STORCK, door hem gesigneerd is als een schilder.

De eerste filmervaring "Quo Vadis" in de brasserie annex filmzaaltje "Le Vieil Ostende", de eerste Pathé-Baby projector en -camera, die hij hier als geschenk kreeg, de haast rituele bezoeken aan de ateliers van ENSOR en SPILLIAERT, de kunstgalerij Studio van zijn tante Blanche HERTOGE. Allemaal elementen uit die magische wereld van beelden die hem uiteindelijk doen kiezen voor het filmvak. Het is ook in Oostende dat hij één van 's lands eerste filmclubs opricht, "Club du Cinema". ENSOR, SPILLIAERT en PERMEKE zijn een van de eerste leden. Deze ontluikende interesse in beelden, blijkt achteraf de vruchtbare voedingsbodem voor eerst fotografische, later cinematografische aspiraties. Het is de tijd waarin de fotografie zich tot een volwaardig documentair en artistiek medium aan het ontwikkelen is maar de beeldjournalistiek nog niet de proporties heeft aangenomen die ze vandaag kent : zo staat STORCK, in de hoedanigheid van officieel cinegrafist van Oostende, bij plechtigheden regelmatig zij aan zij met fotograaf ANTONY. De eerste filmt, de tweede fotografeert. Doch niet zomaar filmen en fotograferen : het reportagewerk is voor beiden niet vrij van enige artistieke inbreng. "Pleziertreinen" is een voorbeeld van zo'n reportage. Hij ontwikkelt en monteert ze in zijn eigen Studio Lumina. Samen met "Beelden van Oostende" en "Ter haringsvisserij" vormt ze de eerste vruchten van een rijkgevlude carrière, volledig gewijd aan de film, en niet toevallig zijn het de 3 films die Oostende keer op keer internationaal uitdragen.

Germaine DULAC, productieleider en cineaste uit het Franse avant-garde milieu, maakt tijdens het tweede Internationaal Congres van de onafhankelijke film kennis met die eerste films van STORCK en haalt hem uit zijn geboortestad weg. In de filmstudio's van Parijs en Nice zal hij ruim twee jaar als assistent werken.

Emotie in de zuivere visuele betekenis, zo eigen aan de stijl van Germaine DULAC, vinden we dan ook terug in de beklijvende Borinage, gedraaid bij zijn terugkeer in België in 1933 : het is een oprecht en gepassioneerd verslag van de ellende in de Borinage t.g.v. de lamlegging van de koolmijnen. Het is ook één der sleutelwerken van de Belgische film en een van de meest leidinggevende documentaires. En dat is Boerensymfonie, die hij draait tijdens W.O. II ook. STORCK, voor wie de natuur religieuze vormen aanneemt, toont er zich als etnoloog. Hij bezingt op lyrische wijze het verdienstelijk lot vol hard labour van de boeren gedurende de 4 seizoenen. Baanbrekend is verder zijn eigen visie op de film over kunst. De indringende verkenning van het schilderij door het oog van de camera heeft daarin steeds voorrang op de biografie van de schilder.

Als getuige van zijn tijd wil hij de leefwereld van deze bewogen 20ste eeuw op pellicule vastleggen, wat zal resulteren in een universeel, humanistisch en omvangrijk documentair oeuvre over de actualiteit, de sociale problematiek, over de gebaren van de mens, reizen, en toerisme, wetenschap, folklore of kunst. Het zijn films die vaak gemaakt zijn in opdracht van een of andere

overheidsdienst of privé maatschappij. Het documentaire genre wordt voor STORCK het filmgenre dat hij noodgedwongen moet aanhouden wegens het ontbreken van een echt filmbeleid op dat moment in België. En toch, zo stelt hij, is er tussen fictiefilm en documentaire geen echt verschil : ook de fictiecinéaste verwerkt in zijn films veel elementen uit zijn eigen reële wereld. Als ooggetuige van het echte heeft STORCK elke beeldmanipulatie oordeelkundig vermeden, niet zonder daarom een eigen standpunt in te nemen.

De Nederlandstalige catalogus heeft een witte kaft, als complement van de Franstalige zwarte, samen het coherent boekwerk over de films van een bipolaire Oostendenaar, franstalig opgevoed, verankerd in de Vlaamse tradities : één van de laatste echte Belgen, en fier het te zijn. De witte bewerkte uitgave zou ook belangstelling moeten vinden in Nederland, zoals dat reeds het geval was voor de zwarte bij onze zuiderburen. Nederland en Frankrijk, twee landen waar Henri STORCK t.g.v. een korte doch intense samenwerking met resp. Joris IVENS en Jean VIGO, heel wat naam bekendheid geniet.

De namen die op de technische fiches voorkomen, zijn veelal referentiepunten in de internationale cinema geworden en gedurende die driekwart eeuw carrière schraagt hij a.h.w. de hele Belgische filmwereld. STORCK blijft een autoriteit die nog regelmatig in de actualiteit komt : zijn laatste film "Permeke" wordt nog op geregelde tijdstippen in de late uren op TF1 vertoond (blijkbaar een onverslijtbare kopie). De werkopnamen van "Borinage" kwamen onlangs nog aan bod in de uitmonde "People's Century" van de BBC. De aangespoelde Oostendenaar Eric DEKUYPER ging destijds bij hem te rade voor een BRT uitzending over Jean VIGO, en de echte Oostendenaar ARNO vergezeld van regisseur PICCOLI met onder de arm het scenario van "Alors voilà", brachten hem een informeel bezoek. Dat de onmiskenbare signatuur van STORCK terug te vinden is in "La Promesse" de veelgelauwerde film van de broers DARDENNE, zal ook niemand ontkennen.

Als U het vertaalde werk doorneemt, zal U STORCK terugvinden in alle mogelijke beroepen uit de filmwereld. Van cameraman tot regisseur, van assistent tot producent, van scenarist tot filmdocent, van scriptboy tot monteur. Bovendien blijkt hij een veelzijdig pionier. Hij experimenteert met tekeningen op pellicule, hij is de voorloper van de collagefilm, de militante documentaire, de documentaire fictie, de film over kunst en van het harmonieus doen samengaan van beeld en muziek. Hij realiseert als eerste een coproductie in een ware Europese geest. Hij innoveert door, als één van de eersten, gebruik te maken van het cinemascope formaat.

Met het boek is een belangrijk stuk Belgische filmgeschiedenis geschreven. Het wil echter ook en vooral een pedagogische rol vervullen vermits de provincie West-Vlaanderen de publicatie zal verspreiden naar bibliotheken en scholen.

Hommage aan Storck. Films 1928/1985. Oeuvrecatalogus : 170 blz. A4-formaat. Vijf teksten over Storck, filmrepertorium (per film : synopsis, technische fiche, persknipsels, index. 130 zwart-witillustraties, 1 kleurfoto.

Het boek werd opgedragen aan Walter DEBROCK.

Te verkrijgen aan de balie van ons museum aan de prijs van 300 Fr.

LIDGELD 1998

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 1998 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 28 november) ontvangen hierbij een stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "**ROMANTISCH OOSTENDE**" gekozen.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

De lidgelden die nu van toepassing zijn werden ingevoerd in 1989. Dit is nu het 10e jaar dat ze niet gewijzigd worden !!!

Dit is o.a. mogelijk doordat enkele leden hun bijdrage gevoelig verhoogden.

Volgt hun voorbeeld en geef ons een financieel steuntje

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (48)

door Aimé SMISSAERT (+)

Deze namiddag wierp een vliegtuig bommen op eene houten loods der Duitschers te Raversyde : 2 soldaten en 2 Duitse werklieden werden gedood en 8 andere gekwetst.

Drie personen van de stad, o.a. M. Adolph DEGROOTE, kondukteur van Bruggen en Wegen, Gentschestraat, die door bemiddeling van zekeren T..., brieven hadden gekregen van hunne familieleden in Engeland of Holland, verblijvende, werden heden gestraft elk met eene boet van 200 mark !

Woensdag 17e Februari. -

HONDERD ZES EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

De Duitschers mieken zich heden meester van al de bootjes (een 70tal) die nog in de voorhaven, in de Visscherskaai en in de achterhaven, op het Sas-Slykens lagen. Aan enkele eigenaars gaven zij een bon, de andere mogen wachten !

Heden haalden de Duitsers de mijnen weg, die sedert verscheidene weken op de Visserskaai lagen.

De Duitse soldaten, gisteravond en deze morgen van het front teruggekomen, hebben streng verbod gekregen nog bij de burgers te slapen. Deze laatste zijn er niet te kwaad om '

* * *

Heden, Asschewoensdag, droeg de spijkskaart in den Volkskeuken, in den Katholieken Volksbond ingericht :

Erwtensoep
Pataten met de pellen en "rollmops"

Donderdag 18e Februari. -

HONDERD ZEVEN EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Op de markt deze morgen, slechts 3 boterboerinnen. Geen middel boter te bekomen : de boterboerinnen 4 fr. per kilo gevraagd hebbende, werden naar het politiebureau geleid. Toen zij er uit kwamen... waren hunne manden ledig !

Brigadiers en agenten van politie waren aan "Petit Paris" en aan de brug der Kapellestraat uitgezet geworden om aan de boerinnen te verbieden hunne koopwaar op straat te verkoopen. Enkele boterboerinnen trokken dan herbergen in de gebuurte binnen en verkochten daar hunne waar.

De eieren gingen deze morgen op de markt 15 tot 16 centiemen.

Van heden af mag niemand meer naar Steene gaan of van Steene komen, zonder paspoort.

* * *

Deze namiddag ontplofte eene mijn op het strand, dichtbij den Vuurtoren. Een groot getal ruiten werden gebroken in het "Hôtel de l'Estacade", hoek van den Zeedijk en de Langestraat, en in al de huizen der Visscherskaai tusschen deze laatste straat en de Schippersstraat.

* * *

Het huis van M. DERIDDER, 26 Weenenstraat, wordt heden af bewoond door den Duitse admiraal JACOBSEN. Gedurende verscheidene dagen werden eenige werklieden gebezigd om het huis op de schoonste wijze te bemeubelen en te versieren.

Schepen DEVRIESE over meer dan 3 maanden met eene bijzondere zending door ons gemeentebestuur naar Londen gestuurd, keerde heden in onze stad terug.

Vrijdag 19e Februari. -

HONDERD ACHT EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze morgen had in de kerk der Vuurtorenwijk, de lijkdienst plaats van den 16 jarigen Désiré VANSTEENE, Dinsdag door een stuk "shrapnell" gedood, terwijl hij terugkwam van drinken te dragen naar zijn vader. Zeer veel volk was in de treurige plechtigheid tegenwoordig.

MM. Pieter VANDEWEGHE, burgemeester te Steene, Pieter DEFEVER, gemeenteraadslid en Florimond TANGHE, slachter beide te Steene-Conterdam, sedert den Woensdag 10 Februari aangehouden en opgesloten in onze gevangenis, werden heden in vrijheid gesteld.

* * *

Deze avond hielden de Duitschers feest in de "Société Littéraire" : het muziek speelde tot na middernacht.

De brouwersbond van Oostende besliste de prijs van het bier met 4 frank te verhoogen. Van heden af kost de ton bier dus 24 fr., zelfs voor deze die vroeger min dan 20 fr. de ton betaalden.

Zaterdag 20e Februari.-

HONDERD NEGEN EN TWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze namiddag vaarde een Duitsche onderzeeër onze haven binnen.

De E.H. Pastor van Middelkerke had, t'einde zijnen hof, in een hennenperk, al het zilverwerk der kerk, in een koffer gesloten, gedolven. De Duitschers hebben het uitgehaald en naar onze kommandantur overgebracht. Heden verwittigden zij daarvan onzen Z.E.H. Deken, hem tevens toelatende alles te laten afhalen. De heer koster van Middelkerke, M. Gustaaf HUYGEBART, alhier wonende, Kristinestraat 77, werd deze namiddag tegen ontvangstbewijs in 't bezit van den koffer gesteld. Hij bestatigde dat een doosken met gouden ketens, kruisjes met diamanten (waaronder verscheidene met 10, 11 diamanten) en andere kleinodiën, ter weerde van meer dan 3.000 fr. ontbrak. Hij bemerkte ook dat er in den koffer een zilveren soeplepel, aan den E.H. Pastor toebehoorende, lag. Hij vroeg aan den Duitschen officier, die hem den koffer gaf, of het alles was wat in den hof gevonden was. Op het bevestigend antwoord mocht hij vertrekken.

Nu, de missewijn was samen met het zilverwerk der kerk bedolven geworden - en daarvan heeft men geen verder nieuws.

Daar wij van delven van weerden spreken : M. Pieter VERSTRAETE-YPERMAN op die gemeente wonend, had voor 7.000 fr. akties in zijn hof bedolven. De Duitschers vonden het pak, dat thans in de Duitsche kommandantur van Brugge berust.

* * *

Bij bevel der Duitsche kommandantur moet van heden af, de papier en boekdrukkerswinkel Amédée DEBRUYNE, Kristinestraat, geopend zijn.

Men weet dat M. Bernard DEVRIESE, drukker, Thouroutschensteenweg, onder den titel "Oostende sous la domination allemande " (Oostende onder de Duitsche beheersching) boekjes uitgeeft, waarin voorkomen de teksten, in de verschillege talen, van al de plakbrieven die alhier worden uitgeveerdigd. Hij had ook de beruchte plakbrief, voor denwelken M. THONE, gemeentesekretaris 3 dagen vastzat, overgedrukt met de gebrekkelijke vertaling die men kent. Heden werd hij daarom tot 14 dagen gevang veroordeeld en zijn zoon, M. Pieter DEVRIESE, gemeenteonderwijzer, tot 400 mark boet.

Zondag 21e Februari. -

HONDERD EN DERTIGSTE DAG DER BEZETTING

Om 9 ure had, zoals iedere Zondag in de HH. Petrus en Pauluskerk eene duitsche militaire mis plaats.

In de HH. Petrus en Pauluskerk wordt afgekondigd dat de plechtige Kommunie, die op 3n Paaschdag (6n April) moest plaats hebben, voorloopig uitgesteld is tot H. Sakramentsdag (3e Juni). De plechtige kommuniëkanten en ook andere kinderen zullen van morgen af onderricht in den Godsdienst en in alle andere vakken van het lager onderwijs bekomen in de school der Zusters van den H. Jozef, Kaaistraat. De niet betalende kinderen mogen langs de St Franciscusstraat binnengaan.

Ook in de kerk van O.L.V. (Hazegras) werd afgekondigd dat de plechtige kommunie uitgesteld is tot op de Hoogdag van Sinxen.

* * *

De cinema "Ciné-Palace" eigenaar J. KERKVOORDE, Weststraat, speelt heden namiddag voor de eerste maal.

Volgende plakbrief, in 't Vlaamsch en in 't duitsch, is uitgeveerdigd :

Verbod van uitvoer

Voor het gebied van het Marinekorps verbied ik hiermede allen uitvoer van levend vee, granen, voedermiddels en alle soorten van levens- en genotmiddels over de grenzen van het gebied van het Marinekorps : Hollandsche grens, lijn Maldegem, Syssele, Steenbrugge, Lophem, Snellegem, Ettelghem, Oudenburg, Snaeskerke, Raversyde.

Degene die zonder bijzondere toelating van den Korpsintendantur bij het ontvoeren van dergelijke waren betrapt wordt, stelt zich bloot aan inbeslagneming der waren en strenge bestraffing.

Brugge den 12 Februari 1915.

(g) von Schröder
Kommandierender Admiral

Deze namiddag kwamen twee duitsche officieren op de wapenplaats langs een gaanpad toen eene jonge vrouw met een klein kind op den arm hen in den weg kwam. Seffens werd de vrouw uitgemaakt voor al wat leelijk was omdat zij gauw genoeg de plaats ruimde voor de twee vertegenwoordigers van de duitsche kultuur.

Deze morgen rond twee uur kwam een zeppelin over de stad. Om 5 uur nog een of dezelfde vloog over Oostende in de richting van Brugge.

Een groote vastliggende ballon hing vandaag over de wijk "Boterput".

Maandag 22e Februari. -

HONDERD EEN EN DERTIGSTE DAG DER BEZETTING

Heden kwamen met den trein 25 duitsche vliegmaschinen aan. Zij werden naar het vliegveld van Mariakerke overgebracht.

Op de Vuurtorenwijk beginnen de Duitsers aan 't spitten, aan 't delven en aan 't effenmaken van den grond tusschen de oesterputten en den Vuurtorensessteenweg.

* * *

Heden moest het feest zijn in een onzer achtbaarste Oostendsche families, n.l. in het huisgezin van den heer Ferdinand LAUWERS, den welgekenden barbier der Ooststraat. Het was immers, gister 50 jaar geleden dat te Thourout zijn burgerlijk huwelijk gesloten werd met Julie CAFMEYER en heden is 't volle 50 jaar dat God zegen over het jonge bruidspaar werd ingeroepen. Ferdinand LAUWERS is gansch zijn leven een brave, oppassende en neerstige man geweest, heel en gansch aan zijn huisgezin verkleefd en slechts uitspanning zoekend bij de eene of de andere schuttersmaatschappij, waarvan hij niettegenstaande zijn ouderdom - 77 jaar - nog altijd deel maakt en, raar of zelden, eene niet verplichte oefening mist. Die getrouwheid aan eene onzer noodzakelijkste en eilaas maar al te dikwijls op onrechtvaardige wijze beknibbelde Nationale instellingen, verwierven hem over eenige jaren het Ridderkruis der Orde van Leopold II.

Zijn vrouw is een toonbeeld der christene huismoeders, die kloekmoedig in alle omstandigheden haren echtgenoot ter zijde stond en gansch haar leven toewijdde aan hare kinderen. Zij had het onuitsprekelijk geluk een harer zoons, haren Achiel, den altaar des Heeren te zien beklimmen, hare andere zoons verwierven zich schoone plaatsen in de openbare besturen - een hunner miek als machinist deel uit der bemanning van het Oostendsch lichtschip "Westhinder" in den nacht van den 14-15 December 1912, ten gevolge eener botsing, met man en muis verging; hare dochters vindt men overal waar goed te doen is.

De ongelukkige omstandigheden die wij beleven alsook eene zware ziekte die dezen winter Mevrouw LAUWERS op het bed kluisterde, laten niet toe het gouden jubelfeest naar behooren te vieren - toch heeft de familie LAUWERS dien verjaardag niet willen laten vergaan zonder den Heer te bedanken; om 8 ure werd door den zoon der jubilarissen, Eerw. Heer Achiel LAUWERS, leeraar aan het Bisschoppelijk College van Thielt, eene dankmis opgedragen, onder dewelke de gansche familie tot de H. Tafel naderde.

God weet wanneer de tegenwoordige notas het licht zullen zien - in alle geval, betuigen wij bij dees aan het jubelpaar onze beste gelukwenschen en drukken de hoop uit, binnen 10 jaar, in betere omstandigheden, hunne diamanten bruiloft te zien vieren.

* * *

Deze morgen vroeg, 't was nog geen 8 ure, kreeg de "Bank van Leening" (anders gezegd : "Woeker") het bezoek van 2 officieren der Kommandantur, GLAESMER en DIEBEL. Die heeren moesten op voorhand goed ingelicht zijn voor wat de in bewaring gegeven matrassen en dekens betrof, want zulks was het eerste waarnaar zij vroegen. M. Honoré BORGERS, de verdienstelijke bestuurder onzer "Bank van Leening", had in de magazijnen der instelling de matrassen en dekens der Kinderkrib Louise-Marie geborgen, alsook deze van het lazaret (want zooals men weet, diende dit lokaal, sedert Oogst 1914, tot verzorging der gekwetste soldaten), ten einde ten minste dit aan de roofzucht der Duitsers te ontrukken. De officieren hadden rap die matrassen gevonden en GLAESMER sprak maar seffens van alles mee te pakken, bewerende dat deze dekens zich daar bevonden op onregelmatige manier.

De Bestuurder had gelukkiglijk het goed gedacht gehad dit alles in de boeken op te schrijven als waarlijk beleende panden en deed dus opmerken dat alles wel regelmatig was gegaan. De 2

officieren moesten boeken en pandbriefjes nazien en DIEGEL eindigde met te bekennen dat alles in orde en wettelijk geschied was, terwijl GLAESMER als een dolle hond rondliep al mompelend.

Zij vroegen dan achter de panden daar door Engelschen of Franschen gelaten. De bestuurder antwoordde dat doorgaans, onder de vreemdelingen alléén Duitschers panden bezetten : die Duitschers zijn voor het meerendeel, koffijhuisbedienden die met het Paaschseizoen afkomen en dan nog anderhalve maand of 2 maanden moeten wachten eer ze iets verdienen : om te leven zagen zij zich verplicht hunne juweelen in pand te geven om ze dan later, in den loop van het seizoen, af te lossen. De officieren drongen aan om de panden te zien; zij deden het geldkoffer open, en de eerste panden die hen onder de handen vielen, waren panden van Duitschers. Zij zetten hun onderzoek verder voort, gelukkiglijk, want er waren daar eenige panden beleend door Engelschen en Franschen, die heel van onder verborgen lagen. Zij stelden eene menigte vragen aan den heer Bestuurder over het beheer der inrichting, over de winsten, en verlieten ten slotte het gebouw, zonder iets mede te nemen (1)

* * *

Over enige weken overleed alhier de oude tante van M. Charles MAERTENS, wonende Babylonestraat, 11. M. MAERTENS verwittigde per brief familie wonende te Brugge en te Antwerpen. Deze brieven werden met de Duitse veldpost verzonden, M. MAERTENS werd deze morgen naar de Kommandantur geroepen, waar men hem eenen brief toonde, uit Antwerpen toegekomen en het antwoord op zijn schrijven behelzende. Hij had goed uit te leggen dat hij zijne brieven met de veldpost had verstuurd, hij werd veroordeeld tot eene boete van 20 mark. Daar hij weigerde te betalen werd hij veroordeeld tot 4 dagen gevang. Deze avond werd hij ten zynent afgehaald.

Dezen avond vierden de Duitschers hunnen zegepraal op de Russen met een fakkeltocht, die te midden eenen dikke mist, eenige straten onzer stad doorliep. De Oostendenaars mochten tot 8 uur op straat blijven. Op de Groote Markt hield een Duitser eene redevoering en daarna werd eene serenade gegeven aan de "Société Littéraire".

Dinsdag 23e Februari. -

HONDERD TWEE EN DERTIGSTE DAG DER BEZETTING

3 sloepen : 2 groote (nrs 0.180 reeder Geo LESCRAUWAER en 0.100 reeder Pieter LABBEKE) en 1 kleine van Coxyde werden heden uit de visserschakai getuid en vervolgens naar zee gebracht, waar ze op anker liggen op ongeveer 4 mijlen ten N. der haven; waarschijnlijk dienen ze als boeien tot aanduiding der passen.

Rond den noen komen op de wijk Vuurtoren vluchtelingen toe van de wijk Crocodile (Middelkerke). 't Zijn boeren van eene groote hofstede (eene met 4 peerden). Sedert verscheidene weken waren hunne koebeesten weg en nu zijn ze naar St Antoniusparochie afgesteken daar ze er familie wonen hebben. Hun goed, wagens, karren, 3 peerden, rond de 100 hennen werd tijdelijk op den koer der gemeenteschool geborgen en 2 hunner kachtels werden in de weide van Camiel DEFEVER gestoken. Zij hadden er reeds 2 die doodgeschoten werden in hunne weide.

(1) Het gerucht liep toch dat de Duitschers den "Woeker" ledigden, en van 's anderendags morgen was het geloof van volk om de panden af te halen.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN DE INVENTARIS 1996

TIMMERMAN.R.

- 0096/96 BROCHURES.a.11 CKO Bulletins van 1986 tot 1996.
- b.7 Ostend Alive Magazines.1994-95.
- c.4 publiciteitsbrochures Oostende.1988,89,90 en 92.
- d.4 brochures Hallo met het Stadhuis.1979,80 en 81.
- f.1 telefoonrepertorium Groot Oostende.1992.
- g.1 Toeristische Gouden Gids Kuststreek 1995/96.

TOERISME DE PANNE.

- 0081/96 BROCHURE toeristische.a.De Panne 88.63 blz.b.De Panne 87.60blz.

TOERISME KOEKELARE.

- 0093/96 FOLDER.De Brouwerij Koekelare.

TOERISME KOKSYDE.

- 0082/96 BROCHURE toeristische.a.Koksyde,Sint Idesbald,Oostduinkerke.1987.
- 36 blz.b.Koksyde,Sint Idesbald.zonder datum.

TOERISME OOSTENDE.

- 0088/96 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.R.v/d Groenewoud.Bierco.25/2/1996.
- 61x43 cm.b.CARNAVALWEEKEIND96.CKO.1-2-3/3/96.65x38,5 cm.
- c.CONCERT.De Spraakverwarring.Muz.Cons.Ost.10/2/96.42x23 cm.

TOERIS.BLANKENBERGE

- 0083/96 BROCHURE toeristische.Bmankenberge 1987.zonder nummering.

VAN CRAEYNEST.R.

- 0452/96 AFFICHE (fotocopy van).4/7/1858.Publiciteit voor treinen naar Oostende ter gelegenheid van Zeewijding en Opening seizoen.

- 0496/96 DRIKWERK.Copie van foto kerk eerste Vuurtorenwijk.

VAN HAVERBEKE.E.A.

- 0275/96 HERINNERINGSPLAKET.a.Koperen plakket.20,5x9.Adoptie ZM schip G.Lecointe door Oostende 26/11/1950.b.Plakket in zamac.10,5x19,3.
- Vindictive mei 1918.

- 0292/96 FOTO.7 fotos ivm de RNBS en de Zeemacht.
- a.zw foto betonningsvaartuig BARCOCK.1946.40x30 op karton.
- b.zw foto korvet GODETIA.1942-1944.37x26,5 op karton.
- c.zw foto klas in opleiding Skegness 1941-44.39x29 op karton.
- d.zw foto groep officieren en matrozen RNSB.1941-44.30x40 karton.
- e.zw foto groep matrozen voou hut Skegness.1941-44.40x30 karton.
- f.zw foto.Klas 123 in Skegness.RNSB.1941-44.
- g.zw foto.groep matrozen RNSB.1941-44.

VAN HIXE.R.

- 0417/96 BROCHURE.Wapenschilden v/d Kuststreek +Poldergebied W.Vlaanderen.

- 0385/96 BROCHURE.OLVrouw Koningin Mariakerke 1959-1989.

VAN HUELE.J.

- 0498/96 KALENDER 1997 met reproducties van tekeningen,akwarellen en schilderijen ivm Oostende van de hand van Pierre Heymans.

VAN HYFTE.I.

- 0104/96 BOEK.I.Van Hyfte.De Zusterkens der armen Oostende.1866-1986.

VAN ISEGHEM.A.

- 0026/96 DRUKWERK.a.BROCHURE.Cercle Cecilia OST.Ledenlijst 95.
b.BRIEF.Uitnodiging verplicht vergaderen 1899.
c.BROCHURE.De Post komt op straat.
d.KLEURENPRENT.Aiglon.Koninklijke Familie monument Nieuwpoort.
- 0059/96 AFFICHE OOSTENDE.TENTOONSTELLING.L.Spilliaert.MSKO.3/3-2/5/96.
59x79 cm.
- 0076/96 BROCHURE.Intercommunale.nr4 juni68.(blz 29 Aardgas in Noordzee)
- 0106/96 NOTABOEKJE.Froid Industriel Ostende 1932 met gegevens over
Oostende.
- 0128/96 DRUKWERK.a.BROCHURE.Koksyde 1994.b.WEEKBLAD
Knack.Spec.Kust1990.
c.INFOBLAD.Casinos Middelkerke-Blankenberge.2de jg nr3/92.
d1+2.FOLDER.42ste garnaalfeest Oostduink.+ Oostduinkerke.
e1+2.FOLDER.Zeebrugge.Dag der zeelieden+familiebadplaats 92.
- 0144/96 DRUKWERK.a.TEKST.Badplaatsen a/o kust.b.TEKST ivm
A.Pieterslaan.
c.BROCHURE.Met zicht op zee.1991.d.BROCHURE.Oostende Open
Monumentendag 91.
- 0146/96 DRUKWERK ALLERHANDE.a.TIJDSCRIFT.Deze week aan de
kust.nr7/1979.
b.FOLDER.Dag Londen Jetfoil.P+O.1980.c.BROCHURE.De
kust.Pasen81.
d.BROCHURE.Belgische kust1985.e.KNACK MAGAZINE.Zomer
special82.
f.Infotoerist.13de.nr3/83.g.LIBELLE.Musee du littoral.1977.
h.BROCHURE.Belgische kuurplaatsen.i.INFOvacantiegenoegens
mei72.
j.BROCHURE.Oostende86.k.Oostende88.2ex.l.Oostende90.2ex.
m.TEKST.Oostendse manifestaties.aug83.n.Sealink carferries1980.
o.FOLDER.Scctisch Weekeinde.mei72.p.BROCHURE.Oostende Logies
1983.
q.FOLDER.Oostende.CKO.Bals1975.r.Oostende evenementen juli90.
s.Folder.Oostende z.j.t.FOLDER.Overtochten O-D.zomer 1976.
u.FOLDER.Rel.+Cult.Zomerkalender83.v.FOLDER.Hippodroom83-85.2ex.

w.FOLDER.Oostends zwemcomplex.x.FOLDER.Oostende aan
zee.Hotels95.
y.FOLDER.Oostende arrangementen 84-85.3ex.
- 0236/96 DRUKWERK.a.Programma Ensorherdenking 96.b.Danviering
EH.Michiels
1976-96.c.Menu viering St Jozefparochie.d.St Jozef Vasten 96.
- 0262/96 DRUKWERK.a.Knack Magazine kust Zomer 1979.b1+2.Folder De
Zeevis-
visserij.Paster Pypeschool.c.Kalender.Versele Laga Brugge 1981.
d.Poster.111111.Omdat honger...40x55.
- 0264/96 DRUKWERK.66 drukwerken ivm tentoonstellingen allerhande.Gemerkt
van 1 tem 66.
- 0328/96 AFFICHE OOSTENDE.Concert Medios.31/7/96.FCPO.45x65.

- 0457/96 BOEK.Rotary International.Directory 95-96.Belgium-Luxemburg.
- **VAN SLAMBROUCK.P.**
0454/96 FOTO in sepia.Groepsfoto Cercle Cecilia Le Rat mort december 1906.
+ tekst in verband met + gedeeltelijke aanduiding namen.a+b+c.
- **VANDAAG+MORGEN.**
0383/96 BROCHURE.Programma Herfst 1996.
- **VANDELACLUZE.L.mvr.**
0487/96 FOTO in kleur.Dries Claeys.Beschermer visserij.
- **VANDERHOEVEN.**
0072/96 LIEDERBUNDEL.Het Katalaanse Chanson.8 liedjes (Katalaans-Nederlands).2 ex .
- **VANDERWAL.F.**
0235/96 FOTO.3 kleurfoto's ivm herdenking Paster Pype op kerkhof Nwpstw.
- **VANDEWALLE.J.**
0185/96 FOTO.a.Foto.zw.Bouwput E.Feysplein m/resten arsenaal 1815-1830.96
b1+2.2 foto's.zw.Afbraak van de Germana.Cirkelstraat-Mijnplein.96
0317/96 KLEURFOTO.2 fotos van grafsteen bemanning van Oostendse treiler
" Jeanne of Oostende " op kerkhof Lythe (Whitby).Het schip verging op deze kust in de nacht van 18 februari 1932.
0376/96 FOTO.2 fotos grafsteen vissers vergaan op Engelse zuidkust 15/2/1932.
0484/96 FOTO.a.14 foto's grootstrand na aug96 storm.Foto.Vandewalle-Minne
b.Foto.Herdenkingsplaats St Janshospitaal E.Cavellstraat.1996.
c.Foto.Villa Rablais.Hofstraat 29.1996.
d.Foto.Makette O.124.Makette gemaakt door F.A.Vandewalle.191098-011172 Oostend.Foto Bentein.
- **VELTER.P.**
0334/96 DRUKWERK.a.Brochure.Oostende gedurende de duitse bezetting.1916.
b.Spotbrief a/dhr Van Laer.Oorlogsburgemeester Oostende 1942.
- **VENS.R.**
0315/96 PORSELEIN.a en b.Tas en ondertas Oostende Lines.c+d.2 borden Oostende Lines c.0 13.d.0 19.
0446/96 AFFICHE OOSTENDE.Ruilbeurs Rozenhog okt96.A4.
- **VERCNOCKE.R.**
0323/96 DRUKWERK ALLERHANDE.a.Beknopte Gids museum Bokrijk.b.Oostende Lines .Lent 96.c.Broch.Kriegsgraberforsorge.d.Belgie,stad voor stad.2 ex.e.4 brochures Antwerpen.f.Brochure Provinciale domeinen
g.Broch.De Vlaamse ardennen.h.Brochure VOX De Zeemacht.il+2.BP kaart Belgie+Kaart Belgie,Holland ,Luxemburg.jl+2.Midden

Limburg+
Dendermonde.k1+2.Rondvaart Maas Dinant+Maas en Naamse Samber.
11+2.Plankendael+Donkmeer.m1+2+3.Hasselt+Hazelaarroute+Jenever-
museum.nl+2.Veurne-Ambacht+Middelkerke.ol+2.Oostende+Biennale
Amateurschilders TVO.pl+2.Cidadel
Namen+Bastogne.q1+2.Diksmuide+
Domeinen,musea
Westvlaanderen.r1+2+3.Oostende,Bredene,Middelkerke
+Turkeyenhof+Sint Rikierskerk Bredene.sl+2.Limburg+Genk.
tl+2+3.Dinant+Cidabelle+Dinant Ville d'Accueille.
ul+2.Plan touristique Namure+Namur sur Meuse.
vl+2.Nieuwpoort+Nieuwpoort 1986.
w.Verkiezingspamflet.CVP.Oostende.Gistel arrondissement.

0499/96 LANTAARN model stallantaarn zoals eertijds gebruikt bij de
Post.

****VERKEMPINCK.F.****

0047/96 FOTO.zw.2stuks.Bezoek Koningin Elisabeth aan
Oostende.gemerkt+a+b.

****VERKEYN.F.****

0349/96 GEDENKPLAAT in blauwsteen.Militieloting 1879.Pierre Vandichelen
heeft getrokken 152.23x19.

****VERMEERSCH.G.****

0102/96 AFFICHE OOSTENDE.a.TONEEL.Spoken.De Bachanten.jan96.A3.
b.TONEEL.Het albinomonster.Nut en vermaak.feb96.A3.
c.RUILBEURS.Rozenhof 4/2/96.A4.

0123/96 FOLDER.a.De Kapelletjesbaan.b.Programma.Open Monumentendag
1991.

0142/96 DRUKWERK.a.BROCHURE.Oostende84.104
blz.b.BROCHURE.Oostende.zj.2ex
c.TEKST tijdschrift.Oostende i/d winter.d.TEKST.God
v/Oostende.92
e.TEKST.Te kust en te keur aan zee.1992.f.PROGRAMMA.19de
Paulus-
feesten 91.3ex.g.PROGRAMMA.Oostende Zeewijding30/6/91.
h.VISITEKAARTJE.Off.bureau
Toerisme.i.PUBLICITEITSKAART.Glocken-
spielkonzert.

0162/96 PROGRAMMA.17 pamfletten" Het spel met de dood".Corrida
Ost.1948.

0415/96 DRUKWERK.9 bladzijden met fotocopies van foto's van gebouwen en
straten in het
Westerkwartier.H.Hartkerk,Consciencschool,Gelijk-
heidsstraat,Stuiverstraat.

****VERSLUYS.R.****

0242/96 EERSTE STEEN van afgebroken gebouw Zeezicht.Inhuldiging door
L.Major okt 1960.(N+F).

****VERSTRAETE M.L.mvr.****

0377/96 FOTO+BIDPRENTJE van Sergeant Vlieger M.Steenacker.

****VERWAERDE.K.****

0462/96 UNIFORM van matroos Zeemacht.Jumper.kraag,nelson,white front,

broekriem en matrozenpet.Gemerkt a tem f.

0463/96 TROFEE op naam van Odilon Verlinde Hoofdman der Koninklijke Gilde
Sint Sebastiaan.Oostende.27/2/1938.H 60cm,0 27 cm.

0464/96 CLICHE'S op hout.72 clichés op hout van religieusen(m+v) in 6
houten kistjes+55 clichés op hout en metaal van religieusen en
religieuze onderwerpen en kerkelijke gebouwen.

****VILAIN.O.****

0036/96 ROUWBRIEF van mvr Vandenberghe (Oostende 1891-1995) 104 jaar.

0313/96 HOEDENDOOS in bruin zwaar karton.0 40.H 26.

0314/96 HAARDSCHERMEN in hout met versiering aan bovenkant en tekening
in
muskietraam;a.huizen.b.kerk.

0392/96 LIMONADEFLES.Merk Cristal Limonade Oostende.

****VILLERS.R.****

0195/96 BOEK.B de Wesenbeek."Le Centenaire de le ligne
O-D.1846-1946"164p

****VISSERIJMUSEUM.****

0188/96 AFFICHE N/OOSTENDE.a.voordracht Paster Pype.ODK.29/3/96.A 3.2
ex.
b.Tentoonstelling Paster Pype.ODK.1/4-15/7/96.A 3.2 ex.

****VLAAMSE GEMEENSCHAP.****

0020/96 BOEK.Jaarverslag 1994.D/1995/3241/58.

0384/96 BROCHURE.Beleidsnota Cultuur 1995.

****VORMINGSINSTITUUT.****

0382/96 BROCHURE.Magazine Infodagen 1996.

****WERELD NATUUR FONDS.****

0084/96 BROCHURE.Belgische Kustwateren
i/vogelperspectief.D/1993/6732/1.

****WVL.STOOMSTICHTING.****

0455/96 AFFICHE NET OOSTENDE.5de Stoomdag.Kortrijk.27/10/96.50x71.

****ZEEBROEK-DEWALS.****

0343/96 DRUKWERK.a.A.Hans.De slaven van Oostende.b.Almanak van
Uilenspiegel 1934.c.Brevet.Medaille v/d IJzer o/n F.Dewals.
d.Diploma.Auto-ecole op naam F.Dewals.

0344/96 MILITAIRE ERETEKENS uit WO1.a.De grote oorlog tot de
beschaving.
b.IJzer.c.Medaille commémorative1914-18.

0345/96 PRENTKAART.207 prentkaarten mbt Oostende.Stad 68,Strand 42,
Haven 22,Mailboten 14,Kursaal 12,WO2 kleine Antony 40,WO2
kleine
9.Gemerkt als a,b,c,d,f en g.

0346/96 FOTO.a.2 zw fotos WO2.b.1 kleurfoto 01.Fabiola.c.3 fotos perso-
nalia.

****ZONNEKEIN.L.****

0094/96 GRAVURE.Fotocopy van OSTENDE met medallion met keizer Claudius Tiberius Nero.1781.

0095/96 KALENDER.a.The Map Calender 1995 met kaarten en schepen.
b.A cartographie Journey 1992.Cities,Countries an Continents.

****ZONNEKEYN.A.****

0428/96 TEKST.a.Geschiedenis RNSBschip Buttercup K193(6blz)+zichtkaart.
b.Wensen aan Belgisch Rood Kruis door Montgomery en Eisenhouwer.
c.Lijst schepen gezonken in Jutland 1916(3ex).

****ZONNEKEYN.L.****

0063/96 PLAN.Fotocopy van plan Oostende omstreeks 1700.A3.

0333/97 FOTO.a.Kleurfoto op vezelplaat.O.196.(5/8/1983).b.Kleurfoto op vezelplaat.O.349.c.ZW foto op vezelplaat O.196 onder zeil.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1997

- elke zaterdag

- van 20 december t/m 04 januari 1998 (gesloten 23, 25, 30 december en 01 januari 1998)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET **UITVAARTKONTRAKT** IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLONNEMINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

"DE PLATE"

Tijdschrift van de
Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring "De Plate"
V.Z.W.

Tijdschrift onder redactie van
Jean Pierre **FALISE**

Inhoudstafel en
registers op de
26e jaargang
1997

Samenstelling Emile **SMISSAERT**

INHOUDSTAFEL 1997

BILLIET, Germain

- Cor Westerduin in Raversijde : 7-15
- Raversijde even gefocust : 170-174

COOPMAN, François

- Reeks : De vergeten zeevaarders 1914-1918 (6) : De 0.151 "Nadine" : 167-169

COOPMAN, Jan

- Overleden in den vreemde : J.B. van Wichelen (+ 1779) : 116

DECLLEER, Roger

- De Aalmoezeniers van den Arbeid in Oostende (1926-1954) : 164-166

DREESEN, Jan Baptist

a. Secretariaat

- Aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1996 : 58-66, 122-126, 151-156, 180-185, 212-218, 242-250, 274-279
- Activiteiten-aankondiging : 2, 40, 70-71, 98, 130-132
- Jaarprogramma 1997 : 3-4
- Jaarverslag 1996 : 16-28
- Thematentoonstellingen 1997 : 4
- Veiling 1997 : 5

b. Artikels

- De boot van het Westerkwartier : 6
- Mei 1940 : Oostendenaars op de vlucht naar Engeland : de familie Geuskens uit Oostende : 80-83
- Oostende en de Boerenkrijg in 1798 : 147-150
- De Oostendse ondergrond : het "Vlaams Plein" : 113

- De oudste fortificaties van Oostende : 43-44
- c. Reeks : Oostende elders in de wereld
 - in Zeeuws-Vlaanderen : 46-48
- d. Reeks : Toponimie van 's Heerwoutermansambacht
 - 13 : 29ste Begin : Sinte Cathelijne-Zuidwest. De Wulverhoeve : 110-113

FALISE, Jean Pierre

- a. Secretariaat ad interim (vanaf 9 juli)
 - Activiteiten-aankondiging : 160, 190-191, 222-223, 254
 - In memoriam Jan Baptist Dreesen (25 juli 1925-9 juli 1997) : 161-162
 - Ledenlijst 1996 : 29-36
 - Lidgeld : 208, 238, 268
 - Plate-veiling : 234
- b. Artikel
 - Huize Louise Marie : geschiedenis : 260-264

HOSTYN, Norbert

- Lucien Guinotte (1925-1989) : 86-87
- De Vrije Kunstacademie 1934-1940 : 45-46
- Reeks : Monumenten, beelden & gedenkplaten te Oostende : 75 : "Zeilen op zee",
sculptuur plantsoen rondpunt Vuurkruisenplein : 167

LIÉTARD, Edwin

- Reeks : Oostendse numismatiek
 - De Karpervissers : 54
 - De Lustige Zigomars (liefdadigheidsmaatschappij) : 56
 - O.P.S.K. = Oostendse Politie Sportkring : 55-56
 - Ostend Motor Sport : 236-237
 - Papa Dauphin : 236
 - De Snoek (lijnvissersmaatschappij) : 54-55
 - Vrijwillige Reddingsdienst Oostende (Luchtbeschermingsdienst) : 235-236
 - Willem Tell (handboogschuttersgilde) : 56-57

MAJOR, Walter

- Reeks : Heemkundige aspecten uit Oostendse correspondentie : 76-80

OUVRY, Robert

- Jean Brasseur (1803-1885) : 232-233

RABAU, Werner

- De Oostendse velodroom : 192-194

SEYS, Raf

- Het "Beleg van Oostende" 1601-1604 : waarheid en verlichtsel : 144-147

SMIS, Sylvain

- Enkele herinneringen : 113-115

SMISSAERT, Aimé

- Reeks : Oostendse tijdens de Eerste Wereldoorlog : 48-53, 91-94, 176-179, 208-211, 238-241, 268-273

SMISSAERT, Emile

- Indices tijdschrift De Plate : 281 e.v.
- Uit "De Zeewacht" van 1931 : Hendrik De Coninck (1831-1877), stichter van het Weldadigheidsbureau : 191
- Wie was Judocus Ignatius Balbaert (1769-1830) ?, auteur van het "Dag-Journaal 1793-1802" : 265

TIMMERMANS, Roger

- Oostendse straatnamen : 206-207

VANCRAEYNEST, Raymond

- Dertig jaar inzet van de Handelskamer voor de Oostendse haven : 100-107, 134-139
- Excursieschepen tussen Engeland en Oostende rond de eeuwwisseling : 197-204
- Nijverheidsinstellingen in de stad Oostende in de tijd van Willem I : 84-85
- Oostende en omgeving op het einde van het Frans Bewind : 257-259
- De voorlopers van de "Congoboten" legden aan te Oostende : 226-232

- Zie ook : Wie was Judocus Ignatius Balbaert : 265

VAN HYFTE, Ivan

- 11 juli en andere perikelen rondom het Nederlands als voertaal : 224-225
- De Brugse humanist Lermutius raakt in Oostende betrokken bij de godsdienstige beroerten (1587) : 108-109
- Die van het Hazegras wenden zich tot de Minister van Oorlog (1855- : 163-164
- Oostende 1905 : stad aan zee, ville sur mer, the city on the sea : 195-1996
- Politieke moord in Oostende : de affaire Rau (1892) : 255-256
- Uitgaven voor een begrafenis in 1885 : 73-75

VANSLAMBROUCK, Pat

- Sto(r)ck-shots in Oostende : biografische gegevens van Henri Storck (1907-1931) : 117-120, 139-143
- Storck, wegbereider en voortrekker van de Belgische film : 266-267

VERBANCK, Karel

- Een architecturale wandeling doorheen Oostende : 88-91

FOTOBLODZIJDEN

- Bankbiljetten 18de eeuw : 121
- Kunstglasramen van Cor Westerduin : ts. 12 en 13
- Belgische schepen in dienst van de Royal Navy : ts. 44 en 45
- Handelskaarten : 76, 79-80
- Deelbemanningen van de Motor Mine Sweepers : ts. 116 en 117
- Beginjaren van de Muziekkapel van de Zeemacht : ts. 146 en 147
- Ministerieel en parlementair bezoek (13-6-1947) : ts. 204 en 205
- De eedaflegging van Prins Albert als Marine-officier (april 1953) : ts. 234 en 235
- Plechtigheden (1955, 1956, 1960) : ts. 264-265
- Jan Dreesen in het Heemmuseum De Plate : ts. 160-161

ARCHIEF, BOEKEN en GELUIDSDRAGERS : BESPREKING of VERMELDING

2, 5, 40-43, 71-72, 75, 87, 99, 121, 133, 225

VRAGEN OM INLICHTINGEN

- Vanwege de Werkgroep "Bibliografie van de geschiedenis van Oostende" : 75

STRAATNAMEN INDEX

Zie ook het artikel van Roger TIMMERMANS : Oostendse straatnamen : 206-207

AARTSHERTOGINNENSTRAAT : 86, 146, 181
ADOLF BUYLSTRAAT : 46, 51-52, 119, 271
ALBERTLAAN : 211
ALBERTUS (rondpunt) : 53
ALFONS PIETERSLAAN : 8, 13, 114, 275
APESTRAAT : 261

BATTERIJSTRAAT : 114
BONENSTRAAT : 73
BRABANTSTRAAT : 80, 261

CADZANDSTRAAT : 81
CAPUCIJNENSTRAAT : 210-211, 261-264
CHRISTINASTRAAT : 51-53, 82, 270
CIRKELSTRAAT : 276
CLEENE ZYDELINGHE : 110
CONGOLAAN : 240

DUINENSTRAAT : 12
DYCKWEGH : 110
DWARSSTRAAT : 73

EDITH CAVELLSTRAAT : 276
EDUARD DE CUYPERSTRAAT : 192
ELISABETHLAAN : 94
ERNEST FEYSPLEIN : 276
EUPHROSINA BEERNAERTSTRAAT : 49

FREGATSTRAAT : 166

GOEDENWINDSTRAAT : 163

HANDELSPLEIN = PLACE DU COMMERCE : 198, 203, 210
HAVERSTRAAT = RUE DE L'AVOINE : 62
HEILIG HARTLAAN : 113
HOFSTRAAT : 276
HOGE BARRIERE : 57
HONORÉ BORGERSTRAAT : 6

IJZERSTRAAT : 177
ISTAMBOELKAAI : 198

KAAISTRAAT : 48, 119, 198, 271
KAPELLESTRAAT : 48, 51, 53, 76, 79, 116, 209, 239, 269
KEIZERSKAAI : 210
KEIZERSPOORT : 164
KEMMELBERGSTRAAT : 236
KERKSTRAAT : 48, 178
KEUNEPLEIN (bosje) : 114
KONINGINNELAAN : 45
KONINGSPOORT : 164
KOOPHANDELSPLAATS : 210

LANGESTRAAT : 8, 81, 260-264, 269
LEFFINGESTRAAT : 113, 264
LÉON SPILLIAERTSTRAAT : 8, 45
LEOPOLD II-LAAN : 177, 209
LIJNBAANSTRAAT : 93
LIJNDRAAIERSSTRAAT : 164
LIMBURGSTRAAT : 53
LOODSWEZENSTRAAT : 240
LOUISASTRAAT : 177, 261-264
LUXEMBURGSTRAAT : 53

MARIA-THERESIASTRAAT : 49

NIEUWPOORTSESTEENWEG : 49, 93-94, 113, 173, 177, 180, 192
NIEUWSTRAAT : 211
NORTHLAAN : 53, 94, 177

OESTERBANKSTRAAT : 198
OOSTSTRAAT : 79, 166, 255-256, 272
OUDE LEFFINGHESTRAAT = LANGESTRAAT : 164
OUDE MIJNPLAATS : 210, 276

PANNEVOXHOUCK : 110
PARIJSSTRAAT : 236
PASSCHIJNSTRAAT : 216
PASTER PYPESTRAAT : 165
PETIT PARIS : 89, 269
POLDERSTRAAT : 164
PRINSENLAAN : 114
PRINSES ELISABETHLAAN : 211

SCHIETBAANSTRAAT : 70
SCHOOLSTRAAT : 172
SINT-FRANCISCUSSTRAAT : 73, 164, 179, 191, 271
SINT-JOZEFSSTRAAT zie : JOZEF II-STRAAT
SINT-PAULUSSTRAAT : 217
SINT PETERBURGSTRAAT zie : LÉON SPILLIAERTSTRAAT
SINT-PETRUS EN PAULUSPLEIN : 165, 210
SINT-SEBASTIAANSTRAAT : 48, 51-52, 166, 176, 209
SLUISVLIET : 110-111
SNOUCKXHEULBRUGGHE : 111
SPORTSTRAAT : 49, 192
STEENBAKKERSSTRAAT : 113
STEENSE DIJK : 110
STOCKHOLMSTRAAT : 209
STOKERSSTRAAT : 240
STUIVERSSTRAAT : 93

TORHOUTSESTEENWEG : 6, 57, 180, 270
TWAALF APOSTELENSTRAAT : 163

VAN ISEGHEMLAAN : 46, 88, 156
VELODROOMSTRAAT : 79, 192
VERENIGINGSTRAAT : 93-94
VICTORIALAAN : 240
VINDICTIVELAAN : 181
VISMIJNPLAATS : 73
VISSERSKAAL : 81, 91
VISSERSPLEIN : 81
VLAAMS PLEIN : 113
VUURKRUISENPLEIN : 167
VUURTORENSTEENWEG : 272

WAPENPLEIN : 51, 53, 119, 178, 224, 271, 273
WEENENSTRAAT : 269
WEESHUIZENSTRAAT : 122
WELLINGTONSTRAAT : 49, 164-165
WESTLAAN : 12
WESTSTRAAT zie : ADOLF BUYLSTRAAT
WITTE NONNENSTRAAT : 48, 86
WULVEHOUC : 110

ZAKSTRAAT : 172
ZANDVOORDESCHORREDIJKSTRAAT : 264
ZEEDIJK : 53, 88-89, 100, 269
ZUIDSTRAAT : 92
ZYDELINGHE : 111

INDEX OP DE OOSTENDSE VERENIGINGEN

11-JULIKOMITEE OOSTENDE : 224

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND, afd. Oostende : 224

ALI-BABA EN DE 40 ROVERS : 180

ANTIGONE (toneel) : 248

ARTS ET SPORT (Cercle) : 196

BACCHANTEN (De) : 215, 277

BIZAR-BIZAR (ruilclub) : 247

BOND VERDEDIGING OFFICIEEL ONDERWIJS : 242

CERCLE CECILIA : 119, 275-276

CERCLE DES CAPACITAIRES : 255

CERCLE DES RÉGATTES : 233

CERVANTES : 152, 161

CLUB DU CINÉMA : 140-142, 266

COMITEIT VOOR HULP EN VOEDING, afd. Oostende : 263

COMPAGNIE D'ASSURANCE DE LA FLANDRE AUTRICHIENNE : 260

DOOR STRIJD TOT ZEGE (toneelmaatschappij) : 181

EUTERPE (muziekharmonie) : 196, 256

FEEST VRIJZINNIGE JEUGD (Comité) : 242

GILLES VAN DE ZEE : 64

HARMONIE VAN MARIAKERKE : 196

JACHT CLUB OOSTENDE : 232-233, 242

KARPERVISSERS : 54

LIJNVISSERS : 54-55
LOODSENSPORTVERENIGING : 58
LUSTIGE ZIGOMARS : 56, 65, 156

MALPERTUIS (toneel) : 248
MEDIOS : 275

NOORDZEE (turnclub) : 122
NOORDZEE-VLIEGCLUB : 173
NUT EN VERMAAK : 126, 184-185, 218, 277

ONDER ONS (toneelgezelschap) : 195
OOSTENDSE POLITIE SPORTKRING (O.P.S.K.) : 55-56
OPLETTENDHEID EN GEDULD (lijnvissersmaatschappij) : 196
OSTEND MOTOR SPORT : 236-237
OSTEND RAPID CLUB : 192
OSTEND ROYAL HOCKEY CLUB (hockey op rolschaatsen) : 185
OSTEND STADION VELO CLUB : 193-1994
OSTENDE-EN-AVANT : 195-1996
OSTENDITUR : 260

PAPA DAUPHIN : 236
PAULUSFEESTEN (V.Z.W.) : 154, 247, 277
PEPERBUSSESOCIËTEIT : 63
PROMOTIE TOERISME OOSTENDE : 264
PROPAGANDA CLUB VAN DE SOCIALISTISCHE PARTIJ : 242

ROLLERSKATINGCLUB (Ostend-Chamonix) : 185
ROOD-GROEN Konterdam (supportersclub) : 180
ROTARY CLUB : 120, 152, 218, 276
RYCO zie : JACHT CLUB OOSTENDE

SINT-JORIS (Koninklijke Balboogschuttersmaatschappij) : 195, 242
SINT-SEBASTIAAN (Koninklijk Hoofdgild) : 195, 242, 278
SNOECK (De) : 54-55
SOCIÉTÉ DES COURSES : 195
SOCIÉTÉ LITTÉRAIRE : 51, 53, 178, 270, 273
SPAARMAATSCHAPPIJ DE BIE : 122
SPORT NAUTIQUE : 120, 141
SPORTCOMITÉ OOSTENDE WIELERBAAN : 193

UNION NAUTIQUE : 196

VLAAMSCHE HOOGESCHOOL UITBREIDING, afd. Oostende : 195
VOLKSHOGESCHOOL : 125, 215
VRIENDEN VAN JAN DE CLERCK : 161, 218
VRIENDENKRING NOORDZEE-AQUARIUM OOSTENDE : 133
VRIJWILLIGE REDDINGSDIENST OOSTENDE : 235-236

WILLEM TELL : 56-57, 177
WILLEMSFONDS OOSTENDE : 61, 152

ZEEMEEUW (Koninklijke Veloclub) : 193-194

INDEX OP DE TREFWOORDEN

11-JULIKOMITEE OOSTENDE : 224

AALMOEZENIERS VAN DE ARBEID : 164-166
ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND : 224

ANTIËK : 86

APOTHEEK : 61

APARTEMENTS-GEBOUWEN - Columbus : 181

AQUARIUM : 63

ARCHIEF : 23, 26

ARCHITECTUUR : 88-91

ARSENAAL : 276

AUTOSTRADE : 101

AVILA (Koninklijk Jacht) : 162

BAKKERIJEN : 81, 91

BANK VAN LEENING zie : WOEKER

BANKWEZEN : 93, 121, 233, 260

BATALJON (Oostends) : 222

BEDRIJFSARCHIEVEN : 78-80

BEENHOEWERSHUIS : 211

BEGRAFENIS : 73

BEIAARD : 151, 153, 224

BEJAARDENHOMES zie : RUSTHUIZEN

BELEG VAN OOSTENDE : 108-109, 144-147, 259

BERG VAN BARMHARTIGHEID : 265

BESCHERMDE WERKPLAATS zie : OESTERBANK

BIEKORF (Colensstraat) : 247

BLEKERIJEN : 85

BLOEMENUURWERK : 124

BLUTZYDE : 43-44

BOEKENBEURS VAN VLAANDEREN : 22, 181

BOERENKRIJGHERDENKING : 16, 147-150

BOLLE (De) : 156

BRIEVEN : 76-80

BROUWERIJEN : 79, 84, 270, 278

BRUGGEN EN WEGEN : 263-264, 268

CAMPING : 12

CARNAVAL : 124, 210

CHINA : 42-43

CHOCOLADE : 85

CINEMA'S : 119, 140-141, 266, 271

CLUB DU CINÉMA : 140-142, 266
CONGOBOTEN : 226-232

DAGJOURNAAL 1793-1802 : 147-150, 265
DENS-OCEAN (firma) : 107
DISCHRAAD : 208
DOCUMENTATIECENTRUM : 23, 26-27
DRIEKONINGENVIERINGEN : 21, 151
DROOGDOK (drijvend) : 102
DUIVENSCHIETING : 94

ENSORHERDENKING : 20, 115, 275

FILMS : 117-120, 139-143, 181, 190, 267
FORTEN : - Albertus : 110
 - Napoleon : 137, 241
FORTIFICATIES : 43
FOTOGRAFIE : - Asaert-Pierloot : 246
 - Luchtfotografie : 142
 - Pottier : 141
FRANSE TIJD : 3, 98
FUSIE MARIAKERKE : 20

GAANDERIJEN (Koninklijke) : 49
GELD : - biljetten Banque à Ostende : 121
 - noodgeld : 121
GERECHTSHOF : 7-8
GERMANA : 276
GEVANGENIS : 208
GIFTEN : 25, 28
GLASRAMEN : 12-15
GOUDEN MATHILLE : 161
GOUDSMEDEN : 85
GRAFMONUMENTEN (Commissie) : 16, 255

HANDEL EN SCHEEPVAART (maatschappij) : 210
HANDELSKAMER : 197, 229, 232-233, 260, 264
 - inzet 1955-85 voor de haven : 100-107, 134-139
HANDELSRECHTBANK : 233
HAVEN : 65 - inzet 1955-85 door de Handelskamer : 100-107, 134, 139
 - uitbaggeren der geul : 209, 226-227
HAZEGRAS : 163-164
 - "de nieuwe stad" : 258
HEEMKUNDE : - Heemdag 1996 : 19-20
 - Tijdschriften; inhoud : 2, 40-42, 71-72, 99, 133
 - Westvlaams Verbond voor Kringen van Heemkunde : 16

HERBERGEN : 49, 51-52, 57, 81, 119, 123, 178, 198, 210, 247, 255, 261, 266, 273
HERINNERINGSFEESTEN H. CONSCIENCE : 181
HIPPODROOM zie : PAARDENRENBAAN
HOEDENMAKERIJEN : 85
HORLOGEMAKERS : 82, 85
HOSPITAAL :
- Hulphospitaal : 49, 92
- Militair Hospitaal : 102, 179, 239
- Sint-Jan : 276
HOTELS : 78, 88, 94, 155-156, 170, 177-178, 182-183, 207, 210-211, 241, 263, 269
HUIZE LOUISE-MARIE : 184 - geschiedenis van het Huis : 260-264
HUMANISME : 108-109

IJSPUT : 113- 114
- Froid Industriel Ostende : 275
INDEX 1996 : 27, 87
INDUSTRIE zie : NIJVERHEID
ISABELLE KLEUR : 146-147

JAZZ : 3, 160
JET FOIL : 275
zie ook : OOSTENDE-DOVER/RAMSGATE
JEUGDKAART : 22
JODEN : 3, 130-131

KAARSENFABRIEKEN : 84
KALENDER : 27, 238
KAMER VAN KOOPHANDEL zie : HANDELSKAMER
KANTWERK : 85
KERKEN : 3, 7-15, 60, 63, 73, 82, 130, 162, 176, 207, 211, 224, 238, 240, 243, 274
KERKHOVEN : 275-276
KINDERDAGVERBLIJVEN (Louise-Marie : kinderkribbe) : 272
KINDEREN : 225, 236
KLEINKUNSTOPTREDEN : 4, 19, 223
KLOOSTERS :
- Aalmoezeners van de Arbeid : 165
- Dominikanessen : 113
- Zusters van O.L.V. ten Bunderen : 173
KONINKLIJK PALEIS VAN OOSTENDE (geschiedenis) zie : HUIZE LOUISE-MARIE
KONINKLIJKE STALLINGEN : 45-46
KROONWERK : 84
KULTUREEL PASPOORT : 22
KULTURELE RAAD : 16
- Prijs 1996 : 22
KUNSTACADEMIE (Vrije) : 45-46
KUNSTGALERIJEN : 46, 61, 87, 266
KURSAAL : 64, 100

LEDENLIJST 1996 : 29-36
LEDENVERGADERING : 2
LEERLOOIERIJ, - TOUWERIJ : 85
LOODSEN : 247
LUCHTVAART : 142

MARIA HENDRIKAPARK : 55, 192-194
MARINE : 3, 40, 102, ts. 116-117, 137, ts. 146-147, 153, 162, ts. 204-205, ts. 235-236,
ts. 264-265, 274, 277-278

MARITIEM SALON : 154
MARKTEN : 58, 92-93, 177, 209-210, 215
MATEN EN GEWICHTEN - "Oostendse "voet : 42

MEDIATHEEK : 24, 27

MEDIOS : 156, 275

MEMORIAAL PRINS KAREL : 174

MIJNENBESTRIJDINGSSCHOOL : 18

MILITAIR HOSPITAAL : 102

MOERZEEËN : 4, 190-191

MOLENS (wind) : 85

MONUMENTEN : 167

MONUMENTENZOEKTOCHT : 21

MUSÉE PORTUAIRE : 3, 132

MUSEUM : - Inventaris 1996 : 58-66, 122-126, 151-156, 180-185, 212-218, 242-250
274-279

- Verhuis : 22

MUTUALITEITEN : 180

MUZIEKCONSERVATORIUM : 60, 152-153, 155, 180

MUZIEKKAPellen : ts. 146-147

MUZIEKSCHOOL (oude) : 179

MUZIKANTEN : 182-183

NAAMSVERANDERING DE PLATE : 16

NECROLOGIEËN : 17

NEPTUNUSFEESTEN : 193

NIJVERHEID : 84

NUMISMATIEK : 54-57, 121, 185, 235-238

OBEKIN : 66

OESTERBANK : 3, 70, 211

OESTERTEELT : 70, 272

ONDERWIJS : 8, 45, 49, 60-61, 63, 65, 86, 119, 156, 164-166, 176, 180, 184, 264

- en gratis toegang museum : 23

- turnfeesten officiële scholen : 193

OOSTENDE (benaming elders) : 46-48

OOSTENDE-BRIGHTON : 201

OOSTENDE-DOVER/RAMSGATE : 4, 17, 21, ts. 44-45, 105, 138, 156, 182, 197, 227, 231,
254, 276

OOSTENDE LINES zie : OOSTENDE-DOVER/RAMSGATE

OOSTENDE-MARGATE : 201, 203-204
OOSTENDE-SOUTHEND : 199, 201-204
OOSTENDE-TILBURY : 138, 179, 197-198
OPEN HOTELDAG : 21
OPEN MONUMENTENDAG : 22, 275
OPEN MUSEUMDAGEN : 22
OSTEND BOARD : 138
OSTENDAISES : 70
OSTENDE-EN-AVANT : 195-196
OVERZETBOOT : 211

PAARDENRENBAAN : 8, 192
PASTER PYPE-HERDENKING : 20
PATISSERIES : 66
PAULUSFEESTEN : 154, 156, 247
PERS : 49-50, 52, 152, 209
POLITIE : 55-56, 184
PORTUGESE AANWEZIGHEID : 4, 222
PROSTITUTIE : 261

RAT MORT : 59
RAVERSIJDE : 7-15, 170-174
REDERIJEN :
 - Belgische : 105, 153, 169
 - Duitse : 227-232
 - Engelse : 197-204

REGATTA zie : ROEISPORT
REINIGINGSDIENST : 177
REIZEN : 60
RESTAURANTS : 156
RIJKSWACHT : 64, 250
R.M.T. (Regie Maritiem Transport) zie : OOSTENDE-DOVER/RAMSGATE
ROOD KRUIS : 185, 209, 216
ROEISPORT : 58, 120, 141
RUILABONNEMENTEN : 27-28
RUILBEURZEN : 215, 247, 276
RUSTHUIZEN :
 - Midland : 12, 173
 - Monica : 8

SCHEEPSWERVEN : 84-85, 166
SCHILDERSBEDRIJF : 80
SCHOLEN zie : ONDERWIJS
SEALINK RACE : 194
SEASTAR : 153
S.E.O. : 78
SLUIZEN :
 - Demey : 138
 - Leopold : 105, 137
 - Slijkens : 258
SPILLIAERTTENTONSTELLING : 20, 275

SPOORWEGEN : - ontworpen lijn : 94
- publiciteit : 274
- stations : 210-211, 241

SPORT : - Jeugdmaraton : 194
- Motor : 236-237
- Voetbal : 180
- Wielrennen : 192-194

SPIJKOM : 70, 136-138

STADHUIS : 93, 100

STAKETSEL : 84, 138, 198-199, 226, 229, 243

STEENBAKKERIJ : 113

STERRENHEMEL : 3

STUDIHEREIS : 3, 19, 131-132

TABAK : 85

TELEFOON, TELEGRAFIE : 211, 239

THEATER (Koninklijk) : 46, 88-89

THEE : 42-43

THEMATENTOONSTELLINGEN : 4, 20-21

THERMAAL INSTITUUT : 114, 151

TIJDSCHRIFTEN : 24, 27

TILBURYBOTEN zie : OOSTENDE-TILBURY

TOERISME : 195-196, 264

TONEEL : 126, 181, 184-185, 218, 246, 248, 277

TOUWSLAGERIJEN : 85

TOWNSEND (firma) : 105, 198

TRANSVAAL zie : RAVERSIJDE

TREINVERKEER zie : SPOORWEGEN

TRIBORD (tijdschrift) : 139-140, 142

U.C.B. : 138

UNDERSTAND : 53

VEEVERVOER : 107

VEILING : 2-3, 5, 19, 175, 205, 234

VELODROOM : 192-194

VERENIGD KONINKRIJK : 3, 98

VERMEYLENFONDS : 185

VERZEKERINGEN : - Compagnie d'Assurance de la Flandre Autrichienne : 260

V.E.V. (Vlaams Economisch Verbond) : 103

VISROKERIJK : 256

VISPUT : 114

VISSERIJ : 227

VISSERIJMUSEUM : 3

VISSERISCHOOL (Vrije) : 164-166, 180, 275

VISSERSBIBLIOTHEEK : 165

VISSERSOPSTAND 1887 : 256

VLAGGESTOK : 258-259

VLASVEZEL : 107
 VLIEGVELD : 53, 92, 177, 271
 VOET (Oostendse) : 42 - zie maten en gewichten
 VOLKSBOND (Katholieke) : 49, 64, 91, 156, 269
 VOLKSKEUKEN : 49, 269
 VOORDRACHTEN : - 1996 : 17-18
 - 1997 : 3-4
 VORMINGSINSTITUUT : 184, 278
 VRIJHAVEN (Oostende) : 131
 - einde statuut van vrijhaven : 197

WALRAVERIJDE : 170-174
 WAPENSCHILDEN : 64, 274
 WATERZUIVERING : 70
 WELDADIGHEIDSBUREEL : 191
 W.E.R. (Westvlaamse Economische Raad) : 100-107, 134-139
 WERELDMUSEUMDAG : 23
 WERELDOORLOGEN : - 1914-1918 : 48-53
 - 1940-1945 : 59

WERKBEURS : 263
 WERKGROEPEN : - Bibliografie van Oostende : 22, 75
 - Fusie Mariakerke : 20
 - Museum : 23

WEVERIJEN : 85
 WIELERBAAN zie : VELODROOM
 WILLEMSFONDS : 21, 60-61, 152, 224
 WINKELS : 60, 79-80, 151, 211
 WOEKER : 272-273

't ZAL WEL GAAN (vissersgilde) : 164
 ZEE (De, opleidingsvaartuig) : 165
 ZEE (De, v.z.w.) : 164
 ZEELIEDEN (monument) : 59
 ZEEMACHT zie : MARINE
 ZEEUWS VLAANDEREN : 46-48
 ZEEVAARTSCHOOL : 84, 100, 136
 ZEEWEZEN : 198-204 (passim), (passim),, 210--211, 241, 254
 - Conciërgerie van - : 211
 ZEEWIJDING : 154, 274
 ZOUTRAFFINADERIJEN : 85
 ZEEZICHT : 277

PERSOONSNAMEN INDEX

A

ABICHT : 46
ACHTHOVEN, van : 109
ACKER, Achiël van : 105, ts. 204-205
ACKER, Lucien van : 3, 70-71
ADRIAEN (VAN JABBEKE) : 111
ALBERT (prins gemaal van Groot-Britanië) : 261
ALBERT II (koning der Belgen) : 242
ALLAERT, Edouard : 74
ALLAERT, Pierre : 169
AMERYCKX : 113
ANTONY d'YPRES : 61, 142, 242-243, 266
ARNO : 151, 267
ART, Raymond : 46
ASAERT, Desiderius : 73
ASAERT, Emiel : 150
ASAERT-PIERLOOT : 58, 246
ASPESLAGH-TIMMERMANS : 115
ASSELOOS, Marie : 74
AUBENAS, Jacqueline : 117
AUDENHOVE, Omer : 103
AUGUIN : 63
AUGUSTIJN, Bea : 170
AZAERT, Léonie : 169

B

BAELS, Hendrik : 156, 225
BAENST, Isabella Pulcherie De : 265
BAERVOETS (Henri) : 12, 173
BAES (Dr) : 184
BAETEMAN, Ferdinand Josphe : 246
BAKS, Johan : 46
BALBAERT, Judocus Ignatius : 265
BALBAERT, Michaël Joannes : 265
BARATTO : 239
BAROEN, Victor : 46
BASTIAAN : 73
BATTEN, Charles Van : 247
BATTEN, Charlotte Van : 215
BATTEN, Constant Van : 247

BAUWEN (familie) : 81
BEAUCOURT, Thérèse : 256
BEAUMONT, Jan van : 47
BEAUPREZ : 65
BECLARD, Raymond : 46
BECU, Jan : 46
BECU, René : 100-107, 120, 134-139
BEENCKENS, Blanche : 51-52, 140
BEERNAERT, Auguste : 197
BEIRNAERT, H. : 210
BELLAERT, Herman : 156
BELLEGHEM, Remi van : 193
BELLEROUCHE, Edouard : 233
BÉRARD, Julien : 103, 136
BERDEN-BOYDENS, G : 28
BERGHE, Van den : 140
BERGHMAN, Henricus : 73
BERNIERES, Claude : 140
BERTINO (ps.) : 180
BERTRAND, Alfred : 106
BERTRAND, G. : 105, 134
BEST, John Picard : 231
BEYLEN, J. van : 6
BILLIOUW, Clara : 12, 173
BILLIOUW, Edm. : 173
BITTINGER : 53, 94, 210-211
BLAVET, Jean : 140
BLOIS, Jan en Guy van : 47
BLOMME : 73
BLOMME, Alfons : 45
BOEHME, Y. : 185
BOEL, Maurice : 61
BOENS, Daan : 140
BOEREBOOM, A. : 135
BOERJAN (familie) : 173
BOHLEN, Eduard : 231
BOHY : 135
BOLLENBERGHE, Albert : 46
BONNET, L. : 101-102
BONNEVAL : 60
BONTE : 124
BOONE, Cornelis Jansz. : 47
BORGERS, Augustus : 196, 229
BORGERS, Honoré : 272
BORRE, Ph. van den : 139
BORREY, Aimé : 211
BORSSELE, Van (geslacht) : 47
BORTHWICK (kapitein) : 255
BOSSCHEM, Willy : 9
BOTREL, Théodore : 173
BOUCHERY, Albert : 198, 229

BOUCHERY, Robert (sr. en jr.) : 140
BOUDEWIJN I (koning der Belgen) : 162, 242
BOUDOLF (aannemer) : 193, 264
BOVIT, Edwin : 105, 107
BOWEN, Richard : 198
BOWENS, J. : 265
BOYDENS (familie) : 65
BOYDENS, Victorine en Michel : 172
BRASSEUR, Jean François : 232-233
BRAUWER, Emile de : 262
BREYNE, P. De : 224
BRISSINCK : 183
BROCK, Jef de : 45
BROUX, Gustaaf : 46
BRUIN, Henk de : 180
BRUNEAU-SERPING : 66
BRUYN, Léon De : 229
BRUYNE, Am. de : 52
BULCKE (echtpaar) : 185
BULCKE, Emile : 167
BURAS, A. : 135
BUSCH, O. : 229
BUSSCHOP, Simoen : 111
BUTAEYE, René : 12, 173

C

CAENEN, H. : 60-61, 156
CAFMEYER, Jules : 211
CAFMEYER, Julie : 272
CAILLIE, Van (notaris) : 210
CAILLIE, Félix Van : 262
CALLAIS, Joseph de : 116
CALLEBERT, Lucie : 169
CALLENBERG, H.C. : 65
CALLENS, Wilfried : 2-3
CAL(L)UWAERT, E. : 66
CALMEYN, Constant : 256
CANUDESCO (ps.) zie : STEYNS, Désiré
CARTON, Joanna Judoca : 116
CASIERS, Gaby : 4
CASTEELS : 61
CAUVIN : 118
CAUWENBERGH, Van : 102
CAUWENBERGHE, Carlos van : 4, 190-1991
CHATLEN, Luc : 218
CHIELENS, Walfried : 165-166
CHOCQUEEL, André : 170
CHRISTIAENS, Jan (aannemer) : 263

CLAESSENS, Adolf : 167-168
CLAEYS : 28
CLAEYS, Dries : 62, 107, 136, 276
CLAEYS (mevr.) : 52
CLERCK, Jan de : 9, 151
COCK, De : 241
COENE (firma) : 174
COENYE (familie) : 122
COILLIE, Jérôme van : 114
COILLIE, Van (firma) : 215
COL & MANCHETTES (ps.) : 143
CONINCK, Hendrik de : 191
CONSTANDT, Mark : 225
CORNELIS, 241
CONWAY, Edouard : 261-262
CONWAY, John : 108-109
COOLEN, William : 140
COOLS, Etienne : 170
COOPMAN, Gerard : 62
COOPMAN, Jan : 44
CORMAN, Mathieu : 140
COUTERE, Cornelis vande : 112
CROES, Yvonne de : 12, 14, 173
CUVELIER : 156
CUYPERS, Firmin : 140

D

DAGHELET, Anna Isabella : 265
DANIELS, André : 114
DANNEEL : 238
DAVELUY, Jules : 74
DAVID, Ronny zie : DAVIS, Ron (ps.)
DAVIS, Ron : (ps.) : 183
DEBOODT : 65
DEBROCK-KOOY, Marie José : 17, 28
DEBROCK, Walter : 4, 16-17, 61-62, 120, 155, 185, 249, 267
DEBROE (firma) : 78
DEBRUYNE, Amedée : 270
DECKMIJN, E. : 123
DECLEER, Roger : 20
DECLERCK, August : 140
DECLERCK, H. : 126
DECLERCQ, Guido : 101
DECLERCQ, M. : 65
DECOSTER, Charles : 139
DEFEVER, Camiel : 273
DEFEVER, Pieter : 208, 270
DEGRAUWE : 180

DEGROOTE, Adolphe : 268
 DEGRYSE : 74
 DEGRYSE, A. : 122
 DEHONDT, Jean : 101, 104, 138
 DEJONGHE, Engelbertus (Berten) : 11
 DEKEUKELEIRE : 118, 141
 DEKEYSER (familie) : 181
 DEKNOP, Victor (Dr.) : 139-140
 DELAHAYE, Albert : 5
 DELANNOY, Léon : 179
 DELBOUILLE, Louis : 192, 206
 DELIE, Raf : 174
 DELMOTTE, Ephrem : 123, 155-156
 DELWAIDE, Armand : 140
 DEMAEGDT, D. : 63, 123-124
 DEMAN, Jeanette : 169
 DEMARETS, Guy : 124
 DEMEERE, Jozef : 100
 DEMEY, Pierre : 197-198, 227, 232
 DEMEY, Redgy : 249
 DENS-OCEAN (firma) : 105, 107
 DEPROST : 52
 DEQUAE, Dries : 134
 DEQUEKER, Luc : 3
 DEQUICK, L. : 124
 DERDU (stadssecretaris) : 84
 DERIDDER : 269
 DESCHEPPER, Luc : 167
 DESIGNATIUS (vader) : 164
 DESMEDT, Emilius Josephus (bisschop) : 166
 DESMET : 165
 DESMET, Joseph : 92
 DESNERCK : 122
 DESNEUX : 51-52
 DESORGHER, Leopold : 93
 DESWAEF, André : 100-101, 103-104
 DEUTSCH, Carol : 140
 DEVOLDER : 2-3
 DEVOS, Hendrik : 82
 DEVRIENDT, Daniël : 45-46
 DEVRIENDT, François : 169
 DEVRIENDT, Gilberte : 28
 DEVRIERE, R. : 225
 DEVRIESE : 156, 179, 269
 DEVRIESE, Bernard : 270
 DEVRIESE, Pieter : 270
 DEWALS, F. : 278
 DEWEERT : 241
 DEWEERT, Henri : 100, 104, 114
 DEWILDE, J. : 155
 DEWULF, Lionel : 16

DEWULF, Lodewijk : 173
DIEBEL : 272
DISTAVE : 61
DOECS, Jacob de : 111
DONAVAN, Ann : 215
DONNAY, Jozef : 174
DORCHAIN, Claire : 46
DREESEN, Jan Baptiste : 3-4, 16-28, 132 - in memoriam : 161-162 : foto's
DRIESCHE, Euphrosie Van den : 169
DRIESSEN, Albert : 265
DUBOIS, Marc : 139
DUBOST en MORREN (notaris) : 263
DUFAYT, Jenny : 46
DUHAMEAU, J. : 58
DUJARDIN, Antoine : 192, 206
DUMAREY : 139
DUMON, August : 74
DUMON, Franciscus : 74
DUPONT, A. : 224
DURIBREUX, Gaston : 173
DUVENEE, Van (geslacht) : 46
DUYSE, Prudens van : 144
DUYVENBODEN, Georges van : 3-4
DYCK, van : 135

E

ECREVISSE : 228, 230
EDEBAU, Henri : 104-105, 107
EISENSTEIN : 141
ELISABETH (koningin der Belgen) : 277
ELLEBOUDT, Alfons : 50, 241
ELLEBOUDT, Charles : 140, 143
ELLEBOUDT, Robert : 140, 143
ELLEBOUDT-DESMET : 74
ENSOR, James : 115, 139-141, 143, 153, 155, 183
EYLAND, G. : 124
EYLAND, Oscar : 74, 193

F

FABIOLA (koningin der Belgen) : 162
FALIN, Maximilien, 169
FALIN, Urbain : 180
FALISE, Jean Pierre : 3, 16-28 (passim), 161-162
FELLARD, J.F. : 260
FERABOLIE, Sybille : 46

FEYS (brouwerij) : 79
FEYS, Freddy : 180, 182
FISHENDEN, G.F. : 201
FOCKENIER, Maria : 73-74
FRAEYMAN : 73
FRANÇOIS, Luc : 3, 16, 98, 147, 156
FREDERIXCX, J. : 224
FREMAUT (familie) : 74-75
FREYMAN & VANLOO (firma) : 104
FRIEDRICH : 178

G

GAERDEKENS, Delphine : 181
GAGERN, Baronin Von : 143
GELDER, Van : 109
GELDHOF, Eugenie : 123
GENACHTE (familie) : 73-75
GENIN, Fernand : 119
GERARD : 224
GERMONPRÉ-CLAEYS, Emiel : 52
GEUSKENS (familie) : 81-83
GEVAERT, Amedée : 194
GEVAERT, Ferdinand : 4, 21, 180
GHAYE : 28
GHEERAERT, Fl. : 49
GHELDERODE, Michel de : 140
GHESELLE, Felix de : 49
GHEYSENS, F. A. : 231
GHYOOT (Dr.) : 140
GHYS, Raf : 136-137
GISELINUS (= GHYSELINCK) : 108
GLABBEKE, Adolf van : 102, 120
GLABBEKE, van (Mevr.) : 28
GLABBEKE van (schepen) : 195-196
GLAESMER : 272
GOEKINT, Julien : 155
GOETHAELS, August : 4, 254
GOETHALS, Marie : 211, 240
GOMBERT, Arthur : 256
GRAEFSCHPEPE, Van : 199
GREEF, De : 135
GUINOTTE, Lucien : 86-87
GYSENS, Romain : 2-3

H

HAGEL, Jan : 173
HAGERS, Albert : 46
HALEWYCK (familie) : 74-75
HALEWYN, W. van : 172
HAMERS, Alfred : 104-105, 107, 135-136
HAMMAN, A. : 225, 241
HANNARTE : 74
HAUTERAT, Maurice : 9
HAVERBEKE, Eddy van : 161
HÉBETTE, R. J. E. : 144
HELLENS, Jan : 112
HELLINCKX, Richard : 193-194
HELSMOORTELT (familie) : 73-75
HENDERICKX, Jeanne : 169
HERMANS, John : 218
HERRIES, Guilielmus : 260
HERRIES, Smitt : 121
HERRLING, Max : 183
HERRLING, Rosie : 28, 162
HERT, Robbe de : 4, 190
HERTOGE, Blanche : 139, 266
HESSELINCK : 250
HESSENS : 74
HESTE, Van : 61
HEUS, Jozef : 146
HEYDE, Emilie-Henriette Vander : 261-262
HEYMANS, Pierre : 274
HEYNES, Jan : 171
HEYNTJES, Louise : 169
HEYVAERT, Théodore Frédéric : 262
HILLE-HUISSEUNE (Van) : 184
HINTJENS, Arno zie : ARNO
HITLER, Adolf : 3, 70-71
HODEIGE, Guillaume : 46
HOFFMANN, W. : 65
HOLLANDER, Robert de : 46
HORTA, Victor : 90
HOSTYN, Norbert : 19
HOUWEN, J. : 9
HUBRECHTSEN, Edouard : 169
HUYGHE, Charles : 262-263
HUYGHE (commissaris) : 261
HUYGHEBAERT, Gustaaf : 270
HYE-HOYS, Hipp. : 262
HYFTE, Ivan van : 16

I

IMSCHOOT, August van : 198, 224, 229
ISEGHEM, A. van (reder) : 233
ISEGHEM, Alphonse van : 233
ISEGHEM, A. en L. van : 173
ISEGHEM (August van) : 2, 20
- viering 75 jaar : 248
ISEGHEM, Isidore van : 233
ISEGHEM, J. van (reder) : 233
ISEGHEM, Judocus Antonius van : 265
ISEGHEM, Karel van : 239
ISIDOOR (Broeder) : 12
IVENS, Joris : 267

J

JACOB, Max : 139
JACOBA VAN BEIEREN (gravin) : 48
JACOBS, R. : 105
JACOBSEN (Duitse Admiraal) : 269
JANSENS : 164
JANSSENS : 166
JANSSENS, E. : 224
JEAN, Edouard : 51
JONCKHEERE, Karel : 120, 249
JONGHE, De (kruidenier) : 151
JONGHE, Marin De : 249
JONGHE, Maurice De : 140

K

KAISERGRUBER, Gustaaf : 74
KAISIN, L. : 151
KEMPE, Frans Judocus : 42
KERKVOORDE, Joannes : 119, 271
KERKVOORDE, M. : 119
KETELS, Jules : 58
KETHULLE, de La zie : LA KETHULLE, de
KIEBOOM, Joseph van den : 107, 134-136
KNAPEN : 164
KNOCKAERT, Margot : 46
KOCH, F. : 185
KOENTZ : 74
KOOY, Willy : 28
KOSTER (boer) : 163

KUYPER, Eric de : 75, 206, 267
KYNDT-BYT, Charles : 210

L

LABBEKE, Pieter : 273
LABISSE, Félix : 140, 142-143
LABISSE, Ninette : 142
LAER, Van (oorlogsburgemeester) : 276
LAGA, Hyp. : 52
LAGAST-HUYS : 58
LA KETHULLE, de : 138-139
LALEMAN, Jacques : 28
LAMBERT, Kris : 249
LA MERVEILLE : 259
LAMOEN : 102
LAMS : 241
LANARES, Henri : 168-169
LANG, Frits : 117
LANOYE, François : 74
LANSENS, Pieter : 144
LARIDON, Alfons : 217
LARIDON, Roland : 249
LAROYE : 208
LAROYE : 224
LAUWEREINS, John : 135-136
LAUWERS, Achiël : 272
LAUWERS, Ferdinand : 272
LEE, Jan de : 9
LEFEVERE : 250
LEGAEY, Fernand : 100-101, 103-104, 136, 138
LEGAEY, Joseph : 100, 138
LÉGIER (Dr.) : 140
LEMIRE, Jules : 173
LEOPOLD I (koning der Belgen) : 260-263
LEOPOLD II (koning der Belgen) : 4, 89, 95, 233, 262-263
LERNUTIUS, Janus : 108-109
LESCRAUWAER : 273
LESCRAUWAET, Georges : 209, 241
LÉVY, Léon : 142
L'HOMME : 165
LIEBAERT, August (burgemeester) : 49, 199, 228, 233, 238, 241
LIEBRECHTSS, Charles : 231
LIEFKENS : 7
LIPSIUS, Justus : 108
LODRIGO, Mathilde : 169
LONGUEVILLE : 82
LOO (Van) zie : FREYMAN & VAN LOO
LOO, René van : 256

LOONTIENS, Carlo : 45, 232
LOONTIENS, Nathalie : 74
LOOR, Isidoor de zie : ISIDOOR (broeder)
LOOY, Ans van : 165
LOPPENS, K. : 170
LOUF (Dr.) : 140
LOUISE-MARIE (koningin der Belgen) : 260-263
LOUW : 172
LOWIE, Albert : 7
LOWYCK, A. : 150
LUC (foto) zie : CHATLEN, Luc
LUS, Oscar : 210

M

MADELEIN, Leo : 86, 242
MADSEN : 52
MA(E)LE, Arthur vande (advocaat) : 239
MAENE-CAPELLE : 216
MAENHOUT : 180
MAERS, Adriaen : 112
MAERTENS, Charles : 273
MAES, Georges : 61
MAES, Jan : 46
MAES, Jo : 46
MAES, Romain : 193
MAES, Simone : 16, 26-27, 162
MAES, Sylveer : 193
MAJOR, Louis : 155, 277
MAJOR, Walter : 18, 21
MALDEREN, Van : 46
MALE, Jan Petrus van : 146
MARIVORDE, Jacob van : 112
MARQUETTE : 108
MARRANES, Cornelis : 111
MASSCHALCK, Edgard : 216, 242
MASSCHALCK-ZWAENEPOEL : 216
MASSENHOVE, Emiel : 52
MASSENHOVE, Frans van : 211
MEETKERCKE, Adolf van : 108
MENU, R. : 184
MENY, R. : 199
MERC(H)IER (Dr.) : 210
MERLOT, J.J. : 103
MERMEYS, Med. : 52
MERSCH : 228
MERTENS, Jacques : 18
MERTIAN, Ch. : 229
MESSIAEN, Marcel : 46

MESTDAGH-SEYNAEVE : 211
MEULEBROUCKE, Jaak van de : 122
MEYER : 165
MICHIELS : 165
MICHIELS, A. : 9
MICHIELS, Aymar : 275
MINNE, E. : 198, 203-204
MINNEBO, Hubert : 9
MIROIR, Raymond : 136, 184
MOLLEMANS, Edouard : 74
MONPAILLE : 165
MONTANGIE (gemeenteraadslid) : 241
MONTANGIE, Jacques : 229
MONTENY, Joseph : 169
MONTEYNE, Johnny, 173
MONTGOMERY, B. : 155, 279
MONTI, Luci : 183
MONTI, Pete (ps.) : 156
MOORSEL, Théodore Van : 260
MORE, Hayn : 171
MOREAUX, Ed. : 45, 55-57, 209
MOUQUÉ, Jaak : 51-52
MUNSTERE, Clais de : 171
MUSIN (jr.) : 58
MUYLDERMANS, P. : 135

N

NAEYAERT (aannemer) : 80
NAGELMACKERS : 6
NAPOLEON I (keizer der Fransen) : 260
NATAN, R. : 79
NEEFS, Connie : 224
NEFORTS : 224
NIEUWSTE, Jan : 116
NORMAN, Groen (ps.) zie GAGERN, Baronin Von
NORRITS, Edward : 109
NUYTTEN, Jan : 15, 17, 28, 207
NYSSSEN, Albert : 46

O

OBERCOURT, P. d' : 144, 146
OLLIVIER, F. : 45
OLLIVIERS, Joseph : 260
OLSEN, Jan : 103, 242
OLYSLAGERS, Joris : 151

OOSTERLINCK, Dirk : 4
OSTY-DESMEDT : 156
OUVRY, Robert : 16

P

PAEPE, De : 135
PANESI : 28
PAQUET-SYPHORIEN : 257
PAREYN, L. : 256
PARMENTIER, Jan : 42
PAVOT, Charles : 74
PEDE, August : 201
PEERE, Petrus : 265
PERIER, A. : 227-228
PERMEKE, Constant : 140-141
PERMEKE, Henri : 233
PERRIN, Gérard : 142
PETIT : 227
PICCOLI, Michel : 267
PICK, Lucien : 215
PIERLOOT, Rosalie : 256
PIERRE, Eduard en Henri-François : 52
PIERS, Jan : 101-102, 135, 154
PIETERS, Alfons : 199, 224, 229, 255
PIETERS, G. : 52
PIETERS, Louis : 211
PIL, Charles : 90
PIL, P. : 224
PILAIES, Joseph : 256
PISON, Raymond : 9
PITTE, Crispijn van de : 172
PLOKHOY : 172
PLOVIE, Gust : 46
PONJAERT, Leopold : 169
PONJAERT, Louis : 167-169
POODT : 164
POPPE, Michel : 45
POSSENIER, Marie (sr. en jr.) : 116
POSSENIER, Pierre Joseph : 116
POTTIER (fotograaf) : 141
POUPAERT, R. : 66
POWER (admiraal) : ts. 264-265
PROTIN : 192
PROVOOST : 164
PROVOST-CHAULIAGNET, S. : 52
PUT, Armanda van : 28
PYLYSER, Camiel : 12, 172-174
PYPE (Paster) : 63-64, 123-124, 151, 156, 164-166, 243-246 (passim), 276, 278

PYSON, R. 244

R

RATTLE : 199
RAU : 241
RAU, Alfons Karel : 255-256
RAU, Eugène : 256
RAU-SEYNAEVE : 256
RAYÉE, J. : 114
REGOUDT, Fr. : 9
REGOUDT, Isabelle : 169
REMAUT, Emiel : 209
REMOORTERE, Julien van : 9
REYN (vader) : 165
REYNAERT (mevr.) : 46
RIDDER, Maurice de : 100
RIGAUX, F. : 154
ROELOFFS, Jan : 116
ROELS, J. : 215
ROGER : 228
ROGIER, Charles : 262
ROLLEGHEM-INGELBRECHT, Van : 114
ROMMELAERE, Dora : 45
ROULEAU, Raymond : 143
ROUZÉE, Oscar : 169
ROUZÉE, Pierre : 169
ROYON : 65
RUBBENS, Hubert : 16
RYCKEGHEM, Angèle van : 7
RYCKEGHEM, Maria van : 11
RYCKEMAN, Louise : 169
RYCX (Junior, notaris) : 260

S

SAEGER, Jos de : 135
SANDERS, Charles : 208
SARRASYN (Joris) : 183
SCHAFTINGHEN, E. van : 138-139
SCHEIR, Iwein : 247
SCHIPMAN, Sophie Catherina : 73
SCHROEDER, Von : 241, 271
SCHUEREN, Van der : 198
SCHWARTS, John : 198
SCHYRGENS, Antoine : 45
SERPING, François : 66

SERRUYS, Edmond : 261-262
SERRUYS, Edouard (jr.) : 261-262
SERRUYS, Edouard-Jean : 260-262
SERRUYS, Hélène : 261-262
SERRUYS, JBH : 58
SERRUYS, Jacques : 261-262
SERRUYS, Julien : 261-262
SERVAES (Mevr.) : 52
SERVAIS, Raoul : 249
SEYS, Mimi : 46
SEYS, Raf : 145-146
SINAEVE, Ant. : 260
SINNAEVE, Edmond : 52
SLEEKES, Ary : 145
SMET, De (havenkapitein) : 199
SMIS, Sylvain : 7
SMISSAERT, Emile : 3-4, 16-28 (passim) , 48, 87, 95
SNAUWAERT (firma) : 104
SNOUCKX : 111-112
SOBRY (familie) : 122-123
SOENEN, Augusta : 81
SOREL, Gustaaf : 45
SPAACK, Charles : 119
SPILLIAERT : 74
SPILLIAERT, L. : 139-140, 143, 154
SPINOLA : 109, 146
SPRETERS : 7
STAESSENS, Julien : 49
STANDAERT R. : 250
STAPPERS : 120
STEEN, Louise : 46
STEENACKER, M. : 277
STEENAERT, Cornelis : 48
STEENBERGEN, Rik Van : 193
STEYAERT, Edward : 7
STEYNS, Désiré : 120, 140
STORCK, Henri : 4, 18, 117-120, 139-143, 190, 218, 249, 266-267
STORCK-HERTOGE, Armand en Marie : 118-119
STRACKÉ, August : 195
STRANGH : 164
STUERS, F. de : 255
SUYS, Thilmanus : 265
SWART, Tygebes : 116

T

TABARY : 46
TAEYE, Ernest De (dirigent) : 196
TANGHE, Florimond : 208, 270

TANGHE, Jan : 89
TEUGELS, Jean : 139-140, 142
TEYGEMAN : 211
TEYGEMAN, Arthur : 52
THEOPHILE (lekkernijverkoper) : 52
THONÉ (stadssecretaris) : 48, 270
THULLIEZ, Daan : 45
TIEGHEM, Paul van : 16
TIMMERMANS (Commodore) ts. 264-265
TJONCK, Henri : 74
TORTELBOOM, Maria : 109
TOUSSAINT DE SUTTER, Jules : 45, 140
TRAEN, Fernand : 139
TRESLONG : 108
TRYBOU-MAERTENS, Ch. : 80
TULPIN, François : 120
TYTGAT : 140

V

VALCKE (firma) : 78, 141
VALCKE, Jan : 112
VALCKE-DUBOIS : 74
VANCRAEYNEST, Raymond : 265
VANDAELE, Chris : 174
VANDAMME, Pierre : 105
VANDECASTEELE, Félix : 209
VANDEMAELE, Joël : 5
VANDEMALE, Constant : 209
VANDEMEULEBROUCKE, Jaak : 242
VANDENBERGE (1891-1995) : 278
VANDENBOSSCHE : 103
VANDENBROUCKE, Liliane : 183
VANDENPEEREBOOM, Alphonse : 71
VANDENPLAS (waterschout) : 198-199
VANDEPUTTE, Henri : 139-140
VANDERLINDEN, E. : 174
VANDERPLANCKE, Edouard, François : 233
VANDERPLANCKE, Elisa : 233
VANDERVOORT, Pierre : 140, 142
VANDEVELDE, Céline : 61
VANDEVELDE, D. : 249
VANDEWALLE, F.A. : 276
VANDEWALLE, Jaak : 92
VANDEWEGHE, F. : 224
VANDEWEGHE, Pieter : 208, 270
VANDEWEGHE, Simonne : 46
VANDICHELEN, Pierre : 277
VANDUYFHUIS (Mejuffers) : 210

VANDYCKE : 241
 VANGANSBEKE, Denis : 174
 VENHESTE, R. : 9
 VANHOOREN-GERMONPRÉ, Arthur : 51-52
 VANHOUCKE-VAN OUTRYVE : 209
 VANHOVE, Norbert : 139
 VANNESTE, Olivier : 101, 104
 VANRAEPENBUSCH, Omer : 46
 VANSLAMBROUCK, Patrick : 21, 190
 VANSLEMBROUCK, Staf : 155
 VANSTEENE, Désiré : 240, 269
 VANTOURNOUT, Clemencia : 255
 VAS(S)ENAERE, Jan en Pieter van : 172
 VELTHOF, René : 102
 VERBANCK, R. : 154
 VERBARE, Louis : 74
 VERBEKE, A. : 255
 VERBOEKCHOVEN, Louis : 261
 VERBOVEN, Agnes : 11
 VERBRUGGE, Werner : 254
 VERBRUGGEN, Jef : 45
 VERBRUGGHE, Joris : 174
 VERCNOCKE, Henriëtte : 46
 VERCRUYSSSE : 119
 VERDEUEN, 238, 241
 VERDIN, Joris : 115
 VERDONCK, H. : 151
 VERHAEGHE, Georges : 55
 VERHAEGHE (schepen) : 241
 VERHEYDE, 52
 VERHEYDEN, Frieda : 46
 VERHULST : 224-225
 VERKEMPINCK : 183
 VERLEENE, Georges : 4
 VERLINDE, Odilon : 278
 VERMANDERE, Willem : 152
 VERMEERSCH, Gilbert : 16, 25
 VERMEIRE, P. : 9
 VERMEYLEN, Piet : 119
 VERPOORTER, Louise : 169
 VERSCHAVE, J. (ingenieur) : 102-103, 105, 135
 VERSCHELDE-DAEMS : 74
 VERSCHUEREN, L. : 101-104
 VERSLUYS, Staf : 184
 VERSTRAETE, Dirk : 256
 VERSTRAETE, Emile : 102
 VERSTRAETE-CAPELLE : 216
 VERSTRAETE-YPERMAN, Pieter : 270
 VERTRIEST : 46
 VERWAERDE, Koen : 16
 VIAENE, Antoon : 101

VICTORIA (koningin) : 261
VIGO, Jean : 118, 143, 267
VILAIN, Omer : 2-3, 5, 19-20, 192, 194, 238, 268
VLERICK, André : 138
VLIETINCK, Edward : 145
VOET, M. : 144
VOS, Hemy de : 6
VOS, Luc de : 259
VRIERE, De : 241
VROOME, Emiel : 142
VYNCKE, Yvonne : 46
VYVE, Henri van : 140

W

WALFORD, George, Paget : 229, 231
WALLAEYS, Isidore : 169
WEBB, H. : 199
WEHNEL Von (Duits konsul) : 49
WELLECOMME, Pierre : 120
WESTERDUIN, Anne : 11
WESTERDUIN, Bart : 11
WESTERDUIN, Cor : 7-15, 173
WESTERDUIN, Eddy : 7, 9, 11
WESTERDUIN, Saskia : 11
WEYTS, Virginie : 51
WICHELEN, Jan Baptist van : 116
WILLEM : 199, 241
WIM (slagerij) : 247
WILLEMS, P. : 211
WINTER, Emiel de : 239
WOERMAN (Duitse rederijfamilie) : 227, 229-232
WOESTIJNE, Paul van de : 120
WOUTERS, Cam. : 52
WOUWE, Jules van : 52
WOYSEN : 74

Z

ZAALEN, J. : 66